รวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ เล่ม ๕

สำนักกฎหมาย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

คำนำ

หนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ เป็นการรวบรวมกฎหมายทั้งสิ้น จำนวน ๑๒๙ ฉบับ ประกอบด้วยพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๒๖ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ อันมีเนื้อหาของพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย รวมทั้งสรุปสาระสำคัญของกฎหมายที่มีการแก้ไขในแต่ละฉบับ เพื่อเป็นข้อมูลเบื้องต้นในการค้นคว้าอ้างอิง และเพื่อเผยแพร่ให้แก่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตลอดจนประชาชนผู้สนใจใฝ่ศึกษาทั่วไป

นายสรศักดิ์ เพียรเวช
เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
กันยายน ๒๕๖๓

คำนำ

การจัดทำหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นการรวบรวมพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๒๖ ฉบับ และพระราชกำหนด จำนวน ๓ ฉบับ ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ โดยแต่ละฉบับได้นำเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมาย พร้อมทั้งได้สรุปสาระสำคัญกฎหมายที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมตั้งแต่ฉบับแรกถึงฉบับปัจจุบันมาจัดทำเป็นบันทึกท้ายพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด เพื่อประโยชน์ในการค้นคว้าเพิ่มเติมถึงเหตุผลในการแก้ไขเพิ่มเติมในแต่ละครั้งและเพื่อความสะดวกในการค้นคว้ากฎหมายย้อนไปยังฉบับก่อน ๆ

ทั้งนี้ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าหนังสือรวมกฎหมายประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ จะเป็นประโยชน์แก่หน่วยงานภายในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และประชาชนทั่วไปที่สนใจ หากมีข้อผิดพลาดประการใด คณะผู้จัดทำขออภัยมา ณ ที่นี้ และขอรับไว้พิจารณาเพื่อการปรับปรุงแก้ไขในโอกาสต่อไป

กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย
กันยายน ๒๕๖๓

คณะที่ปรึกษา

ว่าที่ร้อยตำรวจตรีอาพัทธ์ สุขะนันท์	รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
นายจักรพันธ์ จันทรเจริญ	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย
นายกุลพล วัชรกาฬ	ผู้บังคับบัญชากลุ่มงานพัฒนากฎหมาย

คณะผู้จัดทำ

นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง	วิทยากรเชี่ยวชาญ
นางวนิดา อินทรอำนวย	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์	วิทยากรชำนาญการพิเศษ
นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ	วิทยากรปฏิบัติการ
นางกัญชลิกา เทียนเถื่อน	เจ้าพนักงานธุรการอาวุโส
นางสาววราภรณ์ มีเปรม	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาววลัยพร ปาลกะวงศ์ ณ อยุธยา	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวสุนทรี เกตุชาญวิทย์	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน
นางสาวรวิวรรณ เขียววิชัย	เจ้าพนักงานธุรการชำนาญงาน

http://www.parliament.go.th/elaw
กลุ่มงานพัฒนากฎหมาย สำนักกฎหมาย สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
โทร. ๐ ๒๒๔๒ ๕๙๐๐ ต่อ ๕๘๙๑

รายละเอียดประกอบการใช้

หนังสือรวมกฎหมายปีพุทธศักราช ๒๕๖๒ นี้ มีกฎหมายจำนวนทั้งสิ้น ๑๒๙ ฉบับ โดยมีข้อมูลภายใต้กฎหมายแต่ละฉบับ ประกอบด้วยข้อมูล ๓ ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ ๑ กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในปีพุทธศักราช ๒๕๖๒

กฎหมายที่ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษาในปี พุทธศักราช ๒๕๖๒ ประกอบด้วย พระราชบัญญัติ จำนวน ๑๒๖ ฉบับ และพระราชกำหนดจำนวน ๓ ฉบับ โดยจัดเรียงชื่อเรื่องตามลำดับพยัญชนะไทย ก – ฮ

ส่วนที่ ๒ บันทึกท้ายกฎหมาย

บันทึกท้ายกฎหมาย คณะผู้จัดทำได้สืบค้นเหตุผลในการประกาศใช้กฎหมายในแต่ละเรื่องตั้งแต่ฉบับแรกซึ่งยังคงใช้บังคับอยู่ จนถึงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมที่ประกาศใช้ในปีปัจจุบัน รวมทั้งวิเคราะห์สรุปสาระสำคัญของกฎหมายฉบับก่อน ๆ เพื่อนำมาจัดทำบันทึกท้ายพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนดด้วย

ส่วนที่ ๓ ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย (ภาคผนวก)

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายประกอบด้วยข้อมูลวันที่มีการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด ของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา โดยเรียงตามลำดับการพิจารณาตั้งแต่ร่างกฎหมายเข้าสู่การพิจารณาในสภานิติบัญญัติแห่งชาติ จนถึงวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา

สารบัญ

ชื่อเรื่อง	หน้า
คำนำ	**ก – ข**
คณะผู้จัดทำ	**ค**
รายละเอียดประกอบการใช้	**ง**
๑. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๓
๒. พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๐
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๖๔
๓. พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒	๗๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๙๙
๔. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๐๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๑๒
๕. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๒๒
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๔๗
๖. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๕๗
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๕๙
๗. พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๖๗
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๑๙๑
๘. พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๒	๑๙๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๓๐
๙. พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๓๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๖๗
๑๐. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๗๘
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๒๘๑
๑๑. พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒	๒๘๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๐๕
๑๒. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๐๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๒๒
๑๓. พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๓๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๓๗๐
๑๔. พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	๓๘๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๔๐๑
๑๕. พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๐๙
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๔๒๒
๑๖. พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	๔๒๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ	๔๒๗

สารบัญ

ชื่อเรื่อง **หน้า**

๑๗. พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔๓๑
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๔๓๘
๑๘. พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔๔๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๔๕๖
๑๙. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔๖๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๔๘๑
๒๐. พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔๙๐
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๔๙๔
๒๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๔๙๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๕๑๙
๒๒. พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕๕๐
๒๓. พระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕๕๓
๒๔. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕๕๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๕๗๕
๒๕. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๕๙๔
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๖๐๖
๒๖. พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖๑๕
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๖๑๙
๒๗. พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ ๖๒๖
- บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ ๖๔๘

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

- ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปี พุทธศักราช ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติ

วิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๖๓/๑๕ มาตรา ๖๓/๑๖ มาตรา ๖๓/๑๗ มาตรา ๖๓/๑๘ และมาตรา ๖๓/๑๙ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมาตรา ๖๓/๒ วรรคหนึ่ง”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครอง มาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๖๓ ในหมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๒/๑ การบังคับทางปกครอง มาตรา ๖๓/๑ ถึงมาตรา ๖๓/๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

“หมวด ๒/๑
การบังคับทางปกครอง

ส่วนที่ ๑
บททั่วไป

มาตรา ๖๓/๑ การบังคับทางปกครองไม่ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐด้วยกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

มาตรา ๖๓/๒ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้ เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองดังกล่าว

เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งจะมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ซึ่งอยู่ใต้บังคับบัญชาหรือเจ้าหน้าที่อื่นเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ให้เจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ของคำสั่งทางปกครอง โดยกระทบกระเทือนผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองน้อยที่สุด

มาตรา ๖๓/๓ ถ้าบทกฎหมายใดกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองไว้โดยเฉพาะแล้ว หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าการใช้มาตรการบังคับนั้นจะเกิดผลน้อยกว่ามาตรการบังคับตามหมวดนี้ เจ้าหน้าที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามหมวดนี้แทนก็ได้

มาตรา ๖๓/๔ ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่บุคคลใด หากบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย ให้ดำเนินการบังคับทางปกครองต่อไปได้ ถ้าบุคคลนั้นมีทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก ให้ถือว่าทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองนั้น

ในกรณีที่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองตาย ให้แจ้งมาตรการบังคับทางปกครองไปยังทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก แล้วแต่กรณี โดยให้ระยะเวลาอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองเริ่มนับใหม่ตั้งแต่วันที่ทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกได้รับแจ้ง เมื่อปรากฏว่า

(๑) ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองตายก่อนสิ้นสุดระยะเวลาอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองและไม่ได้ยื่นอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง

(๒) ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองตายหลังสิ้นสุดระยะเวลาอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองและไม่ได้ยื่นอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครอง เนื่องจากมีพฤติการณ์ที่จำเป็นอันมิได้เกิดจากความผิดของผู้นั้น

ในกรณีที่เป็นการใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่นิติบุคคลใด หากนิติบุคคลนั้นสิ้นสภาพ โอนกิจการ หรือควบรวมกิจการ ให้ดำเนินการบังคับทางปกครองต่อไปได้ โดยให้แจ้งมาตรการบังคับทางปกครองไปยังผู้ชำระบัญชี หรือนิติบุคคลที่รับโอนกิจการหรือเกิดจากการควบรวมกิจการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ โดยไม่จำต้องออกคำสั่งทางปกครองใหม่แก่บุคคลหรือนิติบุคคลดังกล่าวอีก และให้นำหลักเกณฑ์เรื่องระยะเวลาในการอุทธรณ์ตามวรรคสองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓/๕ ในกรณีที่บทบัญญัติในหมวดนี้หรือกฎหมายอื่นมิได้กำหนดเป็นอย่างอื่น ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองอาจอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองนั้นได้

การอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองให้ใช้หลักเกณฑ์และวิธีการเดียวกับการอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองตามส่วนที่ ๕ การอุทธรณ์คำสั่งทางปกครอง ในหมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง

มาตรา ๖๓/๖ บทบัญญัติในหมวดนี้มิให้ใช้บังคับกับการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ฟ้องคดีต่อศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้ชำระเงินหรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำแล้ว

เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามส่วนที่ ๒ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน และส่วนที่ ๓ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ เว้นแต่จะได้มีการถอนฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความเพราะเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปก่อนที่ศาลได้รับฟ้องคดี และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองในส่วนนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

ส่วนที่ ๒
การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน

๑. การบังคับโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๖๓/๗ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้

ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครองเพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป

เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง และการแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๓/๘ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด

คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองภายในระยะเวลาอุทธรณ์

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดี

(๓) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษายกฟ้อง หรือเพิกถอนคำสั่งบางส่วน และคดีถึงที่สุดแล้ว

หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินได้ยึดหรืออายัดทรัพย์สินแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงินครบถ้วน และล่วงพ้นกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง จะยึดหรืออายัดทรัพย์สินเพิ่มเติมอีกมิได้

การขายทอดตลาดหรือจำหน่ายโดยวิธีอื่นซึ่งทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองที่ถูกยึดหรืออายัดไว้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่งเพื่อชำระเงิน รวมทั้งค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าใช้จ่ายอื่นในการบังคับทางปกครอง ให้กระทำได้แม้ล่วงพ้นระยะเวลาดังกล่าว

มาตรา ๖๓/๙ กรณีที่มีการอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองและขอทุเลาการบังคับตามมาตรการดังกล่าว เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง หรือผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ อาจสั่งให้มีการทุเลาการบังคับทางปกครองไว้ก่อนก็ได้ โดยมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

มาตรา ๖๓/๑๐ เพื่อประโยชน์ในการบังคับทางปกครอง ให้เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองมีอำนาจ

(๑) มีหนังสือสอบถามสถาบันการเงิน สหกรณ์ออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย กรมที่ดิน กรมการขนส่งทางบก กรมทรัพย์สินทางปัญญา หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่มีหน้าที่ควบคุมทรัพย์สินที่มีทะเบียน เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

(๒) มีหนังสือขอให้นายทะเบียน พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือบุคคลอื่นผู้มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายระงับการจดทะเบียนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองไว้เป็นการชั่วคราวเท่าที่จำเป็นเนื่องจากมีเหตุขัดข้องที่ทำให้ไม่อาจยึดหรืออายัดทรัพย์สินได้ทันที และเมื่อเหตุขัดข้องสิ้นสุดลงให้แจ้งยกเลิกหนังสือดังกล่าว ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการระงับการจดทะเบียนหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงทางทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หน่วยงานตาม (๑) ที่ให้ข้อมูลแก่เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองในการดำเนินการตาม (๑) ให้ถือว่าไม่เป็นความผิดตามกฎหมายว่าด้วยธุรกิจสถาบันการเงิน กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายอื่น

ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามหนังสือของเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามวรรคหนึ่งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ผู้นั้นมีความผิดฐานขัดคำสั่งเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

มาตรา ๖๓/๑๑ ในการสืบหาทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินอาจร้องขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือหน่วยงานอื่นดำเนินการสืบหาทรัพย์สินแทนได้ โดยให้หน่วยงานดังกล่าวมีอำนาจตามมาตรา ๖๓/๑๐ ด้วย

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินไม่มีเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการสืบหาทรัพย์สินและหากจำนวนเงินที่ต้องชำระตามมาตรการบังคับทางปกครองนั้นมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไปหรือตามมูลค่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยกฎกระทรวง หน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้เอกชนสืบหาทรัพย์สินแทนได้

ให้เอกชนที่สืบพบทรัพย์สินได้รับค่าตอบแทนไม่เกินร้อยละสองครึ่งจากเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินที่สืบพบได้ ทั้งนี้ จำนวนเงินค่าตอบแทนสูงสุดต้องไม่เกินหนึ่งล้านบาทต่อจำนวนเงินที่ต้องชำระตามคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น หรือตามจำนวนที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยกฎกระทรวง

หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเอกชนที่สืบหาทรัพย์สิน การกำหนดค่าตอบแทน และวิธีการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๓/๑๒ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่กฎกระทรวงไม่ได้กำหนดเรื่องใดไว้ ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่า

(๑) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงิน

(๒) ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หมายถึง ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

(๓) อำนาจของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดี เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๔) เจ้าพนักงานบังคับคดี หมายถึง เจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง

มาตรา ๖๓/๑๓ การโต้แย้งหรือการใช้สิทธิทางศาลเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินโดยผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง รวมทั้งบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับทรัพย์สินที่ถูกยึดหรืออายัด ให้เสนอต่อศาล ดังต่อไปนี้

(๑) ศาลแรงงาน ศาลภาษีอากร ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศ ศาลเยาวชนและครอบครัว หรือศาลชำนัญพิเศษอื่น แล้วแต่กรณี ซึ่งเป็นศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคำสั่งที่มีการบังคับทางปกครองนั้น

(๒) ศาลปกครอง สำหรับกรณีอื่นที่ไม่อยู่ภายใต้บังคับ (๑)

มาตรา ๖๓/๑๔ กรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นได้มีการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องอื่นใดของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองเพื่อนำเงินมาชำระตามคำพิพากษา ให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินมีสิทธิขอเข้าเฉลี่ยได้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

๒. การบังคับโดยเจ้าพนักงานบังคับคดี

มาตรา ๖๓/๑๕ ในกรณีที่มีการบังคับให้ชำระเงินและคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินประสงค์ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีในสังกัดกรมบังคับคดีดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองดังกล่าว ให้ยื่นคำขอฝ่ายเดียวต่อศาลภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด เพื่อให้ศาลออกหมายบังคับคดีเพื่อบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองนั้น โดยระบุจำนวนเงินที่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองยังมิได้ชำระตามคำสั่งทางปกครอง ทั้งนี้ ไม่ว่าหน่วยงานของรัฐยังไม่ได้บังคับทางปกครองหรือได้ดำเนินการบังคับทางปกครองแล้ว แต่ยังไม่ได้รับชำระเงินหรือได้รับชำระเงินไม่ครบถ้วน

เมื่อหน่วยงานของรัฐยื่นคำขอตามวรรคหนึ่ง ถ้าศาลเห็นว่าคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว ให้ศาลออกหมายบังคับคดีตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีและแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบเพื่อดำเนินการต่อไป โดยให้ถือว่าหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา และให้ถือว่าผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษา

เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐติดต่อกรมบังคับคดี พร้อมทั้งมีหนังสือแจ้งให้ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองทราบว่าศาลได้ตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีเพื่อดำเนินการบังคับคดีแล้ว

เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดีตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าศาลจังหวัด ศาลแพ่ง ศาลแพ่งกรุงเทพใต้ ศาลแพ่งธนบุรี หรือศาลแพ่งอื่นในกรุงเทพมหานคร แล้วแต่กรณี ที่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือที่ทรัพย์สินที่ถูกบังคับทางปกครองนั้นตั้งอยู่ในเขตศาล มีอำนาจวินิจฉัยชี้ขาด หรือทำคำสั่งในเรื่องใด ๆ อันเกี่ยวด้วยการบังคับคดี และเป็นศาลที่มีอำนาจในการบังคับคดี

กรณีคำขอซึ่งอาจยื่นต่อศาลได้มากกว่าหนึ่งศาล ไม่ว่าจะเป็นเพราะภูมิลำเนาของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองก็ดี เพราะที่ตั้งของทรัพย์สินที่ถูกบังคับทางปกครองก็ดี หรือเพราะมีผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองหลายคนในมูลหนี้ที่เกี่ยวข้องกันก็ดี จะยื่นคำขอต่อศาลใดศาลหนึ่งเช่นว่านั้นก็ได้

หน่วยงานของรัฐตามมาตรานี้ หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๖๓/๑๖ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว และต่อมาผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองขอให้พิจารณาคำสั่งทางปกครองที่เป็นที่สุดแล้วนั้นใหม่ หรือฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิจารณาเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองที่เป็นที่สุดแล้วนั้นใหม่ หรือขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่ และหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินหรือศาลมีคำสั่งให้รับคำขอหรือได้รับคำฟ้องไว้พิจารณา ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีอำนาจในการออกหมายบังคับคดีตามมาตรา ๖๓/๑๕ เพื่อขอให้สั่งงดการบังคับคดีไว้ก่อน หากศาลพิจารณาคำร้องแล้วมีคำสั่งให้งดการบังคับคดี ให้ศาลส่งคำสั่งนั้นไปให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด รวมทั้งส่งคำบอกกล่าวงดการบังคับคดีให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยไม่ชักช้า

ถ้าหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินยื่นคำร้องว่าอาจได้รับความเสียหายจากการยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่งและมีพยานหลักฐานเบื้องต้นแสดงว่าคำร้องนั้นไม่มีมูลและยื่นเข้ามาเพื่อประวิงการบังคับคดี ศาลมีอำนาจสั่งให้ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองวางเงินหรือหาประกันตามที่ศาลเห็นสมควรภายในระยะเวลาที่ศาลจะกำหนด เพื่อเป็นประกันการชำระค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงาน

ของรัฐสำหรับความเสียหายที่อาจได้รับเนื่องจากเหตุเนิ่นช้าในการบังคับคดีอันเกิดจากการยื่นคำร้องนั้น หรือกำหนดวิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองอย่างใด ๆ ตามที่เห็นสมควรก็ได้ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองไม่ปฏิบัติตามคำสั่งศาล ให้ศาลสั่งให้ดำเนินการบังคับคดีต่อไป

ในกรณีตามวรรคหนึ่ง หากหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินหรือศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ได้มีคำสั่งให้ทบทวนคำสั่งทางปกครองที่เป็นที่สุดนั้นใหม่ ให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินยื่นคำร้องต่อศาลที่มีอำนาจออกหมายบังคับคดีตามมาตรา ๖๓/๑๕ เพื่อเพิกถอนการบังคับคดีที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ในกรณีที่ศาลเห็นว่าเป็นการพ้นวิสัยที่จะให้คู่ความกลับสู่ฐานะเดิม หรือเมื่อศาลเห็นว่าไม่จำเป็นที่จะบังคับให้เป็นไปตามหมายบังคับคดีต่อไป เพื่อประโยชน์แก่คู่ความหรือบุคคลภายนอก ให้ศาลมีอำนาจสั่งอย่างใด ๆ ตามที่ศาลเห็นสมควร และแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ

มาตรา ๖๓/๑๗ เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดี ให้นำความในมาตรา ๖๓/๑๐ และมาตรา ๖๓/๑๑ มาใช้บังคับกับการสืบหาทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองด้วย

มาตรา ๖๓/๑๘ หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินต้องดำเนินการสืบทรัพย์แล้วแจ้งให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบพร้อมเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้เจ้าพนักงานบังคับคดีดำเนินการเพื่อให้มีการยึดหรืออายัดทรัพย์สินภายในสิบปีนับแต่วันที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุด และให้นำความในมาตรา ๖๓/๘ วรรคสามและวรรคสี่ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มิให้นำระยะเวลาระหว่างการงดการบังคับคดีตามคำสั่งศาลตามมาตรา ๖๓/๑๖ วรรคหนึ่งมานับรวมในระยะเวลาสิบปีตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๓/๑๙ เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีและแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว การดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

ส่วนที่ ๓
การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ

มาตรา ๖๓/๒๐ ในส่วนนี้

“ค่าปรับบังคับการ” หมายความว่า ค่าปรับที่เจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ชำระเป็นรายวันไปจนกว่าจะยุติการฝ่าฝืนคำสั่งหรือได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว ไม่ว่าจะเป็นค่าปรับที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่น

มาตรา ๖๓/๒๑ คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน โดยผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองจะต้องชดใช้ค่าใช้จ่ายและเงินเพิ่มรายวันในอัตราร้อยละยี่สิบห้าต่อปีของค่าใช้จ่ายดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่นั้นสังกัด

(๒) ให้มีการชำระค่าปรับบังคับการตามจำนวนที่สมควรแก่เหตุแต่ต้องไม่เกินห้าหมื่นบาทต่อวัน

เจ้าหน้าที่ระดับใดมีอำนาจกำหนดค่าปรับบังคับการจำนวนเท่าใด สำหรับในกรณีใด ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่มีความจำเป็นที่จะต้องบังคับการโดยเร่งด่วนเพื่อป้องกันมิให้มีการกระทำที่ขัดต่อกฎหมายที่มีโทษทางอาญาหรือมิให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์สาธารณะ เจ้าหน้าที่อาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยไม่ต้องออกคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำก่อนก็ได้ แต่ทั้งนี้ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุและภายในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตน

มาตรา ๖๓/๒๒ ก่อนใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามมาตรา ๖๓/๒๑ เจ้าหน้าที่จะต้องมีคำเตือนเป็นหนังสือให้มีการกระทำหรือละเว้นกระทำตามคำสั่งทางปกครองภายในระยะเวลาที่กำหนดตามสมควรแก่กรณี คำเตือนดังกล่าวจะกำหนดไปพร้อมกับคำสั่งทางปกครองก็ได้

คำเตือนนั้นจะต้องระบุ

(๑) มาตรการบังคับทางปกครองที่จะใช้ให้ชัดแจ้ง แต่จะกำหนดมากกว่าหนึ่งมาตรการในคราวเดียวกันไม่ได้

(๒) ค่าใช้จ่ายและเงินเพิ่มรายวันในการที่เจ้าหน้าที่เข้าดำเนินการด้วยตนเองหรือมอบหมายให้บุคคลอื่นกระทำการแทน หรือจำนวนค่าปรับบังคับการ แล้วแต่กรณี

การกำหนดค่าใช้จ่ายในคำเตือน ไม่เป็นการตัดสิทธิที่จะเรียกค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น หากจะต้องเสียค่าใช้จ่ายจริงมากกว่าที่ได้กำหนดไว้

มาตรา ๖๓/๒๓ เจ้าหน้าที่จะต้องใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามที่กำหนดไว้ในคำเตือนตามมาตรา ๖๓/๒๒ การเปลี่ยนแปลงมาตรการจะกระทำได้ก็ต่อเมื่อปรากฏว่ามาตรการที่กำหนดไว้ไม่บรรลุตามวัตถุประสงค์

ถ้าผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองต่อสู้ขัดขวางการบังคับทางปกครอง เจ้าหน้าที่อาจใช้กำลังเข้าดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามมาตรการบังคับทางปกครองได้ แต่ต้องกระทำโดยสมควรแก่เหตุ

ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง เจ้าหน้าที่อาจแจ้งขอความช่วยเหลือจากเจ้าพนักงานตำรวจได้

มาตรา ๖๓/๒๔ ในกรณีไม่มีการชำระค่าปรับบังคับการ ค่าใช้จ่าย หรือเงินเพิ่มรายวันโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการบังคับทางปกครองตามส่วนที่ ๒ ต่อไป

มาตรา ๖๓/๒๕ การฟ้องคดีโต้แย้งการบังคับทางปกครองตามส่วนนี้ ให้เสนอต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาพิพากษาคดีเกี่ยวกับคำสั่งที่มีการบังคับทางปกครองนั้น”

มาตรา ๖ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินใดเป็นที่สุดแล้วเป็นเวลาเกินหนึ่งปีในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งนั้นดำเนินการบังคับทางปกครองตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ต่อไป โดยจะดำเนินการตามมาตรา ๖๓/๑๕ ได้ต่อเมื่อเป็นคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินซึ่งมีลักษณะตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗ บรรดาคดีเกี่ยวกับการโต้แย้งการใช้มาตรการบังคับทางปกครองซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลนั้นดำเนินกระบวนพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไปจนคดีนั้นถึงที่สุด

มาตรา ๘ ให้กรมบังคับคดี สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างกรมบังคับคดี กรอบอัตรากำลังข้าราชการและพนักงานราชการ และกำหนดงบประมาณ รวมทั้งการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็น เพื่อรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกรมบังคับคดีตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙ บรรดากฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้นายกรัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองยังไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ซึ่งกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองกำหนดให้นำวิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม จึงไม่มีรายละเอียดวิธีปฏิบัติและระยะเวลาในการบังคับทางปกครองที่ชัดเจน ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการสืบหาทรัพย์สินและมอบหมายให้หน่วยงานอื่นหรือเอกชนดำเนินการแทนได้ ส่งผลให้ไม่สามารถบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและรัฐต้องสูญเสียรายได้ในที่สุด ดังนั้น สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการบังคับทางปกครองเพื่อให้ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

เนื่องจากพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นฉบับแรกของเรื่องนี้ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำคำสั่งทางปกครองให้มีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะ และอำนวยความสะดวกความเป็นธรรมแก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ และได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมโดยการตราพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ ขึ้นเพื่อปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการบังคับทางปกครองเพื่อให้ชัดเจน และมีประสิทธิภาพขึ้น โดยสาระสำคัญของกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง ทั้ง ๓ ฉบับ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๓ ตอน ๖๐ ก วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๓๙ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

ภูมิพลอดุลยเดช ป.ร. ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๗ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๙ เป็นปีที่ ๕๑ ในรัชกาลปัจจุบัน พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า โดยที่สมควรมีกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง จงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไวโดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. วิธีปฏิบัติราชการทางปกครองตามกฎหมายต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง เรื่องใดไว้โดยเฉพาะและมีหลักเกณฑ์ที่ประกันความเป็นธรรมหรือมีมาตรฐานในการปฏิบัติราชการไม่ต่ำกว่าหลักเกณฑ์ที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัตินี้มิให้ใช้บังคับแก่ (๑) รัฐสภาและคณะรัฐมนตรี (๒) องค์กรที่ใช้อำนาจตามรัฐธรรมนูญโดยเฉพาะ (๓) การพิจารณาของนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีในงานทางนโยบายโดยตรง (๔) การพิจารณาพิพากษาคดีของศาลและการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการพิจารณาคดีการบังคับคดีและการวางทรัพย์ (๕) การพิจารณาวินิจฉัยเรื่องร้องทุกข์และการสั่งการตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา (๖) การดำเนินงานเกี่ยวกับนโยบายการต่างประเทศ (๗) การดำเนินงานเกี่ยวกับราชการทหารหรือเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ทางยุทธการ ร่วมกับทหารในการป้องกันและรักษาความมั่นคงของราชอาณาจักรจากภัยคุกคามทั้งภายนอกและภายในประเทศ (๘) การดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมทางอาญา (๙) การดำเนินกิจการขององค์การทางศาสนา การยกเว้นไม่ให้นำบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่

การดำเนินกิจการใด หรือกับหน่วยงานใดนอกจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกาตามข้อเสนอของคณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๓. ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง” ประกอบด้วยประธานกรรมการคนหนึ่ง ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงมหาดไทย เลขาธิการคณะรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาและผู้ทรงคุณวุฒิอีกไม่น้อยกว่าห้าคนแต่ไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิโดยแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญในทางนิติศาสตร์ รัฐประศาสนศาสตร์ รัฐศาสตร์ สังคมศาสตร์ หรือการบริหารราชการแผ่นดิน แต่ผู้นั้นต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ให้เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกาแต่งตั้งข้าราชการของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาเป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

๔. ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกาทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

๕. คำสั่งทางปกครองจะต้องกระทำโดยเจ้าหน้าที่ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ในเรื่องนั้น

๖. ในการพิจารณาทางปกครองที่คู่กรณีต้องมาปรากฏตัวต่อหน้าเจ้าหน้าที่คู่กรณีมีสิทธินำทนายความหรือที่ปรึกษาของตนเข้ามาในการพิจารณาทางปกครองได้ การใดที่ทนายความหรือที่ปรึกษาได้ทำลงต่อหน้าคู่กรณีให้ถือว่าเป็นการกระทำของคู่กรณีเว้นแต่คู่กรณีจะได้คัดค้านเสียแต่ในขณะในการพิจารณาทางปกครองเจ้าหน้าที่อาจตรวจสอบข้อเท็จจริงได้ตามความเหมาะสมในเรื่องนั้น ๆ โดยไม่ต้องผูกพันอยู่กับคำขอหรือพยานหลักฐานของคู่กรณี

๗. ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองอาจกระทบถึงสิทธิของคู่กรณีเจ้าหน้าที่ต้องให้คู่กรณีมีโอกาสที่จะได้ทราบข้อเท็จจริงอย่างเพียงพอและมีโอกาสได้โต้แย้งและแสดงพยานหลักฐานของตนความในวรรคหนึ่งมิให้นำมาใช้บังคับในกรณีดังต่อไปนี้เว้นแต่เจ้าหน้าที่จะเห็นสมควรปฏิบัติเป็นอย่างอื่น (๑) เมื่อมีความจำเป็นรีบด่วนหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ผู้หนึ่งผู้ใดหรือจะกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ (๒) เมื่อจะมีผลทำให้ระยะเวลาที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไวในการทำคำสั่งทางปกครองต้องล่าช้าออกไป (๓) เมื่อเป็นข้อเท็จจริงที่คูกรณีนั้นเองได้ให้ไว้ในคำขอ คำให้การหรือคำแถลง (๔) เมื่อโดยสภาพเห็นได้ชัดในตัวว่าการให้โอกาสดังกล่าวไม่อาจกระทำได้ (๕) เมื่อเป็นมาตรการบังคับทางปกครอง (๖) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ให้โอกาสตามวรรคหนึ่งถ้าจะก่อให้เกิดผลเสียหายอย่างร้ายแรงต่อประโยชน์สาธารณะ

๘. คำสั่งทางปกครองอาจทำเป็นหนังสือหรือวาจาหรือโดยการสื่อความหมายในรูปแบบอื่นก็ได้แต่ต้องมีข้อความหรือความหมายที่ชัดเจนเพียงพอที่จะเข้าใจได้ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองเป็นคำสั่งด้วยวาจาถ้าผู้รับคำสั่งนั้นร้องขอและการร้องขอได้กระทำโดยมีเหตุอันสมควรภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มีคำสั่งดังกล่าวเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งต้องยืนยันคำสั่งนั้นเป็นหนังสือ

๙. คำสั่งทางปกครองที่ออกโดยการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ไม่เป็นเหตุให้คำสั่งทางปกครองนั้นไม่สมบูรณ (๑) การออกคำสั่งทางปกครองโดยยังไม่มีผู้ยื่นคำขอในกรณีที่เจ้าหน้าที่จะดำเนินการเองไม่ได้นอกจากจะมีผู้ยื่นคำขอถ้าต่อมาในภายหลังได้มีการยื่นคำขอเช่นนั้นแล้ว (๒) คำสั่งทางปกครองที่ต้องจัดให้มีเหตุผลตามมาตรา ๓๗ วรรคหนึ่ง ถ้าได้มีการจัดให้มีเหตุผลดังกล่าวในภายหลัง (๓) การรับฟังคู่กรณีที่จำเป็นต้องกระทำได้ดำเนินการมาโดยไม่สมบูรณถ้าได้มีการรับฟังให้สมบูรณ์ในภายหลัง (๔) คำสั่งทางปกครองที่ต้องให้เจ้าหน้าที่อื่นให้ความเห็นชอบก่อนถ้าเจ้าหน้าที่นั้นได้ให้ความเห็นชอบในภายหลัง

เมื่อมีการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) แล้ว และเจ้าหน้าที่ผู้มีคำสั่งทางปกครองประสงค์ให้ผลเป็นไปตามคำสั่งเดิม ให้เจ้าหน้าที่ผู้นั้นบันทึกข้อเท็จจริงและความประสงค์ของตนไว้ในหรือแนบไว้กับคำสั่งเดิมและต้องมีหนังสือแจ้งความประสงค์ของตนให้คู่กรณีทราบด้วย กรณีตาม (๒) (๓) และ (๔)

จะต้องกระทำก่อนสิ้นสุดกระบวนการพิจารณาอุทธรณ์ตามส่วนที่ ๕ ของหมวดนี้หรือตามกฎหมายเฉพาะว่าด้วยการนั้น หรือถ้าเป็นกรณีที่ไม่ต้องมีการอุทธรณ์ดังกล่าวก็ต้องก่อนมีการนำคำสั่งทางปกครองไปสู่การพิจารณาของผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองนั้น

๑๐. คำสั่งทางปกครองที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายอาจถูกเพิกถอนทั้งหมดหรือบางส่วน โดยจะให้มีผลย้อนหลังหรือไม่ย้อนหลังหรือมีผลไปในอนาคตไปถึงขณะใดขณะหนึ่งตามที่กำหนดได้แต่ถ้าคำสั่งนั้นเป็นคำสั่งซึ่งเป็นการให้ประโยชน์แก่ผู้รับการเพิกถอนต้องเป็นไปตามบทบัญญัติมาตรา ๕๑ และมาตรา ๕๒ มาตรา ๕๑

๑๑. การบังคับทางปกครองไม่ใช้กับเจ้าหน้าที่ด้วยกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๑๒. ผู้ถูกดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองอาจอุทธรณ์การบังคับทางปกครองนั้นได้เมื่อมีการอุทธรณ์ตามบทบัญญัติในส่วนที่ ๕ ของหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้หรือการยื่นคำขอต่อคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาทหรือคณะกรรมการ ๒๓ วินิจฉัยร้องทุกข์ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๑ ตอน ๘๙ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลปกครองสูงสุด

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ในการจัดทำคำสั่งทางปกครองให้มีประสิทธิภาพ เพื่อรักษาประโยชน์สาธารณะและอำนาจความเป็นธรรมแก่ประชาชน อีกทั้งยังเป็นการป้องกันการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมในกรณีที่มีผู้ยื่นคำขอเพื่อให้เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครอง โดยกำหนดให้เป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอที่จะต้องตรวจสอบความถูกต้องของคำขอและความครบถ้วนของเอกสารตามที่กฎหมายหรือกฎกำหนดไว้ และกำหนดหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ดังกล่าวแนะนำผู้ยื่นคำขอดำเนินการแก้ไขเพิ่มเติมในกรณีคำขอไม่ถูกต้องหรือในกรณีเอกสารไม่ครบถ้วนได้กำหนดให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำขอต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด และเมื่อผู้ยื่นคำขอได้จัดส่งเอกสารครบถ้วนตามที่ได้รับแจ้งแล้ว เจ้าหน้าที่จะปฏิเสธไม่ดำเนินการตามคำขอเพราะเหตุยังขาดเอกสารอีกมิได้ เว้นแต่มีความจำเป็นเพื่อปฏิบัติให้ถูกต้องตามกฎหมายหรือกฎ

๒. กำหนดระยะเวลาในการออกคำสั่งทางปกครอง ในกรณีที่ไม่มีกฎหมายหรือกฎกำหนดระยะเวลาในการออกคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้นไว้เป็นการเฉพาะ

๓. พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๖๙ ก ลงวันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๑๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป เว้นแต่บทบัญญัติมาตรา ๖๓/๑๕ มาตรา ๖๓/๑๖ มาตรา ๖๓/๑๗ มาตรา ๖๓/๑๘ และมาตรา ๖๓/๑๙ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันบทบัญญัติเกี่ยวกับการบังคับทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองยังไม่มีประสิทธิภาพในการบังคับใช้ โดยเฉพาะการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ซึ่งกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองกำหนดให้นำวิธีการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม จึงไม่มีรายละเอียดวิธีปฏิบัติและระยะเวลาในการบังคับทางปกครองที่ชัดเจน ซึ่งก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง ประกอบกับเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐส่วนใหญ่ไม่มีความเชี่ยวชาญในการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สิน อีกทั้งไม่มีบทบัญญัติที่ให้อำนาจแก่เจ้าหน้าที่ในการสืบหาทรัพย์สินและมอบหมายให้หน่วยงานอื่นหรือเอกชนดำเนินการแทนได้ ส่งผลให้ไม่สามารถบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพและรัฐต้องสูญเสียรายได้ในที่สุด ดังนั้น สมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการบังคับทางปกครองเพื่อให้ชัดเจน มีประสิทธิภาพ และเป็นธรรมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปดังนี้

๑. ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๔๔ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “การอุทธรณ์ไม่เป็นเหตุให้ทุเลาการบังคับตามคำสั่งทางปกครอง เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับตามมาตรา ๖๓/๒ วรรคหนึ่ง”

๒. ให้ยกเลิกส่วนที่ ๘ การบังคับทางปกครอง มาตรา ๕๕ ถึงมาตรา ๖๓ ในหมวด ๒ คำสั่งทางปกครอง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

๓. ให้เพิ่มเป็นหมวด ๒/๑ การบังคับทางปกครอง มาตรา ๖๓/๑ ถึงมาตรา ๖๓/๒๕ แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ สาระสำคัญได้แก่

๓.๑ การบังคับทางปกครองไม่ใช้บังคับกับหน่วยงานของรัฐด้วยกัน เว้นแต่จะมีกฎหมายกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๓.๒ เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีอำนาจที่จะพิจารณาใช้มาตรการบังคับทางปกครองเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งของตนได้ตามบทบัญญัติในหมวดนี้ เว้นแต่จะมีการสั่งให้ทุเลาการบังคับไว้ก่อนโดยเจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งนั้นเอง ผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ หรือผู้มีอำนาจพิจารณาวินิจฉัยความถูกต้องของคำสั่งทางปกครองดังกล่าว

๓.๓ ถ้าบทกฎหมายใดกำหนดมาตรการบังคับทางปกครองไว้โดยเฉพาะแล้ว หากเจ้าหน้าที่เห็นว่าการใช้มาตรการบังคับนั้นจะเกิดผลน้อยกว่ามาตรการบังคับตามหมวดนี้ เจ้าหน้าที่จะใช้มาตรการบังคับทางปกครองตามหมวดนี้แทนก็ได้

๓.๔ ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครองแก่บุคคลใด หากบุคคลนั้นถึงแก่ความตาย ให้ดำเนินการบังคับทางปกครองต่อไปได้ ถ้าบุคคลนั้นมีทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดก ให้ถือว่าทายาทผู้รับมรดกหรือผู้จัดการมรดกเป็นผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองนั้น

๓.๕ บทบัญญัติในหมวดนี้มิให้ใช้บังคับกับการบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน หรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้ฟ้องคดีต่อศาลและศาลได้มีคำพิพากษาให้ชำระเงิน หรือให้กระทำหรือละเว้นกระทำแล้ว

๓.๖ เมื่อศาลได้รับฟ้องคดีตามวรรคหนึ่งไว้แล้ว ห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามส่วนที่ ๒ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน และส่วนที่ ๓ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ เว้นแต่จะได้มีการถอนฟ้อง หรือศาลมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความเพราะเหตุอื่น ทั้งนี้ ไม่กระทบต่อการดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการไปก่อนที่ศาลได้รับฟ้องคดี และให้เจ้าหน้าที่ดำเนินการตามมาตรการบังคับทางปกครองในส่วนนั้นต่อไปจนแล้วเสร็จ

๓.๗ การบังคับตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน

๑) การบังคับโดยเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ในกรณีที่เจ้าหน้าที่มีคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีการชำระโดยถูกต้องครบถ้วน ให้เจ้าหน้าที่ผู้ทำคำสั่งทางปกครองมีหนังสือเตือนให้ผู้นั้นชำระภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่าเจ็ดวัน ถ้าไม่มีการปฏิบัติตามคำเตือน เจ้าหน้าที่มีอำนาจใช้มาตรการบังคับทางปกครองโดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของผู้นั้นและขายทอดตลาดเพื่อชำระเงินให้ครบถ้วนได้

๒) ในการใช้มาตรการบังคับทางปกครอง ให้แต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง เพื่อดำเนินการยึดหรืออายัดและขายทอดตลาดทรัพย์สินต่อไป

๓) คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) ไม่มีการอุทธรณ์คำสั่งต่อเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองภายในระยะเวลาอุทธรณ์

(๒) เจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยยกอุทธรณ์ และไม่มีการฟ้องคดีต่อศาลภายในระยะเวลาการฟ้องคดี

(๓) ศาลมีคำสั่งหรือคำพิพากษายกฟ้อง หรือเพิกถอนคำสั่งบางส่วน และคดีถึงที่สุดแล้ว

๓.๘ กรณีที่มีการอุทธรณ์การใช้มาตรการบังคับทางปกครองและขอทุเลาการบังคับตามมาตรการดังกล่าว เจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งใช้มาตรการบังคับทางปกครอง หรือผู้มีอำนาจพิจารณาคำอุทธรณ์ อาจสั่งให้มีการทุเลาการบังคับทางปกครองไว้ก่อนก็ได้ โดยมีอำนาจกำหนดเงื่อนไขให้ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองต้องปฏิบัติด้วยก็ได้

๓.๙ ในการสืบหาทรัพย์สินของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินอาจร้องขอให้สำนักงานอัยการสูงสุดหรือหน่วยงานอื่นดำเนินการสืบหาทรัพย์สินแทนได้ โดยให้หน่วยงานดังกล่าวมีอำนาจตามมาตรา ๖๓/๑๐ ด้วย

๓.๑๐ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินไม่มีเจ้าหน้าที่ในการดำเนินการสืบหาทรัพย์สิน และหากจำนวนเงินที่ต้องชำระตามมาตรการบังคับทางปกครองนั้นมีมูลค่าตั้งแต่สองล้านบาทขึ้นไป หรือตามมูลค่าที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยกฎกระทรวง หน่วยงานของรัฐอาจมอบหมายให้เอกชนสืบหาทรัพย์สินแทนได้

๓.๑๑ ให้เอกชนที่สืบพบทรัพย์สินได้รับค่าตอบแทนไม่เกินร้อยละสองครึ่งจากเงินหรือทรัพย์สินที่ได้มาจากการยึด อายัด หรือขายทอดตลาดทรัพย์สินที่สืบพบได้ ทั้งนี้ จำนวนเงินค่าตอบแทนสูงสุดต้องไม่เกินหนึ่งล้านบาทต่อจำนวนเงินที่ต้องชำระตามคำสั่งทางปกครองในเรื่องนั้น หรือตามจำนวนที่กำหนดเพิ่มขึ้นโดยกฎกระทรวง

๓.๑๒ หลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกเอกชนที่สืบหาทรัพย์สิน การกำหนดค่าตอบแทน และวิธีการจ่ายค่าตอบแทนตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓.๑๓ ขั้นตอนและวิธีปฏิบัติเกี่ยวกับการยึด การอายัด และการขายทอดตลาดทรัพย์สินให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ในกรณีที่กฎกระทรวงไม่ได้กำหนดเรื่องใดไว้ ให้นำบทบัญญัติในประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยให้ถือว่า

๑) เจ้าหนี้ตามคำพิพากษา หมายถึง หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงิน

๒) ลูกหนี้ตามคำพิพากษา หมายถึง ผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครอง

๓) อำนาจของศาลในส่วนที่เกี่ยวกับการบังคับคดี เป็นอำนาจของหัวหน้าหน่วยงานของรัฐ ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๔) เจ้าพนักงานบังคับคดี หมายถึง เจ้าพนักงานบังคับทางปกครอง

๓.๑๔ กรณีที่เจ้าหนี้ตามคำพิพากษาในคดีอื่นได้มีการยึดทรัพย์สินหรืออายัดสิทธิเรียกร้องอื่นใดของผู้อยู่ในบังคับของมาตรการบังคับทางปกครองเพื่อนำเงินมาชำระตามคำพิพากษา ให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินมีสิทธิขอเข้าเฉลี่ยได้เช่นเดียวกับเจ้าหนี้ตามคำพิพากษา

๓.๑๕ ในกรณีที่คำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงินเป็นที่สุดแล้ว และต่อมาผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองขอให้พิจารณาคำสั่งทางปกครองที่เป็นที่สุดแล้วนั้นใหม่ หรือฟ้องคดีต่อศาลเพื่อให้พิจารณาเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครองที่เป็นที่สุดแล้วนั้นใหม่ หรือขอให้ศาลพิจารณาคดีใหม่และหน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินหรือศาลมีคำสั่งให้รับคำขอหรือได้รับคำฟ้องไว้พิจารณา ผู้อยู่ในบังคับของคำสั่งทางปกครองอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีอำนาจในการออกหมายบังคับคดีตามมาตรา ๖๓/๑๕ เพื่อขอให้สั่งงดการบังคับคดีไว้ก่อน หากศาลพิจารณาคำร้องแล้วมีคำสั่งให้งดการบังคับคดีให้ศาลส่งคำสั่งนั้นไปให้เจ้าพนักงานบังคับคดีทราบ และให้เจ้าพนักงานบังคับคดีงดการบังคับคดีไว้ภายในระยะเวลาหรือเงื่อนไขตามที่ศาลกำหนด รวมทั้งส่งคำบอกกล่าวงดการบังคับคดีให้หน่วยงานของรัฐที่ออกคำสั่งให้ชำระเงินและบุคคลภายนอกผู้มีส่วนได้เสียทราบโดยไม่ชักช้า

๓.๑๖ เมื่อศาลออกหมายบังคับคดีและแต่งตั้งเจ้าพนักงานบังคับคดีแล้ว การดำเนินการบังคับให้เป็นไปตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้ชำระเงิน ให้เป็นไปตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง

๓.๑๗ ค่าปรับบังคับการ หมายความว่า ค่าปรับที่เจ้าหน้าที่สั่งให้ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งทางปกครองที่กำหนดให้กระทำหรือละเว้นกระทำ ชำระเป็นรายวันไปจนกว่าจะยุติการฝ่าฝืนคำสั่งหรือได้มีการปฏิบัติตามคำสั่งแล้ว ไม่ว่าจะเป็นค่าปรับที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่น

๓.๑๘ บรรดาคดีเกี่ยวกับการโต้แย้งการใช้มาตรการบังคับทางปกครองซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลใดในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ศาลนั้นดำเนินกระบวนพิจารณาและมีคำพิพากษาต่อไปจนคดีนั้นถึงที่สุด

๓.๑๙ ให้กรมบังคับคดี สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงาน ก.พ. สำนักงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันจัดทำโครงสร้างกรมบังคับคดี กรอบอัตรากำลังข้าราชการและพนักงานราชการ และกำหนดงบประมาณ รวมทั้งการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็น เพื่อรองรับการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของกรมบังคับคดีตามพระราชบัญญัตินี้ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๒๐ บรรดากฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปได้เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งใด ๆ ที่ออกตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓.๒๑ การดำเนินการออกกฎตามวรรคหนึ่งให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้นายกรัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง /จัดทำ

พระราชบัญญัติ
สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการบริหารจัดการสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖

(๓) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทางวิชาการว่าสายพันธุ์นั้นเป็นสัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว

“สัตว์ป่าสงวน” หมายความว่า สัตว์ป่าหายากหรือสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์จำเป็นต้องสงวนและอนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่าคุ้มครอง” หมายความว่า สัตว์ป่าที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ หรือจำนวนประชากรของสัตว์ป่าชนิดนั้นมีแนวโน้มลดลงอันอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่าควบคุม” หมายความว่า สัตว์ป่าที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ และสัตว์ป่าอื่นที่ต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่าอันตราย” หมายความว่า สัตว์ป่าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษต่อมนุษย์หรือสัตว์ป่าอื่น หรือมีผลคุกคามให้สัตว์ป่า พืชป่า สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ เปลี่ยนแปลงเสียหายอย่างรวดเร็ว หรือเป็นพาหะนำโรคหรือแมลงศัตรูพืชตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“ซากสัตว์ป่า” หมายความว่า ร่างกาย หรือส่วนของร่างของสัตว์ป่าที่ตายแล้วหรือเนื้อของสัตว์ป่า ไม่ว่าจะได้ปิ้ง ต้ม รม ย่าง ตากแห้ง หมัก ดอง หรือทำอย่างอื่นเพื่อไม่ให้เน่าเปื่อย และไม่ว่าจะชำแหละ แยกออก หรืออยู่ในร่างของสัตว์ป่านั้น และให้หมายความรวมถึงเขา หนัง กระดูก กะโหลก ฟัน งา ขนาย นอ ขน เกล็ด เล็บ กระดอง เปลือก เลือด น้ำเหลือง น้ำเชื้อ หรือส่วนต่าง ๆ ของสัตว์ป่าที่แยกออกจากร่างของสัตว์ป่าไม่ว่าจะยังมีชีวิตหรือตายแล้ว

“ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า” ให้หมายความรวมถึงอนุพันธ์หรือสิ่งอื่นใดที่ได้มาจากสัตว์ป่าหรือซากของสัตว์ป่าที่ตรวจสอบหรือจำแนกได้โดยเอกสารกำกับ บรรจุภัณฑ์ เครื่องหมาย ฉลาก หรืออื่น ๆ ว่าเป็นของสัตว์ป่าชนิดนั้น ๆ ทั้งนี้ ตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

“ล่า” หมายความว่า เก็บ ดัก จับ ยิง ฆ่า หรือทำอันตรายด้วยประการอื่นใดแก่สัตว์ป่าที่ไม่มีเจ้าของและอยู่อย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงการไล่ การต้อน การเรียก การล่อ หรือการอื่น ๆ เพื่อเก็บ ดัก จับ ยิง ฆ่า หรือทำอันตรายแก่สัตว์ป่านั้น

“เพาะพันธุ์” หมายความว่า ขยายพันธุ์สัตว์ป่าที่นำมาเลี้ยงโดยวิธีผสมพันธุ์ และให้หมายความรวมถึงขยายพันธุ์สัตว์ป่าด้วยวิธีผสมเทียม ย้ายฝากตัวอ่อน หรือโดยวิธีการอื่นใดซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการเพิ่มจำนวนสัตว์ป่าดังกล่าว

“ค้า” หมายความว่า ซื้อ ขาย แลกเปลี่ยน จำหน่าย จ่าย แจก หรือโอนกรรมสิทธิ์ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในทางการค้า และให้หมายความรวมถึงมีหรือแสดงไว้ซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าเพื่อการค้า การประกาศหรือโฆษณาหรือนำเสนอทางสื่อโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือสื่อใด ๆ เพื่อการค้าด้วย

“นำเข้า” หมายความว่า นำหรือสั่งเข้ามาในราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงนำเข้ามาในราชอาณาจักรซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่เคยส่งออกไปนอกราชอาณาจักรแล้ว

“ส่งออก” หมายความว่า นำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักร และให้หมายความรวมถึงนำหรือส่งออกไปนอกราชอาณาจักรซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่เคยนำเข้ามาในราชอาณาจักรแล้ว

“นำผ่าน” หมายความว่า การผ่านแดนและการถ่ายลำตามกฎหมายว่าด้วยศุลกากร

“ด่านตรวจสัตว์ป่า” หมายความว่า ด่านตรวจสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า

“สวนสัตว์” หมายความว่า สถานที่หรือบริเวณซึ่งรวบรวมสัตว์ป่าและจัดแสดงไว้เพื่อประโยชน์แก่การพักผ่อนหย่อนใจ การเรียน การศึกษา การค้นคว้า การวิจัย การอนุรักษ์ หรือการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อประโยชน์แก่กิจการสวนสัตว์นั้น

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกกฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงชนิด ประเภท หรือจำนวนของสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า หรือขนาด ลักษณะ หรือประเภทของกิจการหรือกิจกรรมที่จะดำเนินการก็ได้

กฎกระทรวง ระเบียบ และประกาศ เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
สัตว์ป่า

ส่วนที่ ๑
ประเภทสัตว์ป่า

มาตรา ๖ ให้สัตว์ป่าตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัตินี้เป็นสัตว์ป่าสงวน

ในกรณีที่อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นว่าสัตว์ป่าชนิดใดสมควรกำหนดเป็นสัตว์ป่าสงวนเพิ่มเติมจากที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ในกรณีที่อธิบดีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเห็นว่าสัตว์ป่าสงวนใดตามที่กำหนดในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มีจำนวนเพิ่มขึ้นจนไม่มีสภาพใกล้สูญพันธุ์และไม่มีความจำเป็นต้องสงวนและอนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวดอีกต่อไป จะเสนอให้สัตว์ป่าสงวนนั้นพ้นจากการเป็นสัตว์ป่าสงวนก็ได้ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๗ การกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดใดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้กำหนดในกฎกระทรวงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๘ การกำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดใดที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ ให้กำหนดโดยประกาศของรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๙ การกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดใดเป็นสัตว์ป่าควบคุม ให้เป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามมาตรา ๖ วรรคสอง กำหนดชนิดของสัตว์ป่าสงวนเพิ่มเติม ให้ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งตรงกับชนิดของสัตว์ป่าสงวนที่กำหนดเพิ่มเติมอยู่ก่อนวันที่พระราชกฤษฎีกานั้นมีผลใช้บังคับแจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่อธิบดีกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

เมื่อได้แจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว หากผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราวหรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนแก่ผู้นั้น

เมื่อได้แจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแล้ว หากผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่งประสงค์จะจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนนั้นให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบตามวรรคสี่ ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ภายในเวลาดังกล่าว หากมีสัตว์ป่าสงวนเหลืออยู่เท่าใด ให้ถือว่าผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนนั้นยินยอมให้ตกเป็นของแผ่นดิน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว การออกใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวน อายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในกรณีที่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นยินยอมให้สัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนที่มีไว้ในครอบครองตกเป็นของแผ่นดิน

มาตรา ๑๑ ในกรณีที่มีการออกกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ กำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองเพิ่มเติม ให้นำความในมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับแก่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าโดยชอบด้วยกฎหมาย ซึ่งตรงกับชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองที่กำหนดเพิ่มเติมอยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับโดยอนุโลม

ในกรณีที่ผู้ครอบครองตามวรรคหนึ่งประสงค์จะจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ หรือจำหน่ายสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้แก่ผู้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ในกรณีที่เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบตามวรรคสาม ในกรณีไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ภายในเวลาดังกล่าว หากมีสัตว์ป่าคุ้มครองเหลืออยู่เท่าใด ให้ถือว่าผู้ครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นยินยอมให้ตกเป็นของแผ่นดิน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว การออกใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครอง อายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง การดำเนินการต่อซากสัตว์ป่าคุ้มครองหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีไว้เพื่อการค้า การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง และการจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าคุ้มครอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ในกรณีที่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครองไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าผู้นั้นยินยอมให้สัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่มีไว้ในครอบครองตกเป็นของแผ่นดิน

ส่วนที่ ๒
การคุ้มครองสัตว์ป่า

มาตรา ๑๒ ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง

มาตรา ๑๓ ผู้ใดล่าสัตว์ป่าที่เป็นการฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ด้วยความจำเป็นและภายใต้เงื่อนไขดังต่อไปนี้ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

(๑) เพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตราย หรือเพื่อสงวนหรือรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น และ

(๒) การล่านั้นได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ

ผู้กระทำตามวรรคหนึ่งต้องไม่เคลื่อนย้ายสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่ถูกล่านั้น เว้นแต่กรณีมีความจำเป็น และต้องแจ้งเหตุที่ได้ล่าหรือเคลื่อนย้ายสัตว์ป่านั้นต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือพนักงานสอบสวนแห่งท้องที่ทราบโดยพลัน ในกรณีเช่นว่านี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ร่วมกับพนักงานสอบสวน

ดำเนินการตรวจสอบเหตุแห่งการล่าหรือเคลื่อนย้ายสัตว์ป่าโดยเร็ว และให้ดำเนินการแก่สัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๔ ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

ห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครองตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีผู้ที่มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น และผู้ที่อาศัยอำนาจของผู้รับอนุญาตดังกล่าว แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาตตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๕ ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งหรือปล่อยเป็นอิสระซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุม หรือกระทำการใด ๆ ให้สัตว์ป่านั้นพ้นจากการดูแลของตน

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุมที่ได้มาโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และได้จำหน่าย จ่าย หรือโอนให้แก่ผู้ที่สามารถครอบครองสัตว์ป่าดังกล่าวได้โดยชอบตามพระราชบัญญัตินี้ หรือได้ส่งมอบให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมงในกรณีที่สัตว์ป่านั้นเป็นสัตว์น้ำตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๖ ในกรณีผู้มีสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุมไว้ในครอบครองโดยชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัตินี้ มีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถเลี้ยงดูสัตว์ป่านั้นต่อไปได้ และประสงค์จะส่งมอบสัตว์ป่านั้นให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมงในกรณีที่สัตว์ป่านั้นเป็นสัตว์น้ำ ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผู้ครอบครองสัตว์ป่าดังกล่าวต้องชำระค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่าแก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าผู้นั้นยินยอมให้สัตว์ป่านั้นตกเป็นของแผ่นดิน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง การรับมอบสัตว์ป่า อัตราค่าใช้จ่าย การชำระค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่า และการยกเว้นค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่า ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ทั้งนี้ การกำหนดอัตราค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่าต้องเหมาะสมกับชนิดหรือประเภทของสัตว์ป่า โดยอย่างน้อยให้คำนึงถึงค่าอาหารสัตว์ป่า ค่ายาและเวชภัณฑ์ ค่าแรงงานจัดการสถานที่เลี้ยงดู ค่ากรงเลี้ยงและโรงเรือน

ส่วนที่ ๓
การครอบครองสัตว์ป่า

มาตรา ๑๗ ห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่

(๑) เป็นการครอบครองโดยผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่

(๒) เป็นการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ของผู้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ที่มีไว้เพื่อการเพาะพันธุ์หรือได้มาจากการเพาะพันธุ์ หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว

(๓) เป็นกรณีตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๘ ผู้ใดจะมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี เว้นแต่เป็นการครอบครองตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าโดยผู้รับใบอนุญาตค้าตามมาตรา ๓๐

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๑๙ ผู้ใดจะมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แจ้งการครอบครองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่เป็นการครอบครองตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าโดยผู้รับใบอนุญาตค้าตามมาตรา ๓๐

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง และการครอบครอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่มีการออกประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ให้ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าควบคุมดังกล่าวอยู่ก่อนวันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับแจ้งการครอบครองสัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง ต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่อธิบดีกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

มาตรา ๒๑ ความในมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้บังคับแก่การช่วยเหลือสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ และสัตว์ป่าควบคุมที่ถูกทอดทิ้ง บาดเจ็บ ป่วย หรืออ่อนแอ และได้แจ้งการช่วยเหลือสัตว์ป่านั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๔
การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า และด่านตรวจสัตว์ป่า

มาตรา ๒๒ ห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การอนุญาตตามวรรคหนึ่งจะกระทำได้เฉพาะกรณีที่เป็นการกระทำเพื่อกิจการสวนสัตว์ของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๓ ผู้ใดจะนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

การอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ในกรณีเป็นสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าคุ้มครอง จะกระทำได้เฉพาะกรณีที่เป็นการกระทำเพื่อกิจการสวนสัตว์ของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าควบคุม และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว เพื่อใช้สอยส่วนตัวตามชนิด ประเภท และจำนวนที่อธิบดีประกาศกำหนด

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๔ ในกรณีที่การส่งออกซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่มิใช่สัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าควบคุม จะต้องมีใบรับรองการส่งออกตามความต้องการของประเทศปลายทาง หรือผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกผู้ใดประสงค์จะได้ใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว อาจยื่นคำขอรับใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบรับรองและผู้รับโอนใบรับรอง หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขอรับใบรับรองและการออกใบรับรอง อายุใบรับรอง การต่ออายุใบรับรอง การโอนใบรับรอง และการออกใบแทนใบรับรอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๕ ผู้ใดจะนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง และการนำผ่าน ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจตั้งด่านตรวจสัตว์ป่าและกำหนดเขตแห่งด่านนั้น ๆ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๒๗ ผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว เมื่อมีการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า โดยแสดงใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบแล้วจึงให้นำเคลื่อนที่ต่อไปได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ส่วนที่ ๕
การดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า และการค้าสัตว์ป่า

มาตรา ๒๘ ผู้ใดจะดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือสัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๙ ห้ามมิให้ผู้ใดค้าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว

มาตรา ๓๐ ผู้ใดจะค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ สัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาตและการออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ที่ประสงค์จะค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ สัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว โดยผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของผู้รับใบอนุญาตค้าที่กำหนดในกฎกระทรวงตามวรรคสองด้วย และในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว ให้ถือเป็นเหตุพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ด้วย

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการออกประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ให้ผู้ดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าควบคุม หรือค้าสัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าวอยู่ก่อนวันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๘ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๐ วรรคสอง แล้วแต่กรณี ภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวจะต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน พร้อมทั้งเผยแพร่ให้สาธารณชนทราบตามวิธีการที่อธิบดีกำหนดเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

เมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้ว ให้ดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าควบคุมหรือค้าสัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าวต่อไปได้จนกว่าอธิบดีจะมีคำสั่งไม่อนุญาต

ส่วนที่ ๖
การดำเนินการต่อสัตว์ป่าอันตราย

มาตรา ๓๒ การกำหนดให้สัตว์ป่า ชนิด ประเภท หรือจำนวนใด เป็นสัตว์ป่าอันตราย ให้เป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี

ผู้ใดมีสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวไว้ในครอบครอง ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และปฏิบัติตามมาตรการควบคุมสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองมนุษย์ สัตว์ป่า พืชป่า สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศ มิให้ได้รับอันตรายหรือความเสียหายมากขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่โดยความเห็นชอบของอธิบดีอาจมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองซึ่งสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวกำจัดหรือทำลายสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้น หรือส่งมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อกำจัดหรือทำลายต่อไป

ห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งหรือปล่อยเป็นอิสระซึ่งสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว

หมวด ๒
สวนสัตว์

มาตรา ๓๓ ผู้ใดจะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี โดยยื่นเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ บัญชีรายการชนิดและจำนวนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่มีหรือจะมีไว้ในครอบครองโดยต้องแสดงหลักฐานการได้มา พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้ง แบบแปลน และแผนผังของสวนสัตว์

โครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ และแบบแปลนและแผนผังของสวนสัตว์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ที่อธิบดีประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ และแบบแปลนและแผนผังนั้นถูกต้องแล้ว ให้ออกหนังสือรับรองเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาขออนุญาตตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องต่อไป หากเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ แบบแปลน หรือแผนผังนั้นไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาต พร้อมทั้งกำหนด

ระยะเวลาให้ผู้นั้นแก้ไขหรือปรับปรุง เมื่อพ้นกำหนดระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ผู้ขอรับใบอนุญาตไม่ดำเนินการให้ถูกต้องให้ถือว่าไม่ประสงค์จะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์

มาตรฐานการจัดการสวนสัตว์อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดการพื้นที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์

(๒) การดูแลด้านโภชนาการ

(๓) การสุขาภิบาล การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดของเสีย และการควบคุมโรค

(๔) การดูแลรักษาสัตว์

(๕) การจัดสวัสดิภาพสัตว์

(๖) ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย

(๗) การปฏิบัติการและมาตรการฉุกเฉินต่าง ๆ

(๘) แนวทางการให้ความรู้หรือการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขอรับใบอนุญาตและผู้รับโอนใบอนุญาต หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การโอนใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต และการออกหนังสือรับรอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตใดนำสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ซึ่งเคยได้รับใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว หรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าดังกล่าว มายื่นประกอบการขอรับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราวหรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าดังกล่าวนั้นเป็นอันสิ้นสุดลงเมื่อได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์

มาตรา ๓๔ ในระหว่างการก่อสร้างสวนสัตว์ หากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ซึ่งสวนสัตว์นั้นตั้งอยู่ พบว่าการก่อสร้างไม่เป็นไปตามโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ แบบแปลน และแผนผังที่ได้ยื่นไว้ตามมาตรา ๓๓ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี สั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการเสร็จแล้ว ให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบความถูกต้องต่อไป

ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแบบแปลนหรือแผนผัง ให้แจ้งและส่งแบบแปลนและแผนผังที่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งผลการพิจารณาว่าแบบแปลนและแผนผังนั้นเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือไม่ ทั้งนี้ ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่แจ้งผลภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการต่อไปได้

ก่อนการเปิดให้บริการสวนสัตว์ ให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการจัดตั้งสวนสัตว์และแจ้งผลให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง หากพนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจสอบแล้วเห็นว่าถูกต้อง ให้อธิบดีออกใบอนุญาตแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต หากพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่ดำเนินการภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าอธิบดีมีคำสั่งอนุญาตตามคำขอและต้องออกใบอนุญาตให้แก่ผู้ขอรับใบอนุญาตนั้น

มาตรา ๓๕ ในระหว่างการประกอบกิจการสวนสัตว์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช และกรมประมง แล้วแต่กรณี ควบคุมให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓

ในกรณีที่ตรวจสอบพบว่าผู้รับใบอนุญาตไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือบริเวณภายในสวนสัตว์มีสภาพที่เป็นอันตรายหรือเดือดร้อนรำคาญแก่ประชาชนหรือก่อให้เกิดอันตรายหรือความทุกข์ทรมานแก่สัตว์ป่า ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตนั้นแก้ไขหรือปรับปรุงสภาพนั้นให้หมดไป

ในกรณีที่สัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวที่อยู่ในความครอบครองมีจำนวนเพิ่มขึ้นหรือลดลง หรือในกรณีที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือโอนกรรมสิทธิ์ซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวระหว่างสวนสัตว์ ให้ผู้รับใบอนุญาตมีหน้าที่แจ้งต่ออธิบดีเพื่อพิจารณาอนุญาตก่อนจึงจะดำเนินการได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๖ การประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งใดได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ทั้งจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมประมงสำหรับการประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งนั้น และผู้ได้รับใบอนุญาตถูกคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตฉบับใดฉบับหนึ่ง ให้มีผลเป็นการระงับการประกอบกิจการสวนสัตว์ทั้งหมดเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดหรือให้มีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตอีกฉบับหนึ่ง แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๗ ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการ ให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีทราบล่วงหน้าก่อนวันเลิกกิจการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และให้นำความในมาตรา ๗๙ มาใช้บังคับแก่การดำเนินการกับสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่อยู่ในความครอบครองของผู้เลิกประกอบกิจการสวนสัตว์ตามใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งนั้นให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่เลิกประกอบกิจการสวนสัตว์โดยอนุโลม

มาตรา ๓๘ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ก่อนการเปิดให้บริการสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวแจ้งการจัดตั้งสวนสัตว์ต่ออธิบดีเพื่อให้มีการตรวจสอบ หากพนักงานเจ้าหน้าที่พบว่าการจัดตั้งสวนสัตว์นั้นไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขหรือปรับปรุงภายในเวลาที่กำหนด และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าได้มีการดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงสวนสัตว์นั้นให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์แล้ว ให้มีหนังสือแจ้งหน่วยงานของรัฐให้ดำเนินกิจการสวนสัตว์ได้

ให้สวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ และจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่อยู่ในความครอบครอง ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี ทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

การดำเนินการตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๓
คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

มาตรา ๓๙ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศุลกากร เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน แต่ไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรี

แต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านสัตว์ป่า ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านขนบธรรมเนียมประเพณี วัฒนธรรม และวิถีชุมชน หรือด้านกฎหมาย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคประชาสังคมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๔๐ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

ก. คุณสมบัติ

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีประสบการณ์หรือทำงานในด้านที่ได้รับการแต่งตั้งไม่น้อยกว่าสิบปี

ข. ลักษณะต้องห้าม

(๑) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๒) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๓) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๔๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๔๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๐

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

มาตรา ๔๔ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๔๕ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าและการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

(๒) เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแลรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า และพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า

(๓) ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

(๔) กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการสวนสัตว์

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๖) ให้คำปรึกษาต่อรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัตว์ป่า และปฏิบัติงานอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

(๗) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่หรืออำนาจของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๙ ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ทำการสำรวจพื้นที่ใดแล้ว เห็นว่ามีความเหมาะสมจะกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๔๗ ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศเป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเตรียมการกำหนดให้บริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามพระราชบัญญัตินี้ต่อไป

ในระหว่างการดำเนินการเพื่อกำหนดให้พื้นที่เตรียมการตามวรรคหนึ่ง เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๔๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจควบคุมและคุ้มครองพื้นที่ในพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดและตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และในกรณีที่พื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าอยู่ในพื้นที่ป่าหรือป่าสงวนแห่งชาติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติในพื้นที่เตรียมการดังกล่าวด้วย

มาตรา ๕๐ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน

หลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบ ในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตและเครื่องหมายอื่น ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด

มาตรา ๕๑ การขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นการขยายหรือเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย

ให้นำความในมาตรา ๔๗ มาตรา ๔๘ มาตรา ๔๙ และมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับแก่การขยายหรือเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

มาตรา ๕๒ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้จัดให้มีแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแต่ละแห่งเพื่อเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบ เมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดังกล่าวแล้ว ให้หัวหน้า

เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้น

แผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามวรรคหนึ่ง ต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามมาตรา ๔๕ (๓) และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชประกาศกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนในการจัดทำแผน แนวทางการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า การดูแลและฟื้นฟูแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า การคุ้มครองและดูแลรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้น

มาตรา ๕๓ ห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่

ผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดและคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมาย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๔ ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่า หรือล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๕ ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

(๑) กระทำให้หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต หรือเครื่องหมายอื่น ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

(๒) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือทำด้วยประการใดให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

(๓) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๔) ปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๕) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใด อันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ

(๖) ปลูกต้นไม้หรือพฤกษชาติอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ทุกชนิดเข้าไป

เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วีดิทัศน์หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน พนักงานเจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ได้ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกระทำนั้นต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่รบกวนการดำรงชีวิตตามธรรมชาติของสัตว์ป่าเกินสมควร และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต และการควบคุมดูแลตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๖ ความในมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน หรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการใดแล้วให้รายงานต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบโดยมิชักช้า

(๒) เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการศึกษาธรรมชาติ หรือเพื่ออำนวยความปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไป

การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเพื่อทราบ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๗ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน หากพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งใดมีศักยภาพเหมาะสมเพียงพอในการเก็บหา หรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดที่เกิดทดแทนได้อย่างยั่งยืน และหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าเห็นว่าการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนดไม่สร้างความเสียหายต่อระบบนิเวศ สภาพธรรมชาติ และสัตว์ป่า หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณาศึกษาจัดทำโครงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นตามหลักวิชาการ วัฒนธรรม และวิถีชุมชน เสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ เมื่อคณะกรรมการให้ความเห็นชอบโครงการนั้นแล้ว อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจึงจะอนุญาตให้ดำเนินการตามโครงการดังกล่าวได้ ทั้งนี้ การอนุญาตให้ดำเนินโครงการต้องคำนึงถึงชนิดประเภท จำนวนหรือปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติที่อนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์ ห้วงเวลาดำเนินการ มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการศึกษาจัดทำโครงการ การอนุญาต การเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๕
เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน

มาตรา ๕๘ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพการเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การให้บริการและการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการนั้นก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บและการยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทน และอัตราค่าบริการหรือค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทนที่ได้รับตามมาตรานี้ ให้จัดทำรายงานทางการเงินและผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ

มาตรา ๕๙ เงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๕๘ และเงินที่มีผู้บริจาค ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเก็บรักษาไว้เป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ฟื้นฟู และบำรุงรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า

มาตรา ๖๐ เงินตามมาตรา ๕๙ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชนำไปใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้เป็นไปตามแผนแม่บทที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๔๕ (๓)

(๒) การคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบให้เป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ตลอดจนเป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดที่เกี่ยวกับการสนับสนุน ส่งเสริม และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตนั้น

(๓) การบำรุงรักษาสถานที่ หรือการจัดหาสิ่งจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การให้ความรู้ การศึกษาธรรมชาติของประชาชน

(๔) ค่าใช้จ่ายในการทำลาย รื้อถอน ย้ายสิ่งปลูกสร้างหรือต้นไม้ ที่มีผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๘๒ (๓)

(๕) การคุ้มครอง ดูแล รักษา หรือช่วยเหลือสัตว์ป่าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดไว้หรือสัตว์ป่าที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามคำพิพากษาของศาล หรือสัตว์ป่าที่มีผู้ทอดทิ้ง หรือสัตว์ป่าที่พิการ บาดเจ็บ ป่วย อ่อนแอ

(๖) การฝึกอบรม การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านสัตว์ป่าและการอนุรักษ์สัตว์ป่า

(๗) เงินสวัสดิการหรือเงินช่วยเหลือให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัครที่ได้รับอันตราย บาดเจ็บ เสียชีวิต หรือเป็นเงินช่วยเหลือในการต่อสู้คดีจากการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครอง ดูแลรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบให้เตรียมการกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า หรือจากการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) การช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า

การใช้จ่ายเงินตามมาตรานี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๑ การนำส่งและการเก็บรักษาเงินตามมาตรา ๕๙ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง

หมวด ๖
เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

มาตรา ๖๒ บริเวณพื้นที่ใดที่มิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ สมควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าชนิดใดหรือประเภทใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้ โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย

เมื่อประกาศตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

มาตรา ๖๓ ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจะกำหนดให้พื้นที่ใดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๖๒ หรือขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๖๔ ให้นำความในมาตรา ๔๙ มาใช้บังคับแก่การกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดเป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

มาตรา ๖๔ การขยายหรือการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยประกาศของรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และในกรณีที่เป็นการขยายหรือเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายประกาศด้วย

ให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่การขยายเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

มาตรา ๖๕ ให้นำความในมาตรา ๕๐ มาใช้บังคับแก่การจัดให้มีหลักเขต ป้าย หรือเครื่องหมายแสดงแนวเขตเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม

มาตรา ๖๖ ภายใต้บังคับมาตรา ๖๗ ในกรณีที่การกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งใดครอบคลุมบริเวณสถานที่ที่ใช้ในราชการ หรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หน่วยงานของรัฐและประชาชนยังคงมีสิทธิเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้นได้ตามแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๖๘ ทั้งนี้ ในกรณีที่การใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อสัตว์ป่าที่ห้ามล่าหรือระบบนิเวศของเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้งดเว้นการกระทำดังกล่าวหรือสั่งให้ออกไปจากเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้เป็นคราว ๆ ไป

มาตรา ๖๗ เมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ และได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

(๒) ตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้หรือพฤกษชาติอื่น หรือทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซื้อแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรัง ของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้นหรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือเมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชได้ประกาศอนุญาตไว้เป็นคราว ๆ ในเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแห่งหนึ่งแห่งใดโดยเฉพาะ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดที่มีความจำเป็นต้องปฏิบัติการเพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือการคุ้มครอง รักษาหรือช่วยเหลือสัตว์ป่า แต่ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๘ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าจัดให้มีแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบ เมื่ออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าดังกล่าวแล้ว

ให้หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้นดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น

แผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามวรรคหนึ่งต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๔๕ (๓) และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด โดยอย่างน้อยต้องประกอบด้วยแนวทางการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า การดูแลควบคุมและป้องกันผลกระทบจากการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่มีหน่วยงานของรัฐใช้ประโยชน์ หรือเป็นที่สาธารณประโยชน์หรือประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกันในเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น

มาตรา ๖๙ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ดูแลรักษาฟื้นฟูสัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัย และแหล่งหากินของสัตว์ป่าให้เกิดความยั่งยืน

(๒) ติดตามและเฝ้าระวังเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากสัตว์ป่า

(๓) ให้ความรู้แก่ประชาชนในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า

มาตรา ๗๐ ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการจัดการกับสัตว์ป่าที่อยู่นอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน หรือเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์หรือมีความสำคัญต่อระบบนิเวศเป็นอย่างยิ่ง ให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายประกาศด้วย

ประกาศกำหนดพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่าตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดให้ชัดเจน โดยต้องไม่เกินสองปี และในกรณีมีความจำเป็น อธิบดีอาจประกาศขยายระยะเวลาการกำหนดพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่าได้คราวละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ในพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปดูแลรักษาพื้นที่ และกำหนดมาตรการควบคุมหรือออกคำสั่งห้ามกระทำกิจกรรมใด ๆ ในพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่านั้นได้ตามความจำเป็นและเหมาะสม และหากพื้นที่ดังกล่าวมีผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย ให้อธิบดีดำเนินการให้มีการจ่ายค่าเสียหายหรือค่าชดเชยแก่ผู้นั้นด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการจ่ายค่าเสียหายหรือค่าชดเชยตามวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๗

การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

มาตรา ๗๑ ผู้ใดเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ป่า หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้หรือพันธุ์สัตว์ป่าดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการศึกษาหรือวิจัย จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การแบ่งปันผลประโยชน์จากผลการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๘

การควบคุมและพนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๗๒ ความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ มิให้นำมาใช้บังคับแก่การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขภยันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๓ เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขภยันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ มิให้นำความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับแก่

(๑) การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาต ให้เป็นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๒) การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตามภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง โดยต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๔ ในกรณีที่การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๒ เป็นไปเพื่อประโยชน์แก่การส่งเสริมกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ หรือกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าบริการ หรือค่าตอบแทน และราคาสัตว์ป่า ตามอัตราที่กำหนดในระเบียบซึ่งอธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๕ ในกรณีที่บุคคลใดประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้นอกเวลาราชการหรือนอกสถานที่ทำการโดยปกติไม่ว่าในหรือนอกประเทศ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และจะต้องจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยงให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานเท่าอัตราของทางราชการ รวมทั้งต้องจ่ายค่าพาหนะเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่เท่าที่จำเป็นและใช้จ่ายจริงในการปฏิบัติงานด้วย

การยื่นคำขอ การกำหนดค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๗๖ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือระเบียบที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ หรือเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรอง หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๗๗ ให้อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรอง เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๗๖

คำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้มีกำหนดเวลาครั้งละไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองทราบ โดยอธิบดีจะเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองก่อนครบกำหนดก็ได้ เมื่อเหตุในการออกคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองสิ้นสุดลง

มาตรา ๔๖ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงาน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๔๔ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

หมวด ๔
เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

ส่วนที่ ๑
การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

มาตรา ๔๗ เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศให้คงเดิม เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า”

เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๘ พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องมิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ

การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลรักษา หรือเป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาตให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชขอความเห็นจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน

ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๗๘ ให้อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรอง หรือไม่แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด หรือผู้รับใบอนุญาตเคยถูกสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองและได้กระทำการอันเป็นเหตุให้ต้องถูกพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองตามมาตรา ๗๖ อีกภายในหนึ่งปี

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ถ้าผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองมีสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวไว้ในครอบครองตามใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ถูกเพิกถอนนั้น ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง

(๑) จำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่

(๒) จำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือสัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แก่ผู้ดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘

(๓) กรณีที่ประสงค์จะดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือสัตว์ป่าควบคุม ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๘

(๔) กรณีที่ประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘

(๕) กรณีที่ประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าควบคุมหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๑๙

ในกรณีที่ผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในกำหนดระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และประสงค์จะส่งมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่เหลืออยู่แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช หรือกรมประมง ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม เมื่อกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง ได้รับมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวแล้ว ให้ดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๘๐ ใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรอง ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองประสงค์จะขอต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้ยื่นคำขอต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรองภายในเก้าสิบวันก่อนใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิมสิ้นอายุ เมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ดำเนินการตามใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิมต่อไปได้จนกว่าผู้มีอำนาจอนุญาตจะมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง

ในกรณีที่ผู้มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง ถ้าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองมีสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวไว้ในครอบครองตามใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ไม่ได้รับการต่ออายุใบอนุญาตนั้น ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๗๙ วรรคหนึ่ง ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ผู้มีอำนาจอนุญาตมีคำสั่งไม่ต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง และให้นำความในมาตรา ๗๙ วรรคสอง มาใช้บังคับในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนดโดยอนุโลม

มาตรา ๘๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานประกอบการหรือสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานประกอบการหรือสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยักย้าย ซุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๔) ยึดหรืออายัดสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า เอกสารหรือหลักฐานหรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

เมื่อตรวจค้น หรือยึดหรืออายัดตาม (๓) หรือ (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๘๒ ในกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้ผู้หนึ่งผู้ใดงดเว้นการกระทำใด ๆ หรือสั่งให้ออกไปจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ รื้อถอน นำเคลื่อนที่ ย้ายออกไป แก้ไข หรือทำประการอื่นใดแก่สิ่งปลูกสร้าง สิ่งที่เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่า หรือสิ่งที่ทำให้เสื่อมสภาพ หรือสิ่งที่เป็นอันตรายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า

(๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไข หรือทำประการอื่น เมื่อผู้กระทำความผิดไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือไม่ปรากฏตัวผู้กระทำความผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำความผิดแต่หาตัวไม่พบ

(๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อป้องกันหรือบรรเทาความเสียหายแก่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน

มาตรา ๘๓ พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้นเพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๘๔ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๘๕ เพื่อประโยชน์ในการจับกุมผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๘๖ ในการจัดการแก่สัตว์ป่าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดไว้ หรือสัตว์ป่าที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามคำพิพากษาของศาล หรือสัตว์ป่าที่มีผู้ทอดทิ้ง หรือสัตว์ป่าที่พิการ บาดเจ็บ ป่วย อ่อนแอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแล รักษา จำหน่าย ปล่อยสู่ธรรมชาติ ส่งคืนถิ่นกำเนิด โอน ทำลาย เอาไว้ใช้ในราชการ หรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่สัตว์ป่านั้นก็ได้

ในการช่วยเหลือ ดูแล หรือรักษาสัตว์ป่าของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง อาจส่งสัตว์ป่านั้นให้ไปอยู่ในความดูแลรักษาของสวนสัตว์ สถานพยาบาลสัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลสัตว์ สถานสงเคราะห์สัตว์ตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ หรือสถานที่ที่จัดไว้สำหรับใช้เลี้ยงดู ดูแล รักษาสัตว์ป่าซึ่งได้ขึ้นทะเบียนกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี ก็ได้

ถ้าความปรากฏภายหลังว่า สัตว์ป่าที่ได้ยึดไว้ตามวรรคหนึ่งมิใช่ทรัพย์สินที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี คืนทรัพย์สินนั้น ถ้าไม่อาจคืนได้ ให้ชดใช้ราคาทรัพย์สินนั้นตามราคาสัตว์ป่าตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการตามมาตรา ๗๔

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง และหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขึ้นทะเบียน และการเพิกถอนการขึ้นทะเบียนสถานที่ที่จัดไว้สำหรับใช้เลี้ยงดู ดูแล รักษาสัตว์ป่าให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๗ ผู้ใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ผู้นั้นต้องชดใช้ค่าเสียหายตามมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

ค่าเสียหายตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความรวมถึงค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพนั้นด้วย

หลักเกณฑ์ในการคำนวณมูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเป็นผู้เสียหายในการฟ้องคดี

มาตรา ๘๘ ให้นำความในมาตรา ๘๗ มาใช้บังคับแก่ผู้กระทำการล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองที่อยู่นอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือนอกเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยอนุโลม เว้นแต่เป็นกรณีการกระทำตามมาตรา ๑๓

เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียหายในการฟ้องคดี

มาตรา ๘๙ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ หรือมาตรา ๒๙ ถ้ากระทำต่อสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๒ มาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๙ ถ้ากระทำต่อสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวน หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สามปีถึงสิบห้าปี หรือปรับตั้งแต่สามแสนบาทถึงหนึ่งล้านห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๐ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๘ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรการควบคุมหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๗๐ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๑๘ วรรคสอง มาตรา ๒๒ วรรคสาม มาตรา ๒๓ วรรคสี่ มาตรา ๒๘ วรรคสอง มาตรา ๓๐ วรรคสอง หรือมาตรา ๓๓ วรรคสี่ หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบที่ออกตามมาตรา ๑๙ วรรคสอง หรือมาตรา ๒๕ วรรคสอง หรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๗ มาตรา ๕๔ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๕๕ (๓) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๒ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๓๒ วรรคสาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสี่ปี หรือปรับไม่เกินสี่แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๘ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๓๓ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๓ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสามหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๙๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๓ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๙๘ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๙๙ ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติไปจากเดิมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๐๐ ผู้ใดเก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (๕) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๑๐๑ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๒ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๕๕ (๖) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ (๑) หรือ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินเจ็ดปี หรือปรับไม่เกินเจ็ดแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่การฝ่าฝืนมาตรา ๖๗ (๒) เป็นการกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

มาตรา ๑๐๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้นั้นต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๐๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้นั้นยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๑๐๖ บรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

เงินค่าปรับที่ได้รับตามมาตรานี้ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืชเก็บรักษาไว้เป็นเงินตามมาตรา ๕๙

มาตรา ๑๐๗ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๘๗ หรือมาตรา ๘๘ ไปในคราวเดียวกัน

มาตรา ๑๐๘ ในกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของจำนวนเงินค่าปรับตามคำพิพากษาโดยจ่ายจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินค่าปรับหรือชำระไม่ถึงจำนวนที่จะต้องจ่ายค่าสินบนนำจับได้ครบถ้วน ให้จ่ายเงินสินบนนำจับที่ยังจะต้องจ่ายจากเงินค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ ถ้ายังขาดอยู่อีกก็ให้เป็นพับไป

ในกรณีที่มีผู้นำจับหลายคน ให้แบ่งเงินสินบนนำจับให้คนละเท่า ๆ กัน

การจ่ายเงินสินบนนำจับนั้น จะจ่ายได้เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

มาตรา ๑๐๙ บรรดาไม้ ซากสัตว์ป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นใดที่มีอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือซากสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งปลูกสร้าง อุปกรณ์ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิดหรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิดตามมาตรา ๕๕ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) หรือ (๖) หรือมาตรา ๖๗ (๑)

หรือ (๒) ให้ริบเสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้วให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินดังกล่าวให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิด อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้น หรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวตามวรรคสอง และในกรณีนี้มิให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๐ ในกรณีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๑๑๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๓๙ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๒ ให้สัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ ใช้บังคับ

ให้สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ

ให้สัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดห้ามนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่งแห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๙ ใช้บังคับ

มาตรา ๑๑๓ ผู้ใดมีวาฬบรูด้า *(Balaenoptera edeni)* วาฬโอมูระ *(Balaenoptera omurai)* เต่ามะเฟือง *(Dermochelys coriacea)* และปลาฉลามวาฬ (*Rhincodon typus*) หรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวไว้ในความครอบครองอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ผู้นั้นแจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้รับแจ้งไว้แล้ว ให้ปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๑) สำหรับวาฬบรูด้า *(Balaenoptera edeni)* วาฬโอมูระ *(Balaenoptera omurai)* เต่ามะเฟือง *(Dermochelys coriacea)* และปลาฉลามวาฬ *(Rhincodon typus)* หากผู้ครอบครองประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนนั้นต่อไป ให้อธิบดีกรมประมงพิจารณาออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราวแก่ผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนนั้น ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงสวัสดิภาพและความปลอดภัยของสัตว์นั้นเป็นสำคัญ และผู้รับใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราวจะจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนต่อไปไม่ได้ เว้นแต่โดยการตกทอดทางมรดก แต่หากไม่ประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนต่อไป ให้ผู้ครอบครองจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่ได้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ และเมื่อสิ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ยังมีสัตว์ป่าสงวนเหลืออยู่ในความครอบครองอีกเท่าใด ให้ถือว่าผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนนั้นยินยอมให้ตกเป็นของแผ่นดิน และให้ผู้นั้นส่งมอบสัตว์ป่าสงวนให้แก่กรมประมงเพื่อนำไปดำเนินการตามระเบียบที่อธิบดีกรมประมงกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๒) สำหรับซากของวาฬบรูด้า *(Balaenoptera edeni)* วาฬโอมูระ *(Balaenoptera omurai)* เต่ามะเฟือง *(Dermochelys coriacea)* และปลาฉลามวาฬ *(Rhincodon typus)* ให้อธิบดีกรมประมงพิจารณาออกใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนให้แก่ผู้ครอบครองเพื่อครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวต่อไปได้ แต่จะจำหน่าย จ่าย หรือโอนให้แก่ผู้อื่นมิได้ เว้นแต่ได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดีกรมประมงหรือโดยการตกทอดทางมรดก

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการแจ้งและการรับแจ้ง การออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนชั่วคราว การออกใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวน อายุใบอนุญาตหรือใบรับรองการครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวน การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง การออกใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมประมงกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๑๔ ให้บรรดาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๕ บรรดาการดำเนินการใดเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าซึ่งได้กระทำไปแล้วในขั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ แต่การดำเนินการในขั้นตอนต่อไปให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๑๖ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๑๑๗ การอนุญาต ใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หลักฐานการแจ้งการครอบครองและใบรับรองที่ออกให้แก่บุคคลใด ๆ ตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน

มาตรา ๑๑๘ บรรดาคำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ และให้อธิบดีเรียกเอกสารหรือหลักฐานประกอบคำขอที่กำหนดไว้ตามพระราชบัญญัตินี้ให้ครบถ้วน เว้นแต่คำขอใดไม่อาจอนุญาตได้ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คำขอนั้นสิ้นสุดลง

มาตรา ๑๑๙ บรรดาอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ สัมปทาน ใบอนุญาต หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแล้วแต่กรณี ไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุของอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ สัมปทาน ใบอนุญาต หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาตินั้น

มาตรา ๑๒๐ ให้โอนเงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเก็บไว้เป็นรายได้เพื่อบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาเป็นเงินตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๑๒๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชสำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการ

แนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาสัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งสัตว์ป่า ไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรานี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑)	ใบอนุญาตเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
(๒)	ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์	ตัวละ แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ บาท
(๓)	ใบอนุญาตครอบครองซากสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๔)	ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าสงวน	ตัวละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๕)	ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่าสงวนหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
(๖)	ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ป่าควบคุม	ตัวละ แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท ๑๐,๐๐๐ บาท
(๗)	ใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าควบคุม หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๘)	ใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกสัตว์ป่าตามมาตรา ๒๔	ตัวละ แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ	๕๐๐ บาท ๕,๐๐๐ บาท
(๙)	ใบรับรองการนำเข้าหรือส่งออกซากสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าตามมาตรา ๒๔	ฉบับละ	๕,๐๐๐ บาท
(๑๐)	ใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้หรือสัตว์ป่าควบคุม	ฉบับละ	๕๐,๐๐๐ บาท
(๑๑)	ใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้หรือสัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๑๒)	ใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๓)	หนังสืออนุญาตดำเนินกิจกรรมใด ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๑๔)	ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว	ตัวละ แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ	๑๐๐ บาท ๑,๐๐๐ บาท
(๑๕)	ใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครอง	ฉบับละ	๑,๐๐๐ บาท

(๑๖)	การต่ออายุใบอนุญาตหรือใบรับรอง	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้น
(๑๗)	การโอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง	ครั้งละกึ่งหนึ่งของค่าธรรมเนียมใบอนุญาตหรือใบรับรองนั้น
(๑๘)	ใบแทนใบอนุญาตหรือใบรับรอง	ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

บัญชีสัตว์ป่าสงวน

ลำดับที่	สัตว์ป่าสงวน
	<u>สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนม</u>
๑	กระซู่ (*Didermocerus sumatraensis*)
๒	กวางผา (*Naemorhedus griseus*)
๓	กูปรีหรือโคไพร (*Bos sauveli*)
๔	เก้งหม้อ (*Muntiacus feae*)
๕	ควายป่า (*Bubalus bubalis*)
๖	พะยูนหรือหมูน้ำ (*Dugong dugon*)
๗	แมวลายหินอ่อน (*Pardofelis marmorata*)
๘	แรด (*Rhinoceros sondaicus*)
๙	ละองหรือละมั่ง (*Cervus eldi*)
๑๐	เลียงผาหรือเยืองหรือกูรำหรือโครำ (*Capricornis sumatraensis*)
๑๑	วาฬบรูด้า (*Balaenoptera edeni*)
๑๒	วาฬโอมูระ (*Balaenoptera omurai*)
๑๓	สมเสร็จ (*Tapirus indicus*)
๑๔	สมันหรือเนื้อสมัน (*Cervus schomburgki*)
	<u>สัตว์ป่าจำพวกนก</u>
๑	นกกระเรียน (*Grus antigone*)
๒	นกเจ้าฟ้าหญิงสิรินธร (*Pseudochelidon sirintarae*)
๓	นกแต้วแล้วท้องดำ (*Pitta gurneyi*)
	<u>สัตว์ป่าจำพวกสัตว์เลื้อยคลาน</u>
๑	เต่ามะเฟือง (*Dermochelys coriacea*)
	<u>สัตว์ป่าจำพวกปลา</u>
๑	ปลาฉลามวาฬ (*Rhincodon typus*)

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการและมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกฎหมายไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะใช้เป็นเครื่องมือหรือเอื้ออำนวยต่อการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา ฟื้นฟูสัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกในข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสัตว์ป่าและพืชป่าซึ่งมีผลทำให้ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าว เพื่อจัดให้มีมาตรการในการควบคุมการครอบครอง การค้า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า ตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๕ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ต่อไป

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๗๑ ก วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๔

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการและมาตรการต่าง ๆ ที่มีอยู่ในกฎหมายไม่เหมาะสมและไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันที่จะใช้เป็นเครื่องมือหรือเอื้ออำนวยต่อการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง ดูแลรักษา ฟื้นฟูสัตว์ป่าและแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่า รวมทั้งทรัพยากรธรรมชาติอื่น ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีสมาชิกในข้อตกลงระหว่างประเทศด้านสัตว์ป่าและพืชป่าซึ่งมีผลทำให้ต้องปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อตกลงระหว่างประเทศดังกล่าวเพื่อจัดให้มีมาตรการในการควบคุมการครอบครอง การค้า การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า ตลอดจนการเข้าถึงและใช้ประโยชน์จากความหลากหลาย ทางชีวภาพ สมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าให้เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกกฎหมาย ๓ ฉบับ ได้แก่ (๑) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ (๒) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๖ และ (๓) พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๕๗ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามเฉพาะ คำว่า “สัตว์ป่า” “สัตว์ป่าสงวน” “สัตว์ป่าคุ้มครอง” “สัตว์ป่าควบคุม” “สัตว์ป่าอันตราย” “ซากสัตว์ป่า” “ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า” “ล่า” “เพาะพันธุ์” “ค้า” “นำเข้า” “ส่งออก” “นำผ่าน” “ด่านตรวจสัตว์ป่า” “สวนสัตว์” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “คณะกรรมการ” “อธิบดี” และ “รัฐมนตรี” ไว้ในมาตรา ๔ เช่น คำว่า

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ทุกชนิดซึ่งโดยทั่วไปย่อมเกิดและดำรงชีวิตอยู่ในธรรมชาติอย่างเป็นอิสระ และให้หมายความรวมถึงไข่และตัวอ่อนของสัตว์เหล่านั้นด้วย แต่ไม่หมายความรวมถึงสัตว์พาหนะตามกฎหมายว่าด้วยสัตว์พาหนะ สัตว์ซึ่งได้รับการยอมรับในทางวิชาการว่าสายพันธุ์นั้นเป็นสัตว์บ้านไม่ใช่สัตว์ป่า และสัตว์ที่ได้มาจากการสืบพันธุ์ของสัตว์ดังกล่าว

“สัตว์ป่าสงวน” หมายความว่า สัตว์ป่าหายากหรือสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์จำเป็นต้องสงวนและอนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่าคุ้มครอง”หมายความว่า สัตว์ป่าที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศหรือจำนวนประชากรของสัตว์ป่าชนิดนั้นมีแนวโน้มลดลงอันอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

“สัตว์ป่าควบคุม” หมายความว่า สัตว์ป่าที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ และสัตว์ป่าอื่นที่ต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๓. สัตว์ป่า

๓.๑ ประเภทสัตว์ป่า

๑) สัตว์ป่าแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ดังนี้

(๑) สัตว์ป่าสงวน เป็นสัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์ จำเป็นต้องสงวนและอนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวด โดยพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้สัตว์ป่าที่มีลักษณะดังกล่าวตามบัญชีท้ายพระราชบัญญัติ จำนวน ๑๙ ชนิด เป็นสัตว์ป่าสงวน ประกอบด้วยสัตว์ป่าสงวนเดิม ๑๕ ชนิด ที่เคยกำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ และสัตว์ป่าอีก ๔ ชนิด ที่กำหนดเพิ่มเติมขึ้นใหม่ให้เป็นสัตว์ป่าสงวน ได้แก่ วาฬบรูด้า (Balaenoptera edeni) วาฬโอมูระ (Balaenoptera omurai) เต่ามะเฟือง (Dermochelys coriacea) และปลาฉลามวาฬ (Rhincodon typus) และในอนาคตหากประสงค์จะกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดใดที่ใกล้สูญพันธุ์จำเป็นต้องสงวนและอนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวดเป็นสัตว์ป่าสงวนเพิ่มเติม หรือกรณีที่สัตว์ป่าสงวนชนิดใดที่กำหนดไว้ในบัญชีท้ายพระราชบัญญัติมีจำนวนเพิ่มขึ้นจนไม่มีสภาพใกล้สูญพันธุ์และไม่จำเป็นต้องอนุรักษ์ไว้อย่างเข้มงวดแล้ว และประสงค์จะให้สัตว์ป่าสงวนนั้นพ้นจากการเป็นสัตว์ป่าสงวน ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๖ ประกอบบัญชีสัตว์ป่าสงวนท้ายพระราชบัญญัตินี้)

(๒) สัตว์ป่าคุ้มครอง เป็นสัตว์ป่าชนิดที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ หรือจำนวนประชากรของสัตว์ป่าชนิดนั้นมีแนวโน้มลดลงอันอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ซึ่งการกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดใดที่มีลักษณะดังกล่าวเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองให้กำหนดในกฎกระทรวงโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗)

(๓) สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่มีศักยภาพในการใช้ประโยชน์ในทางเศรษฐกิจ สมควรส่งเสริมให้มีการเพาะขยายพันธุ์เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้ ซึ่งการกำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดใดเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะได้ให้กำหนดโดยประกาศของรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๘)

(๔) สัตว์ป่าควบคุม เป็นสัตว์ป่าชนิดที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาไซเตรส CITES และสัตว์ป่าอื่นที่ต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการรักษาจำนวนประชากรของสัตว์ป่าอื่นนั้น ซึ่งการกำหนดให้สัตว์ป่าชนิดที่ได้รับความคุ้มครองตามอนุสัญญาไซเตรส CITES และสัตว์ป่าอื่นที่ต้องมีมาตรการควบคุมที่เหมาะสมเป็นสัตว์ป่าควบคุมให้เป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี (มาตรา ๙)

๒) กำหนดบทบัญญัติรองรับสิทธิของบุคคลที่มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าโดยชอบด้วยกฎหมายซึ่งตรงกับชนิดของสัตว์ป่าสงวนที่กำหนดเพิ่มเติมตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามความในมาตรา ๖ วรรคสอง อยู่ก่อนที่พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวมีผลใช้บังคับ หรือตรงกับชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครอง

ที่กำหนดเพิ่มเติมตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๗ อยู่ก่อนวันที่กฎกระทรวงดังกล่าวมีผลใช้บังคับ ให้มาแจ้งรายการเกี่ยวกับชนิดและจำนวนของสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ภายในระยะเวลาที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชประกาศกำหนด โดยหากผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวนั้นต่อไป ให้พนักงานเจ้าหน้าที่พิจารณาออกใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว หรือใบรับรองการครอบครองซากสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าคุ้มครองให้แก่บุคคลดังกล่าว เพื่อจะได้ไม่เป็นการรอนสิทธิบุคคลและทำให้บุคคลดังกล่าวสามารถครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวได้โดยไม่เป็นการกระทำผิดต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่ห้ามมิให้ผู้ใดครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครองหรือซากของสัตว์ป่าดังกล่าว อย่างไรก็ดี หากผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองไม่ประสงค์ที่จะครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นต่อไปและประสงค์จะจำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่าสงวนสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๒ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่จะต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่สามารถดำเนินการให้เสร็จสิ้นได้ภายในระยะเวลาดังกล่าว และมีสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองเหลืออยู่เท่าใด ให้ถือว่าผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นยินยอมให้ตกเป็นของแผ่นดิน เพื่อที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหรือกรมประมงจะได้นำสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นไปเลี้ยงดูหรือดำเนินการด้วยวิธีการที่เหมาะสมแก่สัตว์ป่านั้นต่อไป (มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๓.๒ การคุ้มครองสัตว์ป่า

๑) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง ไม่ว่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นจะอยู่ในหรือนอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าก็ตาม (มาตรา ๑๒) สำหรับสัตว์ป่าอื่น ๆ จะได้รับความคุ้มครองในลักษณะดังกล่าวเมื่อเป็นการกระทำในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (มาตรา ๕๓) หรือเมื่อเป็นการล่าสัตว์ป่าตามชนิดหรือประเภทที่ประกาศกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น (มาตรา ๖๕ (๑)) อย่างไรก็ดี หากผู้ใดล่าสัตว์ป่าโดยฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ ด้วยความจำเป็นเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตราย หรือเพื่อสงวนหรือรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น และการล่านั้นได้กระทำพอสมควรแก่เหตุ ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ (มาตรา ๑๓)

๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่า ดังนี้

(๑) รังของสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่เป็นกรณีของผู้ที่มีสัตว์ป่าสงวนไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) รังของสัตว์ป่าคุ้มครอง เว้นแต่เป็นรังของสัตว์ป่าคุ้มครองตามชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดและโดยได้รับใบอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีผู้ที่มีสัตว์ป่าคุ้มครองไว้ในครอบครองโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ อย่างไรก็ดี ข้อห้ามมิให้มีการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรังของสัตว์ป่าสงวนและรังของสัตว์ป่าคุ้มครอง ไม่ให้ใช้บังคับแก่ผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรังนกตามกฎหมายว่าด้วยอากรรังนกอีแอ่น (มาตรา ๑๔)

๓) กำหนดบทบัญญัติคุ้มครองดูแลสวัสดิภาพของสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ป่าควบคุม โดยห้ามมิให้ผู้ใดปล่อยเป็นอิสระหรือทิ้งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครองหรือสัตว์ป่าควบคุม หรือกระทำการใด ๆ ให้สัตว์ป่านั้นพ้นจากการดูแลของตน เว้นแต่ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุม ที่ได้มาโดยถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ และได้จำหน่าย จ่าย หรือโอนสัตว์ป่านั้นให้แก่ผู้ที่สามารถครอบครองสัตว์ป่าดังกล่าวได้โดยชอบตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกรณีมีเหตุจำเป็นที่ไม่สามารถเลี้ยงดูสัตว์ป่านั้นต่อไปได้ และประสงค์จะส่งมอบสัตว์ป่านั้นให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหรือกรมประมงดูแล ให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยผู้ครอบครองสัตว์ป่านั้นต้องชำระค่าใช้จ่ายในการดูแลสัตว์ป่าแก่

กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชหรือกรมประมง แล้วแต่กรณี และให้ถือว่าผู้ครอบครองสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือสัตว์ป่าควบคุมดังกล่าวยินยอมให้สัตว์ป่านั้นตกเป็นของแผ่นดิน เนื่องจากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมงมีงบประมาณจำกัดในการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่า และเพื่อป้องกันมิให้ผู้ครอบครองเดิมกล่าวอ้างความเป็นเจ้าของกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองในตัวสัตว์ป่าในลักษณะการฝากให้ส่วนราชการทั้งสองแห่งช่วยเลี้ยงดู ซึ่งการรับฝากเลี้ยงสัตว์ป่ามิใช่ภารกิจของส่วนราชการทั้งสองแต่อย่างใด (มาตรา ๑๕ และมาตรา ๑๖)

๓.๓ การครอบครองสัตว์ป่า

๑) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว เว้นแต่เป็นการครอบครองโดยผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๒ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ หรือเป็นการครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ของผู้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ที่มีไว้เพื่อการเพาะพันธุ์หรือได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือเป็นกรณีตามมาตรา ๑๐ หรือมาตรา ๑๑ เนื่องจากสัตว์ป่าสงวนเป็นสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ส่วนสัตว์ป่าคุ้มครองเป็นสัตว์ป่าที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ หากจำนวนประชากรของสัตว์ป่าคุ้มครองลดลงอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศได้ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่าทั้งสองประเภทอย่างเข้มงวด (มาตรา ๑๗)

๒) กำหนดให้ผู้ใดจะมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี (กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรืออธิบดีกรมประมงเฉพาะที่เกี่ยวกับสัตว์น้ำ) เว้นแต่เป็นการครอบครองตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าโดยผู้รับใบอนุญาตค้าตามมาตรา ๓๐ ทั้งนี้ เพื่อสร้างระบบตรวจสอบและติดตามว่าสัตว์ป่าคุ้มครองดังกล่าวเป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์โดยผู้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้มิได้มาจากการล่าสัตว์ป่าคุ้มครองมาไว้ในความครอบครอง และเพื่อลดภาระแก่ผู้รับใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าที่ไม่ต้องมายื่นขอรับใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวที่มีไว้เพื่อการค้าเป็นการเฉพาะอีก เนื่องจากผู้รับใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าต้องจัดทำบัญชีคุมเพื่อตรวจสอบแหล่งที่มาของสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าอยู่แล้ว (มาตรา ๑๘)

๓) กำหนดให้ผู้ใดจะมีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าควบคุมเฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องแจ้งการครอบครองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ เว้นแต่เป็นการครอบครองตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าโดยผู้รับใบอนุญาตค้าตามมาตรา ๓๐ ทั้งนี้ เพื่อไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนมากเกินความจำเป็นที่ต้องแจ้งการครอบครองสัตว์ป่าควบคุมไม่ว่าชนิดใด โดยรัฐมนตรีจะกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุมที่เห็นว่ามีความจำเป็นต้องกำกับดูแลการครอบครองเป็นพิเศษให้เป็นสัตว์ป่าควบคุมที่ต้องแจ้งการครอบครอง และเพื่อลดภาระแก่ผู้รับใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าที่ไม่ต้องมาแจ้งการครอบครองสัตว์ป่าควบคุมที่มีไว้เพื่อการค้าเป็นการเฉพาะอีกด้วย เนื่องจากผู้รับใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าต้องจัดทำบัญชีคุมเพื่อตรวจสอบแหล่งที่มาของสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าตามใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าอยู่แล้ว (มาตรา ๑๙)

๔) กำหนดบทบัญญัติรองรับกรณีที่มีการออกประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุมที่ต้องมีการแจ้งการครอบครองตามมาตรา ๑๙ วรรคหนึ่ง ให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืชประกาศกำหนดระยะเวลาให้ผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งสัตว์ป่าควบคุมดังกล่าวอยู่ก่อนวันที่ประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุมจะมีผลใช้บังคับ แจ้งการครอบครองสัตว์ป่าควบคุมดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ให้ถูกต้องภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา ซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่า ๓๐ วัน ทั้งนี้ เพื่อกำหนดช่วงเวลาเปลี่ยนผ่านให้บุคคลที่มีสัตว์ป่าควบคุมดังกล่าวไว้ในความครอบครองอยู่ก่อนแล้วเข้าสู่ระบบกฎหมาย

อย่างถูกต้อง โดยยังไม่มีความผิดฐานครอบครองสัตว์ป่าควบคุมโดยไม่แจ้งการครอบครอง เพื่อไม่ให้การบังคับใช้กฎหมายกระทบสิทธิของบุคคลมากเกินสมควร (มาตรา ๒๐)

๕) กำหนดให้ความในมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้บังคับแก่การช่วยเหลือสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ และสัตว์ป่าควบคุมที่ถูกทอดทิ้ง บาดเจ็บ ป่วย หรืออ่อนแอ และได้แจ้งการช่วยเหลือสัตว์ป่านั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๒๑)

๓.๔ การนำเข้า ส่งออก หรือนำผ่านซึ่งสัตว์ป่า และด่านตรวจสัตว์ป่า

๑) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน ซากสัตว์ป่าสงวนหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าสงวน เว้นแต่ได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และเป็นการกระทำเพื่อกิจการสวนสัตว์ของผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ (มาตรา ๒๒)

๒) กำหนดให้ผู้ใดจะนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี อย่างไรก็ดี หากเป็นการนำเข้าหรือส่งออกซึ่งซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าควบคุม และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าวเพื่อใช้สอยส่วนตัวตามชนิด ประเภท และจำนวนที่อธิบดีกำหนด ให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยไม่ต้องขอรับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกจากอธิบดี ทั้งนี้ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนที่ประสงค์จะนำเข้าหรือส่งออกซึ่งซากสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าควบคุมและผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าวเพื่อใช้สอยส่วนตัว และเพื่อให้สอดคล้องกับอนุสัญญา CITES ซึ่งมีบทยกเว้นให้การนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า และผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าบางประเภทหรือบางชนิดและในจำนวนที่กำหนดที่เป็นของติดตัวหรือใช้ในครัวเรือน (Personal or household effects) ไม่ต้องขอรับใบอนุญาต แต่ผู้นำเข้าหรือส่งออกต้องแจ้งต่อเจ้าหน้าที่และมีเอกสารกำกับถูกต้อง (มาตรา ๒๓)

๓) กำหนดให้ผู้ใดจะนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่าตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๕) โดยรัฐมนตรีมีอำนาจตั้งด่านตรวจสัตว์ป่าและกำหนดเขตแห่งด่านนั้น ๆ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๒๖) ส่วนในกรณีที่การส่งออกซึ่งสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่มิใช่สัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง และสัตว์ป่าควบคุม จะต้องมีใบรับรองการส่งออกตามความต้องการของประเทศปลายทาง โดยผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกอาจยื่นคำขอรับใบรับรองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้และเป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๔) ผู้ได้รับใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าวหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว เมื่อมีการนำเข้าหรือส่งออก ต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า โดยแสดงใบอนุญาตนำเข้าหรือส่งออก เมื่อพนักงานเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบแล้วจึงให้นำเคลื่อนที่ต่อไปได้ (มาตรา ๒๗)

๓.๕ การดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าและการค้าสัตว์ป่า

๑) กำหนดให้ผู้ใดจะดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือสัตว์ป่าคุ้มครองตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี และการขอรับใบอนุญาต การออกใบอนุญาต ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง เพื่อกำกับดูแลให้การเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้และสัตว์ป่าควบคุมได้มาตรฐานและเกิดสวัสดิภาพที่ดีแก่สัตว์ป่า (มาตรา ๒๘)

๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดค้าสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าดังกล่าวหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว (มาตรา ๒๙) เนื่องจากสัตว์ป่าสงวนเป็นสัตว์ป่าที่ใกล้สูญพันธุ์ ส่วนสัตว์ป่าคุ้มครองเป็นสัตว์ป่าที่มีความสำคัญต่อระบบนิเวศ หากจำนวนประชากรของสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นลดลงอาจส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศได้ จึงจำเป็นต้องมีมาตรการคุ้มครองดูแลสัตว์ป่าทั้งสองประเภทอย่างเข้มงวด

๓) กำหนดให้การค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ สัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี ทั้งนี้ เพื่อกำกับดูแลให้การค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้และสัตว์ป่าควบคุมได้มาตรฐานป้องกันการลักลอบค้าสัตว์ป่าโดยผิดกฎหมาย นอกจากนี้ การดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ เป็นการดำเนินกิจการซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อการค้าสัตว์ป่าที่ได้มาจากการเพาะพันธุ์ ดังนั้น เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ผู้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า จึงกำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ที่ประสงค์จะค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ สัตว์ป่าควบคุมตามมาตรา ๙ เฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว ไม่ต้องยื่นขอรับใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าตามมาตรา ๓๐ เป็นการเฉพาะอีก แต่ต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ของผู้รับใบอนุญาตค้าที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วย และในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ถือเป็นเหตุพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ด้วย (มาตรา ๓๐)

๔) กำหนดบทบัญญัติรองรับให้กรณีที่มีการออกประกาศกำหนดชนิดสัตว์ป่าควบคุมที่ต้องขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ หรือขอรับใบอนุญาตค้าสัตว์ป่าตามมาตรา ๓๐ ให้ผู้ดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าควบคุมหรือค้าสัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าวหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าวอยู่ก่อนวันที่ประกาศนั้นมีผลใช้บังคับ ยื่นคำขอรับใบอนุญาตดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าหรือยื่นคำขอรับใบอนุญาตค้า แล้วแต่กรณี ให้ถูกต้องภายในเวลาที่อธิบดีกำหนดซึ่งกำหนดเวลาดังกล่าวต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน (มาตรา ๓๑)

๓.๖ การดำเนินการต่อสัตว์ป่าอันตราย

๑) จากความหมายของคำว่า “สัตว์ป่าอันตราย” หมายถึง สัตว์ป่าที่อาจก่อให้เกิดอันตรายหรือเป็นพิษต่อมนุษย์หรือสัตว์ป่าอื่น หรือมีผลคุกคามให้สัตว์ป่า พืชป่า สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศเปลี่ยนแปลงเสียหายอย่างรวดเร็ว หรือเป็นพาหะนำโรคหรือแมลงศัตรูพืชตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓) การกำหนดให้สัตว์ป่า ชนิด ประเภท หรือจำนวนใด เป็นสัตว์ป่าอันตรายให้เป็นไปตามประกาศของรัฐมนตรี (มาตรา ๓๒ วรรคหนึ่ง)

๒) กำหนดให้ผู้ใดมีสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวไว้ในครอบครองต้องแจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และปฏิบัติตามมาตรการควบคุมสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด และในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองมนุษย์ สัตว์ป่า พืชป่า สิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศมิให้ได้รับอันตรายหรือความเสียหายมากขึ้น พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ผู้ครอบครองกำจัดหรือทำลายหรือส่งมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่านั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อกำจัดหรือทำลายต่อไป นอกจากนี้ ยังกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดทิ้งหรือปล่อยเป็นอิสระซึ่งสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว (มาตรา ๓๒)

๔. สวนสัตว์

๔.๑ การจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์

๑) จากความหมายคำว่า “สวนสัตว์” หมายถึง สถานที่หรือบริเวณซึ่งรวบรวมสัตว์ป่าและจัดแสดงไว้เพื่อประโยชน์แก่การพักผ่อนหย่อนใจ การเรียน การศึกษา การค้นคว้า การวิจัย การอนุรักษ์หรือ

การเพาะพันธุ์สัตว์ป่าเพื่อประโยชน์แก่กิจการสวนสัตว์นั้น (มาตรา ๓) ให้ผู้ที่จะจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ต้องได้รับใบอนุญาตจากอธิบดี โดยยื่นเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ บัญชีรายการชนิดและจำนวนสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่มีหรือจะมีไว้ในครอบครองโดยต้องแสดงหลักฐานการได้มา พร้อมด้วยแผนที่แสดงที่ตั้ง แบบแปลน และแผนผังของสวนสัตว์ ซึ่งโครงการจัดตั้งต้องเป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ที่อธิบดีประกาศกำหนด หากเอกสารโครงการจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ แบบแปลน หรือแผนผังนั้นไม่ถูกต้องครบถ้วน ไม่เหมาะสม หรือไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำขออนุญาต (มาตรา ๓๓)

๒) กำหนดมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ อย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้ (๑) การจัดการพื้นที่เลี้ยงและจัดแสดงสัตว์ (๒) การดูแลด้านโภชนาการ (๓) การสุขาภิบาล การบำบัดน้ำเสีย การกำจัดของเสียและการควบคุมโรค (๔) การดูแลรักษาสัตว์ (๕) การจัดสวัสดิภาพสัตว์ (๖) ความปลอดภัยและการรักษาความปลอดภัย (๗) การปฏิบัติการและมาตรการฉุกเฉินต่าง ๆ (๘) แนวทางการให้ความรู้หรือการศึกษาเรียนรู้เกี่ยวกับสัตว์

๔.๒ กำหนดในระหว่างการก่อสร้างสวนสัตว์ หากกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กรมประมง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ซึ่งสวนสัตว์นั้นต้องอยู่พบว่า การก่อสร้างไม่เป็นไปตามโครงการที่ได้ยื่นไว้ตามมาตรา ๓๓ ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ กรมประมง หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แล้วแต่กรณี มีอำนาจสั่งให้ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือปรับปรุงให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อผู้ขอรับใบอนุญาตดำเนินการเสร็จแล้วให้แจ้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อตรวจสอบความถูกต้องต่อไป ในกรณีที่ผู้ขอรับใบอนุญาตแก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงแบบแปลนหรือแผนผังให้แจ้งและส่งแบบแปลนและแผนผังที่แก้ไขหรือเปลี่ยนแปลงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ โดยพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแจ้งผลการพิจารณาภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้ง

๔.๓ กำหนดให้ก่อนการเปิดให้บริการสวนสัตว์ ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องแจ้งเป็นหนังสือให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของการจัดตั้งสวนสัตว์และแจ้งผลให้ผู้ขอรับใบอนุญาตทราบภายในหกสิบวัน หากตรวจสอบแล้วถูกต้องให้อธิบดีออกใบอนุญาตแก่ผู้ขอรับใบอนุญาต (มาตรา ๓๔ วรรคสาม)

๔.๔ กำหนดในระหว่างการประกอบกิจการสวนสัตว์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ และกรมประมง แล้วแต่กรณี ควบคุมให้ผู้รับใบอนุญาตดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ (มาตรา ๓๕)

๔.๕ กำหนดเกี่ยวกับการระงับการประกอบกิจการ ในกรณีการประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งใดซึ่งได้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ทั้งจากอธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และอธิบดีกรมประมงสำหรับการประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งนั้น และผู้ได้รับใบอนุญาตถูกคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตฉบับใดฉบับหนึ่ง ให้มีผลเป็นการระงับการประกอบกิจการสวนสัตว์ทั้งหมดเป็นการชั่วคราวจนกว่าจะได้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามที่อธิบดีกำหนดหรือมีผลให้เป็นการเพิกถอนใบอนุญาตอีกฉบับหนึ่ง แล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๖)

๔.๕ กำหนดเกี่ยวกับการเลิกประกอบกิจการ โดยที่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์แห่งใดประสงค์จะเลิกประกอบกิจการให้แจ้งเป็นหนังสือต่ออธิบดีทราบล่วงหน้าก่อนวันเลิกกิจการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๓๗)

๔.๖ กำหนดเกี่ยวกับสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ก่อนการเปิดให้บริการสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวแจ้งการจัดตั้งสวนสัตว์ต่ออธิบดีเพื่อให้มีการตรวจสอบ หากพบว่าการจัดตั้งสวนสัตว์นั้นไม่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แจ้งให้หน่วยงานของรัฐแก้ไขหรือปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์ เมื่อได้ดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงสวนสัตว์นั้นให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการสวนสัตว์แล้ว ให้มีหนังสือแจ้ง

หน่วยงานของรัฐให้ดำเนินกิจการสวนสัตว์ได้ โดยให้สวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ปฏิบัติตามบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ และจัดส่งข้อมูลเกี่ยวกับสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่อยู่ในครอบครองให้กรมอุทยานแห่งชาติฯ หรือกรมประมง แล้วแต่กรณี ทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ทั้งนี้ การดำเนินการให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๕. คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า

๕.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน อธิบดีกรมประมง อธิบดีกรมปศุสัตว์ อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมศุลกากร เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้อำนวยการองค์การสวนสัตว์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่า ห้าคนแต่ไม่เกินเจ็ดคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง โดยกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระคราวละสามปี โดยจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (มาตรา ๔๑) สำหรับการพ้นจากตำแหน่งตามวาระและตามพระราชบัญญัตินี้บัญญัติ เช่น ตาย ลาออก คณะรัฐมนตรีให้ออก ขาดคุณสมบัติ (มาตรา ๓๙ ถึง มาตรา ๔๒)

๕.๒ กำหนดให้คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า มีหน้าที่และอำนาจพิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า และการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เสนอแนะนโยบายและมาตรการที่จำเป็นเพื่อการคุ้มครองและดูแลรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เขตห้ามล่าสัตว์ป่าและพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่า ให้ความเห็นชอบแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่า เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า กำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อการอนุรักษ์และเพาะพันธุ์สัตว์ป่า การค้าสัตว์ป่าซากสัตว์ป่าและผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า และการประกอบกิจการสวนสัตว์ พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ระเบียบ หรือประกาศที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการให้คำปรึกษาต่อคณะรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับสัตว์ป่าและปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด (มาตรา ๔๕) นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายด้วย (มาตรา ๔๖)

๖. เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๖.๑ การกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๑) กำหนดให้เมื่อปรากฏว่าบริเวณพื้นที่ใดมีสภาพธรรมชาติสมควรต้องอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าอย่างปลอดภัย และรักษาไว้ซึ่งพันธุ์สัตว์ป่า ตลอดจนคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือระบบนิเวศให้คงเดิม ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย บริเวณที่กำหนดนี้เรียกว่า “เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า” เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า และความหลากหลายทางชีวภาพ (มาตรา ๔๗)

๒) กำหนดให้พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ต้องมิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการกำหนดเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบดูแลรักษาหรือเป็น

ของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาต ให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชขอความเห็นจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน

๓) ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กำหนดให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนเพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๔๘) เมื่อทำการสำรวจพื้นที่ใดแล้วเห็นว่ามีความเหมาะสมจะกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศเป็นพื้นที่เตรียมการกำหนดให้บริเวณพื้นที่ดังกล่าวเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๙) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็นเพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าและอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติฯ กำหนด (มาตรา ๕๐)

๔) ในการขยายหรือการเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นการขยายหรือเพิกถอนเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย (มาตรา ๕๑)

๖.๒ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า

๑) กำหนดเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ให้จัดให้มีแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแต่ละแห่งเพื่อเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบ แล้วให้หัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ามีหน้าที่รับผิดชอบในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้นดำเนินการให้เป็นไปตามแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่านั้น โดยแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าดังกล่าว ต้องสอดคล้องกันแผนแม่บทการบริหารจัดการการอนุรักษ์สัตว์ป่าและเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า (มาตรา ๕๒)

๒) กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เว้นแต่ได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเป็นกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าพนักงานอื่นใดซึ่งต้องเข้าไปปฏิบัติการตามหน้าที่ โดยผู้ได้รับอนุญาตให้เข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชกำหนดและคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติโดยชอบด้วยกฎหมาย (มาตรา ๕๓)

๓) ภายในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดล่าสัตว์ป่า เก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่า หรือล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไป เว้นแต่จะกระทำเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย การทดลองทางวิชาการ โดยได้รับอนุญาตเป็นหนังสือ และต้องเป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืช กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๕๔) และกำหนดห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕๕)

(๑) กระทำให้หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตหรือเครื่องหมายอื่นซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหายหรือไร้ประโยชน์

(๒) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า ทำให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติเดิม

(๓) เปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๔) ปิดกั้นหรือกีดขวางทางน้ำหรือทางบก

(๕) เก็บหานำออกไปหรือกระทำการด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียมหรือทรัพยากรอย่างอื่นอันส่งผลกระทบต่อทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ระบบนิเวศ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ

(๖) ปลูกต้นไม้หรือพฤกษชาติอื่น ๆ หรือนำหรือปล่อยสัตว์ทุกชนิดเข้าไป

อย่างไรก็ตาม เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย พนักงานเจ้าหน้าที่อาจอนุญาตให้บุคคลกระทำตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ได้ภายในบริเวณพื้นที่ที่กำหนด ทั้งนี้ การกระทำนั้นต้องอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่รบกวนการดำรงชีวิตตามธรรมชาติของสัตว์ป่าเกินสมควรและไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตและการควบคุมดูแล ให้เป็นตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๕๕) และกำหนดบทบัญญัติรองรับการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งความในมาตรา ๕๓ มาตรา ๕๔ หรือมาตรา ๕๕ มิให้ใช้บังคับแก่การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ในกรณีมีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินเพื่อการป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชนหรือเพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และเพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย (มาตรา ๕๖)

๔) กำหนดกรณีการอนุญาตให้ดำเนินโครงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามหลักวิชาการ วัฒนธรรมและวิถีชุมชน เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน หากพื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าแห่งใดมีศักยภาพเหมาะสมเพียงพอในการเก็บหาหรือใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติบางชนิดที่เกิดทดแทนได้อย่างยั่งยืน และหัวหน้าเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนในท้องถิ่นพิจารณาเสนอต่อคณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าแล้วและเมื่อคณะกรรมการเห็นชอบโครงการแล้ว อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชจึงจะอนุญาตให้ดำเนินตามโครงการได้ ทั้งนี้ การอนุญาตให้ดำเนินโครงการต้องคำนึงถึง ชนิด ประเภท จำนวน หรือปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติที่อนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์ ห้วงเวลาดำเนินการ มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๕๗)

๗. เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน

๗.๑ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพการเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าและความสมบูรณ์ของระบบนิเวศ ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่ากรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชจะเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการนั้นก็ได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการเรียกเก็บและการยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทน และอัตราค่าบริการหรือค่าตอบแทนให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการและเงินค่าบริการหรือค่าตอบแทนที่ได้รับให้จัดทำรายงานทางการเงินและผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการและเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ (มาตรา ๕๘)

๗.๒ กำหนดให้เงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๕๘ และเงินที่มีผู้บริจาค ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินโดยให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเก็บรักษาไว้เพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟูและบำรุงรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าและรักษาไว้ซึ่งแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่า หรือเพื่อการช่วยเหลือเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากสัตว์ป่า (มาตรา ๕๙) โดยให้นำไปใช้จ่ายเพื่อกิจการตามที่

พระราชบัญญัตินี้กำหนด ทั้งนี้ การนำส่งและการเก็บรักษาเงินให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของกระทรวงการคลัง (มาตรา ๖๐ และมาตรา ๖๑)

๘. เขตห้ามล่าสัตว์ป่า

๘.๑ กำหนดให้บริเวณพื้นที่ใดที่มิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ สมควรอนุรักษ์ไว้ให้เป็นแหล่งที่อยู่อาศัยหรือแหล่งหากินของสัตว์ป่าชนิดใดหรือประเภทใด รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจะกำหนดให้เป็นเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้ โดยทำเป็นประกาศในราชกิจจานุเบกษาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตนั้นด้วย เมื่อประกาศมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๒)

๘.๒ กำหนดให้การขยายหรือการเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยประกาศของรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ และในกรณีที่เป็นการขยายหรือเพิกถอนเขตห้ามล่าสัตว์ป่าบางส่วน ให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปแนบท้ายประกาศด้วย (มาตรา ๖๔)

๘.๓ กำหนดภายใต้บังคับมาตรา ๖๗ ในกรณีการกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าครอบคลุมบริเวณสถานที่ที่ใช้ในราชการหรือใช้เพื่อสาธารณประโยชน์หรือประชาชนใช้ประโยชน์ร่วมกัน หน่วยงานของรัฐและประชาชนยังคงมีสิทธิเข้าใช้ประโยชน์ในพื้นที่นั้นได้ตามแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๖๘ ทั้งนี้ ในกรณีที่การใช้ประโยชน์ดังกล่าวจะก่อให้เกิดผลกระทบรุนแรงต่อสัตว์ป่าที่ห้ามล่าหรือระบบนิเวศของเขตห้ามล่าสัตว์ป่านั้น ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้งดเว้นการกระทำดังกล่าว หรือสั่งให้ออกจากเขตห้ามล่าสัตว์ป่าได้เป็นคราว ๆ ไป (มาตรา ๖๖)

๘.๔ กำหนดเมื่อได้มีประกาศของรัฐมนตรีกำหนดเขตห้ามล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทใดแล้ว ห้ามมิให้ผู้ใดกระทำการ ดังต่อไปนี้ (๑) ล่าสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้น หรือเก็บหรือทำอันตรายแก่รังของสัตว์ป่านั้น (๒) ตัด โค่น แผ้วถาง เผา ทำลาย ต้นไม้ ทำลาย ทำให้เสื่อมสภาพ ขุด เก็บ ซึ่งแร่ ดิน หิน กรวด ทราย ลูกรังของป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติใด ๆ หรือเลี้ยงสัตว์หรือปล่อยสัตว์หรือสัตว์ป่า หรือเปลี่ยนแปลงทางน้ำ หรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ท่วมท้น หรือเหือดแห้ง เป็นพิษหรือเป็นอันตรายต่อสัตว์ป่า (มาตรา ๖๗)

๘.๕ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาเขตห้ามล่าสัตว์ป่า กำหนดให้หัวหน้าเขตห้ามล่าสัตว์ป่าจัดให้มีแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่เขตห้ามล่าสัตว์ป่าเพื่อเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชให้ความเห็นชอบ โดยแผนการอนุรักษ์และคุ้มครองพื้นที่ห้ามล่าสัตว์ป่าดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารจัดการอนุรักษ์สัตว์ป่าและเขตห้ามล่าสัตว์ป่า (มาตรา ๖๘)

๘.๖ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่าในเขตห้ามล่าสัตว์ป่ากำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ (๑) ดูแลรักษาฟื้นฟูสัตว์ป่า แหล่งที่อยู่อาศัย และแหล่งหากินของสัตว์ป่าให้เกิดความยั่งยืน (๒) ติดตามและเฝ้าระวังเพื่อกำหนดมาตรการในการป้องกันหรือแก้ไขผลกระทบที่เกิดจากสัตว์ป่า (๓) ให้ความรู้แก่ประชาชนในการอนุรักษ์และคุ้มครองสัตว์ป่า (มาตรา ๖๙)

๘.๗ ในกรณีมีความจำเป็นอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์ในการจัดการกับสัตว์ป่าที่อยู่นอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่ก่อให้เกิดผลกระทบหรือสร้างความเดือดร้อนต่อประชาชน หรือเพื่อการอนุรักษ์สัตว์ป่าชนิดที่ใกล้สูญพันธุ์หรือมีความสำคัญต่อระบบนิเวศเป็นอย่างยิ่ง กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจกำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ควบคุมเพื่อการจัดการสัตว์ป่าชนิดหรือประเภทนั้นได้ โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษาและมีแผนที่แสดงแนวเขตแนบท้ายประกาศด้วย และกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดให้ชัดเจน โดยต้องไม่เกินสองปี แต่หากมีความจำเป็นอธิบดีอาจขยายระยะเวลาได้คราวละไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันโดยประกาศ

ในราชกิจจานุเบกษา สำหรับพื้นที่ควบคุมใดมีผู้มีกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองอยู่โดยชอบด้วยกฎหมาย อธิบดีสามารถดำเนินการให้มีการจ่ายค่าเสียหายหรือค่าชดเชยแก่ผู้นั้นด้วยตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗๐)

๙. การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ กรณีผู้ใดเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ป่า หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้หรือพันธุ์สัตว์ป่าดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า เพื่อการศึกษาหรือวิจัย จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ส่วนการแบ่งปันผลประโยชนจากผลการศึกษาวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๗๑)

๑๐. การควบคุมและพนักงานเจ้าหน้าที่

๑๐.๑ กำหนดให้ความในมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๒ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๕ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ มิให้นำมาใช้บังคับแก่การดำเนินการของพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การคุ้มครองสัตว์ป่า การบำบัดเยียวยาสัตว์ป่า การป้องกันหรือแก้ไขภยันตรายแก่ประชาชนหรือสัตว์ หรือเพื่อส่งเสริมการเพาะพันธุ์สัตว์ป่า หรือเพื่อส่งเสริมกิจการสวนสัตว์ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗๒)

๑๐.๒ กำหนดมิให้นำความมาตรา ๑๒ มาตรา ๑๔ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๓๒ มาใช้บังคับแก่

(๑) การดำเนินการของหน่วยงานของรัฐตามภารกิจของหน่วยงานของรัฐซึ่งได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากอธิบดี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตให้เป็นตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๒) การดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตามภารกิจของกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งโดยต้องปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่งกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗๓)

๑๐.๓ กำหนดเกี่ยวกับการเรียกเก็บค่าใช้จ่าย ค่าบริการ หรือค่าตอบแทนและราคาสัตว์ป่าตามอัตราที่กำหนดในระเบียบซึ่งอธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗๔)

๑๐.๔ กำหนดในกรณีที่บุคคลใดประสงค์จะให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตามพระราชบัญญัตินี้นอกเวลาราชการหรือนอกสถานที่ทำการปกติ ให้ยื่นคำขอต่อพนักงานเจ้าหน้าที่และต้องจ่ายค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะเดินทางและค่าใช้จ่ายอื่นให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๗๕)

๑๐.๕ กำหนดกรณีเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือกฎกระทรวงหรือระเบียบที่กำหนดไว้หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรอง แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด อธิบดีมีอำนาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรองเมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองไม่ปฏิบัติตามที่พนักงานเจ้าหน้าที่มีคำสั่งตามมาตรา ๗๖ โดยคำสั่งพักใช้ในอนุญาตหรือใบรับรองให้มีกำหนดเวลาครั้งละไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แจ้งให้ผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองทราบ (มาตรา ๗๖ และมาตรา ๗๗)

๑๐.๖ กำหนดให้อธิบดีมีอำนาจเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองได้ เมื่อปรากฏว่าผู้รับใบอนุญาตหรือใบรับรองฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตหรือใบรับรอง หรือไม่แก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๗๘)

๑๐.๗ กรณีอธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองแล้ว หากมีสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุมหรือซากสัตว์ป่าไว้ในครอบครอง ให้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามพระราชบัญญัตินี้ บัญญัติให้เสร็จสิ้นภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรอง โดยการจำหน่าย จ่าย โอน สัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าควบคุมหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวให้แก่ผู้รับใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ตามมาตรา ๓๓ หรือสวนสัตว์ที่หน่วยงานของรัฐจัดตั้งตามหน้าที่ หรือโดยการจำหน่าย จ่าย โอน สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือสัตว์ป่าควบคุม หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ให้แก่ผู้ดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าตามมาตรา ๒๘ ส่วนกรณีที่ประสงค์จะดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือสัตว์ป่าควบคุม ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๒๘ แต่หากประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามมาตรา ๘ หรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว ต้องยื่นคำขอรับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๘ และกรณีประสงค์จะครอบครองสัตว์ป่าควบคุมหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวให้แจ้งการครอบครองตามมาตรา ๑๙ อย่างไรก็ตาม หากผู้ถูกเพิกถอนใบอนุญาตหรือใบรับรองดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดและประสงค์จะส่งมอบสัตว์ป่าหรือซากสัตว์ป่าที่เหลืออยู่ให้แก่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช หรือกรมประมง ให้ดำเนินการตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๗๙)

๑๐.๘ กำหนดให้ใบอนุญาตหรือใบรับรองที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ได้ตามระยะเวลาที่กำหนดไว้ในใบอนุญาตหรือใบรับรอง การขอต่อใบอนุญาตหรือใบรับรองให้ยื่นขอภายในเก้าสิบวันก่อนใบอนุญาตหรือใบรับรองเดิมสิ้นอายุ (มาตรา ๘๐)

๑๐.๙ กำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ตรวจค้น ยึดหรืออายัดสัตว์ป่า ซากสัตว์ป่า ผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่า เอกสารหรือหลักฐานหรือวัตถุใด ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด เป็นต้น (มาตรา ๘๑)

๑๐.๑๐ กำหนดในกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ โดยให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจสั่ง ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไข หรือดำเนินการตามที่เห็นสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๘๑ และมาตรา ๘๒ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๘๒ ถึงมาตรา ๘๕)

๑๐.๑๑ กำหนดในการจัดการแก่สัตว์ป่าที่พนักงานเจ้าหน้าที่ยึดไว้ หรือสัตว์ป่าที่ตกเป็นของแผ่นดินตามพระราชบัญญัตินี้หรือตามคำพิพากษาของศาล หรือสัตว์ป่าที่มีผู้ทอดทิ้ง หรือสัตว์ป่าที่พิการ บาดเจ็บ ป่วย อ่อนแอ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่ช่วยเหลือ ดูแล รักษา จำหน่าย ปล่อยสู่ธรรมชาติ ส่งคืนถิ่นกำหนด โอน ทำลาย เอาไว้ใช้ในราชการ หรือจัดการอย่างหนึ่งอย่างใดแก่สัตว์ป่านั้นก็ได้ (มาตรา ๘๖)

๑๑. บทกำหนดโทษ

๑๑.๑ กำหนดกรณีผู้ใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมายและก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ผู้นั้นต้องชดใช้ค่าเสียหาย รวมถึงค่าใช้จ่ายในการฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพนั้นด้วย ทั้งนี้ ให้กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่า และพันธุ์พืช และกรมประมง แล้วแต่กรณี เป็นผู้เสียหายในการฟ้องคดี (มาตรา ๘๗ และมาตรา ๘๘)

๑๑.๒ กำหนดกรณีผู้ใดฝ่าฝืนล่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครอง ไม่ว่าสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองนั้นจะอยู่ในหรือนอกเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าก็ตาม หรือฝ่าฝืนมีไว้ในครอบครอง

ซึ่งสัตว์ป่าควบคุมเฉพาะชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าว โดยไม่แจ้งการครอบครองต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ถ้ากระทำต่อสัตว์ป่าคุ้มครอง ซากสัตว์ป่าคุ้มครอง หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าคุ้มครอง มีโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๘๙ วรรคหนึ่ง)

๑๑.๓ กำหนดโทษในกรณีฝ่าฝืนมาตรการควบคุมหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๙๐)

๑๑.๔ กำหนดโทษในกรณีไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวง หรือไม่ปฏิบัติตามระเบียบ (มาตรา ๙๑)

๑๑.๕ กำหนดโทษกรณีนำเข้าหรือส่งออกซึ่งสัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว โดยไม่ได้รับใบอนุญาต หรือมีสัตว์ป่าอันตรายหรือซากสัตว์ป่าดังกล่าวไว้ในครอบครองโดยไม่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๙๓)

๑๑.๖ กำหนดโทษกรณีนำผ่านซึ่งสัตว์ป่าสงวน สัตว์ป่าคุ้มครอง สัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ สัตว์ป่าควบคุม ซากสัตว์ป่าดังกล่าว หรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าดังกล่าว โดยไม่แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ประจำด่านตรวจสัตว์ป่า หรือค้าสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้โดยไม่ได้รับอนุญาต (มาตรา ๙๔)

๑๑.๗ กำหนดโทษกรณีดำเนินกิจการเพาะพันธุ์สัตว์ป่าคุ้มครองโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์โดยไม่ได้รับใบอนุญาต หรือกระทำให้หลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย (มาตรา ๙๕)

๑๑.๘ กำหนดโทษกรณีฝ่าฝืนเข้าไปในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าโดยไม่ได้รับอนุญาต ไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ ไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพธรรมชาติไปจากเดิมในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตรายหรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติ (มาตรา ๙๖ ถึงมาตรา ๑๐๐)

๑๑.๙ กำหนดให้บรรดาความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวหรือโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๐๖)

๑๑.๑๐ กำหนดในกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจสั่งจ่ายเงินสินบนนำจับ (มาตรา ๑๐๘)

๑๑.๑๑ กำหนดให้บรรดาไม้ ซากสัตว์ป่า หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่นใดที่มีอยู่ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรือซากสัตว์ป่าหรือผลิตภัณฑ์จากซากสัตว์ป่าที่ได้มาจากการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ อาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งปลูกสร้าง อุปกรณ์ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่ได้ใช้ในการกระทำความผิด ให้ริบเสียทั้งสิ้นโดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่ (มาตรา ๑๐๙)

๑๒. บทเฉพาะกาล

๑๒.๑ ในวาระเริ่มแรกกำหนดให้คณะกรรมการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ประกอบด้วยกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๓๙ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพรางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการฯ ซึ่งต้องไม่เกิน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑๑)

๑๒.๒ กำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองตามกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีกฎกระทรวงตามมาตรา ๗ ใช้บังคับ โดยกำหนดให้สัตว์ป่าคุ้มครองชนิดที่เพาะพันธุ์ได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าคุ้มครองที่เพาะพันธุ์ได้ตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๘ ใช้บังคับ และให้สัตว์ป่าชนิดที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดห้ามนำเข้าหรือส่งออกตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง

แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นสัตว์ป่าควบคุมตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีประกาศของรัฐมนตรีตามมาตรา ๙ ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑๒)

๑๒.๓ กำหนดข้อปฏิบัติ โดยให้ผู้ที่มีวาฬบรูด้า วาฬโอมูระ เต่ามะเฟือง และปลาฉลามวาฬ หรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวไว้ในความครอบครองอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ต้องแจ้งรายการเกี่ยวกับชนิด และจำนวนของสัตว์ป่าสงวนหรือซากสัตว์ป่าสงวนดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๑๑๓)

๑๒.๔ กำหนดให้บรรดาเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่มีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตล่าสัตว์ป่าตามพระราชบัญญัตินี้ และบรรดาการดำเนินการใดเกี่ยวกับการเตรียมการเพื่อกำหนดเป็นเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าซึ่งได้กระทำไปแล้วในขั้นตอนใดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้เป็นอันใช้ได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑๔ และมาตรา ๑๑๕)

๑๒.๕ กำหนดให้กฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ พร้อมทั้งกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้มีกฎกระทรวง ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี (มาตรา ๑๑๖)

๑๒.๖ กำหนดให้การอนุญาต ใบอนุญาต หนังสืออนุญาต หลักฐานการแจ้งการครอบครอง และใบรับรองที่ออกให้แก่บุคคลใด ๆ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุหรือถูกเพิกถอน (มาตรา ๑๑๗)

๑๒.๗ กำหนดให้บรรดาคำขอใด ๆ ที่ได้ยื่นไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ถือว่าเป็นคำขอตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑๘)

๑๒.๘ กำหนดให้บรรดาอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ สัมปทาน ใบอนุญาต หนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้หรือกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่า แล้วแต่กรณีไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุนั้น (มาตรา ๑๑๙)

๑๒.๙ กำหนดให้โอนเงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บไว้เป็นรายได้เพื่อบำรุงเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าตามมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๓๕ มาเป็นเงินตามมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒๐)

๑๒.๑๐ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือเขตห้ามล่าสัตว์ป่าแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายใน ๒๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๒๑)

๑๓. กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมแนบท้ายพระราชบัญญัตินี้ จำนวน ๑๘ รายการ เช่น อัตราค่าธรรมเนียมสูงสุด คือ ใบอนุญาตจัดตั้งและประกอบกิจการสวนสัตว์ หนังสืออนุญาตดำเนินการกิจการใด ๆ ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าหรือในเขตห้ามล่าสัตว์ป่า ฉบับละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท ส่วนอัตราค่าธรรมเนียมต่ำสุด คือ ใบอนุญาตครอบครองสัตว์ป่าสงวนหรือสัตว์ป่าคุ้มครองชั่วคราว ตัวละ ๑๐๐ บาท แต่รวมกันไม่เกิน ฉบับละ ๑,๐๐๐ บาท

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว และการคุ้มครองสวัสดิภาพ อันจะเป็นประโยชน์ในการสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและพัฒนาสถาบันครอบครัว ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่บุคคลในครอบครัวได้กระทำต่อกันโดยเจตนาให้เกิดหรือในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ สุขภาพ เสรีภาพ หรือชื่อเสียง ของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับหรือใช้อำนาจครอบงำผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัวต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใดโดยมิชอบ

“บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตรบุญธรรม รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“รัฐวิสาหกิจ” หมายความว่า รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา

“ศาล” หมายความว่า ศาลเยาวชนและครอบครัวตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์แต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้หมายความรวมถึงพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

“หัวหน้าศูนย์” หมายความว่า หัวหน้าศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกระเบียบและประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในส่วนที่เกี่ยวกับราชการของกระทรวงนั้น

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ระเบียบและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๒
คณะกรรมการ

มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อัยการสูงสุด และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๔) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนสิบห้าคน ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยการสรรหาจากผู้ที่มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เป็นที่ประจักษ์ในด้านการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ด้านการส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตคนพิการ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ด้านการส่งเสริมและพัฒนาสตรี ด้านกฎหมาย ด้านวัฒนธรรมและศาสนา ด้านการพัฒนาอาชีพ ด้านการพัฒนาการศึกษา ด้านการสาธารณสุข ด้านการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือด้านอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมและพัฒนา คุ้มครอง ป้องกัน หรือแก้ไขฟื้นฟูบุคคลในครอบครัว อย่างน้อยด้านละหนึ่งคน

การสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๔) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดในระเบียบ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และมีอำนาจแต่งตั้งข้าราชการในกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีทัศนคติและความประพฤติเหมาะสมที่จะทำหน้าที่คุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว

(๓) ไม่เคยถูกคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติตรวจสอบแล้วเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน และไม่เคยถูกคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กจังหวัดตรวจสอบแล้วเห็นว่าได้กระทำการอันเป็นการปฏิบัติต่อเด็กโดยมิชอบ

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เคยถูกลงโทษไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากหน่วยงานของรัฐ

(๗) ไม่เคยถูกดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพอันเนื่องมาจากการกระทำความรุนแรงในครอบครัวตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) ไม่เคยถูกลงโทษในการกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว กฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองเด็ก กฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

(๙) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน หากวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่ดำเนินการสรรหากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ ในระหว่างที่ยังไม่ได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทน ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อครบวาระการดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ ทั้งนี้ ภายในระยะเวลาเก้าสิบวันนับแต่วันที่ครบวาระการดำรงตำแหน่ง หากพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้วกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งนั้นจะปฏิบัติหน้าที่ต่อไปมิได้

มาตรา ๙ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดประชุมติดต่อกันเกินสามครั้งโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการทำหน้าที่แทนประธานกรรมการ ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการซึ่งมาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ให้มีการประชุมคณะกรรมการอย่างน้อยปีละสามครั้ง

มาตรา ๑๑ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนหลักในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกำหนดแผนงาน มาตรการ และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๒) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนหลัก แผนงาน มาตรการ และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งรายงานผลเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาเพื่อทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๓) เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการให้มีหรือแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งเสนอความเห็นและข้อสังเกตเกี่ยวกับบทบาทของประเทศไทยในระดับชาติและนานาชาติในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๔) ส่งเสริมให้มีการสนับสนุน ประสานงาน ติดตามผล และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ เอกชน และภาคประชาสังคม ที่ดำเนินการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๕) ออกระเบียบหรือประกาศเพื่อปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้นำความในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

หมวด ๓
ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว

มาตรา ๑๓ ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวในเขตพื้นที่จังหวัด และให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวเป็นศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร และให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนหลัก แผนงาน มาตรการ และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๒) ให้ความรู้ความเข้าใจ คำปรึกษาแนะนำ และไกล่เกลี่ยประนีประนอม ในเรื่องของปัญหาเกี่ยวกับครอบครัว รวมทั้งรับแจ้ง รวบรวม และประมวลข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว เพื่อประโยชน์ในการยื่นคำร้องขอหรือคำแถลงต่อศาล และการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๓) เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ และเป็นศูนย์กลางในการประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๔) ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือยื่นคำร้องขอหรือคำแถลงต่อศาลเพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งศาลหรือคำสั่งของหัวหน้าศูนย์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๕) ดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ รวมทั้งประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรในศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว

(๖) ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัตินี้ต่ออธิบดีและรัฐมนตรี

(๗) ให้ความช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ครอบครัวที่อยู่ในภาวะยากลำบากตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

(๘) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการระดมความคิดเห็นและแลกเปลี่ยนการเรียนรู้อย่างสร้างสรรค์ของครอบครัวหรือตัวแทนของครอบครัว เพื่อนำไปสู่การกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนหลัก แผนงาน มาตรการ และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพโดยคณะกรรมการต่อไป

(๙) ดำเนินการอื่นใดเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และตามกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะกรรมการหรือกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวมอบหมาย

มาตรา ๑๔ ให้พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดหรือผู้ซึ่งพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดมอบหมายเป็นหัวหน้าศูนย์ในพื้นที่จังหวัดนั้น สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร

ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเป็นหัวหน้าศูนย์ เพื่อดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว การคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หัวหน้าศูนย์หรือผู้ซึ่งหัวหน้าศูนย์มอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔
ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

มาตรา ๑๕ องค์กรเอกชนใดที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพ อาจขอจดทะเบียนเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “ศพค.”

คุณสมบัติของผู้ขอจดทะเบียน การขอจดทะเบียน และการจดทะเบียน เป็น ศพค. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดในระเบียบ

มาตรา ๑๖ ศพค. อาจยื่นคำขอเพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้การช่วยเหลือหรือการสนับสนุนด้านการเงิน ด้านทรัพยากร ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาบุคลากร หรือด้านอื่นใดในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพ

การยื่นคำขอรับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนดังกล่าว ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบ

หมวด ๕
การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว

มาตรา ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวประสานงานกับกระทรวงมหาดไทย เพื่อดำเนินการให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ศพค. หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวมีความรู้และความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งเพื่อทำให้มีความรู้และความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวนั้น ประกอบด้วยความรู้ ดังต่อไปนี้

(๑) ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ความสมบูรณ์ของการสมรส การสิ้นสุดแห่งการสมรส การเป็นบิดามารดากับบุตร สิทธิและหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร บุตรบุญธรรม ค่าอุปการะเลี้ยงดู รวมทั้งเรื่องมรดกและพินัยกรรม

(๒) ความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือความรู้อื่นที่เกี่ยวกับครอบครัวและสถาบันครอบครัว

(๓) ความรู้และทักษะในการเลือกคู่ครอง การดำรงชีวิตคู่ ความเปลี่ยนแปลงทางอารมณ์และการควบคุมอารมณ์

(๔) ความรู้ในการเตรียมความพร้อมก่อนและหลังการตั้งครรภ์ ความรู้และทักษะในการเลี้ยงดูบุตร

(๕) ความรู้ในการประกอบอาชีพ การสร้างงานสร้างรายได้ การออม การจัดการทรัพย์สิน และการเข้าถึงแหล่งทุนสำหรับประกอบอาชีพ เพื่อเลี้ยงดูครอบครัว

(๖) ความรู้ในสิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมือง สิทธิและสวัสดิการ และแนวทางขอรับการช่วยเหลือจากหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชน

(๗) ความรู้อื่นใดเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวดำเนินการให้เกิดการร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว

มาตรา ๑๘ ในกรณีที่ชายหญิงใดประสงค์จะจดทะเบียนสมรส หากมีการร้องขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวอาจให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวตามที่ได้มีการร้องขอนั้น หรือประสานศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว ศพค. หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวให้ดำเนินการแทนได้

ในกรณีที่คู่สมรสประสงค์จะจดทะเบียนหย่า นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวอาจให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่คู่สมรสซึ่งประสงค์จะจดทะเบียนหย่านั้น หรือประสาน

ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว ศพค. หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวให้ดำเนินการแทนได้ ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความสมัครใจของคู่สมรสดังกล่าว และในการให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำแก่คู่สมรสซึ่งประสงค์จะจดทะเบียนหย่านั้น ให้คำนึงถึงสวัสดิภาพและอนาคตของบุตร การคุ้มครองดูแลและให้การศึกษาแก่บุตรซึ่งเป็นผู้เยาว์เป็นสำคัญ หากคู่สมรสดังกล่าวยังคงประสงค์ที่จะจดทะเบียนหย่า ให้นายทะเบียนดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวต่อไป

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่มีปัญหาหรือต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว บุคคลในครอบครัวอาจขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัวต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว ศพค. หรือหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับการร้องขอดังกล่าวให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำอย่างเหมาะสมเพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวต่อไป

มาตรา ๒๐ ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน เพื่อทำการให้สิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษแก่บุคคลในครอบครัวและประกาศการให้สิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน

ในกรณีที่ครอบครัวใดประสบความยากลำบากจนถึงขนาดที่ไม่อาจให้การดูแลและเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวได้ อาจร้องขอความช่วยเหลือที่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว การให้ความช่วยเหลือแก่ครอบครัวที่ประสบความยากลำบากดังกล่าวนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๒๑ ให้หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนหลักในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีตามมาตรา ๑๑ (๑) เพื่อให้มีการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวแก่บุคลากรในสังกัด

ในกรณีที่นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบกิจการใดประสงค์จะดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนหลักในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวดังกล่าว เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวแก่บุคลากรในสังกัด อาจขอให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้การช่วยเหลือหรือการสนับสนุนด้านทรัพยากร ด้านวิชาการ การพัฒนาบุคลากร หรือการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนอื่นใด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

หมวด ๖
การคุ้มครองสวัสดิภาพ

มาตรา ๒๒ การคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นการดำเนินการเพื่อให้บุคคลในครอบครัวได้รับความปลอดภัย มีความสัมพันธ์ที่ดี และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) การคุ้มครองหรือการป้องกันบุคคลในครอบครัวไม่ให้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และการป้องกันการกระทำความผิดอาญาซึ่งมีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๒) การส่งเสริมหรือการสนับสนุนไม่ให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๓) การไกล่เกลี่ยหรือดำเนินการให้มีการประนีประนอมเมื่อเกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๔) การเยียวยาหรือการบรรเทาทุกข์ผู้ซึ่งถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๕) การบำบัดฟื้นฟูผู้ซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๖) การติดตามดูแลบุคคลในครอบครัวเมื่อเกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา ๒๓ ผู้ใดพบเห็นหรือทราบว่ามีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้แจ้งข้อมูลหรือข่าวสารกรณีดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือแจ้งต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวโดยตรง เพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพ

การแจ้งตามวรรคหนึ่งอาจกระทำโดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวเมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิดทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง

มาตรา ๒๔ เมื่อได้มีการแจ้งตามมาตรา ๒๓ วรรคหนึ่ง ให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวตรวจสอบข้อเท็จจริงเกี่ยวกับความรุนแรงในครอบครัวตามที่ได้รับแจ้งโดยไม่ชักช้า เพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อไป

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่ามีการกระทำความผิดอาญาซึ่งพนักงานสอบสวนเห็นว่ามีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนส่งสำเนาบันทึก

การร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไปยังศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวที่ตั้งอยู่ในท้องที่นั้นโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวที่ได้รับสำเนาบันทึกการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษดังกล่าวดำเนินการเพื่อให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อไป

ในกรณีที่พนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หากพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดีเห็นว่าเป็นคดีอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานอัยการนั้นแจ้งให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวทราบด้วย

เมื่อได้รับแจ้งตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง หรือความปรากฏแก่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวว่ามีการดำเนินคดีอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ในกรณีที่เห็นสมควร หัวหน้าศูนย์อาจยื่นคำขอต่อศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาในระหว่างการดำเนินกระบวนพิจารณาคดี เพื่อให้รอการพิพากษาคดีนั้นไว้ก่อนจนกว่าจะได้รับรายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของศาลตามมาตรา ๒๙ หรือของศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวตามมาตรา ๓๗ ก็ได้

ในกรณีที่ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาได้รับคำขอตามวรรคสาม พิจารณาแล้วเห็นว่าพฤติการณ์แห่งการกระทำเป็นภัยร้ายแรงและไม่เป็นประโยชน์ต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว จะพิพากษาคดีโดยไม่รอการพิพากษาคดีนั้นไว้ก่อนก็ได้

มาตรา ๒๖ ในกรณีที่ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญานั้นสั่งรอการพิพากษาคดีไว้ ให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวส่งคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพและผลการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาโดยไม่ชักช้า

มาตรา ๒๗ ในกรณีที่เด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเป็นผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือเป็นผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ให้ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ

มาตรา ๒๘ ในกรณีที่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวเห็นสมควรให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพให้มีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพได้ โดยให้นำบทบัญญัติตามหมวด ๑๕ การพิจารณาคดีคุ้มครองสวัสดิภาพ แห่งพระราชบัญญัติศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๓ มาใช้บังคับแก่การพิจารณาและออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยอนุโลม และให้ถือว่าศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวเป็นองค์การซึ่งมีหน้าที่คุ้มครองสวัสดิภาพครอบครัวตามพระราชบัญญัติดังกล่าว

มาตรา ๒๙ ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวที่ยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ อาจเสนอมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพ เพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวซ้ำอีก ประกอบการพิจารณาของศาลด้วยก็ได้

มาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพอาจเป็นการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกำหนดระยะเวลา

(๒) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวก่อเหตุหรือยั่วยุด้วยประการใด ๆ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม อันจะก่อให้เกิดความรุนแรงในครอบครัว

(๓) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเสพสุราหรือสิ่งเสพติดใด ๆ ตามกำหนดระยะเวลา

(๔) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าใกล้หรือเข้าไปในที่อยู่อาศัยของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว หรือให้ออกไปจากที่อยู่อาศัยของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๕) ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ทั้งนี้ รวมถึงการคุกคาม ติดตาม การสะกดรอย การถ่ายภาพ การโทรศัพท์ การส่งข้อความก่อความรำคาญด้วยสื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือด้วยวิธีการอื่นใดอันก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญ ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม

(๖) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับคำปรึกษาแนะนำทางจิตวิทยาสังคม หรือการแก้ไขบำบัดฟื้นฟู ณ สถานพยาบาลหรือสถานที่ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน

(๗) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูอาการติดสุรา การพนัน สิ่งเสพติดใด ๆ หรือพฤติกรรมอื่นใด ซึ่งเป็นต้นเหตุของการกระทำความรุนแรง ณ สถานพยาบาลหรือสถานบำบัด

(๘) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวทำทัณฑ์บน เมื่อมีเหตุอันควรเชื่อว่าอาจจะไปก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญตาม (๕) หรือก่อเหตุร้ายให้เกิดภยันตรายแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงหรือบุคคลในครอบครัวขึ้นอีก โดยให้ผู้นั้นทำทัณฑ์บนไว้เป็นจำนวนเงินตามแต่ศาลจะเห็นสมควร ว่าจะไม่ก่อเหตุร้ายขึ้นอีกตลอดระยะเวลาที่กำหนด โดยจะให้วางประกันด้วยหรือไม่ก็ได้

(๙) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวส่งมอบอาวุธใด ๆ ซึ่งตนเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวเพื่อให้ครอบครองไว้แทนจนกว่าพฤติกรรมของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวจะเปลี่ยนไป หรือหากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นเพียงผู้ครอบครองอาวุธดังกล่าวให้ส่งมอบต่อ

ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว และให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวแจ้งต่อเจ้าของผู้มีกรรมสิทธิ์เพื่อขอรับคืนอาวุธนั้น

(๑๐) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวชดใช้เงินช่วยเหลือบรรเทาทุกข์แก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัวที่มีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว

(๑๑) ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้ารับการแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือเข้ารับการรักษาอื่นนอกจาก (๖) และ (๗) ตามประกาศของกระทรวงสาธารณสุข

(๑๒) ขอให้ศาลมีคำสั่งถอนอำนาจปกครองของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเสียทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวติดต่อเด็กนั้นไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมตามระยะเวลาที่ศาลจะเห็นสมควร ในกรณีที่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้กระทำต่อเด็กซึ่งตนมีหน้าที่อุปการะเลี้ยงดู

(๑๓) ขอให้ศาลมีคำสั่งถอนการเป็นผู้อนุบาลหรือผู้พิทักษ์ ในกรณีที่ผู้นั้นได้กระทำความรุนแรงในครอบครัวต่อผู้ซึ่งอยู่ในความอนุบาลหรืออยู่ในความพิทักษ์

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่มีการร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัว โดยบุคคลอื่นใดซึ่งมิใช่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพ หัวหน้าศูนย์อาจยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวมาให้ความเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาล ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้

ในกรณีที่หัวหน้าศูนย์มิได้ยื่นคำร้องต่อศาล แต่ศาลเห็นว่าจะเป็นประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพ ศาลอาจมีคำสั่งให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวมาให้ความเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาล ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้

มาตรา ๓๑ ในกรณีที่มีการร้องขอต่อศาลเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพ หากศาลเห็นว่ามีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้ความคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัว ศาลอาจมีคำสั่งให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวดำเนินการให้ความคุ้มครองหรือความช่วยเหลือแก่บุคคลดังกล่าว

มาตรา ๓๒ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวต้องปฏิบัติตาม ศาลจะกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดไว้ด้วยก็ได้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินกว่าหนึ่งปี เว้นแต่การแก้ไขบำบัดฟื้นฟูหรือการรักษาสุขภาพกายหรือจิตใจของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ในกรณีที่มีการเสนอข้อมูลทางการแพทย์มาเพื่อประกอบการพิจารณาของศาล ศาลอาจกำหนดเวลาเกินกว่าหนึ่งปีก็ได้

ในกรณีที่ศาลสั่งให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวทำทัณฑ์บน และมีการกระทำผิดทัณฑ์บน ให้นำความในมาตรา ๔๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๓๓ ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๒๙ ศาลอาจมีคำสั่งให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่ ติดตามกำกับให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามคำสั่งและรายงานให้ศาลทราบตามระยะเวลาที่เห็นสมควร และจะสั่งให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว บุคคลในครอบครัว หรือบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องมาศาลเพื่อสอบถามความเป็นไปหรือการปฏิบัติตามคำสั่งศาลก็ได้

มาตรา ๓๔ ผู้อยู่ภายใต้บังคับคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของศาลผู้ใดจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้นั้นมาขังจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่ง แต่ไม่เกินกว่าหนึ่งเดือน ถ้าผู้นั้นได้รับการปล่อยชั่วคราว ศาลอาจกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติในระหว่างการปล่อยชั่วคราวก็ได้

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่ความปรากฏต่อศาลเอง หรือจากรายงานของศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือจากคำร้องหรือคำแถลงของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัวว่าพฤติการณ์เกี่ยวกับตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของผู้นั้นเปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจมีคำสั่งยุติการคุ้มครองสวัสดิภาพก่อนครบระยะเวลาที่กำหนดไว้หรืออาจมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยเพิ่มเติมหรือลดเงื่อนไขหรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาในการคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้

ในกรณีที่ศาลมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพซึ่งจะทำให้เกิดผลกระทบแก่ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมากขึ้น ศาลจะสอบถามข้อเท็จจริงหรือความเห็นของผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือจะให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวยื่นคำแถลงเป็นลายลักษณ์อักษรต่อศาล เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาของศาลก่อนที่จะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้

มาตรา ๓๖ ในกรณีที่เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวและศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพประกอบกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวถูกดำเนินคดีอาญาอันเนื่องมาจากการกระทำความรุนแรงในครอบครัวด้วย หากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพครบถ้วนแล้ว ให้ความผิดทางอาญานั้นมีผล ดังต่อไปนี้

(๑) หากการกระทำความรุนแรงในครอบครัวเป็นความผิดตามมาตรา ๒๙๕ มาตรา ๓๗๙ มาตรา ๓๙๑ มาตรา ๓๙๒ มาตรา ๓๙๓ มาตรา ๓๙๗ และมาตรา ๓๙๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา ให้ความผิดดังกล่าวเป็นความผิดอันยอมความได้

(๒) ในคดีอาญา ให้ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญารับฟังผลการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ และนำมาประกอบการพิจารณาว่าเป็นเหตุอันควรปรานีในการรอการลงโทษหรือรอการกำหนดโทษตามมาตรา ๕๖ หรือเป็นเหตุบรรเทาโทษตามมาตรา ๗๘ แห่งประมวลกฎหมายอาญา

(๓) การกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่เป็นคดีอาญาซึ่งผู้กระทำความผิดได้กระทำ เนื่องจากตนเองถูกกระทำด้วยความรุนแรงหรือถูกกระทำโดยมิชอบซ้ำกันอย่างต่อเนื่องจนเป็นเหตุให้เกิดความกระทบกระเทือนต่อร่างกายหรือจิตใจอย่างรุนแรง และได้มีการยื่นคำแถลงเพื่อประกอบการพิจารณาของศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาแล้ว ศาลจะลงโทษผู้นั้นน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับความผิดนั้นเพียงใดก็ได้

มาตรา ๓๗ ในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่หากรอช้าไปจะเกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย หรือจิตใจของบุคคลในครอบครัว ซึ่งไม่อาจขอต่อศาลตามมาตรา ๒๙ ได้ทันการณ์ ให้หัวหน้าศูนย์มีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๒๙ (๓) (๕) (๖) และ (๙) ชั่วคราวได้เท่าที่จำเป็น

มาตรา ๓๘ เมื่อได้มีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามมาตรา ๓๗ แล้ว ให้หัวหน้าศูนย์ยื่นคำร้องพร้อมกับส่งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมงนับแต่ได้ออกคำสั่งนั้น หากศาลพิจารณาแล้วเห็นชอบด้วย ให้คำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพนั้นมีผลใช้บังคับได้ต่อไป ในกรณีที่ศาลไม่เห็นชอบกับคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าวทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือมีข้อเท็จจริงหรือพฤติการณ์เปลี่ยนแปลงไปให้ศาลทำการไต่สวนและมีคำสั่งโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ศาลจะแก้ไขเพิ่มเติม เปลี่ยนแปลง เพิกถอนคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพดังกล่าว หรือจะสั่งเป็นอย่างอื่นได้ตามที่เห็นสมควร

มาตรา ๓๙ เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา ๒๓ หรือมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือผู้เสียหายเป็นผู้ฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวแล้ว ห้ามผู้ใดลงพิมพ์โฆษณาหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัว

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัว ในกรณีที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ หากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลผู้นั้น และในการเปิดเผยต้องไม่ระบุชื่อหรือข้อมูลส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้าหากการเปิดเผยนั้นจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร หรือจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด จะทำการเปิดเผยไม่ได้ ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้วย

มาตรา ๔๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้พบเห็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๓

(๒) มีหนังสือเรียกผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใด เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ

(๓) ตรวจสอบ ประเมินสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น รวบรวมข้อเท็จจริงและสาเหตุเกี่ยวกับการกระทำความรุนแรงในครอบครัว รายงานความเห็นหรือผลการตรวจของผู้ประกอบวิชาชีพซึ่งเกี่ยวข้อง และสรุปประมวลผล เพื่อให้หัวหน้าศูนย์พิจารณาออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือเสนอต่อศาลเพื่อพิจารณาออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ หรือดำเนินการอื่นใดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) ดำเนินการให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการช่วยเหลือและความคุ้มครองในเบื้องต้นเป็นการชั่วคราว ได้เข้ารับการตรวจรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์ ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนได้รับการเยียวยา บำบัดฟื้นฟู หรือการช่วยเหลืออื่นใดตามความเหมาะสม

(๕) ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ เจ้าหน้าที่ของสถานพยาบาล หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองสวัสดิภาพเพื่อดำเนินการตาม (๔)

(๖) ค้นเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุเพื่อหาและช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

(๗) จัดทำรายงานผลการปฏิบัติหน้าที่เสนอต่อหัวหน้าศูนย์เมื่อได้ดำเนินการเรื่องใดแล้วเสร็จ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดเกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัวหรือการคุ้มครองสวัสดิภาพตามที่ศาลสั่งหรือหัวหน้าศูนย์มอบหมาย

การค้นตาม (๖) ต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอาจถูกประทุษร้ายเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกาย ให้ดำเนินการค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น

ในการปฏิบัติหน้าที่ตาม (๑) (๔) และ (๖) ให้ผู้ซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๔๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๓ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๐ (๑) (๔) หรือ (๖) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๖ ผู้ใดถูกพิพากษาลงโทษจำคุกและคดีถึงที่สุดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ซึ่งต้องรับโทษโดยมีเหตุตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๓๖ (๓) ถ้าผู้นั้นยังไม่ได้รับโทษ หรืออยู่ในระหว่างการรับโทษตามคำพิพากษา ผู้นั้นเอง บุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว อาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีคำพิพากษาถึงที่สุด เพื่อขอให้ศาลดำเนินการไต่สวนและกำหนดโทษแก่ผู้นั้นเสียใหม่ได้

มาตรา ๔๗ บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการกำหนดฐานความผิดอาญาที่ไม่ได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการลดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวที่ประสงค์ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำ และหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในปัจจุบัน นอกจากนี้ ไม่มีบทบัญญัติในการบูรณาการความร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหาเกิดความซ้ำซ้อนกับการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา สมควรยกเลิกความผิดอาญาฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปรับปรุงมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคคลในครอบครัว และกำหนดมาตรการในการส่งเสริม พัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย กำหนดให้รัฐพึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม รวมทั้งคุ้มครองป้องกันบุคคลในครอบครัวจากการกระทำความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและกำหนดให้มีการบำบัด ฟื้นฟู และเยียวยาผู้ถูกกระทำการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดโดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงาน ต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ต่อไป

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๖๗ ก วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๗๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ มีการกำหนดฐานความผิดอาญาที่ไม่ได้เป็นไปตามเจตนารมณ์ในการลดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ที่ประสงค์ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวมีโอกาสกลับตัวและยับยั้งการกระทำความผิดซ้ำและหน้าที่และอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับสภาพปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในปัจจุบัน นอกจากนี้ ไม่มีบทบัญญัติในการบูรณาการความร่วมมือกันทุกภาคส่วนในการแก้ปัญหา เกิดความซ้ำซ้อนกับการกระทำความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา สมควรยกเลิกความผิดอาญาฐานกระทำความรุนแรงในครอบครัว ปรับปรุงมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพบุคคลในครอบครัวให้เหมาะสมยิ่งขึ้น ซึ่งจะเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคคลในครอบครัว และกำหนดมาตรการในการส่งเสริม พัฒนา และคุ้มครองสถาบันครอบครัว เพื่อให้การป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงในครอบครัวเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐพึงเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวอันเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่สำคัญของสังคม รวมทั้งคุ้มครองป้องกันบุคคลในครอบครัวจากการกระทำความรุนแรงหรือปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมและกำหนดให้มีการบำบัด ฟื้นฟู และเยียวยาผู้ถูกกระทำการดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวดและบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐

๒. กำหนดบทนิยามศัพท์ ได้แก่คำว่า “ความรุนแรงในครอบครัว” “บุคคลในครอบครัว” “หน่วยงานของรัฐ” “รัฐวิสาหกิจ” “ศาล” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “หัวหน้าศูนย์” “อธิบดี” และ“รัฐมนตรี” เช่น “ความรุนแรงในครอบครัว” หมายความว่า การกระทำใด ๆ ที่บุคคลในครอบครัวได้กระทำต่อกันโดยเจตนาให้เกิดหรือในลักษณะที่น่าจะก่อให้เกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกาย จิตใจ สุขภาพ เสรีภาพ หรือชื่อเสียงของบุคคลในครอบครัว หรือบังคับ หรือใช้อำนาจครอบงำ ผิดคลองธรรมให้บุคคลในครอบครัว ต้องกระทำการ ไม่กระทำการ หรือยอมรับการกระทำอย่างหนึ่งอย่างใด โดยมิชอบ และ “บุคคลในครอบครัว” หมายความว่า ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน คู่สมรส คู่สมรสเดิม ผู้ที่อยู่กินหรือเคยอยู่กินฉันสามีภริยาโดยมิได้จดทะเบียนสมรส บุตรบุญธรรม รวมทั้งบุคคลใด ๆ ที่ต้องพึ่งพาอาศัยและอยู่ในครัวเรือนเดียวกัน เป็นต้น (มาตรา ๔)

๓. คณะกรรมการ

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว ประกอบด้วย รัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด ซึ่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี โดยมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้อธิบดีกรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวทำหน้าที่เป็นกรรมการและเลขานุการ สำหรับการพ้นจากตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปตามวาระและตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด ส่วนองค์ประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง (มาตรา ๖ - มาตรา ๑๐)

๓.๒ กำหนดให้คณะกรรมการฯ มีหน้าที่และอำนาจกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนหลักในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ โดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี รวมทั้งกำหนดแผนงานมาตรการและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานฯ เสนอความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะรัฐมนตรี ส่งเสริมให้มีการสนับสนุน ประสานงาน ติดตามผล และช่วยเหลือหน่วยงานของรัฐ เอกชนและภาคประชาสังคม ตลอดจนออกระเบียบหรือประกาศ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนด นอกจากนี้ คณะกรรมการฯ ยังมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา ๑๑ - มาตรา ๑๒)

๔. ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว

กำหนดให้สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองในเขตพื้นที่จังหวัด (พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดเป็นหัวหน้าศูนย์) และให้กรมกิจการสตรีและสถาบัน ครอบครัว เป็นศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร (อธิบดีเป็นหัวหน้าศูนย์) และให้มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนหลัก แผนงาน มาตรการ และแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวและการคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้ความรู้ความเข้าใจ คำปรึกษาแนะนำ และไกล่เกลี่ยประนีประนอม เป็นศูนย์กลางแห่งการเรียนรู้ ดำเนินการตามแผนงานและแนวทางในการพัฒนาศักยภาพของพนักงานเจ้าหน้าที่และบุคลากรที่เกี่ยวข้อง รวมถึงติดตามและรายงานผลการดำเนินงานต่ออธิบดีและรัฐมนตรี ให้ความช่วยเหลือหรือสงเคราะห์ครอบครัวที่อยู่ในภาวะยากลำบาก อย่างไรก็ดี ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้หัวหน้าศูนย์หรือผู้ซึ่งหัวหน้าศูนย์มอบหมายเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๑๓ และมาตรา ๑๔)

๕. ศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน

๕.๑ กำหนดให้องค์กรเอกชนใดที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว หรือการคุ้มครองสวัสดิภาพ อาจขอจดทะเบียนเป็นศูนย์พัฒนาครอบครัวในชุมชน ซึ่งเรียกย่อว่า “ศพค” การจดทะเบียนเป็น ศพค. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์กำหนดไว้ในระเบียบ (มาตรา ๑๕)

๕.๒ กำหนดให้ ศพค. อาจยื่นคำขอเพื่อให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้การช่วยเหลือหรือการสนับสนุนด้านการเงิน ด้านทรัพยากร ด้านวิชาการ ด้านพัฒนาบุคลากรหรือด้านอื่นใด โดยการยื่นคำขอรับการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนดังกล่าวให้เป็นตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบ (มาตรา ๑๖)

๖. การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว

๖.๑ กำหนดให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวประสานงานกับกระทรวงมหาดไทยเพื่อดำเนินการให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัว เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ศพค. หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมพัฒนาครอบครัวมีความรู้และความเข้าใจในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว ในการดำเนินการเพื่อทำให้มีความรู้ความเข้าใจ ประกอบด้วย ความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างสามีภริยา ทรัพย์สินระหว่างสามีภริยา ความสมบูรณ์ของการสมรส การสิ้นสุดแห่งการสมรส การเป็นบิดามารดากับบุตร สิทธิหน้าที่ของบิดามารดาและบุตร บุตรบุญธรรม ค่าอุปการะเลี้ยงดู รวมทั้งเรื่องมรดกและพินัยกรรม อีกทั้งความรู้เกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพความรู้และทักษะในการเลือกคู่ครอง การดำรงชีวิตคู่ การเตรียมความพร้อมก่อนและหลังตั้งครรภ์ การเลี้ยงดูบุตร การประกอบอาชีพ สิทธิหน้าที่ความเป็นพลเมือง ฯลฯ ในการดำเนินการดังกล่าวให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวดำเนินการให้เกิดการร่วมมือประสานงานระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการบูรณาการการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันครอบครัว (มาตรา ๑๗)

๖.๒ กำหนดในกรณีที่ชายหญิงใดประสงค์จะจดทะเบียนสมรส หากมีการร้องขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัว นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการจดทะเบียนครอบครัวอาจให้คำปรึกษาหรือคำแนะนำในเรื่องเกี่ยวกับครอบครัวตามที่ได้มีการร้องขอนั้น หรือประสานศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครับครัว ศพค. หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวให้ดำเนินการแทนได้ (มาตรา ๑๘)

๖.๓ กำหนดในกรณีที่มีปัญหาหรือต้องการความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัว บุคคลในครอบครัวอาจขอคำปรึกษาหรือคำแนะนำเกี่ยวกับเรื่องของครอบครัวต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว ศพค. หรือหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวได้ตามความเหมาะสม (มาตรา ๑๙)

๖.๔ ในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัว กำหนดให้กรมกิจการสตรีและสถาบันครอบครัวประสานงานกับหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือภาคเอกชน เพื่อทำการให้สิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษแก่บุคคลในครอบครัวและประกาศการให้สิทธิประโยชน์หรือสิทธิพิเศษดังกล่าวให้ทราบโดยทั่วกัน และในกรณีที่ครอบครัวใดประสบความยากลำบากจนถึงขนาดที่ไม่อาจให้การดูแลและเลี้ยงดูบุคคลในครอบครัวได้ อาจร้องขอความช่วยเหลือที่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๒๐)

๖.๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐและรัฐวิสาหกิจดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนหลักในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวที่ได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และในกรณีที่

นายจ้างหรือเจ้าของสถานประกอบกิจการใดประสงค์จะดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์และแผนหลักในการส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวดังกล่าว เพื่อให้การส่งเสริมและพัฒนาครอบครัวแก่บุคลากรในสังกัด อาจขอให้หน่วยงานของรัฐพิจารณาให้การช่วยเหลือหรือสนับสนุนด้านทรัพยากร ด้านวิชาการ การพัฒนาบุคลากร หรือการช่วยเหลือหรือการสนับสนุนอื่นใด ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่รัฐมนตรีกำหนดในระเบียบโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๑)

๗. การคุ้มครองสวัสดิภาพ

๗.๑ กำหนดให้การคุ้มครองสวัสดิภาพ เป็นการดำเนินการเพื่อให้บุคคลในครอบครัวได้รับความปลอดภัย มีความสัมพันธ์ที่ดี และป้องกันการกระทำความผิดซ้ำ และให้หมายความรวมถึงการดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองหรือการป้องกันบุคคลในครอบครัวไม่ให้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว และการป้องกันการกระทำความผิดอาญา ซึ่งมีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว การส่งเสริมหรือการสนับสนุนไม่ให้เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ตลอดจนการไกล่เกลี่ย การเยียวยา การบำบัดฟื้นฟู และการติดตามดูแลบุคคลในครอบครัวเมื่อเกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัว (มาตรา ๒๒)

๗.๒ กำหนดในกรณีผู้ใดพบเห็นหรือทราบว่ามีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้แจ้งข้อมูลหรือข่าวสารต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือแจ้งต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวโดยตรงเพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพ การแจ้งอาจกระทำได้โดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด และต้องกระทำโดยสุจริตจึงจะได้รับความคุ้มครอง เมื่อได้มีการแจ้งแล้ว กฎหมายกำหนดให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวตรวจสอบข้อเท็จจริงโดยไม่ชักช้าเพื่อดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อไป (มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔)

๗.๓ กำหนดในกรณีที่มีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษว่ามีการกระทำความผิดอาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนเห็นว่า มีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานสอบสวนส่งสำเนาบันทึกการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษไปยังศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวที่ตั้งอยู่ในท้องที่นั้นโดยไม่ชักช้า แต่ในกรณีที่พนักงานสอบสวนไม่ได้ดำเนินการ หากพนักงานอัยการผู้รับผิดชอบคดีเห็นว่าเป็นคดีอาญาที่มีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้พนักงานอัยการนั้นแจ้งให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวทราบด้วย โดยเมื่อศูนย์ได้รับแจ้ง หัวหน้าศูนย์อาจยื่นคำขอต่อศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาในระหว่างดำเนินกระบวนพิจารณาคดีเพื่อให้รอการพิพากษาคดีนั้นไว้ก่อนก็ได้ อย่างไรก็ดี ศาลที่พิจารณาพิพากษาคดีอาญาที่ได้รับคำขอดังกล่าว จะพิพากษาคดีโดยไม่รอการพิพากษาคดีนั้นไว้ก่อนก็ได้ (มาตรา ๒๕) ในกรณีที่ศาลที่พิจารณาสั่งรอการพิพากษาคดีไว้ ให้ศูนย์ส่งคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพและผลการปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาลโดยไม่ชักช้า (มาตรา ๒๖) และในกรณีที่เด็กอายุต่ำกว่าสิบแปดปีเป็นผู้กระทำหรือเป็นผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้ดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพโดยคำนึงถึงประโยชน์สูงสุดของเด็กเป็นสำคัญ (มาตรา ๒๗)

๗.๔ กำหนดในกรณีที่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวเห็นสมควรให้มีการคุ้มครองสวัสดิภาพ ให้มีอำนาจยื่นคำร้องเพื่อให้ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพได้ (มาตรา ๒๘) ศูนย์ที่ยื่นคำร้องดังกล่าว อาจเสนอมาตรกรคุ้มครองสวัสดิภาพเพื่อแก้ไขปัญหาการกระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัวซ้ำอีกประกอบการพิจารณาของศาลด้วยก็ได้ ซึ่งมาตรการคุ้มครองสวัสดิภาพนั้น อาจเป็นการดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เช่น ให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวไปพบพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกำหนดระยะเวลา ห้ามผู้กระทำ

ความรุนแรงในครอบครัวก่อเหตุหรือยั่วยุไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อม ห้ามเสพสุราหรือสิ่งเสพติดใด ๆ ตามกำหนดระยะเวลา ห้ามผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวเข้าใกล้หรือเข้าไปในที่อยู่ของผู้ถูกกระทำความรุนแรงในครอบครัว ฯลฯ (มาตรา ๒๙)

๗.๕ กำหนดในกรณีที่มีการร้องขอต่อศาลเพื่อให้มีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพตามกฎหมายว่าด้วยศาลเยาวชนและครอบครัวและวิธีพิจารณาคดีเยาวชนและครอบครัวโดยบุคคลอื่นใด ซึ่งมิใช่ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองสวัสดิภาพ หัวหน้าศูนย์อาจยื่นคำร้องต่อศาล ขอให้ศาลมีคำสั่งให้แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของศูนย์ฯ มาให้ความเห็นเกี่ยวกับการคุ้มครองสวัสดิภาพต่อศาล ก่อนที่ศาลจะมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้ และในกรณีที่มีการร้องขอต่อศาลเพื่อการคุ้มครองสวัสดิภาพ หากศาลเห็นว่ามีเหตุจำเป็นที่จะต้องให้ความคุ้มครองหรือช่วยเหลือผู้ถูกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวหรือบุคคลในครอบครัว ศาลอาจมีคำสั่งให้ศูนย์ฯ ดำเนินการให้ความคุ้มครองหรือความช่วยเหลือแก่บุคคลดังกล่าว (มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑)

๗.๖ กำหนดในกรณีที่ศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวต้องปฏิบัติตาม ศาลจะกำหนดระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดไว้ด้วยก็ได้ (มาตรา ๓๒) ศาลอาจมีคำสั่งให้ศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่ ติดตามกำกับให้ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวปฏิบัติตามคำสั่งและรายงานให้ศาลทราบตามระยะเวลาที่เห็นสมควร (มาตรา ๓๓) โดยผู้อยู่ภายใต้บังคับคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพของศาล ผู้ใดจงใจฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยไม่มีเหตุอันสมควร ศาลมีอำนาจออกหมายจับผู้นั้นมาขังจนกว่าจะปฏิบัติตามคำสั่งแต่ไม่เกินกว่าหนึ่งเดือน ถ้าผู้นั้นได้รับการปล่อยชั่วคราวศาลอาจกำหนดเงื่อนไขให้ต้องปฏิบัติในระหว่างการปล่อยชั่วคราวก็ได้ (มาตรา ๓๔)

๗.๗ กำหนดในกรณีที่ความปรากฏต่อศาลเอง หรือจากรายงานของศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัว พนักงานเจ้าหน้าที่ นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา หรือจากคำร้องหรือคำแถลงของผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัวว่าพฤติการณ์เกี่ยวกับตัวผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือความสัมพันธ์ภายในครอบครัวของผู้นั้นเปลี่ยนแปลงไป ศาลอาจมีคำสั่งยุติการคุ้มครองสวัสดิภาพก่อนครบระยะเวลาที่กำหนดไว้หรืออาจมีคำสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพโดยเพิ่มเติมหรือลดเงื่อนไขหรือเพิ่มหรือลดระยะเวลาในการคุ้มครองสวัสดิภาพก็ได้ (มาตรา ๓๕) ในกรณีที่เกิดการกระทำความรุนแรงในครอบครัวและศาลมีคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพ ประกอบกับผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวถูกดำเนินคดีอาญาอันเนื่องมาจากการกระทำความรุนแรงในครอบครัวด้วย หากผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัวได้ปฏิบัติตามคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพครบถ้วนแล้ว โดยกำหนดให้ความผิดทางอาญามีผลเป็นความผิดอันยอมความได้ ทั้งนี้ ตามพระราชบัญญัตินี้บัญญัติ (มาตรา ๓๖)

๗.๘ กำหนดในกรณีจำเป็นเร่งด่วนที่หากรอช้าไปจะเกิดอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือจิตใจของบุคคลในครอบครัวซึ่งไม่อาจขอศาลตามมาตรา ๒๙ ได้ทันการณ์ กำหนดให้หัวหน้าศูนย์มีอำนาจออกคำสั่งคุ้มครองสวัสดิภาพชั่วคราวได้เท่าที่จำเป็น เมื่อได้มีคำสั่งดังกล่าวแล้ว ให้หัวหน้าศูนย์ยื่นคำร้องพร้อมกับคำสั่งดังกล่าวต่อศาลภายในสี่สิบแปดชั่วโมง (มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๗.๙ กำหนดเมื่อมีการแจ้งหรือมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือผู้เสียหายเป็นผู้ฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวแล้ว ห้ามผู้ใดลงพิมพ์โฆษณาหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชน อย่างไรก็ดี ในการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัว ในกรณี

ที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการศึกษาหรือประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ หากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลผู้นั้น และการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้วย (มาตรา ๓๙)

๗.๑๐ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ เช่น เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ มีหนังสือเรียกผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือข้อเท็จจริง รวมทั้งให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นใดเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการคุ้มครองสวัสดิภาพ ตรวจสอบ ประเมินสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ดำเนินการให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการช่วยเหลือและความคุ้มครองในเบื้องต้น ประสานงานกับเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองหรือตำรวจ ค้นเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ เป็นต้น โดยต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และในปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ และมาตรา ๔๒)

๘. บทกำหนดโทษ

๘.๑ กำหนดโทษแก่ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๔๐ (๑) (๔) หรือ (๖) มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๓)

ซึ่งมาตรา ๔๐ (๑) (๔) หรือ (๖) ประกอบกับมาตรา ๒๓ บัญญัติว่า

“มาตรา ๔๐ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุ เมื่อได้พบเห็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวหรือได้รับแจ้งตามมาตรา ๒๓

(๔) ดำเนินการให้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวได้รับการช่วยเหลือและความคุ้มครองในเบื้องต้นเป็นการชั่วคราว ได้เข้ารับการตรวจรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์ ได้รับคำปรึกษาแนะนำจากจิตแพทย์ นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ ตลอดจนได้รับการเยียวยา บำบัดฟื้นฟู หรือการช่วยเหลืออื่นใดตามความเหมาะสม

(๖) ค้นเคหสถานหรือสถานที่เกิดเหตุเพื่อหาและช่วยเหลือผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว

มาตรา ๒๓ ผู้ใดพบเห็นหรือทราบว่ามีการกระทำความรุนแรงในครอบครัว ให้แจ้งข้อมูลหรือข่าวสารกรณีดังกล่าวต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ ศูนย์ช่วยเหลือสังคม กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือแจ้งต่อศูนย์ส่งเสริมและคุ้มครองครอบครัวโดยตรง เพื่อให้การคุ้มครองสวัสดิภาพ

การแจ้งตามวรรคหนึ่งอาจกระทำโดยวาจา เป็นหนังสือ ทางโทรศัพท์ วิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีการอื่นใด ทั้งนี้ การแจ้งดังกล่าวเมื่อได้กระทำโดยสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครองและไม่ต้องรับผิด ทั้งทางแพ่ง ทางอาญา และทางปกครอง”

๘.๒ กำหนดโทษแก่ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกตามสมควรตามมาตรา ๔๐ วรรคสาม มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๔๔)

ซึ่งมาตรา ๔๐ วรรคสาม บัญญัติว่า

“การค้นตาม (๖) ต้องมีหมายค้น เว้นแต่มีเหตุอันควรเชื่อว่า หากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัวอาจถูกประทุษร้ายเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่ชีวิตหรือร่างกายให้ดำเนินการค้นได้โดยไม่ต้องมีหมายค้น แต่ต้องปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาว่าด้วยการค้น”

๘.๓ กำหนดโทษแก่ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๓๙ มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือนหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๕)

ซึ่งมาตรา ๓๙ บัญญัติว่า

“มาตรา ๓๙ เมื่อมีการแจ้งตามมาตรา ๒๓ หรือมีการร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา หรือผู้เสียหายเป็นผู้ฟ้องคดีอาญาอันมีลักษณะเป็นการกระทำความรุนแรงในครอบครัวแล้ว ห้ามผู้ใดลงพิมพ์โฆษณาหรือเผยแพร่ต่อสาธารณชนด้วยวิธีใด ๆ ซึ่งภาพ เรื่องราว หรือข้อมูลใด ๆ ซึ่งจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำ ความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัว

การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว ผู้กระทำความรุนแรงในครอบครัว หรือบุคคลในครอบครัว ในกรณีที่เป็นไปเพื่อประโยชน์ทางการศึกษา หรือเพื่อประโยชน์ของทางราชการหรือประโยชน์สาธารณะ หากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากบุคคลผู้นั้น และในการเปิดเผยต้องไม่ระบุชื่อหรือข้อมูลส่วนที่ทำให้รู้ว่าเป็นข้อมูลที่เกี่ยวกับบุคคลใด ถ้าหากการเปิดเผยนั้นจะเป็นการรุกล้ำสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควร หรือจะก่อให้เกิดอันตรายต่อชีวิต สุขภาพ หรือความปลอดภัยของบุคคลหนึ่งบุคคลใด จะทำการเปิดเผยไม่ได้ ทั้งนี้ การเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต้องดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารด้วย”

๙. บทเฉพาะกาล

๙.๑ กำหนดให้ผู้ใดถูกพิพากษาลงโทษจำคุกและคดีถึงที่สุดก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าผู้นั้นยังไม่ได้รับโทษหรืออยู่ในระหว่างการรับโทษ ผู้นั้น บุคคลในครอบครัวของผู้นั้น หรือผู้ซึ่งได้รับมอบหมายจากบุคคลดังกล่าว อาจยื่นคำร้องต่อศาลเพื่อให้ศาลดำเนินการไต่สวนและกำหนดโทษแก่ผู้นั้นเสียใหม่ได้ (มาตรา ๔๖)

๙.๒ กำหนดให้บรรดากฎกระทรวง ระเบียบ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติคุ้มครองผู้ถูกกระทำด้วยความรุนแรงในครอบครัว พ.ศ. ๒๕๕๐ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๗)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

ส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจำนวนสิบสามคน ได้แก่ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

อธิบดีกรมพัฒนาธุรกิจการค้า อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตร ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน และผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เป็นผู้ช่วยเลขานุการ”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนสี่คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจหนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในกรุงเทพมหานครเป็นกรรมการ และเกษตรกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเลขานุการ

(๒) ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมายเป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น หนึ่งคน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในจังหวัดนั้นหนึ่งคน ผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวนหกคนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนั้นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจ หนึ่งคน ด้านการเงินหนึ่งคน และด้านการค้าและอุตสาหกรรมหนึ่งคน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการและเกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๔ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ โดยให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม และกิจการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ

(๒) จัดทำแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๓) ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน และกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

(๔) จัดให้มีข้อมูลสถิติเกี่ยวกับวิสาหกิจชุมชน รวมทั้งวิเคราะห์ปัญหาและอุปสรรคในการประกอบการของวิสาหกิจชุมชน เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้สามารถเติบโตอย่างเข้มแข็งและยั่งยืน

(๕) จัดให้มีการอบรมและให้ความรู้แก่วิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับการประกอบการ การนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นในชุมชนนั้น ๆ รวมทั้งให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้านที่จำเป็นแก่วิสาหกิจชุมชน ไม่ว่าการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่งที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๖/๑ และมาตรา ๒๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

“มาตรา ๒๖/๑ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนของวิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ให้กรมส่งเสริมการเกษตรหรือสำนักงานเกษตรจังหวัดแล้วแต่กรณี ทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ ทั้งนี้ ไม่เป็นการตัดสิทธิวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง

เมื่อได้รับคำขอจากวิสาหกิจชุมชนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ส่งคำขอไปยังส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการต่อไป

กรมส่งเสริมการเกษตรอาจจัดทำบันทึกข้อตกลงร่วมกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดวิธีการในการดำเนินการรับเรื่องและส่งต่อคำขอในเรื่องต่าง ๆ ของวิสาหกิจชุมชน ทั้งนี้ ภายใต้กฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๒๖/๒ เพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคล ได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้น โดยมีหนังสือรับรองจากกรมส่งเสริมการเกษตรตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

มาตรา ๑๐ ให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ

มาตรา ๑๑ ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๑๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่องประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยเฉพาะฉบับแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด คือ พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการ คือแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) และวรรคสองของมาตรา ๑๒ และมาตรา ๒๐)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (แก้ไขเพิ่มเติม (๒) ของมาตรา ๑๓ และมาตรา ๒๔)

(๓) กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่องประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนโดยเฉพาะการขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ (เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

(๔) กำหนดให้การโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิกวิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน (เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

(๕) ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน (ยกเลิกมาตรา ๓๑) เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยและประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติ ๑๕ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๓๐ วันแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมาธิการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุ ระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว และเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๒ ตอน ๖ ก วันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๙ มกราคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เศรษฐกิจชุมชนเป็นพื้นฐานของการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียง และโดยที่เศรษฐกิจชุมชนในปัจจุบันจำนวนหนึ่งยังอยู่ในระดับที่ไม่พร้อมจะเข้ามาแข่งขันทางการค้าทั้งในระดับภายในประเทศและระหว่างประเทศ สมควรให้มีการส่งเสริมความรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น การสร้างรายได้ การช่วยเหลือซึ่งกันและกัน การพัฒนาความสามารถในการจัดการ และการพัฒนารูปแบบของวิสาหกิจชุมชน อันจะยังผลให้ชุมชนพึ่งพาตนเองได้และพัฒนาระบบเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็งพร้อมสำหรับการแข่งขันทางการค้าในอนาคตไม่ว่าในระดับใด รวมไปถึงการพัฒนาวิสาหกิจชุมชนไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดย่อมและขนาดกลางต่อไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. คำนิยามในพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ (มาตรา ๓)

“วิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจการของชุมชนเกี่ยวกับการผลิตสินค้า การให้บริการ หรือการอื่นๆ ที่ดำเนินการโดยคณะบุคคลที่มีความผูกพัน มีวิถีชีวิตร่วมกันและรวมตัวกันประกอบกิจการดังกล่าวไม่ว่าจะเป็นนิติบุคคลในรูปแบบใดหรือไม่เปนนิติบุคคล เพื่อสร้างรายได้ และเพื่อการพึ่งพาตนเองของครอบครัว ชุมชนและระหว่างชุมชน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันโดยมีวัตถุประสงค์ในการจัดทำกิจกรรมอยางหนึ่งอย่างใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย

“กิจการวิสาหกิจชุมชน” หมายความว่า กิจการของวิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

“คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานครหรือคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด แล้วแต่กรณี

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. กำหนดให้วิสาหกิจชุมชนใดที่จะขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ต้องยื่นคำขอจดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรตามระเบียบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๕)

๓. กำหนดให้เมื่อกรมส่งเสริมการเกษตรได้รับคำขอจดทะเบียนและเห็นว่าวิสาหกิจชุมชนที่ยื่นคำขอจดทะเบียนมีลักษณะและวัตถุประสงค์ถูกต้องตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ให้กรมส่งเสริมการเกษตรรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่วิสาหกิจชุมชนนั้น (มาตรา ๖)

๔. กำหนดให้การจดทะเบียนวิสาหกิจชุมชนอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๗)

๔.๑ ชื่อและที่ตั้งของวิสาหกิจชุมชน

๔.๒ ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทนวิสาหกิจชุมชน

๔.๓ ชื่อและที่อยู่ของสมาชิกวิสาหกิจชุมชน

๔.๔ กิจการที่วิสาหกิจชุมชนมีความประสงค์จะดำเนินการ

๕. กำหนดให้ภายในสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทินให้วิสาหกิจชุมชนที่ได้จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรซึ่งประสงค์จะดำเนินกิจการต่อไปแจ้งให้กรมส่งเสริมการเกษตรทราบ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด วิสาหกิจชุมชนใดไม่แจ้งความประสงค์ตามวรรคหนึ่งเป็นเวลา ๒ ปีติดต่อกัน ให้กรมส่งเสริมการเกษตรมีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจชุมชนนั้นแจ้งภายในระยะเวลาที่กำหนดแต่ต้องไม่น้อยกว่า ๑๕ วัน ถ้าไม่มีการแจ้งตามคำเตือนดังกล่าว ให้กรมส่งเสริมการเกษตรถอนชื่อออกจากทะเบียนวิสาหกิจชุมชนใดประสงค์จะเลิกกิจการให้แจ้งกรมส่งเสริมการเกษตรทราบภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่เลิกกิจการ ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๘)

หมวด ๒ เครือข่ายวิสาหกิจชุมชน

๖. กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑ มาใช้บังคับแก่การจดทะเบียนจัดตั้ง การแจ้งดำเนินกิจการและการเลิกกิจการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนโดยอนุโลม ให้เครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรแล้วมีสิทธิขอรับการส่งเสริมตามพระราชบัญญัตินี้ และให้การบริหารจัดการเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนให้เป็นไปตามข้อบังคับของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนนั้น ข้อบังคับตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยจะต้องกำหนดให้การดำเนินการของเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนเป็นไปตามความสมัครใจโดยจะเป็นนิติบุคคลหรือไม่เป็นนิติบุคคลก็ได้ (มาตรา ๙ – มาตรา ๑๐)

๗. กำหนดให้เครือข่ายสาหกิจชุมชนอาจดำเนินการดังต่อไปนี้ได้ (มาตรา ๑๑)

๗.๑ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือกิจการภายในของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย ได้แก่ ให้ความช่วยเหลือในการจัดตั้งหรือการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชนมาใช้ให้เหมาะสมกับวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่น รวมถึงให้ความรู้ การฝึกอบรม หรือความช่วยเหลือในการปรับปรุงหรือพัฒนาการผลิต การให้บริการ การบริหารจัดการ การหาทุน การตลาด และอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย และให้คำแนะนำหรือดำเนินการใด ๆ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่ายทั้งในระดับพื้นที่ ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ

๗.๒ ให้คำแนะนำและช่วยเหลือกิจการภายนอกของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย ได้แก่ เป็นคนกลางในการติดต่อกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือ หน่วยอื่นของรัฐ รวมทั้งองค์กรภาคเอกชนเพื่อขอรับความช่วยเหลือและการส่งเสริมวิสาหกิจ ชุมชนในเครือข่าย ประสานงานกับเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือวิสาหกิจชุมชนอื่นเพื่อแลกเปลี่ยนความรู้หรือดำเนินกิจกรรมอื่นอันเป็นประโยชน์หรือเพิ่มพูนประสิทธิภาพในการดำเนินงานของวิสาหกิจชุมชนในเครือข่าย รวมถึงเป็นศูนย์กลางในการส่งเสริมความสามัคคีและการช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และความร่วมมือทางวิชาการ เพื่อให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพในการดำเนินงาน ไม่ว่าในด้านคุณภาพของสินค้าหรือผลิตภัณฑ์ การบริหารจัดการ และการพัฒนาการตลาด และเสนอความเห็นตอคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายหรือมาตรการในการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนของสวนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ

หมวด ๓ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๘. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนประกอบด้วย (มาตรา ๑๒)

๘.๑ นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

๘.๒ กรรมการจากส่วนราชการและหน่วยที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑๓ คน ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีวาการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีวาการกระทรวงอุตสาหกรรม อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน

อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก อธิบดีกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม อธิบดีกรมสรรพากร ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีแห่งชาติ ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร และผู้อำนวยการการธนาคารออมสิน

๘.๓ กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชน จำนวน ๑๐ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

๘.๔ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแตงตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจ ๑ คน ด้านการเงิน ๑ คน และด้านการค้าและอุตสาหกรรม ๑ คน ใหอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตรเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้อธิบดีกรมสงเสริมการเกษตรแต่งตั้งผู้แทนกรมส่งเสริมการเกษตรหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ และให้อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชนแต่งตั้งผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชนอีกหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๙. กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๓)

๙.๑ เสนอความเห็นต่อคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการและแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

๙.๒ ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๙.๓ ให้ความช่วยเหลือ การสนับสนุน หรือให้คำแนะนำแกวิสาหกิจชุมชนและเครือข่าย วิสาหกิจชุมชนในการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๙.๔ ให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการขอจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจชุมชน

๙.๕ สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินงานกิจการวิสาหกิจชุมชน

๙.๖ ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๑๐. กำหนดให้กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๔)

๑๐.๑ มีสัญชาติไทย

๑๐.๒ ไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ

๑๐.๓ ไม่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือของราชการส่วนท้องถิ่น

๑๐.๔ ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออกหรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจเพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่ากระทำการทุจริตและประพฤติมิชอบในวงราชการ

๑๐.๕ ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการ ที่ปรึกษาหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่กรณีที่เป็นสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น ไม่ถือว่ามีลักษณะต้องห้ามเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๒ (๔)

๑๐.๖ ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

๑๐.๗ ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

๑๐.๘ ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๑๑. กำหนดให้กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๓ ปี ในกรณีที่กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ ให้กรรมการนั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการใหม่ กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ (มาตรา ๑๕)

๑๒. กำหนดให้นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ (มาตรา ๑๖)

๑๒.๑ ตาย

๑๒.๒ ลาออก

๑๒.๓ คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

๑๒.๔ ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกโดยไม่รอการกำหนดโทษหรือรอการลงโทษ เว้นแต่ในความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๑๒.๕ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๔

๑๓. กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระ ที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึง ๙๐ วัน จะไม่ดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ (มาตรา ๑๗)

๑๔. กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง ของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุม หรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา ๑๘)

๑๕. กำหนดให้คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดแทนคณะกรรมการหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๙)

๑๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดทุกจังหวัด ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๐)

๑๖.๑ ในกรุงเทพมหานคร ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้แทนกรมการพัฒนาชุมชน ผู้แทนกรมส่งเสริมการส่งออก ผู้แทนกรมส่งเสริมอุตสาหกรรม ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแหงชาติ ผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้แทนธนาคารออมสิน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๖ คนซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการ วิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจ ๑ คน ด้านการเงิน ๑ คน และด้านการค้าและอุตสาหกรรม ๑ คน ในกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการและเกษตรจังหวัด เป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๖.๒ ในจังหวัดอื่น ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดหรือรองผู้ว่าราชการจังหวัดที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ปลัดจังหวัด นายแพทยสาธารณสุขจังหวัด พัฒนาการจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษยจังหวัด พาณิชย์จังหวัด อุตสาหกรรมจังหวัด ผูแทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น ๑ คน ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตร

และสหกรณ์การเกษตรที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น ๑ คน ผู้แทนธนาคารออมสินที่มีสาขาตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น หนึ่งคน ผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจำนวน ๖ คนซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งได้รับการสรรหาจากผู้ดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดนั้นตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ คน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านการบริหารธุรกิจ ๑ คน ด้านการเงิน ๑ คน และด้านการค้าและอุตสาหกรรม ๑ คน ในจังหวัดนั้น เป็นกรรมการ และเกษตรจังหวัดเป็นกรรมการและเลขานุการ

๑๗. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๑)

๑๗.๑ เสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบาย มาตรการ และแผนการพัฒนาและส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี

๑๗.๒ ประสานงานกับหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานครหรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี เป็นไปอย่างมีเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

๑๗.๓ ให้การส่งเสริมและช่วยเหลือในการขอจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น หรือการใด ๆ เพื่อประโยชน์ของกิจการวิสาหกิจชุมชนในกรุงเทพมหานคร หรือในจังหวัด แล้วแต่กรณี

๑๗.๔ พิจารณาหรือเสนอแนะต่อคณะกรรมการเกี่ยวกับการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนในจังหวัดตามที่บัญญัติไวในหมวด ๔ (๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย การดำเนินการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด จะต้องไม่ขัดหรือแย้งกับนโยบาย มาตรการ หรือแผนการพัฒนาและส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนที่คณะกรรมการกำหนดหรือเสนอตอคณะรัฐมนตรี

๑๘. กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๔ มาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี แต่งตั้งโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ให้ออก ให้นำความในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดโดยอนุโลม (มาตรา ๒๒)

๑๙. กำหนดให้กรรมการ อนุกรรมการ กรรมการตามมาตรา ๒๐ และกรรมการตาม มาตรา ๓๑ ได้รับเบี้ยประชุม ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยง ค่าเช่าที่พัก และค่าใช้จ่ายอย่างอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ ตามพระราชบัญญัตินี้ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๓)

๒๐. กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ รับผิดชอบงานธุรการ งานประชุม การศึกษาข้อมูล และกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการ ให้สำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่และรับผิดชอบงานตามวรรคหนึ่งที่เกี่ยวกับงานของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด (มาตรา ๒๔)

หมวด ๔ การส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน

๒๑. กำหนดให้วิสาหกิจชุมชนหรือเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนที่จดทะเบียนต่อกรมส่งเสริมการเกษตรแล้วสามารถขอรับการส่งเสริม หรือสนับสนุนจากคณะกรรมการได้ตามวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๕)

๒๒. กำหนดให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนระดับปฐมภูมิในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้ความรูและการสนับสนุนในการจัดตั้ง การร่วมมือซึ่งกันและกัน การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการนำวัตถุดิบ ทรัพยากร หรือภูมิปัญญาของชุมชน

มาใช้ให้เหมาะสมกับกิจการวิสาหกิจชุมชนและสภาพท้องถิ่นนั้น ๆ หรือการให้ความรู้เกี่ยวกับขบวนการผลิตและการบริหารจัดการธุรกิจทุกด้าน ไม่ว่าการบริหารงานบุคคล การบัญชี การจัดหาทุน หรือการตลาด ทั้งนี้เพื่อให้กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับปฐมภูมิมีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ (มาตรา ๒๖)

๒๓. กำหนดให้คณะกรรมการจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนที่มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้แล้ว ตามมาตรา ๒๖ อย่างต่อเนื่อง รวมถึงการให้ความรู้และการสนับสนุนในการประกอบกิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงขึ้นตามความพร้อมและความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน เช่น การส่งเสริมและพัฒนาผลิตภัณฑ์ของกิจการวิสาหกิจชุมชนและการออกแบบที่ทันสมัยตามความต้องการของตลาด การร่วมมือซึ่งกันและกัน หรือให้ความช่วยเหลือในการศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีในด้านต่าง ๆ ทั้งในด้านคุณภาพ การผลิต การจัดการ และการตลาด เพื่อสร้างความพร้อมให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนในระดับที่สูงยิ่งขึ้น (มาตรา ๒๗)

๒๔. กำหนดให้ในกรณีที่วิสาหกิจชุมชนประสงค์จะรวมตัวกันจัดตั้งเป็นเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือดำเนินการจัดตั้งเป็นองค์กรธุรกิจใด ๆ ให้คณะกรรมการให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง การประกอบการการตลาด รวมทั้งส่งเสริมความสัมพันธ์และความร่วมมือกันระหว่างเครือข่ายวิสาหกิจชุมชนหรือภาคธุรกิจหรืออุตสาหกรรมอื่น เพื่อขยายและสร้างความมั่นคงให้แก่กิจการวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๒๘)

๒๕. กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมการดำเนินกิจการวิสาหกิจชุมชนเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพผลิตภัณฑ์และการรับรองเกี่ยวกับแหล่งกำเนิด ส่วนประกอบ วิธีการผลิต คุณภาพ หรือ คุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือการรับรองเกี่ยวกับสภาพ คุณภาพ ชนิด หรือคุณลักษณะอื่นใดของบริการ เพื่อให้สินค้าหรือบริการของกิจการวิสาหกิจชุมชนเป็นที่เชื่อถือ รวมทั้งปลอดภัยต่อผู้บริโภคหรือผู้ใช้บริการ ในการส่งเสริมตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการพิจารณาให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลือ แก่กิจการวิสาหกิจชุมชนในการขอจดทะเบียนเครื่องหมายรับรองตามกฎหมายว่าด้วยเครื่องหมายการค้า หรือให้คำปรึกษาหรือให้ความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ความคุมครองแก่สินค้าหรือบริการของกิจการวิสาหกิจชุมชนนั้นตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๒๙)

๒๖. กำหนดให้ในการส่งเสริมและสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน ให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการในเรื่องดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๐)

๒๖.๑ ประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การส่งเสริมและสนับสนุนมาตรการที่คณะกรรมการจัดให้มีขึ้นตามมาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ และการส่งเสริมหรือการสนับสนุนตาม มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙

๒๖.๒ ให้การส่งเสริมและสนับสนุน หรือประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การสนับสนุนแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนที่มีปัญหาเกี่ยวกับเงินทุนในการประกอบการ

๒๖.๓ จัดให้มีการฝึกอบรมหรือการถ่ายทอดความรู้ที่เป็นประโยชน์และเป็นไปตามความต้องการของกิจการวิสาหกิจชุมชน เช่น การฝึกอบรมด้านการจัดการ การบัญชี ภาษีอากร หรือการถ่ายทอดความรู้หรือเทคโนโลยีด้านการผลิตหรือการตลาด

๒๖.๔ เสนอแนะให้มีการแก้ไขกฎหมายระเบียบ หรือข้อบังคับใดๆ ที่เป็นอุปสรรคต่อการดำเนินงานหรือการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

๒๖.๕ ดำเนินการในเรื่องอื่นใดที่คณะกรรมการเห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการส่งเสริมกิจการวิสาหกิจชุมชน

๒๗. กำหนดให้มีคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน ๑๒ คน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๑)

๒๗.๑ ประสานการดำเนินการของกองทุนต่าง ๆ เพื่อให้สามารถสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ ลดการซ้ำซ้อนที่ไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ และส่งเสริมสนับสนุนซึ่งกันและกัน

๒๗.๒ ติดตาม และประเมินการดำเนินงานของกองทุนต่าง ๆ ที่มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับกิจการวิสาหกิจชุมชน

๒๗.๓ เสนอแนะต่อกองทุนที่เกี่ยวข้องหรือคณะกรรมการเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินงานหรือการแก้ไขปัญหาเงินทุนในการสนับสนุนกิจการวิสาหกิจชุมชน

๒๗.๔ ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาตรา ๑๖ และมาตรา ๑๗ มาใช้บังคับแก่กรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดังกล่าวตามมาตรา ๑๖ (๓) ให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อคณะกรรมการให้ออก ให้นำความในมาตรา ๑๘ มาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๔ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการ ประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชนโดยอนุโลม

๒๘. กำหนดให้ในกรณีที่มีกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับใดกำหนดให้กิจการวิสาหกิจชุมชนต้องดำเนินการใดอันเป็นภาระที่ไม่เหมาะสมหรือเกินสมควร คณะกรรมการอาจเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการให้มีการลดภาระดังกล่าวแก่กิจการวิสาหกิจชุมชนได้ ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๓๒)

๒๙. กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการประสานงานกับส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๓๐ แล้วไม่บรรลุผล ให้คณะกรรมการเสนอเรื่องดังกล่าวต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป (มาตรา ๓๓)

๓๐. บทเฉพาะกาลได้กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้นายกรัฐมนตรีดำเนินการเพื่อให้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๒ (๓) และ (๔) กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัดตามมาตรา ๒๐ ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๔)

๒. พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและองค์ประกอบคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนทั้งในระดับชาติและในระดับจังหวัด ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน และกำหนดหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในการทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่เป็นไปอย่างคล่องตัว และสามารถส่งเสริมให้วิสาหกิจชุมชนมีความเข้มแข็งและสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นผู้ประกอบกิจการขนาดกลางและขนาดย่อมได้ต่อไป ตลอดจนสมควรกำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรและสำนักงานเกษตรจังหวัดทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่องประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่วิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ รวมทั้งสมควรยกเว้นค่าธรรมเนียมในการโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของวิสาหกิจชุมชนที่จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นด้วย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบกรรมการโดยตำแหน่งในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน โดยยกเลิกตำแหน่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม และอธิบดีกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ และเพิ่มรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้เพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมเป็นผู้ช่วยเลขานุการคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ (๒) และมาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒ วรรคสอง)

๒. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนให้มีอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนที่เกี่ยวข้องกับกิจการวิสาหกิจชุมชน (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓ (๒))

๓. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ดังนี้

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน กรุงเทพมหานคร โดยยกเลิกตำแหน่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือรองผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครมอบหมาย ผู้แทนกรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้แทนกรมสรรพากร ผู้แทนสำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ และผู้แทนสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน และเพิ่มผู้แทนกรมพัฒนาธุรกิจการค้า ผู้แทนสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ รวมทั้งผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม นอกจากนี้ ยังกำหนดให้ปรับลดจำนวนผู้แทนวิสาหกิจชุมชนจากจำนวนหกคนให้เหลือจำนวนสี่คน

๓.๒ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนระดับจังหวัด ในจังหวัดอื่นโดยยกเลิกตำแหน่งปลัดจังหวัด นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด พัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และผู้แทนกรมสรรพากรที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดนั้น และเพิ่มผู้แทนสำนักงานส่งเสริมวิสากิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งผู้แทนคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๔. กำหนดอำนาจหน้าที่ของกรมส่งเสริมการเกษตรในฐานะสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน และสำนักงานเกษตรจังหวัดในฐานะที่ทำหน้าที่และรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ให้มีความชัดเจนยิ่งขึ้น (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔)

๕. กำหนดให้กรมส่งเสริมการเกษตรหรือสำนักงานเกษตรจังหวัด แล้วแต่กรณีทำหน้าที่เป็นศูนย์บริการรับเรื่อง ประสานงาน ติดตามผลการดำเนินการให้แก่วิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคลในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ในการอำนวยความสะดวกและลดขั้นตอนของวิสาหกิจชุมชนในการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ แต่ไม่ตัดสิทธิวิสาหกิจชุมชนที่ประสงค์จะดำเนินการติดต่อกับส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๖/๑)

๖. กำหนดให้การจดทะเบียนโอนอสังหาริมทรัพย์ให้แก่วิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลได้รับยกเว้นค่าธรรมเนียมตามประมวลกฎหมายที่ดิน ทั้งนี้ เฉพาะกรณีที่เป็นการโอนอสังหาริมทรัพย์เพื่อใช้ประโยชน์ในกิจการของวิสาหกิจชุมชนและมีอยู่ก่อนวันยื่นคำขอจัดตั้งเป็นนิติบุคคล ระหว่างสมาชิก

วิสาหกิจชุมชนกับวิสาหกิจชุมชนซึ่งได้จัดตั้งเป็นนิติบุคคลนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้วิสาหกิจชุมชนจัดตั้งเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๒๖/๒)

๗. กำหนดให้ยกเลิกคณะกรรมการประสานนโยบายกองทุนเพื่อพัฒนากิจการวิสาหกิจชุมชน เพื่อลดจำนวนคณะกรรมการตามกฎหมายให้มีเพียงเท่าที่จำเป็น โดยนำอำนาจหน้าที่ในการประสานงานกับกองทุนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับวิสาหกิจชุมชนไปเป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนและกรมส่งเสริมการเกษตร (มาตรา ๙ ยกเลิกมาตรา ๓๑)

๘. กำหนดบทเฉพาะกาลให้กรรมการผู้แทนวิสาหกิจชุมชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงอยู่ในตำแหน่งต่อไปจนครบวาระ (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดบทเฉพาะกาลให้ระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบที่ออกตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน พ.ศ. ๒๕๔๘ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๑)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นการจัดระเบียบการประกอบอาชีพเพียงเท่าที่จำเป็นและเป็นการคุ้มครองผู้บริโภค ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“วิสาหกิจเพื่อสังคม” หมายความว่า บริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่น ที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือการบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มกิจการเพื่อสังคม” หมายความว่า บุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล ชุมชน หรือนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือการบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ และได้รับการจดแจ้งเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการมอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และออกประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
วิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๕ กิจการที่จะจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ และต้องมีลักษณะ ดังต่อไปนี้

(๑) มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการจ้างงานแก่บุคคลผู้สมควรได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่นหรือคืนประโยชน์ให้แก่สังคมตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

(๒) มีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละห้าสิบมาจากการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ เว้นแต่กิจการที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นอาจมีรายได้น้อยกว่าร้อยละห้าสิบมาจากการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๓) นำผลกำไรไม่น้อยกว่าร้อยละเจ็ดสิบไปใช้เพื่อวัตถุประสงค์ตาม (๑) และแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นเจ้าของกิจการหรือผู้ถือหุ้นได้ไม่เกินร้อยละสามสิบของผลกำไรทั้งหมด โดยให้ถือว่าการลงทุนในกิจการของตนเองซึ่งมีกระบวนการผลิตหรือการบริการที่มีลักษณะตาม (๑) หรือการขยายกิจการเพื่อวัตถุประสงค์ตาม (๑) ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนดเป็นการนำผลกำไรไปใช้เพื่อสังคม

(๔) มีการกำกับดูแลกิจการที่ดี

(๕) ไม่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม เว้นแต่พ้นกำหนดสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียนเพื่อขอรับการส่งเสริมหรือสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) ไม่มีหุ้นส่วน กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นซึ่งถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไป ซึ่งเคยเป็นหุ้นส่วน กรรมการหรือผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคล หรือผู้ถือหุ้นตั้งแต่ร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไป ในกิจการที่เคยถูกเพิกถอนการจดทะเบียนตาม (๕) เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนร่วมหรือรู้เห็นกับการกระทำของนิติบุคคลที่เป็นเหตุให้ถูกเพิกถอนการจดทะเบียน

การคำนวณกำไรและการแบ่งปันกำไรตาม (๓) และการกำกับดูแลกิจการที่ดีตาม (๔) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๖ การจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคมมีสองประเภท ดังต่อไปนี้

(๑) วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น

(๒) วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น

วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้นตาม (๑) ให้สามารถดำเนินการจัดตั้งห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลหรือบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือบริษัทมหาชนจำกัดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัดได้ โดยให้ถือว่าวัตถุประสงค์ในการนำผลกำไรไปใช้เพื่อสังคมเป็นการแบ่งปันกำไรอันจะพึงได้แต่กิจการที่ทำนั้น

การเปลี่ยนแปลงประเภทของวิสาหกิจเพื่อสังคมตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๗ กิจการใดประสงค์จะเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่สำนักงานประกาศกำหนด โดยคำขอต้องประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อกิจการและที่ตั้งของนิติบุคคล

(๒) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล

(๓) มติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ข้อตกลงของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคนหรือมติของคณะกรรมการของนิติบุคคล

(๔) ชื่อและที่อยู่ของผู้มีอำนาจทำการแทนนิติบุคคล

(๕) หนังสือบริคณห์สนธิ ถ้ามี

(๖) หนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมและรายละเอียดของกิจการซึ่งดำเนินกิจการมาแล้วตามระยะเวลาที่คณะกรรมการกำหนด

(๗) ความประสงค์ที่จะจดทะเบียนเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๖ (๑) หรือ (๒)

(๘) รายการอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๘ เมื่อสำนักงานได้รับคำขอจดทะเบียนและนายทะเบียนเห็นว่ากิจการที่ยื่นคำขอมีวัตถุประสงค์และลักษณะตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่กิจการนั้น และประกาศให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป

กิจการที่จดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง อาจใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบในชื่อกิจการตามใบสำคัญแสดงการรับจดทะเบียนดังกล่าวก็ได้

การเปลี่ยนแปลงรายการจดทะเบียนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้มีสิทธิอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๑

มาตรา ๙ ห้ามมิให้บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า การบริการ หรือการอื่น ๆ เว้นแต่เป็นผู้ได้รับการจดทะเบียนตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญ ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนดังกล่าวต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว

การขอและการออกใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๑ วิสาหกิจเพื่อสังคมต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และหนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖) รวมทั้งปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้

ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน แสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยมีการตรวจสอบและแสดงความเห็นทุกปีโดยผู้สอบบัญชีที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒ เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพและกำกับดูแลการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมจัดทำรายงานผลการประกอบกิจการประจำปี รายงานทางการเงินที่รับรองโดยผู้สอบบัญชี และรายงานผลลัพธ์จากการดำเนินกิจการเพื่อสังคมยื่นต่อสำนักงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานประกาศกำหนด

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้สำนักงานมีหนังสือเตือนให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นดำเนินการภายในระยะเวลาที่กำหนด

มาตรา ๑๓ ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมมีหน้าที่นำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนเป็นรายปีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดไม่นำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนหรือนำส่งไม่ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดต้องเสียเงินเพิ่มในอัตราไม่เกินร้อยละหนึ่งต่อเดือนของจำนวนเงินสมทบที่ไม่นำส่งหรือนำส่งไม่ครบ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๔ วิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งประสงค์จะเลิกการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้แจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ข้อตกลงของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน หรือมติของคณะกรรมการของนิติบุคคล และให้นายทะเบียนลบชื่อวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นออกจากทะเบียน และประกาศให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป

ในการเลิกการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม นายทะเบียนจะกำหนดเงื่อนไขให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นปฏิบัติด้วยก็ได้

หมวด ๒

คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสิบสองคน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนแปดคน ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือกลุ่มกิจการเพื่อสังคม จำนวนสามคน ผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชน จำนวนสามคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น จำนวนสองคน โดยผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจะต้องมาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการเงิน ด้านการลงทุน ด้านกฎหมาย ด้านสื่อสารมวลชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษา ด้านการพัฒนาสังคม ด้านการตลาด หรือด้านการออกแบบ ทั้งนี้ ให้แต่งตั้งด้านละไม่เกินหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๑๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากงาน เพราะทุจริตต่อหน้าที่

(๗) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งที่รับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ในพรรคการเมือง

(๘) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการดำเนินงานของกองทุนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ประกอบกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

มาตรา ๑๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งแล้วอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้นายกรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้ และในการนี้ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) นายกรัฐมนตรีให้ออก เพราะหย่อนความสามารถ บกพร่องหรือทุจริตต่อหน้าที่ หรือมีความประพฤติเสื่อมเสีย

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

มาตรา ๑๙ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ เพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ รวมทั้งเร่งรัดให้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามที่สำนักงานเสนอ

(๓) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการกำหนดนโยบายส่งเสริมการประกอบกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยการกำหนดสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามมาตรา ๕๙ (๒) มาตรการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามมาตรา ๕๙ (๓) สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่นตามมาตรา ๕๙ (๔) และสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรแก่บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๖๓

(๔) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติ

(๕) สนับสนุนการศึกษาวิจัยเพื่อการส่งเสริมและพัฒนาการดำเนินกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

(๖) จัดให้มีสมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๗) กำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมนำส่งเงินสมทบหรือเสียเงินเพิ่มเข้ากองทุนตามมาตรา ๑๓

(๘) ให้ความเห็นชอบความตกลงหรือความร่วมมือระหว่างสำนักงานกับหน่วยงานต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ

(๙) แต่งตั้งคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๗๑

(๑๐) ควบคุมดูแลสำนักงานให้ดำเนินกิจการให้เป็นไปตามกฎหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานและงบประมาณของสำนักงาน รวมทั้งออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเกี่ยวกับสำนักงานในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ การบัญชี และการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ รวมทั้งการดำเนินการหรือการบริหารงานอื่นที่จำเป็นของสำนักงาน

(ข) การสรรหา การจ้าง การปฏิบัติงานและการประเมินผลงานของผู้อำนวยการ การรักษาการแทน และการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน

(ค) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง

(ง) การกำหนดเครื่องแบบผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสำนักงานและเครื่องหมายของสำนักงาน

(จ) การกำหนดอัตราค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินงานของสำนักงานตามมาตรา ๒๕ (๖)

(๑๑) แต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ

(๑๒) กำกับการบริหารกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๓) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๒๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

ในการปฏิบัติหน้าที่ กรรมการผู้ใดมีส่วนได้เสียโดยทางตรงหรือทางอ้อมในเรื่องที่พิจารณา ให้ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้นั้นแจ้งให้ที่ประชุมทราบและให้กรรมการผู้นั้นชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถามเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการ แล้วต้องออกจากที่ประชุมโดยจะมีมติในเรื่องนั้นมิได้ การลงมติในเรื่องดังกล่าวให้กระทำโดยลับ

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทำการแทนตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๒๒ ให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๓
การบริหารและการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

ส่วนที่ ๑
สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๒๓ ให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการ และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

ให้สำนักงานมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่เจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๔ ให้สำนักงานรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการ และมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือ และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมเพื่อให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคม และเสนอแนวทางในการส่งเสริมหรือสนับสนุนด้านสิทธิประโยชน์แก่วิสาหกิจเพื่อสังคม หรือบุคคลซึ่งให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมต่อคณะกรรมการ

(๒) จัดทำแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๓) ให้คำแนะนำ ฝึกอบรม และส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้สามารถพัฒนาการบริหารจัดการในด้านการเงิน การบัญชี การตลาด เทคโนโลยี และด้านอื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานสินค้าและบริการของวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๕) ให้คำปรึกษาหรือความช่วยเหลือในการขอจดทะเบียนจัดตั้งนิติบุคคล การขออนุมัติอนุญาต และการจดทะเบียนสิทธิบัตร เครื่องหมายการค้า หรือทรัพย์สินทางปัญญาอื่น

(๖) จัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มกิจการเพื่อสังคมเพื่อให้สามารถพัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ต่อไป

(๗) วิเคราะห์สภาพปัญหาและสถานการณ์ อุปสรรค และความสำเร็จของวิสาหกิจเพื่อสังคมในประเทศ และจัดทำรายงานเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

(๘) เป็นศูนย์กลางข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม และเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม ตลอดจนรายงานสถานการณ์วิสาหกิจเพื่อสังคมของประเทศ

(๙) บริหารกองทุนตามนโยบายและมติของคณะกรรมการและคณะกรรมการบริหารกองทุน

มาตรา ๒๕ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๔ ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพยสิทธิต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน

(๓) ทำความตกลงหรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๔) ถือหุ้นหรือร่วมทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลอื่นในกิจการที่เกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๕) กู้ยืมเงินเพื่อประโยชน์ในการดำเนินงานตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๖) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินกิจการต่าง ๆ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๗) ดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

(๘) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การถือหุ้นหรือการเข้าร่วมทุนตาม (๔) และการกู้ยืมเงินตาม (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงาน ประกอบด้วย

(๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

(๒) เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้สำนักงาน

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน และค่าบริการ

(๔) ดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน

การรับเงินหรือทรัพย์สินตาม (๒) จะต้องไม่กระทำในลักษณะที่ทำให้สำนักงานขาดความเป็นอิสระหรือความเป็นกลาง

มาตรา ๒๗ บรรดารายได้ของสำนักงานไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

ในกรณีมีเหตุจำเป็นหรือสมควร สำนักงานโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอาจนำรายได้ของสำนักงานในจำนวนที่เห็นสมควรส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๘ การใช้จ่ายเงินของสำนักงาน ให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการของสำนักงานโดยเฉพาะ

การเก็บรักษาและการเบิกจ่ายเงินของสำนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๙ ให้สำนักงานมีผู้อำนวยการคนหนึ่ง เป็นผู้บริหารงานของสำนักงานภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการ

ให้คณะกรรมการเป็นผู้มีอำนาจแต่งตั้งและถอดถอนผู้อำนวยการ

การสรรหาและการจ้างผู้อำนวยการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ในการแต่งตั้งผู้อำนวยการต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่มีเหตุต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการ และหากมีเหตุผลจำเป็นให้คณะกรรมการขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินหกสิบวัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

มาตรา ๓๑ ผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือการบริหารจัดการองค์กร

(๒) เป็นผู้สามารถปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา

(๓) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปีในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(๔) มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖ (๑) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘)

มาตรา ๓๒ ผู้อำนวยการจะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสำนักงาน ทั้งนี้ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่สำนักงานเป็นผู้ถือหุ้น

ให้นำความในวรรคหนึ่งไปใช้บังคับแก่รองผู้อำนวยการ เจ้าหน้าที่ และลูกจ้างของสำนักงานด้วย

มาตรา ๓๓ ผู้อำนวยการมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

มาตรา ๓๔ ผู้อำนวยการจะต้องได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๓๕ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ออกตามที่กำหนดไว้ในข้อตกลงระหว่างคณะกรรมการกับผู้อำนวยการ

(๔) คณะกรรมการมีมติให้ถอดถอนออกจากตำแหน่ง เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๓๑ หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒

(๖) ไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงานตามมาตรา ๓๔

มติของคณะกรรมการให้ถอดถอนผู้อำนวยการออกจากตำแหน่งตาม (๔) ต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการเท่าที่มีอยู่ โดยไม่นับรวมตำแหน่งผู้อำนวยการ

มาตรา ๓๖ ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ของสำนักงาน ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย และมติของคณะกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างทุกตำแหน่ง รวมทั้งให้มีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอเป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่อคณะกรรมการเพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานบรรลุวัตถุประสงค์

(๒) เสนอแผนการเงินและงบประมาณประจำปีต่อคณะกรรมการ

(๓) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสำนักงาน รวมทั้งรายงานทางการเงินและการบัญชีต่อคณะกรรมการ

(๔) เสนอความเห็นเกี่ยวกับการปรับปรุงกิจการและการดำเนินงานของสำนักงานให้มีประสิทธิภาพและเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานต่อคณะกรรมการ

ผู้อำนวยการต้องรับผิดชอบต่อคณะกรรมการในการบริหารกิจการของสำนักงาน

มาตรา ๓๗ ผู้อำนวยการมีอำนาจ

(๑) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเพื่อเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานของผู้อำนวยการตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

(๒) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ตลอดจนให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๓) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย มติของคณะรัฐมนตรี ตลอดจนระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย และมติของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๘ เมื่อผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งด้วย

ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองผู้อำนวยการเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองผู้อำนวยการหลายคน ให้รองผู้อำนวยการที่ผู้อำนวยการมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าผู้อำนวยการมิได้มอบหมาย ให้รองผู้อำนวยการที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการหรือไม่มีผู้รักษาการแทนผู้อำนวยการ หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ของสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้รักษาการแทน

ให้ผู้รักษาการแทนมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้อำนวยการ

ในกรณีที่มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือคำสั่งอื่นแต่งตั้งให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่และอำนาจอย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนมีหน้าที่และอำนาจเป็นกรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้อำนวยการด้วย แล้วแต่กรณี

มาตรา ๓๙ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

นิติกรรมใดที่ผู้อำนวยการหรือผู้รับมอบอำนาจจากผู้อำนวยการกระทำโดยฝ่าฝืนระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดย่อมไม่ผูกพันสำนักงาน เว้นแต่คณะกรรมการจะให้สัตยาบัน

มาตรา ๔๐ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการและรองผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๔๑ ให้สำนักงานวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน แสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของสำนักงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการทราบอย่างน้อยปีละครั้ง

ในการตรวจสอบภายใน ให้มีเจ้าหน้าที่ของสำนักงานทำหน้าที่เป็นผู้ตรวจสอบภายในโดยเฉพาะและให้รับผิดชอบขึ้นตรงต่อคณะกรรมการตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

ในการแต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนเงินเดือน เลื่อนตำแหน่ง และลงโทษทางวินัยของผู้ตรวจสอบภายใน ให้ผู้อำนวยการพิจารณาแล้วเสนอให้คณะกรรมการให้ความเห็นชอบก่อนจึงดำเนินการได้

มาตรา ๔๒ ให้สำนักงานจัดทำรายงานทางการเงินส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ปีบัญชีของสำนักงานให้เป็นไปตามปีงบประมาณ

มาตรา ๔๓ ให้บุคคลภายนอกซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัด และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด

ให้ผู้สอบบัญชีของสำนักงานทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๔๔ ให้สำนักงานทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรีทุกสิ้นปีงบประมาณ รายงานนี้ให้กล่าวถึงผลงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว รายงานทางการเงิน พร้อมทั้งรายงานของผู้สอบบัญชี รวมทั้งคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบายของคณะกรรมการ โครงการและแผนงานที่จะจัดทำในภายหน้า และรายงานสถานการณ์วิสาหกิจเพื่อสังคมของประเทศ ตลอดจนผลสัมฤทธิ์ของการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้เผยแพร่ต่อสาธารณชน

มาตรา ๔๕ การประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานให้ดำเนินการทุกปีงบประมาณ โดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง

การประเมินผลการดำเนินงานตามวรรคหนึ่ง ให้มีการประเมินผลในด้านประสิทธิภาพ ประสิทธิผล การพัฒนาองค์กร และความคุ้มค่าในการใช้จ่ายเงิน

ส่วนที่ ๒
กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๔๖ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงาน เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคม อันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม โดยประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินสมทบและเงินเพิ่มตามมาตรา ๑๓

(๒) เงินค่าปรับทางปกครองตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้แก่กองทุน

(๔) ดอกผลและผลประโยชน์ที่เกิดจากกองทุน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่นที่ได้รับจากภาคเอกชนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ รัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ

การรับเงินหรือทรัพย์สินตาม (๕) จะต้องไม่กระทำในลักษณะที่ทำให้กองทุนขาดความเป็นอิสระหรือความเป็นกลาง

มาตรา ๔๗ บรรดารายได้ของกองทุนไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๘ เงินกองทุนให้ใช้จ่ายเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน ดังต่อไปนี้

(๑) ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมกู้ยืมสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุง และพัฒนากิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นให้มีประสิทธิภาพและขีดความสามารถเพิ่มขึ้น

(๒) ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนในการประกอบกิจการในระยะเริ่มแรก ทั้งนี้ ต้องมีกำหนดเวลาไม่เกินสองปี โดยสามารถขยายกำหนดระยะเวลาได้รวมแล้วไม่เกินสี่ปี

(๓) ให้ความช่วยเหลือส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชน เพื่อนำไปใช้ดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

(๔) ให้ความช่วยเหลือหรืออุดหนุน ร่วมทุน หรือดำเนินการใดร่วมกับนิติบุคคลอื่น เกี่ยวกับการก่อตั้ง การขยายกิจการ การวิจัย การพัฒนา และการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

(๕) ให้ความช่วยเหลืออื่นทางการเงินตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา

(๖) เป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของกองทุนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

การดำเนินการตาม (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๙ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการบริหารกองทุนซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการ

(๒) กรรมการบริหารกองทุนซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนกระทรวงการคลังคนหนึ่ง

(๓) กรรมการบริหารกองทุนซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินสี่คน โดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม การเงินการธนาคาร การบริหารธุรกิจ หรือการลงทุน

(๔) ผู้อำนวยการเป็นกรรมการบริหารกองทุนและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการในการสรรหาผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๓) ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๕๐ ให้นำความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๔๙ (๓) ด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการ

มาตรา ๕๑ คณะกรรมการบริหารกองทุนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายและควบคุมดูแลการบริหารกองทุน

(๒) พิจารณาจัดสรรเงินกองทุนเพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๔๘

(๓) ออกระเบียบเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการปฏิบัติการให้เป็นไปตามมาตรา ๔๘ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๕) ทั้งนี้ โดยมีการบริหารความเสี่ยงที่เหมาะสม

(๔) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงินกองทุน และการจัดหาผลประโยชน์ของกองทุน

(๕) จัดทำรายงานการรับและการจ่ายเงินของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการ

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุน หรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การจัดสรรเงินกองทุนตาม (๒) และการออกระเบียบตาม (๓) และ (๔) ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

มาตรา ๕๒ ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๕๓ คณะกรรมการบริหารกองทุนจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทำการแทนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมายก็ได้

ให้นำความในมาตรา ๒๐ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการบริหารกองทุนและคณะอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๕๔ ให้กรรมการบริหารกองทุนและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๕๕ ให้สำนักงานวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน แสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของกองทุนได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

มาตรา ๕๖ ให้สำนักงานจัดทำรายงานทางการเงินของกองทุนส่งผู้สอบบัญชีภายในหกสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ปีบัญชีของกองทุนให้เป็นไปตามปีงบประมาณ

มาตรา ๕๗ ให้บุคคลภายนอกซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุนแต่งตั้ง โดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของกองทุนทุกรอบปีบัญชี และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการดำเนินงานของกองทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด

ให้ผู้สอบบัญชีของกองทุนทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการบริหารกองทุนภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๕๘ ให้สำนักงานจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

หมวด ๔
การส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๕๙ วิสาหกิจเพื่อสังคมอาจได้รับการส่งเสริมและสนับสนุน ดังต่อไปนี้

(๑) ความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนตามมาตรา ๔๘ (๑) (๒) และ (๕)

(๒) สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร

(๓) สิทธิประโยชน์ตามมาตรการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ

(๔) สิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่น

วิสาหกิจเพื่อสังคมใดจะได้รับสิทธิประโยชน์ตาม (๒) (๓) และ (๔) ในลักษณะใดให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๐ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๑ เมื่อมีการประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามมาตรา ๖๐ แล้ว หากวิสาหกิจเพื่อสังคมรายใดประสงค์จะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกองทุนตามมาตรา ๕๙ (๑) ให้ยื่นคำขอพร้อมรายละเอียดโครงการต่อสำนักงาน เมื่อสำนักงานได้รับคำขอและรายละเอียดโครงการดังกล่าวแล้ว หากเห็นสมควรให้อนุมัติการส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมรายนั้น

เมื่อสำนักงานได้อนุมัติการส่งเสริมและสนับสนุนตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานมีหนังสือแจ้งให้วิสาหกิจเพื่อสังคมรายนั้นทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่ได้อนุมัติการส่งเสริมและสนับสนุนดังกล่าว

มาตรา ๖๒ วิสาหกิจเพื่อสังคมรายใดประสงค์จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา ๕๙ (๒) สิทธิประโยชน์ตามมาตรการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามมาตรา ๕๙ (๓) หรือสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่นตามมาตรา ๕๙ (๔) แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๖๓ บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมอาจได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรเฉพาะการบริจาคเงินให้แก่กองทุนหรือให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม

การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งอาจได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ต้องเป็นการลงทุนในกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม หรือการให้เงินสนับสนุนกิจการหรือการดำเนินงาน การถ่ายทอดเทคโนโลยี นวัตกรรม หรือองค์ความรู้ให้แก่วิสาหกิจเพื่อสังคมในด้านการผลิต การตลาด และการบริหารจัดการ

บุคคลใดจะได้รับสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่งในลักษณะใด ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะรัฐมนตรีกำหนดตามข้อเสนอของคณะกรรมการ

มาตรา ๖๔ บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมผู้ใดประสงค์จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา ๖๓ ให้ดำเนินการตามประมวลรัษฎากร

มาตรา ๖๕ ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนใดตามมาตรา ๔๘ (๓) หรือนิติบุคคลอื่นตามมาตรา ๔๘ (๔) ซึ่งประสงค์จะขอรับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกองทุนให้ยื่นคำขอพร้อมรายละเอียดโครงการต่อสำนักงาน โดยให้นำความในมาตรา ๖๑ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๕
การกำกับดูแล และการเพิกถอนการจดทะเบียน วิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๖๖ ให้สำนักงานมีหน้าที่ติดตามและกำกับดูแลให้วิสาหกิจเพื่อสังคมดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖) และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

สำนักงานอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลอื่นปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่งแทนได้

มาตรา ๖๗ สำนักงานมีหน้าที่ในการตรวจสอบและประเมินผลกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖) โดยสำนักงานอาจมอบหมายให้หน่วยงานหรือบุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการแทนและจัดทำรายงานผลการดำเนินการเสนอต่อสำนักงานได้

มาตรา ๖๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในระหว่างเวลาทำการ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ตามความจำเป็น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ถ้าไม่เป็นการเร่งด่วนต้องแจ้งเป็นหนังสือให้ทราบล่วงหน้าตามสมควร

มาตรา ๖๙ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่ผู้อำนวยการกำหนด

มาตรา ๗๐ เมื่อปรากฏว่าวิสาหกิจเพื่อสังคมใดมีพฤติการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และหนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖)

(๒) ไม่จัดทำรายงานตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานกำหนดตามมาตรา ๑๒

(๓) ไม่นำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนหรือนำส่งไม่ครบภายในระยะเวลาที่กำหนดตามมาตรา ๑๓

(๔) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามสัญญาที่ทำขึ้นกับสำนักงานโดยไม่มีเหตุอันควรตามที่คณะกรรมการหรือคณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด

(๕) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ในกรณีอื่น

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้นายทะเบียนแจ้งเตือนเป็นหนังสือให้วิสาหกิจเพื่อสังคมปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด หากไม่มีการปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนเพิกถอนการจดทะเบียน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด และให้ประกาศการเพิกถอนการจดทะเบียนให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป ในกรณีที่มีการอุทธรณ์การเพิกถอนการจดทะเบียน ให้แจ้งในประกาศนั้นด้วยว่าอยู่ในระหว่างการพิจารณาอุทธรณ์

การเพิกถอนการจดทะเบียนตามวรรคสอง ในกรณีได้รับสิทธิประโยชน์ตามมาตรา ๕๙ (๒) (๓) หรือ (๔) ให้สำนักงานแจ้งรายชื่อวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ถูกเพิกถอนการจดทะเบียนนั้น เพื่อให้กรมสรรพากรหรือหน่วยงานอื่นของรัฐพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

ให้นำความในวรรคสามไปใช้บังคับแก่การแจ้งหน่วยงานหรือนิติบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ กิจการใดที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๘ หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมใดถูกเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๗๐ แล้วแต่กรณี กิจการหรือวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นอาจอุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวเป็นหนังสือต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งจากนายทะเบียน

คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งประกอบด้วย กรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๓) ประเภทละหนึ่งคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน ซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการเงินการคลัง ด้านกฎหมาย ด้านการพาณิชย์ หรือด้านการพัฒนาสังคม

ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสืออุทธรณ์

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ให้เป็นที่สุดและให้ประกาศให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป

มาตรา ๗๒ ให้กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

หมวด ๖
กลุ่มกิจการเพื่อสังคม

มาตรา ๗๓ กลุ่มกิจการเพื่อสังคมที่ประสงค์จะขอรับการส่งเสริมจากสำนักงาน ให้จดแจ้งต่อนายทะเบียนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สำนักงานประกาศกำหนด

ประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้กำหนดการดำเนินการของกลุ่มกิจการเพื่อสังคม และการกำกับดูแลกลุ่มกิจการเพื่อสังคมตามความเหมาะสมแก่ประเภทของกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

มาตรา ๗๔ ให้สำนักงานจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมกลุ่มกิจการเพื่อสังคมในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง การให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต การใช้เทคโนโลยี การบริหารงานบุคคล การเงิน การบัญชี การตลาด และการบริหารจัดการธุรกิจด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ เพื่อให้กลุ่มกิจการเพื่อสังคมสามารถพัฒนาเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ต่อไป

หมวด ๗
สมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคม

มาตรา ๗๕ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมสมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

ให้สำนักงานกำหนดวัน เวลา และสถานที่ประชุมซึ่งต้องประกาศให้ทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าหกสิบวันก่อนวันประชุม

การประชุมสมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๗๖ สมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคมอาจเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาดำเนินการในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑) การกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

(๒) การสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และสถาบันการเงิน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

(๓) การกำหนดแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติและกฎหมายที่เกี่ยวข้องหรือที่มีผลกระทบต่อการประกอบกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม

(๔) การปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๗๗ วิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมใดจะเข้าร่วมประชุมสมัชชาให้ลงทะเบียนต่อสำนักงานตามแบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการที่สำนักงานกำหนด

นอกจากผู้ลงทะเบียนตามวรรคหนึ่ง สำนักงานจะกำหนดให้เชิญบุคคล ผู้แทนหน่วยงานของรัฐหรือองค์กรภาคเอกชนตามที่เห็นสมควรมาร่วมประชุมด้วยก็ได้

หมวด ๘
โทษทางปกครอง

มาตรา ๗๘ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๙ ต้องชำระค่าปรับทางปกครองในอัตราไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีที่เห็นสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมีคำสั่งให้ผู้นั้นดำเนินการใด ๆ เพื่อแก้ไข หรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้อง ภายในระยะเวลาที่กำหนด แต่ต้องไม่เกินสามสิบวัน

มาตรา ๗๙ ถ้าผู้ถูกปรับตามมาตรา ๗๘ ไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง ในการนี้ถ้าศาลพิพากษาให้ชำระค่าปรับทางปกครอง หากผู้นั้นไม่ชำระค่าปรับทางปกครองภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ศาลมีคำพิพากษา ให้ยึดทรัพย์สินของผู้นั้นเพื่อชดใช้แทนค่าปรับทางปกครอง แต่มิให้นำมาตรการกักขังแทนค่าปรับมาใช้บังคับแก่ผู้นั้น

มาตรา ๘๐ ถ้าบุคคลผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๙ มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง ผู้นั้นต้องชำระค่าปรับรายวันอีกวันละห้าร้อยบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหรือจนกว่าจะปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๘๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติถูกต้องหรือได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นค่าปรับตามมาตรา ๘๐

มาตรา ๘๒ ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๗๘ เป็นนิติบุคคล และการกระทำความผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๓ ให้คณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ (๓) ทั้งนี้ ต้องแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๔ ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการ ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามมาตรา ๒๙ ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๕ บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า การบริการ หรือการอื่น ๆ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการโดยใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนจากนายทะเบียน

ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้บุคคลนั้นดำเนินการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียน

มาตรา ๘๖ กิจการเพื่อสังคมที่ได้รับหนังสือรับรองจากคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติตามประกาศคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอหนังสือรับรองกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ถือว่าเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องดำเนินการให้ครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ในวาระเริ่มแรก ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการดำเนินงานในหน้าที่ของสำนักงานไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสำนักงานซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดงบประมาณ โครงสร้าง และกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง รวมทั้งการดำเนินการอื่นใดอันจำเป็น เพื่อรองรับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงานตามพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๙ ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่สำนักงานในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในสำนักงานไปพลางก่อน ทั้งนี้ ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างตามวรรคหนึ่ง จัดทำประกาศตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ และจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศเกี่ยวกับสำนักงานตามมาตรา ๑๙ (๑๐) ตามที่คณะกรรมการกำหนด เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การประกอบธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการจ้างงานแก่บุคคลผู้สมควรได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่นหรือคืนประโยชน์ให้แก่สังคมอันเป็นกิจการเพื่อสังคม หรือวิสาหกิจเพื่อสังคม สมควรได้รับการส่งเสริมให้ขยายตัวมากขึ้นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยกำหนดมาตรการในการสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับการจดทะเบียน และจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้ความช่วยเหลือและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. .... มีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธาน สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๔๕ วันแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมาธิการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๖๗ ก วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๓๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การประกอบธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อส่งเสริมการจ้างงานแก่บุคคลผู้สมควรได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน สังคมหรือสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่น หรือคืนประโยชน์ให้แก่สังคมอันเป็นกิจการเพื่อสังคมหรือวิสาหกิจเพื่อสังคม สมควรได้รับการส่งเสริมให้ขยายตัวมากขึ้นและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันทางการค้าทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ โดยกำหนดมาตรการในการสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับการจดทะเบียน และจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อให้ความช่วยเหลือและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม รวมทั้งประสานความร่วมมือกับภาคส่วนต่าง ๆ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม (มาตรา ๓)

“วิสาหกิจเพื่อสังคม” หมายความว่า บริษัท ห้างหุ้นส่วนนิติบุคคล หรือนิติบุคคลอื่นที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือการบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ และได้รับการจดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้

“กลุ่มกิจการเพื่อสังคม” หมายความว่า บุคคลธรรมดา กลุ่มบุคคล ชุมชน หรือ นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทย ซึ่งดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า หรือการบริการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสังคมเป็นเป้าหมายหลักของกิจการ และได้รับการจดแจ้งเป็นกลุ่มกิจการเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัตินี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม “นายทะเบียน” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการมอบหมาย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

๒. หมวด ๑ วิสาหกิจเพื่อสังคม

๒.๑ กำหนดวัตถุประสงค์และลักษณะของกิจการที่จะจดทะเบียน เป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ได้แก่ มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อส่งเสริมการจ้างงานแก่บุคคล ผู้สมควรได้รับการส่งเสริมเป็นพิเศษ การแก้ไขปัญหาหรือพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อประโยชน์ส่วนรวมอื่นหรือคืนประโยชน์ให้แก่สังคมตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด มีรายได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๕๐ มาจากการจำหน่ายสินค้าหรือการบริการ เป็นต้น (มาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดประเภทของการจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้แก่ วิสาหกิจเพื่อสังคมที่ไม่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น และวิสาหกิจเพื่อสังคม ที่ประสงค์จะแบ่งปันกำไรให้แก่ผู้เป็นหุ้นส่วนหรือผู้ถือหุ้น (มาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้กิจการใดประสงค์จะเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ยื่นคำขอจดทะเบียนต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้เมื่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมได้รับคำขอจดทะเบียนและนายทะเบียนเห็นว่ากิจการที่ยื่นคำขอมีวัตถุประสงค์และลักษณะตามมาตรา ๕ และ มาตรา ๗ ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนแก่กิจการนั้น และประกาศให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป (มาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า การบริการ หรือการอื่น ๆ เว้นแต่เป็นผู้ได้รับการจดทะเบียนตามมาตรา ๘ (มาตรา ๙)

๒.๖ กำหนดให้ในกรณีที่ใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดในสาระสำคัญให้วิสาหกิจเพื่อสังคมยื่นคำขอรับใบแทนใบสำคัญแสดงการจดทะเบียนดังกล่าว ต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้ทราบการสูญหาย ถูกทำลาย หรือชำรุดดังกล่าว (มาตรา ๑๐)

๒.๗ กำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมต้องดำเนินการตามวัตถุประสงค์ ตามมาตรา ๕ และหนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖) รวมทั้งปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๑)

๒.๘ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการเพิ่มประสิทธิภาพและกำกับดูแลการดำเนินงานของวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมจัดทำรายงานผลการประกอบกิจการประจำปีรายงานทางการเงินที่รับรองโดยผู้สอบบัญชี และรายงานผลลัพธ์จากการดำเนินกิจการเพื่อสังคมยื่นต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๑๒)

๒.๙ กำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมมีหน้าที่นำส่งเงินสมทบเข้ากองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นรายปี (มาตรา ๑๓)

๒.๑๐ กำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งประสงค์จะเลิกการเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมให้แจ้งเป็นหนังสือต่อนายทะเบียนภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่มีมติของที่ประชุมใหญ่ผู้ถือหุ้น ข้อตกลงของผู้เป็นหุ้นส่วนทุกคน หรือมติของคณะกรรมการของนิติบุคคล และให้นายทะเบียนลบชื่อวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นออกจากทะเบียน และประกาศให้สาธารณชนทราบเป็นการทั่วไป (มาตรา ๑๔)

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม” (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๑๒ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ปลัดกระทรวงพาณิชย์ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประธานสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ประธานสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และประธานสมาคมธนาคารไทย (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวน ๘ คน ได้แก่ ผู้ประกอบกิจการเพื่อสังคมจำนวน ๓ คน ผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนจำนวน ๓ คน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวน ๒ คน โดยผู้ปฏิบัติงานในภาคเอกชนและผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจะต้องมาจากผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านการเงิน ด้านการลงทุน ด้านกฎหมาย ด้านสื่อสารมวลชน ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการสาธารณสุข ด้านการศึกษาด้านการพัฒนาสังคม ด้านการตลาด หรือด้านการออกแบบ ซึ่งให้แต่งตั้งด้านละไม่เกิน ๑ คน ทั้งนี้ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นกรรมการ และเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งเจ้าหน้าที่ในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๓ คน (มาตรา ๑๕)

๓.๒ กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ มีสัญชาติไทย มีอายุไม่เกิน ๗๐ ปีบริบูรณ์ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต เป็นต้น (มาตรา ๑๖)

๓.๓ กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๑๗)

๓.๔ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งที่นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ (มาตรา ๑๘)

๓.๕ กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคม ได้แก่ กำหนดยุทธศาสตร์นโยบายและแผนการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติรวมทั้งเร่งรัดให้มีการดำเนินงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์นโยบายและแผนการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ พิจารณาให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามที่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเสนอ เป็นต้น (มาตรา ๑๙)

๓.๖ กำหนดเกี่ยวกับการประชุมของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๒๐)

๓.๗ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทำการแทนตามที่คณะกรรมการมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๒๑)

๓.๘ กำหนดให้กรรมการและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๒)

๔. หมวด ๓ การบริหารและการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

๔.๑ ส่วนที่ ๑ สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

๑) กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมขึ้นเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการและไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมีฐานะเป็นนิติบุคคลและอยู่ในกำกับของนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๒๓)

๒) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมรับผิดชอบในงานธุรการและงานวิชาการของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม และมีหน้าที่ส่งเสริม สนับสนุน ให้ความช่วยเหลือและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมเพื่อให้มีความเข้มแข็งและพึ่งพาตนเองได้ (มาตรา ๒๔)

๓) กำหนดหน้าที่และอำนาจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้แก่ ถือกรรมสิทธิ์มีสิทธิครอบครองและมีทรัพยสิทธิต่าง ๆ ก่อตั้งสิทธิหรือทำนิติกรรมทุกประเภทเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน ทำความตกลงหรือร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งประสานความร่วมมือกับสถาบันการเงินในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน (มาตรา ๒๕)

๔) กำหนดให้ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินกิจการของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ประกอบด้วย เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี เงินอุดหนุนจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศรัฐบาลต่างประเทศ หรือองค์การระหว่างประเทศ และเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้สำนักงาน ค่าธรรมเนียม ค่าตอบแทน และค่าบริการ และดอกผลของเงินหรือรายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน (มาตรา ๒๖)

๕) กำหนดให้บรรดารายได้ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๒๗)

๖) กำหนดให้การใช้จ่ายเงินของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ใช้จ่ายเพื่อกิจการของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมโดยเฉพาะ (มาตรา ๒๘)

๗) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมีผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้บริหารงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๒๙)

๘) กำหนดให้ในการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่มีเหตุต้องแต่งตั้งผู้อำนวยการ และหากมีเหตุผลจำเป็นให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกิน ๖๐ วัน หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้คณะกรรมการรายงานผลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา (มาตรา ๓๐)

๙) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้แก่ เป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือการบริหารจัดการองค์กร เป็นผู้สามารถปฏิบัติงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา มีอายุไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง เป็นต้น (มาตรา ๓๑)

๑๐) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจะต้องไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่กระทำกับสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมอบหมายให้เป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดที่สำนักงานเป็นผู้ถือหุ้น (มาตรา ๓๒)

๑๑) กำหนดวาระอยู่ในตำแหน่งของผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๓๓)

๑๒) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจะต้องได้รับการประเมินผลการปฏิบัติงาน (มาตรา ๓๔)

๑๓) กำหนดการพ้นจากตำแหน่งที่นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระของผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๓๕)

๑๔) กำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม มีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงาน ส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ของสำนักงาน ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย และมติของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและเป็นผู้บังคับบัญชาเจ้าหน้าที่และลูกจ้างทุกตำแหน่ง รวมทั้งให้มีหน้าที่ ได้แก่ เสนอเป้าหมาย แผนงาน และโครงการต่อคณะกรรมการเพื่อให้การดำเนินงานของสำนักงานบรรลุวัตถุประสงค์ เสนอแผนการเงินและงบประมาณประจำปีต่อคณะกรรมการ เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับผลการดำเนินงานด้านต่างๆ ของสำนักงาน รวมทั้งรายงานทางการเงินและการบัญชีต่อคณะกรรมการ เป็นต้น (มาตรา ๓๖)

๑๕) กำหนดอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้แก่ แต่งตั้งรองผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เพื่อเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานของผู้อำนวยการตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง ตลอดจนให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด เป็นต้น (มาตรา ๓๗)

๑๖) กำหนดให้เมื่อผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๓๘)

๑๗) กำหนดให้ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นผู้แทนของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๓๙)

๑๘) กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมและรองผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๔๐)

๑๙) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของสำนักงานได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมกำหนด และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน ตลอดจนรายงานผลการตรวจสอบให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมทราบอย่างน้อยปีละครั้ง (มาตรา ๔๑)

๒๐) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจัดทำรายงานทางการเงินส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีทุกปี (มาตรา ๔๒)

๒๑) กำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีและประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๔๓)

๒๒) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมทำรายงานประจำปีเสนอคณะรัฐมนตรีทุกสิ้นปีงบประมาณ (มาตรา ๔๔)

๒๓) กำหนดให้การประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ดำเนินการทุกปีงบประมาณโดยคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติงานของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแต่งตั้ง (มาตรา ๔๕)

๔.๒ ส่วนที่ ๒ กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม

๑) กำหนดให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่งในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม” โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมอันจะนำไปสู่การแก้ไขปัญหาเพื่อพัฒนาชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม (มาตรา ๔๖)

๒) กำหนดให้บรรดารายได้ของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๔๗)

๓) กำหนดวัตถุประสงค์ในการใช้จ่ายเงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้แก่ ให้วิสาหกิจเพื่อสังคมกู้ยืมสำหรับดำเนินการก่อตั้ง ปรับปรุงและพัฒนากิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมนั้นให้มีประสิทธิภาพและขีดความความสามารถเพิ่มขึ้น ให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนในการประกอบกิจการในระยะเริ่มแรก ทั้งนี้ต้องมีกำหนดเวลาไม่เกิน ๒ ปี โดยสามารถขยายกำหนดระยะเวลาได้รวมแล้วไม่เกิน ๔ ปี เป็นต้น (มาตรา ๔๘)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนประกอบด้วยประธานกรรมการบริหารกองทุนซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการ กรรมการบริหารกองทุนซึ่งแต่งตั้งจากผู้แทนกระทรวงการคลังคนหนึ่ง กรรมการบริหารกองทุนซึ่งแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกิน ๔ คน โดยจะต้องเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับวิสาหกิจเพื่อสังคม การเงินการธนาคาร การบริหารธุรกิจ หรือการลงทุน และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเป็นกรรมการบริหารกองทุนและเลขานุการ (มาตรา ๔๙)

๕) กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ มาใช้บังคับแก่การดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการบริหารกองทุนด้วยโดยอนุโลม เว้นแต่การพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๓) ให้เป็นอำนาจของคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๕๐)

๖) กำหนดหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารกองทุน ได้แก่ กำหนดนโยบายและควบคุม ดูแลการบริหารกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมพิจารณาจัดสรรเงินกองทุน เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๔๘ เป็นต้น (มาตรา ๕๑)

๗) กำหนดให้ในการพิจารณาจัดสรรเงินกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้คณะกรรมการบริหารกองทุนพิจารณาให้สอดคล้องกับแผนปฏิบัติการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมให้ความเห็นชอบ (มาตรา ๕๒)

๘) กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนจะแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติ การอย่างหนึ่งอย่างใดหรือทำการแทนตามที่คณะกรรมการบริหารกองทุนมอบหมายก็ได้ (มาตรา ๕๓)

๙) กำหนดให้กรรมการบริหารกองทุนและอนุกรรมการได้รับเบี้ยประชุมและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๕๔)

๑๐) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อให้สามารถจัดทำรายงานทางการเงิน แสดงฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมได้อย่างถูกต้องตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป และให้จัดทำตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการบริหารกองทุนกำหนด (มาตรา ๕๕)

๑๑) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจัดทำรายงานทางการเงินของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจ เพื่อสังคมส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๕๖)

๑๒) กำหนดให้บุคคลภายนอกซึ่งคณะกรรมการบริหารกองทุน แต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี และทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมทุกรอบปีบัญชี และประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๕๗)

๑๓) กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินงานต่าง ๆ ของกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๕๘)

๕. หมวด ๔ การส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม

๕.๑ กำหนดลักษณะการส่งเสริมและสนับสนุนวิสาหกิจเพื่อสังคม ได้แก่ ความช่วยเหลือทางการเงินจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๔๘ (๑) (๒) และ (๕) สิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร สิทธิประโยชน์ตามมาตรการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐ และสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๕๙)

๕.๒ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขในการส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๐)

๕.๓ กำหนดให้เมื่อมีการประกาศหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ตามมาตรา ๖๐ แล้ว หากวิสาหกิจเพื่อสังคมรายใดประสงค์จะได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๕๙ (๑) ให้ยื่นคำขอพร้อมรายละเอียดโครงการต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๖๑)

๕.๔ กำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมรายใดประสงค์จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา ๕๙ (๒) สิทธิประโยชน์ตามมาตรการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามกฎหมายว่าด้วยการจัดซื้อจัดจ้างและการบริหารพัสดุภาครัฐตามมาตรา ๕๙ (๓) หรือสิทธิประโยชน์ตามกฎหมายอื่นตามมาตรา ๕๙ (๔) แล้วแต่กรณี ให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น (มาตรา ๖๒)

๕.๕ กำหนดให้บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม อาจได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามที่กำหนดไว้ในประมวลรัษฎากรเฉพาะการบริจาคเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมหรือให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๖๓)

๕.๖ กำหนดให้บุคคลซึ่งให้การสนับสนุนกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคม ผู้ใดประสงค์จะได้รับสิทธิประโยชน์ด้านภาษีอากรตามประมวลรัษฎากรตามมาตรา ๖๓ ให้ดำเนินการตามประมวลรัษฎากร (มาตรา ๖๔)

๕.๗ กำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือองค์กรเอกชนใดตามมาตรา ๔๘ (๓) หรือนิติบุคคลอื่นตามมาตรา ๔๘ (๔) ซึ่งประสงค์จะขอรับการส่งเสริม และสนับสนุนจากกองทุนส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้ยื่นคำขอพร้อมรายละเอียดโครงการต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๖๕)

๖ หมวด ๕ การกำกับดูแล และการเพิกถอนการจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคม

๖.๑ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมีหน้าที่ติดตามและกำกับดูแลให้วิสาหกิจเพื่อสังคมดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ หนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖) และตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๖)

๖.๒ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมมีหน้าที่ในการตรวจสอบและประเมินผลกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมที่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนตามพระราชบัญญัตินี้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมกำหนดให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ และหนังสือแสดงเจตนารมณ์การจัดตั้งวิสาหกิจเพื่อสังคมตามมาตรา ๗ (๖) (มาตรา ๖๗)

๖.๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปในสถานประกอบการของวิสาหกิจเพื่อสังคมในระหว่างเวลาทำการ เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือสิ่งของใด ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการของวิสาหกิจเพื่อสังคมได้ตามความจำเป็น (มาตรา ๖๘)

๖.๔ กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๘ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคล ซึ่งเกี่ยวข้อง (มาตรา ๖๙)

๖.๕ กำหนดเกี่ยวกับขั้นตอนในการเพิกถอนการจดทะเบียนวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๗๐)

๖.๖ กำหนดขั้นตอนในการอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนในกิจการที่นายทะเบียนไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๘ หรือวิสาหกิจเพื่อสังคมถูกเพิกถอนการจดทะเบียนตามมาตรา ๗๐ (มาตรา ๗๑)

๖.๗ กำหนดให้กรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ได้รับเบี้ยประชุมหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๗๒)

๗ หมวด ๖ กลุ่มกิจการเพื่อสังคม

๗.๑ กำหนดให้กลุ่มกิจการเพื่อสังคมที่ประสงค์จะขอรับการส่งเสริมจากสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้จดแจ้งต่อนายทะเบียน (มาตรา ๗๓)

๗.๒ กำหนดให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจัดให้มีมาตรการในการส่งเสริมกลุ่มกิจการเพื่อสังคมในการประกอบกิจการอย่างครบวงจร รวมถึงการให้การสนับสนุนในการจัดตั้ง การให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการผลิต การใช้เทคโนโลยี การบริหารงานบุคคล การเงิน การบัญชี การตลาด และการบริหารจัดการธุรกิจด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๗๔)

๘. หมวด ๗ สมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคม

๘.๑ กำหนดให้คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมจัดให้มีการประชุมสมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคมอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง (มาตรา ๗๕)

๘.๒ กำหนดเรื่องที่สมัชชาวิสาหกิจเพื่อสังคมอาจเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมเพื่อพิจารณาดำเนินการได้ได้แก่ การกำหนดนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาการประกอบกิจการวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม การสร้างความร่วมมือและประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศ และสถาบันการเงิน เพื่อส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคม เป็นต้น (มาตรา ๗๖)

๘.๓ กำหนดให้วิสาหกิจเพื่อสังคมและกลุ่มกิจการเพื่อสังคมใดจะเข้าร่วมประชุมสมัชชาให้ลงทะเบียนต่อสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม (มาตรา ๗๗)

๙. หมวด ๘ โทษทางปกครอง

๙.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๙ (มาตรา ๗๘)

๙.๒ กำหนดให้ถ้าผู้ถูกปรับตามมาตรา ๗๘ ไม่ชำระค่าปรับทางปกครอง ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจฟ้องคดีต่อศาลที่มีเขตอำนาจในการพิจารณาคดีอาญาเพื่อบังคับชำระค่าปรับทางปกครอง (มาตรา ๗๙)

๙.๓ กำหนดโทษสำหรับบุคคลผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๙ ที่มิได้ปฏิบัติตามคำสั่งตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง (มาตรา ๘๐)

๙.๔ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดได้ปฏิบัติถูกต้องหรือได้ดำเนินการแก้ไขปรับปรุงภายในระยะเวลาที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดตามมาตรา ๗๘ วรรคสอง ให้ผู้นั้นได้รับยกเว้นค่าปรับตามมาตรา ๘๐ (มาตรา ๘๑)

๙.๕ กำหนดให้ถ้าผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๗๘ เป็นนิติบุคคล และการกระทำความผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการหรือผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย (มาตรา ๘๒)

๑๐. บทเฉพาะกาล

๑๐.๑ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้คณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติตามระเบียบ สำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๕ (๓) ทั้งนี้ต้องแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๓)

๑๐.๒ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ให้อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามมาตรา ๒๙ ซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๔)

๑๐.๓ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้บุคคลใดใช้คำว่า “วิสาหกิจ เพื่อสังคม” ประกอบเป็นชื่อในการดำเนินกิจการเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายสินค้า การบริการ หรือการอื่น ๆ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าประสงค์จะเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยื่นคำขอจดทะเบียนตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อได้ยื่นคำขอแล้วให้ประกอบกิจการโดยใช้คำว่า “วิสาหกิจเพื่อสังคม” ต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่รับจดทะเบียนจากนายทะเบียน (มาตรา ๘๕)

๑๐.๔ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้กิจการเพื่อสังคมที่ได้รับหนังสือรับรองจากคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติตามประกาศคณะกรรมการสร้างเสริมกิจการเพื่อสังคมแห่งชาติว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการยื่นคำขอหนังสือรับรองกิจการเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ให้ถือว่าเป็นวิสาหกิจเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัตินี้ โดยต้องดำเนินการให้ครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๕ และมาตรา ๗ ภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๖)

๑๐.๕ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ในวาระเริ่มแรก ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการดำเนินงานในหน้าที่ของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมไปก่อนจนกว่าจะได้มีการจัดตั้งสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมซึ่งต้องกระทำให้แล้วเสร็จภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๗)

๑๐.๖ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ในวาระเริ่มแรก ให้สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ สำนักงบประมาณ และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องร่วมกันพิจารณากำหนดงบประมาณ โครงสร้าง และกรอบอัตรากำลังเจ้าหน้าที่และลูกจ้าง รวมทั้งการดำเนินการ

อื่นใดอันจำเป็น เพื่อรองรับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม ตามพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๘)

๑๐.๗ กำหนดบทบัญญัติเพื่อรองรับให้ในวาระเริ่มแรก ให้รัฐบาลพิจารณาจัดสรรงบประมาณเป็นเงินอุดหนุนให้แก่สำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมในการจัดจ้างเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างเพื่อปฏิบัติงานในสำนักงานส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคมไปพลางก่อน ทั้งนี้ต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๙)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก (๒) ของ ข. ของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

ผู้รับสนองพระราชโองการ

พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา

นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการว่าจะต้องไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ซึ่งลักษณะต้องห้ามดังกล่าวเป็นการตัดโอกาสในการประกอบอาชีพและเป็นอุปสรรคในการกลับเข้าสู่สังคมได้ตามปกติของผู้เคยกระทำความผิดดังกล่าวหลังจากพ้นโทษ จึงสมควรยกเลิกลักษณะต้องห้ามนั้น โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลผู้เคยกระทำความผิดเหล่านี้สามารถเข้าสู่การประกอบอาชีพเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ทันที จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อยกเลิกลักษณะต้องห้ามในการเป็นผู้เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี ของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพของพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ โดยสาระสำคัญของกฎหมายทั้ง ๒ ฉบับ มีสาระสำคัญดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๓๐ ก วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๙ หน้า ๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นกิจการด้านบริการที่สร้างงานและรายได้แก่ประเทศเป็นจำนวนมาก และเป็นกิจการที่ได้รับความเชื่อมั่นจากผู้รับบริการทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศมายาวนาน จึงมีผู้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพิ่มมากขึ้นในแต่ละปี แต่ปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายกำกับดูแลการดำเนินกิจการนี้เป็นการเฉพาะ ผู้ประกอบกิจการ ผู้ดำเนินการ และผู้ให้บริการจำนวนมากขาดความรู้และทักษะในการประกอบกิจการ และการให้บริการของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพส่วนใหญ่ไม่ได้มาตรฐานและส่งผลกระทบโดยตรงต่อสุขภาพร่างกาย หรือจิตใจของผู้รับบริการ ประกอบกับมีผู้ใช้คำว่าสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเพื่อประกอบกิจการแฝงอย่างอื่นอันส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นของผู้รับบริการชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มีต่อกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ สมควรมีกฎหมายที่กำกับดูแลการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นเป็นการเฉพาะ เพื่อให้การดำเนินกิจการดังกล่าวเป็นไปอย่างมีมาตรฐานอันเป็นการส่งเสริมสุขภาพของประชาชนและคุ้มครองผู้บริโภค จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ได้กำหนดบทนิยามศัพท์ต่าง ๆ เพื่อความชัดเจนในการบังคับใช้กฎหมาย (มาตรา ๓) ดังนี้

๑.๑ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ หมายความว่า สถานที่ตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการ ดังต่อไปนี้

๑) กิจการสปา อันได้แก่ บริการที่เกี่ยวกับการดูแลและเสริมสร้างสุขภาพโดยวิธีการบำบัดด้วยน้ำและการนวดร่างกายเป็นหลัก ประกอบกับบริการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวงอีกอย่างน้อยสามอย่าง เว้นแต่เป็นการดำเนินการในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล

๒) กิจการนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงาม เว้นแต่การนวดเพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมความงามในสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาลหรือในหน่วยบริการสาธารณสุขของหน่วยงานของรัฐ หรือการนวดที่เป็นการให้บริการในสถานอาบน้ำ นวด หรืออบตัวตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ

๓) กิจการอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๑.๒ ผู้อนุญาต หมายความว่า อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมาย

๑.๓ ผู้รับอนุญาต หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑.๔ ผู้ดำเนินการ หมายความว่า ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ดำเนินการบริหารจัดการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑.๕ ให้บริการ หมายความว่า ผู้ได้รับการขึ้นทะเบียนให้ทำหน้าที่บริการเพื่อสุขภาพในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๒. คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (หมวด ๑)

คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประกอบด้วย (๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นประธานกรรมการ (๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมพัฒนาการแพทย์แผนไทยและการแพทย์ทางเลือก อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ เลขาธิการคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค เลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา และผู้ว่าการการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย และ (๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถด้านบริการเพื่อสุขภาพ โดยให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพแต่งตั้งข้าราชการของกรมสนับสนุนบริการสุขภาพคนหนึ่งเป็นเลขานุการและอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๕)

ในการนี้ สำนักงาน ก.พ. สำนักงาน ก.พ.ร. สำนักงบประมาณ และกระทรวงสาธารณสุข ได้ร่วมกันพิจารณาและมีมติเห็นชอบให้มีการจัดตั้งสำนักส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพขึ้นในกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุข โดยจะกำหนดไว้ในกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมสนับสนุนบริการสุขภาพ กระทรวงสาธารณสุขต่อไป

คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ (มาตรา ๑๐) ดังต่อไปนี้

๑) เสนอนโยบาย แผน และยุทธศาสตร์เกี่ยวกับการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อรัฐมนตรี

๒) กำหนดมาตรการในการส่งเสริมสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๓) กำหนดหลักเกณฑ์การรับรองวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรที่ผู้ดำเนินการหรือผู้ให้บริการได้รับจากสถาบันการศึกษา หน่วยงาน หรือองค์กรต่าง ๆ

๔) กำหนดหลักเกณฑ์การทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถของผู้ดำเนินการ

๕) ให้คำแนะนำแก่รัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงตามพระราชบัญญัตินี้

๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการหรือตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระให้รัฐมนตรีแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน โดยให้อยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่หากมีวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้ ในการนี้ กรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ

ให้คณะกรรมการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อื่นดำรงตำแหน่งแทน (มาตรา ๘) ทั้งนี้ เพื่อมิให้มีปัญหาเกี่ยวกับองค์ประกอบของคณะกรรมการ

๓. ใบอนุญาตและการขึ้นทะเบียน (หมวด ๒)

ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๓.๑ ผู้ซึ่งประสงค์จะประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจะต้องได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๒) ทั้งนี้ ผู้ขอรับใบอนุญาตจะเป็นบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลก็ได้ แต่ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ (มาตรา ๑๓)

ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพมีอายุสิบปีนับแต่วันที่ออกใบอนุญาต (มาตรา ๑๔) โดยผู้รับอนุญาตต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๔) และค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเป็นรายปีตามอัตรา หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๑๕) ซึ่งการกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมดังกล่าว รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขอาจกำหนดให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงประเภทและขนาดของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพก็ได้ (มาตรา ๔) ในการนี้ ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพสิ้นสุดลง เมื่อผู้รับอนุญาตตาย เลิกประกอบกิจการ หรือถูกเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (มาตรา ๑๖) การโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพให้แก่บุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้สามารถกระทำได้ เมื่อได้รับอนุญาตจากผู้อนุญาต (มาตรา ๑๗) และในกรณีที่ผู้รับอนุญาตถึงแก่ความตายทายาทสามารถขอรับโอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ (มาตรา ๑๘)

๓.๒ ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ

กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการจากผู้อนุญาต (มาตรา ๒๐) ซึ่งผู้ขอรับใบอนุญาตจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายกำหนดไว้ ในการนี้ จะต้องได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพที่ได้รับการรับรองและผ่านการทดสอบและประเมินความรู้ความสามารถจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพด้วย (มาตรา ๒๑) ส่วนสถานประกอบการเพื่อสุขภาพประเภทใดจะต้องมีผู้ดำเนินการนั้นให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพกำหนด (มาตรา ๒๗)

๓.๓ การขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ

กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการต่อผู้อนุญาต (มาตรา ๒๒) โดยผู้ขอขึ้นทะเบียนจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามที่กฎหมายกำหนดไว้ ซึ่งจะต้องได้รับวุฒิบัตรหรือประกาศนียบัตรด้านการบริการเพื่อสุขภาพ ที่ได้รับการรับรองจากกรมสนับสนุนบริการสุขภาพด้วย (มาตรา ๒๓) ในการนี้ ไม่มีบทบัญญัติใดในร่างพระราชบัญญัตินี้กำหนดห้ามมิให้บุคคลซึ่งมิได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการประกอบอาชีพเป็นผู้ให้บริการเกี่ยวกับบริการเพื่อสุขภาพ สปา หรือการนวด นอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแต่อย่างใด

๔. หน้าที่ของผู้รับอนุญาตและผู้ดำเนินการ (หมวด ๓)

๔.๑ หน้าที่ของผู้รับอนุญาต (มาตรา ๒๘)

๑) แสดงใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไว้ในที่เปิดเผย และเห็นได้ง่าย ณ สถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาต

๒) จัดให้มีผู้ดำเนินการอยู่ประจำสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตลอดเวลาทำการ พร้อมทั้งแสดงชื่อผู้ดำเนินการไว้ในที่เปิดเผยและเห็นได้ง่าย

๓) จัดทำทะเบียนประวัติผู้ดำเนินการและผู้ให้บริการ

๔) รักษามาตรฐานด้านสถานที่ ความปลอดภัย และการให้บริการให้เป็นไปตามที่ได้รับอนุญาต

๕) รับผู้ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการตามมาตรา ๒๒ เท่านั้น เข้าทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๖) ไม่โฆษณาเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพในลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) ใช้ข้อความโฆษณาอันเป็นเท็จหรือโอ้อวดเกินความเป็นจริง

(ข) โอ้อวดสรรพคุณของการบริการเพื่อสุขภาพ หรืออุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ อันเป็นส่วนประกอบในการให้บริการว่าสามารถบำบัด รักษา หรือป้องกันโรคได้ หรือใช้ถ้อยคำอื่นใดที่มีความหมายในทำนองเดียวกัน

(ค) โฆษณาในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเข้าใจผิดในสาระสำคัญเกี่ยวกับการให้บริการเพื่อสุขภาพ

(ง) โฆษณาที่มีลักษณะส่อไปในทางลามกอนาจาร

๗) ควบคุมดูแลมิให้สถานประกอบการเพื่อสุขภาพก่อให้เกิดความเดือดร้อนรำคาญแก่ผู้อาศัยในบริเวณใกล้เคียง

๘) ห้ามมิให้มีการจัดสถานที่หรือสิ่งอื่นใดสำหรับให้ผู้ให้บริการแสดงตนเพื่อให้สามารถเลือกผู้ให้บริการได้

๙) ควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือมีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย และศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑๐) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑๑) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๑๒) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้ผู้มีอาการมึนเมาจนประพฤติตนวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพระหว่างเวลาทำการ

๑๓) ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ

๔.๒ หน้าที่ของผู้ดำเนินการ (มาตรา ๒๙)

๑) จัดทำคู่มือปฏิบัติงานสำหรับบริการหรือคู่มือการใช้อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ และพัฒนาผู้ให้บริการให้สามารถให้บริการได้ตามคู่มือที่จัดทำขึ้น

๒) ควบคุมดูแลการบริการ อุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ให้ได้มาตรฐาน ถูกสุขลักษณะ และใช้ได้อย่างปลอดภัย

๓) สอบถามและบันทึกข้อมูลสุขภาพพื้นฐาน และคัดกรองผู้รับบริการเพื่อจัดบริการที่เหมาะสม แก่สุขภาพของผู้รับบริการ

๔) ควบคุมดูแลผู้ให้บริการให้ปฏิบัติตามคู่มือการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด และควบคุมดูแลมิให้ผู้ให้บริการออกไปให้บริการนอกสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในเวลาทำงาน

๕) จัดให้มีมาตรการดูแลความปลอดภัยในการทำงานและป้องกันมิให้ผู้รับบริการ ผู้ให้บริการและบุคคลซึ่งทำงานในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพถูกล่วงละเมิดทางเพศ

นอกจากนี้ ให้ผู้ดำเนินการมีหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) และ (๑๓) ด้วย

๕. การพักใช้ใบอนุญาต การเพิกถอนใบอนุญาต และการลบชื่อออกจากทะเบียน (หมวด ๔)

๕.๑ การพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและการพักใช้ใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ (มาตรา ๓๐ และมาตรา ๓๑)

กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้รับอนุญาตฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๘ (๑) (๒) (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) หรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๙ วรรคหนึ่ง หรือผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้แก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดได้หากไม่แก้ไข ให้พนักงานเจ้าหน้าที่รายงานผู้อนุญาตเพื่อพิจารณา โดยอาจสั่งพักใช้ใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพหรือใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ แล้วแต่กรณีซึ่งในระหว่างถูกพักใช้ใบอนุญาตต้องหยุดประกอบกิจการหรือหยุดปฏิบัติหน้าที่ จนกว่าจะดำเนินการแก้ไขให้ถูกต้องและผู้อนุญาตมีคำสั่งเพิกถอนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตนั้น

๕.๒ การเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพและการเพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ (มาตรา ๓๒)

กำหนดให้อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพเป็นผู้มีอำนาจในการพิจารณาสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ดังนี้

๑) เพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพเมื่อปรากฏว่า ผู้รับอนุญาตขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๘ (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓) หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๐ โดยในกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นบุคคลธรรมดาเมื่ออธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพแล้ว กำหนดให้สามารถประกอบกิจการต่อไปได้อีกเก้าสิบวัน ส่วนกรณีที่ผู้รับอนุญาตเป็นนิติบุคคลและปรากฏต่อผู้อนุญาตว่าผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๓ (๑) (๒) (๓) (๔) หรือ (๖) ให้ผู้อนุญาตแจ้งให้ผู้รับอนุญาตแต่งตั้งบุคคลอื่นเข้าดำรงตำแหน่งแทนภายในสามสิบวัน หากไม่ดำเนินการ ให้อธิบดีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้รับอนุญาตสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้ชั่วคราว จนกว่าจะมีการขอรับใบอนุญาตใหม่หรือมีการแก้ไขเปลี่ยนแปลงผู้มีอำนาจจัดการแทนนิติบุคคลแล้วแต่กรณี เพื่อให้การดำเนินธุรกิจของผู้รับอนุญาตมีความต่อเนื่องและไม่กระทบต่อผู้ประกอบกิจการและลูกจ้างของสถานประกอบกิจการดังกล่าวจนเกินไป

๒) เพิกถอนใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ เมื่อปรากฏว่าผู้ดำเนินการขาดคุณสมบัติตามร่างมาตรา ๒๑ ก. (๑) (๒) หรือ (๓) หรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑ ข. (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ตามมาตรา ๒๙ วรรคสอง หรือฝ่าฝืนคำสั่งพักใช้ใบอนุญาตตามมาตรา ๓๑

๓) การลบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียน (มาตรา ๓๓)

กำหนดเพิ่มเติมให้ผู้อนุญาตมีอำนาจลบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียนในกรณีที่ปรากฏว่าผู้ให้บริการขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามที่กำหนดในมาตรา ๒๓

อนึ่ง คำสั่งพักใช้ใบอนุญาต คำสั่งเพิกถอนใบอนุญาต รวมถึงคำสั่งให้ลบชื่อผู้ให้บริการออกจากทะเบียนต้องทำเป็นหนังสือแจ้งผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการทราบแล้วแต่กรณี โดยให้นำหมวดว่าด้วยการแจ้งตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๔)

๖. พนักงานเจ้าหน้าที่ (หมวด ๕)

ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้

๖.๑ เข้าไปในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพในระหว่างเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบหรือควบคุมให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๖.๒ เก็บอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ที่ใช้ในการให้บริการเพื่อสุขภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อเป็นตัวอย่างในการตรวจสอบหรือวิเคราะห์

๖.๓ ยึดหรืออายัดอุปกรณ์ ผลิตภัณฑ์ และเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนภาชนะบรรจุ หีบห่อ ฉลาก และเอกสารกำกับ และเอกสารหรือวัตถุอื่นใดที่มีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าจะเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

๖.๔ มีหนังสือเรียกใช้บุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อประกอบการพิจารณาของพนักงานเจ้าหน้าที่

ทั้งนี้ ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามสมควร (มาตรา ๓๕)

๗. การอุทธรณ์ (หมวด ๖)

๗.๑ ในกรณีที่ผู้อนุญาตไม่ออกใบอนุญาต ไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต ไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือไม่รับขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ให้ผู้ยื่นคำขอมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งการไม่ออกใบอนุญาตการไม่ให้ต่ออายุใบอนุญาต การไม่ให้โอนใบอนุญาต หรือการไม่รับขึ้นทะเบียน แล้วแต่กรณี (มาตรา ๓๘)

๗.๒ กรณีถูกพักใช้ใบอนุญาต ถูกเพิกถอนใบอนุญาต หรือถูกลบชื่อออกจากทะเบียน ให้ผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ หรือผู้ให้บริการมีสิทธิอุทธรณ์เป็นหนังสือต่อปลัดกระทรวงสาธารณสุขภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียน แล้วแต่กรณี แต่การอุทธรณ์ดังกล่าวไม่เป็นการทุเลาการบังคับตามคำสั่งพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือคำสั่งลบชื่อออกจากทะเบียนแต่อย่างใด (มาตรา ๓๙)

๗.๓ กำหนดให้ปลัดกระทรวงสาธารณสุขจะต้องพิจารณาอุทธรณ์ให้แล้วเสร็จภายในกำหนดสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำอุทธรณ์ โดยคำวินิจฉัยของปลัดกระทรวงให้เป็นที่สุด (มาตรา ๔๐)

๘. บทกำหนดโทษ (หมวด ๗)

กำหนดบทกำหนดโทษและอัตราโทษ ดังต่อไปนี้

๘.๑ กรณีมีการใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในธุรกิจในประการที่อาจทำให้ประชาชนเข้าใจว่าเป็นสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้เป็นผู้รับอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพตามพระราชบัญญัตินี้ ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๔๑)

๘.๒ กรณีประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้รับใบอนุญาต ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๒)

๘.๓ กรณีปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพโดยมิได้รับใบอนุญาต ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท (มาตรา ๔๓)

๘.๔ กรณีผู้รับอนุญาตประกอบกิจการไม่ตรงตามประเภทของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ระบุไว้ในใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต้องระวางโทษปรับไม่เกินสี่หมื่นบาท (มาตรา ๔๔)

๘.๕ กรณีผู้รับอนุญาตหรือผู้ดำเนินการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่เกี่ยวกับการควบคุมดูแลมิให้มีการลักลอบหรือมีการค้าประเวณี หรือให้มีการกระทำหรือบริการที่ขัดต่อกฎหมาย ความสงบเรียบร้อย หรือศีลธรรมอันดีในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ห้ามมิให้หรือยินยอมหรือปล่อยปละละเลยให้มีการจำหน่ายหรือเสพเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หรือผลิตภัณฑ์ยาสูบ หรือให้มีการกระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติด หรือให้ผู้มี

อาการมึนเมาจนประพฤติตนวุ่นวายหรือครองสติไม่ได้เข้าไปในสถานประกอบการในระหว่างเวลาทำการ หรือให้มีการนำอาวุธเข้าไปในสถานประกอบการ ผู้กระทำผิดต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามหมื่นบาท เนื่องจากกรณีดังกล่าวเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหน้าที่ซึ่งเป็นความผิดร้ายแรง และความผิดสำเร็จทันทีที่มีการฝ่าฝืนโดยไม่สามารถสั่งแก้ไขการดำเนินการให้ถูกต้องได้ (มาตรา ๔๕)

๘.๖ กรณีผู้รับอนุญาต ผู้ดำเนินการ ผู้ให้บริการ หรือบุคคลซึ่งเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสถานประกอบการเพื่อสุขภาพไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๔๖)

๘.๗ กรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิด กำหนดให้ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการผู้จัดการ หรือบุคคลใด ซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น ผู้นั่งต้องรักโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๔๗)

๘.๘ กำหนดให้บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ทุกกรณี ผู้อนุญาตมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกรมสนับสนุนบริการสุขภาพประกาศกำหนด และเมื่อผู้กระทำผิดได้เสียค่าปรับตามจำนวน ที่เปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๔๘)

๙. บทเฉพาะกาล

กำหนดให้ผู้ประกอบกิจการสถานที่เพื่อสุขภาพหรือเพื่อเสริมสวยตามกฎหมายว่าด้วยสถานบริการ (สถานประกอบการเพื่อสุขภาพ) อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพต่อผู้อนุญาตภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อยื่นคำขอรับใบอนุญาตแล้วให้ประกอบกิจการต่อไปได้จนกว่าจะได้รับแจ้งคำสั่งไม่ออกใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพจากผู้อนุญาต (มาตรา ๔๙)

๑๐. อัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ

กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัติ ดังต่อไปนี้

๑๐.๑ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ฉบับละ ๑๐,๐๐๐ บาท

๑๐.๒ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาตเป็นผู้ดำเนินการ ฉบับละ ๑,๕๐๐ บาท

๑๐.๓ ค่าธรรมเนียมการต่ออายุใบอนุญาตประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ ครั้งละเท่ากับอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประเภทนั้น ๆ แต่ละฉบับ

๑๐.๔ ค่าธรรมเนียมใบแทนใบอนุญาต ฉบับละ ๕๐๐ บาท

๑๐.๕ ค่าธรรมเนียมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขรายการในใบอนุญาต ครั้งละ ๕๐๐ บาท

๑๐.๖ ค่าธรรมเนียมการประกอบกิจการสถานประกอบการเพื่อสุขภาพรายปี ปีละ ๑,๐๐๐ บาท

๒. พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๒๐๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กฎหมายว่าด้วยสถานประกอบการเพื่อสุขภาพที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการว่าจะต้อง

ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศหรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียนเป็นผู้ให้บริการ ซึ่งลักษณะต้องห้ามดังกล่าวเป็นการตัดโอกาสในการประกอบอาชีพและเป็นอุปสรรคในการกลับเข้าสู่สังคมได้ตามปกติของผู้เคยกระทำความผิดดังกล่าวหลังจากพ้นโทษ จึงสมควรยกเลิกลักษณะต้องห้ามนั้น โดยเปิดโอกาสให้กลุ่มบุคคลผู้เคยกระทำความผิดเหล่านี้สามารถเข้าสู่การประกอบอาชีพเป็นผู้ให้บริการในสถานประกอบการเพื่อสุขภาพได้ทันที จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญ คือ กำหนดให้ยกเลิก (๒) ของ ข. ของมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ พ.ศ. ๒๕๕๙ ความว่า (๒) เป็นผู้เคยคำพิพากษาถึงที่สุดว่าเป็นผู้กระทำความผิดในความผิดเกี่ยวกับเพศ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับยาเสพติด หรือความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้าประเวณี เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปีก่อนวันยื่นคำขอขึ้นทะเบียน (มาตรา ๓)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สถาบันการเงินประชาชน

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินประชาชน

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสร้างความยั่งยืนในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“องค์กรการเงินชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเพื่อเก็บออมเงินสะสมรวมกันโดยมีการบริหารจัดการกันเอง และมีการให้บริการทางการเงิน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

“สถาบันการเงินประชาชน” หมายความว่า องค์กรการเงินชุมชนซึ่งได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้

“บริการทางการเงิน” หมายความว่า การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การเป็นตัวแทนการรับชำระเงินและการโอนเงิน หรือการให้บริการทางการเงินอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ธนาคารผู้ประสานงาน” หมายความว่า ธนาคารหรือสถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสถาบันการเงินประชาชน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง

“นายทะเบียน” หมายความว่า นายทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้นเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ด้านการเงินระดับชุมชน ด้านการพัฒนาชุมชน ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐกิจ การเงิน หรือการคลัง ด้านการบัญชี ด้านการบริหารความเสี่ยงหรือการประกันภัย และด้านเทคโนโลยี ด้านละหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการในสำนักงานซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๖ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี

(๓) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๗) ไม่เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ

(๘) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาหรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๙) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานเอกชนเพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๑๐) ไม่เป็นกรรมการหรือผู้บริหารของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

เมื่อครบกำหนดตามวาระในวรรคหนึ่ง หากยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวัน โดยให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยยี่สิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่แทนก็ได้

ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคสาม ให้ถือว่าคณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้โดยจะต้องมีกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้วยอย่างน้อยสามคน

มาตรา ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๖

(๔) รัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๙ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะนโยบายและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงินประชาชนต่อคณะรัฐมนตรี

(๒) กำหนดองค์กรการเงินชุมชนตามมาตรา ๓ และกำหนดธนาคารผู้ประสานงานตามมาตรา ๓ ประกอบกับมาตรา ๔๕

(๓) กำหนดกรอบอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการของสถาบันการเงินประชาชน

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การฝากเงินหรือกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานตามมาตรา ๒๖

(๕) กำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๘ (๗)

(๖) กำหนดอัตราขั้นสูงของเงินที่จ่ายเป็นเงินรางวัลของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน ตามมาตรา ๔๐ (๓)

(๗) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้บริการทางการเงินโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตามมาตรา ๔๒

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแลตามมาตรา ๔๔

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาจัดทำรายงานการดำเนินงานของธนาคารผู้ประสานงานตามมาตรา ๔๗

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๔๘

(๑๑) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนของผู้ตรวจสอบและกำหนดแบบให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบตามมาตรา ๕๖

(๑๒) วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนตามมาตรา ๑๙ มาตรา ๖๒ และมาตรา ๖๕

(๑๓) รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๑๔) ออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๑๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ

มาตรา ๑๐ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๑ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการให้นำบทบัญญัติในมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการอาจเชิญบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้

มาตรา ๑๓ ให้สำนักงานทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานวิชาการ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ

หมวด ๒
สถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๑๔ ให้ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมอบหมายเป็นนายทะเบียน

ให้นายทะเบียนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ กำกับดูแล และตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน

(๒) ออกระเบียบหรือคำสั่งเพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินประชาชน

(๓) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ส่วนที่ ๑
การจัดตั้งและจดทะเบียน

มาตรา ๑๕ ให้สถาบันการเงินประชาชนมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิก และให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิต และสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

สถาบันการเงินประชาชนต้องมีทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าเท่า ๆ กัน โดยสมาชิกแต่ละคนต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละหนึ่งหุ้นซึ่งเป็นหุ้นที่ต้องชำระครั้งเดียวเต็มมูลค่า

มาตรา ๑๖ องค์กรการเงินชุมชนที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกขององค์กรการเงินชุมชนด้วยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ขององค์กรการเงินชุมชนนั้น และต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) มีการจัดทำงบการเงินประจำปีต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียน

(๒) มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๓) มีทุนที่ชำระแล้ว เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท

(๔) มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียน และในวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนต้องไม่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม

สมาชิกต้องเป็นบุคคลธรรมดาและมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในพื้นที่ในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๑๗ ให้ที่ประชุมสมาชิกองค์กรการเงินชุมชนตั้งผู้แทนจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน เพื่อดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนต่อธนาคารผู้ประสานงาน พร้อมด้วยเอกสาร ดังต่อไปนี้

(๑) สำเนารายงานการประชุมสมาชิกซึ่งลงมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ขององค์กรการเงินชุมชน พร้อมด้วยสำเนารายชื่อสมาชิกทั้งหมดขององค์กรการเงินชุมชนนั้น

(๒) ทะเบียนสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและทะเบียนหุ้นที่แต่ละคนจะถือเมื่อได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนแล้ว

(๓) ร่างข้อบังคับตามมาตรา ๒๓

เมื่อธนาคารผู้ประสานงานได้รับคำขอจดทะเบียนและเอกสารตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้เสนอคำขอจดทะเบียนและเอกสารนั้นต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณา

แบบคำขอ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการยื่นคำขอ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๑๘ เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนจากธนาคารผู้ประสานงานแล้ว ให้นายทะเบียนพิจารณาคำขอจดทะเบียน หากเห็นว่าองค์กรการเงินชุมชนตามที่ขอจดทะเบียนมีคุณสมบัติตามมาตรา ๑๖ คำขอจดทะเบียนมีเอกสารครบถ้วนถูกต้องตามมาตรา ๑๗ และการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชนตามที่ขอจดทะเบียนจะเป็นประโยชน์แก่ชุมชน โดยนำความเห็นที่ธนาคารผู้ประสานงานเสนอมาประกอบการพิจารณาด้วยแล้ว ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สถาบันการเงินประชาชนนั้น

สถาบันการเงินประชาชนที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล

มาตรา ๑๙ ในกรณีที่นายทะเบียนมีคำสั่งไม่รับจดทะเบียน ให้แจ้งคำสั่งพร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังองค์กรการเงินชุมชนนั้นโดยไม่ชักช้า

องค์กรการเงินชุมชนมีสิทธิยื่นอุทธรณ์คำสั่งไม่รับจดทะเบียนต่อคณะกรรมการ โดยยื่นอุทธรณ์ต่อนายทะเบียนภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๒๐ เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนใดแล้ว ให้ผู้แทนองค์กรการเงินชุมชนตามมาตรา ๑๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนนั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๑

ให้ผู้ซึ่งมีชื่ออยู่ในทะเบียนสมาชิกตามมาตรา ๑๗ และได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว เป็นสมาชิกสถาบันการเงินประชาชนตั้งแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน

ในกรณีที่มีผู้ขอเข้าเป็นสมาชิกสถาบันการเงินประชาชนภายหลังวันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน ให้ถือว่าเป็นสมาชิกเมื่อได้ชำระค่าหุ้นตามจำนวนที่จะถือครบถ้วนแล้ว

มาตรา ๒๑ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๐ นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชน เพื่อตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๒๒ สถาบันการเงินประชาชนย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดที่เกี่ยวเนื่องกับองค์กรการเงินชุมชนเดิมที่ได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนนั้นทั้งสิ้น

มาตรา ๒๓ ข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนอย่างน้อยต้องมีรายการ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อ ซึ่งต้องมีคำว่า “สถาบันการเงินประชาชน” นำหน้า

(๒) ที่ตั้งสำนักงานของสถาบันการเงินประชาชน

(๓) พื้นที่ในการดำเนินงาน ซึ่งต้องไม่เกินเขตตำบลหรือแขวงที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนและเขตหมู่บ้านตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ที่ติดกับตำบลหรือแขวงอันเป็นที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชน

(๔) ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าของหุ้น การชำระค่าหุ้น การขายและการโอนหุ้น ตลอดจนการจ่ายคืนค่าหุ้น

(๕) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน การบัญชี และการเงินของสถาบันการเงินประชาชน

(๖) คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก วิธีรับสมาชิก การพ้นจากสมาชิกภาพตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิก

(๗) ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่

(๘) การเลือกตั้ง การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการประชุมของคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน

(๙) การส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดสวัสดิการ

(๑๐) ธนาคารผู้ประสานงานที่ให้การสนับสนุน

มาตรา ๒๔ การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้

ในกรณีที่มีการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยการเปลี่ยนชื่อสถาบันการเงินประชาชน ให้สถาบันการเงินประชาชนคืนใบสำคัญรับจดทะเบียน และให้นายทะเบียนออกใบสำคัญรับจดทะเบียนการเปลี่ยนชื่อให้แก่สถาบันการเงินประชาชนด้วย

การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับและการเปลี่ยนชื่อของสถาบันการเงินประชาชนนั้น ย่อมไม่กระทบกระเทือนถึงสิทธิหรือความรับผิดใด ๆ ของสถาบันการเงินประชาชนที่มีต่อบุคคลภายนอก

ให้นำมาตรา ๑๗ มาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ มาใช้บังคับกับการแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ ห้ามผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินประชาชนใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในทางธุรกิจว่า “สถาบันการเงินประชาชน” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน

ส่วนที่ ๒
การดำเนินงานและการกำกับดูแล

มาตรา ๒๖ ให้สถาบันการเงินประชาชนกระทำกิจการได้ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๑๕ ซึ่งรวมถึง

(๑) รับฝากเงินจากสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงาน รวมทั้งวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ในการดำเนินงาน

(๒) ให้สินเชื่อแก่สมาชิก

(๓) เป็นตัวแทนการรับชำระเงินและโอนเงินของสมาชิกและประชาชน

(๔) ฝากเงินหรือกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๕) เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ หรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการอื่น ๆ

(๖) ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ในกรณีดังต่อไปนี้

(ก) เพื่อใช้เป็นสถานที่ดำเนินการหรือใช้ประโยชน์ตามสมควร

(ข) เป็นการได้มาจากการชำระหนี้ หรือจากการประกันต้นเงินที่ให้กู้ยืมไปแต่ต้องจำหน่ายอสังหาริมทรัพย์ดังกล่าวภายในห้าปีนับแต่วันที่อสังหาริมทรัพย์นั้นตกเป็นของสถาบันการเงินประชาชน เว้นแต่ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการให้จำหน่ายภายในกำหนดเวลาอื่น

(๗) ส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกหรือประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงานโดยใช้เงินที่ได้จากการจัดสรรกำไรของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งนี้ ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

(๘) กระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๒๗ ให้สถาบันการเงินประชาชนมีคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก

กรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง กรรมการสถาบันการเงินประชาชนซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับเลือกตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน เว้นแต่ได้รับมติจากที่ประชุมใหญ่สมาชิกโดยมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ให้เป็นกรรมการต่อไปได้อีกวาระหนึ่ง

ในกรณีที่มีการเลือกตั้งกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแทนตำแหน่งที่ว่างก่อนครบวาระ ให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนที่ได้รับเลือกตั้งอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๘ กรรมการสถาบันการเงินประชาชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปี

(๓) เป็นสมาชิกของสถาบันการเงินประชาชน

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือไม่เคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) มีคุณสมบัติหรือไม่มีลักษณะต้องห้ามอื่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๒๙ ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนนั้น กรรมการสถาบันการเงินประชาชนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน ตลอดจนมติที่ประชุมใหญ่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชน และต้องรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานสถาบันการเงินประชาชนนั้น ซึ่งรวมถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การชำระค่าหุ้นนั้น ได้ชำระกันจริง

(๒) จัดให้มีและรักษาไว้ให้เรียบร้อย ซึ่งบรรดาสมุดบัญชีและเอกสารที่กฎหมายกำหนดไว้

(๓) การให้สถาบันการเงินประชาชนเรียกประชุมใหญ่ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนเป็นผู้ดำเนินกิจการและเป็นผู้แทนสถาบันการเงินประชาชนในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอก เพื่อการนี้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจะมอบหมายให้กรรมการคนหนึ่งหรือหลายคนทำการแทน หรือจะทำสัญญาให้บุคคลภายนอกเป็นผู้จัดการก็ได้

มาตรา ๓๑ ค่าตอบแทนของกรรมการสถาบันการเงินประชาชนและผู้จัดการสถาบันการเงินประชาชนให้เป็นไปตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

มาตรา ๓๒ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจัดให้มีการประชุมสมาชิกเป็นการประชุมใหญ่สามัญ ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนนั้น

การประชุมใหญ่คราวอื่นให้เรียกว่า ประชุมใหญ่วิสามัญ

มาตรา ๓๓ เมื่อมีเหตุอันสมควร คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจะเรียกประชุมใหญ่วิสามัญเมื่อใดก็ได้

ในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนขาดทุนถึงครึ่งหนึ่งของจำนวนทุนที่ชำระแล้ว คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนต้องเรียกประชุมใหญ่วิสามัญโดยไม่ชักช้า แต่ไม่เกินสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบเพื่อแจ้งให้สมาชิกทราบถึงการขาดทุนนั้น

มาตรา ๓๔ สมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับจะลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้ โดยในหนังสือร้องขอนั้นต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด

ในกรณีที่สมาชิกเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือร้องขอ ถ้าคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนไม่เรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในกำหนดระยะเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนมีอำนาจเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๓๕ ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีหน้าที่แจ้งคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้สมาชิกทุกคนทราบ

หลักเกณฑ์และวิธีการบอกกล่าวให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๓๖ การประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมใหญ่ สมาชิกอาจมอบอำนาจให้บุคคลในครอบครัวมาประชุมแทนตนได้ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๓๗ ในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน ถ้าสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุมและมิใช่การประชุมใหญ่วิสามัญที่สมาชิกร้องขอให้เรียกประชุม ให้นัดประชุมใหญ่อีกครั้งหนึ่งภายในสิบสี่วันนับแต่วันที่นัดประชุมใหญ่ครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังนี้ เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมด ก็ให้ถือว่าเป็นองค์ประชุม

มาตรา ๓๘ ประธานกรรมการสถาบันการเงินประชาชนเป็นประธานของที่ประชุมใหญ่ ในกรณีที่ไม่มีประธานกรรมการสถาบันการเงินประชาชนหรือมีแต่ไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกซึ่งมาประชุมเลือกสมาชิกคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มาตรา ๓๙ ในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน สมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนน

มติของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกซึ่งมาประชุมและออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้ให้ถือคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกซึ่งมาประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

(๑) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

(๒) การเลือกกรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งในวาระที่สองให้เป็นกรรมการต่อไปอีกหนึ่งวาระตามมาตรา ๒๗ วรรคสอง

มาตรา ๔๐ การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสถาบันการเงินประชาชน ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบของจำนวนทุนของสถาบันการเงินประชาชนหรือมากกว่านั้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

กำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรอง ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน ดังต่อไปนี้

(๑) จ่ายเป็นเงินปันผลแก่สมาชิกตามจำนวนหุ้นที่ถือ

(๒) จ่ายเป็นเงินเฉลี่ยคืนให้แก่สมาชิกตามส่วนที่สมาชิกได้กู้ยืมจากสถาบันการเงินประชาชนในระหว่างปี

(๓) จ่ายเป็นเงินรางวัลแก่กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชนไม่เกินร้อยละของเงินที่จ่ายเป็นเงินปันผลแก่สมาชิกตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๔) จ่ายเป็นเงินสนับสนุนหรือส่งเสริมการจัดสวัสดิการตามที่กำหนดในข้อบังคับ

(๕) เป็นเงินสำรองอื่น

มาตรา ๔๑ เมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้ว สถาบันการเงินประชาชนอาจโอนทุนสำรองตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของสถาบันการเงินประชาชนนั้นได้

มาตรา ๔๒ ให้สถาบันการเงินประชาชนให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้นตามมาตรา ๔๖ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำทะเบียนดังต่อไปนี้ โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้นตามมาตรา ๔๖ (๔) ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด

(๑) ทะเบียนสมาชิก ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ และที่ตั้งสถาบันการเงินประชาชน

(ข) ชื่อ สัญชาติ และที่อยู่ของสมาชิก

(ค) วันที่เข้าเป็นสมาชิก

(๒) ทะเบียนหุ้น ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการ

(ก) ชื่อ และที่ตั้งสถาบันการเงินประชาชน

(ข) ชื่อของสมาชิกที่ถือหุ้น มูลค่าหุ้น จำนวนหุ้น และเงินค่าหุ้นที่ชำระแล้ว

(ค) วันที่ชำระค่าหุ้น

มาตรา ๔๔ การดำเนินงานและการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนในเรื่องดังต่อไปนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

(๑) การให้กู้และการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่

(๒) การดำรงเงินกองทุน

(๓) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

(๔) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

ส่วนที่ ๓
การสนับสนุนและประสานงาน

มาตรา ๔๕ ให้คณะกรรมการประกาศกำหนดผู้ทำหน้าที่เป็นธนาคารผู้ประสานงาน

มาตรา ๔๖ ให้ธนาคารผู้ประสานงานมีหน้าที่สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน และมีหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ข้อเสนอแนะเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนต่อคณะกรรมการ

(๒) สนับสนุน ช่วยเหลือ และแนะนำการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชน โดยเน้นพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีการดำเนินการให้บริการทางการเงินอย่างเข้มแข็ง

(๓) รับคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนจากองค์กรการเงินชุมชนพร้อมทั้งจัดทำความเห็นประกอบการพิจารณา เพื่อนำเสนอต่อนายทะเบียนตามมาตรา ๑๗

(๔) จัดทำและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการให้บริการทางการเงิน ระบบทะเบียน ระบบการโอนเงิน ระบบบัญชี ระบบความปลอดภัย หรือระบบอื่นใดสำหรับสถาบันการเงินประชาชน

(๕) จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมซึ่งรวมถึงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินของสมาชิก สำหรับสถาบันการเงินประชาชน

(๖) จัดทำและพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยง และระบบมาตรฐานการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชน

(๗) พัฒนาศักยภาพและความพร้อม ทั้งในด้านระบบการเงิน การบัญชีและการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร เพื่อยกระดับมาตรฐานให้แก่สถาบันการเงินประชาชน

(๘) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยง และมาตรฐานการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชน

(๙) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๔๗ ให้ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เสนอต่อคณะกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๘ ให้ธนาคารผู้ประสานงานประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๔๙ ให้ธนาคารผู้ประสานงานประเมินความเสี่ยงและมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ และแจ้งผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะให้กับสถาบันการเงินประชาชนและนายทะเบียนทราบ

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และระยะเวลาในการประเมินความเสี่ยงและมาตรฐานคุณภาพการให้บริการ ให้เป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด

มาตรา ๕๐ ให้คณะกรรมการและบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลตามมาตรา ๔๖ (๕) และมาตรา ๔๘ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

ส่วนที่ ๔
การจัดทำบัญชีและสอบบัญชี

มาตรา ๕๑ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป และเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

การลงรายการบัญชีต้องมีเอกสารประกอบการลงบัญชีที่สมบูรณ์โดยครบถ้วน

มาตรา ๕๒ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีบัญชีของสถาบันการเงินประชาชน

งบการเงินประจำปีนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็นแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนนั้น

มาตรา ๕๓ ให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปี และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีและงบการเงินประจำปีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติแล้วไปยังนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่นั้น และเผยแพร่เป็นการทั่วไป

มาตรา ๕๔ ให้สถาบันการเงินประชาชนเก็บรักษางบการเงินประจำปีตามมาตรา ๕๒ และรายงานประจำปีตามมาตรา ๕๓ พร้อมทั้งข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนและกฎหมายว่าด้วยสถาบันการเงินประชาชนไว้ที่สถาบันการเงินประชาชน เพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้

มาตรา ๕๕ ผู้สอบบัญชีนั้น ให้ที่ประชุมใหญ่สามัญเลือกตั้งทุกปีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

ผู้สอบบัญชีซึ่งออกไปนั้นจะเลือกตั้งกลับเข้ารับตำแหน่งอีกก็ได้

หมวด ๓
การตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๕๖ ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสถาบันการเงินประชาชนใดกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือประชาชน ให้นายทะเบียนแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานหรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจสอบเพื่อตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ให้ผู้ตรวจสอบมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าไปในสถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนเพื่อตรวจสอบในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นจนถึงพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการของสถาบันการเงินประชาชนได้ และเมื่อได้เข้าไปและลงมือทำการตรวจสอบดังกล่าวแล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่เสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นได้

(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสถาบันการเงินประชาชน หรือให้ส่งรายงานการประชุมหรือเอกสารใด ๆ ของสถาบันการเงินประชาชนที่จำเป็นแก่การตรวจสอบได้

(๓) ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสถาบันการเงินประชาชนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบซึ่งต้องไม่เกินหกสิบวัน ในการออกคำสั่งยึดหรืออายัดดังกล่าวจะต้องระบุเหตุผลความจำเป็น และสิทธิของผู้ถูกยึดหรืออายัดนั้น

ให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบตามวรรคหนึ่งต่อคณะกรรมการและนายทะเบียนตามแบบที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๕๗ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๕๖ ผู้ตรวจสอบต้องแสดงบัตรประจำตัวที่นายทะเบียนเป็นผู้ออกแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวผู้ตรวจสอบให้เป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนประกาศกำหนด

มาตรา ๕๘ ให้ผู้ตรวจสอบเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

หมวด ๔
การแก้ไขฐานะของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๕๙ ในกรณีที่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนกระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก หรือในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนมีข้อบกพร่องอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๒) ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนระงับการปฏิบัติในส่วนที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรือเสื่อมเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก

(๓) ให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนผู้เป็นต้นเหตุดังกล่าวหยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราวเพื่อแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด

(๔) มีคำสั่งถอดถอนกรรมการสถาบันการเงินประชาชนคนใดคนหนึ่งหรือทุกคนหรือผู้จัดการสถาบันการเงินประชาชน โดยให้ถือว่าคำสั่งดังกล่าวเป็นมติที่ประชุมใหญ่

มาตรา ๖๐ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง

ก่อนที่จะพ้นจากตำแหน่งให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนชั่วคราวจัดให้มีการประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการสถาบันการเงินประชาชนขึ้นใหม่ทั้งคณะตามวิธีการที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๖๑ ในกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนบางคนพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้เป็นกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสถาบันการเงินประชาชนพ้นจากตำแหน่ง ถ้ามิได้เลือกตั้งหรือเลือกตั้งผู้เป็นกรรมการสถาบันการเงินประชาชนไม่ได้ตามกำหนดเวลา ให้ถือว่าคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยกรรมการสถาบันการเงินประชาชนทั้งหมดเท่าที่เหลืออยู่ และให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนดังกล่าวปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้โดยจะต้องมีกรรมการสถาบันการเงินประชาชนอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสถาบันการเงินประชาชนทั้งหมด

มาตรา ๖๒ คำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๖๐ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๓ สถาบันการเงินประชาชนใดมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสามปี หรือขาดทุนเกินร้อยละยี่สิบของจำนวนทุน ให้สถาบันการเงินประชาชนนั้นเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานต่อนายทะเบียน เพื่อขอความเห็นชอบภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบ

โครงการตามวรรคหนึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) แผนดำเนินงาน

(๒) ขั้นตอนที่ทำให้ลดผลขาดทุนของสถาบันการเงินประชาชน

(๓) ระยะเวลาที่จะดำเนินการให้สำเร็จตามโครงการ

เมื่อนายทะเบียนได้รับโครงการแล้ว จะต้องพิจารณาให้ความเห็นชอบหรือไม่ให้ความเห็นชอบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับโครงการ และให้แจ้งสถาบันการเงินประชาชนทราบภายในเวลาดังกล่าว ในการนี้ จะกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนเวลาไว้ด้วยก็ได้

ในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนไม่เสนอโครงการภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง หรือโครงการที่เสนอไม่ได้รับความเห็นชอบ หรือไม่ดำเนินการตามโครงการ หรือดำเนินการไม่เป็นไปตามโครงการที่ได้รับความเห็นชอบหรือตามหลักเกณฑ์หรือเงื่อนเวลาที่นายทะเบียนกำหนดตามวรรคสอง ให้นายทะเบียนมีอำนาจสั่งให้สถาบันการเงินประชาชนนั้นดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่เห็นสมควร หรือสั่งเลิกสถาบันการเงินประชาชนนั้น

หมวด ๕
การเลิกสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๖๔ สถาบันการเงินประชาชนย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน

(๒) ที่ประชุมใหญ่ลงมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของสมาชิกทั้งหมดให้เลิก

(๓) ล้มละลาย

(๔) นายทะเบียนสั่งให้เลิกตามมาตรา ๖๓

(๕) ทุนที่ชำระแล้วต่ำกว่าห้าแสนบาทเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี

ให้สถาบันการเงินประชาชนที่เลิกตาม (๑) (๒) หรือ (๓) แจ้งให้นายทะเบียนทราบภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่เลิก

ให้นายทะเบียนปิดประกาศการเลิกสถาบันการเงินประชาชนไว้ที่สถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๖๕ สถาบันการเงินประชาชนที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๖๓ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด

มาตรา ๖๖ เมื่อสถาบันการเงินประชาชนใดเลิกไปด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๔ ให้จัดการชำระบัญชีตามบทบัญญัติในหมวด ๖ การชำระบัญชี

หมวด ๖
การชำระบัญชี

มาตรา ๖๗ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่ล้มละลายนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย

มาตรา ๖๘ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุนายทะเบียนสั่งให้เลิก ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี

มาตรา ๖๙ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลายหรือนายทะเบียนสั่งให้เลิก ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสถาบันการเงินประชาชน

ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี

เมื่อนายทะเบียนเห็นสมควรหรือเมื่อสมาชิกมีจำนวนไม่น้อยกว่าสองในสามของสมาชิกทั้งหมดร้องขอต่อนายทะเบียน นายทะเบียนจะแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีคนใหม่แทนผู้ชำระบัญชีซึ่งได้รับเลือกตั้งหรือซึ่งได้แต่งตั้งไว้ก็ได้

มาตรา ๗๐ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย ให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียน ห้างหุ้นส่วนจำกัด และบริษัทจำกัด มาใช้บังคับกับการชำระบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนโดยอนุโลม

ในระหว่างการชำระบัญชี ให้ถือว่าสถาบันการเงินประชาชนนั้นยังคงอยู่ตราบเท่าเวลาที่จำเป็นเพื่อการชำระบัญชี

มาตรา ๗๑ ผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนแต่งตั้งอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนกำหนด

ผู้ชำระบัญชีที่ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด

หมวด ๗
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๗๒ ในหมวดนี้

“ผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายความว่า

(๑) กรรมการของสถาบันการเงินประชาชน

(๒) ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งสถาบันการเงินประชาชนแต่งตั้ง มอบหมาย หรือทำสัญญาให้มีอำนาจในการบริหารงานทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ

(๓) บุคคลที่ตามพฤติการณ์มีอำนาจควบคุมหรือครอบงำกรรมการ หรือการจัดการของสถาบันการเงินประชาชน ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

มาตรา ๗๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกไม่เกินวันละห้าพันบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่

มาตรา ๗๔ ผู้ใดขัดขวางผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๕ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๖ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารใด ๆ อันผู้ตรวจสอบได้ยึด อายัด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐานหรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าผู้ตรวจสอบจะรักษาเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๗๗ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินประชาชนเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายอันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณี ดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยตามหน้าที่หรือเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๒) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชี

(๔) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนนั้น

(๕) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของธนาคารผู้ประสานงานที่ให้การสนับสนุนสถาบันการเงินประชาชนนั้น

(๖) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

(๗) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการให้สินเชื่อของสถาบันการเงินประชาชน

(๘) การเปิดเผยความลับของลูกค้าสถาบันการเงินประชาชนที่ถูกเปิดเผยต่อสาธารณชนแล้ว

(๙) การเปิดเผยความลับของลูกค้าของสถาบันการเงินประชาชนซึ่งลูกค้าดังกล่าวให้ความยินยอมแล้ว

(๑๐) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามที่กฎหมายบัญญัติไว้

มาตรา ๗๘ ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงินประชาชนโดยเหตุที่เป็นผู้มีอำนาจในการจัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชนนั้น และเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่งมิให้ใช้บังคับกับการเปิดเผยตามกรณีในมาตรา ๗๗ วรรคสอง

มาตรา ๗๙ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๐ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๕ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๑ เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสม เกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่นายทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นควรให้บุคคลในหน่วยงานของรัฐอื่นใดทำหน้าที่นายทะเบียน ให้เสนอแนวทางการดำเนินการ การโอนภารกิจ งบประมาณ ทรัพย์สิน และหนี้สิน ภาระผูกพัน และบุคลากรไปยังหน่วยงานของรัฐอื่นนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การให้บริการทางการเงินในระดับชุมชนมักดำเนินการโดยองค์กรการเงินชุมชนซึ่งไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลทำให้มีข้อจำกัดในการดำเนินงาน เนื่องจากเน้นการพึ่งพาตัวบุคคลเป็นหลัก รวมทั้งขาดความมั่นคงในด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการบัญชี สมควรยกระดับองค์กรการเงินชุมชนเป็นสถาบันการเงินประชาชนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนทำหน้าที่วางกรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชน เพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืน อันจะทำให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน และมีความยั่งยืนในการพึ่งพาตนเองภายในชุมชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน ต่อมาคณะกรรมาธิการขอยายเวลาพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วันตามมติการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตราและลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๖ ก วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การให้บริการทางการเงินในระดับชุมชนมักดำเนินการโดยองค์กรการเงินชุมชนซึ่งไม่มีสถานะเป็นนิติบุคคลทำให้มีข้อจำกัดในการดำเนินงาน เนื่องจากเน้นการพึ่งพาตัวบุคคลเป็นหลัก รวมทั้งขาดความมั่นคงในด้านการจัดการ ด้านการบริหารความเสี่ยง และด้านการบัญชี สมควรยกระดับองค์กรการเงินชุมชนเป็นสถาบันการเงินประชาชนซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลโดยมีคณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนทำหน้าที่วางกรอบนโยบายและแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจนในการส่งเสริมและกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนเพื่อให้มีการพัฒนาที่ต่อเนื่องและยั่งยืนอันจะทำให้การดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีมาตรฐานเดียวกัน และมีความยั่งยืนในการพึ่งพาตนเองภายในชุมชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๗ หมวดและบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. นิยามศัพท์ (มาตรา ๓)

“องค์กรการเงินชุมชน” หมายความว่า คณะบุคคลที่รวมตัวกันจัดตั้งขึ้นเพื่อเก็บออมเงินสะสมรวมกันโดยมีการบริหารจัดการกันเอง และมีการให้บริการทางการเงิน ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศ

“สถาบันการเงินประชาชน” หมายความว่า องค์กรการเงินชุมชนซึ่งได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้

“บริการทางการเงิน” หมายความว่า การรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ การเป็นตัวแทนการรับชำระเงินและการโอนเงิน หรือการให้บริการทางการเงินอื่นใดตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

“ธนาคารผู้ประสานงาน” หมายความว่า ธนาคารหรือสถาบันการเงินซึ่งทำหน้าที่สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน

๒. คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชน

๒.๑ คณะกรรมการ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน (องค์การมหาชน) และผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคน และผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๕)

๒.๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี โดยกำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖-มาตรา ๘)

๒.๓ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ เสนอแนะนโยบายและแนวทางในการพัฒนาเกี่ยวกับระบบสถาบันการเงินประชาชนต่อคณะรัฐมนตรี กำหนดองค์กรการเงินชุมชน และกำหนดธนาคารผู้ประสานงาน กำหนดกรอบอัตราดอกเบี้ยหรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียม และค่าบริการของสถาบันการเงินประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์การฝากเงินหรือกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงาน กำหนดคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของกรรมการสถาบันการเงินประชาชน กำหนดอัตราขั้นสูงของเงินที่จ่ายเป็นเงินรางวัลของกรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข การให้บริการทางการเงินโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ กำหนดหลักเกณฑ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาจัดทำรายงานการดำเนินงานของธนาคารผู้ประสานงาน กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการประมวลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชน กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนของผู้ตรวจสอบและกำหนดแบบให้ผู้ตรวจสอบรายงานการตรวจสอบ วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียน รายงานผลการดำเนินการของสถาบันการเงินประชาชนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง ตลอดจนออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการ (มาตรา ๙)

๓. สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการรับผิดชอบงานธุรการ งานวิชาการ และกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องกับงานของคณะกรรมการ (มาตรา ๑๓)

๔. สถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๑๔)

๔.๑ ผู้กำหนดให้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือผู้ซึ่งผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังมอบหมาย ทำหน้าที่เป็นนายทะเบียน ให้นายทะเบียนมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (๑) ส่งเสริม ช่วยเหลือ แนะนำ กำกับดูแล และตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน (๒) ออกระเบียบหรือคำสั่งเพื่อให้มีการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินประชาชน (๓) กระทำการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของนายทะเบียนหรือตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๔.๒ การจัดตั้งและจดทะเบียน

๑) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนมีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมการออมทรัพย์แก่สมาชิกและให้บริการทางการเงินแก่สมาชิก รวมทั้งส่งเสริมหรือสนับสนุนการพัฒนาองค์ความรู้ คุณภาพชีวิตและสวัสดิการของสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน สถาบันการเงินประชาชนต้องมีทุน

ซึ่งแบ่งเป็นหุ้น มูลค่าเท่า ๆ กัน โดยสมาชิกแต่ละคนต้องถือหุ้นอย่างน้อยคนละหนึ่งหุ้นซึ่งเป็นหุ้นที่ต้องชำระครั้งเดียวเต็มมูลค่า (มาตรา ๑๕)

๒) กำหนดให้องค์กรการเงินชุมชน ที่จะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนต้องได้รับความเห็นชอบจากสมาชิกขององค์กรการเงินชุมชนด้วยมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดที่มีอยู่ขององค์กรการเงินชุมชนนั้น และต้องมีคุณสมบัติดังต่อไปนี้ (๑) มีการจัดทำบการเงินประจำปีต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียน (๒) มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการทำงานมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี (๓) มีทุนที่ชำระแล้ว เป็นจำนวนไม่ต่ำกว่าห้าแสนบาท (๔) มีผลการดำเนินงานเป็นกำไรต่อเนื่องกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสองปีนับถึงวันยื่นคำขอจดทะเบียนและในวันที่ยื่นคำขอจดทะเบียนต้องไม่มีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม อย่างไรก็ตาม สมาชิกต้องเป็นบุคคลธรรมดาและมีภูมิลำเนาหรือประกอบอาชีพเป็นหลักแหล่งในพื้นที่ในการดำเนินงานขององค์กรการเงินชุมชนนั้นเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปีนับแต่วันที่สมัครเป็นสมาชิก รวมทั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๑๖)

๓) กำหนดให้ที่ประชุมสมาชิกองค์กรการเงินชุมชน ตั้งผู้แทนจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนเพื่อดำเนินการยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนต่อธนาคารผู้ประสานงาน พร้อมด้วยเอกสารสำเนารายงานการประชุมสมาชิก ทะเบียนสมาชิกพร้อมลายมือชื่อและทะเบียนหุ้นที่แต่ละคนจะถือ และร่างข้อบังคับ โดยเสนอคำขอจดทะเบียนและเอกสารนั้นต่อนายทะเบียนพร้อมด้วยความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาเป็นไปตามที่นายทะเบียนกำหนด เมื่อนายทะเบียนได้รับคำขอจดทะเบียนจากธนาคารผู้ประสานงานและมีเอกสารครบถ้วน ถูกต้อง ให้นายทะเบียนรับจดทะเบียนและออกใบสำคัญรับจดทะเบียนให้แก่สถาบันการเงินประชาชนนั้น สถาบันการเงินประชาชนที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๑๗-มาตรา ๑๘)

๔) เมื่อนายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนใดแล้ว ให้ผู้แทนองค์กรการเงินชุมชนตามมาตรา ๑๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนนั้นไปพลางก่อนจนกว่าจะมีคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๑ (มาตรา ๒๐)

๕) กำหนดให้ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนตามมาตรา ๒๐ นัดสมาชิกมาประชุมกันเป็นการประชุมใหญ่สามัญครั้งแรกภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายทะเบียนรับจดทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนเพื่อตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนและมอบหมายการทั้งปวงให้แก่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๒๑)

๖) สถาบันการเงินประชาชนย่อมได้ไปทั้งทรัพย์สิน หนี้สิน สิทธิ และความรับผิดที่เกี่ยวเนื่องกับองค์กรการเงินชุมชนเดิมที่ได้จดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนนั้นทั้งสิ้น (มาตรา ๒๒)

๗) กำหนดให้ข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนอย่างน้อยต้องมีรายการตามพระราชบัญญัตินี้ บัญญัติ ได้แก่ ชื่อซึ่งต้องมีคำว่า “สถาบันการเงินประชาชน” นำหน้า ที่ตั้งสำนักงานของสถาบันการเงินประชาชน พื้นที่ในการดำเนินงาน ทุนซึ่งแบ่งเป็นหุ้น ข้อกำหนดเกี่ยวกับการดำเนินงาน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของสมาชิก ข้อกำหนดเกี่ยวกับการประชุมใหญ่ ฯลฯ (มาตรา ๒๓)

๘) การแก้ไขเพิ่มเติมข้อบังคับ จะกระทำได้ก็แต่โดยมติของที่ประชุมใหญ่ และต้องนำข้อบังคับที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมไปจดทะเบียนต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมใหญ่ลงมติ เมื่อนายทะเบียนได้จดทะเบียนแล้วให้มีผลใช้บังคับได้ (มาตรา ๒๔)

๙) กำหนดห้ามผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินประชาชนใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในทางธุรกิจว่า “สถาบันการเงินประชาชน” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกัน (มาตรา ๒๕)

๔.๓ การดำเนินงานและการกำกับดูแล

๑) สถาบันการเงินประชาชนต้องกระทำกิจการได้ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ รวมถึงรับฝากเงินจากสมาชิกและประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงาน รวมทั้งวิสาหกิจชุมชนตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิสาหกิจชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในพื้นที่ในการดำเนินงาน ให้สินเชื่อแก่สมาชิก เป็นตัวแทนการรับชำระเงินและโอนเงินของสมาชิกและประชาชน ฝากเงินหรือกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนตามหลักเกณฑ์ ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด เรียกเก็บดอกเบี้ยเงินกู้ หรือผลตอบแทน ค่าธรรมเนียมและค่าบริการอื่น ๆ ซื้อหรือมีไว้ซึ่งอสังหาริมทรัพย์ ส่งเสริมหรือสนับสนุนการจัดสวัสดิการให้แก่สมาชิกหรือประชาชนในพื้นที่ในการดำเนินงานโดยใช้เงินที่ได้จากการจัดสรรกำไรของสถาบันการเงินประชาชน ทั้งนี้ตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับ ตลอดจนกระทำกิจการอย่างอื่นบรรดาที่เกี่ยวกับหรือเนื่องในการจัดให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ของสถาบันการเงินประชาชนตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๖)

๒) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนมีคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน ประกอบด้วยประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินสิบสี่คน ซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิก กรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปีนับแต่วันเลือกตั้ง กรรมการสถาบันการเงินประชาชน ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ในการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนนั้น กรรมการสถาบันการเงินประชาชนต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน ตลอดจนมติที่ประชุมใหญ่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชน และต้องรับผิดชอบร่วมกันในการบริหารงานสถาบันการเงินประชาชนนั้น (มาตรา ๒๗ - มาตรา ๒๙)

๓) กำหนดให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนจัดให้มีการประชุมสมาชิกเป็นการประชุมใหญ่สามัญ ปีละหนึ่งครั้งภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนนั้น การประชุมใหญ่คราวอื่นให้เรียกว่า ประชุมใหญ่วิสามัญ และสมาชิกซึ่งมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดหรือจำนวนตามที่กำหนดในข้อบังคับจะลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนให้เรียกประชุมใหญ่วิสามัญก็ได้ โดยในหนังสือร้องขอนั้นต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด (มาตรา ๓๒ และมาตรา ๓๔)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนมีหน้าที่แจ้งคำบอกกล่าวเรียกประชุมใหญ่ให้สมาชิกทุกคนทราบ หลักเกณฑ์และวิธีการบอกกล่าวให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน และการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน ต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖)

๕) ในการประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชน สมาชิกหนึ่งคนให้มีหนึ่งเสียงในการลงคะแนนมติของที่ประชุมใหญ่ให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกซึ่งมาประชุมและออกเสียงลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด (มาตรา ๓๙)

๖) การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสถาบันการเงินประชาชน ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ จนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนถึงหนึ่งในสิบของจำนวนทุนของสถาบันการเงินประชาชนหรือมากกว่านั้นตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนกำไรสุทธิประจำปีที่เหลือจากการจัดสรรเป็นทุนสำรอง ที่ประชุมใหญ่อาจจัดสรรได้ภายใต้ข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๔๐)

๗) เมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมใหญ่แล้ว สถาบันการเงินประชาชนอาจโอนทุนสำรองตามมาตรา ๔๐ วรรคหนึ่ง เพื่อชดเชยผลขาดทุนสะสมของสถาบันการเงินประชาชนนั้นได้ (มาตรา ๔๑)

๘) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนจัดทำทะเบียน โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศที่ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำขึ้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่นายทะเบียนกำหนด (มาตรา ๔๓)

๙) กำหนดให้การดำเนินงานและการกำกับดูแลสถาบันการเงินประชาชนในเรื่องดังต่อไปนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (๑) การให้กู้และการให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้รายใหญ่ (๒) การดำรงเงินกองทุน (๓) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (๔) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล (มาตรา ๔๔)

๔.๔ การสนับสนุนและประสานงาน

๑) กำหนดให้คณะกรรมการประกาศกำหนดผู้ทำหน้าที่เป็นธนาคารผู้ประสานงาน และให้ธนาคารผู้ประสานงานมีหน้าที่สนับสนุนและประสานงานการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน และมีหน้าที่ให้ข้อเสนอแนะเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนต่อคณะกรรมการ สนับสนุนช่วยเหลือ และแนะนำการจัดตั้งสถาบันการเงินประชาชน โดยเน้นพื้นที่ที่มีศักยภาพและมีการดำเนินการให้บริการทางการเงินอย่างเข้มแข็ง รับคำขอจดทะเบียนเป็นสถาบันการเงินประชาชนจากองค์กรการเงินชุมชน พร้อมทั้งจัดทำความเห็นประกอบการพิจารณา เพื่อนำเสนอต่อนายทะเบียน จัดทำและพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการให้บริการทางการเงิน จัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล จัดทำและพัฒนาระบบบริหารจัดการความเสี่ยง พัฒนาศักยภาพและความพร้อม ทั้งในด้านระบบการเงิน การบัญชีและการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากร เพื่อยกระดับมาตรฐานให้แก่สถาบันการเงินประชาชน ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายและมาตรการที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินประชาชน ซึ่งรวมถึงการประเมินความเสี่ยง และมาตรฐานการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชน และปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย (มาตรา ๔๖)

๒) กำหนดให้ธนาคารผู้ประสานงานจัดทำรายงานผลการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวกับสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เสนอต่อคณะกรรมการ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๔๗)

๓) กำหนดให้ธนาคารผู้ประสานงานประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๔๘)

๔) กำหนดให้ธนาคารผู้ประสานงานประเมินความเสี่ยงและมาตรฐานคุณภาพการให้บริการของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ และแจ้งผลการประเมินพร้อมข้อเสนอแนะให้กับสถาบันการเงินประชาชนและนายทะเบียนทราบ (มาตรา ๔๙)

๕) กำหนดให้คณะกรรมการและบุคคลที่คณะกรรมการมอบหมายมีอำนาจในการเข้าถึงข้อมูลตามมาตรา ๔๖ (๕) ซึ่งจัดทำและพัฒนาระบบฐานข้อมูล วิเคราะห์และตรวจสอบข้อมูลธุรกรรมซึ่งรวมถึงข้อมูลธุรกรรมทางการเงินของสมาชิก สำหรับสถาบันการเงินประชาชนและมาตรา ๔๘ ซึ่งธนาคารผู้ประสานงานประมวลผลข้อมูลเกี่ยวกับการให้บริการทางการเงินและข้อมูลทั่วไปของสถาบันการเงินประชาชนที่อยู่ในความรับผิดชอบ เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๐)

๔.๕ การจัดทำบัญชีและสอบบัญชี

๑) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนต้องจัดทำบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเก็บรักษาบัญชีและเอกสารประกอบการลงบัญชีไว้ที่สถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนกำหนด (มาตรา ๕๑)

๒) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนต้องจัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีบัญชีของสถาบันการเงินประชาชน งบการเงินประจำปีนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบและแสดงความเห็น

แล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสถาบันการเงินประชาชนภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนนั้น (มาตรา ๕๒)

๓) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนต้องจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชนเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปี และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีและงบการเงินประจำปีซึ่งที่ประชุมใหญ่ได้อนุมัติแล้วไปยังนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุมใหญ่นั้น และเผยแพร่เป็นการทั่วไป (มาตรา ๕๓)

๔) กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนต้องเก็บรักษางบการเงินประจำปี พร้อมทั้งข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชนและกฎหมายว่าด้วย สถาบันการเงินประชาชนไว้ที่สถาบันการเงินประชาชนเพื่อให้สมาชิกตรวจดูได้ (มาตรา ๕๔)

๕) กำหนดให้ผู้สอบบัญชีนั้น ให้ที่ประชุมใหญ่สามัญเลือกตั้งทุกปีจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีซึ่งออกไปนั้นจะเลือกตั้งกลับเข้ารับตำแหน่งอีกก็ได้ (มาตรา ๕๕)

๕. การตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชน

กำหนดในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่าสถาบันการเงินประชาชนใดกระทำการฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้ หรือกระทำการหรืองดเว้นกระทำการที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่สมาชิกหรือประชาชนให้นายทะเบียนแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง หรือบุคคลภายนอกเป็นผู้ตรวจสอบเพื่อตรวจสอบสถาบันการเงินประชาชนนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด ซึ่งผู้ตรวจสอบมีหน้าที่และอำนาจ เข้าไปในสถานที่ตั้งของสถาบันการเงินประชาชนเพื่อตรวจสอบ ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้กรรมการ ผู้จัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชน มาชี้แจงข้อเท็จจริง ยึดหรืออายัดเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องในสถาบันการเงินประชาชนเพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบ โดยผู้ตรวจสอบต้องแสดงบัตรประจำตัวที่นายทะเบียนเป็นผู้ออกแก่บุคคลที่เกี่ยวข้อง และให้ผู้ตรวจสอบเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๕๖-มาตรา ๕๘)

๖. การแก้ไขฐานะของสถาบันการเงินประชาชน

๖.๑ กำหนดในกรณีที่คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนกระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตน จนทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิกหรือในกรณีที่สถาบันการเงินประชาชนมีข้อบกพร่องอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อสถาบันการเงินประชาชนหรือสมาชิก ให้นายทะเบียนมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๙)

๖.๒ กำหนดในกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ ให้นายทะเบียนตั้งคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนชั่วคราว มีอำนาจหน้าที่และสิทธิเช่นเดียวกับคณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชน และให้อยู่ในตำแหน่งไม่เกินเก้าสิบวันนับแต่วันที่แต่งตั้ง (มาตรา ๖๐)

๖.๓ กำหนดในกรณีที่นายทะเบียนสั่งให้กรรมการสถาบันการเงินประชาชนบางคนพ้นจากตำแหน่ง ให้คณะกรรมการสถาบันการเงินประชาชนส่วนที่เหลือเรียกประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้เป็นกรรมการสถาบันการเงินประชาชนแทนภายในเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่กรรมการสถาบันการเงินประชาชนพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๖๑)

๖.๔ คำสั่งใด ๆ ตามมาตรา ๕๙ หรือมาตรา ๖๐ ให้ผู้มีส่วนได้เสียอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการได้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด (มาตรา ๖๒)

๖.๕ สถาบันการเงินประชาชนใดมีผลการดำเนินงานขาดทุนติดต่อกันเกินสามปี หรือขาดทุนเกินร้อยละยี่สิบของจำนวนทุน ให้สถาบันการเงินประชาชนนั้นเสนอโครงการเพื่อแก้ไขฐานะและการดำเนินงานต่อนายทะเบียน เพื่อขอความเห็นชอบภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ทราบ ซึ่งโครงการอย่างน้อย

ต้องมีแผนดำเนินงาน ขั้นตอนที่ทำให้ลดผลขาดทุนของสถาบันการเงินประชาชน และระยะเวลาที่จะดำเนินการให้สำเร็จตามโครงการ (มาตรา ๖๓)

๗. การเลิกสถาบันการเงินประชาชน

๗.๑ กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนย่อมเลิกด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ มีเหตุตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันการเงินประชาชน ที่ประชุมใหญ่ลงมติไม่น้อยกว่าสามในสี่ของสมาชิกทั้งหมดให้เลิก ล้มละลาย นายทะเบียนสั่งให้เลิก ทุนที่ชำระแล้วต่ำกว่าห้าแสนบาทเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินกว่าหนึ่งรอบปีบัญชี (มาตรา ๖๔)

๗.๒ กำหนดให้สถาบันการเงินประชาชนที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๖๓ มีสิทธิอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการ โดยทำเป็นหนังสือยื่นต่อนายทะเบียนภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง และให้นายทะเบียนส่งคำอุทธรณ์ต่อไปยังคณะกรรมการโดยไม่ชักช้า คำวินิจฉัยของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด (มาตรา ๖๕)

๗.๓ เมื่อสถาบันการเงินประชาชนใดเลิกไปด้วยเหตุหนึ่งเหตุใดตามที่ระบุไว้ในมาตรา ๖๔ ให้จัดการชำระบัญชีตามบทบัญญัติในหมวด ๖ การชำระบัญชี (มาตรา ๖๖)

๘. การชำระบัญชี

๘.๑ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่ล้มละลายนั้น ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยล้มละลาย (มาตรา ๖๗)

๘.๒ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุนายทะเบียนสั่งให้เลิกให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี (มาตรา ๖๘)

๘.๓ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลายหรือนายทะเบียนสั่งให้เลิก ให้ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชีภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสถาบันการเงินประชาชน ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ไม่เลือกตั้งผู้ชำระบัญชีภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้นายทะเบียนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชีขึ้นทำการชำระบัญชี (มาตรา ๖๙)

๘.๔ การชำระบัญชีสถาบันการเงินประชาชนที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลายให้นำบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ว่าด้วยการชำระบัญชีห้างหุ้นส่วนจดทะเบียนห้างหุ้นส่วนจำกัดและบริษัทจำกัด มาใช้บังคับกับการชำระบัญชีของสถาบันการเงินประชาชนโดยอนุโลม (มาตรา ๗๐)

๘.๕ ผู้ชำระบัญชีที่นายทะเบียนแต่งตั้งอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่นายทะเบียนกำหนด ผู้ชำระบัญชีที่ที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งอาจได้รับค่าตอบแทนตามที่ที่ประชุมใหญ่กำหนด (มาตรา ๗๑)

๙. บทกำหนดโทษ

๙.๑ ในหมวดนี้ “ผู้มีอำนาจในการจัดการ” หมายความว่า (๑) กรรมการของสถาบันการเงินประชาชน (๒) ผู้จัดการหรือบุคคลซึ่งสถาบันการเงินประชาชนแต่งตั้ง มอบหมาย หรือทำสัญญาให้มีอำนาจในการบริหารงานทั้งหมดหรือบางส่วน หรือ (๓) บุคคลที่ตามพฤติการณ์มีอำนาจควบคุมหรือครอบงำกรรมการ หรือการจัดการของสถาบันการเงินประชาชน ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของตนในการกำหนดนโยบายหรือการดำเนินงานของสถาบันการเงินประชาชน (มาตรา ๗๒)

๙.๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๒๕ ซึ่งห้ามผู้ใดนอกจากสถาบันการเงินประชาชนใช้ชื่อหรือคำแสดงชื่อในทางธุรกิจว่า “สถาบันการเงินประชาชน” หรือคำอื่นใดที่มีความหมายเช่นเดียวกันต้องระวางโทษจำคุก (มาตรา ๗๓)

๙.๓ ผู้ใดขัดขวางผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุก (มาตรา ๗๔)

๙.๔ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้ตรวจสอบซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระวางโทษจำคุก (มาตรา ๗๕)

๙.๕ ผู้ใดทำให้เสียหาย ทำลาย ซ่อนเร้น เอาไปเสีย หรือทำให้สูญหายหรือไร้ประโยชน์ซึ่งเอกสารใด ๆ อันผู้ตรวจสอบได้ยึด อายัด รักษาไว้ หรือสั่งให้ส่งเพื่อเป็นพยานหลักฐานหรือเพื่อบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย ไม่ว่าผู้ตรวจสอบจะรักษาเอกสารนั้นไว้เอง หรือสั่งให้ผู้นั้นหรือผู้อื่นส่งหรือรักษาไว้ก็ตาม ต้องระวางโทษจำคุก (มาตรา ๗๖)

๙.๖ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของสถาบันการเงินประชาชนเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนดในกฎหมายอันเป็นกิจการที่ตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยแก่บุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุก (มาตรา ๗๗)

๙.๗ ผู้ใดล่วงรู้หรือได้มาซึ่งความลับของสถาบันการเงินประชาชนโดยเหตุที่เป็นผู้มีอำนาจในการจัดการ พนักงาน หรือลูกจ้าง ของสถาบันการเงินประชาชนนั้น และเปิดเผยความลับนั้นในประการที่น่าจะก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคลอื่นหรือประชาชน ต้องระวางโทษจำคุก (มาตรา ๗๘)

๙.๘ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือผู้มีอำนาจในการจัดการหรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น

๑๐. บทเฉพาะกาล

๑๐.๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการพัฒนาระบบสถาบันการเงินประชาชนประกอบด้วยประธานกรรมการและกรรมการโดยตำแหน่งตามมาตรา ๕ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน (มาตรา ๘๐)

๑๐.๒ เมื่อครบกำหนดสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังพิจารณาความจำเป็นและความเหมาะสม เกี่ยวกับบุคคลในหน่วยงานของรัฐซึ่งทำหน้าที่นายทะเบียนสถาบันการเงินประชาชนตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ในกรณีที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเห็นควรให้บุคคลในหน่วยงานของรัฐอื่นใดทำหน้าที่นายทะเบียน ให้เสนอแนวทางการดำเนินการ การโอนภารกิจ งบประมาณ ทรัพย์สิน และหนี้สิน ภาระผูกพัน และบุคลากรไปยังหน่วยงานของรัฐอื่นนั้นต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙

(๒) ประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๗๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕

(๓) พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษาที่ประกอบด้วยส่วนงานของสถาบันที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภาสถาบันกำหนด

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“สภาคณาจารย์” หมายความว่า สภาคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“สภาพนักงาน” หมายความว่า สภาพนักงานสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“พนักงานสถาบัน” หมายความว่า พนักงานสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

“ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน” หมายความว่า พนักงานสถาบัน ข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการซึ่งปฏิบัติงานในสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัตินี้ และเป็นนิติบุคคล

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ และกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗ ให้สถาบันซึ่งจัดตั้งขึ้นตามแนวพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ที่ทรงเห็นความสำคัญของการจัดให้มีสถาบันการศึกษาชั้นสูงทางด้านการบริหารเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ เป็นสถานศึกษาชั้นสูงระดับบัณฑิตศึกษา มีวัตถุประสงค์และพันธกิจในการให้การศึกษาและอบรม สร้าง พัฒนา ประมวล ประยุกต์ และเผยแพร่องค์ความรู้ ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการด้านพัฒนบริหารศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ทำนุบำรุงและส่งเสริมคุณธรรม ศิลปะและวัฒนธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สถาบันมีปณิธานในการผลิตบัณฑิตที่มีความรู้และคุณธรรม มีความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ ตลอดจนมุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศทางวิชาการ โดยนำความรู้และคุณธรรมมาสร้างปัญญา สร้างจิตสำนึก และความรับผิดชอบต่อสังคมและประเทศชาติ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและสามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ ให้สถาบันคำนึงถึง

(๑) ความมีเสรีภาพทางวิชาการ

(๒) ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา

(๓) ความเป็นเลิศทางวิชาการที่มีมาตรฐานและคุณภาพอันเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ

(๔) ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล

(๕) ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม และประเทศชาติ

(๖) การมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันและนักศึกษา

มาตรา ๙ สถาบันอาจแบ่งส่วนงาน ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงาน

(๒) คณะ

(๓) วิทยาลัย

(๔) สำนัก

สถาบันอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในมาตรา ๗ เป็นส่วนงานในสถาบันอีกได้

มาตรา ๑๐ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา และในกรณีการจัดตั้งและการรวมส่วนงาน ให้กำหนดฐานะและภาระหน้าที่ของส่วนงานนั้นด้วย

การแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานตามมาตรา ๙ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน

มาตรา ๑๑ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ สถาบันอาจรับสถานศึกษาชั้นสูง หรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันได้ และมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันสมทบนั้นได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๓ กิจการของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานและกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่พนักงานสถาบันต้องได้รับการคุ้มครองและประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน

มาตรา ๑๔ สถาบันมีหน้าที่และอำนาจกระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) ซื้อ ขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่า เช่าซื้อ ให้เช่าซื้อ จำหน่ายและแลกเปลี่ยน หรือทำนิติกรรมใด ๆ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีทรัพยสิทธิต่าง ๆ ในทรัพย์สินของสถาบัน หรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา หรือหาประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา และจำหน่ายทรัพย์สินทั้งภายในและภายนอกราชอาณาจักร ตลอดจนรับเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุดหนุนหรืออุทิศให้

การจำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนอสังหาริมทรัพย์ของสถาบัน ให้กระทำได้เฉพาะอสังหาริมทรัพย์ที่ได้มาตามมาตรา ๑๖ ที่มีวัตถุประสงค์ให้จำหน่ายหรือแลกเปลี่ยนได้

(๒) ดำเนินกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการศึกษาและบริการทางวิชาการ

(๓) รับค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ และค่าบริการในการให้บริการภายในหน้าที่และอำนาจของสถาบัน รวมทั้งทำความตกลงหรือกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับการนั้น

(๔) ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นทั้งของรัฐหรือของเอกชน หรือกับองค์การหรือหน่วยงานต่างประเทศหรือระหว่างประเทศ ในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๕) กู้ยืมเงินและให้กู้ยืมเงินโดยมีหลักประกันด้วยบุคคลหรือทรัพย์สิน ถือหุ้น เข้าเป็นหุ้นส่วนและลงทุนหรือร่วมลงทุน ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน

การกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุนหรือการร่วมลงทุน ถ้าเป็นจำนวนเงินเกินวงเงินที่รัฐมนตรีกำหนดต้องได้รับความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีก่อน

(๖) ออกพันธบัตรหรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุนโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

(๗) ปกครอง ดูแล บำรุงรักษา จัดการ ใช้ และจัดหาประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันและที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุ

(๘) จัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคล รวมตลอดถึงลงทุนหรือร่วมลงทุนกับบุคคลหรือนิติบุคคลใด เพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของสถาบันหรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของสถาบัน

มาตรา ๑๕ รายได้ของสถาบัน มีดังต่อไปนี้

(๑) ทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๘๓

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน

(๔) เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือสถาบันจัดตั้งขึ้น และรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว

(๕) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าบริการต่าง ๆ และเงินหรือทรัพย์สินอื่นที่สถาบันเรียกเก็บตามหน้าที่และอำนาจ หรือที่ได้จากสัญญาต่าง ๆ ของสถาบัน

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนหรือการร่วมลงทุนและจากทรัพย์สินของสถาบัน

(๗) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุซึ่งสถาบันปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๘) รายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น

เงินอุดหนุนทั่วไปตาม (๒) นั้น รัฐบาลพึงจัดสรรให้แก่สถาบันโดยตรงเป็นจำนวนที่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายที่จำเป็นในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์ของสถาบันและในการพัฒนาการอุดมศึกษาที่อยู่ในความรับผิดชอบของสถาบัน เพื่อให้สามารถพัฒนาคุณภาพของการศึกษาให้เป็นสถาบันการศึกษาชั้นนำระดับนานาชาติได้

รายได้ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หรือกฎหมายอื่น

ในกรณีที่รายได้ตามวรรคหนึ่งมีจำนวนไม่เพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายในการดำเนินการของสถาบันและค่าภาระต่าง ๆ ที่เหมาะสม และสถาบันไม่สามารถหาเงินจากแหล่งอื่นได้ รัฐบาลพึงจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่สถาบันตามความจำเป็นของสถาบัน

ในกรณีที่รัฐบาลได้ปรับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง ค่าตอบแทน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดให้แก่ข้าราชการ ให้รัฐบาลจัดสรรงบประมาณในลักษณะเงินอุดหนุนทั่วไปเพิ่มเติมให้แก่สถาบันในสัดส่วนเดียวกันเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดังกล่าวให้แก่พนักงานสถาบันด้วย

มาตรา ๑๖ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน หรือได้มาโดยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา ๑๗ ทรัพย์สินของสถาบันที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีทั้งปวง รวมทั้งการบังคับทางปกครอง

บุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับสถาบันในเรื่องทรัพย์สินของสถาบันมิได้

มาตรา ๑๘ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบันตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้ แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว ต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน

หมวด ๒
การดำเนินการ

มาตรา ๑๙ ให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเก้าคน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน

(๓) อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์ ประธานสภาพนักงาน และนายกสมาคมนักศึกษาเก่าสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

(๔) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคน จากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีจำนวนหนึ่งคน และจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก จำนวนหนึ่งคน

(๕) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสองคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำผู้ซึ่งทำการสอนในสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๓) และ (๔)

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน ทั้งนี้ ต้องเลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจากบัญชีรายชื่อที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาเสนอจำนวนหนึ่งคน

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์ และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ให้สภาสถาบันเลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภาสถาบัน และให้อุปนายกสภาสถาบันทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบันเมื่อนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน และในกรณีที่อุปนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอุปนายกสภาสถาบัน ให้สภาสถาบันเลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบัน

ให้สภาสถาบันแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการสภาสถาบัน และจะให้มีผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

มาตรา ๒๐ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๒) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้

กรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๔) และ (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับเลือกใหม่อีกได้

มาตรา ๒๑ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๒) (๔) และ (๕) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด และยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาสถาบันประกอบด้วยกรรมการสภาสถาบันเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๙ (๒)(๔) หรือ (๕) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ และได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการเลือกผู้ดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือยังมิได้เลือกกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภาสถาบันอื่นซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการเลือกกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๒๓ สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดเป้าหมาย วางนโยบาย และแนวทางในการพัฒนาของสถาบันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสถาบัน และอาจมอบหมายให้ส่วนงานใดในสถาบันเป็นผู้ออกข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศสำหรับส่วนงานนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปได้

(๓) ออกข้อบังคับว่าด้วยการบริหารงานบุคคลของสถาบัน

(๔) ออกข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน

(๕) อนุมัติการให้ปริญญาและประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด ทั้งของสถาบันและที่สถาบันจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น รวมทั้งอนุมัติการให้ปริญญากิตติมศักดิ์

(๖) อนุมัติการจัดตั้งและการยุบเลิกวิทยาเขต

(๗) อนุมัติการจัดตั้ง การรวม หรือการยุบเลิกส่วนงานของสถาบันตามมาตรา ๙ รวมทั้งการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานดังกล่าว

(๘) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และพิจารณาถอดถอนนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษ

(๙) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น

(๑๐) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก

(๑๑) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก

(๑๒) อนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม การยกเลิกการสมทบ หรือการยกเลิกการจัดการศึกษาร่วมของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น การอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม หรือการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๑๓) กำหนดนโยบายและวิธีการเกี่ยวกับการจัดหารายได้ การจัดหาแหล่งทุนและทรัพยากรอื่น

(๑๔) อนุมัติการกู้ยืมเงิน การให้กู้ยืมเงิน การถือหุ้น การเข้าเป็นหุ้นส่วน การลงทุน หรือการร่วมลงทุน

(๑๕) อนุมัติการจัดตั้งหรือร่วมกับบุคคลอื่นในการจัดตั้งองค์กรที่เป็นนิติบุคคลหรือยกเลิกนิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรา ๑๔ (๘)

(๑๖) อนุมัติการตั้งงบประมาณรายรับและอนุมัติงบประมาณรายจ่ายของสถาบัน

(๑๗) รับรองรายงานประจำปีของสถาบันและเสนอรายงานนั้นต่อรัฐมนตรีเพื่อทราบ

(๑๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบัน รวมทั้งมอบอำนาจให้คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลดังกล่าวทำการแทน แล้วรายงานให้สภาสถาบันทราบ

(๑๙) สร้างเสริมและตรวจสอบการดำเนินงานของสถาบันให้เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล

(๒๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของส่วนงานใดหรือของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๔ การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๕ ให้มีคณะกรรมการบริหารสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) อธิการบดี เป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ประธานสภาคณาจารย์ และประธานสภาพนักงาน

ให้คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการโดยคำแนะนำของอธิการบดี

มาตรา ๒๖ คณะกรรมการบริหารสถาบันมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแผนพัฒนาสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๒) พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน เพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๓) เสนอการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานต่อสภาสถาบัน

(๔) ดำเนินการเกี่ยวกับการบริหาร การเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของสถาบัน ตามข้อบังคับของสถาบัน

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการบริหารสถาบัน

(๖) ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำแก่อธิการบดี และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๗ การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการบริหารสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๘ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาวิชาการให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๙ สภาวิชาการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย แนวทางในการพัฒนาและแผนพัฒนาวิชาการของสถาบันต่ออธิการบดี

(๒) เสนอแนะต่อสภาสถาบันในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษาและการเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษา

(๓) เสนอแนะต่อสภาสถาบันในการอนุมัติการรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม การยกเลิกการสมทบ หรือการยกเลิกการจัดการศึกษาร่วม

(๔) กำหนดและกำกับดูแลคุณภาพและมาตรฐานวิชาการของสถาบัน

(๕) เสนอการให้ปริญญาและประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดต่อสภาสถาบัน

(๖) เสนอวิธีการอันจะทำให้เกิดพัฒนาการทางการศึกษา การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมต่อสภาสถาบัน

(๗) ดำเนินการเกี่ยวกับวิชาการของสถาบันตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ คณะกรรมการบริหารงานบุคคล และคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการตามวรรคหนึ่ง รวมทั้งหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๑ ให้มีสภาคณาจารย์ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของสถาบัน

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาคณาจารย์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๒ สภาคณาจารย์มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันกับคณาจารย์ประจำ ระหว่างคณาจารย์ประจำด้วยกัน และระหว่างคณาจารย์ประจำกับผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ

(๒) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของคณาจารย์ประจำ

(๓) ผดุงเกียรติของคณาจารย์ประจำ

(๔) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภาสถาบันและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของสถาบัน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๓ ให้มีสภาพนักงาน ประกอบด้วย ประธานสภาพนักงานและกรรมการสภาพนักงานซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำของสถาบัน

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาพนักงานและกรรมการสภาพนักงาน ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๔ สภาพนักงานมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันกับผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน และระหว่างผู้ปฏิบัติงานในสถาบันด้วยกัน

(๒) ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ

(๓) ผดุงเกียรติของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ

(๔) เสนอแนะและให้คำปรึกษาแก่สภาสถาบันและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของสถาบัน

(๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ให้มีอธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด และรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และอาจมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๓๖ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

รองอธิการบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙ วรรคหนึ่งและวรรคสาม

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๙ วรรคสองและวรรคสาม

มาตรา ๓๗ อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘

(๔) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๗) สภาสถาบันมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดตามมาตรา ๕๔

(๘) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

มาตรา ๓๘ อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีหรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๙ รองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีคุณสมบัติเช่นเดียวกับอธิการบดี

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และเคยปฏิบัติงานในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

ผู้ช่วยอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๐ อธิการบดีเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั้งปวง และให้มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน รวมทั้งวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบัน ในการนี้ ให้มีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ และคำสั่งได้

(๒) บริหารงานบุคคล การเงิน การคลัง การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน

(๓) บรรจุ แต่งตั้ง ถอดถอน และดำเนินการทางวินัยแก่พนักงานสถาบันและลูกจ้างของสถาบัน ตามข้อบังคับของสถาบัน

(๔) จัดทำแผนพัฒนาสถาบัน และดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน

(๕) จัดหารายได้และทรัพยากรอื่นจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินภารกิจให้บรรลุวัตถุประสงค์และปณิธานของสถาบัน

(๖) จัดทำงบประมาณรายรับและงบประมาณรายจ่ายเพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๗) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองผู้อำนวยการสำนัก และรองหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก

(๘) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานของรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

(๙) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับกิจการด้านต่าง ๆ ของสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๑๐) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศของสถาบัน หรือตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๔๑ ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองอธิการบดีเป็นผู้รักษาการแทน ถ้ามีรองอธิการบดีหลายคน ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดเป็นผู้รักษาการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี หรือไม่มีผู้รักษาการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่ง หรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๘ เป็นผู้รักษาการแทน

มาตรา ๔๒ ในกรณีที่มีการจัดตั้งวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้รับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้นตามที่อธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๔๓ ในกรณีที่มีการจัดตั้งวิทยาเขต ให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขตคณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำวิทยาเขต รวมทั้งหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๔ ในคณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองคณบดีหรือรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

คณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณบดี หัวหน้าส่วนงาน รองคณบดี และรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

การรักษาการแทนคณบดีและหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีหรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๕ คณบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัยต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง คณบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัยต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๖ ในสำนักหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนัก ให้มีผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักหรือรองหัวหน้าส่วนงานตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงานมอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงาน รองผู้อำนวยการสำนัก และรองหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

การรักษาการแทนผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่ง ให้นำมาตรา ๔๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

เมื่อผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงานตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง ให้รองผู้อำนวยการสำนักหรือรองหัวหน้าส่วนงานนั้นพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๔๗ ในสำนักงาน ให้มีผู้อำนวยการสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักงานตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการสำนักงานมอบหมายก็ได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานและรองผู้อำนวยการสำนักงานตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๘ ในส่วนงานของสถาบันที่จัดการเรียนการสอน ให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงาน ประกอบด้วย คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงาน แล้วแต่กรณี เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

ในส่วนงานของสถาบันที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน อาจให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานด้วยได้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงาน หรือผู้อำนวยการสำนักงาน แล้วแต่กรณี เป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการและกรรมการประจำส่วนงาน รวมทั้งหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำส่วนงานตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๙ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งอยู่หนึ่งตำแหน่งแล้ว ให้รักษาการแทนตำแหน่งอื่นได้อีกเพียงหนึ่งตำแหน่ง แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๕๐ นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ในกรณีที่มีกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง หรือกำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการ อนุกรรมการ หรือมีหน้าที่และอำนาจอย่างใด ให้ผู้รักษาการแทนหรือผู้ปฏิบัติการแทนทำหน้าที่กรรมการ อนุกรรมการ หรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาการแทนหรือปฏิบัติการแทนด้วย แล้วแต่กรณี เว้นแต่ผู้มอบอำนาจจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในคำสั่งมอบอำนาจ

หมวด ๓
การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๕๑ ให้สถาบันจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๒ ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินส่วนงานของสถาบันเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประเมินส่วนงานของสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๓ ให้สภาวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้นเพื่อเสนอสภาสถาบันพิจารณา ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา ๕๔ ให้สภาสถาบันจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๕ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

หมวด ๔
การบัญชีและการตรวจสอบ

มาตรา ๕๖ ให้สถาบันวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง แยกตามส่วนงานของสถาบัน เป็นไปตามหลักการควบคุมภายในที่ดี มีสมุดบัญชีลงรายการแยกตามประเภทของสินทรัพย์ หนี้สิน ทุน รายได้ และค่าใช้จ่ายตามความเป็นจริง พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการนั้น ๆ และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป

มาตรา ๕๗ สถาบันต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเพื่อตรวจสอบการดำเนินการต่าง ๆ ของสถาบัน และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาก่อนเสนอสภาสถาบัน เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

การตรวจสอบตามวรรคหนึ่ง ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแต่งตั้งโดยสภาสถาบัน

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบ รวมทั้งหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๘ ให้สถาบันจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของสถาบันภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีของสถาบัน ให้เป็นไปตามประกาศของสถาบัน

มาตรา ๕๙ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบัน และให้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสถาบันทุกรอบปีบัญชี

มาตรา ๖๐ ให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบัน เพื่อการนี้ ให้มีอำนาจสอบถามอธิการบดีและผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน และเรียกให้ส่งสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบันเป็นการเพิ่มเติมได้ตามความจำเป็น

มาตรา ๖๑ ให้ผู้สอบบัญชีจัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภาสถาบันภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อให้สภาสถาบันเสนอต่อรัฐมนตรี

ให้สถาบันเผยแพร่รายงานประจำปีของปีที่สิ้นไปนั้น แสดงบัญชีงบดุล บัญชีทำการ และบัญชีรายรับและรายจ่ายที่ผู้สอบบัญชีรับรองแล้ว พร้อมทั้งแสดงผลงานของสถาบันในปีที่ล่วงมาและแผนงานที่จะจัดทำในปีต่อไปภายในสองร้อยสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๖๒ ให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

หมวด ๕
การกำกับและดูแล

มาตรา ๖๓ รัฐมนตรีมีหน้าที่และอำนาจกำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันเป็นการเฉพาะ ในกรณีที่มีปัญหาข้อขัดแย้งในการดำเนินกิจการของสถาบันซึ่งอาจเกิดความเสียหายต่อส่วนรวม ให้รัฐมนตรีเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา เมื่อคณะรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดแล้ว ให้ผู้เกี่ยวข้องมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๖๔ บรรดาเรื่องที่สถาบันจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ

หมวด ๖
คณาจารย์

มาตรา ๖๕ คณาจารย์ประจำมีหน้าที่ในการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามพันธกิจของสถาบัน

ให้คณาจารย์ปฏิบัติหน้าที่และดำรงตนตามประมวลจริยธรรมของสถาบันตามที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา ๖๖ คณาจารย์ประจำของสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

สภาสถาบันอาจกำหนดให้มีตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่นอีกได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๗ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งไปโดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาวิชาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๘ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ หรือรองศาสตราจารย์พิเศษซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสม และมีความรู้ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ โดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๖๙ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษหรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๗๐ บุคคลใดได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์หรือศาสตราจารย์พิเศษ หรือได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการดังกล่าวเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่ง ให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
(๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
(๓) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
(๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
(๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
(๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
(๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

การใช้คำนำหน้านามและการใช้อักษรย่อคำนำหน้านามสำหรับตำแหน่งทางวิชาการที่เรียกชื่ออย่างอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

หมวด ๗
การบริหารงานบุคคล

มาตรา ๗๑ พนักงานสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) พนักงานสถาบันสายวิชาการ

(๒) พนักงานสถาบันสายสนับสนุนวิชาการ

นอกจากพนักงานสถาบันตามวรรคหนึ่งแล้ว สถาบันอาจให้มีลูกจ้างของสถาบันเพื่อปฏิบัติงานในส่วนงานต่าง ๆ ในสถาบันอีกได้

มาตรา ๗๒ การบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานสถาบันและลูกจ้างของสถาบันตามมาตรา ๗๑ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันตามมาตรา ๒๓ (๓)

หมวด ๘
ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๗๓ ปริญญาของสถาบันมีสองชั้น คือ

ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด.

ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม.

มาตรา ๗๔ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน และให้หรือร่วมให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศ หรือขององค์การระหว่างประเทศ

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๗๕ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้

มาตรา ๗๖ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ ได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรดุษฎีบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาเอกหรือเทียบเท่าแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรมหาบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทหรือเทียบเท่าแล้ว

(๓) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีหรือเทียบเท่าแล้ว

(๔) ประกาศนียบัตรประเภทอื่น ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชาหรือผู้สำเร็จการฝึกอบรม

มาตรา ๗๗ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิและคุณธรรม มีผลงานเป็นที่ประจักษ์และเป็นประโยชน์ต่อสังคมสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน นายกสภาสถาบัน หรือกรรมการสภาสถาบันในขณะดำรงตำแหน่งนั้นไม่ได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๗๘ สถาบันอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน ครุยประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน ครุยประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุยประจำตำแหน่งคณาจารย์ประจำของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๗๙ สถาบันอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือการใช้สิ่งดังกล่าวที่มิใช่เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือกิจการของสถาบัน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน

มาตรา ๘๐ สถาบันอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบันได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๙
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๘๑ ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด หรือมีตำแหน่งใดในสถาบันโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้ หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๘๒ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบัน ไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ วรรคสอง

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระทงเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๘๓ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาเป็นของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๘๔ ให้ส่วนราชการในสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ และส่วนงานภายในที่สภาสถาบันได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในสถาบันที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นส่วนงานของสถาบันไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีประกาศของสถาบันตามมาตรา ๑๐ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๕ ให้นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๖ ให้ประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๘๗ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ แต่ถ้าบุคคลดังกล่าวเป็นข้าราชการของสถาบันต้องแสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อครบกำหนดเวลาสามสิบวันตามวรรคหนึ่งแล้ว ถ้าผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไม่แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานสถาบัน ให้พ้นจากตำแหน่ง และให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๙๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๘ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๘๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ และหัวหน้าส่วนงานภายในที่สภาสถาบันได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในสถาบัน อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๙๐ การนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนราชการหรือส่วนงานภายในที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือสำนัก ให้นับรวมวาระการดำรงตำแหน่งนั้นตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นวาระการดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

มาตรา ๙๑ ให้โอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ และพนักงานสถาบันของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ มาเป็นข้าราชการ ลูกจ้างประจำของส่วนราชการ และพนักงานสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลของข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าสถาบันเป็นส่วนราชการ และให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการดังกล่าวรับเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่น ๆ ผ่านสถาบัน โดยเบิกจ่ายจากเงินงบประมาณแผ่นดินงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้อง และให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการมาใช้บังคับ แล้วแต่กรณี

ในกรณีที่นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการมาใช้บังคับแต่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ หรือมีกรณีที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ด้วยเหตุใด ให้การดำเนินการในส่วนที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้หรือในส่วนที่ไม่อาจนำมาใช้บังคับได้ เป็นไปตามมติของสภาสถาบัน

มาตรา ๙๒ ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามมาตรา ๙๑ ผู้ใด

(๑) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทำเป็นหนังสือภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สถาบันดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบัน แล้วแต่กรณี ในทันที

(๒) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทำเป็นหนังสือภายหลังกำหนดเวลาตาม (๑) แต่ไม่เกินสามปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เมื่อสถาบันได้ประเมินแล้วเห็นว่ามีความรู้ความสามารถตามหลักเกณฑ์ที่สถาบันกำหนด ให้สถาบันดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันได้ โดยไม่ต้องทดลองปฏิบัติงาน

(๓) แสดงเจตนาเปลี่ยนสถานภาพมาเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ โดยทำเป็นหนังสือภายหลังกำหนดเวลาตาม (๒) ถ้าสถาบันเห็นว่าการรับบุคคลนั้นเข้าทำงานจะเป็นประโยชน์ต่อสถาบัน และมีอัตราที่จะรับเข้าทำงานได้ ให้สถาบันดำเนินการรับเข้าเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามข้อบังคับของสถาบันได้

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน และเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

ข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามมาตรา ๙๑ ซึ่งมิได้รับเข้าเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการหรือลูกจ้างประจำของส่วนราชการต่อไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

มาตรา ๙๓ ผู้ซึ่งสถาบันรับเข้าเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามมาตรา ๘๗ และมาตรา ๙๒ ให้ได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอย่างอื่น ไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบัน ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๙๔ ข้าราชการซึ่งสถาบันรับเข้าเป็นพนักงานสถาบันตามมาตรา ๘๗ และมาตรา ๙๒ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่สถาบันรับเข้าเป็นพนักงานสถาบัน

ลูกจ้างประจำของส่วนราชการซึ่งสถาบันรับเข้าเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบันตามมาตรา ๙๒ ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการยุบตำแหน่ง และให้มีสิทธิได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญ และมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

พนักงานสถาบันซึ่งได้รับสิทธิประโยชน์ในฐานะข้าราชการบำนาญแล้ว ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม แต่ไม่ตัดสิทธิที่จะประกันตนด้วยความสมัครใจ

มาตรา ๙๕ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการตามมาตรา ๙๑ ปฏิบัติงานในสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการดังกล่าวมีส่วนร่วมในกิจการสภาสถาบัน สภาคณาจารย์ หรือสภาพนักงาน โดยเท่าเทียมกับพนักงานสถาบันแล้วแต่กรณีด้วย ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๙๖ ให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสำนัก และคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่สภาสถาบันได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในสถาบัน ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีฐานะและปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการดังกล่าวต่อไปจนกว่าจะครบวาระ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๙๗ ให้ผู้ซึ่งเป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรืออาจารย์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ ศาสตราจารย์พิเศษ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรืออาจารย์ของสถาบันต่อไปตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ซึ่งเป็นอาจารย์พิเศษของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ . ๒๕๐๙ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นอาจารย์พิเศษของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้จนครบกำหนดที่ได้รับแต่งตั้ง

มาตรา ๙๘ สิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานสถาบันที่โอนมาตามมาตรา ๙๑ หรือเปลี่ยนสถานภาพตามมาตรา ๙๒ และสิทธิในการเลื่อนตำแหน่งของลูกจ้างประจำของส่วนราชการ มิให้เสียไปเพราะเหตุที่โอนมา หรือเปลี่ยนสถานภาพเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้างของสถาบัน

มาตรา ๙๙ ในกรณีที่ตำแหน่งข้าราชการและลูกจ้างประจำของส่วนราชการในสถาบันว่างลง ไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้น และให้โอนอัตรา ตำแหน่งและงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้งงบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ และเงินอื่นที่เกี่ยวข้องซึ่งตั้งไว้สำหรับตำแหน่งนั้นมาเป็นของสถาบัน และให้ถือว่าการโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ

มาตรา ๑๐๐ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในระหว่างที่ยังมิได้ออกข้อบังคับ ระเบียบ หรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้นำพระราชกฤษฎีกาประกาศทบวงมหาวิทยาลัย ข้อบังคับ ระเบียบ และประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ที่มีมาแต่เดิมให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของชาติและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความเป็นอิสระและคล่องตัว คำนึงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพัฒนบริหารศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง และการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน (ครบกำหนดวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ เมื่อวันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๑๗๗

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงการบริหารสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่มีมาแต่เดิมให้สอดคล้องกับแนวทางการปฏิรูปการศึกษาของชาติและการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการที่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล มีความเป็นอิสระและคล่องตัว คำนึงถึงความเป็นเลิศทางวิชาการด้านพัฒนบริหารศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้องและการจัดการศึกษาที่มีคุณภาพและประสิทธิภาพ โดยให้มีฐานะเป็นสถาบันอุดมศึกษาของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการแต่อยู่ในกำกับของรัฐ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.๒๕๖๒ ได้ยกเลิกกฎหมาย ๓ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ประกาศของคณะปฏิบัติ ฉบับที่ ๑๗๙ ลงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๑๕ และพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๓

ทั้งนี้ พระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ.๒๕๖๒ มีเนื้อหาแบ่งออกเป็น ๙ หมวด และบทเฉพาะกาล ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามคำว่า “สถาบัน” “วิทยาเขต” “สภาสถาบัน” “สภาคณาจารย์” “สภาพนักงาน” “พนักงานสถาบัน” และ “ผู้ปฏิบัติงานในสภาสถาบัน” เช่นคำว่า “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ “วิทยาเขต” หมายความว่า เขตการศึกษา ที่ประกอบด้วยส่วนงานของสถาบันที่ตั้งอยู่ในเขตท้องที่ตามที่สภาสถาบันกำหนด เป็นต้น (มาตรา ๔)

๒. สถานะของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ โดยกำหนดให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ เป็นสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้และเป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานในกำกับของรัฐ ที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน กฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการและกฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจ ตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณและกฎหมายอื่น (มาตรา ๕)

๓. บททั่วไป

๓.๑ การจัดตั้งสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กำหนดให้สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์เป็นสถานศึกษาขั้นสูงระดับบัณฑิตศึกษา มีวัตถุประสงค์และพันธกิจในการให้การศึกษาและอบรม สร้างพัฒนา ประมวล ประยุกต์ และเผยแพร่องค์ความรู้ ทำการวิจัย และให้บริการทางวิชาการด้านพัฒนบริหารศาสตร์และศาสตร์อื่นที่เกี่ยวข้อง เสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือ ความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก ทำนุบำรุงและส่งเสริมคุณธรรม และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเสมอภาคทางวิชาการ ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา ความเป็นเลิศทางวิชาการที่มีมาตรฐานและคุณธรรมอันเป็นที่ยอมรับทั้งในประเทศและในระดับนานาชาติ ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล ความรับผิดชอบต่อชุมชน สังคม ประเทศชาติ และการมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันและนักศึกษา (มาตรา ๗ ถึงมาตรา ๘)

๓.๒ การแบ่งส่วนงานของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กำหนดให้สถาบันอาจแบ่งส่วนงานออกเป็นสำนักงาน คณะ วิทยาลัย สำนัก และอาจให้มีส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัยหรือสำนักได้ ซึ่งการจัดตั้ง การรวมและการยุบเลิกงานให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๐)

๓.๓ การดำเนินการของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ และการควบคุม กำหนดให้สถาบันอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันได้และมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถาบันศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันสมทบนั้นได้ ทั้งนี้ ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา สำหรับการควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน นอกจากนี้ สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ การดำเนินการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยร่วมดังกล่าว ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน โดยกิจกรรมของสถาบันไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ (มาตรา ๑๑ ถึง มาตรา ๑๓)

๓.๔ อำนาจหน้าที่ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ กำหนดให้สถาบันมีหน้าที่และอำนาจกระทำการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ รวมถึงมีอำนาจ ซื้อขาย จ้าง รับจ้าง สร้าง จัดหา โอน รับโอน เช่า ให้เช่าเพื่อประโยชน์แก่กิจการของสถาบัน ตลอดจนถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง หรือมีสิทธิทรัพย์สินต่าง ๆ ในทรัพย์สินของสถาบันหรือมีสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา (มาตรา ๑๔)

๓.๕ รายได้ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ได้แก่ ทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๘๓ เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปี เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน เงินกองทุนที่รัฐบาลหรือสถาบันจัดตั้งขึ้นและรายได้หรือผลประโยชน์จากกองทุนดังกล่าว ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าบริการต่าง ๆ ของสถาบัน รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้รับจากการลงทุน หรือได้จากการใช้ที่ราชพัสดุ ฯลฯ และกำหนดให้รายได้ของสถาบันไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หรือกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๕)

๓.๖ อสังหาริมทรัพย์ของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ซึ่งได้มาโดยมีผู้อุทิศให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน หรือได้มาโดยวิธีอื่น ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน และให้ทรัพย์สินของสถาบันที่ใช้เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการศึกษา การวิจัย การใช้บริการทางวิชาการ และการทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมโดยตรง ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดี ทั้งปวงรวมทั้งการบังคับทางปกครอง นอกจากนี้ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันจะต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน ในกรณีเงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนด ถ้ามีการเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ ต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน (มาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๘)

๔. การดำเนินการ

๔.๑ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

๑) สภาสถาบัน ประกอบด้วย นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๙ คน ซึ่งได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง และกรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ อธิการบดี ประธานสภาคณาจารย์ ประธานสภาพนักงาน นายกสมาคมนักศึกษาเก่าสถาบันฯ และกรรมการสภาสถาบันอีก จำนวน ๕ คน ซึ่งเลือกจากรองอธิการบดี จำนวน ๑ คน คณะบดี จำนวน ๑ คน และผู้อำนวยการสำนักหรือที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัยหรือสำนัก จำนวน ๑ คน และเลือกจากคณาจารย์ประจำผู้ทำการสอนในสถาบันมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี จำนวน ๒ คน (มาตรา ๑๙)

๒) กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิมีคราวละ ๓ ปี และการพ้นจากตำแหน่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิเป็นไปตามวาระและตามที่พระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑)

๓) สภาสถาบันทำหน้าที่และมีอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบันรวมถึงกำหนดเป้าหมาย วางนโยบายและแนวทางในการพัฒนาของสถาบันเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน ออกข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ มีอำนาจอนุมัติการให้ปริญญาและประกาศนียบัตร อนุมัติการจัดตั้งและการยุบเลิกวิทยาเขต พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและพิจารณาถอดถอดนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ รวมถึงแต่ตั้งและถอนถอนตำแหน่งศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ รองอธิการบดี คณะบดี ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก และติดตามประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าส่วนงานซึ่งมีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก (มาตรา ๒๓)

๔) การประชุมและวิธีดำเนินงานของสภาสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๔)

๔.๒ คณะกรรมการบริหารสภาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธาน กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รองอธิการบดี คณะบดี ผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงาน และให้คณะกรรมการบริหารสถาบันแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่งเป็นเลขานุการ (มาตรา ๒๕) ทำหน้าที่และมีอำนาจในการเสนอแผน พัฒนาสถาบันต่อสภาสถาบัน พิจารณาและกลั่นกรองข้อบังคับ ระเบียบและประกาศ เสนอการจัดตั้ง การรวมหรือการยุบเลิกส่วนงาน และการแบ่งหน่วยงานภายในของส่วนงานต่อสภาสถาบันฯลฯ (มาตรา ๒๖) การประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการฯ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน (มาตรา ๒๗)

๔.๓ สภาวิชาการ ประกอบด้วย ประกอบด้วย ประธานสภาวิชาการและกรรมการสภาวิชาการ ซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้ง ทั้งนี้ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่ง ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๘) เพื่อทำหน้าที่และมีอำนาจในการเสนอแนะเป้าหมาย นโยบาย แนวทางในการพัฒนาและแผนพัฒนาวิชาการของสถาบันต่ออธิการบดี เสนอแนะต่อสภาสถาบันในการอนุมัติหลักสูตรการศึกษา การรับเข้าสมทบ การจัดการศึกษาร่วม การยกเลิกการสมทบหรือการยกเลิกการจัดการศึกษาร่วม กำหนดและกำกับดูแลคุณภาพและมาตรฐานวิชาการ เสนอการให้ปริญญาและประกาศนียบัตร เสนอวิธีการอันจะก่อให้เกิดพัฒนาทางการศึกษา การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการแก่สังคมต่อสภาสถาบัน (มาตรา ๒๙)

๔.๔ คณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการ คณะกรรมการบริหารงานบุคคลและคณะกรรมการอุทธรณ์และร้องทุกข์เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน (มาตรา ๓๐)

๔.๕ สภาคณาจารย์สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน โดยทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสถาบันกับคณาจารย์ประจำระหว่างคณาจารย์ประจำด้วยกัน และระหว่างคณาจารย์ประจำกับผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม และจรรยาบรรณของคณาจารย์ประจำ ผดุงเกียรติของคณาจารย์ประจำ รวมถึงเสนอแนะ ให้คำปรึกษาแก่สภาสถาบันและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของสถาบัน (มาตรา ๓๑ และมาตรา ๓๒)

๔.๖ สภาพนักงานสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ประกอบด้วย ประธานสภาพนักงานและกรรมการสภาพนักงานซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช้คณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน โดยทำหน้าที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างสนถาบันกับผู้ปฏิบัติงานในสถาบันและระหว่างผู้ปฏิบัติงานในสถาบันด้วยกัน ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันผดุงเกียรติของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งไม่ใช่คณาจารย์ประจำ รวมถึงเสนอแนะ ให้คำปรึกษาแก่สภาสถาบันและอธิการบดีในการบริหารกิจการทั้งปวงของสถาบัน (มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔)

๔.๗ อธิการบดี เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้อธิการบดี มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปีและจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ การพ้นจากตำแหน่งตามวาระและตามที่พระราชบัญญัตินี้ เช่น ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติตามมาตรา ๓๘ เป็นต้น ซึ่งอธิการบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองและเคยปฏิบัติงานในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี และกำหนดให้อธิการบดี ทำหน้าที่เป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั้งปวงและให้มีหน้าที่และอำนาจบริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย ข้อบังคับ ระเบียบและประกาศของสถาบันรวมทั้งวัตถุประสงค์และนโยบายของสถาบัน รวมถึงมีอำนาจออกระเบียบ ประกาศ และคำสั่งได้ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๕ ถึงมาตรา ๔๐)

๔.๘ รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี กฎหมายกำหนดให้อาจมีรองอธิการบดี หรือผู้ช่วยอธิการบดีทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้ ซึ่งตำแหน่งรองอธิการบดีให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี และตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดีให้อธิการบดีแต่งตั้ง เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๗)

๔.๙ กำหนดเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่แทนอธิการบดี ในกรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ (มาตรา ๔๑)

๔.๑๐ การจัดตั้งวิทยาเขต ให้มีรองอธิการบดีคนหนึ่งซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดี เป็นผู้รับผิดชอบงานของวิทยาเขตนั้นตามที่อธิการบดีมอบหมาย นอกจากนี้กำหนดให้มีคณะกรรมการประจำวิทยาเขต คณะหนึ่ง องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประจำวิทยาเขต รวมทั้งหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการประจำวิทยาเขต ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓)

๔.๑๑ ในคณะ วิทยาลัย หรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัย ให้มีคณบดีหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของส่วนงานนั้น กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งคณะบดีหรือหัวหน้าส่วนงานคราวละสามปี จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ซึ่งหลักเกณฑ์ วิธีการได้มา การพ้นจากตำแหน่ง และหน้าที่และอำนาจของคณะบดี หัวหน้าส่วนงาน รองคณบดี และรองหัวหน้าส่วนงานให้เป็นไปตามข้อบังคับสถาบัน (มาตรา ๔๔) คณะบดีและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะหรือวิทยาลัยต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี (มาตรา ๕๕)

๔.๑๒ ในสำนักหรือส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าสำนัก โดยกำหนดให้มีผู้อำนวยการสำนักหรือหัวหน้าส่วนงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดของการบริหารงานของส่วนงานนั้น มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และเป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน (มาตรา ๔๖)

๔.๑๓ ในสำนักงาน โดยกำหนดให้มีผู้อำนวยการสำนักงานคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของสำนักงานนั้น และจะให้มีรองผู้อำนวยการสำนักงานก็ได้ตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด (มาตรา ๔๗)

๔.๑๔ ในส่วนงานของสถาบันที่จัดการเรียนการสอน โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานประกอบด้วย คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนงาน แล้วแต่กรณีเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง และในส่วนของของสถาบันที่ไม่ได้จัดการเรียนการสอน อาจให้มีคณะกรรมการประจำส่วนงานด้วยได้ ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสำนัก หัวหน้าส่วนงาน หรือผู้อำนวยการสำนักงาน แล้วแต่กรณีเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง ทั้งนี้ เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๘)

๔.๑๕ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าส่วนงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ วิทยาลัย หรือสำนัก ต้องสามารถปฏิบัติหน้าที่ได้เต็มเวลา และจะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ (มาตรา ๔๙ วรรคหนึ่ง) และกำหนดเกี่ยวกับการรักษาการแทน การมอบอำนายให้ปฏิบัติการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๐)

๕. การประกันคุณภาพและการประเมิน

๕.๑ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน ทั้งนี้ ตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๑)

๕.๒ สภาวิชาการต้องจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอนและการวัดผลตามหลักสูตร (มาตรา ๕๓)

๕.๓ สภาสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะวิทยาลัย หรือสำนักตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๔)

๕.๔ อธิการบดีต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของรองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๕)

๖. การบัญชีและการตรวจสอบ

๖.๑ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต้องวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีอันถูกต้อง ต้องจัดให้มีระบบตรวจสอบภายใน และรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบเพื่อพิจารณาก่อนเสนอสภาสถาบัน โดยกำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการตรวจสอบ วาระการดำรงตำแหน่ง รวมถึงหน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการประชุมและวิธีดำเนินงานของคณะกรรมการตรวจสอบให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗)

๖.๒ สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ต้องจัดทำงบการเงิน และบัญชีรายรับและรายจ่ายส่งผู้สอบบัญชีของสถาบันภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี วันเริ่มและวันสิ้นปีบัญชีให้เป็นไปตามประกาศของสถาบัน(มาตรา ๕๘) และให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือบุคคลภายนอกซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชีของสถาบัน (มาตรา ๕๙) โดยผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องของสถาบัน จัดทำรายงานผลการสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อสภาสถาบันภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อให้สภาสถาบันเสนอต่อรัฐมนตรี และเผยแพร่ (มาตรา ๖๐ ถึงมาตรา ๖๑)

๖.๓ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๖๒)

๗. การกำกับและดูแล โดยกำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการมีหน้าที่และอำนาจกำกับและดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับสถาบันเป็นการเฉพาะ ให้บรรดาเรื่องที่สถาบันจะต้องเสนอไปยังคณะรัฐมนตรีตามพระราชบัญญัตินี้ให้รัฐมนตรีเป็นผู้เสนอ (มาตรา ๖๓ และมาตรา ๖๔)

๘. คณาจารย์

๘.๑ คณาจารย์ประจำ มีหน้าที่ในการสอน วิจัย ให้บริการทางวิชาการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพันธกิจดำรงตนตามประมวลจริยธรรมของสถาบัน ซึ่งตำแหน่งทางวิชาการของคณาจารย์ประจำสถาบัน ได้แก่ ศาสตราจารย์ซึ่งได้รับโปรดเกล้า รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ (มาตรา ๖๖) และกำหนดความรู้ความสามารถ ความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ และคุณสมบัติของศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ซึ่งจะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ (มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘)

๘.๒ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอาจารย์พิเศษซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ นอกจากนี้ อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณะบดี คุณสมบัติหลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษและอาจารย์พิเศษให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๖๙)

๘.๓ กำหนดเกี่ยวกับการใช้คำนำหน้านามตำแหน่งต่าง ๆ ทางวิชาการและการใช้อักษรย่อตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีสิทธิใช้ตำแหน่งทางวิชาการเป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไปดังนี้ (มาตรา ๗๐)

๑) ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
๒) ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
๓) ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)
๔) รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
๕) รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
๖) ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
๗) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

๙. การบริหารงานบุคคล โดยกำหนดให้พนักงานสถาบัน ประกอบด้วย พนักงานสถาบันสายวิชาการ และพนักงานสถาบันสายสนับสนุนวิชาการ นอกจากนี้ สถาบันอาจให้มีลูกจ้างของสถาบันเพื่อปฏิบัติงานในส่วนงานต่าง ๆ ในสถาบันอีกได้ โดยการบริหารงานบุคคลสำหรับพนักงานสถาบันและลูกจ้างของสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๗๑ มาตรา ๗๒)

๑๐. ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๑๐.๑ กำหนดให้ปริญญาของสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ มีสองชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ ม.

๑๐.๒ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการสอน ในสถาบัน และให้หรือร่วมให้ปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดในสาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศ การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา นอกจากนี้ สถาบันอาจออกข้อบังคับกำหนดให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาได้รับปริญญาเกียรตินิยมได้ และยังอาจออกข้อบังคับกำหนดให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ ได้ (มาตรา ๗๔ ถึงมาตรา ๗๖) รวมถึงมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์ (มาตรา ๗๗) และอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะและเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดง (มาตรา ๗๘) มีตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือหน่วยงานของสถาบันได้ และให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน ทั้งนี้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๗๙ ถึงมาตรา ๘๐)

๑๑. บทกำหนดโทษ

๑๑.๑ กำหนดโทษสำหรับผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ ครุยประจำตำแหน่ง เครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษา พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าวโดยไม่มีสิทธิที่จะใช้หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในสถาบันโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น (มาตรา ๘๑)

๑๑.๒ กำหนดโทษจำคุก ไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้

๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบัน

๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันปลอมหรือซึ่งทำเลียนแบบ

๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนงานของสถาบันที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยฝ่าฝืนมาตรา ๗๙ วรรคสอง (มาตรา ๘๒)

๑๒. บทเฉพาะกาล

๑๒.๑ บรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน งบประมาณ และรายได้ของสถาบันตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๐๙ ให้โอนมาเป็นของสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๓)

๑๒.๒ ส่วนราชการในสถาบัน และส่วนงานภายในที่สภาสถาบันได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นส่วนงานของสถาบันไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีประกาศของสถาบันตามมาตรา ๑๐ ซึ่งต้องไม่เกินสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๔)

๑๒.๓ ประธานสภาคณาจารย์และกรรมการสภาคณาจารย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีสภาคณาจารย์ตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๕)

๑๒.๔ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ (มาตรา ๘๗) รวมถึงรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดี ให้คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าผู้ดำรงตำแน่งอธิการบดีจะพ้นจากตำแหน่ง (มาตรา ๘๘) และให้ผู้ดำรงตำแหน่งคณบดี ผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าส่วนราชการอื่นที่มีฐานะเทียบเท่า คงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าจะครบวาระ และผู้ดำรงตำแหน่งรองของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย (มาตรา ๘๙)

๑๒.๕ กำหนดบทบัญญัติรองรับการนับวาระการดำรงตำแหน่งของอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนักและหัวหน้าส่วนราชการหรือส่วนงาน (มาตรา ๙๐)

๑๒.๖ กำหนดบทบัญญัติรองรับการโอนบรรดาข้าราชการ ลูกจ้างประจำส่วนราชการและพนักงานของสถาบัน (มาตรา ๙๑) การดำเนินการบรรจุเป็นพนักงานสถาบันหรือลูกจ้าของสถาบัน (มาตรา ๙๒) การได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง และค่าตอบแทนอย่างอื่น ไม่น้อยกว่าที่เคยได้รับอยู่ก่อนเข้าเป็นพนักงาน หรือลูกจ้างของสถาบัน (มาตรา ๙๓)

๑๒.๗ ข้าราชการซึ่งสถาบันรับเข้าเป็นพนักงานสถาบันตามมาตรา ๘๗ และมาตรา ๙๒ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่สถาบันรับเข้าเป็นพนักงานสถาบัน (มาตรา ๙๔)

๑๒.๘ ในระหว่างที่ยังมีข้าราชการและลูกจ้างประจำส่วนราชการตามมาตรา ๙๑ ปฏิบัติงานในสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ข้าราชการและลูกจ้างดังกล่าว มีส่วนร่วมในกิจการสภาสถาบัน สภาคณาจารย์หรือสภาพนักงาน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๙๕)

๑๒.๙ กำหนดให้คณะกรรมการประจำคณะ คณะกรรมการประจำสำนักและคณะกรรมการประจำส่วนงานภายในที่สภาสถาบันได้อนุมัติและจัดตั้งขึ้นในสถาบันยังคงมีฐานะและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะครบวาระซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๙๖)

๑๒.๑๐ กำหนดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าสู่ตำแหน่งศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์หรือตำแหน่งอื่นใดของข้าราชการหรือพนักงานสถาบันที่โอนมา (มาตรา ๙๘) ในกรณีที่ตำแหน่งที่ข้าราชการและลูกจ้างประจำส่วนราชการสถาบันว่างลงไม่ว่าจะว่างอยู่ก่อนหรือภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยุบเลิกตำแหน่งนั้น และให้โอนอัตราตำแหน่งและงบประมาณแผ่นดินประจำอัตรา รวมตลอดทั้ง

งบบุคลากรที่จ่ายในลักษณะเงินเดือน ค่าจ้างประจำ โดยให้ถือว่าการโอนงบประมาณดังกล่าวเป็นการโอนงบประมาณรายจ่ายตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ (มาตรา ๙๙)

๑๒.๑๑ ให้ออกข้อบังคับ ระเบียบหรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๑๐๐)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สถาบันพระบรมราชชนก

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๔ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสถาบันพระบรมราชชนก

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพระบรมราชชนก

“สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันพระบรมราชชนก

“สภาวิชาการ” หมายความว่า สภาวิชาการสถาบันพระบรมราชชนก

“คณะ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิต การจัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

“สำนัก” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีหน้าที่หลักในการสนับสนุนวิชาการของหน่วยงานในสถาบัน การบริหารจัดการ และการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่หน่วยงานภายในสถาบัน หน่วยงานภายนอก และร่วมมือกับหน่วยงานอื่น

“วิทยาลัย” หมายความว่า ส่วนราชการในสังกัดคณะ มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน การวิจัย การให้บริการทางวิชาการ และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

“ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้สถาบันพระบรมราชชนกเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ อยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๕ ให้สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้

ให้วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติ มีฐานะเป็นวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๗ สถาบันมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๘ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ สถาบันมีหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ เพื่อให้มีความรู้ความสามารถทางวิชาการและทักษะในวิชาชีพ มีคุณธรรม จริยธรรม มีความสำนึกต่อสังคม และเพื่อให้มีศักยภาพในการเรียนรู้ด้วยตนเอง

(๒) จัดการศึกษา วิจัย ส่งเสริม สนับสนุนการวิจัย เพื่อสร้างหรือพัฒนาองค์ความรู้และนำความรู้นั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติ

(๓) พัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพให้มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการให้เป็นที่ยอมรับในระดับประเทศและนานาชาติ

(๔) ส่งเสริมให้เกิดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษาตามความต้องการของชุมชน

(๕) ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมโดยเน้นความร่วมมือกับชุมชน

(๖) ให้บริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุข

(๗) ส่งเสริมและทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

มาตรา ๙ สถาบันจะยุติหรือชะลอการศึกษาในระดับไม่สูงกว่าปริญญาตรีของนักศึกษาผู้ใดด้วยเหตุเพียงว่าผู้นั้นขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริงเพื่อจ่ายค่าธรรมเนียมการศึกษาต่าง ๆ แก่สถาบันมิได้

การส่งเสริมให้มีทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ และหลักเกณฑ์การพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา ๑๐ สถาบันอาจแบ่งส่วนราชการ ดังต่อไปนี้

(๑) สำนักงานอธิการบดี

(๒) คณะ

(๓) สำนัก

สถาบันอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เพื่อดำเนินการตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ เป็นส่วนราชการของสถาบันอีกได้

สำนักงานอธิการบดี อาจแบ่งส่วนราชการเป็นกอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

คณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี วิทยาลัย ภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา

สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานผู้อำนวยการ กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่ากอง

สำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ วิทยาลัย ภาควิชา กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง อาจแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน

มาตรา ๑๑ การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นกฎกระทรวง

การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการ วิทยาลัย ภาควิชา กอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุขและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน

มาตรา ๑๒ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ สถาบันอาจรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันได้ และมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันที่สมทบได้

การรับเข้าสมทบหรือการยกเลิกการสมทบซึ่งสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามวรรคหนึ่งให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๓ ภายใต้วัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗ สถาบันอาจจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยในการจัดการศึกษา สถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นนั้นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้

การจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัย หรือการยกเลิกการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยตามวรรคหนึ่ง ให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การควบคุมการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๔ นอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดิน สถาบันอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) เงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ ของสถาบัน

(๒) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการใช้ที่ราชพัสดุหรือจัดหาประโยชน์ในที่ราชพัสดุที่สถาบันปกครอง ดูแล ใช้ หรือจัดหาประโยชน์

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบัน

(๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนและจากทรัพย์สินของสถาบัน

(๕) เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่สถาบันได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน

(๖) รายได้หรือผลประโยชน์อื่น

ให้สถาบันมีอำนาจในการปกครอง ดูแล บำรุงรักษา ใช้ และจัดหาผลประโยชน์จากทรัพย์สินของสถาบันทั้งที่เป็นที่ราชพัสดุตามกฎหมายว่าด้วยที่ราชพัสดุและที่เป็นทรัพย์สินอื่น

บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบัน รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาลาศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือสัญญาจ้างทำของที่ดำเนินการโดยใช้เงินงบประมาณ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดินตามกฎหมายว่าด้วยเงินคงคลัง กฎหมายว่าด้วยวินัยการเงินการคลังของรัฐ หรือกฎหมายอื่น

มาตรา ๑๕ บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาจากการให้ หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบัน หรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุ และให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน

มาตรา ๑๖ บรรดารายได้และทรัพย์สินของสถาบันต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าว สถาบันต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาท หากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน

หมวด ๒
การดำเนินการ

มาตรา ๑๗ ให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง

(๒) อุปนายกสภาสถาบัน ได้แก่ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

(๓) กรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง ได้แก่ เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา อธิการบดี และประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

(๔) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคน จากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีจำนวนหนึ่งคน และจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหรือผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะจำนวนหนึ่งคน

(๕) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย

(๖) กรรมการสภาสถาบันจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของสถาบัน ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๔) และ (๕)

(๗) กรรมการสภาสถาบันจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งตาม (๔) (๕) และ (๖)

(๘) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสี่คน ซึ่งจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน

ให้สภาสถาบันโดยคำแนะนำของอธิการบดีแต่งตั้งรองอธิการบดีคนหนึ่ง ซึ่งมิใช่กรรมการสภาสถาบันเป็นเลขานุการสภาสถาบัน และให้ผู้อำนวยการสำนักงานอธิการบดีเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้อุปนายกสภาสถาบันทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบันเมื่อนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งนายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตาม (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๑๘ นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๗ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งในประเภทเดียวกันเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามวรรคหนึ่ง นายกสภาสถาบันและกรรมการสภาสถาบันตามมาตรา ๑๗ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามของการเป็นนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันในประเภทนั้น

(๔) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๖) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่ตำแหน่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใดและยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้สภาสถาบันประกอบด้วยกรรมการสภาสถาบันเท่าที่มีอยู่

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระและได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรือได้มีการดำเนินการให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งแทนแล้ว ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน แต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้

ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ

ยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่ ให้นายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการสภาสถาบันอื่นซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ หรือได้มีการดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภาสถาบันอื่นขึ้นใหม่แล้ว

มาตรา ๑๙ สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ ให้รวมถึง

(๑) วางนโยบายและแนวทางในการพัฒนาของสถาบัน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๗

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของสถาบันเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงานของสถาบัน และอาจมอบหมายให้ส่วนราชการใดในสถาบันเป็นผู้ออกระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศสำหรับส่วนราชการนั้นเป็นเรื่อง ๆ ไปก็ได้

(๓) พิจารณาอนุมัติหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานที่คณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการกำหนด

(๔) กำกับมาตรฐานการศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษา

(๕) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของสถาบันและอธิการบดี

(๖) พิจารณาการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าว

(๗) อนุมัติให้ปริญญา อนุปริญญา และประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด รวมทั้งการอนุมัติให้ปริญญากิตติมศักดิ์

(๘) อนุมัติการรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบและการยกเลิกการสมทบตามมาตรา ๑๒

(๙) อนุมัติการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยและยกเลิกการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๓

(๑๐) พิจารณาดำเนินการเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งและพิจารณาถอดถอนนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ อธิการบดี ศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์พิเศษหรือพิจารณาให้อธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง

(๑๑) แต่งตั้งและถอดถอนรองอธิการบดี คณบดี ผู้อำนวยการสำนัก หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ

(๑๒) แต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และกรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ

(๑๓) อนุมัติงบประมาณรายจ่ายจากเงินรายได้ของสถาบัน

(๑๔) ออกระเบียบและข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารงาน การเงินและทรัพย์สินของสถาบัน และการจัดหารายได้และผลประโยชน์ของสถาบัน

(๑๕) พิจารณาดำเนินการเกี่ยวกับการบริหารงานบุคคลของสถาบันตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาและกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๑๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เพื่อพิจารณาและเสนอความเห็นในเรื่องหนึ่งเรื่องใด หรือมอบหมายให้ปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบัน

(๑๗) พิจารณาและให้ความเห็นชอบในเรื่องที่เกี่ยวกับกิจการของสถาบันตามที่อธิการบดีเสนอ และอาจมอบหมายให้อธิการบดีปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบันได้

(๑๘) ส่งเสริม สนับสนุน และแสวงหาวิธีการ เพื่อพัฒนาความก้าวหน้าของสถาบัน

(๑๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นเกี่ยวกับกิจการของสถาบันที่มิได้ระบุให้เป็นหน้าที่ของผู้ใดโดยเฉพาะ

มาตรา ๒๐ การประชุมสภาสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๑ ให้มีสภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดี เป็นประธานสภาวิชาการ รองอธิการบดีซึ่งรับผิดชอบงานด้านวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งเป็นกรรมการสภาวิชาการ

จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนการประชุมสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๒ สภาวิชาการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของสถาบันต่อสภาสถาบัน

(๒) เสนอแนะการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการต่อสภาสถาบัน

(๓) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา การเปิดสอน รวมทั้งการปรับปรุง การยุบรวม และการยกเลิกหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษาต่อสภาสถาบัน

(๔) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๒ และการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นตามมาตรา ๑๓ ต่อสภาสถาบัน

(๕) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง รวมทั้งการแบ่งส่วนราชการของส่วนราชการดังกล่าวต่อสภาสถาบัน

(๖) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาวิชาการ

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๒๓ ให้มีสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) ประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันและต้องไม่เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบัน

(๒) รองประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน คนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำของสถาบัน และต้องไม่เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบัน

(๓) รองประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน คนที่สอง ซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน และต้องไม่เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันหรือผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบัน

(๔) กรรมการสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน รองประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน และกรรมการสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ตลอดจนการประชุมของสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๔ สภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของสถาบันและการพัฒนาสถาบันต่อสภาสถาบันหรืออธิการบดี

(๒) จัดทำจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเพื่อเสนอสภาสถาบัน และดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณดังกล่าว

(๓) ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานในสถาบันในการปฏิบัติหน้าที่

(๔) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๒๕ ให้มีอธิการบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดและรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน และให้มีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดี หรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๖ อธิการบดีนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งอธิการบดี ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

อธิการบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ อธิการบดีพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗

(๔) สภาสถาบันมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนด

(๕) สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงเกินกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๖) ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง หรือถูกสั่งให้ออกจากราชการ เพราะเหตุมีมลทินหรือมัวหมองในกรณีที่ถูกสอบสวนทางวินัยอย่างร้ายแรง

(๗) ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๘) เป็นบุคคลล้มละลาย

(๙) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

รองอธิการบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗

ผู้ช่วยอธิการบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘

เมื่ออธิการบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๒๗ อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

(๒) สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง อธิการบดีและรองอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๘ ผู้ช่วยอธิการบดี ต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่ง ผู้ช่วยอธิการบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๒๙ อธิการบดีเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั้งปวง และโดยเฉพาะให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารกิจการของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการและของสถาบัน รวมทั้งนโยบายและวัตถุประสงค์ของสถาบัน

(๒) บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุ สถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถาบันให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการและของสถาบัน

(๓) จัดทำแผนพัฒนาสถาบัน ดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน รวมทั้งติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน

(๔) แต่งตั้งและถอดถอนผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และอาจารย์พิเศษ

(๕) จัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินการและกิจการของสถาบันเพื่อเสนอต่อสภาสถาบัน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศของสถาบัน และตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

มาตรา ๓๐ ในกรณีที่ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน ถ้าอธิการบดีมิได้มอบหมาย ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดเป็นผู้รักษาราชการแทน

ในกรณีที่ไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีตามวรรคหนึ่งหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗ เป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๑ ในคณะให้มีคณบดีคนหนึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบการบริหารงานของคณะ และจะให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

คณบดีนั้น ให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม ซึ่งได้รับการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบัน

รองคณบดีนั้น ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคสองและวรรคสาม โดยคำแนะนำของคณบดี

คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และให้นำความในมาตรา ๒๖ วรรคสี่ มาใช้บังคับแก่การพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระของคณบดีโดยอนุโลม

เมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่ง ให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย

มาตรา ๓๒ คณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี

รองคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

นอกจากคุณสมบัติตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสอง คณบดีและรองคณบดีต้องมีคุณสมบัติอื่นและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๓ ในคณะให้มีคณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วย คณบดี เป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง

จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการอื่นตามวรรคหนึ่ง ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำคณะให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๔ คณะกรรมการประจำคณะมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำแผนพัฒนาของคณะ ให้สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน

(๒) ออกระเบียบและข้อบังคับของคณะเฉพาะในกิจการที่เกี่ยวข้องกับคณะ ทั้งนี้ โดยไม่ขัดต่อระเบียบและข้อบังคับของสถาบัน รวมทั้งออกระเบียบและข้อบังคับอื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย

(๓) พิจารณากำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อเสนอสภาสถาบัน

(๔) จัดการวัดผล ประเมินผล และควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะ

(๕) ส่งเสริมงานวิจัย งานบริการวิชาการแก่สังคม และงานทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม

(๖) ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะ

(๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดอันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการประจำคณะ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบัน สภาวิชาการ หรืออธิการบดีมอบหมาย

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีการแบ่งเป็นวิทยาลัย ภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาในคณะ ให้มีผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย ภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา

ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้อธิการบดีแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำซึ่งได้รับการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบัน และให้อธิการบดีมีอำนาจถอดถอนผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาโดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา และหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๖ ในสำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนราชการนั้น และจะให้มีรองหัวหน้าส่วนราชการตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่มอบหมายก็ได้

ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบัน

คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของผู้อำนวยการหัวหน้าส่วนราชการ และรองหัวหน้าส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๗ ในสำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะอาจมีคณะกรรมการประจำส่วนราชการนั้นคณะหนึ่ง

องค์ประกอบ จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ ตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำส่วนราชการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๓๘ ผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี หัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้

ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง จะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน

มาตรา ๓๙ ให้ผู้รักษาราชการแทนตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน

นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาราชการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

ในกรณีที่กฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ผู้ดำรงตำแหน่งใดเป็นกรรมการหรือให้มีหน้าที่และอำนาจอย่างใด ให้ผู้รักษาราชการแทนทำหน้าที่กรรมการหรือมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ดำรงตำแหน่งนั้นในระหว่างที่รักษาราชการแทนด้วย

หมวด ๓
การประกันคุณภาพและการประเมิน

มาตรา ๔๐ ให้สถาบันจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน

ระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษา ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๑ ให้สถาบันจัดให้มีการประเมินส่วนราชการของสถาบันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๒ ให้สภาวิชาการจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษา การเรียนการสอน และการวัดผลตามหลักสูตรนั้น ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนด แล้วรายงานสภาสถาบันเพื่อพิจารณา

มาตรา ๔๓ ให้สภาสถาบันจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดีตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๔ ให้อธิการบดีจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานในสถาบันตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน

หมวด ๔
การบริหารงานบุคคลและตำแหน่งทางวิชาการ

มาตรา ๔๕ เพื่อประโยชน์และความสอดคล้องในการบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งทำหน้าที่หลักทางด้านการสอน การวิจัย บริหารการศึกษา ให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการทำหน้าที่ดังกล่าว ให้สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของสถาบันตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานในสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๖ คณาจารย์ประจำของสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังต่อไปนี้

(๑) ศาสตราจารย์

(๒) รองศาสตราจารย์

(๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์

(๔) อาจารย์

ศาสตราจารย์นั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๔๗ ศาสตราจารย์พิเศษนั้น จะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๘ ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษและพ้นจากตำแหน่งคณาจารย์ประจำไปโดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญเพื่อเป็นเกียรติยศได้

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๔๙ สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของอธิการบดี

อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้โดยคำแนะนำของคณบดี

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนรองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ และอาจารย์พิเศษตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๐ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ หรือผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ แล้วแต่กรณี เป็นคำนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป

การใช้คำนำหน้านามตามวรรคหนึ่งให้ใช้อักษรย่อ ดังต่อไปนี้

ศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ศ.
ศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (พิเศษ)

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ	ใช้อักษรย่อ	ศ. (เกียรติคุณ)
รองศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	รศ.
รองศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	รศ. (พิเศษ)
ผู้ช่วยศาสตราจารย์	ใช้อักษรย่อ	ผศ.
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ	ใช้อักษรย่อ	ผศ. (พิเศษ)

หมวด ๕
ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

มาตรา ๕๑ ปริญญามีสามชั้น คือ

ปริญญาเอก	เรียกว่า	ดุษฎีบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ด.
ปริญญาโท	เรียกว่า	มหาบัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	ม.
ปริญญาตรี	เรียกว่า	บัณฑิต	ใช้อักษรย่อ	บ.

มาตรา ๕๒ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน สาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมหรือสมทบกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น

การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

มาตรา ๕๓ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับให้ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีได้รับปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองได้

มาตรา ๕๔ สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ดังต่อไปนี้

(๑) ประกาศนียบัตรบัณฑิตชั้นสูง ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาโทแล้ว

(๒) ประกาศนียบัตรบัณฑิต ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งภายหลังที่ได้รับปริญญาตรีแล้ว

(๓) อนุปริญญา ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งก่อนถึงขั้นได้รับปริญญาตรี

(๔) ประกาศนียบัตร ออกให้แก่ผู้สำเร็จการศึกษาหรือวิจัยเฉพาะวิชา หรือผู้สำเร็จการฝึกอบรม

มาตรา ๕๕ สถาบันมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน นายกสภาสถาบัน หรือกรรมการสภาสถาบัน ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้

ชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๖ สถาบันอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะหรือเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะของผู้ได้รับปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใด และอาจกำหนดให้มีครุยประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน ครุยประจำตำแหน่งกรรมการสภาสถาบัน ครุยประจำตำแหน่งผู้บริหาร หรือครุยประจำตำแหน่งคณาจารย์ของสถาบันได้

การกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่งจะใช้ในโอกาสใด โดยมีเงื่อนไขอย่างใด ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน

มาตรา ๕๗ สถาบันอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

การใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ตามวรรคหนึ่งเพื่อการค้า หรือเพื่อการใด ๆ ที่มิใช่เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบัน ต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน

มาตรา ๕๘ สถาบันอาจกำหนดให้มีเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาได้ โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๕๙ ผู้ใดใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ หรือครุยประจำตำแหน่ง หรือตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบัน หรือเครื่องแบบ เครื่องหมาย หรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาของสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือ

แสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตร หรือมีตำแหน่งใดในสถาบัน หรือเป็นนักศึกษาของสถาบันโดยที่ตนไม่มีสิทธิ ถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้น หรือเป็นนักศึกษาของสถาบัน ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๖๐ ผู้ใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

(๑) ปลอม หรือทำเลียนแบบซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันไม่ว่าจะทำเป็นสีใดหรือทำด้วยวิธีใด ๆ

(๒) ใช้ตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ

(๓) ใช้ หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมาย หรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากสถาบัน

ถ้าผู้กระทำความผิดตาม (๑) เป็นผู้กระทำความผิดตาม (๒) ด้วย ให้ลงโทษตาม (๒) แต่กระทงเดียว

ความผิดตาม (๓) เป็นความผิดอันยอมความได้

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างของส่วนราชการ ลูกจ้าง อัตรากำลัง งบประมาณ และรายได้ในส่วนของสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ และวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติ มาเป็นของสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๒ ให้ข้าราชการที่โอนมาตามมาตรา ๖๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย หรือดำรงตำแหน่งด้านการสอนในสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยในระยะเริ่มแรก ให้ข้าราชการดังกล่าวยังคงดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไป จนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา

มาตรา ๖๓ ให้พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข และลูกจ้างที่โอนมาตามมาตรา ๖๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านการสอนในสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ยังคงดำรงตำแหน่งด้านการสอน และรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไป จนกว่าจะสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือลาออก

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการและระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุขมาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี และในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามระเบียบดังกล่าว ให้ดำเนินการตามมติของสภาสถาบัน

มาตรา ๖๔ ให้ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างของส่วนราชการ และลูกจ้าง ซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๑ แต่มิได้ดำรงตำแหน่งตามมาตรา ๖๒ ยังคงเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างของส่วนราชการ หรือลูกจ้าง แล้วแต่กรณี ในสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลตามวรรคหนึ่ง ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการมาใช้บังคับโดยอนุโลม แล้วแต่กรณี และให้บรรดาหน้าที่และอำนาจของ ก.พ. อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรม เป็นหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบัน และให้บรรดาหน้าที่และอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายและระเบียบดังกล่าว เป็นหน้าที่และอำนาจของอธิการบดี

ในกรณีที่ไม่อาจดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องตามวรรคสอง ให้ดำเนินการตามมติของสภาสถาบัน

มาตรา ๖๕ ในระยะเริ่มแรก เพื่อให้การปฏิบัติงานของสถาบันพระบรมราชชนกดำเนินการไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ สภาสถาบันอาจขอให้รัฐมนตรีอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุขมาช่วยปฏิบัติงานในสถาบันพระบรมราชชนกเป็นการชั่วคราว เป็นระยะเวลาไม่เกินสองปี โดยให้ได้รับเงินเดือนตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ทางสังกัดเดิม และให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกระทรวงสาธารณสุข

มาตรา ๖๖ ในระยะเริ่มแรก ให้สภาสถาบัน ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นนายกสภาสถาบัน

(๒) รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขคนหนึ่งซึ่งปลัดกระทรวงสาธารณสุขมอบหมาย เป็นอุปนายกสภาสถาบัน

(๓) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนกตามมาตรา ๖๙ เป็นกรรมการ

(๔) ผู้อำนวยการวิทยาลัยตามมาตรา ๕ จำนวนสิบคน ซึ่งนายกสภาสถาบันแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

(๕) ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน จำนวนห้าคน ซึ่งนายกสภาสถาบันแต่งตั้ง เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนกตามมาตรา ๖๙ แต่งตั้งข้าราชการของสถาบันพระบรมราชชนกคนหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการของสถาบันพระบรมราชชนกจำนวนสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้สภาสถาบันตามมาตรานี้ปฏิบัติหน้าที่ไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบัน อธิการบดี และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ และได้มีการเลือกกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๗ ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาวิชาการตามมาตรา ๒๑ ให้สภาวิชาการประกอบด้วยผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนกตามมาตรา ๖๙ เป็นประธานสภาวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันจำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งเป็นกรรมการ

มาตรา ๖๘ ให้สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจกำหนดระดับตำแหน่งทางวิชาการ และการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานราชการที่ดำรงตำแหน่งด้านการสอนในวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้นับระยะเวลาการปฏิบัติงานในด้านการเรียนการสอนของข้าราชการหรือพนักงานราชการที่ดำรงตำแหน่งด้านการสอนในสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อเนื่องเป็นระยะเวลาการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปลี่ยนตำแหน่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันกำหนด

มาตรา ๖๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยของวิทยาลัยตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗๐ ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งของกระทรวงสาธารณสุข ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับมาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้

ในกรณีที่มีปัญหาในการดำเนินการตามที่กำหนดในบทเฉพาะกาลนี้ ให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด

ในกรณีที่การดำเนินการในเรื่องใดตามพระราชบัญญัตินี้กำหนดให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ ถ้ายังมิได้มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศในเรื่องนั้นและไม่อาจนำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับได้ ให้สภาสถาบันมีมติกำหนดการดำเนินการในเรื่องนั้นเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราวได้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

บัญชีรายชื่อวิทยาลัยในสถาบันพระบรมราชชนก

(๑) วิทยาลัยการแพทย์แผนไทยอภัยภูเบศร จังหวัดปราจีนบุรี
(๒) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น
(๓) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดชลบุรี
(๔) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดตรัง
(๕) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดพิษณุโลก
(๖) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดยะลา
(๗) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดสุพรรณบุรี
(๘) วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดอุบลราชธานี
(๙) วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก
(๑๐) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี กรุงเทพ
(๑๑) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ขอนแก่น
(๑๒) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จักรีรัช
(๑๓) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี จังหวัดนนทบุรี
(๑๔) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี
(๑๕) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชัยนาท
(๑๖) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี เชียงใหม่
(๑๗) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ตรัง
(๑๘) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา
(๑๙) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครลำปาง
(๒๐) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช
(๒๑) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นพรัตน์วชิระ
(๒๒) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พุทธชินราช
(๒๓) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พระพุทธบาท
(๒๔) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี พะเยา
(๒๕) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี แพร่
(๒๖) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ยะลา
(๒๗) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี
(๒๘) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สงขลา
(๒๙) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สระบุรี
(๓๐) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์
(๓๑) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สวรรค์ประชารักษ์ นครสวรรค์
(๓๒) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุพรรณบุรี
(๓๓) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุราษฎร์ธานี
(๓๔) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สุรินทร์
(๓๕) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุดรธานี
(๓๖) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี อุตรดิตถ์

(๓๗) วิทยาลัยพยาบาลพระจอมเกล้า จังหวัดเพชรบุรี

(๓๘) วิทยาลัยพยาบาลพระปกเกล้า จันทบุรี

(๓๙) วิทยาลัยพยาบาลศรีมหาสารคาม

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่กระทรวงสาธารณสุขได้จัดตั้งสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้มีหน้าที่หลักด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข ประกอบด้วยวิทยาลัยการสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล และโรงเรียนต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข ต่อมาวิทยาลัยการสาธารณสุขได้รับพระราชทานพระราชานุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยมาเป็นชื่อของวิทยาลัยว่า “วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร” และวิทยาลัยพยาบาลได้รับพระราชทานชื่อว่า “วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี” ส่วนวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขได้รับพระราชทานชื่อว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุข กาญจนาภิเษก” และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เปลี่ยนชื่อสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขเป็น “สถาบันพระบรมราชชนก” ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๓/๑๒๘๑๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๗ โดยมีฐานะเป็นส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข แต่เนื่องจากสถาบันพระบรมราชชนกประสงค์จะมีความเป็นอิสระในการจัดการศึกษาและการบริหารกิจการด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้สถาบันพระบรมราชชนกสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษาเฉพาะทางที่มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันพระบรมราชชนกได้อย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สมควรกำหนดสถานภาพของสถาบันพระบรมราชชนกให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. .... มีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยสถาบันพระบรมราชชนก เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๐ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งจำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๓๐ วันแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมาธิการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๔๓ ก วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๔๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๖ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กระทรวงสาธารณสุขได้จัดตั้งสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๓๖ ให้มีหน้าที่หลักด้านการผลิตและพัฒนาบุคลากรด้านสาธารณสุข ประกอบด้วยวิทยาลัยการสาธารณสุข วิทยาลัยพยาบาล และโรงเรียนต่าง ๆ ในกระทรวงสาธารณสุข ต่อมาวิทยาลัยการสาธารณสุขได้รับพระราชทานพระราชานุญาตให้อัญเชิญพระนามาภิไธยมาเป็นชื่อของวิทยาลัยว่า “วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร” และวิทยาลัยพยาบาล ได้รับพระราชทานชื่อว่า “วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี” ส่วนวิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขได้รับพระราชทานชื่อว่า “วิทยาลัยเทคโนโลยีทางการแพทย์และสาธารณสุขกาญจนาภิเษก” และพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช บรมนาถบพิตร ได้พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เปลี่ยนชื่อสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุขเป็น “สถาบันพระบรมราชชนก” ตามหนังสือสำนักราชเลขาธิการ ที่ รล ๐๐๐๓/๑๒๘๑๙ ลงวันที่ ๒๗ กันยายน ๒๕๓๗ โดยมีฐานะเป็นส่วนราชการของสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข แต่เนื่องจากสถาบันพระบรมราชชนกประสงค์จะมีความเป็นอิสระในการจัดการศึกษาและการบริหารกิจการด้านต่าง ๆ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น เพื่อให้

สถาบันพระบรมราชชนกสามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการศึกษาเฉพาะทางที่มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถาบันพระบรมราชชนกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ สมควรกำหนดสถานภาพของสถาบันพระบรมราชชนกให้เป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันพระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๗๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามศัพท์คำว่า “สถาบัน” หมายความว่า สถาบันพระบรมราชชนก “สภาสถาบัน” หมายความว่า สภาสถาบันพระบรมราชชนก “สภาวิชาการ” หมายความว่าสภาวิชาการสถาบันพระบรมราชชนก “คณะ” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีหน้าที่หลักในการผลิตบัณฑิต การจัดการเรียนการสอน การวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ “สำนัก” หมายความว่า ส่วนราชการที่มีหน้าที่หลักในการสนับสนุนวิชาการของหน่วยงานในสถาบัน การบริหารจัดการ และการให้บริการทางวิชาการและวิชาชีพแก่หน่วยงานภายในสถาบัน หน่วยงานภายนอก และร่วมมือกับหน่วยงานอื่น “วิทยาลัย” หมายความว่า ส่วนราชการในสังกัดคณะมีหน้าที่จัดการเรียนการสอนการวิจัย และการให้บริการทางวิชาการ “ผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน” หมายความว่า ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานสถาบัน และลูกจ้างของสถาบัน “รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้สถาบันพระบรมราชชนกเป็นสถาบันอุดมศึกษาเฉพาะทางด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพที่จัดการศึกษาระดับปริญญาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ มีฐานะเป็นนิติบุคคลและเป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณอยู่ในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ให้สถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ เป็นสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้ และให้วิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำ นักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติ มีฐานะเป็นวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (ร่างมาตรา ๕)

๔. หมวด ๑ บททั่วไป

๔.๑ กำหนดให้สถาบันพระบรมราชชนกมีวัตถุประสงค์เพื่อผลิตและพัฒนาบุคลากรตามความต้องการของกระทรวงสาธารณสุข ให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพ ทำการสอน ทำการวิจัยให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม (มาตรา ๗)

๔.๒ กำหนดให้สถาบันพระบรมราชชนกมีหน้าที่ในการผลิตบัณฑิตและพัฒนาบุคลากรให้สอดคล้องกับแนวนโยบายแห่งรัฐ จัดการศึกษา วิจัย ส่งเสริมสนับสนุนการวิจัย พัฒนาองค์ความรู้ด้านวิทยาศาสตร์สุขภาพให้มีมาตรฐานและคุณภาพทางวิชาการ ส่งเสริมให้เกิดโอกาสและความเสมอภาคทางการศึกษา ให้บริการทางวิชาการแก่สังคมและให้บริการด้านการแพทย์และการสาธารณสุข (มาตรา ๘)

๔.๓ กำหนดให้สถาบันพระบรมราชชนกจะสั่งยุติหรือชะลอการศึกษาของนักศึกษาผู้ใดในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีเพราะเหตุขาดแคลนทุนทรัพย์ไม่ได้ และกำหนดให้มีการส่งเสริมให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษาที่ขาดแคลนทุนทรัพย์ หลักเกณฑ์การพิจารณาว่านักศึกษาผู้ใดขาดแคลนทุนทรัพย์อย่างแท้จริง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภาสถาบันกำหนด (มาตรา ๙)

๔.๔ กำหนดให้มีการแบ่งส่วนราชการในสถาบันออกเป็นสำนักงานอธิการบดี คณะ และสำนัก รวมทั้งอาจให้มีส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ โดยมีวิทยาลัยเป็นส่วนราชการในสังกัดคณะ มีหน้าที่จัดการเรียนการสอน การวิจัยและการให้บริการทางวิชาการ (มาตรา ๑๐)

๔.๕ กำหนดให้การจัดตั้ง การรวม และการยุบเลิกส่วนราชการตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้ทำเป็นกฎกระทรวง และกำหนดให้การแบ่งส่วนราชการเป็นสำนักงานคณบดี สำนักงานผู้อำนวยการวิทยาลัย ภาควิชากอง หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาหรือกอง ให้ทำเป็นประกาศกระทรวงสาธารณสุขและประกาศในราชกิจจานุเบกษาและกำหนดให้การแบ่งส่วนราชการเป็นงานหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่างาน ให้ทำเป็นประกาศของสถาบัน (มาตรา ๑๑)

๔.๖ กำหนดให้สถาบันสามารถรับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นเข้าสมทบในสถาบันได้โดยให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษารวมทั้งมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญา หรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดแก่ผู้สำเร็จการศึกษาจากสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันที่สมทบได้ การควบคุมสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นที่เข้าสมทบในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๑๒)

๔.๗ กำหนดให้สถาบันสามารถจัดการศึกษาหรือดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นในประเทศหรือต่างประเทศหรือขององค์การระหว่างประเทศได้ โดยให้ทำเป็นประกาศของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ในการจัดการศึกษาสถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นหนึ่งชั้นใดร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่นแก่ผู้สำเร็จการศึกษาได้ ทั้งนี้ การควบคุมการจัดการศึกษาหรือการดำเนินการวิจัยร่วมกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๑๓)

๔.๘ กำหนดให้รายได้ของสถาบันนอกจากเงินที่กำหนดไว้ในงบประมาณแผ่นดินแล้ว สถาบันอาจมีรายได้จากเงินผลประโยชน์ ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุงค่าตอบแทน เบี้ยปรับ ค่าปรับ และค่าบริการต่าง ๆ เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้ รายได้หรือผลประโยชน์ที่ได้มาจากการลงทุนและจากทรัพย์ของสถาบัน เงินอุดหนุนจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือเงินอุดหนุนอื่นที่สถาบันได้รับเพื่อใช้ในการดำเนินกิจการของสถาบัน และรายได้หรือผลประโยชน์อย่างอื่น บรรดารายได้และผลประโยชน์ของสถาบัน รวมทั้งผลประโยชน์ที่เกิดจากที่ราชพัสดุ เบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาลาการศึกษา และเบี้ยปรับที่เกิดจากการผิดสัญญาการซื้อทรัพย์สินหรือสัญญาจ้างทำของ ไม่เป็นรายได้ที่ต้องนำส่งคลังเพื่อเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๑๔)

๔.๙ กำหนดให้บรรดาอสังหาริมทรัพย์ที่สถาบันได้มาจากการให้หรือซื้อด้วยเงินรายได้ของสถาบันหรือแลกเปลี่ยนกับทรัพย์สินของสถาบัน ไม่ถือเป็นที่ราชพัสดุและให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสถาบัน (มาตรา ๑๕)

๔.๑๐ กำหนดให้รายได้และทรัพย์สินของสถาบันต้องจัดการเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถาบัน เงินและทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้แก่สถาบันต้องจัดการตามเงื่อนไขที่ผู้อุทิศกำหนดไว้และต้องเป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสถาบัน แต่ถ้ามีความจำเป็นต้องเปลี่ยนแปลงเงื่อนไขดังกล่าวสถาบันต้องได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากผู้อุทิศหรือทายาทหากไม่มีทายาทหรือทายาทไม่ปรากฏ จะต้องได้รับอนุมัติจากสภาสถาบัน (มาตรา ๑๖)

๕. หมวด ๒ การดำเนินการ

๕.๑ กำหนดให้มีสภาสถาบัน ประกอบด้วยนายกสภาสถาบันซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นอุปนายกสภาสถาบัน เลขาธิการคณะกรรมการอุดมศึกษา อธิการบดีและประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเป็นกรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง กรรมการสภาสถาบันจำนวนสามคน ซึ่งเลือกจากผู้ดำรงตำแหน่งรองอธิการบดีจำนวนหนึ่งคน จากผู้ดำรงตำแหน่งคณบดีจำนวนหนึ่ง และจากผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักหรือผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะจำนวนหนึ่งคน กรรมการสภาสถาบันจำนวนห้าคน ซึ่งเลือกจาก

ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย กรรมการสภาสถาบันจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากคณาจารย์ประจำของสถาบันซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งบริหารหรือผู้อำนวยการวิทยาลัย กรรมการสภาสถาบันจำนวนหนึ่งคน ซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งมิใช่ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร ผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือคณาจารย์ประจำ และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสิบสี่คน ซึ่งทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งจากบุคคลภายนอกสถาบัน (มาตรา ๑๗)

๕.๒ กำหนดให้นายกสภาสถาบันและกรรมการสถาบันมาตรา ๑๗ เฉพาะ (๔) (๕) (๖) (๗) และ (๘) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งหรืออาจได้รับเลือกใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งในประเภทเดียวกันเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ ซึ่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วนายกสภาสถาบันและกรรมการสถาบันอาจพ้นจากตำแหน่งเมื่อ ตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ถูกจำ คุกโดยคำ พิพากษาถึงที่สุดให้จำ คุก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ หรือสภาสถาบันมีมติให้ถอดถอน กรณีที่ตำแหน่งนายกสภาสถาบัน หรือกรรมการสภาสถาบันว่างลงไม่ว่าด้วยเหตุใด ๆ ให้สภาสถาบันประกอบด้วยกรรมการสภาสถาบันเท่าที่มีอยู่ และกรณีมีการแต่งตั้งให้ผู้ใดดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสถาบันแทนตำแหน่งที่ว่างลง ให้ผู้นั้นอยู่ในตำแหน่งเพียงเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทนแต่ถ้าวาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวัน จะไม่ดำเนินการให้มีผู้ดำรงตำแหน่งแทนก็ได้ ในกรณีที่นายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมิได้ดำเนินการให้มีนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันขึ้นใหม่ ให้นายกสภาสถาบันกรรมการสภาสถาบันพ้นจากตำแหน่ง ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการดำเนินการให้มีนายกสภาสถาบันหรือกรรมการสภาสถาบันขึ้นใหม่แล้ว (มาตรา ๑๘)

๕.๓ กำหนดให้สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของสถาบัน (มาตรา ๑๙)

๕.๔ กำหนดให้การประชุมสภาสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๐)

๕.๕ กำหนดให้สภาวิชาการ ประกอบด้วย อธิการบดีเป็นประธานสภาวิชาการรองอธิการบดีซึ่งรับผิดชอบงานด้านวิชาการ และผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้งเป็นกรรมการสภาวิชาการ จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการสภาวิชาการผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนการประชุมสภาวิชาการ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๑)

๕.๖ กำหนดให้สภาวิชาการมีหน้าที่เกี่ยวกับการเสนอแนะเรื่องต่าง ๆ ต่อสภาสถาบันเกี่ยวกับการกำหนดนโยบายและแผนพัฒนาทางวิชาการของสถาบันการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานทางวิชาการและพิจารณาให้ความเห็นในเรื่องต่าง ๆ ต่อสภาสถาบันเกี่ยวกับหลักสูตรการศึกษา การเปิดสอน การปรับปรุงการยุบรวมและการยกเลิกหลักสูตรการศึกษาในระดับอุดมศึกษา การรับเข้าสมทบหรือยกเลิกการสมทบของสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถาบันอื่น การจัดตั้ง การรวมและการยุบเลิกส่วนราชการ และกำหนดให้สภาวิชาการมีอำนาจในการแต่งตั้งคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ หรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งเพื่อกระทำการใด ๆ อันอยู่ในหน้าที่และอำนาจของสภาวิชาการรวมถึงปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันมอบหมาย (มาตรา ๒๒)

๕.๗ กำหนดให้สภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ประกอบด้วย ประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำของสภาสถาบันและต้องไม่เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบัน รองประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันคนที่หนึ่ง ซึ่งเป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันและต้องไม่เป็นผู้ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้บริหารในสถาบัน รองประธานสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันคนที่สองซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันและต้องไม่เป็นผู้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบัน และกรรมการสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งเลือกจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ซึ่งจำนวน คุณสมบัติลักษณะต้องห้าม

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งตลอดจนการประชุมของสภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๓)

๕.๘ กำหนดให้สภาคณาจารย์และผู้ปฏิบัติงานในสถาบันมีหน้าที่และอำนาจให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในกิจการของสถาบันและการพัฒนาสถาบันต่อสภาสถาบันหรืออธิการบดี จัดทำจรรยาบรรณของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเพื่อเสนอสภาสถาบันและดูแลให้มีการปฏิบัติตามจรรยาบรรณ ส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้ปฏิบัติงานในสถาบันและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบันหรืออธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๒๔)

๕.๙ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดรับผิดชอบการบริหารงานของสถาบัน โดยมีรองอธิการบดีหรือผู้ช่วยอธิการบดีหรือจะมีทั้งรองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่อธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๒๕)

๕.๑๐ กำหนดให้การได้มาซึ่งตำแหน่งอธิการบดีนั้นมีหลักเกณฑ์และวิธีการตามข้อบังคับของสถาบัน โดยมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้ และนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว อธิการบดีอาจพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุ ตายลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม สภาสถาบันมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง เนื่องจากไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ สภาสถาบันมีมติให้ถอดถอน ถูกลงโทษทางวินัยอย่างร้ายแรง ถูกจำคุกโดยคำ พิพากษาถึงที่สุดให้จำ คุก เป็นบุคคลล้มละลาย เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ กำหนดให้ตำแหน่งรองอธิการบดี สภาสถาบันแต่งตั้งบุคคลโดยคำแนะนำของอธิการบดีจากผู้ที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗ กำหนดให้ตำแหน่งผู้ช่วยอธิการบดี อธิการบดีแต่งตั้งจากผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๘ ในกรณีอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองอธิการบดีและผู้ช่วยอธิการบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๒๖)

๕.๑๑ กำหนดให้อธิการบดีและรองอธิการบดีนอกจากต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบันแล้ว ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้ด้วย คือ (๑) สำเร็จการศึกษาในระดับชั้นปริญญาเอกหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองและได้ทำ การสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน หรือ (๒) เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองและได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี หรือเคยดำรงตำแหน่งกรรมการสภาสถาบันไม่น้อยกว่าสี่ปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๗)

๕.๑๒ กำหนดให้ผู้ช่วยอธิการบดีนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันแล้ว จะต้องเป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองและได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี หรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารอื่นตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๒๘)

๕.๑๓ กำหนดให้อธิการบดีเป็นผู้แทนของสถาบันในกิจการทั้งปวง มีหน้าที่และอำนาจเกี่ยวกับบริหารกิจการของสถาบัน บริหารงานบุคคล การเงิน การพัสดุสถานที่ และทรัพย์สินอื่นของสถาบัน จัดทำแผนพัฒนาสถาบัน ดูแลให้มีการปฏิบัติตามนโยบายและแผนงาน ติดตามประเมินผลการดำเนินงานด้านต่าง ๆ ของสถาบัน มีอำนาจในการแต่งตั้งและถอดถอนบุคคลในตำแหน่งต่าง ๆ ได้แก่ ผู้ช่วยอธิการบดี รองคณบดี รองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และอาจารย์พิเศษ นอกจากนี้ยังต้องจัดทำรายงานประจำปีเกี่ยวกับการดำเนินการและกิจการของสถาบัน รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามระเบียบ ข้อบังคับและประกาศของสถาบัน และตามที่สภาสถาบันมอบหมาย (มาตรา ๒๙)

๕.๑๔ กำหนดให้กรณีที่อธิการบดีไม่อาจปฏิบัติราชการได้ให้รองอธิการบดีซึ่งอธิการบดีมอบหมายเป็นผู้รักษาราชการแทน กรณีมิได้มีการมอบหมายไว้ให้รองอธิการบดีซึ่งมีอาวุโสสูงสุดรักษาราชการแทน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์ที่สภาสถาบันกำหนดกรณีไม่ผู้มีผู้ดำรงตำแหน่งอธิการบดีหรือไม่มีผู้รักษาราชการแทนอธิการบดีหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติราชการได้ ให้สภาสถาบันแต่งตั้งผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๗ เป็นผู้รักษาราชการแทน แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน (มาตรา ๓๐)

๕.๑๕ กำหนดให้คณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและเป็นผู้รับผิดชอบการบริหารงานของคณะ และจะกำหนดให้มีรองคณบดีตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนด เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้ คณบดีและรองคณบดีที่ได้รับการแต่งตั้งจากสภาสถาบันหรือจากอธิการบดีโดยคำแนะนำของคณบดีแล้วแต่กรณีนั้น จะต้องเป็นบุคคลที่มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๒ วรรคหนึ่งและวรรคสาม และได้รับการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบัน คณบดีมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้และเมื่อคณบดีพ้นจากตำแหน่งให้รองคณบดีพ้นจากตำแหน่งด้วย (มาตรา ๓๑)

๕.๑๖ กำหนดให้ตำแหน่งคณบดีและตำแหน่งรองอธิการบดีนอกจากจะต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบันแล้วจะต้องจะมีคุณสมบัติเกี่ยวกับตำแหน่งด้วย ดังนี้ ตำแหน่งคณบดีต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองและได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสี่ปีด้วย และตำแหน่งรองคณบดีจะต้องสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรอง และได้ทำการสอนในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารในสถาบันหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภาสถาบันรับรองมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีด้วย (มาตรา ๓๒)

๕.๑๗ กำหนดให้คณะกรรมการประจำคณะ ประกอบด้วยคณบดีเป็นประธานกรรมการและกรรมการอื่นอีกจำนวนหนึ่ง ทั้งนี้ จำนวน คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งตลอดจนการประชุมของคณะกรรมการประจำคณะให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๓)

๕.๑๘ กำหนดให้คณะกรรมการประจำคณะมีหน้าที่และอำนาจในการจัดทำแผนพัฒนาของคณะให้สอดคล้องกับนโยบายของสถาบัน ออกระเบียบและข้อบังคับของคณะเฉพาะในกิจการที่เกี่ยวข้องกับคณะ พิจารณากำหนดหลักสูตรและรายละเอียดเกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับคณะเสนอต่อสภาวิชาการเพื่อเสนอสภาสถาบัน จัดการวัดผล ประเมินผลและควบคุมมาตรฐานการศึกษาของคณะ ส่งเสริมงานวิจัย งานบริการวิชาการ

แก่สังคมและงานทะนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรม ให้คำปรึกษาและข้อแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินกิจการต่าง ๆ ของคณะ รวมทั้งปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่สภาสถาบัน สภาวิชาการ หรืออธิการบดีมอบหมาย (มาตรา ๓๔)

๕.๑๙ กำหนดให้กรณีมีการแบ่งเป็นวิทยาลัย ภาควิชาหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชาในคณะ ให้ผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา แล้วแต่กรณีเป็นผู้บังคับชาและรับผิดชอบงานของวิทยาลัย ภาควิชา หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา โดยตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัย หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชานั้น อธิการบดีแต่งตั้งจากคณาจารย์ประจำซึ่งได้รับการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบันและมีอำนาจถอดถอนได้โดยคำแนะนำของคณบดี ทั้งนี้ คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๕)

๕.๒๐ กำหนดให้สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ เป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของส่วนราชการ โดยสภาสถาบันแต่งตั้งจากผู้ซึ่งได้รับการสรรหาตามข้อบังคับของสถาบัน และจะกำหนดให้มีรองหัวหน้าส่วนราชการตามจำนวนที่สภาสถาบันกำหนดก็ได้ โดยคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๖)

๕.๒๑ กำหนดให้สำนักหรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ อาจมีคณะกรรมการประจำส่วนราชการได้ ทั้งนี้ องค์ประกอบ จำนวนคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม หลักเกณฑ์และวิธีการได้มา หน้าที่และอำนาจ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๗)

๕.๒๒ กำหนดให้อธิการบดี รองอธิการบดี ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี หัวหน้าส่วนราชการและรองหัวหน้าส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ จะดำรงตำแหน่งดังกล่าวเกินหนึ่งตำแหน่งในขณะเดียวกันมิได้ แต่สามารถจะรักษาราชการแทนตำแหน่งอื่นอีกหนึ่งตำแหน่งก็ได้ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวัน (มาตรา ๓๘)

๕.๒๓ กำหนดให้ผู้รักษาราชการแทนมีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับผู้ซึ่งตนแทน นอกจากที่บัญญัติไว้แล้วในพระราชบัญญัตินี้ การรักษาราชการแทน การมอบอำนาจให้ปฏิบัติราชการแทน ตลอดจนการมอบอำนาจช่วงให้ปฏิบัติการแทนของผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๓๙)

๖. หมวด ๓ การประกันคุณภาพและการประเมิน

๖.๑ กำหนดให้สถาบันต้องจัดให้มีการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถาบัน ทั้งนี้ ตามระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาที่กำหนดไว้ในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๐)

๖.๒ กำหนดให้สถาบันจัดให้มีการประเมินส่วนราชการของสถาบันตามหลักเกณฑ์วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๒)

๖.๓ กำหนดให้สภาวิชาการต้องจัดให้มีการประเมินหลักสูตรการศึกษาการเรียนการสอนและการวัดผลตามหลักสูตร ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่สภาสถาบันกำหนดและให้รายงานสภาสถาบันเพื่อพิจารณา (มาตรา ๔๒)

๖.๔ กำหนดให้สภาสถาบันต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติหน้าที่ของอธิการบดี ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๓)

๖.๕ กำหนดให้อธิการบดีต้องจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของหัวหน้าส่วนราชการและผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและระยะเวลาที่กำหนดในข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๔)

๗. หมวด ๔ การบริหารงานบุคคลและตำแหน่งทางวิชาการ

๗.๑ กำหนดให้หน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของสภาสถาบัน การบริหารงานบุคคลสำหรับผู้ปฏิบัติงานในสถาบันซึ่งทำ หน้าที่หลักทางด้านการสอน การวิจัย บริหารการศึกษาให้บริการหรือปฏิบัติงานเกี่ยวเนื่องกับการทำหน้าที่ดังกล่าว ให้สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจในการบริหารงานบุคคลของสถาบันตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคคลากรทางการศึกษาและให้มีหน้าที่และอำนาจเช่นเดียวกับคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคคลากรทางการศึกษา เว้นแต่พระราชบัญญัตินี้จะบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น ทั้งนี้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนผู้ปฏิบัติงานในสถาบันให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๕)

๗.๒ กำหนดให้คณาจารย์ประจำ ของสถาบันมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์และอาจารย์ แล้วแต่กรณี โดยตำแหน่งศาสตราจารย์นั้น จะได้รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบัน ทั้งนี้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอน ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา ๔๖)

๗.๓ กำหนดให้ตำแหน่งศาสตราจารย์พิเศษนั้น ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งโดยคำแนะนำของสภาสถาบันจากผู้ซึ่งมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบัน ทั้งนี้คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์พิเศษ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๗)

๗.๔ กำหนดให้ศาสตราจารย์ซึ่งมีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญเป็นพิเศษ และพ้นจากตำแหน่งคณาจารย์ประจำไปโดยไม่มีความผิด สภาสถาบันอาจแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณในสาขาที่ศาสตราจารย์ผู้นั้นมีความเชี่ยวชาญ เพื่อเป็นเกียรติยศก็ได้ ทั้งนี้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนศาสตราจารย์เกียรติคุณให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๘)

๗.๕ กำหนดให้สภาสถาบันอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นผู้ปฏิบัติงานในสถาบันเป็นรองศาสตราจารย์พิเศษและผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของอธิการบดีและกำหนดให้อธิการบดีอาจแต่งตั้งผู้ซึ่งมีคุณสมบัติเหมาะสมและมิได้เป็นคณาจารย์ประจำของสถาบันเป็นอาจารย์พิเศษได้ โดยคำแนะนำของคณบดี ทั้งนี้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนตำแหน่งดังกล่าวให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๔๙)

๗.๖ กำหนดให้ให้ผู้ดำรงตำแหน่งศาสตราจารย์ ศาสตราจารย์พิเศษ ศาสตราจารย์เกียรติคุณ รองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษ มีสิทธิใช้ชื่อตำแหน่งต่าง ๆ ดังกล่าว เป็นนำหน้านามเพื่อแสดงวิทยฐานะได้ตลอดไป (มาตรา ๕๐)

๘. หมวด ๕ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ

๘.๑ กำหนดให้มีปริญญามีสามชั้น ได้แก่ ปริญญาเอก เรียกว่า ดุษฎีบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ด. ปริญญาโท เรียกว่า มหาบัณฑิต ใช้อักษรย่อ ม. และปริญญาตรี เรียกว่า บัณฑิต ใช้อักษรย่อ บ. (มาตรา ๕๑)

๘.๒ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญา อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรในสาขาวิชาที่มีการสอนในสถาบัน สาขาวิชาที่มีการจัดการศึกษาร่วมหรือสมทบกับสถานศึกษาชั้นสูงหรือสถานบันอื่น โดยการกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใดและจะใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๕๒)

๘.๓ กำหนดให้สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับเกี่ยวกับการให้ปริญญาเกียรตินิยมอันดับหนึ่งหรือปริญญาเกียรตินิยมอันดับสองแก่ผู้สำเร็จการศึกษาชั้นปริญญาตรีก็ได้ (มาตรา ๕๓)

๘.๔ กำหนดให้สภาสถาบันอาจออกข้อบังคับให้มีประกาศนียบัตรชั้นต่าง ๆ และอนุปริญญาได้ (มาตรา ๕๔)

๘.๕ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจให้ปริญญากิตติมศักดิ์แก่บุคคลซึ่งสภาสถาบันเห็นว่าทรงคุณวุฒิสมควรแก่ปริญญานั้น ๆ แต่จะให้ปริญญาดังกล่าวแก่คณาจารย์ประจำ ผู้ดำรงตำแหน่งต่าง ๆ ในสถาบัน นายกสภาสถาบัน หรือกรรมการสภาสถาบัน ในขณะที่ดำรงตำแหน่งนั้นมิได้ ซึ่งชั้น สาขาของปริญญา และหลักเกณฑ์การให้ปริญญากิตติมศักดิ์ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๕)

๘.๖ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะ หรือเข็มวิทยฐานะและครุยประจำตำแหน่งนายกสภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน ผู้บริหารหรือคณาจารย์ของสถาบัน โดยกำหนดลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนปรกอบของครุยวิทยฐานะเข็มวิทยฐานะ และครุยประจำตำแหน่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา และจะใช้ในโอกาสใดโดยมีเงื่อนไขอย่างใดนั้น ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบัน (มาตรา ๕๖)

๘.๗ กำหนดให้สถาบันอาจกำหนดให้มีตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันได้โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา ทั้งนี้ การใช้ตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์เพื่อการค้าหรือเพื่อการใด ๆ ที่มิใช่เพื่อประโยชน์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันต้องได้รับอนุญาตเป็นหนังสือจากสถาบัน (มาตรา ๕๗)

๘.๘ กำหนดให้สถาบันมีอำนาจกำหนดเครื่องแบบ เครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาได้โดยทำเป็นข้อบังคับของสถาบันและประกาศในราชกิจจานุเบกษา (มาตรา ๕๘)

๙. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ

๙.๑ กำหนดโทษให้มีโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับสำหรับความผิดเกี่ยวกับการการใช้ครุยวิทยฐานะ เข็มวิทยฐานะ หรือครุยประจำตำแหน่ง หรือตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบัน หรือเครื่องแบบเครื่องหมายหรือเครื่องแต่งกายของนักศึกษาของสถาบัน หรือสิ่งใดที่เลียนแบบสิ่งดังกล่าว โดยไม่มีสิทธิที่จะใช้ หรือแสดงด้วยประการใด ๆ ว่าตนมีปริญญา อนุปริญญา ประกาศนียบัตรหรือมีตำแหน่งใดในสถาบัน หรือเป็นนักศึกษาของสถาบัน โดยที่ตนไม่มีสิทธิถ้าได้กระทำเพื่อให้บุคคลอื่นเชื่อว่าตนมีสิทธิที่จะใช้หรือมีวิทยฐานะหรือมีตำแหน่งเช่นนั้นหรือเป็นนักศึกษาของสถาบัน (มาตรา ๕๙)

๙.๒ กำหนดให้มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ สำหรับความผิดเกี่ยวกับการปลอม ลอกเลียนแบบ ทำเลียนแบบหรือใช้ตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันปลอม หรือซึ่งทำเลียนแบบ หรือใช้หรือทำให้ปรากฏซึ่งตรา เครื่องหมายหรือสัญลักษณ์ของสถาบันหรือส่วนราชการของสถาบันที่วัตถุหรือสินค้าใด ๆ โดยไม่ได้รับอนุญาตจากสถาบัน (มาตรา ๖๐)

๑๐. บทเฉพาะกาล

๑๐.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ ภาระผูกพัน ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างของส่วนราชการ ลูกจ้าง อัตรากำลังงบประมาณ และรายได้ในส่วนของสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๖๐ และวิทยาลัยในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข ตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติ มาเป็นของสถาบันพระบรมราชชนก

ตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ตามรายการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด โดยต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๑)

๑๐.๒ กำหนดให้ข้าราชการที่โอนมาตามมาตรา ๖๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยหรือดำรงตำแหน่งด้านการสอนในสถาบันพระบรมราชชนกสำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยในระยะเริ่มแรกให้ข้าราชการดังกล่าวยังคงดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไป จนกว่าจะได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (มาตรา ๖๒)

๑๐.๓ กำหนดให้พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข และลูกจ้างที่โอนมาตามมาตรา ๖๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งด้านการสอนในสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขยังคงดำรงตำแหน่งด้านการสอน และรับเงินเดือน ตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์เช่นเดิมต่อไป จนกว่าจะสิ้นสุดสัญญาจ้างหรือลาออก ให้นำระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการและระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุขมาใช้บังคับโดยอนุโลม และหากไม่อาจดำเนินการตามระเบียบดังกล่าวได้ให้ดำเนินการตามมติของสภาสถาบัน (มาตรา ๖๓)

๑๐.๔ กำหนดให้ข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างของส่วนราชการและลูกจ้าง ซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๑ แต่มิได้ดำรงตำแหน่ง ตามมาตรา ๖๒ ยังคงเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ พนักงานกระทรวงสาธารณสุข ลูกจ้างของส่วนราชการหรือลูกจ้าง ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยพนักงานราชการ ระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยพนักงานกระทรวงสาธารณสุข หรือระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ มาใช้บังคับโดยอนุโลม และให้บรรดาหน้าที่และอำนาจของ ก.พ. อ.ก.พ. กระทรวง หรือ อ.ก.พ. กรมเป็นหน้าที่และอำนาจของสภาสถาบัน และให้บรรดาหน้าที่และอำนาจของผู้มีอำนาจสั่งบรรจุและแต่งตั้งตามกฎหมายและระเบียบดังกล่าวเป็นหน้าที่และอำนาจของอธิการบดี หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้ดำเนินการตามมติของสภาสถาบัน (มาตรา ๖๔)

๑๐.๕ กำหนดให้ในระยะเริ่มแรก สภาสถาบันอาจขอให้รัฐมนตรีอนุมัติให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข มาช่วยปฏิบัติงานในสถาบันพระบรมราชชนกเป็นการชั่วคราวระยะเวลาไม่เกินสองปีได้ โดยให้ได้รับเงินเดือนตลอดจนได้รับสิทธิประโยชน์ทางสังกัดเดิม และให้ถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวเป็นการปฏิบัติหน้าที่ราชการของกระทรวงสาธารณสุข (มาตรา ๖๕)

๑๐.๖ กำหนดให้ในระยะเริ่มแรก ให้สภาสถาบันประกอบด้วยปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นนายกสภาสถาบัน รองปลัดกระทรวงสาธารณสุขเป็นอุปนายกสภาสถาบัน ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงาน ก.พ. ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงาน ก.พ.ร. ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา และผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก เป็นกรรมการผู้อำนวยการวิทยาลัย จำนวนสิบคน ที่นายกสภาสถาบันแต่งตั้งเป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกสถาบัน จำนวนห้าคน ซึ่งนายกสภาสถาบันแต่งตั้งเป็นกรรมการให้ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนกแต่งตั้งข้าราชการของสถาบันพระบรมราชชนกคนหนึ่ง เป็นกรรมการและเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการของสถาบันพระบรมราชชนกจำนวนสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ โดยให้ทำหน้าที่ไปจนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งนายกสภาสถาบัน อธิการบดี และกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ และได้มีการเลือกกรรมการสภาสถาบันตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๖)

๑๐.๗ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีสภาวิชาการตามมาตรา ๒๑ ให้สภาวิชาการประกอบด้วยผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก เป็นประธานสภาวิชาการและผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกสถาบันจำนวนไม่เกินแปดคน ซึ่งสภาสถาบันแต่งตั้ง เป็นกรรมการ (มาตรา ๖๗)

๑๐.๘ กำหนดให้สภาสถาบันมีหน้าที่และอำนาจกำหนดระดับตำแหน่งทางวิชาการและการให้ได้รับเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งทางวิชาการ รวมทั้งการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานราชการที่ดำรงตำแหน่งด้านการสอนในวิทยาลัย ในสังกัดสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติ ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษามาใช้บังคับโดยอนุโลม ให้นับระยะเวลาการปฏิบัติงานในด้านการเรียนการสอนในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อเนื่องเป็นระยะเวลาการปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการขอแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการในสถาบันพระบรมราชชนกตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเปลี่ยนตำแหน่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่สภาสถาบันกำหนด (มาตรา ๖๘)

๑๐.๙ กำหนดให้ผู้อำนวยการสถาบันพระบรมราชชนก สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุขในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ รักษาการในตำแหน่งอธิการบดี จนกว่าจะได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งอธิการบดีตามพระราชบัญญัตินี้ และผู้อำนวยการวิทยาลัยของวิทยาลัยตามบัญชีรายชื่อวิทยาลัยท้ายพระราชบัญญัติอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการวิทยาลัยจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการวิทยาลัยตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๙)

๑๐.๑๐ กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับและประกาศตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบข้อบังคับ ประกาศ และคำสั่งของกระทรวงสาธารณสุข ที่ใช้อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มาใช้บังคับโดยอนุโลมเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้แต่หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้สภาสถาบันมีมติกำหนดการดำเนินการในเรื่องนั้นเพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราว และกรณีมีปัญหาในการดำเนินการให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาด (มาตรา ๗๐)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้แก้ไขคำว่า “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” และคำว่า “เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา” ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นคำว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” และคำว่า “ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” แล้วแต่กรณี ทุกแห่ง

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “กระทรวง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๘ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงไปปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระหว่างเวลาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติ”

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยกำหนดให้รัฐต้องจัดการศึกษาอบรม และสนับสนุนให้เอกชนจัดการศึกษาอบรมให้เกิดความรู้คู่คุณธรรม จัดให้มีกฎหมายเกี่ยวกับการศึกษาแห่งชาติ ปรับปรุงการศึกษาให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคม สร้างเสริมความรู้และปลูกฝังจิตสำนึกที่ถูกต้องเกี่ยวกับการเมืองการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกรอบการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ เพื่อให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว จึงจำเป็นต้องตรากฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา ซึ่งมีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอน ๑๐๗ ก วันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๔๖ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่กฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดกรอบการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระ โดยมีการกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐ และต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ เพื่อให้สถานศึกษาของเอกชนที่จัดการศึกษาระดับปริญญาดำเนินกิจการได้โดยอิสระ สามารถพัฒนาระบบบริหารและการจัดการที่เป็นของตนเอง มีความคล่องตัว มีเสรีภาพทางวิชาการ และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสภาสถานศึกษา และได้กำหนดให้มีคณะกรรมการการอุดมศึกษา เพื่อทำหน้าที่พิจารณาเสนอนโยบายแผนพัฒนาและมาตรฐานการอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน รวมทั้งเพื่อเป็นการสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ธำรงรักษามาตรฐานการศึกษาให้เหมาะสมยิ่งขึ้น มีความเจริญมั่นคงและเอื้ออำนวยต่อการขยายกิจการในการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น เพื่อให้สถาบันอุดมศึกษาของรัฐและสถาบันอุดมศึกษาของเอกชนอยู่ภายใต้การกำกับ ติดตามการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาเดียวกัน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ยกเลิกกฎหมาย ๒ ฉบับ ได้แก่

๑.๑ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒

๑.๒ พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๕

๒. ให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนจัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ เป็นสถาบันอุดมศึกษาตามพระราชบัญญัตินี้ และคงสภาพเป็นนิติบุคคล

๓. นิยามศัพท์ในพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ “สถาบันอุดมศึกษาเอกชน” “ผู้รับอนุญาต” “ใบอนุญาต” “คณะกรรมการ” “สภาสถาบัน” “กรรมการสภาสถาบัน” “คณาจารย์” “นักศึกษา” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “ทบวง” และ “รัฐมนตรี”

๔. พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่สถานศึกษาเอกชนที่จัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับปริญญา เว้นแต่สถานศึกษาที่จัดตั้งตามสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างรัฐบาลไทยกับทบวงการชำนัญพิเศษแห่งสหประชาชาติ

๕. พระราชบัญญัตินี้แบ่งเป็น ๙ หมวด สรุปได้ดังนี้

๕.๑ หมวด ๑ การจัดตั้งและเปิดดำเนินการ (มาตรา ๘ - ๒๓)

๑) กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นสถาบันศึกษาและวิจัย ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษา ส่งเสริมวิชาการและวิชาชีพขั้นสูง ทำการสอน ทำการวิจัย ให้บริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปะและวัฒนธรรมของชาติ ซึ่งมี ๓ ประเภท คือ

(๑) มหาวิทยาลัย

(๒) สถาบัน

(๓) วิทยาลัย

๒) การจัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ต้องได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๓) การขอรับใบอนุญาต ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเสนอโครงการจัดตั้งข้อกำหนด ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้และสาขาวิชาที่จะเปิดสอน โดยที่ผู้ขอรับใบอนุญาตต้องเป็นผู้มีกรรมสิทธิ์ในที่ดินที่จะให้เป็นที่จัดตั้งสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้น หรือมีหลักฐานแสดงว่าจะสามารถโอนกรรมสิทธิ์ในที่ดินให้แก่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้ และเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว หรือเป็นผู้เช่าที่ดินจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีหลักฐานแสดงให้เห็นว่าเมื่อได้รับใบอนุญาตแล้วจะสามารถโอนสิทธิตามสัญญาเช่าให้แก่สถาบันอุดมศึกษาได้

๔) การเปลี่ยนชื่อหรือเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษาต้องได้รับอนุญาต เป็นหนังสือจากรัฐมนตรี โดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๕) การอนุญาต การเพิกถอนการอนุญาต การเปลี่ยนชื่อและการเปลี่ยนประเภทสถาบันอุดมศึกษา ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๖) เมื่อได้รับใบอนุญาตแล้ว ผู้รับใบอนุญาตต้องดำเนินการตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติ

๗) การแบ่งส่วนงานและการจัดระบบบริหารภายใน ให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับของสภาสถาบันซึ่งสถาบันอาจจัดการศึกษาในสาขาใดนอกสถานที่ตั้งได้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

๘) กิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่อยู่ภายใต้ข้อบังคับกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน และกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ แต่ผู้ปฏิบัติงานของสถาบันฯ ต้องได้รับผลประโยชน์ ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน ซึ่งการคุ้มครองการทำงานและผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ปฏิบัติงานในสถาบันฯ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕.๒ หมวด ๒ คณะกรรมการ (มาตรา ๒๔ - ๒๗)

๑) กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทำหน้าที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้

๒) คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการ แล้วรายงานให้คณะกรรมการทราบ

๓) การประชุมของคณะกรรมการอื่น หรือคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

๔) คณะกรรมการ คณะกรรมการอื่น และคณะอนุกรรมการมีอำนาจเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำหรือแจ้งให้บุคคลส่งเอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นแก่การดำเนินการตามอำนาจและหน้าที่

๕.๓ หมวด ๓ การดำเนินงาน (มาตรา ๒๘ - ๕๑)

๑) ให้สภาสถาบันในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่ละแห่งประกอบด้วย

(๑) นายกสภาสถาบัน ซึ่งผู้รับใบอนุญาตเสนอชื่อ

(๒) อธิการบดี เป็นกรรมการสภาสถาบันโดยตำแหน่ง

(๓) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิ ตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

๒) ให้สภาสถาบันฯ เลือกกรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งเป็นอุปนายกสภาสถาบันเพื่อทำหน้าที่แทนนายกสภาสถาบันเมื่อนายกสภาสถาบันไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อไม่มีผู้ดำรงตำแหน่งนายกสภาสถาบัน

๓) ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งนายกสภาสถาบันและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นให้นายกสภาสถาบันจัดให้มีการประชุมกรรมการสภาสถาบันเพื่อแต่งตั้งอธิการบดี

๔) ให้สภาสถาบัน แต่งตั้งผู้บริหารของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนคนหนึ่งเป็นเลขานุการตามคำแนะนำของอธิการบดี

๕) กำหนดให้สภาสถาบันมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายและการควบคุมดูแลกิจกรรมทั่วไปของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน รวมถึงอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

๖) นายกสภาสถาบันและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ มีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี เมื่อพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว อาจได้รับแต่งตั้งได้อีก

๗) กำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาตำแหน่งทางวิชาการประจำสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้

๘) กำหนดคุณสมบัติรวมทั้งลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้ดำรงตำแหน่งเป็นอธิการบดี และอำนาจหน้าที่ของอธิการบดี ตามพระราชบัญญัตินี้

๙) กำหนดตำแหน่งของวิชาการของคณาจารย์ รวมถึงกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้

๑๐) การแต่งตั้งศาสตราจารย์และศาสตราจารย์พิเศษ โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้ง ส่วนรองศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์พิเศษ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พิเศษให้อธิการบดีแต่งตั้งโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน สำหรับอาจารย์และอาจารย์พิเศษให้อธิการบดีแต่งตั้ง

๕.๔ หมวด ๔ ปริญญาและเครื่องหมายวิทยฐานะ (มาตรา ๕๔ - ๕๙)

๑) ปริญญามีสามชั้นคือ ปริญญาเอก ปริญญาโท และปริญญาตรี ตามพระราชบัญญัตินี้

๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจกำหนดให้มีครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะเป็นเครื่องหมายแสดงวิทยฐานะ ซึ่งการกำหนด ลักษณะ ชนิด ประเภท และส่วนประกอบของครุยวิทยฐานะ และเข็มวิทยฐานะ ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

๕.๕ หมวด ๕ ทรัพย์สิน และการบัญชี (มาตรา ๖๐ - ๖๙)

๑) กำหนดที่มาของทุนของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ตามพระราชบัญญัตินี้

๒) การจัดสรรทุนของสถาบัน แบ่งเป็นกองทุนประเภทต่าง ๆ ตามวัตถุประสงค์ ได้แก่ กองทุนทั่วไป กองทุนทรัพย์สินถาวร กองทุนวิจัย กองทุนห้องสมุดและเทคโนโลยี กองทุนพัฒนาบุคลากร กองทุนสงเคราะห์ และกองทุนคงเงินต้นหรือกองทุนอื่น ทั้งนี้การบริหารกองทุนแต่ละประเภทให้เป็นไปตามข้อบังคับของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

๓) รายได้ของสถาบันอุดมศึกษาและการดำเนินการเกี่ยวกับรายได้ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๔) ให้อธิการบดีเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดทำงบการเงินประจำปีให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วเสนอต่อสภาสถาบัน เมื่อสภาสถาบันได้อนุมัติงบการเงินประจำปีแล้ว ให้อธิการบดีส่งงบการเงินพร้อมรายงานการสอบบัญชีไปยังสำนักงานอุดมศึกษา

๕.๖ หมวด ๖ การอุดหนุนและส่งเสริม (มาตรา ๗๐)

ให้รัฐอุดหนุนและส่งเสริมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ดังต่อไปนี้

๑) ให้ข้าราชการและพนักงานของรัฐไปปฏิบัติงาน ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน โดยได้รับเงินเดือนและค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

๒) จัดตั้งกองทุนเพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในด้านต่าง ๆ

๓) ยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าประเภทครุภัณฑ์ ที่ใช้ในการศึกษาและการวิจัยโดยการรับรองของคณะกรรมการ ทั้งนี้ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร

๔) ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีการใช้ทรัพยากรร่วมกันระหว่างสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน

๕.๗ หมวด ๗ การกำกับและการควบคุม (มาตรา ๗๑ - ๙๙)

๑) ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๒) การกระทำการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

๓) ให้อธิการบดีแจ้งเป็นหนังสือให้สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษาทราบ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนต้องหยุดสอนติดต่อกันตามเกินกว่าสามวัน นอกจากการหยุดตามปกติ และในกรณีคณาจารย์ประจำในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนผู้ใดพ้นสภาพการเป็นคณาจารย์ประจำ

๔) หากปรากฏว่าอาคารสถานที่หรือบริเวณที่ตั้งของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน มีสุขภาพขัดต่อสุขลักษณะหรืออนามัย ไม่มั่นคง หรือมีเหตุอื่นอันอาจเป็นอันตรายแก่นักศึกษา ให้รัฐมนตรีมีคำสั่งให้อธิการบดีดำเนินการแก้ไขปรับปรุง

๕) ห้ามมิให้ผู้รับใบอนุญาตของสถาบันอุดมศึกษา อธิการบดี คณาจารย์ หรือเจ้าหน้าที่ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ใช้หรือยอมให้ผู้อื่นใช้ ซึ่งชื่อ ตรา สัญลักษณ์ หรือเครื่องหมายนอกเหนือจากที่ข้อบังคับของสถาบันฯ หรือใช้สถานที่เพื่อการอื่นที่มิชอบด้วยกฎหมาย

๖) กรณีการเพิกถอนใบอนุญาต ให้รัฐมนตรีเป็นผู้มีอำนาจเพิกถอนโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ

๗) เมื่อปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดได้รับความเห็นชอบให้เปิดดำเนินการในสาขาวิชาใด ตามมาตรา ๑๘ แล้วไม่ดำเนินการภายในกำหนดหนึ่งปี ให้ถือว่าการให้ความเห็นชอบนั้นเป็นอันสิ้นสุดลง

๘) การโฆษณาของสถาบันอุดมศึกษา ต้องไม่ใช้ข้อความอันเป็นเท็จหรือไม่ตรงกับข้อเท็จจริงตามที่ได้รับใบอนุญาตหรือไม่ตรงตามข้อกำหนด หรือเป็นข้อความที่อาจก่อให้เกิดผลเสียต่อส่วนรวม

๙) หากคณะกรรมการเห็นว่าการโฆษณาใดฝ่าฝืนมาตรา ๘๒ ให้คณะกรรมการมีอำนาจออกคำสั่งให้แก้ไขข้อความ หรือห้ามการใช้ข้อความ หรือห้ามการโฆษณา หรือให้โฆษณาเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของประชาชน

๑๐) หากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่ดำเนินการ ซึ่งไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้คณะกรรมการเตือนเป็นหนังสือให้ปรับปรุงแก้ไข หากสถาบันอุดมศึกษานั้นยังไม่ดำเนินการแก้ไขอีก ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งตามควรแก่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่ง ได้แก่ สั่งให้งดรับนักศึกษา หรือเพิกถอนการรับรองมาตรฐานการศึกษา หรือเพิกถอนการให้ความเห็นชอบการเปิดดำเนินการในสาขาวิชาหนึ่งหรือทุกสาขาวิชา หรือเพิกถอนการรับรองวิทยฐานะ หรือเพิกถอนใบอนุญาต

๑๑) ให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา หากสถาบันอุดมศึกษามีเหตุอย่างใดเกิดขึ้นตามมาตรา ๘๖ ได้แก่

(๑) ไม่มีทุนพอจะดำเนินการต่อไป

(๒) ฝ่าฝืนพระราชบัญญัตินี้

(๓) หยุดสอนเกินสองเดือนติดต่อกัน

(๔) สภาสถาบัน กรรมการสภาสถาบัน อธิการบดี คณาจารย์ หรือนักศึกษาดำเนินการอันเป็นภัยอย่างร้ายแรงต่อประเทศ

๑๒) สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอาจอุทธรณ์คำสั่งควบคุมต่อรัฐมนตรีได้โดยการพิจารณาอุทธรณ์นั้นให้รัฐมนตรีมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เป็นผู้พิจารณาเสนอความเห็นต่อรัฐมนตรีเพื่อชี้ขาดตามมติของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์

๑๓) เมื่อรัฐมนตรีมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ถือว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นหมดสภาพการเป็นนิติบุคคลและให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชนแต่งตั้งผู้ชำระบัญชี

๑๔) ให้คณะกรรมการควบคุมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๕.๘ หมวด ๘ การเลิกและการโอนกิจการ (มาตรา ๑๐๐ - ๑๐๓)

๑) กรณีผู้รับอนุญาตประสงค์จะเลิกกิจการสถาบันอุดมศึกษาเอกชนโดยความเห็นชอบของสภาสถาบัน

๒) กรณีผู้รับใบอนุญาตประสงค์จะโอนใบอนุญาตให้ผู้อื่น

๓) กรณีผู้รับใบอนุญาตตาย

๕.๙ หมวด ๙ บทกำหนดโทษ โดยกำหนดโทษทางอาญาในกรณีฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๐๔ - ๑๒๓)

๕.๑๐ บทเฉพาะกาล โดยเพื่อกำหนดแนวทางปฏิบัติในระยะเริ่มแรกของการใช้บังคับตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ในระหว่างที่ยังไม่มีกฎกระทรวง ประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด ระเบียบ และข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้นำกฎหมาย ประกาศ คำสั่ง ข้อกำหนด ระเบียบและข้อบังคับที่ออกตามพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๒๒ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๑๒๔ - ๑๓๐)

๒. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๔ ตอน ๑๐๑ ก วันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๐ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๕๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลของการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และทำให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนไม่อาจดำเนินกิจการสนองต่อความต้องการของสังคมที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบกับสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชนยังมีแนวปฏิบัติที่แตกต่างกัน ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเสมอภาคและเท่าเทียมกันในการจัดการศึกษา สมควรกำหนดให้สภาสถาบันมีอำนาจในการอนุมัติหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรตามที่คณะกรรมการกำหนด รวมทั้งส่งเสริมให้สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอำนาจในการลงทุนหรือร่วมลงทุนกับนิติบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อเป็นรายได้ของสถาบันอุดมศึกษา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ให้ความเห็นชอบในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้ให้ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๒) เสนอความเห็นหรือให้คำแนะนำต่อรัฐมนตรีในการออกกฎกระทรวงและประกาศเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ และเรื่องอื่น ๆ ที่เกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

(๓) รับรองวิทยฐานะสถาบันอุดมศึกษาเอกชนตามมาตรฐานการศึกษาที่กระทรวงกำหนด

(๔) ออกระเบียบและข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๕) เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อประโยชน์สาธารณะหรือเพื่อป้องกันมิให้เกิดความเสียหายแก่สิทธิของบุคคลทั่วไป ในการนี้จะระบุชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนด้วยก็ได้

(๖) ปฏิบัติงานอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ"

๓. ให้ยกเลิกความใน (๓) ของมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๓) กรรมการสภาสถาบันผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินสิบสี่คนซึ่งผู้รับใบอนุญาตเสนอชื่อ ทั้งนี้ ให้มีคณาจารย์ประจำอย่างน้อยหนึ่งคน"

๔. ให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

"(๖) อนุมัติหลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตรตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด"

๕. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๐/๑) ของมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

“(๑๐/๑) อนุมัติการลงทุนหรือร่วมลงทุนกับนิติบุคคลหรือหน่วยงานอื่นเพื่อดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับหรือต่อเนื่องกับกิจการของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน หรือนำผลการค้นคว้าวิจัยไปเผยแพร่หรือหาประโยชน์เพื่อเป็นรายได้ของสถาบันอุดมศึกษาเอกชน”

๖. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๕ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๕ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนมีอำนาจให้ประกาศนียบัตร อนุปริญญา ปริญญาหรือประกาศนียบัตรบัณฑิต ในสาขาวิชาที่มีการศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนได้

๗. การกำหนดให้สาขาวิชาใดมีปริญญาชั้นใด และจะให้ใช้อักษรย่อสำหรับสาขาวิชานั้นอย่างไร ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

๘. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐ เมื่อปรากฏว่าสถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดไม่ดำเนินการในสิ่งที่จำเป็นต่อการจัดการศึกษาตามโครงการที่ได้รับใบอนุญาตภายในกำหนดหนึ่งปีนับแต่วันที่ได้รับใบอนุญาต ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการเพิกถอนใบอนุญาตนั้น”

๙. ให้ยกเลิกมาตรา ๘๑ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖

๑๐. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๔ ในกรณีที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด หรือไม่ใช้คำว่ามหาวิทยาลัย สถาบัน หรือวิทยาลัย เป็นอักษรไทยนำหน้าชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนหรือใช้ชื่อสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเป็นอักษรต่างประเทศโดยไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐมนตรี ให้คณะกรรมการเตือนเป็นหนังสือให้ปรับปรุงแก้ไขสิ่งต่าง ๆ ตามที่แจ้งไปภายในเวลาที่กำหนด

๑๑. ถ้าหากสถาบันอุดมศึกษาเอกชนนั้นไม่ดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งการตามควรแก่กรณีอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๑.๑ สั่งให้งดรับนักศึกษาในสาขาวิชาใดสาขาวิชาหนึ่งหรือทุกสาขาวิชา

๑๑.๒ เพิกถอนการรับรองวิทยฐานะ

๑๑.๓ เพิกถอนใบอนุญาต

๑๒. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้สภาสถาบันดำเนินการตั้งคณะกรรมการสอบสวน ถ้าเห็นว่าอธิการบดีขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตาม (๑) กระทำการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือดำเนินการตาม (๓) หรือ (๔) ให้สภาสถาบันถอดถอนอธิการบดีจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบผลการสอบสวน ถ้าสภาสถาบันไม่ดำเนินการถอดถอนให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการดำเนินการถอดถอนอธิการบดีจากตำแหน่งได้”

๑๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๘ การสอบสวนตามมาตรา ๙๖ และมาตรา ๙๗ ให้เป็นไปตามข้อบังคับของสภาสถาบัน ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด”

๑๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐๖ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐๖ สถาบันอุดมศึกษาเอกชนใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๑ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท”

๓. พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๗ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๐๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติม กฎหมายว่าด้วยสถาบันอุดมศึกษาเอกชนเพื่อแก้ไขบทบัญญัติให้สอดคล้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้แก้ไขคำว่า “สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา” และคำว่า “เลขาธิการคณะกรรมการการอุดมศึกษา” ในพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ เป็นคำว่า “สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” และคำว่า “ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” แล้วแต่กรณี ทุกแห่ง

๒. ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “กระทรวง” ในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ”

๓. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๗ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และมีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่กับออกกฎกระทรวง และประกาศเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้ ”

๔. ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๘ แห่งพระราชบัญญัติสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๘ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ข้าราชการในสังกัดกระทรวงไปปฏิบัติงานในสถาบันอุดมศึกษาเอกชนในระหว่างเวลาที่สถาบันอุดมศึกษาเอกชนอยู่ในความควบคุมของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมได้ตามความจำเป็น โดยให้ถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการตามปกติ”

นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การดำเนินงานของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยบรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง จำเป็นต้องมีการกำกับดูแลโดยหน่วยงานของรัฐในบางกรณี เพื่อประโยชน์ในความร่วมมือระหว่างภาครัฐกับภาคเอกชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ดิจิทัล” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้วิธีการนำสัญลักษณ์ศูนย์และหนึ่งหรือสัญลักษณ์อื่นมาแทนค่าสิ่งทั้งปวง เพื่อใช้สร้าง หรือก่อให้เกิดระบบต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์ใช้ประโยชน์

“ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล” หมายความว่า ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การพัฒนา การจัดจำหน่าย หรือการให้บริการ ด้านฮาร์ดแวร์อิเล็กทรอนิกส์และส่วนประกอบด้านซอฟต์แวร์ ด้านบริการดิจิทัล ด้านดิจิทัลคอนเทนต์ หรือด้านบริการโครงสร้างพื้นฐานเพื่อการสื่อสารในระบบดิจิทัล ทั้งนี้ รายละเอียดให้เป็นตามที่กำหนดในข้อบังคับ

“สภา” หมายความว่า สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

“ข้อบังคับ” หมายความว่า ข้อบังคับของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานและลูกจ้างของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ข้าราชการสังกัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่และกำหนดกิจการอื่น เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๑
การจัดตั้งสภา

มาตรา ๕ ให้จัดตั้งสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย มีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์และหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖ ให้สภามีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นตัวแทนของสมาชิกผู้ประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลในการเสนอความเห็น ประสานงาน และสนับสนุนการดำเนินงานด้านนโยบายระหว่างภาครัฐและเอกชน เกี่ยวกับธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๒) เสนอความเห็นและข้อเสนอแนะต่อภาครัฐในเรื่องที่เกี่ยวกับกฎระเบียบ กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๓) ส่งเสริม สนับสนุนและพัฒนาขีดความสามารถของการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลให้สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล

(๔) ส่งเสริมการพัฒนาทักษะของบุคลากรด้านดิจิทัลให้มีมาตรฐานสากล

(๕) ส่งเสริมและกำกับดูแลให้เกิดคุณภาพ มาตรฐาน และจรรยาบรรณในการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล รวมทั้งควบคุมดูแลให้สมาชิกปฏิบัติตามข้อบังคับของสภาและกฎหมายเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๖) ดำเนินกิจการอื่นเพื่อการพัฒนาธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลของประเทศไทย หรือตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๗ ห้ามสภากระทำการ ดังต่อไปนี้

(๑) ประกอบวิสาหกิจ เข้าดำเนินการประกอบวิสาหกิจของบุคคลใด เข้าถือหุ้นเป็นหุ้นส่วนหรือร่วมทุนในการประกอบวิสาหกิจดิจิทัลกับบุคคลใด เว้นแต่เป็นการประกอบวิสาหกิจเพียงเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสภาตามมาตรา ๖ และได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสามัญ

(๒) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการทำลายการแข่งขันอันพึงมีตามปกติวิสัยของการประกอบวิสาหกิจดิจิทัล

(๓) ดำเนินการด้วยประการใด ๆ อันอาจเป็นภัยต่อเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศ หรือต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

(๔) ให้กู้ยืมเงินหรือให้เงินแก่สมาชิก หรือบุคคลอื่นใด เว้นแต่เป็นการให้กู้ยืมเพื่อเป็นการสงเคราะห์พนักงาน หรือครอบครัวของพนักงานตามข้อบังคับ หรือเป็นการให้เพื่อการกุศลสาธารณะ หรือตามหน้าที่ศีลธรรม หรือตามควรแก่อัธยาศัยในสังคม

(๕) กีดกันหรือขัดขวางมิให้ผู้ใดซึ่งมีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกได้ตามพระราชบัญญัติและข้อบังคับเข้าเป็นสมาชิก โดยขัดต่อพระราชบัญญัติหรือข้อบังคับ

(๖) แบ่งปันผลกำไรหรือรายได้ให้แก่สมาชิก

(๗) ดำเนินการเกี่ยวข้องกับกิจกรรมทางการเมือง

มาตรา ๘ ให้สภามีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และมีสำนักงานสาขาในจังหวัดอื่นได้ตามความจำเป็น

การจัดตั้งสำนักงานสาขาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามข้อบังคับ

มาตรา ๙ สภาอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

(๑) ค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียม และค่าบำรุงที่เรียกเก็บจากสมาชิก

(๒) ค่าตอบแทนและค่าบริการที่ได้รับจากการให้บริการแก่สมาชิกหรือบุคคลภายนอก

(๓) เงินและทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้

(๔) เงิน ผลประโยชน์ และทรัพย์สินอื่น ๆ ที่ได้จากการดำเนินงานของสภา

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์ของเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔)

มาตรา ๑๐ ห้ามบุคคลใดนอกจากสภาใช้เครื่องหมาย หรือชื่อเป็นภาษาไทยว่า “สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย” หรือชื่อย่อว่า “สภาดิจิทัล” หรืออักษรต่างประเทศที่มีความหมายหรืออ่านออกเสียงว่า “สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย” หรือใช้ชื่อในทำนองเดียวกันจนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นส่วนหนึ่งของสภา เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภา

หมวด ๒
สมาชิก

มาตรา ๑๑ สภามีสมาชิกสามประเภท คือ

(๑) สมาชิกสามัญ

(๒) สมาชิกวิสามัญ

(๓) สมาชิกกิตติมศักดิ์

สมาชิกมีสิทธิและหน้าที่ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๑๒ สมาชิกสามัญ ได้แก่

(๑) นิติบุคคลที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๒) สมาคมที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยและมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมหรือสนับสนุนการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล โดยกรรมการสมาคมทั้งหมดจำนวนเกินกึ่งหนึ่งและสมาชิกของสมาคมทั้งหมดจำนวนเกินกึ่งหนึ่งมีสัญชาติไทย

มาตรา ๑๓ สมาชิกวิสามัญ ได้แก่ บุคคลธรรมดาที่ประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

มาตรา ๑๔ สมาชิกกิตติมศักดิ์ ได้แก่ ผู้ซึ่งคณะกรรมการเชิญมาเป็นสมาชิกกิตติมศักดิ์จาก

(๑) ผู้ทรงคุณวุฒิในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๒) ผู้ทรงคุณวุฒิในสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาหลักสูตรเกี่ยวกับดิจิทัล

(๓) ผู้ซึ่งทำประโยชน์ให้แก่สภา หรือธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลของประเทศ

หมวด ๓
คณะกรรมการ

มาตรา ๑๕ ให้มีคณะกรรมการสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย คณะหนึ่ง ซึ่งที่ประชุมใหญ่สภาเลือกตั้งจากผู้แทนสมาชิกสามัญ

ให้กรรมการตามวรรคหนึ่ง เลือกกรรมการเป็นประธานสภาคนหนึ่ง รองประธานสภาคนหนึ่งหรือหลายคน เลขาธิการสภาคนหนึ่ง และตำแหน่งอื่น ๆ ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

ให้เลขาธิการสภาเป็นเลขานุการของคณะกรรมการ

จำนวนและสัดส่วนของกรรมการตามประเภทการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล และวิธีการเลือกตั้งตามวรรคหนึ่ง และวิธีการเลือกประธานสภา รองประธานสภา เลขาธิการสภา และตำแหน่งอื่น ๆ ตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๑๖ กรรมการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) เป็นผู้แทนสมาชิกสามัญที่เป็นสมาชิกของสภาเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๓) เป็นผู้แทนสมาชิกสามัญที่ได้จัดทำบัญชีนำส่งงบการเงินต่อกระทรวงพาณิชย์หรือกรมสรรพากรมาระยะเวลาสามปีติดต่อกันนับย้อนจากปีปัจจุบัน และมีการจัดทำงบการเงินที่ได้รับการตรวจสอบจากผู้ตรวจสอบบัญชีที่ได้รับอนุญาตมาเป็นระยะเวลาสามปีติดต่อกันนับย้อนจากปีปัจจุบันด้วย

(๔) ไม่เป็นพนักงาน

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ หรือพนักงานส่วนท้องถิ่นซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ หรือเป็นพนักงานหรือบุคคลผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจหรือหน่วยงานของรัฐ ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกสภาท้องถิ่น เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่ และให้หมายความรวมถึงลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของรัฐ และบุคคลหรือคณะบุคคลซึ่งใช้อำนาจหรือได้รับมอบให้ใช้อำนาจทางปกครองของรัฐในการดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งตามกฎหมาย ไม่ว่าจะเป็นการจัดตั้งขึ้นในระบบราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือกิจการอื่นของรัฐ เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งนั้นมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๗) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ

(๘) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๙) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

มาตรา ๑๗ กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับเลือกตั้งใหม่ได้

ประธานสภาจะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

มาตรา ๑๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๗ กรรมการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ที่ประชุมใหญ่สภามีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสามัญที่มาประชุม

(๔) พ้นจากการเป็นผู้แทนสมาชิกสามัญ หรือสมาชิกสามัญนั้นพ้นจากสมาชิกภาพ

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๖

(๖) รัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๖

มาตรา ๑๙ เมื่อกรรมการตามมาตรา ๑๕ พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาเพื่อให้มีการเลือกตั้งผู้แทนสมาชิกสามัญ เป็นกรรมการแทนภายในหกสิบวัน เว้นแต่วาระของกรรมการผู้นั้นจะเหลือน้อยกว่าหนึ่งร้อยแปดสิบวัน คณะกรรมการจะจัดให้มีการเลือกตั้งกรรมการแทนหรือไม่ก็ได้

ให้ผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการแทนตามวรรคหนึ่งอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่ากับวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

มาตรา ๒๐ ในกรณีที่กรรมการทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งนอกจากการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามมาตรา ๓๖ ให้กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งยังคงรักษาการในตำแหน่งเพื่อดำเนินกิจการของสภาต่อไปเท่าที่จำเป็นจนกว่าคณะกรรมการชุดใหม่เข้ารับหน้าที่

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง ต้องจัดให้มีการประชุมใหญ่สภา เพื่อให้มีการเลือกตั้งคณะกรรมการชุดใหม่ตามมาตรา ๑๕ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่พ้นจากตำแหน่ง

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง จนเหลือจำนวนน้อยกว่าที่จะเป็นองค์ประชุมตามมาตรา ๒๒ ให้กรรมการที่เหลืออยู่ กระทำการต่อไปได้ แต่เฉพาะจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาเพื่อเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕

มาตรา ๒๑ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจวางนโยบายและดำเนินกิจการของสภาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสภาตามมาตรา ๖ รวมทั้งให้มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานในนามของผู้ประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลด้านนโยบายและการดำเนินการกับรัฐบาล หน่วยงานของภาครัฐเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล ตลอดจนศึกษาแนวทาง และร่วมผลักดันการแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลของประเทศ

(๒) สนับสนุนการดำเนินการของรัฐบาลในเรื่องที่เกี่ยวข้องและเป็นประโยชน์ต่อธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๓) ให้คำปรึกษาและให้คำแนะนำแก่การประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(๔) ดำเนินการร่วมกับผู้ประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การประสานงานด้านธุรกิจ อุตสาหกรรม การแก้ไขปัญหาที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนความรู้ด้านดิจิทัล กับทั้งองค์กรในประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัล

(๕) แต่งตั้งที่ปรึกษาและคณะอนุกรรมการ เพื่อดำเนินกิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

(๖) สรรหาผู้สอบบัญชีรับอนุญาตและเสนอให้ที่ประชุมสามัญพิจารณาอนุมัติแต่งตั้ง และจัดให้มีการตรวจสอบบัญชีรายรับ รายจ่าย งบการเงิน โดยผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และเสนอให้ที่ประชุมสามัญให้ความเห็นชอบ

(๗) ออกข้อบังคับว่าด้วย

(ก) การจำแนกกลุ่มสมาชิกตามลักษณะหรือพื้นที่ของการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล การเลือกตั้งกรรมการกลุ่มสมาชิก การประชุมและดำเนินการของสาขาการประกอบกิจการด้านดิจิทัล ตลอดจนกิจการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

(ข) การกำหนดรายละเอียดของการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล

(ค) การกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการรับสมัคร สิทธิหน้าที่ของสมาชิก คุณสมบัติ วินัยและการลงโทษสมาชิก และการพ้นจากสมาชิกภาพ รวมทั้งการอุทธรณ์

(ง) การกำหนดค่าลงทะเบียน ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการที่จะพึงเรียกเก็บจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอก

(จ) การกำหนดจำนวนและสัดส่วนของกรรมการตามประเภทการประกอบธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล วิธีการเลือกตั้งกรรมการ และวิธีการเลือกประธานสภา รองประธานสภา เลขาธิการสภา และตำแหน่งอื่น ๆ ตลอดจนตำแหน่งและภาระหน้าที่ของกรรมการเป็นรายตำแหน่ง

(ฉ) การประชุมและการดำเนินกิจการของคณะกรรมการ และการประชุมใหญ่สภา

(ช) การจัดตั้งและการดำเนินกิจการของสำนักงานสาขาสภา

(ซ) การบรรจุ การแต่งตั้ง การถอดถอน การกำหนดตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินบำเหน็จรางวัลของพนักงาน รวมทั้งวินัย การลงโทษ และการร้องทุกข์ของพนักงาน

(ฌ) การเบิกจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินทุกประเภท

(ญ) การสงเคราะห์พนักงาน ตลอดจนครอบครัวของบุคคลดังกล่าว หรือผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นพนักงาน

(ฎ) การอื่นใดที่จำเป็นต่อการดำเนินกิจการของสภา

การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงข้อบังคับใด ๆ ตาม (๗) ต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมใหญ่สภา เมื่อที่ประชุมใหญ่สภาให้ความเห็นชอบแล้ว ต้องส่งข้อบังคับนั้นให้รัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๒ การประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

มติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือตามเสียงข้างมากของจำนวนกรรมการที่มาประชุม กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้ามีการพิจารณาเรื่องใดที่เกี่ยวกับตัวกรรมการ หรือส่วนได้เสียของกรรมการหรือสมาชิกที่กรรมการเป็นผู้แทน ให้กรรมการผู้นั้นมีสิทธิชี้แจงในเรื่องนั้น แต่ไม่มีสิทธิออกเสียง

มาตรา ๒๓ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ประธานสภาเป็นผู้แทนของสภา และเพื่อการนี้ ประธานสภาจะมอบหมายเป็นหนังสือให้กรรมการกระทำการแทนก็ได้ โดยการมอบอำนาจดังกล่าวจะต้องกำหนดขอบเขต หน้าที่และอำนาจและความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายอย่างชัดเจน

การดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้เป็นไปตามที่กำหนดในข้อบังคับ

หมวด ๔
การดำเนินกิจการของสภา

มาตรา ๒๔ ให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาปีละหนึ่งครั้ง การประชุมใหญ่เช่นนี้เรียกว่า ประชุมสามัญ

การประชุมใหญ่สภาคราวอื่น นอกจากการประชุมตามวรรคหนึ่ง เรียกว่า ประชุมวิสามัญ

มาตรา ๒๕ ในการประชุมสามัญอย่างน้อยต้องมีระเบียบวาระการประชุมในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาให้ความเห็นรายงานแสดงสถานภาพเศรษฐกิจ และผลผลิตด้านดิจิทัลของประเทศไทยเปรียบเทียบกับสากล

(๒) รับรองรายงานประจำปีแสดงผลงานของสภาในปีที่ล่วงมา

(๓) พิจารณารายงานประเมินผลงานของสภาในปีที่ล่วงมา

(๔) พิจารณาอนุมัติงบการเงินประจำปีของสภาที่ได้รับการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

(๕) พิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายของคณะกรรมการ แผนดำเนินงาน และงบประมาณประจำปีของสภา

(๖) แต่งตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และกำหนดค่าตอบแทนผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

มาตรา ๒๖ เมื่อมีเหตุจำเป็น คณะกรรมการจะเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้

สมาชิกสามัญจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสิบของจำนวนสมาชิกสามัญจะทำหนังสือร้องขอต่อคณะกรรมการให้เรียกประชุมวิสามัญก็ได้ ในหนังสือร้องขอนั้นต้องระบุว่าประสงค์ให้เรียกประชุมเพื่อการใด

ในกรณีที่สมาชิกสามัญเป็นผู้ร้องขอให้เรียกประชุมวิสามัญตามวรรคสอง ให้คณะกรรมการเรียกประชุมวิสามัญภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รับหนังสือร้องขอ

มาตรา ๒๗ ในการประชุมใหญ่สภา ต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกสามัญทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานสภาเป็นประธานที่ประชุม กรณีประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภาเป็นประธานที่ประชุม หากรองประธานสภาไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้สมาชิกที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานที่ประชุม

สมาชิกสามัญอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมแทนและออกเสียงลงคะแนนได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุม ให้ถือเสียงข้างมากของสมาชิกสามัญที่มาประชุม โดยสมาชิกคนหนึ่งมีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๒๘ สมาชิกวิสามัญและสมาชิกกิตติมศักดิ์มีสิทธิเข้าร่วมประชุมใหญ่สภาได้ แต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน และอาจมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมแทนและแสดงความคิดเห็นได้ตามที่กำหนดในข้อบังคับ

มาตรา ๒๙ ในการประชุมสามัญ ถ้าสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้เลื่อนการประชุมนั้นออกไปอีกครั้งหนึ่ง โดยให้ประธานสภาแจ้งวันประชุมครั้งใหม่ให้สมาชิกทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่าสิบห้าวัน การประชุมสามัญครั้งใหม่นี้ ไม่ว่าจะมีสมาชิกสามัญมาประชุมจำนวนเท่าใดให้ถือเป็นองค์ประชุมได้ แต่การประชุมในครั้งนี้ ให้ดำเนินการได้เฉพาะกิจกรรมอันพึงกระทำตามระบุในมาตรา ๒๕ เท่านั้น เว้นแต่การพิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายของคณะกรรมการ แผนดำเนินงานประจำปี และงบประมาณเฉพาะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของสภาตามมาตรา ๒๕ (๕) จะต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมครบองค์ประชุมตามมาตรา ๒๗

มาตรา ๓๐ ในการประชุมวิสามัญ ถ้าสมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม หากการประชุมวิสามัญนั้นได้เรียกตามคำร้องขอของสมาชิกสามัญ ให้งดประชุม หากเป็นการประชุมวิสามัญที่สมาชิกสามัญมิได้ร้องขอ ให้เลื่อนการประชุมวิสามัญนั้นออกไป โดยให้ประธานสภาเรียกประชุมวิสามัญอีกครั้งภายในสี่สิบห้าวัน การประชุมวิสามัญครั้งหลังนี้ ไม่ว่าจะมีสมาชิกสามัญมาประชุมจำนวนเท่าใดให้ถือเป็นองค์ประชุมได้ เว้นแต่การดำเนินการดังต่อไปนี้จะต้องมีสมาชิกสามัญมาประชุมครบองค์ประชุมตามมาตรา ๒๗

(๑) การมีมติให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๘ (๓)

(๒) การพิจารณาให้ความเห็นชอบข้อบังคับตามมาตรา ๒๑ (๗)

(๓) การพิจารณาให้ความเห็นชอบนโยบายของคณะกรรมการ แผนดำเนินงานประจำปีและงบประมาณเฉพาะที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามนโยบายของสภาตามมาตรา ๒๕ (๕)

มาตรา ๓๑ ให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีแสดงผลงานคณะกรรมการและสภาในปีที่ล่วงมา และคำชี้แจงเกี่ยวกับนโยบาย พร้อมด้วยงบการเงินประจำปี ซึ่งมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองเสนอต่อที่ประชุมสามัญภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน และให้ส่งสำเนาเอกสารดังกล่าวไปยังรัฐมนตรีเพื่อรับทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ที่ประชุมสามัญรับรองแล้ว

มาตรา ๓๒ ผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๓๑ นั้น ให้ที่ประชุมสามัญแต่งตั้งจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยวิชาชีพบัญชี และต้องไม่เป็นกรรมการ พนักงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่

ผู้สอบบัญชีมีอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของสภา และขอคำชี้แจงจากประธานสภา กรรมการ พนักงาน หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ได้

ให้ผู้สอบบัญชีได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่ที่ประชุมสามัญกำหนด

หมวด ๕
การกำกับดูแลของรัฐ

มาตรา ๓๓ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้พนักงานเจ้าหน้าที่สอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินงานของสภา

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสภา และจะให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของคณะกรรมการด้วยก็ได้

(๓) สั่งเป็นหนังสือให้สภาหรือคณะกรรมการระงับหรือแก้ไขการกระทำใด ๆ ที่ขัดต่อกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล มติของคณะรัฐมนตรี หรือข้อบังคับ เมื่อสั่งการอย่างใดแล้ว ให้รายงานต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๓๔ ในการปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๓ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าไปตรวจสอบเอกสารหรือหลักฐานในสำนักงานของสภาได้ในระหว่างเวลาทำการ หรือให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องชี้แจงแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามที่ร้องขอ

ในการปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้บุคคลซึ่งเกี่ยวข้องอำนวยความสะดวกตามสมควร

มาตรา ๓๕ ในการปฏิบัติการตามมาตรา ๓๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลซึ่งเกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๖ เมื่อปรากฏว่าสภาหรือคณะกรรมการ ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามมาตรา ๓๓ หรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของสภา หรือเป็นภัยต่อระบบเศรษฐกิจ ความมั่นคงของประเทศ หรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้กรรมการทั้งคณะหรือกรรมการคนใดคนหนึ่ง พ้นจากตำแหน่ง

กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่งไม่มีสิทธิเป็นกรรมการอีก เว้นแต่จะพ้นกำหนดห้าปีนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๗ ในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการทั้งคณะพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๖ ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกสามัญของสภาจำนวนไม่น้อยกว่าสิบสามคน แต่ไม่เกินยี่สิบคน เป็นคณะกรรมการชั่วคราวภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้คณะกรรมการทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการชั่วคราวตามวรรคหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจดำเนินกิจการสภาเพียงเท่าที่จำเป็น และจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาเพื่อเลือกตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการชั่วคราว เมื่อกรรมการคณะใหม่เข้ารับหน้าที่แล้ว ให้คณะกรรมการชั่วคราวซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งพ้นจากตำแหน่ง

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๓๘ สภากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองแสนบาท

มาตรา ๓๙ ในกรณีที่สภากระทำความผิดและถูกลงโทษ ถ้าการกระทำความผิดของสภาเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการผู้ใด หรือในกรณีที่กรรมการผู้ใดมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้สภากระทำความผิด กรรมการผู้นั้นต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๐ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะเลิกใช้

มาตรา ๔๑ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ชี้แจง หรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๓๔ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๔๒ เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้สมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์เป็นอันยกเลิก

และให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้ของสมาคมดังกล่าวที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสภานับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้พนักงานและลูกจ้างของสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เป็นพนักงานของสภา กับให้ถือว่าเวลาทำงานของบุคคลดังกล่าวในสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นเวลาทำงานในสภานับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๔ ให้คณะกรรมการสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกสภา ซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์ ด้านสังคม ด้านกฎหมายดิจิทัล ด้านธุรกิจการดูแลด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านส่งเสริมสิทธิประชาชนอย่างทั่วถึง ด้านละหนึ่งคน ตามที่คณะกรรมการสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทยเสนอและรัฐมนตรีแต่งตั้ง ประกอบเป็นคณะกรรมการคณะแรกของสภา มีหน้าที่และอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๒๑ (๑) (๒) (๓) (๔) และ (๖) และออกข้อบังคับตาม (๗) (ก) (ข) (ค) (ง) (จ) (ฉ) และ (ฌ) เพื่อใช้บังคับเป็นการชั่วคราว และปฏิบัติการอย่างอื่นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ดำเนินการรับสมัครสมาชิกและเรียกประชุมใหญ่สภาเพื่อเลือกตั้งกรรมการคณะใหม่ตามมาตรา ๑๕ ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ถ้ามีความจำเป็น รัฐมนตรีจะขยายระยะเวลาให้ก็ได้ การขยายระยะเวลาดังกล่าวให้ขยายได้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน แต่ทั้งนี้รวมกันไม่เกินหกสิบวัน

เมื่อเลือกตั้งกรรมการตามวรรคหนึ่งแล้ว กรรมการคณะใหม่ต้องจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง เพื่อดำเนินการตามมาตรา ๑๕ วรรคสอง

เมื่อได้ดำเนินการตามวรรคสามแล้ว ให้คณะกรรมการคณะแรกพ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๔๕ ในการเลือกตั้งกรรมการคณะใหม่ตามมาตรา ๔๔ วรรคหนึ่ง มิให้นำระยะเวลาการเป็นสมาชิกของสภาตามมาตรา ๑๖ (๒) มาใช้บังคับกับผู้แทนสมาชิกสามัญซึ่งได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการ

มาตรา ๔๖ ให้สมาชิกสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่ดำรงสมาชิกภาพอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นสมาชิกสภาตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพ ขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ และนวัตกรรมดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วและมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและสังคม สมควรที่ประเทศไทยจะมีการจัดตั้งสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย อันเป็นการรวมตัวของภาคเอกชนในธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัลซึ่งมีความพร้อมทั้งด้านกำลังคน ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์โดยตรง รวมทั้งมีความใกล้ชิดและความเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อให้เป็นองค์กรสำคัญในการทำงานร่วมกับรัฐบาลและภาคเอกชนอื่น ๆ ในการสนับสนุนการผลิตและพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล และการนำนวัตกรรมดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในประเทศไทยเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. .... มีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย เสนอโดยคณะรัฐมนตรีชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรีต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ (ยกขึ้นพิจารณาในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑)

สภานิติบัญญัติแห่งชาติรับหลักการรับหลักการในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้น ทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

ประกาศราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๖ ก วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๖๙

วันใช้บังคับ วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องด้วยการพัฒนานวัตกรรมดิจิทัลมีความสำคัญต่อการพัฒนาศักยภาพ ขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ และนวัตกรรมดิจิทัลมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว และมีผลกระทบโดยตรงต่อประชาชนและสังคม สมควรที่ประเทศไทยจะมีการจัดตั้งสภาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย อันเป็นการรวมตัวของภาคเอกชนในธุรกิจหรือ อุตสาหกรรมดิจิทัลซึ่งมีความพร้อมทั้งด้านกำลังคน ความรู้ความสามารถ ประสบการณ์โดยตรง รวมทั้งมีความใกล้ชิดและความเข้าใจพฤติกรรมของผู้บริโภค เพื่อให้เป็นองค์กรสำคัญในการทำงาน ร่วมกับรัฐบาลและภาคเอกชนอื่น ๆ ในการสนับสนุนการผลิตและพัฒนานวัตกรรมดิจิทัล อันจะนำไปสู่การเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาบุคลากรด้านดิจิทัล และการนำนวัตกรรมดิจิทัลไปประยุกต์ใช้ในประเทศไทยเพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามในพระราชบัญญัตินี้ ได้แก่ คำว่า “ดิจิทัล” “ธุรกิจหรืออุตสาหกรรมดิจิทัล” “สภา” “ข้อบังคับ” “สมาชิก” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “พนักงาน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” และคำว่า “รัฐมนตรี”

๒. กำหนดให้จัดตั้งสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์และหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้

๓. กำหนดวัตถุประสงค์ของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

๔. กำหนดห้ามสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยกระทำการตามที่กำหนด

๕. กำหนดให้สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยมีสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครและมีสำนักงานสาขาในจังหวัดอื่นได้ตามความจำเป็น

๖. กำหนดรายได้ของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

๗. กำหนดห้ามบุคคลใดนอกจากสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย ใช้เครื่องหมายหรือชื่อเป็นภาษาไทยว่า “สภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย” หรือ ชื่อย่อว่า “สภาดิจิทัล” หรืออักษรต่างประเทศที่มีความหมายหรืออ่านออกเสียงว่า “สภาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย” หรือใช้ชื่อในทำนองเดียวกันจนเป็นเหตุให้บุคคลอื่นหลงเชื่อว่าเป็นส่วนหนึ่งของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยเว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

๘. กำหนดประเภทสมาชิกของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

๙. กำหนดลักษณะสมาชิกสามัญ

๑๐ กำหนดลักษณะสมาชิกวิสามัญ

๑๑. กำหนดลักษณะของสมาชิกกิตติมศักดิ์

๑๒. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทย

๑๓. กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการประเภทเลือกตั้ง และกรรมการประเภทต่าง ๆ

๑๔. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการประเภทเลือกตั้ง และกำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการประเภทแต่งตั้ง

๑๕. กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

๑๖. กำหนดหลักเกณฑ์กรณีกรรมการตามมาตรา ๑๖ พ้นจากตำแหน่งตามวาระ

๑๗. กำหนดหลักเกณฑ์กรณีที่กรรมการทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง นอกจากการพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะตามมาตรา ๑๗

๑๘. กำหนดให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจวางนโยบายและดำเนินกิจการของสภาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งประเทศไทยให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ และให้มีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้

๑๙. กำหนดองค์ประชุมในการประชุมคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ประธานในที่ประชุม และกำหนดหลักเกณฑ์การลงมติของที่ประชุม

๒๐. กำหนดให้ประธานสภาแต่งตั้งผู้อำนวยการตามมติของคณะกรรมการ และกำหนดวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการ

๒๑. กำหนดหลักเกณฑ์การดำเนินกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก

๒๒. กำหนดให้คณะกรรมการจัดให้มีการประชุมใหญ่สภาปีละหนึ่งครั้ง เรียกว่า ประชุมสามัญ และกำหนดให้การประชุมใหญ่คราวอื่นนอกจากการประชุมดังกล่าว เรียกว่า ประชุมวิสามัญ

๒๓. กำหนดให้การประชุมสามัญอย่างน้อยต้องมีระเบียบวาระการประชุมในเรื่องที่กำหนดไว้

๒๔. กำหนดหลักเกณฑ์ให้คณะกรรมการเรียกประชุมวิสามัญเมื่อมีเหตุจำเป็น

๒๕. กำหนดองค์ประชุมในการประชุมใหญ่สภา กำหนดหลักเกณฑ์การเป็นประธาน ในที่ประชุม กำหนดหลักเกณฑ์การมอบฉันทะให้บุคคลอื่นเข้าร่วมประชุมแทนและการออกเสียงลงคะแนน กำหนดการวินิจฉัยชี้ขาดในที่ประชุม และกำหนดให้ผู้อำนวยการเป็นเลขานุการในการประชุม

๒๖. กำหนดหลักเกณฑ์ในการประชุมสามัญกรณีที่สมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม

๒๗. กำหนดหลักเกณฑ์ในการประชุมวิสามัญกรณีที่สมาชิกสามัญมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม

๒๘. กำหนดให้คณะกรรมการจัดทำรายงานประจำปีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

๒๙. กำหนดหลักเกณฑ์การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๓๑

๓๐. กำหนดหลักเกณฑ์การปฏิบัติการตามคำสั่งของรัฐมนตรีของพนักงานเจ้าหน้าที่

๓๑. กำหนดให้การปฏิบัติการของพนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง และกำหนดให้บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนด

๓๒. กำหนดหลักเกณฑ์ที่ให้รัฐมนตรีโดยอนุมัติของคณะรัฐมนตรีสั่งให้กรรมการทั้งคณะหรือกรรมการคนใดคนหนึ่งพ้นจากตำแหน่ง เมื่อปรากฏว่าสภาหรือคณะกรรมการไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของรัฐมนตรีหรือกระทำการใด ๆ อันเป็นการผิดวัตถุประสงค์ของสภา หรือเป็นภัยต่อระบบเศรษฐกิจความมั่นคงของประเทศหรือความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๓๓. กำหนดหลักเกณฑ์การมีคณะกรรมการชั่วคราวในกรณีที่รัฐมนตรีมีคำสั่งให้กรรมการทั้งคณะพ้นจากตำแหน่ง กำหนดโทษกรณีสภากระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๗

๓๔. กำหนดโทษแก่กรรมการในกรณีที่สภากระทำความผิดและถูกลงโทษ ถ้าการกระทำความผิดของสภานั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการผู้ใด หรือในกรณีที่กรรมการผู้ใดมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้สภากระทำความผิด

๓๕. กำหนดโทษแก่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๑๐

๓๖. กำหนดโทษแก่ผู้ขัดขวางหรือไม่ชี้แจงหรือไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติการตามมาตรา ๓๔

๓๗. กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้สมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ เป็นอันยกเลิกและให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ และหนี้ของสมาคมดังกล่าวที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาไปเป็นของสภานับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓๘. กำหนดให้พนักงานและลูกจ้างของสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นพนักงานของสภา กับให้ถือว่าเวลาทำงานของบุคคลดังกล่าวในสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทยเป็นเวลาทำงานในสภานับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

๓๙. กำหนดให้คณะกรรมการสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทย ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคนซึ่งไม่ได้เป็นสมาชิกสภาซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านนิเทศศาสตร์ด้านสังคม ด้านกฎหมายดิจิทัลด้านธุรกิจการดูแลด้านสุขภาพ ด้านเศรษฐกิจ และด้านส่งเสริมสิทธิประชาชนอย่างทั่วถึงด้านละหนึ่งคนตามที่คณะกรรมการสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทยเสนอและรัฐมนตรีแต่งตั้ง ประกอบเป็นคณะกรรมการคณะแรกของสภามีอำนาจดำเนินการตาม มาตรา ๒๐ และปฏิบัติการอย่างอื่นเพียงเท่าที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และดำเนินการเรียกประชุมใหญ่เพื่อเลือกตั้งกรรมการใหม่ตามมาตรา ๑๕ (๑) ภายในสามร้อย หกสิบห้าวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับกำหนดให้มีการขยายระยะเวลาได้ในกรณี มีความจำเป็นกำหนดให้กรรมการใหม่ซึ่งได้รับเลือกตั้งดังกล่าวต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๑๕ (๒) ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเลือกตั้ง และกำหนดให้คณะกรรมการ ๖ คณะใหม่จัดให้มีการประชุมคณะกรรมการ และกำหนดให้เมื่อได้ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว ให้คณะกรรมการคณะแรกพ้นจากตำแหน่ง

๔๐. กำหนดให้เมื่อพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับแล้ว ให้สมาชิกสมาคมสมาพันธ์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารแห่งประเทศไทยที่ดำรงสมาชิกภาพอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นสมาชิกสภา และให้คณะกรรมการคณะแรกของสภาพิจารณาว่าสมาชิกผู้ใดมีคุณสมบัติที่จะเป็นสมาชิกสามัญตามมาตรา ๑๒ หรือสมาชิกวิสามัญตามมาตรา ๑๓ และให้ลงทะเบียนสมาชิกผู้นั้นเป็นสมาชิกสามัญหรือสมาชิกวิสามัญของสภาแล้วแต่กรณีแล้วแจ้งให้สมาชิกผู้นั้นทราบ

นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๕ ภายใต้บังคับมาตรา ๔๕/๑ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวนเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน ซึ่งเลือกตั้งขึ้นโดยราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในแต่ละเขตเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

ให้ถือเขตหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้ง เว้นแต่หมู่บ้านใดมีราษฎรตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรไม่ถึงยี่สิบห้าคน ให้รวมหมู่บ้านนั้นกับหมู่บ้านที่มีพื้นที่ติดต่อกันและเมื่อรวมกันแล้วจะมีราษฎรถึงยี่สิบห้าคนเป็นเขตเลือกตั้งเดียวกัน การนับจำนวนราษฎรดังกล่าวให้นับ ณ วันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

การรวมหมู่บ้านเป็นเขตเลือกตั้งตามวรรคสองให้นายอำเภอเป็นผู้ดำเนินการและประกาศให้ประชาชนทราบภายในวันที่ ๓๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง เว้นแต่เป็นกรณีที่เป็นการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง หรือมีการเลือกตั้งภายในเดือนมกราคม ให้ถือเขตเลือกตั้งที่ได้ประกาศไว้ในการเลือกตั้งครั้งสุดท้าย

หลักเกณฑ์และวิธีการสมัครรับเลือกตั้งและการเลือกตั้งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

อายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๕/๑ และมาตรา ๔๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“มาตรา ๔๕/๑ องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเขตเลือกตั้งไม่ถึงหกเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหกคน ตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีหนึ่งเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหกคน

(๒) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีสองเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละสามคน

(๓) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีสามเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละสองคน

(๔) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีสี่เขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน เว้นแต่เขตเลือกตั้งใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุดสองเขตเลือกตั้งแรก ให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน

(๕) ในกรณีที่องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีห้าเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเขตเลือกตั้งละหนึ่งคน เว้นแต่เขตเลือกตั้งใดมีจำนวนราษฎรมากที่สุด ให้เขตเลือกตั้งนั้นมีสมาชิกเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งคน

มาตรา ๔๕/๒ มิให้นำมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๕/๑ มาใช้บังคับแก่กรณีที่ได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุที่มีผู้ได้รับเลือกตั้งไม่ครบจำนวน ถ้าในการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่นั้นยังได้ไม่ครบจำนวนอีก ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เว้นแต่จะมีจำนวนสมาชิกไม่ถึงหกคน”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๗ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๗ ทวิ ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) มิได้อยู่ประจำในเขตเลือกตั้งที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๗) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๗) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒ วรรคสาม”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) หรือเมื่อได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๗) ให้นายอำเภอสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี และดำเนินการวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอสอบสวนแล้วเสร็จหรือวันที่ได้รับผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน แม้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนและไม่สามารถดำเนินการสอบสวนกรณีตาม (๖) หรือ (๗) ให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว นายอำเภออาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่นายอำเภอวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้นายอำเภอประกาศคำวินิจฉัยให้ทราบทั่วกัน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยในคำวินิจฉัยนั้นให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นสิ้นสุดลงตั้งแต่วันที่มีเหตุตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีการประกาศคำวินิจฉัย ถ้าในขณะที่ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และในกรณีที่เป็นผลให้ถูกห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าวันที่ประกาศคำวินิจฉัยเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามดังกล่าว ทั้งนี้คำวินิจฉัยของนายอำเภอตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๙) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๒ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระ และเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕๘/๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕๘/๔ รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑ เว้นแต่การนับอายุและการนับระยะเวลาของคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นให้นับถึงวันแต่งตั้ง”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) หรือเมื่อได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) ให้นายอำเภอสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี และดำเนินการวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่นายอำเภอสอบสวนแล้วเสร็จหรือวันที่ได้รับผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน แม้ว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนและไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว นายอำเภออาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่นายอำเภอวินิจฉัยว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือ (๕) ให้นายอำเภอประกาศคำวินิจฉัยให้ทราบทั่วกัน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยในคำวินิจฉัยนั้นให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่มีเหตุตาม (๔) หรือ (๕) แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีการประกาศคำวินิจฉัย ถ้าในขณะที่ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และในกรณีที่เป็นผลให้ถูกห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าวันที่ประกาศคำวินิจฉัยเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามดังกล่าว ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของนายอำเภอตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๖๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำความในมาตรา ๖๔ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“ให้นำความใน (๓) มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“(๑/๑) รักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย การดูแลการจราจร และส่งเสริมสนับสนุนหน่วยงานอื่นในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา ศาสนา วัฒนธรรมและการฝึกอบรมให้แก่ประชาชน รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็กตามแนวทางที่เสนอแนะจากกองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความใน (๑๐) ของมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๐) รายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน หรือรายจ่ายตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“การจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำเงินของกิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในกิจการนั้น ไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศหรือการฝึกอบรมซึ่งจัดโดยหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้มีการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศ ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่นายอำเภอเห็นว่าการปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเสียหายแก่ราชการ ให้นายอำเภอมีอำนาจหน้าที่ในการชี้แจง แนะนำ หรือตักเตือนผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว หรือในกรณีเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนการกระทำหรือให้ระงับการปฏิบัติของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไว้ก็ได้ และในกรณีที่สั่งเพิกถอนหรือระงับ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของนายอำเภอ ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยเป็นประการใดให้นายอำเภอและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๒๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

“มาตรา ๙๐/๑ เมื่อความปรากฏโดยมีหลักฐานตามสมควรต่อนายอำเภอว่า นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใด จงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือฝ่าฝืนคำสั่งของนายอำเภอที่สั่งการตามมาตรา ๙๐ วรรคสาม ให้นายอำเภอดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง นายอำเภออาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

เมื่อนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว นายอำเภอจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนก็ได้ หากเห็นว่าการคงอยู่ในหน้าที่ของผู้นั้นต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนตำบล หรือเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

หรือมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏขึ้นโดยชัดแจ้ง ทั้งนี้ หากผลการสอบสวนปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีความผิด และผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อน ให้นายอำเภอสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นใดในช่วงที่หยุดปฏิบัติหน้าที่โดยถือเสมือนว่าผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ในกรณีที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปก่อนปรากฏผลการสอบสวนดังกล่าว การจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นใดให้จ่ายจนถึงวันก่อนวันที่พ้นจากตำแหน่ง

การอุทธรณ์คำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคสาม ให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และเมื่อผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยเป็นประการใดให้นายอำเภอและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๒ เมื่อผลการสอบสวนตามมาตรา ๙๐/๑ ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ให้นายอำเภอรายงานให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่ง แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีคำสั่งนั้น ถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และให้ถือว่าวันที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจากรายงานตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และผู้ว่าราชการจังหวัดต้องสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบสวนเพิ่มเติมนั้น”

มาตรา ๒๖ บรรดาข้อกล่าวหาหรือการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๔/๑ หรือมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วแต่กรณี ที่อยู่ระหว่างการสอบสวน หรือสอบสวนเสร็จแล้วแต่ยังมิได้มีคำสั่งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๒๗ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น โดยให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้ง หรือจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๒๘ บทบัญญัติมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๙ ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้มีตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล เฉพาะบรรดาที่ถูกระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินการต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาตินั้นกับบุคคลดังกล่าว

มาตรา ๓๐ ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จะกำหนดให้ความคุ้มครองการจ่ายเงินที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จ่ายไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบในเรื่องนั้นใช้บังคับก็ได้ แต่ให้คุ้มครองได้เฉพาะที่ได้จ่ายไปโดยสุจริตและเป็นไปตามหนังสือสั่งการหรือหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีการกำหนดให้ความคุ้มครองการจ่ายเงินที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จ่ายไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับเฉพาะที่ได้จ่ายไปโดยสุจริตและเป็นไปตามหนังสือสั่งการหรือหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทย ให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา ๓๑ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล และผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ในการแก้ไขเพิ่มเติมจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การยกเลิกลักษณะต้องห้ามบางประการของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล รายจ่ายและการจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบล การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ ดังนั้น กฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลที่ยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน ๗ ฉบับ สาระสำคัญ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๑ ตอน ๕๓ ก วันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๗ หน้า ๑๑

วันเริ่มใช้บังคับ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่สภาตำบลซึ่งจัดตั้งขึ้นตามประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๓๒๖ ลงวันที่ ๑๓ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๑๕ ไม่มีฐานะเป็นนิติบุคคล ทำให้การบริหารงานไม่สามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ ขาดความคล่องตัวในการบริหารงาน สมควรปรับปรุงฐานะของสภาตำบลและการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งให้มีการยกฐานะสภาตำบลซึ่งมีรายได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งเป็นราชการส่วนท้องถิ่นได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๒ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. หมวด ๑ สภาตำบล แบ่งออกเป็น ส่วนที่ ๑ สมาชิกสภาตำบล ส่วนที่ ๒ อำนาจหน้าที่ของสภาตำบล ส่วนที่ ๓ รายได้และรายจ่ายของสภาตำบล ส่วนที่ ๔ การกำกับดูแลสภาตำบล

๒. หมวด ๒ องค์การบริหารส่วนตำบล แบ่งออกเป็น ส่วนที่ ๑ สภาองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ ๓ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ ๔ รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบล ส่วนที่ ๕ การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล

๓. บทเฉพาะกาล ได้บัญญัติเกี่ยวกับกรรมการสภาตำบลผู้ทรงคุณวุฒิและการจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๒ ตอน ๔๘ ก วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติในเรื่องอายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลและของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๕) พุทธศักราช ๒๕๓๘ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติในเรื่องดังกล่าวตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ หมวด สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบล ต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทยและมีอายุไม่ต่ำกว่าสิบแปดปีบริบูรณ์ในวันที่ ๑ มกราคม ของปีที่มีการเลือกตั้ง

๒. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาตำบล ให้เพิ่มความกรณีบุคคลผู้มีสัญชาติไทยซึ่งบิดาเป็นคนต่างด้าว ต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร

๓. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอน ๔๐ ก วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๔๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ พฤษภาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (พ.ศ. ๒๕๔๐) ได้วางหลักการจัดองค์กรปกครองท้องถิ่นให้เป็นไปตามหลักการปกครองตนเองยิ่งขึ้นและให้สอดคล้องกับเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น สมควรจัดระเบียบบริหารราชการท้องถิ่น ระบบองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. การรวมองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีเขตติดต่อกันภายในเขตอำเภอเดียวกันได้

๒. คุณสมบัติผู้มีสิทธิรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบล อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล และการเข้าชื่อของราษฎรเสนอร่างข้อบังคับตำบล

๓. องค์คณะและการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนตำบลในการจัดเก็บภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมรวมถึงผลประโยชน์อื่นอันเกิดจาการฆ่าสัตว์ ให้ประธานกรรมการบริหารมีอำนาจหน้าที่

๕. การกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล นายอำเภอรายงานเสนอความเห็นต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบลได้

๔. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอน ๕๕ ก วันที่ ๑๗ มิถุนายน ๒๕๔๖ หน้า ๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันบทบัญญัติที่เกี่ยวกับการจัดระเบียบบริหารราชการองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ มีเนื้อหาสาระที่ไม่สอดคล้องและไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกันกับการจัดระเบียบบริหารราชการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยแม้ว่าสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลจะเป็นหน่วยการปกครองพื้นฐานที่มีลักษณะเฉพาะอันเป็นการแตกต่างจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นก็ตาม แต่บทบัญญัติบางประการก็ควรจะมีลักษณะที่เหมือนกัน เช่น คุณสมบัติผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง ระยะเวลาการเลือกตั้ง การขาดคุณสมบัติ การประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การบริหาร และการกำกับดูแล เป็นต้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๔ มาตรา โดยเป็นการแก้ไขถ้อยคำ ยกเลิกความให้ใช้ความใหม่ ยกเลิกความและเพิ่มความในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๓๘ และพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความในพระราชบัญญัตินี้แทนในมาตราต่าง ๆ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีสัญชาติไทยโดยการเกิดและมีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบห้าปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

๒. เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งว่างลงเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่งหรือมีการยุบสภาตำบลหรือเพราะเหตุอื่น ให้มีการเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระหรือวันที่ยุบสภาตำบล

แล้วแต่กรณี เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งเหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวัน ให้สมาชิกสภาตำบลผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งนั้นอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

๓. องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

๔. นอกจากสมัยประชุมสามัญแล้ว เมื่อเห็นว่าเป็นการจำเป็นเพื่อประโยชน์ขององค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ อาจทำคำร้องยื่นต่อนายอำเภอขอให้เปิดประชุมวิสามัญ ให้นายอำเภอพิจารณา ถ้าเห็นสมควรก็ให้นายอำเภอเรียกประชุมวิสามัญได้

๕. คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วย นายกองค์การบริหารส่วนตำบลคนหนึ่งและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนสองคน ซึ่งสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเลือกจากสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลแล้วเสนอให้นายอำเภอแต่งตั้ง การประชุมและการดำเนินงานของคณะผู้บริหารให้เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงมหาดไทย

๖. คณะผู้บริหารมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๖.๑ บริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามมติ ข้อบัญญัติ และแผนพัฒนาตำบลและรับผิดชอบการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบลต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๖.๒ จัดทำแผนพัฒนาตำบลและงบประมาณรายจ่ายประจำปีเพื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณาให้ความเห็นชอบ

๖.๓ รายงานการปฏิบัติงานและการใช้จ่ายเงินให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลทราบอย่างน้อยปีละสองครั้ง

๖.๔ ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่ทางราชการมอบหมาย

๗. คณะผู้บริหาร พ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

๗.๑ ถึงคราวออกตามอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๗.๒ มีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๗.๓ สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงพร้อมกันตามมาตรา ๔๗ ตรี (๙)

๗.๔ ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้คณะผู้บริหารพ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๒

๗.๕ คณะผู้บริหารลาออก และในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่คณะผู้บริหารมีมติลาออก

๗.๖ ความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง

๗.๗ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

๗.๘ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมที่คณะผู้บริหารเสนอและผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาองค์การบริหารส่วนตำบลไม่รับหลักการแห่งร่างข้อบัญญัติงบประมาณดังกล่าวด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

๘. ความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเฉพาะตัว เมื่อ

๘.๑ พ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๘.๒ ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ ในกรณีเช่นนี้ให้ถือว่าพ้นจากตำแหน่งนับตั้งแต่วันลาออก

๘.๓ ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๙๒

๘.๔ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่งด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

๘.๕ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่น

๙. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดต่อกฎหมายหรืออำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

๑๐. องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเก็บภาษีอากรและค่าธรรมเนียมเพิ่มขึ้นไม่เกินร้อยละสิบของภาษีอากรและค่าธรรมเนียมประเภทใดประเภทหนึ่งหรือทุกประเภทตามที่บัญญัติไว้

๑๑. องค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มโดยให้กำหนดเป็นอัตราภาษีมูลค่าเพิ่มเพิ่มขึ้นจากอัตราที่เรียกเก็บตามประมวลรัษฎากรตามที่บัญญัติไว้

๑๒. งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล และจะเสนอได้ก็แต่โดยคณะผู้บริหารตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างข้อบังคับงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมแล้ว ให้เสนอนายอำเภอเพื่อขออนุมัติให้นายอำเภอพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบังคับดังกล่าว

๑๓. หากปรากฏว่าคณะผู้บริหาร นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล กระทำการฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อยหรือสวัสดิภาพของประชาชน หรือละเลยไม่ปฏิบัติตามหรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจสั่งให้คณะผู้บริหารทั้งคณะ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลบางคนพ้นจากตำแหน่งได้ตามคำเสนอแนะของนายอำเภอ ในกรณีนี้ ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินการเลือกสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลใหม่ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่นายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่ง

๕. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอน ๑๒๔ ก วันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๔๖ หน้า ๑๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ ธันวาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากเป็นการสมควรกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ประกอบกับบทบัญญัติบางมาตราในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

และไม่เหมาะสมกับการบริหารงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้การบริหารงานของสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๘ มาตรา โดยเป็นการแก้ไขถ้อยคำ ยกเลิกความ ยกเลิกความและให้ใช้ความใหม่ ในพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล ฉบับที่ ๑ ถึงฉบับที่ ๔ สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกบทนิยามคำว่า “คณะผู้บริหาร” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๔๖

๒. ผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับการเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเช่นเดียวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๓. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

๓.๑ มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

๓.๒ ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษา หรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้ส่วนเสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

๓.๓ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นเช่นกับผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๔. เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งว่างลงเพราะครบวาระการดำรงตำแหน่ง ให้มีการเลือกตั้งภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ครบวาระ

๕. เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาตำบลซึ่งได้รับเลือกตั้งว่างลงเพราะเหตุอื่นใดนอกจากครบวาระให้มีการเลือกตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งที่เหลืออยู่ไม่ถึงหนึ่งร้อยแปดสิบวันให้สภาตำบลประกอบด้วยสมาชิกเท่าที่มีอยู่

สมาชิกสภาตำบลผู้ซึ่งได้รับเลือกตั้งแทนนั้นให้อยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

๖. ให้มีการยุบรวมหรือแยกพื้นที่ของสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลให้มีความเหมาะสมทั้งด้านสภาพภูมิศาสตร์และประชากรใหม่ โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชนในเขตตำบลนั้น ๆ

การสำรวจเจตนารมณ์เกี่ยวกับการรวม ยุบรวม รับรวม และแยกพื้นที่ในเขตสภาตำบลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

การโอนงบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิเรียกร้อง หนี้ เจ้าหน้าที่ของสภาตำบล หรือพนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้สภาตำบลหรือหน่วยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นผู้โอนและผู้รับโอนตกลงกัน ในกรณีที่ตกลงกันไม่ได้ให้เป็นไปตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศกำหนด

๗. ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการเทศบาล อาจจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบลขึ้นเป็นเทศบาลได้โดยทำเป็นประกาศของกระทรวงมหาดไทย

องค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้จัดตั้งเป็นเทศบาล ให้พ้นจากสภาพแห่งองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลง และนายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งนับแต่วันที่ได้มีประกาศกระทรวงมหาดไทยจัดตั้งขึ้นเป็นเทศบาลเป็นต้นไป

บรรดางบประมาณ ทรัพย์สิน สิทธิ สิทธิเรียกร้อง หนี้ พนักงานส่วนตำบลและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนตำบล ให้โอนไปเป็นของเทศบาลที่จัดตั้งขึ้นนั้น

บรรดาข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลที่ได้ใช้บังคับในเรื่องใดอยู่ก่อนแล้วให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเป็นการชั่วคราว จนกว่าจะได้มีการตราเทศบัญญัติในเรื่องนั้นขึ้นใหม่

๘. องค์การบริหารส่วนตำบลประกอบด้วยสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๙. สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๙.๑ ให้ความเห็นชอบแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อเป็นแนวทางในการบริหารกิจการขององค์การบริหารส่วนตำบล

๙.๒ พิจารณาและให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล ร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี และร่างข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม

๙.๓ ควบคุมการปฏิบัติงานของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้เป็นไปตามกฎหมายนโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

๑๐. ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้

๑๐.๑ มีชื่อในทะเบียนบ้านตามกฎหมายว่าด้วยการทะเบียนราษฎรในหมู่บ้านของตำบลที่สมัครรับเลือกตั้งเป็นเวลาติดต่อกันไม่น้อยกว่าหนึ่งปีจนถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

๑๐.๒ ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่น หรือที่ปรึกษา หรือเลขานุการของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุมีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับสภาตำบลหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

๑๐.๓ มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามประการอื่นตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๑๑. สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงเมื่อ

๑๑.๑ ถึงคราวออกตามอายุของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือมีการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๑.๒ ตาย

๑๑.๓ ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

๑๑.๔ ขาดประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

๑๑.๕ มิได้อยู่ประจำในหมู่บ้านที่ได้รับเลือกตั้งเป็นระยะเวลาติดต่อกันเกินหกเดือน

๑๑.๖ เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นหรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

๑๑.๗ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ทวิ

๑๑.๘ สภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง โดยเห็นว่ามีความประพฤติในทางที่จะนำมาซึ่งความเสื่อมเสียหรือก่อความไม่สงบเรียบร้อยแก่องค์การบริหารส่วนตำบลหรือกระทำการอันเสื่อม

เสียประโยชน์ของสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่เข้าชื่อเสนอให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลพิจารณา และมีมติดังกล่าวต้องมีคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนสมาชิกสภ าองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ทั้งนี้ ถ้าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้นั้นมิได้อุทธรณ์หรือโต้แย้งมติของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลภายในกำหนดเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งให้สมาชิกภาพสิ้นสุดลงนับแต่วันที่ครบระยะเวลาอุทธรณ์หรือโต้แย้งดังกล่าว

๑๑.๙ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใดมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียง เห็นว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) (๖) หรือ (๗) ให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สิ้นสุด

ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตาม (๙) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๒. ในปีหนึ่งให้มีสมัยประชุมสามัญสองสมัยหรือหลายสมัยแล้วแต่สภาองค์การบริหารส่วนตำบลจะกำหนด แต่ต้องไม่เกินสี่สมัย วันเริ่มสมัยประชุมสามัญประจำปีให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลกำหนด

สมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง ๆ ให้มีกำหนดไม่เกินสิบห้าวัน แต่ถ้าจะขยายเวลาออกไปอีกจะต้องได้รับอนุญาตจากนายอำเภอ

๑๓. บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ด้วย

๑๓.๑ มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบปีบริบูรณ์ในวันเลือกตั้ง

๑๓.๒ สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา

๑๓.๓ ไม่เป็นผู้มีพฤติกรรมในทางทุจริตหรือพ้นจากตำแหน่งสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น คณะผู้บริหารท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รองผู้บริหารท้องถิ่นหรือเลขานุการหรือที่ปรึกษาของผู้บริหารท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันรับสมัครเลือกตั้ง

๑๔. ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

๑๕. ก่อนนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ารับหน้าที่ ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเรียกประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงนโยบายต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบล โดยไม่มีการลงมติ ทั้งนี้ภายในสามสิบวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลจัดทำรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบายที่ได้แถลงไว้ต่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นประจำทุกปี

คำแถลงนโยบายของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรายงานแสดงผลการปฏิบัติงานตามนโยบาย ให้ประกาศไว้โดยเปิดเผย ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลด้วย

๑๖. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลจำนวนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาเกี่ยวกับการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลโดยไม่มีการลงมติ

๑๗. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑๗.๑ กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบาย แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ

๑๗.๒ สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล

๑๗.๓ แต่งตั้งและถอดถอนรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๗.๔ วางระเบียบเพื่อให้งานขององค์การบริหารส่วนตำบลเป็นไปด้วยความเรียบร้อย

๑๗.๕ รักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล

๑๗.๖ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น

๑๘. นายกองค์การบริหารส่วนตำบลพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

๑๘.๑ ถึงคราวออกตามวาระ

๑๘.๒ ตาย

๑๘.๓ ลาออก โดยยื่นหนังสือลาออกต่อนายอำเภอ

๑๘.๔ ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑

๑๘.๕ กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๖๔/๒

๑๘.๖ ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๘๗/๑ วรรคห้า หรือมาตรา ๙๒

๑๘.๗ ถูกจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

๑๘.๘ ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลมีจำนวนไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนผู้มีสิทธิเลือกตั้งที่มาลงคะแนนเสียงเห็นว่านายกองค์การบริหารส่วนตำบลไม่สมควรดำรงตำแหน่งต่อไปตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดเนื่องจากคุณสมบัติหรือกระทำการฝ่าฝืนกฎหมายให้นายอำเภอสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของนายอำเภอให้เป็นที่สุด

๑๙. นายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องไม่กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

๑๙.๑ ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามทบบัญญัติแห่งกฎหมาย

๑๙.๒ รับเงินหรือประโยชน์ใด ๆ เป็นพิเศษจากส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจนอกเหนือไปจากที่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ ปฏิบัติกับบุคคลในธุรกิจการงานตามปกติ

๑๙.๓ เป็นผู้มีส่วนได้เสียไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นเป็นคู่สัญญาหรือในกิจการที่กระทำให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้น หรือที่องค์การบริหารส่วนตำบลนั้นจะกระทำ

บทบัญญัติมาตรานี้มิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคลดังกล่าวตามวรรคหนึ่งได้รับเบี้ยหวัด บำเหน็จบำนาญ หรือเงินปีพระบรมวงศานุวงศ์ หรือเงินอื่นใดในลักษณะเดียวกันและมิให้ใช้บังคับกับกรณีที่บุคคล

ดังกล่าวตามวรรคหนึ่งรับเงินตอบแทนค่าเบี้ยประชุมหรือเงินอื่นใดเนื่องจากการดำรงตำแหน่งกรรมาธิการของรัฐสภา สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา สภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสภาท้องถิ่นอื่น หรือกรรมการที่มีกฎหมายบัญญัติให้เป็นโดยตำแหน่ง

๒๐. การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๒๑. องค์การบริหารส่วนตำบลอาจออกข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลเพื่อใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลได้เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งต่อกฎหมายเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล หรือเมื่อมีกฎหมายบัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลออกข้อบัญญัติหรือให้มีอำนาจออกข้อบัญญัติ ในการนี้จะกำหนดค่าธรรมเนียมที่จะเรียกเก็บและกำหนดโทษปรับผู้ฝ่าฝืนด้วยก็ได้ แต่มิให้กำหนดโทษปรับเกินหนึ่งพันบาท เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลจะเสนอได้ก็แต่นายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือราษฎรในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามกฎหมายว่าด้วยการเข้าชื่อเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่น

เมื่อสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายอำเภอให้ความเห็นชอบร่างข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลลงชื่อและประกาศเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลต่อไป

๒๒. งบประมาณรายจ่ายประจำปีและงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมขององค์การบริหารส่วนตำบลให้จัดทำเป็นข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลและจะเสนอได้ก็แต่โดยนายกองค์การบริหารส่วนตำบลตามระเบียบและวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๖. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอน ๘๔ ก วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชนทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญ คือ กำหนดให้แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล

(ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลดำรงตำแหน่งนับตั้งแต่วันเลือกตั้งและมีระยะเวลาการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง (มาตรา ๓)

๗. พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๑๕๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลและนายกองค์การบริหารส่วนตำบลให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลและรองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รวมทั้งการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลและการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนตำบล เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล นายกองค์การบริหารส่วนตำบลและผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน และอายุของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลมีกำหนดคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้องค์การบริหารส่วนตำบลใดมีเขตเลือกตั้งไม่ถึงหกเขตเลือกตั้ง ให้สภาองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นประกอบด้วยสมาชิกจำนวนหกคนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๗) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๖. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๔๗ ตรี แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกภาพของสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสิ้นสุดลงตามมาตรา (๙) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นและต้องมีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง และสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่ามัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาตำบล สมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลต้องมีคุณลักษณะและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๕๘/๑ เว้นแต่การนับอายุและการนับระยะเวลาของคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นให้นับถึงวันแต่งตั้ง (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๖๔ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๒. กำหนดให้ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนตำบลเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้นำความในมาตรา ๖๔ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล และเลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบลด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๑๕)

๑๔. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๕. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๖๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๖. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๘๕ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (มาตรา ๑๘)

๑๗. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๑/๑) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๙. กำหนดให้รายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน หรือรายจ่ายตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ (มาตรา ๒๑)

๒๐. กำหนดให้การจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนตำบลตามวรรคหนึ่ง หรือการนำเงินของกิจการที่องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นเจ้าของหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในกิจการนั้น ไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของนายกองค์การบริหารส่วนตำบล รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบล เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศหรือการฝึกอบรมซึ่งจัดโดยหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้มีการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศ ทั้งนี้ ตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๒. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๙๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗

๒๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๔. กำหนดให้บรรดาข้อกล่าวหาหรือการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๔๗ ตรี วรรคสอง มาตรา ๖๔ วรรคสอง มาตรา ๖๔/๑ หรือมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วแต่กรณีที่อยู่ระหว่างการสอบสวน หรือสอบสวนเสร็จแล้วแต่ยังมิได้มีคำสั่งก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าจะแล้วเสร็จ (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล ประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนตำบล และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบล หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น โดยให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้ง หรือจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติฉบับดังกล่าว (มาตรา ๒๗)

๒๖. บทบัญญัติมาตรา ๕๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับนายกองค์การบริหารส่วนตำบลซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๘)

๒๗. ให้นายกองค์การบริหารส่วนตำบล สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้มีตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนตำบล เฉพาะบรรดาที่ถูกระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนตำบล

โดยไม่ได้รับค่าตอบแทนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนตำบลหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินการต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาตินั้นกับบุคคลดังกล่าว (มาตรา ๒๙)

๒๘. ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๘๕ (๑๐) แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จะกำหนดให้ความคุ้มครองการจ่ายเงินที่องค์การบริหารส่วนตำบลได้จ่ายไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบในเรื่องนั้นใช้บังคับก็ได้ แต่ให้คุ้มครองได้เฉพาะที่ได้จ่ายไปโดยสุจริตและเป็นไปตามหนังสือสั่งการหรือหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๐)

๒๙. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๑)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติกองทุนสนับสนุนการวิจัย พ.ศ. ๒๕๓๕

(๒) พระราชบัญญัติว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๑

(๓) คำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“สภานโยบาย” หมายความว่า สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม

“การวิจัย” หมายความว่า การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ หรือทดลองอย่างเป็นระบบ อันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ความรู้ใหม่ หรือหลักการไปใช้ในการตั้งกฎ ทฤษฎี แนวทางในการปฏิบัติ เพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อสร้างนวัตกรรม อันจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

“ระบบวิจัย” หมายความว่า การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกันอย่างประสานสอดคล้อง และเป็นไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

“มาตรฐานการวิจัย” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของการวิจัยและนวัตกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในทุกกระบวนการของการวิจัยและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ รวมถึงจริยธรรมที่นักวิจัยพึงปฏิบัติด้วย

“นวัตกรรม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ บริการ กรรมวิธีที่เกี่ยวกับการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารจัดการ การบริหารการเงิน ธุรกิจ การตลาด หรือในการอื่นใด ทั้งนี้ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้าง ทั้งในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๕ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

นายกรัฐมนตรีมีอำนาจกำกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผน และการจัดสรรงบประมาณ รวมทั้งให้มีอำนาจตีความและวินิจฉัยชี้ขาดปัญหาอันเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามที่กำหนดไว้ในบทเฉพาะกาลของพระราชบัญญัตินี้ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมมีอำนาจกำกับดูแลหน่วยงานในกำกับ

หมวด ๑
สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑
สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

มาตรา ๖ ให้มีสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานสภานโยบาย

(๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่ง

(๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นรองประธานสภานโยบายคนที่สอง

(๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ประธานกรรมการการอุดมศึกษา และประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๕) กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินเก้าคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านการอุดมศึกษาไม่เกินสามคน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ไม่เกินสามคน และด้านสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ ไม่เกินสามคน โดยแต่ละด้านต้องแต่งตั้งจากผู้ซึ่งที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ร่วมกันเสนอด้านละหนึ่งคน

(๖) กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหนึ่งคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่มิใช่สถาบันอุดมศึกษาร่วมกันเสนอ

ให้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) และ (๖) รวมทั้งการได้มาซึ่งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) และ (๖) เพื่อดำรงตำแหน่งแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามมาตรา ๙ วรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) และ (๖) ต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๗ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการผลิตกำลังคนให้เป็นไปตามความต้องการของประเทศและให้มีการนำวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ให้สภานโยบายแต่งตั้งที่ปรึกษาของสภานโยบายจำนวนไม่เกินห้าคน และให้ที่ปรึกษาของสภานโยบายเข้าร่วมประชุมสภานโยบายและมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

ความในวรรคหนึ่งให้นำไปใช้บังคับแก่คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ด้วยโดยอนุโลม แต่ให้แต่งตั้งที่ปรึกษาได้จำนวนไม่เกินสามคน

มาตรา ๘ กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) และ (๖) ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) มีอายุไม่เกินเจ็ดสิบห้าปี

(๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

มาตรา ๙ กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) และ (๖) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) หรือ (๖) พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้สภานโยบายประกอบด้วยกรรมการสภานโยบายเท่าที่เหลืออยู่ ในกรณีนี้ คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระเหลืออยู่น้อยกว่าเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งแทนก็ได้

ในกรณีที่มีการแต่งตั้งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) เพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) ซึ่งได้รับการแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) เพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) ซึ่งได้รับแต่งตั้งไว้แล้ว

ในกรณีที่กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) หรือ (๖) พ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) หรือ (๖) ขึ้นใหม่ ให้กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) หรือ (๖) ซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) หรือ (๖) ขึ้นใหม่

มาตรา ๑๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) หรือ (๖) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) สภานโยบายมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการสภานโยบายทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสภานโยบาย

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๘

มาตรา ๑๑ ให้สภานโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่น รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตาม (๑) ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

(๓) กำกับให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สถาบันอุดมศึกษา และหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตาม (๑)

(๔) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับโลก เชื่อมโยงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาครัฐ และสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

(๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการกำหนดมาตรการและแรงจูงใจทางการเงินการคลังและสิทธิประโยชน์อื่นสำหรับการระดมทุน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๖) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา รวมทั้งแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

(๗) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการบูรณาการและการเชื่อมโยงกันระหว่างฐานข้อมูลดังกล่าว และประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง คณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติงานตามที่สภานโยบายมอบหมายหรือมอบให้ทำการแทน และรายงานให้สภานโยบายทราบ

(๙) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

(๑๐) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภา

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๒ เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินตามมาตรา ๑๑ (๒) แล้ว ในการเสนอขอจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) งบประมาณด้านการอุดมศึกษา ให้นายกรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของรัฐมนตรีและคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภานโยบายมีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวนไม่เกินสองคน ผู้แทนสำนักงบประมาณจำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ และปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ทำหน้าที่พิจารณาคำของบประมาณรายจ่ายประเภทงบลงทุนและงบเงินอุดหนุนในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในความรับผิดชอบของกระทรวงก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

(๒) งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้นายกรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลซึ่งสภานโยบายมีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจำนวนไม่เกินสองคน ผู้แทนสำนักงบประมาณจำนวนไม่เกินสองคน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ทำหน้าที่พิจารณาคำของบประมาณของกองทุน ก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่สภานโยบายกำหนด โดยสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑)

มาตรา ๑๓ การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงหรือหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษา หรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยและส่งเสริมนวัตกรรมด้านใหม่ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศหรือเป็นประโยชน์ยิ่งต่อประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ สภานโยบายอาจมอบหมายให้บุคคล คณะบุคคล หน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชน รับผิดชอบดำเนินการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมด้านใหม่นั้น หรือดำเนินการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทาง ทั้งนี้ โดยให้ได้รับการส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ หรือการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎข้อบังคับใดมาใช้บังคับแก่การดำเนินงานของบุคคล คณะบุคคล หรือหน่วยงานของรัฐ หรือหน่วยงานภาคเอกชน ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนดโดยข้อเสนอของสภานโยบาย

การให้การส่งเสริมและสิทธิประโยชน์ตามวรรคหนึ่ง ให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา สำหรับการยกเว้นมิให้นำบทบัญญัติของกฎหมายหรือกฎข้อบังคับใดมาใช้บังคับแก่การดำเนินการวิจัยหรือสร้างนวัตกรรมด้านใหม่ หรือดำเนินการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางให้ดำเนินการตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้มีการยกเว้นการใช้บังคับดังกล่าวต่อไป

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยและส่งเสริมนวัตกรรมด้านใหม่ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศหรือเป็นประโยชน์ยิ่งต่อประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของสภานโยบายอาจมีมติให้จัดตั้งหน่วยงานซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มิใช่ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มิใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และให้มีหน้าที่และอำนาจในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้านใหม่หรือมีหน้าที่และอำนาจในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางนั้นก็ได้ โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยจะต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อหน่วยงาน

(๒) ที่ตั้งของหน่วยงาน

(๓) วัตถุประสงค์ หน้าที่ และอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์

(๔) บุคลากรของหน่วยงาน

(๕) ทุน รายได้ งบประมาณ และทรัพย์สิน

(๖) การบริหารหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น

(๗) การกำกับดูแล การตรวจสอบ และการประเมินผลงานของหน่วยงานซึ่งต้องประเมินทุกสี่ปี

(๘) การยุบเลิกหน่วยงานในกรณีที่ตั้งขึ้นโดยมีกำหนดเวลาสิ้นสุดหรือไม่ผ่านการประเมินผลงานของหน่วยงาน

(๙) ข้อกำหนดอื่นอันจำเป็นเพื่อให้กิจการของหน่วยงานดำเนินการไปได้โดยเรียบร้อย

ให้นำความในวรรคสองของมาตรา ๑๔ มาใช้บังคับแก่หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นตามมาตรานี้ด้วย

ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการดำเนินการของหน่วยงานตามมาตรานี้ตามที่จำเป็นและเพียงพอ

มาตรา ๑๖ การประชุมสภานโยบายต้องมีกรรมการสภานโยบายมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสภานโยบายทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมสภานโยบาย ถ้าประธานสภานโยบายไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม ถ้ารองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่งไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้รองประธานสภานโยบายคนที่สองเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานสภานโยบาย รองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่ง และรองประธานสภานโยบายคนที่สองไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการสภานโยบายคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการสภานโยบายคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

การประชุมสภานโยบายให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

มาตรา ๑๗ ให้มีการประชุมสภานโยบายอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน

มาตรา ๑๘ ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสภานโยบายตามมาตรา ๑๑ ในเรื่องใดที่สภานโยบายเห็นว่ามีความจำเป็นที่ต้องพิจารณาดำเนินการตามภารกิจที่ได้รับมอบหมายเป็นพิเศษ หรือมีเหตุอื่นเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามหน้าที่และอำนาจของสภานโยบาย ให้สภานโยบายมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องเพื่อดำเนินการแทนสภานโยบายได้

คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องตามวรรคหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการหนึ่งคน และกรรมการอื่นอีกไม่เกินห้าคนซึ่งแต่งตั้งจากกรรมการสภานโยบาย และให้ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ แต่งตั้งพนักงานสำนักงานสภานโยบาย

การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ทำหน้าที่เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ในกรณีจำเป็นสภานโยบายอาจมีมติให้เชิญบุคคลซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่จะพิจารณา ให้เข้าร่วมประชุมเป็นครั้งคราวในฐานะกรรมการด้วยก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้ผู้ซึ่งได้รับเชิญและมาประชุมมีฐานะเป็นกรรมการสำหรับการประชุมครั้งที่ได้รับเชิญนั้น

วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และอำนาจ ตลอดจนการดำเนินงานของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

เมื่อคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องได้มีมติในเรื่องใดแล้ว ให้ถือว่าเป็นมติของสภานโยบายและให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ดำเนินการตามมตินั้น เว้นแต่สภานโยบายจะกำหนดเป็นอย่างอื่นเฉพาะกรณี

มาตรา ๑๙ เพื่อประโยชน์ในการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตามมาตรา ๑๑ (๑) ให้สภานโยบายแต่งตั้งคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๘ เพื่อดำเนินการดังกล่าวแล้วรายงานให้สภานโยบายทราบ ตามหลักเกณฑ์และระยะเวลาตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

มาตรา ๒๐ ให้ประธานสภานโยบาย กรรมการสภานโยบาย ที่ปรึกษาของสภานโยบาย คณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง คณะอนุกรรมการ เลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย เบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

ความในวรรคหนึ่งให้นำไปใช้บังคับแก่คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ และคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และที่ปรึกษาของคณะกรรมการดังกล่าวด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

มาตรา ๒๑ ให้มีสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สอวช.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสภานโยบาย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการบูรณาการด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และ

สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้ โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชน และสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

สอวช. เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของ สอวช. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานของ สอวช. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๒๒ ให้ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการ รวมถึงสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของสภานโยบาย คณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง และคณะอนุกรรมการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษาและแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทและแผนอื่น รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล

(๓) เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาและด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๔) เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับการเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๕) สนับสนุนการดำเนินการ การติดตามและประเมินผลของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่องตามมาตรา ๑๘

(๖) ประสานงานให้มีการจัดทำ บูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย ทิศทาง และการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการอุดมศึกษา และการวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อสาธารณชนตามประกาศตามมาตรา ๑๑ (๗)

(๗) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

(๘) จัดทำรายงานประจำปีของสภานโยบายตามมาตรา ๑๑ (๑๐)

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สภานโยบาย หรือคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. มอบหมาย

มาตรา ๒๓ สอวช. อาจมีรายได้จาก

(๑) เงินและทรัพย์สินที่รับโอนมาตามมาตรา ๖๖

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานหรือการให้บริการ

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) (๒) (๓) และ (๔) และรายได้อื่นใด

ทรัพย์สินของ สอวช. ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ สอวช. ในเรื่องทรัพย์สินของ สอวช. มิได้

เงินและทรัพย์สินของ สอวช. ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๒๔ ในการดำเนินกิจการของ สอวช. ให้มีคณะกรรมการอำนวยการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งสภานโยบายแต่งตั้ง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคนซึ่งสภานโยบายแต่งตั้งเป็นกรรมการ และผู้อำนวยการ สอวช. เป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่ผู้ทรงคุณวุฒิโดยอนุโลม

มาตรา ๒๕ คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของ สอวช. เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารงานและให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของ สอวช.

(๒) อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และแผนการเงินของ สอวช.

(๓) ให้คำแนะนำหรือเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคอันเกิดจากการบริหารจัดการตลอดจนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือสภานโยบายเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และหน้าที่และอำนาจของ สอวช.

(๔) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับ สอวช. ในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(ก) การบริหารงานทั่วไป การจัดแบ่งส่วนงาน และขอบเขตหน้าที่ของส่วนงานดังกล่าว

(ข) การสรรหา การแต่งตั้ง และการถอดถอนผู้อำนวยการ สอวช. การปฏิบัติงานและการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. รวมทั้งการรักษาการแทนและการมอบให้ผู้อื่นปฏิบัติงานแทน

(ค) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะตำแหน่ง อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงานของ สอวช.

(ง) การกำหนดประมวลจริยธรรมในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ผู้อำนวยการ สอวช. และพนักงานของ สอวช.

(จ) การคัดเลือก การบรรจุ การแต่งตั้ง การพัฒนา การประเมินผลงาน การถอดถอน วินัยและการลงโทษทางวินัย การออกจากตำแหน่ง การร้องทุกข์และการอุทธรณ์ การลงโทษพนักงานของ สอวช. รวมทั้งหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจ้างที่ปรึกษา ผู้เชี่ยวชาญ และพนักงานของ สอวช.

(ฉ) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ และทรัพย์สินของ สอวช. รวมทั้งการบัญชีและการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญ

(ช) การกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน และค่าบริการในการดำเนินกิจการของ สอวช.

(ซ) การจัดสวัสดิการและสิทธิประโยชน์อื่นแก่พนักงานของ สอวช.

(ฌ) การแต่งตั้ง และหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการตรวจสอบ

(ญ) การกำหนดขอบเขตเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและผู้ตรวจสอบภายใน

(ฎ) การกำหนดเครื่องแบบผู้อำนวยการ สอวช. พนักงานของ สอวช. และเครื่องหมาย สอวช.

(๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. มอบหมาย

(๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. จากบุคคลในภาคเอกชน

(๗) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีของ สอวช. ตามมาตรา ๕๒ เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบาย

(๘) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ สอวช.

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบายมอบหมาย

ระเบียบเกี่ยวกับการจำหน่ายทรัพย์สินจากบัญชีเป็นสูญตาม (๔) (ฉ) ต้องเป็นไปตามกฎหมายและหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๖ ในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของ สอวช. ให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. พิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของ สอวช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ ความซื่อสัตย์สุจริต การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน

มาตรา ๒๗ การประชุมของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

มาตรา ๒๘ ให้ สอวช. มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีหน้าที่บริหารกิจการของ สอวช. ขึ้นตรงต่อสภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. และจะให้มีรองผู้อำนวยการตามจำนวนที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการ สอวช. ก็ได้

การแต่งตั้งผู้อำนวยการ สอวช. ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

มาตรา ๒๙ ผู้อำนวยการ สอวช. ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) สามารถทำงานให้แก่ สอวช. ได้เต็มเวลา

(๓) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปี

(๔) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการอุดมศึกษา และวิทยาศาสตร์หรือวิจัยและนวัตกรรม

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๙) ไม่เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับ สอวช. หรือกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของ สอวช. ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นเพื่อการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดในกิจการที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของจำนวนหุ้นหรือทุน

มาตรา ๓๐ ผู้อำนวยการ สอวช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

มาตรา ๓๑ เพื่อประโยชน์ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ สอวช. ให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. จัดให้มีการประเมินโดยผู้ประเมินภายนอกที่เป็นกลางและอิสระ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

มาตรา ๓๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๓๐ ผู้อำนวยการ สอวช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ให้ออก เพราะไม่ผ่านการประเมิน

(๔) คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ถอดถอนด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือก่อให้เกิดความเสียหายร้ายแรงแก่ สอวช.

(๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๒๙

มาตรา ๓๓ เมื่อผู้อำนวยการ สอวช. พ้นจากตำแหน่งให้รองผู้อำนวยการ สอวช. พ้นจากตำแหน่งด้วย และในกรณีผู้อำนวยการ สอวช. พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๓๒ (๓) จะแต่งตั้งรองผู้อำนวยการ สอวช. ที่พ้นจากตำแหน่งนั้นเป็นผู้อำนวยการ สอวช. มิได้

นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวรรคหนึ่ง รองผู้อำนวยการ สอวช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อผู้อำนวยการ สอวช. สั่งให้พ้นจากตำแหน่ง

มาตรา ๓๔ ให้ผู้อำนวยการ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารงานของ สอวช. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของ สอวช. และระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติที่สภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ สอวช. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติที่สภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

(๓) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานของ สอวช. ทุกตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.

(๔) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการ สอวช. จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม และไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

(๕) บรรจุและแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน ตลอดจนให้พนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย และมติของสภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.

มาตรา ๓๕ ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการ สอวช. เป็นผู้แทนของ สอวช. และเพื่อการนี้ผู้อำนวยการ สอวช. จะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ทั้งนี้ ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

การรักษาการแทนและการปฏิบัติหน้าที่แทน ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

มาตรา ๓๖ ให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. เป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการ สอวช. ตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๗ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ระหว่างการปฏิบัติงานชดใช้ทุนการศึกษาที่ได้รับจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ได้โอนย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ที่ สอวช. โดยได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ให้ถือเป็นการชดใช้ทุนตามสัญญา และมีสิทธินับระยะเวลาการปฏิบัติงานใน สอวช. เป็นระยะเวลาในการชดใช้ทุนตามสัญญาด้วย

มาตรา ๓๘ การบัญชีของ สอวช. ให้จัดทำตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

มาตรา ๓๙ ให้ สอวช. จัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ สอวช. ทุกรอบปี แล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

หมวด ๒
คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

ส่วนที่ ๑
คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๔๐ ให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรียกโดยย่อว่า “กสว.” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างสูงในด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยหรือนวัตกรรมตามข้อเสนอของสภานโยบาย

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวนสี่คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และอธิบดีกรมบัญชีกลาง

(๓) กรรมการซึ่งผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่มิได้สังกัดกระทรวงเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน

(๔) กรรมการซึ่งผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่สังกัดกระทรวง ซึ่งมิใช่สถาบันอุดมศึกษาเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับงบประมาณวิจัยและนวัตกรรมเลือกกันเอง จำนวนหนึ่งคน

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินสี่คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านวิทยาศาสตร์ ไม่เกินสองคน ด้านสังคมศาสตร์ จำนวนหนึ่งคน และด้านมนุษยศาสตร์ จำนวนหนึ่งคน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการ กรรมการตาม (๓) และ (๔) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา คุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม การแต่งตั้ง และการพ้นจากตำแหน่งของประธานกรรมการ กรรมการตาม (๓) และ (๔) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

มาตรา ๔๑ กสว. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอแนะต่อสภานโยบายในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่นตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๒) เสนอแนะกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศต่อสภานโยบาย รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๓) ให้คำแนะนำในการพิจารณาคำของบประมาณของกองทุนแก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

(๕) เสนอต่อนายกรัฐมนตรีในการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒)

(๖) บริหารกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๕๔ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

(๗) พิจารณาคำของบประมาณและจัดสรรงบประมาณจากกองทุนให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศและหลักเกณฑ์ตาม (๔)

(๘) กำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๙) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

(๑๐) กำหนดมาตรฐานการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยโดยความเห็นชอบของสภานโยบาย กำหนดข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และกำกับดูแล ติดตาม และส่งเสริมให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรม และข้อกำหนดหรือแนวปฏิบัตินั้น

(๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศในด้านการวิจัยและนวัตกรรม การถ่ายทอดวิทยาการหรือเทคโนโลยี รวมถึงเสนอแนะต่อสภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรการ สิทธิประโยชน์ และแรงจูงใจ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรม

(๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์การให้รางวัลผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการประเมินและพิสูจน์แล้วว่าเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม และวิชาการของประเทศ และหลักเกณฑ์การประกาศเกียรติคุณหรือยกย่องบุคคลหรือหน่วยงานที่มีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

(๑๓) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำและการดำเนินการตามแผนด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เป็นไปตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตามมาตรา ๑๑ (๑)

(๑๔) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

(๑๕) มอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลปฏิบัติงานตามที่ กสว. มอบหมาย

(๑๖) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับมติของสภานโยบาย

(๑๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๔๒ ให้นำความในมาตรา ๙ และมาตรา ๑๖ มาใช้บังคับแก่ กสว. และคณะอนุกรรมการที่ กสว. แต่งตั้งโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๒
สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๔๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรียกโดยย่อว่า “สกสว.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของ กสว. มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะ และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน แต่จะต้องไม่ดำเนินการวิจัยเอง

สกสว. เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของ สกสว. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของ สกสว. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

มาตรา ๔๔ ให้ สกสว. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการ รวมถึงสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของ กสว. และคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

(๒) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในด้านการวิจัยและนวัตกรรมในระดับชาติและนานาชาติเพื่อนำเสนอต่อสภานโยบายในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน รวมทั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

(๓) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศเสนอต่อ กสว.

(๔) จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เสนอต่อ กสว.

(๕) จัดทำคำของบประมาณของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒)

(๖) จัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม เสนอต่อ กสว.

(๗) กลั่นกรองคำของบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๑ (๔)

(๘) จัดทำข้อเสนอ และริเริ่มโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญของประเทศที่ต้องดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน รวมทั้งขับเคลื่อนและประสานการดำเนินงานดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

(๙) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

(๑๐) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม

(๑๑) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศในด้านการวิจัยและนวัตกรรม การถ่ายทอดวิทยาการหรือเทคโนโลยี รวมทั้งจัดทำและเสนอมาตรการสิทธิประโยชน์ และแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว

(๑๒) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำและการดำเนินการตามแผนด้านการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมถึงการกำกับ เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

(๑๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและนวัตกรรม และการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของ กสว. และกองทุน

(๑๔) จัดทำรายงานประจำปีของ กสว. และกองทุน เสนอต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบาย

(๑๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สภานโยบาย หรือ กสว. มอบหมาย

มาตรา ๔๕ สกสว. อาจมีรายได้จาก

(๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๓) รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานหรือการให้บริการ

(๔) ดอกผลและผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินตาม (๑) (๒) และ (๓) และรายได้อื่นใด

ทรัพย์สินของ สกสว. ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ สกสว. ในเรื่องทรัพย์สินของ สกสว. มิได้

เงินและทรัพย์สินของ สกสว. ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๖ ในการดำเนินกิจการของ สกสว. ให้มีคณะกรรมการอำนวยการคณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้อำนวยการ สอวช. และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนเจ็ดคนซึ่ง กสว. แต่งตั้ง ในจำนวนนี้อย่างน้อยคนหนึ่งต้องมาจากผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการ สกสว. เป็นกรรมการและเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสว. กำหนด

ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๐ มาใช้บังคับแก่ผู้ทรงคุณวุฒิโดยอนุโลม

มาตรา ๔๗ ให้นำความในมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับแก่คณะกรรมการอำนวยการ สกสว. โดยอนุโลม

มาตรา ๔๘ ให้ สกสว. มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง ซึ่ง กสว. แต่งตั้งโดยข้อเสนอของคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. มีหน้าที่บริหารกิจการของ สกสว. ขึ้นตรงต่อ กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. และจะให้มีรองผู้อำนวยการ สกสว. เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการ สกสว. ก็ได้

การแต่งตั้งผู้อำนวยการ สกสว. ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่ กสว. กำหนด

มาตรา ๔๙ ให้นำความในมาตรา ๒๙ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับแก่ผู้อำนวยการ สกสว. โดยอนุโลม

มาตรา ๕๐ ให้ผู้อำนวยการ สกสว. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารงานของ สกสว. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของ สกสว. และระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติที่ กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ สกสว. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติที่ กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

(๓) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของ สกสว. ทุกตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

(๔) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการ สกสว. จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และไม่เกินจำนวนที่ กสว. กำหนด

(๕) บรรจุและแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบายและมติของสภานโยบาย กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว.

มาตรา ๕๑ ให้นำความในมาตรา ๓๗ มาตรา ๓๘ และมาตรา ๓๙ มาใช้บังคับแก่ สกสว. โดยอนุโลม

หมวด ๓
การกำกับดูแล

มาตรา ๕๒ ให้ สอวช. และ สกสว. แล้วแต่กรณี จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบายภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

รายงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงรายละเอียดของงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีได้รับรองแล้ว พร้อมทั้งผลงานและรายงานการประเมินผลการดำเนินงานประจำปีของ สอวช. และ สกสว. แล้วแต่กรณีในปีที่ล่วงมา

มาตรา ๕๓ ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินกิจการของ สอวช. และ สกสว. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ ให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการนี้ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการ สอวช. หรือผู้อำนวยการ สกสว. ชี้แจง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงาน และมีอำนาจยับยั้งการกระทำของ สอวช. และ สกสว. ที่ขัดต่อ

กฎหมาย หน้าที่และอำนาจของ สอวช. และ สกสว. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของ สอวช. และ สกสว. ได้

หมวด ๔

กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

มาตรา ๕๔ ให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้นใน สกสว. มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะ และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน รวมทั้งมีวัตถุประสงค์ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งยกระดับความสามารถของผู้ประกอบการ ภาคเกษตรกรรม ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการของประเทศ

(๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและนวัตกรรม โครงสร้างพื้นฐานด้านคุณภาพ และปัจจัยเอื้อที่สนับสนุนการวิจัยและนวัตกรรม

(๓) ส่งเสริมให้โครงการลงทุนขนาดใหญ่ของประเทศหรือโครงการลงทุนที่รัฐเห็นสมควรกำหนดเป็นกลไกของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัยและนวัตกรรม เพื่อพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

(๔) สนับสนุนการเพิ่มสมรรถนะในการเลือก การรับ การถ่ายทอด และการร่วมมือกับบุคคลหรือหน่วยงานต่างประเทศ เพื่อให้ได้วิทยาการและเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพและเหมาะสม

(๕) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน รวมทั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในการพัฒนาระดับชุมชนและพื้นที่

(๖) บุกเบิกการวิจัยขั้นแนวหน้าและการสร้างนวัตกรรมเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

มาตรา ๕๕ กองทุนตามมาตรา ๕๔ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๗๑

(๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒) ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

(๓) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ

(๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้เพื่อสมทบกองทุน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่ได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรมสัญญา

(๖) ค่าตอบแทนหรือรายได้จากการดำเนินกิจการของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา

(๗) ดอกผล ผลประโยชน์ หรือรายได้อื่นที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้กองทุนตามสมควรและจำเป็นเมื่อเงินไม่เพียงพอในการดำเนินการ

มาตรา ๕๖ รายได้ของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องส่งคลังเป็นรายได้ของแผ่นดิน

มาตรา ๕๗ การใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปตามที่ กสว. กำหนด โดยให้ใช้ตามวัตถุประสงค์ของกองทุนเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) การจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปแก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๑ (๔)

(๒) การดำเนินการอื่นเพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๕๔

(๓) การติดตามประเมินผล การเผยแพร่ผลงานวิจัยและนวัตกรรม และการส่งเสริมการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์

(๔) ค่าใช้จ่ายในการบริหารกองทุน

(๕) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่ กสว. กำหนด โดยความเห็นชอบของสภานโยบาย

มาตรา ๕๘ การจัดสรรเงินกองทุนให้เป็นไปโดยอิสระภายใต้วัตถุประสงค์ของกองทุนตามมาตรา ๕๔ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑) และเป็นไปตามความต้องการของประเทศอย่างแท้จริง โดยไม่เลือกปฏิบัติด้วยการจัดสรรให้เฉพาะหน่วยงานในบังคับบัญชาหรือในกำกับดูแลของนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรี

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งต้องคำนึงถึงความคล่องตัว มีความโปร่งใส ไม่มีการขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

มาตรา ๕๙ การรับเงิน การจ่ายเงิน และการเก็บรักษาเงินของกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสว. กำหนด โดยความเห็นชอบของสภานโยบาย

มาตรา ๖๐ กองทุนต้องจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมเพื่อบันทึกรายการทางบัญชีและแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนโดยถูกต้อง

การบันทึกรายการในสมุดบัญชีตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชีภาครัฐ

มาตรา ๖๑ ให้กองทุนจัดทำรายงานการเงินเพื่อแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของกองทุนเสนอผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๖๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของกองทุน

ให้ผู้สอบบัญชีทำรายงานการสอบบัญชีของกองทุนเสนอต่อ กสว. ภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

มาตรา ๖๓ ให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อ กสว.

คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง กสว. แต่งตั้งคนหนึ่ง เป็นกรรมการ และให้ สกสว. จัดให้มีผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสว. กำหนด

มาตรา ๖๔ ให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์สูงด้านการวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งสภานโยบายแต่งตั้ง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ผู้แทนกระทรวงสาธารณสุข ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย ผู้แทนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย ผู้แทนสมาคมธนาคารไทย และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นที่มีความรู้และประสบการณ์สูงด้านการประเมินผลงานวิจัยและนวัตกรรม ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ด้านสังคมศาสตร์ และด้านมนุษยศาสตร์ ซึ่งสภานโยบายแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสี่คน แต่ไม่เกินเก้าคนเป็นกรรมการ และให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมแต่งตั้งเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการได้

ให้นำความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๐ วรรคหนึ่ง มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ให้ กสว. จัดสรรเงินกองทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินการของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๖๕ คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการสนับสนุนวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๖๔ มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุน

(๒) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานของ สกสว. และหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการสนับสนุน

(๓) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อ กสว. เพื่อเสนอสภานโยบายต่อไป

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๖๖ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมทั้งสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะได้รับบรรจุหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ แต่จะได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้

มาตรา ๖๗ ในวาระเริ่มแรก ให้สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย กรรมการสภานโยบายตามมาตรา ๖ (๑) (๒) (๓) และ (๔) ให้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติเป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๖ (๕) และ (๖) ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๘ ในวาระเริ่มแรก ให้สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามมาตรา ๖๗ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๙ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้าง และให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อนจนกว่าจะครบวาระที่มีอยู่เดิมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะครบวาระ

มาตรา ๗๐ ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและสำนักงานการวิจัยแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้ใดสมัครใจจะไปเป็นพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ให้แสดงเจตนาเป็นหนังสือภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และเมื่อผ่านการคัดเลือกหรือการประเมินตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติกำหนดแล้ว ให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติดำเนินการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

การแสดงเจตนาตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามแบบที่คณะกรรมการอำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติกำหนดและเมื่อได้ยื่นแสดงเจตนาแล้วจะถอนมิได้

ข้าราชการที่พ้นจากราชการเพื่อไปเป็นพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการ เพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการหรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ นับแต่วันที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงาน

ลูกจ้างของส่วนราชการที่ไปเป็นพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง ให้ถือว่าเป็นการออกจากงานเพราะทางราชการเลิกหรือยุบตำแหน่งหรือเลิกจ้างโดยไม่มีความผิดและให้ได้รับบำเหน็จตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยบำเหน็จลูกจ้าง

ข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการซึ่งมิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ให้ยังคงสถานะความเป็นข้าราชการ พนักงานราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการต่อไปตามกฎหมายหรือระเบียบว่าด้วยการนั้น

ข้าราชการซึ่งเป็นสมาชิกกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการอยู่แล้ว ให้มีสิทธิขอเป็นสมาชิกต่อไปได้แม้จะออกจากราชการแล้ว ในกรณีเช่นนี้ ให้ถือว่าเป็นข้าราชการบำนาญและมีสิทธิได้รับสวัสดิการจากทางราชการเช่นเดียวกับผู้ได้รับบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ

ให้นำความในมาตรา ๖๖ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงานการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งเป็นพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง โดยอนุโลม

มาตรา ๗๑ ให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน โครงการวิจัย และกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัย เงินงบประมาณ และเงินของกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมซึ่งอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ในวาระเริ่มแรก ให้กันเงินที่โอนมาตามวรรคหนึ่งเป็นจำนวนร้อยละสิบของเงินจากกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ให้สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมยังคงดำเนินโครงการวิจัยและกิจกรรมที่เกี่ยวเนื่องกับการวิจัยต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว

มาตรา ๗๒ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม หรือคณะกรรมการอำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ขึ้นใหม่ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี ทั้งนี้ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๗๓ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ โดยมิให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้าง และให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะครบวาระที่มีอยู่เดิมตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัย และให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันก่อนวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะครบวาระ

มาตรา ๗๔ ให้โอนพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้

ให้นำความในมาตรา ๖๖ วรรคสอง มาใช้บังคับแก่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยโดยอนุโลม

มาตรา ๗๕ ให้นำความในมาตรา ๗๐ มาใช้บังคับแก่ข้าราชการ พนักงานราชการ และลูกจ้างของสำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมและสำนักงานการวิจัยแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ซึ่งสมัครใจจะไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้โดยอนุโลม

มาตรา ๗๖ เพื่อประโยชน์ในการนับเวลาการทำงานสำหรับการคำนวณสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ของบุคลากรซึ่งโอนมาตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๗๔ ให้นับเวลาทำงานในขณะที่เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัย ต่อเนื่องกับเวลาทำงานของพนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณีด้วย

มาตรา ๗๗ คดีที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติและคดีที่กองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัยซึ่งโอนกิจการตามมาตรา ๖๖ และมาตรา ๗๑ ไปเป็นของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี บรรดาซึ่งได้ฟ้องต่อศาลไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี เข้าสวมสิทธิเป็นคู่ความแทน ในการนี้ ให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมดำเนินกระบวนพิจารณาไปจนกว่าคดีจะถึงที่สุด และให้ถือว่าผู้รับมอบอำนาจให้ดำเนินคดีแทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือกองทุนสนับสนุนการวิจัย แล้วแต่กรณี ในคดีนั้น ๆ เป็นผู้รับมอบอำนาจจากสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัตินี้ด้วย

ในกรณีที่ศาลได้มีคำพิพากษาคดีตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ หรือสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แล้วแต่กรณีตามพระราชบัญญัตินี้ เข้าสวมสิทธิเป็นเจ้าหนี้ตามคำพิพากษาหรือลูกหนี้ตามคำพิพากษานั้น

มาตรา ๗๘ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อ้างถึง “คณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ” “สำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ” “เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ” และ “พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ” ตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ให้ถือว่าอ้างถึง “สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” “สำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” “ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” และ “พนักงานของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ” ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๗๙ บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีใดที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อ้างถึง “คณะกรรมการนโยบายกองทุนสนับสนุนการวิจัย” “กองทุนสนับสนุนการวิจัย” “ผู้อำนวยการสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย” และ “พนักงานของสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย” ตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัย ให้ถือว่าอ้างถึง “คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” “สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” “ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” และ “พนักงานของสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม” ตามพระราชบัญญัตินี้ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๘๐ ให้บรรดาประกาศ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือมติของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อกำหนด หรือคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และของกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยการขับเคลื่อนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีความผาสุก สมควรกำหนดให้มีสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพและเป็นระบบ ตลอดจนการจัดสรรงบประมาณและการประเมินผลการปฏิบัติให้เป็นไปโดยเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... มีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่ง ร่างพระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และมอบหมายให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุ ระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๗ ก วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การพัฒนาประเทศจำเป็นต้องอาศัยการขับเคลื่อนด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเข้มแข็ง ให้แก่ระบบเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศและยกระดับคุณภาพชีวิต ของประชาชนให้มีความผาสุก สมควรกำหนดให้มีสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศให้มีเอกภาพและเป็นระบบตลอดจนการจัดสรรงบประมาณ และการประเมินผลการปฏิบัติให้เป็นไปโดยเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๔ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๘๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ในพระราชบัญญัตินี้ กำหนดให้ (มาตรา ๔)

“สภานโยบาย” หมายความว่า สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

“การอุดมศึกษา” หมายความว่า การศึกษาในระดับที่สูงกว่าการศึกษาขั้นพื้นฐานตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและเผยแพร่องค์ความรู้และนวัตกรรม ผลิตและพัฒนากำลังคนในด้านวิชาการและวิชาชีพชั้นสูง

“สถาบันอุดมศึกษา” หมายความว่า สถาบันที่จัดการอุดมศึกษาระดับปริญญาและระดับต่ำกว่าปริญญาทั้งที่เป็นของรัฐและของเอกชน

“หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐและเอกชน รวมทั้งสถาบันอุดมศึกษาที่ดำเนินการเกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรม

“การวิจัย” หมายความว่า การศึกษาค้นคว้า วิเคราะห์ หรือทดลองอย่างเป็นระบบอันจะทำให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริง ความรู้ใหม่ หรือหลักการไปใช้ในการตั้งกฎ ทฤษฎี แนวทางในการปฏิบัติเพื่อเป็นพื้นฐานของการพัฒนาด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และศิลปวิทยาการแขนงต่าง ๆ รวมทั้งเพื่อสร้างนวัตกรรม อันจะสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

“ระบบวิจัย” หมายความว่า การทำงานร่วมกันอย่างเป็นระบบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการวิจัยและนวัตกรรม เพื่อสร้างความเชื่อมโยงกันอย่างประสานสอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดียวกันเพื่อนำไปสู่การบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด

“มาตรฐานการวิจัย” หมายความว่า ข้อกำหนดเกี่ยวกับคุณลักษณะและคุณภาพที่พึงประสงค์ของการวิจัยและนวัตกรรมที่ต้องการให้เกิดขึ้นในทุกกระบวนการของการวิจัยและนวัตกรรมอย่างเป็นระบบและสอดคล้องกับมาตรฐานสากล ทั้งนี้ รวมถึงจริยธรรมที่นักวิจัยพึงปฏิบัติด้วย

“นวัตกรรม” หมายความว่า ผลิตภัณฑ์ สิ่งประดิษฐ์ บริการ กรรมวิธีที่เกี่ยวกับการผลิต การจัดโครงสร้างองค์กร ระบบบริหารจัดการ การบริหารการเงิน ธุรกิจ การตลาด หรือในการอื่นใด ทั้งนี้ ซึ่งเป็นสิ่งใหม่หรือพัฒนาให้ดีขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญและนำไปใช้ประโยชน์ได้ในวงกว้างในเชิงพาณิชย์และสาธารณะ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“กระทรวง” หมายความว่า กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๒. หมวด ๑ สภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดให้มีสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ ประกอบด้วย (มาตรา ๖)

๑) นายกรัฐมนตรี เป็นประธานสภานโยบาย

๒) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นรองประธานสภานโยบายคนที่หนึ่ง

๓) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นรองประธานสภานโยบายคนที่สอง

๔) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ประธานกรรมการการอุดมศึกษา และประธานกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๕) กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๙ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านการอุดมศึกษาไม่เกิน ๓ คน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ไม่เกิน ๓ คน และด้านสังคมศาสตร์หรือมนุษยศาสตร์ ไม่เกิน ๓ คน โดยแต่ละด้านต้องแต่งตั้งจากผู้ซึ่งที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย ที่ประชุมคณะกรรมการอธิการบดีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล ที่ประชุมอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏ และสมาคมสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ร่วมกันเสนอด้านละ ๑ คน

๖) กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๑ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลซึ่งหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่มิใช่สถาบันอุดมศึกษาร่วมกันเสนอ

ให้ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการ และเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เป็นกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

หลักเกณฑ์และวิธีการได้มาซึ่งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒.๕) และ (๒.๖) รวมทั้งการได้มาซึ่งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิตาม (๒.๕) และ (๒.๖) เพื่อดำรงตำแหน่งแทนผู้ซึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระตามมาตรา ๙ วรรคสอง ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิต้องไม่เป็นข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ เว้นแต่เป็นบุคลากรของสถาบันอุดมศึกษาหรือหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

๒.๒ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมให้มีการผลิตกำลังคนให้เป็นไปตามความต้องการของประเทศและให้มีการนำวิทยาศาสตร์ ผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ประโยชน์อย่างแท้จริง ให้สภานโยบายแต่งตั้งที่ปรึกษาของสภานโยบายจำนวนไม่เกิน ๕ คน และให้ที่ปรึกษาของสภานโยบายเข้าร่วมประชุมสภานโยบายและมีสิทธิชี้แจงแสดงความคิดเห็นแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน (มาตรา ๗)

๒.๓ กำหนดให้กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังต่อไปนี้ (มาตรา ๘)

๑) มีสัญชาติไทย

๒) มีอายุไม่เกิน ๗๕ ปี

๓) ไม่เป็นหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

๔) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๖) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๒.๔ กำหนดให้กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

ในกรณีกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้สภานโยบายประกอบด้วยกรรมการสภานโยบายเท่าที่เหลืออยู่ ในกรณีนี้คณะรัฐมนตรีอาจแต่งตั้งผู้อื่นแทนได้ และให้ผู้ได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระเหลืออยู่น้อยกว่า ๙๐ วันจะไม่แต่งตั้งแทนก็ได้

ในกรณีที่กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้ดำเนินการให้ได้มาซึ่งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งปฏิบัติหน้าที่ต่อไป จนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ (มาตรา ๙)

๒.๕ กำหนดให้นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการสภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (มาตรา ๑๐)

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

๔) สภานโยบายมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า ๓ ใน ๔ ของจำนวนกรรมการสภานโยบายทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ให้พ้นจากตำแหน่งเนื่องจากกระทำการหรือมีพฤติการณ์ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่กรรมการสภานโยบาย

๕) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามอย่างหนึ่งอย่างใด

๒.๖ กำหนดให้สภานโยบายมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๑)

๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษาเพื่อผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ แผนแม่บท และแผนอื่น รวมทั้งนโยบายของรัฐบาล ต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อให้ความเห็นชอบ

๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวง และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ก่อนที่สำนักงบประมาณจะนำเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบายยุทธศาสตร์ และแผน ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาอนุมัติ

๓) กำกับให้คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม คณะกรรมการการอุดมศึกษาและคณะกรรมการมาตรฐานการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม สถาบันอุดมศึกษาและหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางที่มีความเชื่อมโยงและสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน

๔) เสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับ ที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้สามารถแข่งขันได้ในระดับโลกเชื่อมโยงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมกับผู้ประกอบการภาคเอกชนและภาครัฐ และสามารถพัฒนาและแก้ไขปัญหาของชุมชนและสังคมได้อย่างยั่งยืน

๕) เสนอแนะต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อให้มีการกำหนดมาตรการและแรงจูงใจทางการเงินการคลังและสิทธิประโยชน์อื่นสำหรับการระดมทุน เพื่อส่งเสริมการพัฒนาการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๖) จัดให้มีการติดตามและประเมินผลการดำเนินการตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านการอุดมศึกษา รวมทั้งแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

๗) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนการบูรณาการและการเชื่อมโยงกันระหว่างฐานข้อมูลดังกล่าว และประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวต่อสาธารณชน

๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง คณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่สภานโยบายมอบหมายหรือมอบให้ทำการแทนและรายงานให้สภานโยบายทราบ

๙) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น

๑๐) เสนอรายงานประจำปีเกี่ยวกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ต่อคณะรัฐมนตรี และรัฐสภา

๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๒.๗ กำหนดให้เมื่อคณะรัฐมนตรีให้ความเห็นชอบกรอบวงเงินแล้ว ในการเสนอขอจัดสรรงบประมาณด้านการอุดมศึกษา และงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๒)

๑) งบประมาณด้านการอุดมศึกษา ให้นายกรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของรัฐมนตรีและคณะกรรมการการอุดมศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านการอุดมศึกษาขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วยบุคคลซึ่งสภานโยบายมีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการการอุดมศึกษาจำนวนไม่เกิน ๒ คน ผู้แทนสำนักงบประมาณจำนวนไม่เกิน ๒ คน เป็นกรรมการ และปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมเป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ทำหน้าที่พิจารณาคำของบประมาณรายจ่ายประเภทงบลงทุนและงบเงินอุดหนุนในการพัฒนาความเป็นเลิศของสถาบันอุดมศึกษาและการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางตามความต้องการของประเทศของสถาบันอุดมศึกษาทุกแห่งในความรับผิดชอบของกระทรวงก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี

๒) งบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ให้นายกรัฐมนตรี โดยข้อเสนอของคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม แต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมขึ้นคณะหนึ่ง ประกอบด้วย บุคคลซึ่งสภานโยบายมีมติแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมจำนวนไม่เกิน ๒ คน ผู้แทนสำนักงบประมาณจำนวนไม่เกิน ๒ คน เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และจะแต่งตั้งผู้แทนสำนักงบประมาณตามจำนวนที่เห็นสมควรเป็นผู้ช่วยเลขานุการก็ได้ ทำหน้าที่พิจารณาคำของบประมาณของกองทุนก่อนเสนอไปยังสำนักงบประมาณเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการดำเนินการ ให้เป็นไปตามที่สภานโยบายกำหนด โดยสอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน

๒.๘ กำหนดให้การทำคำขอและการจัดสรรงบประมาณให้สถาบันอุดมศึกษาในความรับผิดชอบของกระทรวงหรือหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการอุดมศึกษาหรือกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแล้วแต่กรณี (มาตรา ๑๓)

๒.๙ กำหนดให้เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการวิจัยและส่งเสริมนวัตกรรมด้านใหม่ที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศหรือเป็นประโยชน์ยิ่งต่อประชาชน หรือเพื่อประโยชน์ในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางที่มีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศ คณะรัฐมนตรีโดยข้อเสนอของสภานโยบายอาจมีมติให้จัดตั้งหน่วยงานซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคลที่มิใช่ส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน มิใช่รัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณ และให้มีหน้าที่และอำนาจในการวิจัยและสร้างนวัตกรรมด้านใหม่หรือมีหน้าที่ และอำนาจในการผลิตกำลังคนระดับสูงเฉพาะทางนั้นก็ได้ โดยให้ตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งหน่วยงานตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยจะต้องมีข้อความ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๕)

๑) ชื่อหน่วยงาน

๒) ที่ตั้งของหน่วยงาน

๓) วัตถุประสงค์ หน้าที่ และอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์

๔) บุคลากรของหน่วยงาน

๕) ทุน รายได้ งบประมาณ และทรัพย์สิน

๖) การบริหารหน่วยงาน การบริหารงานบุคคล สวัสดิการ และสิทธิประโยชน์อื่น

๗) การกำกับดูแล การตรวจสอบและการประเมินผลงานของหน่วยงาน ซึ่งต้องประเมินทุก ๔ ปี

๘) การยุบเลิกหน่วยงานในกรณีที่ตั้งขึ้นโดยกำหนดเวลาสิ้นสุดหรือไม่ผ่านการประเมินผลงานของหน่วยงาน

๙) ข้อกำหนดอื่นอันจำเป็นเพื่อให้กิจการของหน่วยงานดำเนินการไปได้โดยเรียบร้อย

ให้สำนักงบประมาณจัดสรรงบประมาณอุดหนุนการดำเนินการของหน่วยงานตามมาตรานี้ตามที่จำเป็นและเพียงพอ

๒.๑๐ กำหนดให้การประชุมสภานโยบายต้องมีกรรมการสภานโยบายมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการสภานโยบายทั้งหมดเท่าที่มีอยู่จึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๑๖)

๒.๑๑ กำหนดให้มีการประชุมสภานโยบายอย่างน้อยหนึ่งครั้งทุกสามเดือน (มาตรา ๑๗)

๒.๑๒ กำหนดให้ประธานสภานโยบาย กรรมการสภานโยบาย ที่ปรึกษาของสภานโยบาย คณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง คณะอนุกรรมการ เลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ ได้รับค่าตอบแทน ค่าใช้จ่าย เบี้ยประชุม และประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๐)

๒.๑๓ กำหนดให้มีสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สอวช.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของสภานโยบาย มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการพัฒนาและการบูรณาการด้านการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน ตามมาตรา ๑๑ (๑) เพื่อให้เกิดประโยชน์ในการผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สามารถตอบสนองต่อความต้องการของประเทศ และสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันในระดับโลกได้โดยใช้การวิจัยและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนประเทศ พัฒนาเศรษฐกิจ ชุมชนและสังคม รวมทั้งสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่สำเร็จแล้วไปสู่การผลิตที่ได้มาตรฐานเพื่อใช้ประโยชน์ในภาคการเกษตร ภาคอุตสาหกรรม และภาคบริการ

สอวช. เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น (มาตรา ๒๑)

๒.๑๔ กำหนดให้ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๒)

๑) รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการ รวมถึงสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของสภานโยบาย คณะกรรมการ คณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง และคณะอนุกรรมการ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ แผนด้านการอุดมศึกษา และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่น รวมถึงนโยบายของรัฐบาล

๓) เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านการอุดมศึกษา และด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผน

๔) เสนอความเห็นต่อสภานโยบายเกี่ยวกับการเร่งรัดและติดตามให้มีการเสนอหรือการปรับปรุงกฎหมาย กฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๕) สนับสนุนการดำเนินการ การติดตามและประเมินผลของคณะกรรมการพิเศษเฉพาะเรื่อง

๖) ประสานงานให้มีการจัดทำ บูรณาการ และเชื่อมโยงฐานข้อมูลการอุดมศึกษา ฐานข้อมูลมาตรฐานการอุดมศึกษา และฐานข้อมูลด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม รวมทั้งสามารถเข้าถึงฐานข้อมูลดังกล่าวเพื่อใช้ประโยชน์ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูล ประกอบการพิจารณากำหนดนโยบาย ทิศทาง และการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาการอุดมศึกษา และการวิจัยและนวัตกรรม ตลอดจนเปิดเผยข้อมูลและผลการวิเคราะห์ สังเคราะห์ต่อสาธารณชนตามประกาศ

๗) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐ หน่วยงานภาคเอกชน ทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๘) จัดทำรายงานประจำปีของสภานโยบาย

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่น หรือตามที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สภานโยบาย หรือคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. มอบหมาย

๒.๑๕ กำหนดให้ สอวช. อาจมีรายได้จาก (มาตรา ๒๓)

๑) เงินและทรัพย์สินที่รับโอนมาตามมาตรา ๖๖

๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

๔) รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานหรือการให้บริการ

๕) ดอกผลและผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินตาม ๑) ๒) ๓) และ ๔) และรายได้อื่นใด

ทรัพย์สินของ สอวช. ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ สอวช. ในเรื่องทรัพย์สินของ สอวช. มิได้

เงินและทรัพย์สินของ สอวช. ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๒.๑๖ กำหนดให้ในการดำเนินกิจการของ สอวช. ให้มีคณะกรรมการอำนวยการ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งสภานโยบายแต่งตั้ง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ประธานที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๖ คน ซึ่งสภานโยบายแต่งตั้ง เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการ สอวช. เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๒๔)

๒.๑๗ กำหนดให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจควบคุมดูแลกิจการทั่วไปของ สอวช. เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ หน้าที่และอำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง (มาตรา ๒๕)

๑) กำหนดนโยบายการบริหารงานและให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของ สอวช.

๒) อนุมัติงบประมาณประจำปี งบการเงิน แผนการลงทุน และแผนการเงินของ สอวช.

๓) ให้คำแนะนำหรือเสนอแนะการแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคอันเกิดจากการบริหารจัดการตลอดจนเสนอต่อคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี หรือสภานโยบายเพื่อพิจารณาสั่งการในกรณีมีปัญหาหรืออุปสรรคเกี่ยวกับการประสานงานในการดำเนินการตามวัตถุประสงค์และหน้าที่และอำนาจของ สอวช.

๔) ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดเกี่ยวกับ สอวช. ในเรื่องต่าง ๆ ตามที่กำหนด

๕) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. มอบหมาย

๖) แต่งตั้งที่ปรึกษาของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. จากบุคคลในภาคเอกชน

๗) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปีของ สอวช. ตามมาตรา ๕๒ เพื่อเสนอต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบาย

๘) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของ สอวช.

๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบายมอบหมาย

๒.๑๘ กำหนดให้ในการควบคุมดูแลการดำเนินงานของ สอวช. ให้คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. พิจารณากำหนดแนวทางการปฏิบัติงานของ สอวช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ซึ่งต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจ ความมีประสิทธิภาพ ความคุ้มค่าในเชิงภารกิจ ความซื่อสัตย์สุจริต การลดขั้นตอนการปฏิบัติงาน การกระจายอำนาจการตัดสินใจ การอำนวยความสะดวก และการตอบสนองความต้องการของประชาชน (มาตรา ๒๖)

๒.๑๙ กำหนดให้ สอวช. มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้งมีหน้าที่บริหารกิจการของ สอวช. ขึ้นตรงต่อสภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. และจะให้มีรองผู้อำนวยการตามจำนวนที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการ สอวช. ก็ได้

การแต่งตั้งผู้อำนวยการ สอวช. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด (มาตรา ๒๘)

๒.๒๐ กำหนดให้ผู้อำนวยการ สอวช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ ต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๒๙ – ๓๐)

๑) มีสัญชาติไทย

๒) สามารถทำงานให้แก่ สอวช. ได้เต็มเวลา

๓) มีอายุไม่เกินหกสิบห้าปี

๔) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านการอุดมศึกษาและวิทยาศาสตร์หรือวิจัยและนวัตกรรม

๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

๙) ไม่เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมาย

๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง

๑๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับ สอวช. หรือกิจการที่ขัดหรือแย้งกับวัตถุประสงค์ของ สอวช. ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม เว้นแต่เป็นผู้ถือหุ้นเพื่อการลงทุนโดยสุจริตในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด หรือเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดในกิจการที่กระทำการอันมีส่วนได้เสียเช่นว่านั้น ทั้งนี้ ต้องไม่เกินร้อยละศูนย์จุดห้าของจำนวนหุ้นหรือทุน

๒.๒๑ กำหนดให้ผู้อำนวยการ สอวช. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๓๔)

๑) บริหารงานของ สอวช. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของ สอวช. และระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือมติที่สภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ สอวช. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือมติที่สภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

๓) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานทุกตำแหน่ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานของ สอวช. ทุกตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับของคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.

๔) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการ สอวช. จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติ และไม่มีลักษณะต้องห้าม และไม่เกินจำนวนที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

๕) บรรจุและแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงาน ตลอดจนให้พนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการอำนวยการ สอวช. กำหนด

๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย และมติของสภานโยบายและคณะกรรมการอำนวยการ สอวช.

๒.๒๒ กำหนดให้ สอวช. จำทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๙๐ วัน นับแต่ วันสิ้นปีงบประมาณ โดยให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชี และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของ สอวช. ทุกรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการ สอวช. ภายใน ๑๘๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ

๓. หมวด ๒ คณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๓.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรียกโดยย่อว่า “กสว.” ประกอบด้วย (มาตรา ๔๐)

๑) ประธานกรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์อย่างสูงในด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยหรือนวัตกรรมตามข้อเสนอของสภานโยบาย

๒) กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๔ คน ได้แก่ ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และอธิบดีกรมบัญชีกลาง

๓) กรรมการซึ่งผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่มิได้สังกัดกระทรวง เลือกกันเอง จำนวน ๑ คน

๔) กรรมการซึ่งผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมที่สังกัดกระทรวง ซึ่งมิใช่สถาบันอุดมศึกษา เลือกกันเอง จำนวน ๑ คน และผู้แทนสถาบันอุดมศึกษาซึ่งได้รับงบประมาณวิจัยและนวัตกรรมเลือกกันเอง จำนวน ๑ คน

๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๔ คน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากบุคคลผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญและความสามารถเป็นที่ประจักษ์ด้านวิทยาศาสตร์ ไม่เกิน ๒ คน ด้านสังคมศาสตร์ จำนวน ๑ คน และด้านมนุษยศาสตร์ จำนวน ๑ คน

ให้ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ

ประธานกรรมการ กรรมการตาม ๓) และ ๔) และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตาม ๕) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระไม่ได้

๓.๒ กำหนดให้ กสว. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๔๑)

๑) เสนอแนะต่อสภานโยบายในการจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัย และนวัตกรรมของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บท และแผนอื่นตามมาตรา ๑๑ (๑)

๒) เสนอแนะกรอบวงเงินงบประมาณประจำปีด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศต่อสภานโยบาย รวมทั้งเสนอระบบการจัดสรรและบริหารงบประมาณแบบบูรณาการที่มุ่งผลสัมฤทธิ์ตามกรอบวงเงินดังกล่าว ให้สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนตามมาตรา ๑๑ (๑)

๓) ให้คำแนะนำในการพิจารณาคำของบประมาณของกองทุนแก่คณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒)

๔) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

๕) เสนอต่อนายกรัฐมนตรีในการแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒)

๖) บริหารกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๕๔ ให้เป็นไปตามระเบียบที่สภานโยบายกำหนด

๗) พิจารณาคำของบประมาณและจัดสรรงบประมาณจากกองทุนให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ให้สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศและหลักเกณฑ์ตาม (๔)

๘) กำหนดทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตามมาตรา ๑๑ (๑)

๙) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรมให้มีประสิทธิภาพ มีมาตรฐาน เพื่อให้สามารถนำผลงานวิจัยไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๑๐) กำหนดมาตรฐานการวิจัยและจริยธรรมการวิจัยโดยความเห็นชอบของสภานโยบาย กำหนดข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวกับการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล และกำกับดูแล ติดตาม และส่งเสริมให้เป็นไปตามมาตรฐานจริยธรรม และข้อกำหนดหรือแนวทางปฏิบัตินั้น

๑๑) ส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศในด้านการวิจัยและนวัตกรรมการถ่ายทอดวิทยาการ

หรือเทคโนโลยี รวมถึงเสนอแนะต่อสภานโยบายเพื่อเสนอต่อคณะรัฐมนตรีในการกำหนดมาตรการสิทธิประโยชน์ และแรงจูงใจ เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเกิดผลเป็นรูปธรรม

๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์การให้รางวัลผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่ได้รับการประเมินและพิสูจน์แล้วว่าเป็นประโยชน์แก่เศรษฐกิจ สังคม และวิชาการของประเทศ และหลักเกณฑ์การประกาศเกียรติคุณหรือยกย่องบุคคลหรือหน่วยงานที่มีผลงานวิจัยและนวัตกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสาธารณะอย่างต่อเนื่อง

๑๓) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำและการดำเนินการตามแผนด้านการพัฒนาบุคลากรด้านการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมทั้งติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม เพื่อให้เป็นไปตามแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศตามมาตรา ๑๑ (๑)

๑๔) กำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำฐานข้อมูลการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ

๑๕) มอบหมายให้คณะอนุกรรมการ คณะบุคคล หรือบุคคลปฏิบัติงานตามที่ กสว. มอบหมาย

๑๖) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ โดยไม่ขัดหรือแย้งกับมติของสภานโยบาย

๑๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่น หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

๓.๓ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม เรียกโดยย่อว่า “สกสว.” ทำหน้าที่รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการของ กสว. มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้ พัฒนานโยบายสาธารณะ และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน แต่จะต้องไม่ดำเนินการวิจัยเอง

สกสว. เป็นหน่วยงานของรัฐ มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของ สกสว. ไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงานกฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยแรงงานรัฐวิสาหกิจสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมาย ว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของ สกสว. ต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนโดยรวมไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน (มาตรา ๔๓)

๓.๔ กำหนดให้ สกสว. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๔๔)

๑) รับผิดชอบงานวิชาการและงานธุรการ รวมถึงสนับสนุนและอำนวยความสะดวกให้การปฏิบัติหน้าที่ของ กสว. และคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒) เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒) ศึกษาวิเคราะห์สถานการณ์ภาพรวมในด้านการวิจัยและนวัตกรรมในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อนำเสนอต่อสภานโยบายในการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนรวมทั้งงบประมาณเพื่อการวิจัยและนวัตกรรม

๓) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศเสนอต่อ กสว.

๔) จัดทำกรอบวงเงินงบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศเสนอต่อ กสว.

๕) จัดทำคำของบประมาณของกองทุนเพื่อเสนอต่อคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒)

๖) จัดทำหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการจัดทำคำของบประมาณและการจัดสรรงบประมาณให้แก่หน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม เสนอต่อ กสว.

๗) กลั่นกรองคำของบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรมให้สอดคล้องกับแผนด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ และหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๔๑ (๔)

๘) จัดทำข้อเสนอ และริเริ่มโครงการวิจัยและนวัตกรรมที่สำคัญของประเทศที่ต้องดำเนินการของหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน รวมทั้งขับเคลื่อนและประสานการดำเนินงานดังกล่าวให้สัมฤทธิ์ผล ทั้งนี้ โดยการมีส่วนร่วมของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

๙) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับทิศทางและแนวทางการดำเนินงานของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

๑๐) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการปรับปรุงและแก้ไขระบบหรือกลไกการบริหารจัดการงานวิจัยและนวัตกรรม

๑๑) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการทำงานร่วมกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และบุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศในด้านการวิจัยและนวัตกรรม การถ่ายทอดวิทยาการหรือเทคโนโลยี รวมทั้งจัดทำและเสนอมาตรการ สิทธิประโยชน์และแรงจูงใจ เพื่อส่งเสริมการดำเนินการดังกล่าว

๑๒) เสนอความเห็นต่อ กสว. เกี่ยวกับการกำกับ เร่งรัด และติดตามให้มีการจัดทำและการดำเนินการตามแผนด้านการพัฒนาบุคลากรด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมของประเทศ รวมถึงการกำกับ เร่งรัด ติดตาม ประเมินผลการใช้งบประมาณของหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม

๑๓) ประสานงานและให้ความร่วมมือกับส่วนราชการ หน่วยงานอื่นของรัฐและเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคลหรือหน่วยงานในต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยและนวัตกรรม และการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของ กสว. และกองทุน

๑๔) จัดทำรายงานประจำปีของ กสว. และกองทุน เสนอต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบาย

๑๕) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี สภานโยบาย หรือ กสว. มอบหมาย

๓.๓ กำหนดให้ สกสว. อาจมีรายได้จาก (มาตรา ๔๕)

๑) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

๓) รายได้หรือผลประโยชน์ที่เกิดจากการดำเนินงานหรือการให้บริการ

๔) ดอกผลและผลประโยชน์จากเงินหรือทรัพย์สินตาม ๑) ๒) และ ๓) และรายได้อื่นใด

ทรัพย์สินของ สกสว. ไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและบุคคลใดจะยกอายุความหรือระยะเวลาในการครอบครองขึ้นเป็นข้อต่อสู้กับ สกสว. ในเรื่องทรัพย์สินของ สกสว. มิได้

เงินและทรัพย์สินของ สกสว. ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

๓.๔ กำหนดให้การดำเนินการของ สกสว. ให้มีคณะกรรมการอำนวยการ คณะหนึ่ง ประกอบด้วย ประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม ผู้อำนวยการ สอวช. และผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๗ คนซึ่ง กสว. แต่งตั้งในจำนวนนี้อย่างน้อยคนหนึ่งต้องมาจากผู้แทนหน่วยงานในระบบวิจัยและนวัตกรรม เป็นกรรมการ และผู้อำนวยการ สกสว. เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๔๖)

๓.๕ กำหนดให้ สกสว. มีผู้อำนวยการคนหนึ่ง ซึ่ง กสว. แต่งตั้งโดยข้อเสนอของคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. มีหน้าที่บริหารกิจการของ สกสว. ขึ้นตรงต่อ กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. และจะให้มีรองผู้อำนวยการ สกสว. เป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติงานรองจากผู้อำนวยการ สกสว. ก็ได้ ซึ่งการแต่งตั้งผู้อำนวยการ สกสว. ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาที่ กสว. กำหนด (มาตรา ๔๘)

๓.๖ กำหนดให้ผู้อำนวยการ สกสว. มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕๐)

๑) บริหารงานของ สกสว. ให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของ สกสว. และระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติที่ กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของ สกสว. โดยไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบาย หรือมติที่ กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

๓) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างทุกตำแหน่ง และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของ สกสว. ทุกตำแหน่งตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

๔) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการ สกสว. จากผู้ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม และไม่เกินจำนวนที่ กสว. กำหนด

๕) บรรจุและแต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการอำนวยการ สกสว. กำหนด

๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ นโยบายและมติของสภานโยบาย กสว. และคณะกรรมการอำนวยการ สกสว.

๔. หมวด ๓ การกำกับดูแล

๔.๑ หนดให้ สอวช. และ สกสว. แล้วแต่กรณี จัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อนายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี และสภานโยบายภายใน ๑๘๐ วันนับแต่วันสิ้นปีงบประมาณ และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน (มาตรา ๕๒)

๔.๒ กำหนดให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตีมีอำนาจกำกับดูแลการดำเนินกิจการของ สอวช. และ สกสว. ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ ให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งยุทธศาสตร์ชาติ แผนที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการนี้ให้นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการ สอวช. หรือผู้อำนวยการ สกสว. ชี้แจง แสดงความคิดเห็นหรือทำรายงาน และมีอำนาจยับยั้งการกระทำของ สอวช. และ สกสว. ที่ขัดต่อกฎหมาย หน้าที่และอำนาจของ สอวช. และ สกสว. วัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ยุทธศาสตร์ชาติ แผนที่เกี่ยวข้อง นโยบายของรัฐบาล มติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของ สอวช. และ สกสว. ได้ (มาตรา ๕๓)

๕. หมวด ๔ กองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม

๕.๑ กำหนดให้จัดตั้งกองทุนส่งเสริมวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมขึ้นใน สกสว. มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริม สนับสนุน และขับเคลื่อนระบบการวิจัยและนวัตกรรมของประเทศด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ และสหวิทยาการ เพื่อสร้างองค์ความรู้พัฒนานโยบายสาธารณะ และสนับสนุนการนำผลงานวิจัยและนวัตกรรมไปใช้ในเชิงเศรษฐกิจและสังคม เพื่อให้เกิดการพัฒนาประเทศอย่างสมดุลและยั่งยืน (มาตรา ๕๔)

๕.๒ กำหนดให้กองทุนตามมาตรา ๕๔ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕๕)

๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๗๑

๒) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้เป็นรายปีตามกรอบวงเงินที่คณะรัฐมนตรี โดยข้อเสนอของคณะกรรมการพิจารณางบประมาณด้านวิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมตามมาตรา ๑๒ (๒) ได้ให้ความเห็นชอบแล้ว

๓) เงินอุดหนุนจากต่างประเทศรวมทั้งองค์การระหว่างประเทศ

๔) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้เพื่อสมทบกองทุน

๕) เงินหรือทรัพย์สินที่ตกเป็นของกองทุน หรือที่ได้รับตามกฎหมายหรือนิติกรรมสัญญา

๖) ค่าตอบแทนหรือรายได้จากการดำเนินกิจการของกองทุน รวมทั้งผลประโยชน์จากทรัพย์สินทางปัญญา

๗) ดอกผล ผลประโยชน์ หรือรายได้อื่นที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

ให้รัฐจัดสรรงบประมาณให้กองทุนตามสมควรและจำเป็นเมื่อเงินไม่เพียงพอในการดำเนินการ

๕.๓ กำหนดให้รายได้ของกองทุนให้นำเข้าสมทบกองทุนโดยไม่ต้องส่งคลังเป็นรายไดของแผ่นดิน (มาตรา ๕๖)

๕.๔ กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบคณะหนึ่งทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อรายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อ กสว. (มาตรา ๖๓)

คณะกรรมการตรวจสอบ ประกอบด้วย ผู้แทนกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงบประมาณคนหนึ่ง และผู้ทรงคุณวุฒิซึ่ง กสว. แต่งตั้งคนหนึ่ง เป็นกรรมการและให้ สกสว. จัดให้มีผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือคณะกรรมการตรวจสอบในการปฏิบัติหน้าที่ตามสมควร

ค่าใช้จ่ายในการตรวจสอบและค่าตอบแทนคณะกรรมการตรวจสอบ ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสว. กำหนด

๖. บทเฉพาะกาล

๖.๑ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ ภาระผูกพัน พนักงาน ลูกจ้าง และเงินงบประมาณของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ ซึ่งได้รับเงินเดือน ค่าจ้าง รวมทั้งสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้าง รวมทั้งสวัสดิการและสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะได้รับบรรจุหรือแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ แต่จะได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้ (มาตรา ๖๖)

๖.๒ กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติอยู่ในวันก่อนวันที่

พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้โดยมิให้ถือว่าเป็นการเลิกจ้าง และให้ได้รับเงินเดือน หรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ เท่าที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะครบวาระที่มีอยู่เดิมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมแห่งชาติ และให้นับเป็นวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ดำเนินการสรรหาและแต่งตั้งผู้อำนวยการสำนักงานสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๑๒๐ วันก่อนวันที่ผู้ดำรงตำแหน่งตามวรรคหนึ่งจะครบวาระ (มาตรา ๖๙)

๖.๓ กำหนดให้บรรดาประเทศ ข้อกำหนด คำสั่ง หรือมติของสภานโยบายวิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๒/๒๕๕๙ เรื่อง การปฏิรูประบบวิจัยและนวัตกรรมของประเทศ ลงวันที่ ๖ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๕๙ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ ข้อกำหนด หรือคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรมแห่งชาติ และของกองทุนสนับสนุนการวิจัยตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสนับสนุนการวิจัย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้

ให้ออกระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือข้อกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๒ ปี นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๐)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สหกรณ์ (ฉบับที่ ๓)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๔๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อการพัฒนาและการสร้างเสถียรภาพให้แก่ระบบสหกรณ์ และการคุ้มครองสิทธิประโยชน์ของสหกรณ์และสมาชิก ให้เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อันจะเกิดประโยชน์ต่อระบบสหกรณ์ของประเทศ ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในบทนิยามคำว่า “สหกรณ์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

““สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้กรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งเป็นกรรมการโดยตำแหน่งคัดเลือกผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านการบริหารสหกรณ์ การเงิน การตลาด การเกษตร กฎหมาย หรือดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเสนอให้รัฐมนตรีแต่งตั้ง”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสี่ครั้ง”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ ให้คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาบุคลากรสหกรณ์ คณะอนุกรรมการการลงทุน และอาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการอื่นตามความจำเป็นโดยคำนึงถึงความเชี่ยวชาญในแต่ละด้าน เพื่อพิจารณาหรือกระทำการใด ๆ ตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการดำเนินงานอื่นของคณะอนุกรรมการให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติประกาศกำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความใน (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) กำหนดระบบบัญชี ตลอดจนสมุดและแบบรายงานต่าง ๆ ที่สหกรณ์ต้องยื่นต่อนายทะเบียนสหกรณ์ รวมทั้งแบบพิมพ์อื่น ๆ ที่ต้องใช้ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) แต่งตั้งผู้สอบบัญชีตามมาตรา ๘๐ ผู้ตรวจการสหกรณ์ และผู้ชำระบัญชี

(๔) ออกคำสั่งให้มีการตรวจสอบหรือไต่สวนเกี่ยวกับการจัดตั้งการดำเนินงานหรือฐานะการเงินของสหกรณ์ หรือให้จัดทำแผนปรับปรุงการดำเนินงานของสหกรณ์”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๗ นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมาย มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ ผู้ตรวจสอบกิจการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ สมาชิกของสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสหกรณ์มาชี้แจงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับกิจการของสหกรณ์ หรือให้ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์ได้”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ หรือบุคคลที่เกี่ยวข้อง ทำให้สหกรณ์เสียหาย ถ้าสหกรณ์ไม่ร้องทุกข์หรือฟ้องคดี ให้นายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ร้องทุกข์หรือฟ้องคดีแทนสหกรณ์ได้ โดยส่งเรื่องให้พนักงานอัยการพิจารณารับว่าต่างให้สหกรณ์ และให้สหกรณ์เป็นผู้ออกค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับการร้องทุกข์ ฟ้องคดีหรือการว่าต่างแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ หรือพนักงานอัยการ แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๒ ในกรณีที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์กระทำการหรืองดเว้นกระทำการในการปฏิบัติหน้าที่ของตนอันอาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก หรือสหกรณ์มีข้อบกพร่องเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี หรือกิจการหรือฐานะการเงิน ตามรายงานการสอบบัญชีหรือตามรายงานการตรวจสอบ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้ปฏิบัติการดังต่อไปนี้

(๑) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องตามวิธีการและระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

(๒) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ระงับการปฏิบัติที่เป็นเหตุให้เกิดข้อบกพร่องหรืออาจทำให้เสื่อมเสียผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

(๓) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์หยุดปฏิบัติหน้าที่เป็นการชั่วคราว จนกว่าจะมีการแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จ

(๔) ให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ หรือให้กรรมการซึ่งเกี่ยวข้องกับการนั้นพ้นจากตำแหน่งกรรมการ”

มาตรา ๑๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๒๓/๑ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์มีคำสั่งตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้นายทะเบียนสหกรณ์สั่งให้ผู้ตรวจการสหกรณ์หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายดำเนินการแทนคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์เพื่อแก้ไขข้อบกพร่องให้แล้วเสร็จตามวิธีการและภายในระยะเวลาที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด และดำเนินกิจการแทนสหกรณ์นั้น โดยให้ถือว่าผู้ได้รับมอบหมายดังกล่าวเป็นผู้แทนสหกรณ์ในกิจการอันเกี่ยวกับบุคคลภายนอกจนกว่าจะแก้ไขข้อบกพร่องนั้นให้แล้วเสร็จโดยให้ดำเนินการได้เท่าที่จำเป็น”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๓๓/๑ สหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียนตามมาตรา ๓๓ แบ่งประเภทได้ ดังต่อไปนี้

(๑) สหกรณ์การเกษตร

(๒) สหกรณ์ประมง

(๓) สหกรณ์นิคม

(๔) สหกรณ์ร้านค้า

(๕) สหกรณ์บริการ

(๖) สหกรณ์ออมทรัพย์

(๗) สหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

(๘) สหกรณ์อื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

ลักษณะของสหกรณ์ที่จะรับจดทะเบียน วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์แต่ละประเภทตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๑ สหกรณ์ตามมาตรา ๓๓/๑ อาจรับสมาชิกสมทบได้

สมาชิกสมทบต้องเป็นบุคคลธรรมดาซึ่งบรรลุนิติภาวะ เว้นแต่สหกรณ์ตามมาตรา ๓๓/๑ (๔) (๖) หรือ (๗) ที่ตั้งอยู่ในสถานศึกษาอาจรับผู้ศึกษาในสถานศึกษานั้นซึ่งยังไม่บรรลุนิติภาวะเป็นสมาชิกสมทบได้

สมาชิกสมทบต้องมีความสัมพันธ์กับสหกรณ์หรือสมาชิกสหกรณ์ตามหลักเกณฑ์ที่นายทะเบียนสหกรณ์ประกาศกำหนด

คุณสมบัติอื่น วิธีรับสมัคร และการขาดจากสมาชิกภาพ ตลอดจนสิทธิและหน้าที่ของสมาชิกสมทบ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในข้อบังคับโดยความเห็นชอบของนายทะเบียนสหกรณ์

ห้ามมิให้สหกรณ์ให้สิทธิแก่สมาชิกสมทบในการนับชื่อของสมาชิกสมทบเข้าเป็นองค์ประชุมในการประชุมใหญ่ การออกเสียงในเรื่องใด ๆ การเป็นกรรมการดำเนินการ หรือกู้ยืมเงินเกินกว่าเงินฝากและทุนเรือนหุ้นของตนเองจากสหกรณ์”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) รับฝากเงินประเภทออมทรัพย์หรือประเภทประจำจากสมาชิกหรือสหกรณ์อื่น หรือสมาคมฌาปนกิจสงเคราะห์ซึ่งมีสมาชิกของสมาคมนั้นไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน หรือนิติบุคคลซึ่งมีบุคลากรหรือลูกจ้างไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของนิติบุคคลนั้นเป็นสมาชิกของสหกรณ์ผู้รับฝากเงิน ทั้งนี้ ตามระเบียบของสหกรณ์ที่ได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๑/๑ มาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๕๑/๑ ในการดำเนินกิจการของสหกรณ์ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ ขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์ ข้อบังคับของสหกรณ์ และมติที่ประชุมใหญ่ ทั้งนี้ ด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของสหกรณ์หรือสมาชิก

มาตรา ๕๑/๒ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการต้องรับผิดร่วมกันในความเสียหายต่อสหกรณ์ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) แสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

(๒) ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์

(๓) ดำเนินกิจการนอกขอบวัตถุประสงค์หรือขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการที่จะพึงดำเนินการได้ของสหกรณ์

เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ผู้ใดมีส่วนร่วมในการกระทำของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ อันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่สหกรณ์ เจ้าหน้าที่ของสหกรณ์ผู้นั้นต้องรับผิดร่วมกันกับคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการ ในความเสียหายต่อสหกรณ์

มาตรา ๕๑/๓ คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการไม่ต้องรับผิดตามมาตรา ๕๑/๒ ในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) พิสูจน์ได้ว่าตนมิได้ร่วมกระทำการอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อสหกรณ์

(๒) ได้คัดค้านในที่ประชุมคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์โดยปรากฏในรายงานการประชุม หรือได้ทำคำคัดค้านเป็นหนังสือยื่นต่อประธานที่ประชุมภายในสามวันนับแต่สิ้นสุดการประชุม”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๕) (๖) และ (๗) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“(๕) เคยถูกสั่งให้พ้นจากตำแหน่งกรรมการหรือผู้จัดการตามมาตรา ๘๙/๓ วรรคสอง

(๖) เป็นกรรมการหรือผู้จัดการในสหกรณ์ที่ถูกสั่งเลิกตามมาตรา ๘๙/๓ วรรคสอง

(๗) เป็นบุคคลที่มีลักษณะต้องห้ามตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“จำนวน คุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม วิธีการรับสมัคร และการขาดจากการเป็นผู้ตรวจสอบกิจการ ตลอดจนอำนาจหน้าที่ของผู้ตรวจสอบกิจการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด โดยอาจกำหนดให้แตกต่างกันตามขนาดและประเภทของสหกรณ์ก็ได้”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๖๖ ให้สหกรณ์จัดทำงบการเงินประจำปีทุกรอบปีทางบัญชีของสหกรณ์

งบการเงินประจำปีต้องเป็นไปตามแบบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

งบการเงินประจำปีนั้นต้องทำให้แล้วเสร็จและให้ผู้สอบบัญชีตรวจสอบแล้วนำเสนอเพื่ออนุมัติในที่ประชุมใหญ่ของสหกรณ์ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชี

มาตรา ๖๗ ให้สหกรณ์จัดทำรายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์เสนอต่อที่ประชุมใหญ่ในคราวที่เสนองบการเงินประจำปี และให้ส่งสำเนารายงานประจำปีและงบการเงินประจำปีไปยังนายทะเบียนสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการประชุม

มาตรา ๖๘ ให้สหกรณ์เก็บรักษารายงานประจำปีแสดงผลการดำเนินงานของสหกรณ์และงบการเงินประจำปี พร้อมทั้งข้อบังคับและกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ไว้ที่สำนักงานของสหกรณ์ เพื่อให้สมาชิกขอตรวจดูได้”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๔ การสอบบัญชี มาตรา ๖๙ ของหมวด ๓ สหกรณ์แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๔
การสอบบัญชี

มาตรา ๖๙ ให้กรมตรวจบัญชีสหกรณ์เป็นผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ ในการนี้ กรมตรวจบัญชีสหกรณ์อาจแต่งตั้งผู้สอบบัญชีรับอนุญาต หรือบุคคลอื่นเป็นผู้สอบบัญชีของสหกรณ์ ตามขนาดของสหกรณ์ก็ได้ ทั้งนี้ ตามระเบียบที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด

การสอบบัญชีนั้น ให้ปฏิบัติตามมาตรฐานการสอบบัญชีและตามระเบียบที่อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๒) สหกรณ์ไม่ส่งสำเนารายงานประจำปีและงบการเงินประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลาสามปีติดต่อกัน”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๕ การชำระบัญชีสหกรณ์ที่เลิกเพราะเหตุอื่นนอกจากล้มละลาย ให้ที่ประชุมใหญ่ตั้งผู้ชำระบัญชีโดยได้รับความเห็นชอบจากนายทะเบียนสหกรณ์ขึ้นทำการชำระบัญชีสหกรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เลิกสหกรณ์หรือนับแต่วันที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำสั่งให้ยกอุทธรณ์ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๘๐ ผู้ชำระบัญชีต้องทำงบการเงินของสหกรณ์ ณ วันที่เลิกสหกรณ์โดยไม่ชักช้า และให้นายทะเบียนสหกรณ์ตั้งผู้สอบบัญชีเพื่อตรวจสอบงบการเงินนั้น

เมื่อผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นต่องบการเงินแล้ว ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อที่ประชุมใหญ่เพื่ออนุมัติ แล้วเสนองบการเงินนั้นต่อนายทะเบียนสหกรณ์

ในกรณีที่การประชุมใหญ่ไม่ครบองค์ประชุม ให้ผู้ชำระบัญชีเสนองบการเงินต่อนายทะเบียนสหกรณ์เพื่ออนุมัติ”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๔/๑ การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มาตรา ๘๙/๑ มาตรา ๘๙/๒ มาตรา ๘๙/๓ และมาตรา ๘๙/๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“หมวด ๔/๑
การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

มาตรา ๘๙/๑ เว้นแต่จะได้บัญญัติไว้เป็นการเฉพาะในหมวดนี้ ให้การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนเป็นไปตามบทบัญญัติในหมวดอื่นด้วย

มาตรา ๘๙/๒ การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ในเรื่องดังต่อไปนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ อาจกำหนดให้แตกต่างกันไปตามขนาดของสหกรณ์ก็ได้

(๑) การกำหนดขนาดของสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน

(๒) การกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามอื่นของกรรมการดำเนินการสหกรณ์ และผู้จัดการ

(๓) การกำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

(๔) การให้กู้และการให้สินเชื่อ

(๕) การรับฝากเงิน การก่อหนี้ และการสร้างภาระผูกพัน ซึ่งรวมถึงการกู้ยืมเงินหรือการค้ำประกัน

(๖) การดำรงเงินกองทุน

(๗) การบริหารสินทรัพย์และการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง

(๘) การฝากเงินหรือการลงทุน

(๙) การกำกับดูแลด้านธรรมาภิบาล

(๑๐) การจัดชั้นสินทรัพย์และการกันเงินสำรอง

(๑๑) การจัดทำบัญชี การจัดทำและการเปิดเผยงบการเงิน การสอบบัญชี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี

(๑๒) การจัดเก็บและรายงานข้อมูล

(๑๓) เรื่องอื่น ๆ ที่จำเป็นต่อการดำเนินงานและการกำกับดูแล

ในการออกกฎกระทรวงตามวรรคหนึ่ง ให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์หารือร่วมกับกระทรวงการคลังและธนาคารแห่งประเทศไทย

มาตรา ๘๙/๓ ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นว่าคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ หรือผู้จัดการของสหกรณ์ออมทรัพย์หรือสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๙/๒ ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องหรือระงับการดำเนินการนั้นได้

ในกรณีที่นายทะเบียนสหกรณ์เห็นว่าการกระทำตามวรรคหนึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสหกรณ์หรือสมาชิก ให้นายทะเบียนสหกรณ์มีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์

กรรมการ หรือผู้จัดการนั้น พ้นจากตำแหน่ง หรือสั่งให้เลิกสหกรณ์ดังกล่าวได้ แล้วแต่กรณี และให้นำความในมาตรา ๒๔ มาตรา ๒๕ และมาตรา ๗๓ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

มาตรา ๘๙/๔ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการที่ปรึกษาการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน” ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์หรือรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งได้รับมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนกรมตรวจบัญชีสหกรณ์ ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

ให้คณะกรรมการที่ปรึกษาการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มีอำนาจหน้าที่ให้คำปรึกษาแนะนำ เสนอมาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหา และเสนอให้ปรับปรุงระเบียบหรือคำสั่ง เกี่ยวกับการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนแก่นายทะเบียนสหกรณ์

ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการที่ปรึกษาการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนโดยอนุโลม”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ชุมนุมสหกรณ์ใดจะมีฐานะเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาคหรือระดับประเทศ จะต้องตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยประโยชน์แก่บรรดาสหกรณ์ในภูมิภาคหรือทั่วประเทศที่เป็นสหกรณ์ประเภทเดียวกันหรือต่างประเภทกัน เพื่อประกอบธุรกิจของสหกรณ์ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนด”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำความในหมวด ๓ หมวด ๔ หมวด ๔/๑ หมวด ๕ และหมวด ๖ มาใช้บังคับกับชุมนุมสหกรณ์โดยอนุโลม”

มาตรา ๒๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๐๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“มาตรา ๑๐๕/๑ เพื่อส่งเสริมระบบสวัสดิการและคุณภาพชีวิตของสมาชิกสหกรณ์ ให้ชุมนุมสหกรณ์ระดับประเทศมีอำนาจร่วมกับสหกรณ์สมาชิกของตนจัดสวัสดิการและการสงเคราะห์ของสมาชิกสหกรณ์และครอบครัวตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด”

มาตรา ๓๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้สหกรณ์จังหวัดเป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดที่กลุ่มเกษตรกรตั้งอยู่ และมีอำนาจหน้าที่ตามระเบียบที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด

สำหรับกรุงเทพมหานครให้ผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑ และผู้อำนวยการสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒ เป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรกรุงเทพมหานคร”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๙/๑ การพิจารณาอุทธรณ์ มาตรา ๑๒๘/๑ มาตรา ๑๒๘/๒ มาตรา ๑๒๘/๓ มาตรา ๑๒๘/๔ และมาตรา ๑๒๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

“หมวด ๙/๑
การพิจารณาอุทธรณ์

มาตรา ๑๒๘/๑ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ประกอบด้วย

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ซึ่งปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มอบหมายเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ผู้แทนสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิคนหนึ่งในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติมอบหมาย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์แต่งตั้งข้าราชการในสังกัดกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ

มาตรา ๑๒๘/๒ ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) พิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์หรือรองนายทะเบียนสหกรณ์ที่อุทธรณ์ตามมาตรา ๑๒๘/๔

(๒) มีหนังสือเรียกบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำหรือสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งเอกสารหรือหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์

(๓) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มอบหมาย

มาตรา ๑๒๘/๓ ให้นำความในมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์โดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๘/๔ คำสั่งตามมาตรา ๒๐ มาตรา ๒๒ (๓) และ (๔) มาตรา ๗๑ และมาตรา ๘๙/๓ วรรคสอง รวมถึงคำสั่งเลิกกลุ่มเกษตรกรตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามมาตรา ๑๑๙ วรรคสอง ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

คำสั่งไม่รับจดทะเบียนตามมาตรา ๓๘ และคำสั่งตามมาตรา ๔๔ ให้อุทธรณ์ต่อคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

การอุทธรณ์ตามวรรคหนึ่งและวรรคสองไม่เป็นเหตุทุเลาการบังคับตามคำสั่ง เว้นแต่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์จะเห็นสมควรให้มีการทุเลาการบังคับตามคำสั่งนั้นไว้ชั่วคราว

มาตรา ๑๒๘/๕ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอุทธรณ์และวิธีพิจารณาอุทธรณ์ของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์กำหนด

ให้คณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์มีคำวินิจฉัยอุทธรณ์ภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์แล้วแจ้งคำวินิจฉัยอุทธรณ์พร้อมด้วยเหตุผลเป็นหนังสือไปยังผู้อุทธรณ์โดยไม่ชักช้า

คำวินิจฉัยของคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในหมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๒ และมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หมวด ๑๐
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๑๒๙ ผู้ใดใช้คำว่า “สหกรณ์” หรือ “กลุ่มเกษตรกร” ประกอบกับชื่อหรือส่วนหนึ่งของชื่อในทางธุรกิจ โดยมิได้เป็นสหกรณ์หรือกลุ่มเกษตรกรที่ได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และปรับอีกวันละไม่เกินห้าพันบาทจนกว่าจะได้เลิกใช้

มาตรา ๑๓๐ ผู้ใดไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของสหกรณ์หรือชุมนุมสหกรณ์ตามคำสั่งของนายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายซึ่งสั่งการตามมาตรา ๑๗ หรือไม่มาชี้แจงข้อเท็จจริงหรือไม่ส่งเอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานหรือรายงานการประชุมของกลุ่มเกษตรกรตามคำสั่งของนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๘ แล้วแต่กรณี ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๑ ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ ผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชี หรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนสหกรณ์มอบหมายตามมาตรา ๑๘ หรือขัดขวางหรือไม่ให้คำชี้แจงแก่นายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรมอบหมายตามมาตรา ๑๒๔ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๒ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการตามมาตรา ๒๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓ กรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์ผู้ใดดำเนินกิจการของสหกรณ์นอกขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการของสหกรณ์ที่จะพึงดำเนินการได้ตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓/๑ กรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์ผู้ใดดำเนินกิจการของสหกรณ์โดยผิดวัตถุประสงค์ของสหกรณ์และการดำเนินกิจการนั้นเป็นภยันตรายต่อความสงบสุขของประชาชนหรือความมั่นคงของรัฐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓/๒ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่จัดการรักษาทรัพย์สินของสหกรณ์ หรือไม่ส่งมอบทรัพย์สิน สมุดบัญชี เอกสาร และสิ่งอื่นของสหกรณ์ให้แก่ผู้ชำระบัญชีตามมาตรา ๗๘ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๓๓/๓ ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๘๙/๒ (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๑๐) (๑๑) (๑๒) หรือ (๑๓) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๑๓๓/๔ ผู้ใดฝ่าฝืนไม่แก้ไขข้อบกพร่องหรือระงับการดำเนินการตามที่นายทะเบียนสหกรณ์สั่งการตามมาตรา ๘๙/๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๑๓๓/๕ ในกรณีที่สหกรณ์กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กรรมการหรือผู้จัดการของสหกรณ์ซึ่งเป็นผู้ลงมติให้สหกรณ์ดำเนินการหรืองดเว้นการดำเนินการ หรือเป็นผู้ดำเนินการหรือรับผิดชอบในการดำเนินการนั้น ได้กระทำผิดหน้าที่ของตนด้วยประการใด ๆ โดยทุจริต ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงห้าปี และปรับไม่เกินห้าแสนบาท”

มาตรา ๓๓ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ ต้องดำเนินการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ ในกรณีที่ข้อบังคับของสหกรณ์ใดไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้สหกรณ์นั้นแก้ไขข้อบังคับของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ

มาตรา ๓๕ ให้สหกรณ์แก้ไขข้อบังคับของสหกรณ์ที่เกี่ยวกับสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๖ สหกรณ์ที่มีสมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สหกรณ์ดำเนินการ ปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่งหากสมาชิกผู้ใดมีนิติกรรมกับสหกรณ์ แต่ได้พ้นจากสมาชิกโดยฝ่ายหนึ่งฝ่ายใดมิได้บอกเลิกนิติกรรมนั้น ให้นิติกรรมนั้นยังคงมีอยู่ต่อไปจนกว่าจะสิ้นสุดไปตามเงื่อนไขหรือเงื่อนเวลาที่ตกลงกัน แต่จะทำการใดก่อผลผูกพันขึ้นใหม่มิได้

มาตรา ๓๗ บรรดาคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจพิจารณาต่อไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะแล้วเสร็จ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๘ บรรดากฎหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๙ ในการดำเนินการออกกฎกระทรวงและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ ให้รัฐมนตรีรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๔๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้มีบทบัญญัติบางประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาและคุ้มครองระบบสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อการพัฒนา คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพแก่ระบบสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเพิ่มการกำหนดคุณสมบัติของสมาชิกสหกรณ์ การกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น กำหนดประเภท ลักษณะของสหกรณ์ วัตถุประสงค์และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ กำหนดหน้าที่และความรับผิดของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการ ผู้จัดการ และเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบกิจการ บทบัญญัติเกี่ยวกับงบการเงิน และบทบัญญัติเกี่ยวกับการสอบบัญชี เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่ดำเนินกิจการในทำนองเดียวกันกับสถาบันการเงินไว้เป็นการเฉพาะ และกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมถึงกำหนดให้สหกรณ์จังหวัดเป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดเพื่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกลุ่มเกษตรกร และปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อให้สหกรณ์มีระบบการดำเนินงาน การกำกับดูแล และการตรวจสอบกิจการภายในที่เหมาะสมยิ่งขึ้น โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๙ สิงหาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๕๓/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติครั้งที่ ๘๑ /๒๕๖๑ เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน ๓ ฉบับ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอน ๓๐ ก วันที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๔๒ หน้า ๒๓

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่ ๒๔ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว ทำให้มีบทบัญญัติหลายประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาการสหกรณ์ให้ทันต่อสภาพการแข่งขันกับระบบธุรกิจในปัจจุบัน ประกอบกับพระราชบัญญัติดังกล่าวได้รวมบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกรซึ่งสมควรปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้นเช่นเดียวกัน ดังนั้น จึงเห็นควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยสหกรณ์ที่ใช้บังคับอยู่เดิมทั้งฉบับ โดยจัดระบบสหกรณ์ให้สหกรณ์มีชนิดเดียวคือสหกรณ์ที่สมาชิกมีความรับผิดจำกัดเท่าจำนวนหุ้นที่ถือ เพื่อให้สหกรณ์พัฒนาไปด้วยความมั่นคง ในด้านการกำกับและส่งเสริมกิจการสหกรณ์ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติขึ้น เพื่อทำหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางในการส่งเสริมและพัฒนาสหกรณ์ จัดให้มีกองทุนเพื่อพัฒนาสหกรณ์เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่บรรดาสหกรณ์ ปรับปรุงองค์ประกอบและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย นอกจากนี้ได้ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับกลุ่มเกษตรกร เพื่อให้มีการพัฒนาไปสู่การจัดตั้งสหกรณ์อย่างเป็นระบบ ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ นี้มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๓๘ มาตรา ๑๐ หมวด และบทเฉพาะกาล สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้ยกเลิกพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๑๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมทั้งหมด (มาตรา ๓)

๒. ยกเลิกระบบสหกรณ์ชนิดไม่จำกัดออกทั้งหมด โดยกำหนดให้มีระบบสหกรณ์เพียงประเภทเดียวเท่านั้น ได้แก่ สหกรณ์ชนิดจำกัด ซึ่งจะประกอบไปด้วยสมาชิกที่มีความรับผิดจำกัดเฉพาะเท่าจำนวนหุ้นที่ถือ ทั้งนี้ เนื่องจากในระยะหลังไม่มีประชาชนยื่นขอจดทะเบียนสหกรณ์ชนิดไม่จำกัด และสหกรณ์ชนิดไม่จำกัดก็จดทะเบียนเปลี่ยนเป็นสหกรณ์ชนิดจำกัดไปหมดแล้ว บทบัญญัติในส่วนที่ว่าด้วยสหกรณ์ชนิดไม่จำกัดจึงหมดความสำคัญ ยกเว้นเพียงเรื่องเดียวที่ยังคงกำหนดให้คงมีไว้ คือ ทุนกลางของสหกรณ์ไม่จำกัด (มาตรา ๘ มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๔๒ และมาตรา ๔๓ (๑))

๓. กำหนดให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการพัฒนาสหกรณ์แห่งชาติ เพื่อทำหน้าที่ในการกำหนดนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน และการคุ้มครองสหกรณ์ (มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๔)

๔. กำหนดให้ผู้ตรวจการสหกรณ์ หรือเจ้าพนักงานเจ้าหน้าที่สามารถเข้าไปดำเนินการในสหกรณ์ได้ในกรณีที่สหกรณ์นั้นตั้งใหม่ หรือสหกรณ์ขาดทุนติดต่อกันเกิน ๒ ปี (มาตรา ๒๓)

๕. กำหนดให้มีการจัดตั้งกองทุนพัฒนาสหกรณ์ (กสพ.) เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนของสหกรณ์เพื่อนำไปใช้เป็นทุนหมุนเวียน และสามารถกู้เงินไปดำเนินกิจการได้อย่างกว้างขวางมากยิ่งขึ้น (มาตรา ๒๗)

๖. แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการยื่นขอจดทะเบียนจัดตั้งและจดทะเบียนสหกรณ์ (มาตรา ๓๓ ถึงมาตรา ๔๒)

๗. กำหนดให้สหกรณ์มีสมาชิกสมทบได้ด้วย โดยให้นายทะเบียนสหกรณ์เป็นผู้กำหนดประเภทของสหกรณ์ที่สามารถรับสมาชิกสมทบได้ (มาตรา ๔๑)

๘. กำหนดให้ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับการใช้ข้อบังคับต่าง ๆ อาจขอให้นายทะเบียนสหกรณ์ตีความให้ได้โดยที่สหกรณ์ผู้ร้องขอจะต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยนั้น (มาตรา ๔๕)

๙. กำหนดให้สหกรณ์ที่จัดตั้งขึ้นมีอำนาจกระทำการภายใต้วัตถุประสงค์ของสหกรณ์นั้น ซึ่งมีความชัดเจนและมีขอบเขตกว้างกว่าเดิม (มาตรา ๔๖)

๑๐. กำหนดให้สหกรณ์ดำรงสินทรัพย์สภาพคล่อง (มาตรา ๔๘)

๑๑. กำหนดให้สหกรณ์จะต้องมีคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ที่มีจากการเลือกตั้งของสมาชิกในที่ประชุมใหญ่ โดยที่คณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ดังกล่าวต้องประกอบด้วย ประธานกรรมการ ๑ คน และกรรมการอื่นอีกไม่เกิน ๑๔ คน (มาตรา ๕๐)

๑๒. กำหนดจำนวนกรรมการที่สหกรณ์แต่ละประเภทจะต้องมีไว้ ส่วนกรรมการชุมนุมสหกรณ์นั้นกำหนดให้มีได้ไม่เกิน ๑๕ คน (มาตรา ๕๐ และมาตรา ๕๖)

๑๓. กำหนดวาระการดำรงตำแหน่งกรรมการสหกรณ์ โดยกำหนดให้ดำรงตำแหน่งได้ไม่เกิน ๒ วาระติดต่อกัน วาระละไม่เกิน ๒ ปี (มาตรา ๕๐)

๑๔. กำหนดคุณสมบัติของผู้เป็นกรรมการและผู้จัดการสหกรณ์ (มาตรา ๕๒)

๑๕. กำหนดให้สหกรณ์ทุกสหกรณ์ต้องมีผู้ตรวจสอบกิจการซึ่งที่ประชุมใหญ่เลือกตั้งจากสมาชิกหรือบุคคลภายนอกตามจำนวนที่นายทะเบียนสหกรณ์กำหนด ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้สหกรณ์มีผู้ตรวจสอบกิจการสหกรณ์มากเกินความจำเป็นทำให้สิ้นเปลืองค่าใช้จ่าย (มาตรา ๕๓)

๑๖. กำหนดให้สหกรณ์ต้องประชุมใหญ่สามัญประจำปี ปีละ ๑ ครั้ง ภายใน ๑๕๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์นั้น (มาตรา ๕๔)

๑๗. กำหนดให้สหกรณ์สามารถจัดให้มีการประชุมใหญ่โดยผู้แทนได้หากสหกรณ์นั้นมีสมาชิกมากกว่า ๕๐๐ คน แต่ผู้แทนสมาชิกจะมีจำนวนต่ำกว่า ๑๐๐ คน ไม่ได้ ทั้งนี้ เพื่อไม่ให้องค์ประชุมมีขนาดเล็กโดยไม่มีขอบเขตจำกัด (มาตรา ๕๖)

๑๘. กำหนดให้มีการแยกสหกรณ์ได้ และสามารถแบ่งทุนสำรองจากสหกรณ์เดิมได้ (มาตรา ๕๙ ถึงมาตรา ๖๑ และมาตรา ๙๖ ถึงมาตรา ๑๐๐)

๑๙. กำหนดให้สหกรณ์ฝากเงินในธนาคารได้ทุกแห่งไม่ต้องขอความเห็นชอบ และนอกจากจะซื้อพันธบัตรของรัฐบาลแล้ว ยังซื้อตราสารอื่นของรัฐบาลและรัฐวิสาหกิจด้วย นอกจากนี้ยังสามารถฝากหรือลงทุนในกิจการที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดได้ด้วย (มาตรา ๖๒)

๒๐. กำหนดให้สหกรณ์ต้องจัดทำทะเบียนและส่งสำเนาทะเบียนหุ้นและทะเบียนสมาชิกภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของสหกรณ์ ทั้งนี้ เพื่อลดภาระของสหกรณ์ให้ปฏิบัติงานได้สะดวกขึ้น (มาตรา ๖๔)

๒๑. กำหนดเพิ่มเติมสาเหตุของการสั่งเลิกสหกรณ์ของนายทะเบียนสหกรณ์ได้อีกหนึ่งสาเหตุ คือ กรณีที่สหกรณ์ไม่ส่งสำเนางบดุลและรายงานประจำปีต่อนายทะเบียนสหกรณ์เป็นเวลา ๓ ปี ติดต่อกัน ทั้งนี้ เพื่อให้สหกรณ์จัดทำบัญชีให้ถูกต้องเรียบร้อยเป็นประจำ และป้องกันความเสียหายอันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ชอบของพนักงานสหกรณ์หรือกรรมการของสหกรณ์ (มาตรา ๗๑ (๒))

๒๒. กำหนดให้คำสั่งนายทะเบียนสหกรณ์ทุกคำสั่ง โดยสามารถอุทธรณ์ได้ต่อคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ (มาตรา ๗๒)

๒๓. ตัดอำนาจผู้ตรวจการสหกรณ์ ผู้สอบบัญชีกรณีสั่งให้สหกรณ์แก้ไขข้อบกพร่องในการชำระบัญชีของสหกรณ์ แต่กำหนดให้นายทะเบียนสหกรณ์ รองนายทะเบียนสหกรณ์ เป็นผู้มีอำนาจใช้ดุลยพินิจสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่องในการชำระบัญชีของสหกรณ์หรือไม่ก็ได้ (มาตรา ๘๕)

๒๔. กำหนดให้สหกรณ์สามารถยื่นขอจดทะเบียนเป็นชุมนุมสหกรณ์ได้ โดยให้สหกรณ์ที่มีการร่วมกันตั้งแต่ ๕ สหกรณ์ขึ้นไป ร่วมกันขอจัดตั้งชุมนุมสหกรณ์ ทำให้ชุมนุมสหกรณ์มีสมาชิกขึ้นต่ำเพิ่มมากขึ้น นอกจากนี้ยังได้แยกระดับของชุมนุมสหกรณ์ออกเป็นชุมนุมสหกรณ์ระดับภูมิภาคและชุมชุมสหกรณ์ระดับประเทศอีกด้วย (มาตรา ๑๐๑)

๒. พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอน ๒๖ ก วันที่ ๒๑ เมษายน ๒๕๕๓ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาพการณ์ในปัจจุบัน และไม่เอื้อประโยชน์ต่อการดำเนินกิจการของสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบและการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการ ลักษณะต้องห้ามของกรรมการหรือผู้จัดการ หลักเกณฑ์การพ้นจากตำแหน่งของกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย การแต่งตั้งรองนายทะเบียนสหกรณ์ เงินค่าหุ้น การตั้งผู้รับโอนประโยชน์ของสมาชิกผู้ตาย อำนาจหนาที่ของสหกรณ์ในการรับฝากเงิน หลักเกณฑ์ในการกำหนดอัตราการเก็บค่าบำรุงสนนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย อำนาจของรัฐมนตรีในการเรียกประชุมใหญ่วิสามัญ และแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการของสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย ให้ครอบคลุมและเหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้การดำเนินกิจการของสหกรณ์สามารถลุล่วงไปได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๓ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๑๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน โดยการกำหนดให้มีคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นนายทะเบียนสหกรณ์ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหาร กพส. ประกอบด้วย อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์เป็นประธานกรรมการ มีอำนาจหน้าที่บริหาร กพส. ตลอดจนตรวจสอบติดตามและประเมินผลงานของสหกรณ์ที่ได้รับการส่งเสริมจาก กพส. ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในระเบียบกรมส่งเสริมสหกรณ์" (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน ซึ่งในระหว่างที่สมาชิกภาพของสมาชิกหากยังไม่สิ้นสุดลง ห้ามมิให้เจ้าหนี้ของสมาชิกใช้สิทธิเรียกร้องหรืออายัดหุ้นของสมาชิกผู้นั้น และเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสิ้นสุดลง สหกรณ์มีสิทธินำเงินตามมูลค่าหุ้นที่มีอยู่มาหักลบกลบหนี้ที่สมาชิกผูกพันต้องชำระหนี้แก่สหกรณ์ และให้สหกรณ์มีฐานะเป็นเจ้าหนี้บุริมสิทธิ์พิเศษเหนือเงินค่าหุ้นนั้น (มาตรา ๗)

๕. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๔๒/๑ และมาตรา ๔๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยเมื่อสมาชิกได้ทำความยินยอมเป็นหนังสือไว้กับสหกรณ์กับหน่วยงานที่สมาชิกปฏิบัติหน้าที่อยู่หักเงินเดือนหรือค่าจ้างเพื่อชำระหนี้หรือภาระผูกพันอื่นที่มีต่อสหกรณ์ จนกว่าภาระหนี้หรือภาระผูกพันนั้นจะระงับสิ้นไปให้หน่วยงานนั้นหักเงินดังกล่าวและส่งเงินที่หักไว้ให้แก่สหกรณ์ โดยสมาชิกอาจทำหนังสือตั้งบุคคลหนึ่งหรือหลายคนเป็นผู้รับโอนประโยชน์ในเงินค่าหุ้น เงินฝาก หรือเงินอื่นใดจากสหกรณ์เมื่อตนเองถึงแก่ความตาย โดยมอบไว้แก่สหกรณ์ไว้เป็นหลักฐาน (มาตรา ๘)

๖. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๘. กำหนดให้การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีของสหกรณ์ ให้จัดสรรเป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละสิบของกำไรสุทธิ และเป็นค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยตามอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงแต่ต้องไม่เกินร้อยละห้าของกำไรสุทธิ (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (มาตรา ๑๒)

๑๐. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทนกรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์ กำหนดการพ้นจากตำแหน่งมาตรา ๑๑๔ กรรมการดำเนินการสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย (มาตรา ๑๓)

๑๑. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๔ แห่งประราชบัญญัตินี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๔)

๑๒. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๑๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๕)

๑๓. กำหนดให้อัตราค่าบำรุงสันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทยที่คณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติกำหนดตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ คงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าจะมีกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๖๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๗)

๓. พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๓๔ ก วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ หน้า ๒๗

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานทำให้มีบทบัญญัติบางประการไม่เอื้อประโยชน์ต่อการพัฒนาและคุ้มครองระบบสหกรณ์ สมควรปรับปรุงบทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวเพื่อการพัฒนา คุ้มครอง และสร้างเสถียรภาพแก่ระบบสหกรณ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยเพิ่มการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติ แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนสหกรณ์เพื่อให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น กำหนดประเภท ลักษณะของสหกรณ์ วัตถุประสงค์ และขอบเขตแห่งการดำเนินกิจการของสหกรณ์ ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับสมาชิกสมทบของสหกรณ์ กำหนหน้าที่และความรับผิดของคณะกรรมการดำเนินการสหกรณ์ กรรมการผู้จัดการและเจ้าหน้าที่ของสหกรณ์เกี่ยวกับการดำเนินกิจการของสหกรณ์ แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับผู้ตรวจสอบกิจการ บทบัญญัติเกี่ยวกับงบการเงิน และบทบัญญัติเกี่ยวกับการสอบบัญชี เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับการดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยนที่ดำเนินกิจการในทำนองเดียวกันกับสถาบันการเงินไว้เป็นการเฉพาะ และกำหนดให้มีคณะกรรมการพิจารณาอุทธรณ์เพื่อให้การพิจารณาวินิจฉัยอุทธรณ์สะดวกรวดเร็วยิ่งขึ้น รวมถึงกำหนดให้สหกรณ์จังหวัดเป็นนายทะเบียนกลุ่มเกษตรกรประจำจังหวัดเพื่อประสิทธิภาพในการกำกับดูแลกลุ่มเกษตรกรและปรับปรุงบทกำหนดโทษและอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๔๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกคำนิยมคำว่า “สหกรณ์” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ โดยให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “สหกรณ์” หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินกิจการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมของสมาชิกสหกรณ์ผู้มีสัญชาติไทย โดยช่วยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๓. กำหนดให้เพิ่มความว่า “ให้มีการประชุมคณะกรรมการไม่น้อยกว่าปีละสี่ครั้ง” ในวรรคห้าของมาตรา ๑๓ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๔. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๕. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๒) (๓) และ (๔) ของมาตรา ๑๖ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๖. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๗ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๗. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑ และมาตรา ๒๒ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นมาตรา ๒๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๙. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๓ เป็นมาตรา ๓๓/๑ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๒. กำหนดให้ยกเลิกวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๘ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๑ พระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๑๔. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๕. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๕๑/๑ มาตรา ๕๑/๒ และมาตรา ๕๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๖. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๕) (๖) และ (๗) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๗. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ให้ใช้ความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๑๘. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๖๖ มาตรา ๖๗ และมาตรา ๖๘ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๑๙. กำหนดให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๔ การสอบบัญชี มาตรา ๖๙ ของหมวด ๓ สหกรณ์ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๐. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๑. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๗๒ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๗๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๓. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๘๐ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๒๔. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นหมวด ๔/๑ การดำเนินงานและการกำกับดูแลสหกรณ์ออมทรัพย์และสหกรณ์เครดิตยูเนี่ยน มาตรา ๘๙/๑ มาตรา ๘๙/๒ มาตรา ๘๙/๓ และมาตรา ๘๙/๔

๒๕. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๐๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๖. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๐๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๗. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๑๐๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๒๘. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ข้อความตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๒๙. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นหมวด ๙/๑ การพิจารณาอุทธรณ์ มาตรา ๑๒๘/๑ มาตรา ๑๒๘/๒ มาตรา ๑๒๘/๓ มาตรา ๑๒๘/๔ และมาตรา ๑๒๘/๕ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒

๓๐. กำหนดให้ยกเลิกความในหมวด ๑๐ บทกำหนดโทษ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๑ มาตรา ๑๓๒ และมาตรา ๑๓๓ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน

๓๑. กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พงศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๓)

๓๒. กำหนดให้ในกรณีที่ข้อบังคับของสหกรณ์ใดไม่เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวงที่ออกตามความในมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้สหกรณ์นั้นแก้ไขข้อบังคับของสหกรณ์ให้เป็นไปตามกฎกระทรวงดังกล่าวภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่กฎกระทรวงใช้บังคับ (มาตรา ๓๔)

๓๓. กำหนดให้สหกรณ์แก้ไขข้อบังคับของสหกรณ์ที่เกี่ยวกับสมาชิกสมทบให้เป็นไปตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสอบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๕)

๓๔. กำหนดให้สหกรณ์ที่มีสมาชิกซึ่งมิได้มีสัญชาติไทยอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้สหกรณ์ดำเนินการ ปรับปรุง แก้ไข ให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๖)

๓๕. กำหนดให้บรรดาคำอุทธรณ์ที่ได้ยื่นและยังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการพัฒนาการสหกรณ์แห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีอำนาจพิจารณาต่อไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะแล้วเสร็จ แต่ต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๗)

๓๖. กำหนดให้กฎหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีกฎหรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๘)

๓๗. กำหนดให้การดำเนินการออกกฎกระทรวงและระเบียบเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติสหกรณ์ พ.ศ. ๒๕๔๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๙)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” หมายความว่า คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ให้มีสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ เพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนของรัฐด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนามาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ เชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยและมีความน่าเชื่อถือ

สำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐที่มีฐานะเป็นนิติบุคคล และไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน หรือรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น

กิจการของสำนักงานไม่อยู่ภายใต้บังคับแห่งกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยแรงงานสัมพันธ์ กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน แต่พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานต้องได้รับประโยชน์ตอบแทนไม่น้อยกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยการคุ้มครองแรงงาน กฎหมายว่าด้วยการประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินทดแทน

ให้สำนักงานเป็นหน่วยงานของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่

มาตรา ๕ นอกจากดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง ให้สำนักงานรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และมีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) จัดทำแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เสนอต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ

(๒) จัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านมาตรฐานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

(๓) ส่งเสริมและสนับสนุนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ให้มีการดำเนินการด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์เพื่อรองรับการพัฒนาประเทศในด้านต่าง ๆ ทั้งทางการเงิน การค้า การลงทุน และการนำเข้าส่งออก รวมทั้งการให้บริการประชาชนของภาครัฐให้สอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์

(๔) ศึกษา วิจัย และพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อรองรับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชน รวมทั้งส่งเสริมการออกแบบสถาปัตยกรรมด้านเทคโนโลยีดิจิทัล เพื่อเสนอแนะต่อคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในการกำหนดมาตรฐานเรื่องดังกล่าว

(๕) จัดทำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับมาตรฐาน และมาตรการหรือกลไกการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนสามารถใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่สอดคล้องและเชื่อมโยงกันอย่างมีความมั่นคงปลอดภัยและมีความน่าเชื่อถือ

(๖) กำกับดูแลการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาที่ออกตามกฎหมายว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการให้การสนับสนุนการประกอบธุรกิจบริการเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าว

(๗) วิเคราะห์และรับรองความสอดคล้องและความถูกต้องตามมาตรฐานหรือตามมาตรการหรือกลไกการกำกับดูแลที่เกี่ยวข้องกับการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(๘) เป็นศูนย์กลางในการให้บริการทางวิชาการหรือให้บริการที่เกี่ยวกับการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์แก่หน่วยงานภาครัฐ หน่วยงานเอกชน และประชาชน รวมทั้งเผยแพร่และให้ความรู้ความเข้าใจในการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(๙) ทำความตกลงและร่วมมือกับองค์การหรือหน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศในกิจการที่เกี่ยวกับการดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน

(๑๐) ฝึกอบรมเพื่อยกระดับของบุคลากรของสำนักงานและบุคคลภายนอกให้มีทักษะเกี่ยวกับมาตรฐาน ความมั่นคงปลอดภัย และการสร้างความน่าเชื่อถือในระบบและการให้บริการทางธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือคณะกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา ๖ ในการดำเนินงานของสำนักงาน นอกจากหน้าที่และอำนาจตามที่บัญญัติในมาตรา ๕ แล้ว ให้สำนักงานมีหน้าที่และอำนาจทั่วไป ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) ถือกรรมสิทธิ์ มีสิทธิครอบครอง และมีทรัพยสิทธิต่าง ๆ

(๒) ก่อตั้งสิทธิ หรือทำนิติกรรมทุกประเภทผูกพันทรัพย์สิน ตลอดจนทำนิติกรรมอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการดำเนินกิจการของสำนักงาน

(๓) จัดให้มีและให้ทุนเพื่อสนับสนุนการดำเนินกิจการของสำนักงาน

(๔) เรียกเก็บค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน หรือค่าบริการในการดำเนินงาน ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และอัตราที่สำนักงานกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดที่กฎหมายกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน หรือตามที่คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือคณะกรรมการมอบหมาย

มาตรา ๗ ทุนและทรัพย์สินในการดำเนินงานของสำนักงานประกอบด้วย

(๑) เงินและทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๓๕

(๒) เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ตามความเหมาะสมเป็นรายปี

(๓) ค่าธรรมเนียม ค่าบำรุง ค่าตอบแทน ค่าบริการ หรือรายได้จากการดำเนินงาน

(๔) เงินบริจาคจากภาคเอกชนหรือองค์กรอื่น รวมทั้งจากต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศและเงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้อุทิศให้

(๕) ดอกผลและผลประโยชน์หรือรายได้อื่นใดที่เกิดจากการดำเนินงานของสำนักงาน

ทรัพย์สินของสำนักงานไม่อยู่ในความรับผิดแห่งการบังคับคดีและมาตรการบังคับทางปกครอง

มาตรา ๘ รายได้ของสำนักงานไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๙ ให้มีคณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ ประกอบด้วยประธานกรรมการซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ผู้แทนสำนักงบประมาณ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนหกคน

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ และให้ผู้อำนวยการแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานเป็นผู้ช่วยเลขานุการได้ตามความจำเป็นแต่ไม่เกินสองคน

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง ต้องมีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ในด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์หรือด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์อย่างน้อยสามคน และด้านอื่นที่เกี่ยวข้องอันเป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงานของสำนักงาน

มาตรา ๑๐ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทย และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๔) เป็นหรือเคยเป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๕) เป็นหรือเคยเป็นกรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในพรรคการเมืองหรือเจ้าหน้าที่ของพรรคการเมือง เว้นแต่จะได้พ้นจากตำแหน่งมาแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งปี

(๖) เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจหรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๗) ประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระอื่นใด หรือเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือลูกจ้างขององค์การเอกชนใดที่มีส่วนได้เสียหรือมีผลประโยชน์ขัดแย้งไม่ว่าโดยตรงหรือโดยอ้อมกับการปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการและหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน

มาตรา ๑๑ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี

มาตรา ๑๒ เมื่อประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระให้ดำเนินการแต่งตั้งใหม่ภายในหกสิบวัน ในระหว่างที่ยังมิได้มีการแต่งตั้งประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๑๑ ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๐

(๔) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะมีความประพฤติเสื่อมเสีย บกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่หรือหย่อนความสามารถ

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่ประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่และให้ดำเนินการแต่งตั้งประธานกรรมการหรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

มาตรา ๑๕ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่มีการพิจารณาจะเข้าร่วมประชุมมิได้

การประชุมของคณะกรรมการอาจกระทำโดยวิธีการทางอิเล็กทรอนิกส์ตามที่คณะกรรมการกำหนดก็ได้

มาตรา ๑๖ ให้คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารงาน และให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงานของสำนักงาน

(๒) ออกข้อบังคับว่าด้วยการจัดองค์กร การเงิน การบริหารงานบุคคล การบริหารงานทั่วไป การพัสดุ การตรวจสอบภายใน รวมตลอดทั้งการสงเคราะห์และสวัสดิการต่าง ๆ ของสำนักงาน

(๓) อนุมัติแผนการใช้จ่ายเงินและงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน

(๔) ควบคุมการบริหารงานและการดำเนินการของสำนักงานและผู้อำนวยการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้และกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง

(๕) แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาผู้อำนวยการ

(๖) วินิจฉัยอุทธรณ์คำสั่งทางปกครองของผู้อำนวยการในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารงานของสำนักงาน

(๗) ประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงาน และการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ

(๘) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการหรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อบังคับตาม (๒) ถ้ามีการจำกัดอำนาจผู้อำนวยการในการทำนิติกรรมกับบุคคลภายนอก ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติหน้าที่หรือกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เป็นที่ปรึกษาคณะกรรมการได้

การปฏิบัติหน้าที่และจำนวนของคณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งหรือที่ปรึกษาตามวรรคสอง ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนด

ให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับแก่คณะอนุกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๘ ให้ประธานกรรมการ กรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการ ประธานอนุกรรมการ และอนุกรรมการ ได้รับเบี้ยประชุมหรือค่าตอบแทนตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๙ ให้สำนักงานมีผู้อำนวยการคนหนึ่งซึ่งคณะกรรมการแต่งตั้ง มีหน้าที่บริหารกิจการของสำนักงาน

มาตรา ๒๐ ผู้ที่จะได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) มีสัญชาติไทย

(๒) อายุไม่เกินห้าสิบแปดปีบริบูรณ์

(๓) สามารถทำงานให้แก่สำนักงานได้เต็มเวลา

(๔) เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์ในด้านที่เกี่ยวกับภารกิจของสำนักงานและการบริหารจัดการ

(๕) ไม่เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๖) ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ

(๘) ไม่เคยถูกไล่ออก ปลดออก หรือให้ออกจากราชการ หน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจหรือจากหน่วยงานของเอกชน เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติชั่วอย่างร้ายแรง

(๙) ไม่เคยถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งตามกฎหมาย

(๑๐) ไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

(๑๑) ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในกิจการที่เกี่ยวข้องกับสำนักงานไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

มาตรา ๒๑ ผู้อำนวยการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันไม่ได้

ก่อนครบกำหนดตามวาระการดำรงตำแหน่งของผู้อำนวยการเป็นเวลาไม่น้อยกว่าสามสิบวัน แต่ไม่เกินหกสิบวัน หรือภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อสรรหาผู้อำนวยการคนใหม่ ทั้งนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาเสนอรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมไม่เกินสามคนต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๒ ในแต่ละปีให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้อำนวยการ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระยะเวลาและวิธีการที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามมาตรา ๒๑ ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่ง เมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) อายุครบหกสิบปีบริบูรณ์

(๔) คณะกรรมการให้ออก เพราะไม่ผ่านการประเมินผลการปฏิบัติงาน มีความประพฤติเสื่อมเสียบกพร่องหรือไม่สุจริตต่อหน้าที่ หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๐ ยกเว้นกรณีมาตรา ๒๐ (๒)

มาตรา ๒๔ ให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) บริหารงานของสำนักงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามภารกิจของสำนักงาน และตามนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม แผนยุทธศาสตร์เกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ และแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านมาตรฐานที่สอดคล้องกับนโยบายและแผนดังกล่าว นโยบายของคณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการ และระเบียบ ข้อบังคับ หรือมติของคณะกรรมการ

(๒) วางระเบียบเกี่ยวกับการดำเนินงานของสำนักงานโดยไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมาย มติคณะรัฐมนตรี และระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ หรือประกาศของคณะกรรมการ

(๓) เป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน และประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานตามระเบียบหรือข้อบังคับของสำนักงาน

(๔) แต่งตั้งรองผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ เพื่อเป็นผู้ช่วยปฏิบัติงานของผู้อำนวยการตามที่ผู้อำนวยการมอบหมาย

(๕) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อน ลด ตัดเงินเดือนหรือค่าจ้าง ลงโทษทางวินัยพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานออกจากตำแหน่ง ทั้งนี้ ตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

(๖) ปฏิบัติการอื่นใดตามระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด นโยบาย มติ หรือประกาศของคณะกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการรับผิดชอบในการบริหารงานของสำนักงานขึ้นตรงต่อคณะกรรมการ

มาตรา ๒๕ ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนของสำนักงาน เพื่อการนี้ ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๒๖ ให้คณะกรรมการเป็นผู้กำหนดอัตราเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของผู้อำนวยการตามหลักเกณฑ์ที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๗ เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน ผู้อำนวยการอาจขอให้ข้าราชการ พนักงาน หรือลูกจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ ราชการส่วนท้องถิ่น องค์การมหาชน หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานเป็นการชั่วคราวได้ ทั้งนี้ เมื่อได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาหรือนายจ้างของผู้นั้น และมีข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ และในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงานเป็นการชั่วคราว ให้ถือว่าเป็นการได้รับอนุญาตให้ออกจากราชการหรือออกจากงานไปปฏิบัติงานใด ๆ

เมื่อสิ้นสุดระยะเวลาที่ได้รับอนุมัติให้มาปฏิบัติงานในสำนักงาน ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐตามวรรคหนึ่งมีสิทธิได้รับการบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งและรับเงินเดือนในส่วนราชการหรือหน่วยงานเดิม ไม่ต่ำกว่าตำแหน่งและเงินเดือนเดิมตามข้อตกลงที่ทำไว้ในการอนุมัติ

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นกลับมาบรรจุและได้รับแต่งตั้งในส่วนราชการหรือหน่วยงานเดิมตามวรรคสองแล้ว ให้นับระยะเวลาของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นระหว่างที่มาปฏิบัติงานในสำนักงานสำหรับการคำนวณบำเหน็จบำนาญหรือประโยชน์ตอบแทนอื่นทำนองเดียวกันเสมือนอยู่ปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานเต็มเวลาดังกล่าว แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ ข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งอยู่ระหว่างการปฏิบัติงานชดใช้ทุนการศึกษาที่ได้รับจากส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ที่ได้ย้ายมาปฏิบัติหน้าที่ที่สำนักงานโดยได้รับความเห็นชอบจากผู้บังคับบัญชาต้นสังกัด ให้ถือเป็นการชดใช้ทุนตามสัญญา และให้นับระยะเวลาการปฏิบัติงานในสำนักงานเป็นระยะเวลาในการชดใช้ทุน

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐแห่งใดประสงค์จะขอให้พนักงานของสำนักงานซึ่งอยู่ระหว่างการปฏิบัติงานชดใช้ทุนการศึกษาที่ได้รับจากสำนักงานไปเป็นข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐแห่งนั้น ต้องได้รับความเห็นชอบจากผู้อำนวยการก่อน และให้ถือว่าการไปปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเป็นการชดใช้ทุนตามสัญญา และให้นับระยะเวลาการปฏิบัติงานในหน่วยงานของรัฐแห่งนั้นเป็นระยะเวลาในการชดใช้ทุน

มาตรา ๒๙ การบัญชีของสำนักงานให้จัดทำตามหลักสากล ตามแบบและหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานจัดทำงบดุล งบการเงินและบัญชี แล้วส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินหรือผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินให้ความเห็นชอบเป็นผู้สอบบัญชีของสำนักงาน และประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงานทุกรอบปีแล้วทำรายงานผลการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อรับรอง

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงานจัดทำรายงานการดำเนินงานประจำปีเสนอคณะกรรมการและรัฐมนตรีภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเผยแพร่รายงานนี้ต่อสาธารณชน

รายงานการดำเนินงานประจำปีตามวรรคหนึ่ง ให้แสดงรายละเอียดของงบการเงินที่ผู้สอบบัญชีให้ความเห็นแล้ว พร้อมทั้งผลงานของสำนักงานและรายงานการประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานในปีที่ล่วงมาแล้ว

การประเมินผลการดำเนินงานของสำนักงานตามวรรคสอง จะต้องดำเนินการโดยบุคคลภายนอกที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

มาตรา ๓๒ ให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปซึ่งกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจ และตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง เพื่อการนี้ รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานเสนอ และมีอำนาจสั่งยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัดต่อหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้

ในกรณีที่ผู้อำนวยการฝ่าฝืนหรือไม่กระทำการตามคำสั่งของรัฐมนตรีตามวรรคหนึ่ง ให้รัฐมนตรีส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณาดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจต่อไป

มาตรา ๓๓ ให้คณะกรรมการบริหารสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ ในวาระเริ่มแรก ให้ผู้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ อยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ผู้อำนวยการจนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้อำนวยการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ เมื่อพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ เป็นอันยกเลิก และให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ เจ้าหน้าที่และลูกจ้าง และงบประมาณของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงาน

ให้เจ้าหน้าที่และลูกจ้างที่โอนไปตามวรรคหนึ่งได้รับเงินเดือน เงินประจำตำแหน่ง หรือค่าจ้าง รวมทั้งสิทธิและประโยชน์ต่าง ๆ เท่ากับที่เคยได้รับอยู่เดิมไปพลางก่อน จนกว่าจะได้บรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งในสำนักงาน โดยได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างไม่ต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิม

ในกรณีที่เจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างผู้ใดอยู่ภายใต้ระเบียบหรือสัญญาจ้างที่มิได้กำหนดระยะเวลาการจ้าง มิให้ถือว่าการจ้างโดยไม่มีกำหนดระยะเวลาดังกล่าวเป็นสิทธิและประโยชน์ตามวรรคสอง

การบรรจุและแต่งตั้งเจ้าหน้าที่หรือลูกจ้างตามวรรคสองไม่ถือเป็นการออกจากงานเพราะสังกัดเดิมเลิกจ้าง

มาตรา ๓๖ ให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่งและการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่และลูกจ้างของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามที่กำหนดไว้ในพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ มาใช้กับพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน จนกว่าจะมีข้อบังคับเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๗ ในวาระเริ่มแรก กรณีที่งบประมาณซึ่งได้รับโอนมาตามมาตรา ๓๕ วรรคหนึ่งไม่เพียงพอแก่การดำเนินงานของสำนักงาน ให้ผู้อำนวยการเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของสำนักงาน

ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรเงินงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปตามที่ผู้อำนวยการเสนอตามความจำเป็นและเหมาะสม

มาตรา ๓๘ การร่วมทุน การกู้ยืมเงิน และการดำเนินการใดเท่าที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ได้กระทำไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังไม่สิ้นสุด ให้ยังคงดำเนินการได้ต่อไปจนกว่าการดำเนินการดังกล่าวจะสิ้นสุดลง

มาตรา ๓๙ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ และประกาศที่ออกตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ หรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีสถานะเป็นองค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน มีหน้าที่เฉพาะการส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่าง ๆ เท่านั้น แต่ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะต้องมีการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในฐานะคณะกรรมการระดับชาติและต้องมีการควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานสากล สามารถแข่งขันกับนานาประเทศ รวมทั้งต้องมีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมภาคเอกชนในการดำเนินการด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ตลอดจนการดำเนินการในด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง สมควรที่จะมีหน่วยงานที่มีการบริหารงานที่คล่องตัวและมีประสิทธิภาพเพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว ในการนี้จึงได้ปรับปรุงสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เพื่อให้สามารถรองรับการปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการ คือ กำหนดให้มีกฎหมายว่าด้วยสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อปรับปรุงสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ให้เหมาะสมในการพัฒนา ส่งเสริม สนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ และเพื่อบูรณาการและพัฒนาในเรื่องการทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ มีสาระสำคัญดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๔๙ ก วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) ซึ่งมีสถานะเป็นองค์การมหาชน ตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนมีหน้าที่เฉพาะการส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของหน่วยงานต่าง ๆ เท่านั้น แต่ด้วยความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมจะต้องมีการพัฒนา ส่งเสริม และสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศให้เป็นไปตามนโยบายและยุทธศาสตร์ของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ในฐานะคณะกรรมการระดับชาติและต้องมีการควบคุมดูแลการประกอบธุรกิจเกี่ยวกับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์อย่างเป็นระบบและมีมาตรฐานสากล สามารถแข่งขันกับนานาประเทศ รวมทั้งต้องมีการบูรณาการการทำงานระหว่างหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมภาคเอกชนในการดำเนินการด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ ตลอดจนการดำเนินการในด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์และด้านอื่นที่เกี่ยวข้อง สมควรที่จะมีหน่วยงานที่มีการบริหารงานที่คล่องตัวและมีประสิทธิภาพเพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการดังกล่าว ในการนี้จึงได้ปรับปรุงสถานะและอำนาจหน้าที่ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) เพื่อให้สารมารถรองรับการปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับนโยบายและยุทธศาสตร์ด้านการพัฒนา ส่งเสริมและสนับสนุนการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๔๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดนิยามความหมายของคำว่า “คณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “สำนักงาน” “ผู้อำนวยการ” “รัฐมนตรี”

๒. กำหนดให้มีสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ มีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของประเทศเพื่อเป็นกลไกในการขับเคลื่อนนโยบายและแผนของรัฐด้านธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งส่งเสริมให้เกิดการพัฒนามาตรฐานหรือกฎเกณฑ์ในการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อให้ระบบงานเทคโนโลยีดิจิทัลต่าง ๆ เชื่อมโยงกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีความมั่นคงปลอดภัยและมีความน่าเชื่อถือ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้สำนักงานรับผิดชอบงานเลขานุการของคณะกรรมการธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์และมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๕ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕ – มาตรา ๖)

๔. กำหนดให้รายได้ของสำนักงานไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๘)

๕. กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (มาตรา ๙)

๖. กำหนดคุณสมบัติของประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๗. กำหนดให้คณะกรรมการกำกับสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้

๘. กำหนดให้สำนักงานมีผู้อำนวยการซึ่งคณะกรรมการเป็นผู้แต่งตั้ง มีหน้าที่บริการกิจการของสำนักงานและมีหน้าที่และอำนาจตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๘ – มาตรา ๒๔)

๙. กำหนดให้ในกิจการของสำนักงานที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้อำนวยการเป็นผู้แทนสำนักงานหรือมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับตามที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๒๕)

๑๐. กำหนดให้การทำบัญชีของสำนักงานต้องจัดทำตามหลักสากล และการจัดทำงบดุล งบการเงิน การบัญชีต้องส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๒๙ – มาตรา ๓๐)

๑๑. กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจกำกับดูแลโดยทั่วไปในกิจการของสำนักงานให้เป็นไปตามหน้าที่และอำนาจ และตามกฎหมาย นโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ และมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง และเพื่อการนี้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้ผู้อำนวยการชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานเสนอและมีอำนาจสั่งยับยั้งการกระทำของสำนักงานที่ขัดต่อหน้าที่และอำนาจของสำนักงาน นโยบายของรัฐบาล แผนยุทธศาสตร์ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการดำเนินการของสำนักงานได้ (มาตรา ๓๒)

๑๒. การร่วมทุน การกู้ยืมเงิน และการดำเนินการใดเท่าที่จำเป็นหรือต่อเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์กรมหาชน) ตามพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน) พ.ศ. ๒๕๕๔ ที่ได้ทำไว้ก่อนในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและยังไม่สิ้นสุด ให้ยังคงดำเนินการได้ต่อไปจนกว่าการดำเนินการดังกล่าวจะสิ้นสุดลง (มาตรา ๓๘)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๗ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ และ

เป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยจะให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้”

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจเพิ่มขึ้นจากเดิม และให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการที่มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งได้แก่ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เนื่องจากมาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการของเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ กรณีจึงไม่สอดคล้องกับภารกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญที่มีหน้าที่และอำนาจเพิ่มขึ้นตามรัฐธรรมนูญ สมควรกำหนดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการได้ตามความเหมาะสม เพื่อรองรับภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการคือ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติจึงได้ตราพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ ขึ้นเพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ต่อมามีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ เพื่อกำหนดให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญได้ตามความเหมาะสม โดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มี พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐

สภานิติบัญญัติแห่งชาติมีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ... ในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๗๕/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ จากนั้นมีมติให้ตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญเพื่อพิจารณา เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วบรรจุเข้าระเบียบวาระในการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ โดยที่ประชุมได้พิจารณาต่อในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย แล้วส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ และได้ประกาศใช้พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ โดยสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ และพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอน ๒๕ ก วันที่ ๘ เมษายน ๒๕๔๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๙ เมษายน ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ ประธานศาลรัฐธรรมนูญ

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยธุรการคือ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มีอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ฉะนั้น เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ แบ่งเนื้อหาเป็น ๕ หมวด มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐๗ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. ให้มีสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นส่วนราชการที่เป็นหน่วยงานอิสระตามรัฐธรรมนูญ มีฐานะเป็นกรมตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน

๒. สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจหน้าที่เกี่ยวกับราชการทั่วไปของศาลรัฐธรรมนูญและให้มีอำนาจ หน้าที่ดังต่อไปนี้

๒.๑ รับผิดชอบงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๒ ศึกษาและรวบรวมข่อมูลคำสั่งและคำวินิจฉัยต่างๆ เกี่ยวกับงานของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๓ สนับสนุนให้มีการศึกษาวิจัยและเผยแพรกิจการของศาลรัฐธรรมนูญ

๒.๔ ปฏิบัติการอื่นตามที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมอบหมาย

๓. ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ไดแกบุคคลซึ่งไดรับบรรจุและแต่งตั้งให้เป็นข้าราชการตามพระราชบัญญัตินี้

๔. ให้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริหารงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของศาลรัฐธรรมนูญ โดยเฉพาะในเรื่องดังต่อไปนี้

๔.๑ การแบ่งส่วนราชการภายในของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญและขอบเขตหน้าที่ของส่วนราชการ ดังกล่าว

๔.๒ การกำหนดคุณสมบัติการคัดเลือกการบรรจุการแต่งตั้งการทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการ การย้าย การเลื่อนตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การเลื่อนขั้นเงินเดือน การออกจากราชการการสั่งพักราชการ การสั่งให้ ออกจากราชการไว้ก่อน วินัยการสอบสวนและการลงโทษทางวินัยการร้องทุกข์ และการอุทธรณ์การลงโทษ สำหรับข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๓ การรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทนในตำแหน่งของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๔ การกำหนดวันเวลาทำงาน วันหยุดราชการตามประเพณีวันหยุดราชการประจำปีและการลาหยุดราชการของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๕ การกำหนดเครื่องแบบและการแต่งกายของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๖ การจ้างและการแต่งตั้งบุคคลเพื่อเป็น เชี่ยวชาญหรือเป็นผู้ชำนาญการเฉพาะด้าน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของศาลรัฐธรรมนูญ รวมทั้งอัตราค่าตอบแทนการจ้างด้วย

๔.๗ การแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลเพื่อดำเนินกิจการใดๆ ตามแต่จะมอบหมาย

๔.๘ การบริหารจัดการงบประมาณและการพัสดุของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๙ การจัดสวัสดิการหรือการสงเคราะห์อื่นแกข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๑๐ การรักษาทะเบียนประวัติและควบคุมการเกษียณอายุของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๑๑ การกำหนดกิจการอื่นที่อยู่ในอำนาจและหน้าที่ของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ ระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ลงนามและเมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับ

๕. การกำหนดตำแหน่งและการให้ได้รับเงินเดือนของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ให้นำกฎหมาย ว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับโดยอนุโลม ทั้งนี้คำว่า "ก.พ." ให้หมายถึงคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ และคำว่า "ส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการรับผิดชอบในการปฏิบัติราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี" ให้หมายถึง สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๖. อัตราเงินเดือน อัตราเงินประจำตำแหน่งและการให้ได้รับเงินประจำของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้นำกฎหมายว่าด้วยเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งมาใช้บังคับโดยอนุโลมการจ่ายเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งให้แก่ราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๗. ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญและเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญโดยจะให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้ ในกิจการของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้แทนของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเพื่อการนี้ เลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติราชการเฉพาะอย่างแทนก็ได้ทั้งนี้ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะตุลาการศาล รัฐธรรมนูญ กำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

๘. การบรรจุบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญและการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งให้ผู้มีอำนาจดังต่อไปนี้เป็นผู้สั่งบรรจุและแต่งตั้ง

๘.๑ การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญด้วยความเห็นชอบของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

๘.๒ การบรรจุและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญให้ประธานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้มีอำนาจสั่งบรรจุ

๙. การโอนข้าราชการตามกฎหมายอื่นมาบรรจุเป็นข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญอาจกระทำได้ถ้าเจ้าตัวสมัครใจโดยมีอำนาจสั่งบรรจุทำความตกลงกับเจ้าสังกัดแล้วเสนอคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเพื่อพิจารณาอนุมัติทั้งนี้จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งระดับใดและได้รับเงินเดือนเท่าใดให้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้พิจารณากำหนดแต่เงินเดือนที่จะให้ได้รับจะต้องไม่สูงกว่าข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ที่มีคุณวุฒิความสามารถและความชำนาญงาน ในระดับเดียวกัน เพื่อประโยชนในการนับเวลาราชการให้ถือเวลาราชการหรือเวลาทำงานของผู้ที่โอนมาตามวรรคหนึ่ง ในขณะที่เป็นข้าราชการนั้นเป็นเวลาราชการของข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัตินี้ด้วยการโอนข้าราชการการเมืองและข้าราชการที่อยู่ในระหว่างทดลองปฏิบัติหน้าที่ราชการมาเป็นข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัตินี้จะกระทำมิได้

๑๐. ข้าราชการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีสิทธิได้รับบำเหน็จบำนาญตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญ ข้าราชการเช่นเดียวกับข้าราชการพลเรือน

๑๑. ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเสนองบประมาณรายจ่ายตามมติของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อจัดสรรเป็นเงินอุดหนุนของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญไว้ในร่างพระราชบัญญัติแล้วแต่กรณี ในการนี้คณะรัฐมนตรีอาจทำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญไว้ในรายงานการเสนอร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี หรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติมด้วยก็ได้ และให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีสิทธิเข้าชี้แจงงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรืองบประมาณรายจ่าย เพิ่มเติมของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญต่อสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาได้

๑๒. เมื่อสำนักงานตรวจเงินแผ่นดินได้ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของคณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญและสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญแล้วให้เสนอผลการสอบบัญชีโดยตรงต่อสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและคณะรัฐมนตรีโดยไม่ชักช้า

๑๓. ในวาระเริ่มแรกก่อนที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญจะได้รับงบประมาณรายจ่ายประจำปีให้คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญจัดทำแผนงานในการดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญและแผนงานการจัดตั้งและการบริหารงานของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเสนอต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอรับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการและการบริหารงานตามแผนงานดังกล่าว ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาจัดสรรงบประมาณรายจ่ายเป็นเงินอุดหนุนทั่วไปเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินการตามแผนงานที่คณะตุลาการศาลรัฐธรรมนูญเสนอตามความจำเป็น

๒. พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๓๔ ก วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน้าที่และอำนาจเพิ่มขึ้นจากเดิม และให้ศาลรัฐธรรมนูญมีหน่วยงานที่รับผิดชอบงานธุรการที่มีความเป็นอิสระในการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งได้แก่ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญตามพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ แต่เนื่องจาก มาตรา ๙ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว ได้บัญญัติให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ ไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการของเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ กรณีจึงไม่สอดคล้อง กับภารกิจของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญในการปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยงานธุรการของศาลรัฐธรรมนูญที่มีหน้าที่ และอำนาจเพิ่มขึ้นตามรัฐธรรมนูญ สมควรกำหนดให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีรองเลขาธิการสำนักงาน ศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการได้ตามความเหมาะสม เพื่อรองรับภารกิจของศาลรัฐธรรมนูญ ที่เพิ่มขึ้นดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ คือ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙ ให้สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญมีเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญคนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญขึ้นตรงต่อประธานศาลรัฐธรรมนูญ และเป็นผู้บังคับบัญชาข้าราชการและลูกจ้างสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ โดยจะให้มีรองเลขาธิการสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญเป็นผู้ช่วยสั่งและปฏิบัติราชการด้วยก็ได้”

นางสาววรรณวนัช สว่างแจ้ง / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๙ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล

“ผู้อำนวยการ” หมายความว่า ผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

“พนักงาน” หมายความว่า พนักงานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

“ลูกจ้าง” หมายความว่า ลูกจ้างของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

“สถานศึกษา” หมายความว่า สถานศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยการศึกษาแห่งชาติ

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๑ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล” ประกอบด้วย

(๑) ปลัดกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ

(๒) ผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และผู้แทนสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย เป็นกรรมการ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมาย การตลาด หรือสังคม ด้านละไม่เกินหนึ่งคน เป็นกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการเป็นกรรมการและเลขานุการ”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ และมาตรา ๑๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

“มาตรา ๑๑/๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี โดยอาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) พ้นจากตำแหน่งตามวาระแต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการขึ้นใหม่ ให้กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ แต่ทั้งนี้ให้ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ไม่เกินเก้าสิบวัน

มาตรา ๑๑/๒ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้กรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และในการนี้ให้คณะกรรมการประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่

เมื่อตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๑ (๓) ว่างลงก่อนครบวาระ ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง เว้นแต่วาระของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเหลือไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนก็ได้

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่าง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่ตนได้รับแต่งตั้งแทน

มาตรา ๑๑/๓ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการที่มีอยู่ จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้ประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเพื่อทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

ในการวินิจฉัยชี้ขาดให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่มีการพิจารณาจะเข้าร่วมประชุมหรือออกเสียงลงคะแนนในเรื่องดังกล่าวมิได้”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗/๑) และ (๗/๒) ของมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

“(๗/๑) การออกประกาศกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาลโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ ต้องจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและศึกษาผลกระทบทางสังคม เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาก่อนออกประกาศ รวมทั้งต้องให้ผู้ด้อยโอกาสและคนพิการเข้าถึงการเป็นตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย

(๗/๒) การกำหนดอัตราเงินที่จัดสรรเป็นรายได้แผ่นดินตามมาตรา ๒๒ (๒) และค่าใช้จ่ายในการบริหารงานตามมาตรา ๒๒ (๓)”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนพนักงานและลูกจ้าง หรือลงโทษพนักงานและลูกจ้างทางวินัย ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง แต่ถ้าพนักงานและลูกจ้างที่ว่านั้น มีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นหัวหน้าสำนักหรือเทียบเท่าที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นขึ้นไป ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒ เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลในแต่ละงวด ให้จัดสรรดังนี้

(๑) ร้อยละหกสิบเป็นเงินรางวัล

(๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบสามเป็นรายได้แผ่นดิน

(๓) ไม่เกินกว่าร้อยละสิบเจ็ดเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงานซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๖ เงินที่จัดสรรไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลตามมาตรา ๒๒ (๑) หากการออกรางวัลในงวดใดไม่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัล จะนำเงินที่จัดสรรไว้ไปสมทบเพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลในงวดถัดไปก็ได้ แต่ไม่เกินหนึ่งงวด โดยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ เงินที่ได้นำไปสมทบเพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลในงวดถัดไป ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลดังกล่าว ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

เงินที่จัดสรรไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลตามมาตรา ๒๒ (๑) ถ้าไม่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลและไม่ได้นำไปสมทบเพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลในงวดถัดไปตามวรรคหนึ่ง ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

เงินที่จัดสรรไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลตามมาตรา ๒๒ (๑) ที่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลแต่ผู้นั้นไม่มาขอรับเงินรางวัลภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๓๗ ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจหรือธนาคารอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๐ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการเพื่อจัดทำบัญชีแสดงผลการดำเนินงานและฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง ตามมาตรฐานการบัญชีและหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปตามประเภทของเงินนั้น ๆ และจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี

มาตรา ๓๑ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลทำงบการเงินประจำปี ส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี

มาตรา ๓๒ ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี ทำการตรวจสอบ และรายงานผลการตรวจสอบสำหรับเงินทุกประเภทของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

มาตรา ๓๓ ผู้สอบบัญชีมีหน้าที่และอำนาจตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ ผู้อำนวยการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

มาตรา ๓๔ ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานการสอบบัญชีเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี เพื่อคณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรี”

มาตรา ๑๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๙ ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ และยังไม่ได้ออกรางวัล ในราคาเกินกว่าที่กำหนดในสลากกินแบ่งรัฐบาล ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๑๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๙/๑ และมาตรา ๓๙/๒ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

“มาตรา ๓๙/๑ ผู้ใดขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานศึกษา ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๓๙/๒ ผู้ใดขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท”

มาตรา ๑๕ ให้คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่คำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิก คงปฏิบัติหน้าที่คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ให้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ

มาตรา ๑๖ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนำเงินกองทุนสลากกินแบ่งรัฐบาลเพื่อพัฒนาสังคมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ที่ยังคงเหลืออยู่และไม่มีภาระผูกพันในวันที่คำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิกส่งเป็นรายได้แผ่นดินให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิก

มาตรา ๑๗ ในระหว่างที่ยังมิได้มีการออกประกาศกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๑๓ (๗/๑) แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีอำนาจออกสลากกินแบ่งรัฐบาลตามประเภทและรูปแบบที่ดำเนินการอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับต่อไปได้

มาตรา ๑๘ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ การดำรงตำแหน่ง และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การบัญชีของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และการแก้ไขการจัดสรรเงินจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับความผิดในกรณีการเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาเกินกว่าที่กำหนดในสลากกินแบ่งรัฐบาล และกำหนดเพิ่มเติมความผิดในกรณีการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานศึกษาและการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน ฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๘๑๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยเฉพาะฉบับแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด คือ พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ดังต่อไปนี้

(๑) แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำ ว่า “พนักงาน” และเพิ่มบทนิยามคำ ว่า “สถานศึกษา” (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

(๒)แก้ไขเพิ่มเติมท้องที่ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

(๓)แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบ อำนาจหน้าที่ และการประชุมของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑ และเพิ่มมาตรา ๑๑/๑ มาตรา ๑๑/๒ มาตรา ๑๑/๓ และมาตรา ๑๓ (๗/๑) และ (๗/๒))

(๔)แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ (๑))

(๕)แก้ไขเพิ่มเติมการจัดสรรเงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

(๖)แก้ไขเพิ่มเติมการจัดสรรเงินเพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

(๗)แก้ไขเพิ่มเติมการเปิดบัญชีเงินฝากธนาคาร และการบัญชีของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔)

(๘)แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับความผิดในกรณีการเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาเกินกว่าที่กำหนดในสลากกินแบ่งรัฐบาล และกำหนดเพิ่มเติมความผิดในกรณีการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานศึกษา และการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙ และเพิ่มมาตรา ๓๙/๑ และมาตรา ๓๙/๒)

เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม

มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๙๑ ตอน ๑๕๗ วันที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๑๗ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๑๗ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การออกสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นกิจการที่ปฏิบัติเกี่ยวข้องกับประชาชนโดยตรง และเป็นกิจการที่มีรายได้รายจ่ายมากทั้งปริมาณและรายการสมควรมีกฎหมายกำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ซึ่งมีหน้าที่ในการนี้เป็นนิติบุคคล และกำหนดรายได้และรายจ่ายให้เป็นไปโดยรัดกุมเป็นกิจจะลักษณะและเหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. หมวด ๑ การจัดตั้งและวัตถุประสงค์

๑.๑ กำหนดให้จัดตั้งสำนักงานสลากกินแบ่งขึ้นเรียกว่า สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๕)

๑) ออกสลากกินแบ่งรัฐบาล

๒) จัดการโรงพิมพ์อันเป็นอุปกรณ์ในการพิมพ์สลากกินแบ่งรัฐบาลหรือพิมพ์สิ่งพิมพ์อื่นที่คณะกรรมการให้ความเห็นชอบ

๓) กระทำการอื่นใดที่เกี่ยวเนื่องหรือที่เป็นประโยชน์แก่การดำเนินกิจการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๑.๒ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นนิติบุคคล (มาตรา ๖)

๑.๓ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีสำนักงานใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานคร (มาตรา ๗)

๑.๔ กำหนดให้โอนกิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หนี้ พนักงาน และลูกจ้างของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล กระทรวงการคลัง ไปเป็นของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (มาตรา ๘)

สำหรับทรัพย์สินที่โอนตามวรรคหนึ่ง ที่เป็นเงินให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกันไว้สำหรับใช้จ่ายเท่าที่มีพันธกรณี ส่วนที่เหลือให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๑.๕ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลมีอำนาจกระทำการต่าง ๆ ภายในขอบเขตแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง การจัดซื้อ จัดหา จำหน่าย เช่า ให้เช่า ให้เช่าซื้อ แลกเปลี่ยนถือกรรมสิทธิ์ ครอบครอง และการดำเนินกิจการเกี่ยวกับทรัพย์สินและการเรียกร้องสิทธิอื่น ๆ ด้วย (มาตรา ๙)

๒. หมวด ๒ การกำกับ การควบคุม และการบริหาร

๒.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจหน้าที่กำกับโดยทั่วไปเกี่ยวกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และเพื่อประโยชน์ในการนี้จะสั่งให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น ทำรายงานยื่น สั่งให้กระทำหรือยับยั้งการกระทำใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล หรือมติคณะรัฐมนตรี ตลอดจนมีอำนาจที่จะสั่งสอบสวนข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการ (มาตรา ๑๐)

๒.๒ กำหนดให้มีคณะกรรมการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลคณะหนึ่งเรียกว่า "คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล" ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงการคลังเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ผู้แทนสำนักงบประมาณ ผู้แทนสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ผู้อำนวยการ และผู้ที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้ง มีจำนวนไม่เกินสามคน เป็นกรรมการ (มาตรา ๑๑)

๒.๓ กำหนดให้กรรมการซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

คณะกรรมการจะแต่งตั้งกรรมการคนหนึ่งคนใดหรือบุคคลอื่นเป็นเลขานุการคณะกรรมการก็ได้

๒.๔ กำหนดให้ประธานกรรมการ และกรรมการ ย่อมได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๑๒)

๒.๕ กำหนดให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลกิจการ และวางนโยบายของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลให้เป็นตามวัตถุประสงค์ อำนาจหน้าที่เช่นว่านี้ให้รวมถึง (มาตรา ๑๓)

๑) การออกระเบียบหรือข้อบังคับเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

๒) การออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการประชุม

๓) การออกระเบียบหรือข้อบังคับวาด้วยการจัดแบ่งส่วนงานและวิธีปฏิบัติงาน

๔) การกำหนดตำแหน่งอัตราเงินเดือน การให้สวัสดิการ และการสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง

๕) การออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วย การบรรจุ การแต่งตั้ง การเลื่อนเงินเดือน การออกจากตำแหน่ง วินัย และการลงโทษพนักงานและลูกจ้าง ตลอดจนการให้สิทธิแก่พนักงานและลูกจ้างอุทธรณ์การลงโทษได้ด้วย

๖) การออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงินประเภท ค่าพาหนะ ค่าเบี้ยเลี้ยงเดินทาง ค่าเช่าที่พัก ค่าล่วงเวลา และการจ่ายเงินประเภทอื่น ๆ

๗) การกำหนดราคา วิธีการจำหน่าย และการคัดเลือกตัวแทนจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล

๘) การออกระเบียบหรือข้อบังคับว่าด้วยการซื้อหรือการจ้าง

๙) การพิจารณาและอนุมัติงบประมาณประจำปี

๑๐) การออกข้อบังคับว่าด้วยการจ่ายเงินบำเหน็จ การจ่ายเงินสวัสดิการ และการจ่ายเงินสงเคราะห์แก่พนักงานและลูกจ้าง ตลอดจน การจัดการเกี่ยวกับกองทุนบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง กองทุนสวัสดิการ และกองทุนสงเคราะห์

๒.๖ กำหนดให้คณะกรรมการแต่งตั้งผู้อำนวยการและกำหนดอัตราเงินเดือนของผู้อำนวยการด้วยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๔)

๒.๗ กำหนดห้ามมิให้ผู้มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดดังต่อไปนี้เป็นผู้อำนวยการ (มาตรา ๑๕)

๑) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในธุรกิจที่กระทำกับสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม

๒) เป็นข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างของทางราชการ ไม่ว่าจะเป็นราชการบริหารส่วนกลาง ราชการบริหารส่วนภูมิภาค หรือราชการบริหารส่วนท้องถิ่น พนักงาน หรือ ลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจอื่น

๓) เป็นผู้มีตำแหน่งทางการเมือง หรือเป็นสมาชิกสภาซึ่งมีหน้าที่ในทางนิติบัญญัติ หรือทางบริหารท้องถิ่น

๔) เป็นผู้ไม่อาจทำงานเต็มเวลาให้แก่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๕) เป็นบุคคลล้มละลาย

๖) เป็นผู้เคยได้รับโทษจำคุกโดย คำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท หรือ ความผิดลหุโทษ

๗) เป็นผู้มีอายุเกินกว่าหกสิบปี

๒.๘ กำหนดให้ผู้อำนวยการพ้นจากตำแหน่งเมื่อ (มาตรา ๑๖)

๑) ตาย

๒) ลาออก

๓) มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๕ หรือ

๔) คณะกรรมการให้ออกด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี

๒.๙ กำหนดให้ผู้อำนวยการมีหน้าที่บริหารกิจการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ นโยบาย ระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และมีอำนาจบังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้าง (มาตรา ๑๗)

๒.๑๐ กำหนดให้ผู้อำนวยการมีอำนาจ (มาตรา ๑๘)

๑) บรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนพนักงานและลูกจ้าง หรือลงโทษพนักงานและลูกจ้างทางวินัย ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้าง ออกจากตำแหน่ง แต่ถ้าพนักงานและลูกจ้างที่ว่านั้นมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นหัวหน้ากองหรือเทียบเท่าขึ้นไป ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

๒) กำหนดระเบียบและวิธีปฏิบัติงานของพนักงานและลูกจ้าง ทั้งนี้ ต้องไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบและข้อบังคับของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๒.๑๑ กำหนดให้ในส่วนกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอกให้ผู้อำนวยการมีอำนาจกระทำแทนสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล แต่ผู้อำนวยการจะมอบอำนาจให้บุคคลอื่น กระทำแทนตนเฉพาะในกิจการใดก็ได้ (มาตรา ๑๙)

การมอบอำนาจให้บุคคลอื่นกระทำแทนตามวรรคหนึ่ง ถ้าบุคคลนั้นมิใช่พนักงานต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการ

๒.๑๒ กำหนดให้เมื่อผู้อำนวยการไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อตำแหน่งผู้อำนวยการว่างลงและยังมิได้แต่งตั้งผู้อำนวยการ ให้คณะกรรมการแต่งตั้งพนักงาน คนหนึ่งเป็นผู้ทำการแทนผู้อำนวยการ หรือรักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการแล้วแต่กรณี และให้นำมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๒๐)

ให้ผู้ทำการแทนผู้อำนวยการหรือผู้รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการมีอำนาจหน้าที่อย่างเดียวกับผู้อำนวยการ เว้นแต่อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการในฐานะกรรมการ

๒.๑๓ กำหนดให้ประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้าง อาจได้รับโบนัสตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๑)

๓. หมวด ๓ การเงิน การบัญชี และการตรวจสอบ

๓.๑ กำหนดให้เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ให้จัดสรรดังนี้ (มาตรา ๒๒)

๑) ร้อยละหกสิบเป็นเงินรางวัล

๒) ไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแปดเป็นรายได้แผ่นดินรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลด้วย

๓.๒ กำหนดให้เงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับไว้นอกจากเงินที่ได้รับตามมาตรา ๒๒ ให้สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน (มาตรา ๒๓)

๓.๓ กำหนดให้ดอกผลที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๒๒ (๑) และ (๒)ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน ส่วนดอกผลที่เกิดจากเงินตามมาตรา ๒๒ (๓)ให้สมทบเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน (มาตรา ๒๔)

๓.๔ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของค่าใช้จ่ายในการบริหารงานตามมาตรา ๒๒ (๓) ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี (มาตรา ๒๕)

๓.๕ กำหนดให้เงินที่จัดสรรไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลตามมาตรา ๒๒ (๑) ถ้าผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลไม่มาขอรับเงินรางวัลภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๓๗ ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๒๖)

๓.๖ กำหนดให้ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานตามมาตรา ๒๒ (๓)มาตรา ๒๓ และมาตรา ๒๔ ในปีหนึ่ง ๆ หากมีเหลือ ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลกันไว้เป็นเงินสำรองได้ไม่เกินร้อยละห้าสิบ ส่วนที่เหลือ ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๒๗)

เมื่อใดรัฐมนตรีเห็นว่าเงินที่กันไว้เป็นเงินสำรองตามวรรคหนึ่งมีจำนวนสูงเกินสมควรหรือเกินความจำเป็น รัฐมนตรีโดยลำพังหรือโดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งให้ลดจำนวนเงินสำรองนั้นลงให้คงเหลือเท่าที่รัฐมนตรีเห็นสมควร ในกรณีดังว่านี้ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนำส่งเงินที่สูงไปกว่าจำนวนที่รัฐมนตรีกำหนดเป็นรายได้แผ่นดิน

๓.๗ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจ (มาตรา ๒๙)

๓.๘ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจัดทำงบประมาณประจำปี โดยจำแนกเงินที่จะได้รับในปีหนึ่ง ๆ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ (มาตรา ๒๘)

ค่าใช้จ่ายในการดำเนินกิจการ ให้แยกเป็นงบลงทุนและงบทำการงบลงทุนนั้นให้นำเสนอคณะรัฐมนตรี เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ ส่วนงบทำการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

๓.๙ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลวางและรักษาไว้ซึ่งระบบบัญชีที่เหมาะสม มีการลงรายการรับและจ่ายเงินทรัพย์สินและหนี้สินที่แสดงกิจการที่เป็นอยู่ตามจริงและตามที่ควรตามประเภทของเงินนั้น ๆ พร้อมด้วยข้อความอันเป็นที่มาของรายการดังกล่าว และให้มีการตรวจสอบภายในเป็นประจำ (มาตรา ๓๐)

๓.๑๐ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลทำงบดุลและบัญชีรายรับรายจ่าย ส่งผู้สอบบัญชีภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๓๑)

๓.๑๑ กำหนดให้คณะกรรมการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้สอบบัญชี ทำการตรวจสอบรับรองบัญชีและการเงินทุกประเภทของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (มาตรา ๓๒)

๓.๑๒ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีมีอำนาจหน้าที่ตรวจสอบสรรพสมุดบัญชีและเอกสารหลักฐานของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อการนี้ให้มีอำนาจสอบถามประธานกรรมการ กรรมการ พนักงานและลูกจ้างของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (มาตรา ๓๓)

๓.๑๓ กำหนดให้ผู้สอบบัญชีต้องทำรายงานผลการตรวจสอบบัญชีและการเงินเสนอต่อคณะกรรมการภายในหนึ่งร้อยหกสิบห้าวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชีเพื่อคณะกรรมการเสนอต่อรัฐมนตรี (มาตรา ๓๔)

๓.๑๔ กำหนดให้การจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจะจำหน่ายเองหรือแต่งตั้งบุคคลอื่นจะเป็นคนเดียวหรือหลายคนเป็นตัวแทนจำหน่ายทั้งหมด หรือบางส่วนก็ได้ (มาตรา ๓๕)

ในกรณีที่ได้รับเงินช่วยราชการจากตัวแทนจำหน่าย ให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

๔. หมวด ๔ หนี้ และ อายุความ

๔.๑ กำหนดให้ถือว่าการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นการออกสลากกินแบ่งโดยได้รับอำนาจจากรัฐบาล อันเป็นผลให้หนี้ที่เกิดจากการออกสลากกินแบ่งดังกล่าวเป็นหนี้ที่อาจเรียกร้องให้ชำระได้ตามกฎหมาย และให้ถือว่าการออกสลากกินแบ่งดังกล่าวนั้นเป็นการออกสลากกินแบ่งที่ได้รับใบอนุญาตและ ประทับตราจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยการพนันแล้วและไม่ต้องเสียค่าธรรมเนียมและค่าภาษีใด ๆ ตามกฎหมายนั้น (มาตรา ๓๖)

๔.๒ กำหนดให้สิทธิเรียกร้องให้ชำระหนี้อันเกิดจากการออกสลากกินแบ่งรัฐบาลตามพระราชบัญญัตินี้ให้มีกำหนดอายุความสองปี (มาตรา ๓๗)

๕. หมวด ๕ การสงเคราะห์พนักงานและลูกจ้าง โดยกำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจัดให้มีกองทุนบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง กองทุนสวัสดิการ หรือกองทุนสงเคราะห์อื่นเพื่อให้สวัสดิการแก่ พนักงานและลูกจ้างในการพ้นจากตำแหน่ง ประสบอุบัติเหตุ เจ็บป่วย หรือกรณีอื่นอันควรแก่การสงเคราะห์ การจัดให้มีกองทุนบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง กองทุนสวัสดิการ หรือกองทุนสงเคราะห์อื่น ตามวรรคหนึ่ง หลักเกณฑ์การจ่ายเงินบำเหน็จพนักงานและลูกจ้าง การออกเงินสมทบ การจำแนกประเภทของผู้ได้รับการสงเคราะห์ การจ่ายเงินสวัสดิการ และการจ่ายเงินสงเคราะห์ ตลอดจนการจัดการเกี่ยวกับกองทุน ให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรี (มาตรา ๓๘)

๖. หมวด ๖ บทกำหนดโทษ โดยกำหนดให้ผู้ใดเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้และยังไม่ได้ออกรางวัลเกินราคาที่กำหนดในสลากกินแบ่ง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองพันบาท (มาตรา ๓๙)

๗. บทเฉพาะกาล โดยกำหนดให้บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งของสำนักสลากกินแบ่งรัฐบาล กระทรวงการคลัง ให้คงใช้บังคับพนักงานและลูกจ้างของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้ เท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีข้อบังคับ ระเบียบ และคำสั่งตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๐)

๒. พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๖๗ ก วันที่ ๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๙๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับองค์ประกอบ การดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล อำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล การบัญชีของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล และการแก้ไขการจัดสรรเงินจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษสำหรับความผิดในกรณีการเสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาเกินกว่าที่กำหนดในสลากกินแบ่งรัฐบาลและกำหนดเพิ่มเติมความผิดในกรณีการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานศึกษาและการขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ เพื่อให้การดำเนินกิจการของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม

แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “พนักงาน” โดยตัดผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลออกจากความหมายของพนักงาน เนื่องจากปัจจุบันพนักงานรัฐวิสาหกิจไม่ได้รวมถึงผู้บริหารรัฐวิสาหกิจ และเพิ่มบทนิยามคำว่า “สถานศึกษา” เนื่องจากมีการเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการห้ามขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานศึกษา และบริเวณที่ซึ่งใช้สำหรับสถานศึกษา ทั้งนี้ไม่ว่าจะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓)

๒. การตั้งสำนักงานใหญ่ของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

แก้ไขเพิ่มเติมให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลตั้งสำนักงานใหญ่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง เพื่อให้สอดคล้องกับข้อเท็จจริงที่สำนักงานใหญ่ปัจจุบันตั้งอยู่ที่จังหวัดนนทบุรี (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๗)

๓. คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล

๓.๑ แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยยกเลิกตำแหน่งผู้แทนกรมบัญชีกลาง และเพิ่มผู้แทนกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ผู้แทนกระทรวงยุติธรรม และผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งกำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ กฎหมาย และการตลาด ด้านละหนึ่งคน ตลอดจนกำหนดให้ผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑)

๓.๒ กำหนดบทบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องวาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการแต่งตั้งกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลผู้ทรงคุณวุฒิแทนตำแหน่งที่ว่าง (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๑/๑ และมาตรา ๑๑/๒)

๓.๓ กำหนดบทบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับองค์ประชุม และการประชุมคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๑๑/๓)

๓.๔ เพิ่มอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยให้มีอำนาจหน้าที่ในเรื่องการกำหนดประเภทและรูปแบบสลากกินแบ่งรัฐบาล และการกำหนดอัตราเงินที่จัดสรรเป็นรายได้แผ่นดินและค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน (มาตรา ๗ เพิ่มมาตรา ๑๓ (๗/๑) และ (๗/๒))

๔. ผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล โดยแก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลให้มีอำนาจในการบรรจุ แต่งตั้ง เลื่อนเงินเดือนพนักงานและลูกจ้าง หรือลงโทษพนักงานและลูกจ้างทางวินัย ตลอดจนให้พนักงานและลูกจ้างออกจากตำแหน่ง แต่ถ้าพนักงานและลูกจ้างมีตำแหน่งตั้งแต่ชั้นหัวหน้าสำนักหรือเทียบเท่าที่เรียกชื่อเป็นอย่างอื่นขึ้นไป ต้องได้รับความเห็นชอบของคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาล (มาตรา ๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ (๑))

๕. เงินที่ได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล

๕.๑ แก้ไขเพิ่มเติมสัดส่วนการจัดสรรเงินที่สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลได้รับจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาลใหม่ โดยให้จัดสรรเงินจำนวนร้อยละหกสิบเป็นเงินรางวัล (คงเดิม) และจัดสรรเงินไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบสามเป็นรายได้แผ่นดิน (เดิมจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบแปด) และจัดสรรเงินจำนวนไม่เกินกว่า

ร้อยละสิบเจ็ดเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารงาน ซึ่งรวมทั้งค่าใช้จ่ายในการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล (เดิมจำนวนไม่เกินกว่าร้อยละสิบสอง) (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒)

๕.๒ กำหนดให้เงินที่จัดสรรไว้เพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัล หากการออกรางวัลในงวดใดไม่มีผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัล จะนำเงินที่จัดสรรไว้ไปสมทบเพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลในงวดถัดไปก็ได้ แต่ถ้าไม่ได้นำไปสมทบเพื่อจ่ายเป็นเงินรางวัลในงวดถัดไป ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน นอกจากนี้ยังกำหนดให้ในกรณีที่ผู้มีสิทธิเรียกร้องเงินรางวัลไม่มาขอรับเงินรางวัลภายในกำหนดอายุความตามมาตรา ๓๗ ให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖)

๖. การบัญชีของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล

๖.๑ แก้ไขเพิ่มเติมให้สำ นักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลเปิดบัญชีเงินฝากไว้กับธนาคารอื่นตามที่กระทรวงการคลังกำหนด นอกเหนือจากธนาคารที่เป็นรัฐวิสาหกิจได้ (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

๖.๒ แก้ไขเพิ่มเติมให้สำ นักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการเพื่อจัดทำ บัญชีแสดงผลการดำ เนินงานและฐานะการเงินที่เป็นอยู่ตามความเป็นจริง ตามมาตรฐานการบัญชีและหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปตามประเภทของเงินนั้น ๆ และจัดให้มีระบบการควบคุมภายในที่ดี พร้อมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสอบบัญชีของสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน (มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐ มาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔)

๗. บทกำหนดโทษ

๗.๑ แก้ไขเพิ่มเติมโทษสำหรับผู้เสนอขายหรือขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในราคาเกินกว่าที่กำหนดในสลากกินแบ่งรัฐบาล ให้มีระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน และเพิ่มระวางโทษปรับจากเดิมไม่เกินสองพันบาทเป็นไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๙)

๗.๒ เพิ่มเติมบทกำหนดโทษในสองกรณี ดังนี้

๑) กรณีผู้ใดขายสลากกินแบ่งรัฐบาลในสถานศึกษา และบริเวณที่ซึ่งใช้สำหรับสถานศึกษาทั้งนี้ ไม่ว่าจะมีรั้วล้อมหรือไม่ก็ตาม (มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๓๙/๑)

๒) กรณีผู้ใดขายสลากกินแบ่งรัฐบาลแก่บุคคลซึ่งมีอายุต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์ (มาตรา ๑๔ เพิ่มมาตรา ๓๙/๒)

๘. บทเฉพาะกาล

๘.๑ กำหนดให้คณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในวันที่คำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิกคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสลากกินแบ่งรัฐบาลตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล พ.ศ. ๒๕๑๗ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ที่จะต้องดำเนินการแต่งตั้งให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่คณะรักษาความสงบแห่งชาติสิ้นสุดลงตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๑๕)

๘.๒ กำหนดให้สำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาลนำเงินกองทุนสลากกินแบ่งรัฐบาล เพื่อพัฒนาสังคมตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑๑/๒๕๕๘ เรื่อง มาตรการแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการจำหน่ายสลากกินแบ่งรัฐบาล ลงวันที่ ๑ พฤษภาคม พุทธศักราช ๒๕๕๘ ที่ยังคงเหลืออยู่และไม่มีภาระผูกพันในวันที่คำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิกส่งเป็นรายได้แผ่นดินให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่คำสั่งดังกล่าวถูกยกเลิก (มาตรา ๑๖)

พระราชบัญญัติ

สุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิต

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๔ และมาตรา ๓๕ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้ผู้ป่วยได้รับการคุ้มครองจากการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ในสื่อทุกประเภทที่อาจนำข้อมูลส่วนบุคคลไปใช้ประโยชน์ไม่ว่าในทางใด ๆ อันจะทำให้เกิดความรังเกียจเดียดฉันท์ หรือความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ ของผู้ป่วยและครอบครัว และเพื่อให้สามารถนำผู้ที่มีพฤติการณ์น่าเชื่อว่าเป็นผู้ป่วยไปรับการบำบัดรักษาได้อย่างทันท่วงที ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “สุขภาพ” และ “สุขภาพจิต” ก่อนบทนิยามคำว่า “ความผิดปกติทางจิต” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

““สุขภาพ” หมายความว่า สุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ

“สุขภาพจิต” หมายความว่า สุขภาวะทางจิตใจ ซึ่งเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุลกับสุขภาวะทางกาย ทางปัญญา และทางสังคม”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “ผู้รับดูแลผู้ป่วย” ระหว่างบทนิยามคำว่า “ผู้ป่วยคดี” และคำว่า “ภาวะอันตราย” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

““ผู้รับดูแลผู้ป่วย” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภริยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะผู้ป่วย”

มาตรา ๕ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” ระหว่างบทนิยามคำว่า “คณะกรรมการสถานบำบัดรักษา” และคำว่า “พนักงานเจ้าหน้าที่” ในมาตรา ๓ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

““หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรวิชาชีพด้านการแพทย์และการสาธารณสุข หน่วยงานอื่นของรัฐ และให้หมายความรวมถึงสภากาชาดไทย”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๔) ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่เป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ซึ่งเลือกกันเองจำนวนหกคน เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในสาขาการแพทย์จิตเวช จิตวิทยาคลินิก สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์ การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต กิจกรรมบำบัด และกฎหมาย สาขาละหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการของกรมสุขภาพจิตซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพจิต การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิต การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การให้บริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อไม่ให้มีการละเมิดสิทธิตามมาตรา ๑๖/๑

(๖) กำหนดหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการตามมาตรา ๔๐ (๒)

(๗) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) รายงานการติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติตาม (๑) ให้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและประชาชนในทุกภาคส่วนด้วย”

มาตรา ๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๑/๑ ของส่วนที่ ๑ คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ในหมวด ๑ คณะกรรมการ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๑/๑ ให้กรมสุขภาพจิตรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) เสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ

(๓) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงาน รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในด้านสุขภาพจิต เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการอุทธรณ์ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสุขภาพจิต

การจัดทำแผนสุขภาพจิตระดับชาติ ให้คำนึงถึงการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน องค์กรทางวิชาการ และภาคประชาสังคมในสัดส่วนที่เหมาะสม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒ ให้สถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาซึ่งหัวหน้าสถานบำบัดรักษาแต่งตั้งอย่างน้อยหนึ่งคณะ ประกอบด้วย จิตแพทย์เป็นประธานกรรมการ แพทย์จำนวนหนึ่งคน พยาบาลจิตเวชจำนวนหนึ่งคน นักกฎหมายจำนวนหนึ่งคน และนักจิตวิทยาคลินิก หรือนักสังคมสงเคราะห์ซึ่งประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลหรือผ่านการอบรมด้านสังคมสงเคราะห์ด้านจิตเวชหรือนักกิจกรรมบำบัด จำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ

เมื่อหัวหน้าสถานบำบัดรักษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาแล้ว ให้รายงานให้อธิบดีทราบ”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๔ กรรมการสถานบำบัดรักษามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาโดยอนุโลม

ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง หากยังมีประธานกรรมการและกรรมการเหลืออยู่รวมกันไม่น้อยกว่าสามคน ให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้

ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖/๑ และมาตรา ๑๖/๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๑๖/๑ การเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด ต้องไม่ทำให้เกิดความรังเกียจเดียดฉันท์ หรือความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของผู้ป่วยและครอบครัว

การเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

มาตรา ๑๖/๒ ในกรณีที่อธิบดีเห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖/๑ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้เผยแพร่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้

(๑) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการเผยแพร่ข้อมูล

(๒) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการเผยแพร่ข้อมูล

(๓) ระงับการเผยแพร่ข้อมูลหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการเผยแพร่ข้อมูล

(๔) ให้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้อื่นที่อาจเกิดขึ้น

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๐/๑ ของหมวด ๒ สิทธิผู้ป่วย แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๒๐/๑ ในกรณีที่คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาเห็นว่าผู้ป่วยตามมาตรา ๒๙ มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาทางกายด้วย แต่ขาดความสามารถในการตัดสินใจให้ความยินยอมรับการบำบัดรักษาทางกาย และไม่มีผู้ให้ความยินยอมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคสาม ให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษามีอำนาจให้ความยินยอมในการบำบัดรักษาทางกายแทน”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“หนังสือให้ความยินยอมตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“ให้ผู้รับดูแลผู้ป่วยมีสิทธิได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การจัดการศึกษาและการส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ดูแลผู้ป่วยต่อไปได้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔๑/๑ ของส่วนที่ ๓ การฟื้นฟูสมรรถภาพในหมวด ๓ การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๔๑/๑ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยที่ผ่านการบำบัดรักษาให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ป่วย ญาติของผู้ป่วย ชุมชน และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย

การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) เข้าไปในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ เพื่อนำบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่ามีลักษณะตามมาตรา ๒๒ ไปรับการบำบัดรักษาในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษา เมื่อมีเหตุอันควรสงสัยตามสมควรว่าบุคคลดังกล่าวอยู่ในเคหสถาน สถานที่ หรือยานพาหนะใด ๆ ประกอบกับมีเหตุอันควรเชื่อว่าเนื่องจากการเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้ บุคคลนั้นจะหลบหนีไป หรือกรณีมีเหตุฉุกเฉินเนื่องจากบุคคลนั้นมีภาวะอันตรายและเป็นอันตรายที่ใกล้จะถึง”

มาตรา ๑๘ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การดำเนินการตาม (๑) พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉินให้ความช่วยเหลือก็ได้ ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๐/๑ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๖/๒ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ ของหมวด ๖ บทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

“มาตรา ๕๓/๑ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

มาตรา ๕๓/๒ ให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ

(๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร ประกอบด้วย อธิบดีกรมสุขภาพจิต เป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมสุขภาพจิตแต่งตั้งข้าราชการของกรมสุขภาพจิตคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

(๒) ในเขตจังหวัดอื่น ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นเลขานุการ โดยให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระเงินค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา”

มาตรา ๒๑ ให้กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๒ ให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๓ บรรดาระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การดำเนินการออกระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ

มาตรา ๒๔ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างถูกต้องและเพียงพอ มีการเผยแพร่ข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด ในทางที่ก่อให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต รวมทั้งขาดกลไกการฟื้นฟูสมรรถภาพให้ผู้ป่วยที่มีอาการทุเลาสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข สมควรกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการสร้างเสริม การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติให้ครอบคลุมด้านการสร้างเสริม การป้องกัน และการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคมของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและประชาชนในทุกภาคส่วน ตลอดจนกำหนดห้ามสื่อทุกประเภทเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ที่ทำให้เกิดความรังเกียจเดียดฉันท์ หรือความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ รวมทั้งกำหนดให้สถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งสามารถมีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาได้มากกว่าหนึ่งคณะเพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานอันเป็นการส่งเสริมการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิตประกาศใช้เป็นครั้งแรก คือ พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติในคราวประชุมครั้งที่ ๖๔/๒๕๕๐ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๐ มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง จากนั้น สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้พิจารณาในวาระที่สองและลงมติเห็นชอบในวาระที่สามในคราวประชุมครั้งที่ ๗๓/๒๕๕๐ วันที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๐ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ และประกาศใช้เป็นกฎหมาย ต่อมาพระราชบัญญัติดังกล่าวได้มีการแก้ไขเพิ่มเติมซึ่งสภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการร่างพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุม ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ และมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียดโดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตราและลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ และประกาศใช้เป็นกฎหมายต่อไป

กฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิตที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันคือ พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอน ๓๖ ก วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ หน้า ๓๗

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๑ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจและมีทัศนคติด้านลบต่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ทำให้บุคคลดังกล่าวไม่ได้รับการบำบัดรักษาอย่างถูกต้องและเหมาะสม เป็นเหตุให้ความผิดปกติทางจิตทวีความรุนแรงขึ้นจนก่อให้เกิดอันตรายร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สินของตนเองหรือผู้อื่น สมควรมีกฎหมายว่าด้วยสุขภาพจิต เพื่อกำหนดกระบวนการในการบำบัดรักษาบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต อันเป็นการคุ้มครองความปลอดภัยของบุคคลนั้นและสังคมรวมทั้งกำหนดกระบวนการในการบำบัดรักษาบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ซึ่งอยู่ระหว่างการสอบสวนการไต่สวนมูลฟ้องหรือการพิจารณา หรือภายหลังศาลมีคำพิพากษาในคดีอาญา จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวดและบทเฉพาะกาล ประกอบด้วยบทบัญญัติทั้งสิ้น ๕๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยาม เช่น คำว่า “ความผิดปกติทางจิต” หมายความว่า อาการผิดปกติของจิตใจที่แสดงออกมาทางพฤติกรรมอารมณ์ ความคิด ความจำ สติปัญญา ประสาทการรับรู้ หรือการรู้เวลา สถานที่ หรือบุคคล รวมทั้งอาการผิดปกติของจิตใจที่เกิดจากสุราหรือสารอื่นที่ออกฤทธิ์ต่อจิตและประสาท “ผู้ป่วย” หมายความว่า บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งควรได้รับการบำบัดรักษา “ผู้ป่วยคดี” หมายความว่า ผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาในคดีอาญา ซึ่งพนักงานสอบสวนหรือศาลสั่งให้ได้รับการตรวจหรือบำบัดรักษารวมทั้งผู้ป่วยที่ศาลมีคำสั่งให้ได้รับการบำบัดรักษาภายหลังมีคำพิพากษาในคดีอาญาด้วย “การบำบัดรักษา” หมายความรวมถึง การดูแลช่วยเหลือผู้ป่วยทางการแพทย์และทางสังคม “สถานบำบัดรักษา” หมายความว่า สถานบำบัดรักษาทางสุขภาพจิตที่รัฐมนตรีประกาศกำหนดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นต้น (มาตรา ๓)

๒. คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ประกอบด้วย (๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ (๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขเป็นรองประธานกรรมการ (๓) ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เป็นกรรมการ (๔) ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่เป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ซึ่งเลือกกันเองจำนวนสี่คน เป็นกรรมการ (๕) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในสาขาการแพทย์จิตเวช จิตวิทยาคลินิก สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์การพยาบาลสุขภาพจิตและจิตเวช กิจกรรมบำบัด และกฎหมายสาขาละหนึ่งคน เป็นกรรมการ ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการของกรมสุขภาพจิตซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ การเลือกและการแต่งตั้งกรรมการตาม (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามระเบียบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด (มาตรา ๕)

๒.๒ กำหนดคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามของกรรมการซึ่งเป็นผู้แทนองค์กรภาคเอกชนและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยต้องมีสัญชาติไทย อายุไม่ต่ำกว่า ๒๐ ปี ไม่เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ รวมถึงไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ซึ่งกรรมการดังกล่าวมีวาระในการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปีจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ และกำหนดการพ้นจากตำแหน่งตามวาระและตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๖-มาตรา ๘)

๒.๓ กำหนดเกี่ยวกับองค์ประชุมและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ มีอำนาจและหน้าที่กำหนดนโยบายและมาตรการในการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตและการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิตรวมทั้งการอยู่ร่วมกันในสังคม วางหลักเกณฑ์และวิธีการในการให้คำปรึกษา แนะนำและประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและเอกชน ตรวจสอบและติดตามการดำเนินการของคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา กำหนดแบบหนังสือให้ความยินยอมการบำบัดรักษา กำหนดหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการ วางระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ และปฏิบัติการอื่นใด

ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย นอกจากนี้ ยังมีอำนาจแต่งตั้งที่ปรึกษา หรือคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายด้วย (มาตรา ๑๐-มาตรา ๑๑)

๓. คณะกรรมการสถานบำบัดรักษา โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาซึ่งอธิบดีแต่งตั้งประกอบด้วย จิตแพทย์ประจำสถานบำบัดรักษาหนึ่งคน เป็นประธานกรรมการ แพทย์หนึ่งคน พยาบาลจิตเวชหนึ่งคน นักกฎหมายหนึ่งคน และนักจิตวิทยาคลินิกหรือนักสังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์หนึ่งคน เป็นกรรมการ มีอำนาจหน้าที่ เกี่ยวกับตรวจวินิจฉัย ประเมินอาการและมีคำสั่ง พิจารณาทำความเห็นเกี่ยวกับการบำบัดรักษาและผลการบำบัดรักษาตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๒-มาตรา ๑๓)

๔. กำหนดเกี่ยวกับสิทธิผู้ป่วย ผู้ป่วยย่อมมีสิทธิได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ได้รับการปกปิดข้อมูลเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการบำบัดรักษาไว้เป็นความลับ เว้นแต่มีกฎหมายบัญญัติไว้ให้เปิดเผยได้ ได้รับการคุ้มครองจากการวินิจฉัย ได้รับการคุ้มครองในระบบประกันสุขภาพและประกันสังคมและระบบอื่น ๆ ของรัฐ อย่างเสมอภาพและเท่าเทียมกัน (มาตรา ๑๕)

๕. กำหนดห้ามมิให้ผู้ใดเปิดเผยข้อมูลด้านสุขภาพของผู้ป่วยในประการที่น่าจะทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ป่วย เว้นแต่ในกรณีที่อาจเกิดอันตรายต่อผู้ป่วยหรือผู้อื่น หรือเพื่อความปลอดภัยของสาธารณชน หรือมีกฎหมายเฉพาะบัญญัติให้ต้องเปิดเผย (มาตรา ๑๖)

๖. กำหนดเกี่ยวกับการบำบัดรักษาโดยการผูกมัดร่างกาย การกักบริเวณ การรักษาทางจิตเวชด้วยไฟฟ้า การทำหมันผู้ป่วย การวิจัยใด ๆ ที่กระทำต่อผู้ป่วย (มาตรา ๑๗-มาตรา ๒๐)

๗. การบำบัดรักษาทางสุขภาพจิต พระราชบัญญัตินี้บัญญัติเกี่ยวกับผู้ป่วยและผู้ป่วยคดีไว้เป็นการเฉพาะ

๗.๑ ผู้ป่วย หมายถึงบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตซึ่งควรได้รับการบำบัดรักษา

๑) การบำบัดรักษาจะกระทำได้ต่อเมื่อผู้ป่วยได้รับการอธิบายเหตุผลความจำเป็นในการบำบัดรักษา รายละเอียดและประโยชน์ของการบำบัดรักษาและได้รับความยินยอมจากผู้ป่วย โดยถ้าต้องรับผู้ป่วยไว้ในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษา ความยินยอมต้องทำเป็นหนังสือ และลงลายมือชื่อผู้ป่วยเป็นสำคัญ ส่วนในกรณีที่ผู้ป่วยมีอายุไม่ถึงสิบแปดปีบริบูรณ์ หรือขาดความสามารถในการตัดสินใจให้ความยินยอมรับการบำบัดรักษา ให้คู่สมรส ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน ผู้ปกครอง ผู้พิทักษ์ ผู้อนุบาล หรือผู้ซึ่งปกครองดูแลบุคคลนั้น แล้วแต่กรณี เป็นผู้ให้ความยินยอมตามแบบที่คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติกำหนด

๒) บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ในกรณีบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตที่ต้องได้รับการบำบัดรักษา เช่น มีภาวะอันตราย มีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษา ผู้ใดพบบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์อันน่าเชื่อมีลักษณะผิดปกติทางจิตให้แจ้งต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจโดยไม่ชักช้า เพื่อดำเนินการนำตัวบุคคลนั้นไปยังสถานพยาบาล นอกจากนี้ เมื่อผู้รับผิดชอบดูแลสถานที่คุมขังหรือสถานสงเคราะห์หรือพนักงานคุมประพฤติ พบบุคคลที่อยู่ในความดูแล มีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่ามีลักษณะความผิดปกติทางจิตให้ดำเนินการส่งตัวบุคคลนั้นไปยังสถานพยาบาล (มาตรา ๒๒-มาตรา ๒๕)

๗.๒ ผู้ป่วยคดี คือ ผู้ป่วยที่อยู่ระหว่างการสอบสวน ไต่สวนมูลฟ้องหรือพิจารณาในคดีอาญาซึ่งพนักงานสอบสวนหรือศาลสั่งให้ได้รับการตรวจหรือบำบัดรักษารวมทั้งผู้ป่วยที่ศาลมีคำสั่งให้ได้รับการบำบัดรักษาภายหลังมีคำพิพากษาในคดีอาญาด้วย

๒. พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๒๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน บุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตยังไม่ได้รับการคุ้มครองสิทธิอย่างถูกต้องและเพียงพอ มีการเผยแพร่ข้อมูลสื่อสิ่งพิมพ์สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด ในทางที่ก่อให้เกิดทัศนคติไม่ดีต่อบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต รวมทั้งขาดกลไกการฟื้นฟูสมรรถภาพให้ผู้ป่วยที่มีอาการทุเลาสามารถกลับไปใช้ชีวิตในสังคมได้อย่างปกติสุข สมควรกำหนดบทบัญญัติเกี่ยวกับการสร้างเสริม การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต เพิ่มเติมอำนาจหน้าที่คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติให้ครอบคลุมด้านการสร้างเสริม การป้องกัน และการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิตและการอยู่ร่วมกันในสังคมของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต โดยคำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและประชาชนในทุกภาคส่วน ตลอดจนกำหนดห้ามสื่อทุกประเภทเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ที่ทำให้เกิดความรังเกียจเดียดฉันท์ หรือความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ รวมทั้งกำหนดให้สถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งสามารถมีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาได้มากกว่าหนึ่งคณะ เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในการปฏิบัติงานอันเป็นการส่งเสริมการบำบัดรักษาและการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วย และแก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษและบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบให้เหมาะสม จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมบางมาตราแห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๒๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยาม

๑.๑ กำหนดให้เพิ่มนิยามคำว่า “สุขภาพ” หมายความว่า สุขภาพตามกฎหมายว่าด้วยสุขภาพแห่งชาติ และคำว่า “สุขภาพจิต” หมายความว่า สุขภาวะทางจิตใจ ซึ่งเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุลกับสุขภาวะทางกาย ทางปัญญา และทางสังคม (มาตรา ๓ แก้ไขมาตรา ๓)

๑.๒ กำหนดให้เพิ่มนิยามคำว่า “ผู้รับดูแลผู้ป่วย” หมายความว่า บิดา มารดา บุตร สามี ภริยา ญาติ พี่น้อง หรือบุคคลอื่นใดที่รับดูแลหรืออุปการะผู้ป่วย” (มาตรา ๔ แก้ไขมาตรา ๓)

๑.๓ กำหนดให้เพิ่มนิยามคำว่า “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน องค์กรวิชาชีพด้านการแพทย์และการสาธารณสุข หน่วยงานอื่นของรัฐและให้หมายความรวมถึงสภากาชาดไทย (มาตรา ๕ แก้ไขมาตรา ๓)

๒. คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ

๒.๑ กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ ดังนี้ (มาตรา ๖ แก้ไขมาตรา ๕)

“มาตรา ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติ” ประกอบด้วย

(๑) นายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมาย เป็นประธานกรรมการ

(๒) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงยุติธรรม ปลัดกระทรวงแรงงาน ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข เลขาธิการสำนักงานศาลยุติธรรม อัยการสูงสุด ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการคณะกรรมการสุขภาพแห่งชาติ และเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

(๔) ผู้แทนองค์กรภาคเอกชนที่เป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เกี่ยวกับการคุ้มครองดูแลบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต ซึ่งเลือกกันเองจำนวนหกคน เป็นกรรมการ

(๕) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนหกคน ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และมีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในสาขาการแพทย์จิตเวช จิตวิทยาคลินิก สังคมสงเคราะห์ทางการแพทย์การพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต กิจกรรมบำบัด และกฎหมาย สาขาละหนึ่งคน

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ และข้าราชการของกรมสุขภาพจิตซึ่งอธิบดีแต่งตั้งจำนวนไม่เกินสองคน เป็นผู้ช่วยเลขานุการ

การได้มาซึ่งกรรมการตามวรรคหนึ่ง (๔) และ (๕) ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด”

๒.๒ กำหนดอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสุขภาพจิต ดังนี้ (มาตรา ๗ แก้ไขมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑)

“มาตรา ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) เสนอนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ เกี่ยวกับการสร้างเสริมสุขภาพจิตการป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต การคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิตการเข้าถึงบริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบและมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

(๒) ส่งเสริมและสนับสนุนให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการสร้างเสริมสุขภาพจิต การป้องกันและการควบคุมปัจจัยที่คุกคามสุขภาพจิต

(๓) กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการให้หน่วยงานของรัฐและเอกชนดำเนินการเกี่ยวกับการคุ้มครองสิทธิของบุคคลที่มีความผิดปกติทางจิต การให้บริการด้านสุขภาพจิต และการอยู่ร่วมกันในสังคม โดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

(๔) ตรวจสอบและติดตามการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใด เพื่อไม่ให้มีการละเมิดสิทธิตามมาตรา ๑๖/๑

(๖) กำหนดหน่วยงานด้านสงเคราะห์และสวัสดิการตามมาตรา ๔๐ (๒)

(๗) ออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

(๘) รายงานการติดตามการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐและเอกชนตามพระราชบัญญัตินี้ต่อคณะรัฐมนตรี

(๙) ปฏิบัติการอื่นตามที่พระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

การจัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติตาม (๑) ให้คำนึงถึงหลักการมีส่วนร่วมของหน่วยงานของรัฐและประชาชนในทุกภาคส่วนด้วย”

๓. เพิ่มอำนาจหน้าที่ให้กรมสุขภาพจิตรับผิดชอบงานธุรการ โดยเพิ่มมาตรา ๑๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ดังนี้

“มาตรา ๑๑/๑ ให้กรมสุขภาพจิตรับผิดชอบงานธุรการของคณะกรรมการ คณะกรรมการอุทธรณ์ และคณะอนุกรรมการ และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) จัดทำนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ ตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) เสนอต่อคณะกรรมการ

(๒) ประสานงานและร่วมมือกับหน่วยงานของรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องในการดำเนินงานด้านสุขภาพจิต เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติ

(๓) ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนงาน รวมทั้งมาตรการต่าง ๆ ในด้านสุขภาพจิต เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และแผนสุขภาพจิตระดับชาติตามมาตรา ๑๐ วรรคหนึ่ง (๑) แล้วรายงานต่อคณะกรรมการ

(๔) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะรัฐมนตรี คณะกรรมการ คณะกรรมการอุทธรณ์ หรือคณะอนุกรรมการมอบหมาย หรือตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของกรมสุขภาพจิต การจัดทำแผนสุขภาพจิตระดับชาติ ให้คำนึงถึงการดำเนินการแบบมีส่วนร่วมจากหน่วยงานของรัฐและภาคเอกชน องค์กรทางวิชาการ และภาคประชาสังคมในสัดส่วนที่เหมาะสม ทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับชาติ”

๔. แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบและวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการสถานบำบัดรักษา

๔.๑ กำหนดให้สถานบำบัดรักษาแต่ละแห่งมีคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาซึ่งหัวหน้าสถานบำบัดรักษาแต่งตั้งอย่างน้อยหนึ่งคณะ ประกอบด้วย จิตแพทย์เป็นประธานกรรมการ แพทย์จำนวนหนึ่งคน พยาบาลจิตเวชจำนวนหนึ่งคน นักกฎหมายจำนวนหนึ่งคน และนักจิตวิทยาคลินิก หรือนักสังคมสงเคราะห์ซึ่งประกอบวิชาชีพในสถานพยาบาลหรือผ่านการอบรมด้านสังคมสงเคราะห์ด้านจิตเวชหรือนักกิจกรรมบำบัดจำนวนหนึ่งคน เป็นกรรมการ เมื่อหัวหน้าสถานบำบัดรักษาแต่งตั้งคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาแล้วให้รายงานให้อธิบดีทราบ (มาตรา ๙ แก้ไขมาตรา ๑๒)

๔.๒ กำหนดให้กรรมการสถานบำบัดรักษามีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งใหม่อีกได้ ทั้งนี้ ให้นำความในมาตรา ๖ มาตรา ๗ วรรคสองและวรรคสาม มาตรา ๘ มาตรา ๙ และมาตรา ๑๑ มาใช้บังคับกับคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาโดยอนุโลม ในกรณีที่กรรมการตามวรรคหนึ่งพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระและยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่าง หากยังมีประธานกรรมการและกรรมการเหลืออยู่รวมกันไม่น้อยกว่าสามคน ให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ในกรณีที่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวัน จะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างนั้นก็ได้ (มาตรา ๑๐ แก้ไขมาตรา ๑๔)

๕. กำหนดสิทธิผู้ป่วยในการได้รับการฟื้นฟูสมรรถภาพ กล่าวคือ (๑) ได้รับการบำบัดรักษาตามมาตรฐานทางการแพทย์และฟื้นฟูสมรรถภาพ โดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕ (๑))

๖. กำหนดเรื่องการควบคุมการเผยแพร่ข้อมูลของผู้ป่วย (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๖/๑ และมาตรา ๑๖/๒)

๖.๑ กำหนดให้การเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ทางสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ หรือสื่ออื่นใดต้องไม่ทำให้เกิดความรังเกียจเดียดฉันท์ หรือความเสียหายแก่จิตใจ ชื่อเสียง เกียรติคุณ หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดของผู้ป่วยและครอบครัว การเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๖/๑)

๖.๒ กำหนดในกรณีที่อธิบดีเห็นว่าการเผยแพร่ข้อมูลใด ๆ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๖/๑ ให้อธิบดีมีอำนาจออกคำสั่งให้ผู้เผยแพร่ดำเนินการ ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๖/๒)

๑) ให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการเผยแพร่ข้อมูล

๒) ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการเผยแพร่ข้อมูล

๓) ระงับการเผยแพร่ข้อมูลหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการเผยแพร่ข้อมูล

๔) ให้เผยแพร่ข้อมูลเพื่อแก้ไขความเข้าใจผิดของผู้อื่นที่อาจเกิดขึ้น

การออกคำสั่งตามวรรคหนึ่ง ให้อธิบดีปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

๗. กำหนดให้อำนาจแก่คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาในการให้ความยินยอมในการบำบัดรักษาทางกายแทนผู้ป่วย กล่าวคือในกรณีที่คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาเห็นว่าผู้ป่วยมีความจำเป็นต้องได้รับการบำบัดรักษาทางกาย และไม่มีผู้ให้ความยินยอมตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑ วรรคสาม ให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษามีอำนาจให้ความยินยอมในการบำบัดรักษาทางกายแทน (มาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๒๐/๑)

๘. เพิ่มอำนาจแก่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขในการกำหนดแบบหนังสือให้ความยินยอมของผู้ป่วย กล่าวคือ “หนังสือให้ความยินยอมตามวรรคสองและวรรคสาม ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา” (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑ วรรคสี่)

๙. กำหนดให้ผู้รับดูแลผู้ป่วยได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการสุขภาพจิตแห่งชาติประกาศกำหนดได้ เช่น ได้รับบริการให้คำปรึกษา แนะนำ ฝึกอบรมทักษะ การจัดการศึกษาและการส่งเสริมอาชีพ ตลอดจนความช่วยเหลืออื่นใดเพื่อให้ดูแลผู้ป่วยต่อไปได้ (มาตรา ๑๕ เพิ่มมาตรา ๔๐ วรรคสอง)

๑๐. กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยที่ผ่านการบำบัดรักษาให้สามารถใช้ชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างปกติสุข รวมทั้งสนับสนุนให้ผู้ป่วย ญาติของผู้ป่วยชุมชน และภาคเอกชน มีส่วนร่วมในการดำเนินการดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ การดำเนินการฟื้นฟูสมรรถภาพของผู้ป่วยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการประกาศกำหนด (มาตรา ๑๖ เพิ่มมาตรา ๔๑/๑)

๑๑. เพิ่มอำนาจแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ในการเข้าไปในยานพาหนะใด ๆ เพื่อนำตัวบุคคลซึ่งมีพฤติการณ์อันน่าเชื่อว่ามีความผิดปกติทางจิตที่ต้องเข้ารับการบำบัดรักษาโรคทางจิตเวชไปรับการรักษาในสถานพยาบาลของรัฐหรือสถานบำบัดรักษา และการร้องขอความช่วยเหลือจากผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉิน พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจหรือผู้ปฏิบัติการตามกฎหมายว่าด้วยการแพทย์ฉุกเฉินให้ความช่วยเหลือก็ได้ ทั้งนี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด (มาตรา ๑๗ และมาตรา ๑๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๔๖ (๑) และวรรคสอง)

๑๒. เพิ่มบทกำหนดโทษและบทบัญญัติเกี่ยวกับการเปรียบเทียบให้เหมาะสม โดยเพิ่มมาตรา ๕๐/๑ มาตรา ๕๓/๑ และมาตรา ๕๓/๒ สาระสำคัญดังนี้ (มาตรา ๒๐)

๑๒.๑ กำหนดโทษทางอาญาแก่ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๑๖/๒ มีโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เช่น ฝ่าฝืนคำสั่งให้แก้ไขข้อความหรือวิธีการในการเผยแพร่ข้อมูล ห้ามการใช้ข้อความบางอย่างที่ปรากฏในการเผยแพร่ข้อมูล ระงับการเผยแพร่ข้อมูลหรือห้ามใช้วิธีการนั้นในการเผยแพร่ข้อมูล เป็นต้น

๑๒.๒ กำหนดในกรณีที่ผู้กระทำความผิดเป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำการของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย

๑๒.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการเปรียบเทียบ

๑) ในเขตกรุงเทพมหานคร คณะกรรมการการเปรียบเทียบ ประกอบด้วย อธิบดีกรมสุขภาพจิต เป็นประธานกรรมการผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมสุขภาพจิตแต่งตั้งข้าราชการของกรมสุขภาพจิตคนหนึ่ง เป็นเลขานุการ และเป็นผู้ช่วยเลขานุการอีกไม่เกินสองคน

๒) ในเขตจังหวัดอื่น คณะกรรมการการเปรียบเทียบ ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัดและผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด เป็นกรรมการ และให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด เป็นเลขานุการ โดยให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการในสังกัดสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

๑๓. กำหนดบทบัญญัติรองรับการปฏิบัติเพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๑๓.๑ ให้กรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๕ (๔) และ (๕) แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๑)

๑๓.๒ .ให้คณะกรรมการสถานบำบัดรักษาซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการสถานบำบัดรักษาตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จะต้องดำเนินการแต่งตั้งกรรมการดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๒)

๑๓.๓ บรรดาระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัติสุขภาพจิต พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ทั้งนี้ การดำเนินการออกระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ หากไม่สามารถดำเนินการได้ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขรายงานเหตุผลที่ไม่อาจดำเนินการได้ต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบ (มาตรา ๒๓)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

หลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“กฎหมาย” หมายความว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติ และประมวลกฎหมาย

“กฎ” หมายความว่า กฎตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง บรรดาที่มีผลให้เกิดภาระแก่ประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามจะมีผลให้ต้องได้รับโทษหรือเสียสิทธิ หรือกระทบต่อสถานะของบุคคล

“การจัดทำร่างกฎหมาย” หมายความว่า การจัดทำและพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อให้มีกฎหมายขึ้นใหม่ ยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

“การวิเคราะห์ผลกระทบ” หมายความว่า การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

“การประเมินผลสัมฤทธิ์” หมายความว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎว่าได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือไม่เพียงใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ

“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหรืออาจมีสิทธิหรือหน้าที่ หรือได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย กฎหมาย หรือกฎ อันมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบการ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลซึ่งมีหรืออาจมีสิทธิหรือหน้าที่ หรือได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๒) กลุ่มบุคคลหรือชุมชนซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องซึ่งมีวัตถุประสงค์กระทำการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลหรือชุมชนดังกล่าว

(๓) หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจเกี่ยวข้องหรือที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น

“องค์กรที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า สมาคมหรือมูลนิธิที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สภาหรือนิติบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

“ระบบกลาง” หมายความว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายเชื่อมโยงที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน

“คณะกรรมการกฤษฎีกา” หมายความว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

“คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนากฎหมายตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มาตรา ๔ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจออกกฎกระทรวงเพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

กฎกระทรวงนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
บททั่วไป

มาตรา ๕ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพ โดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่ายเพื่อปฏิบัติตามกฎหมายได้อย่างถูกต้อง

ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับ หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำผลนั้นมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบอนุญาตและระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่จำเป็น และพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่บัญญัติไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

ความในมาตรานี้ให้ใช้บังคับแก่การจัดทำร่างกฎตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๖ ในการที่ศาลยุติธรรมจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลและศาลเห็นว่าเป็นเหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และมิใช่กรณีที่บทบัญญัตินั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญอันเป็นอำนาจของศาลรัฐธรรมนูญ และยังไม่มีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาในส่วนที่เกี่ยวกับบทบัญญัตินั้น ให้ศาลส่งความเห็นเช่นว่านั้นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย

ในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า บทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ศาลจะไม่ลงโทษ หรือจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือจะกำหนดสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนดไว้ แล้วแต่กรณี ก็ได้ คำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายใดไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้ใช้ได้กับคดีทั้งปวงที่ศาลยุติธรรมมีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี และในการนี้ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายดังกล่าวดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขกฎหมายนั้นให้สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง โดยเร็วต่อไป

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่กรณีที่ศาลปกครองเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่มีโทษปรับทางปกครองที่ใช้บังคับแก่คดีใดนั้นไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของประธานศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง เป็นอำนาจของประธานศาลปกครองสูงสุดหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี

ความในวรรคหนึ่งให้ใช้บังคับแก่การพิจารณาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้อำนาจของประธานศาลฎีกาและที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาตามวรรคหนึ่ง เป็นอำนาจของหัวหน้าสำนักตุลาการทหารหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด แล้วแต่กรณี

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด แล้วแต่กรณี

กฎหมายตามมาตรานี้ ให้หมายความรวมถึงประกาศหรือคำสั่งบรรดาที่มีผลบังคับเช่นเดียวกับกฎหมาย

มาตรา ๗ ในกรณีที่เห็นสมควร คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจะเสนอแนะหรือให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง การกำหนดแนวทาง หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ รวมตลอดทั้งให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้

เพื่อประโยชน์ในการดำเนินการตามมาตรา ๑๓ มาตรา ๑๔ และมาตรา ๑๖ คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจะกำหนดแนวทางเพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามก็ได้

เมื่อมีเหตุอันสมควร ให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจัดทำรายงานเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา

มาตรา ๘ การจัดทำร่างกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหากได้ดำเนินการตามที่บัญญัติในพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว แม้จะไม่ครบถ้วนตามพระราชบัญญัตินี้ก็ไม่ทำให้การจัดทำร่างกฎหมายนั้นเสียไป

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายเห็นว่า หน่วยงานของรัฐดำเนินการในเรื่องใดโดยไม่สอดคล้องหรือไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ จะเสนอแนะแนวทางการดำเนินการในเรื่องนั้นเพื่อให้หน่วยงานของรัฐปฏิบัติตามก็ได้ และเมื่อหน่วยงานของรัฐได้ปฏิบัติตามแล้ว ให้ถือว่าเป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๙ ในกรณีที่กฎหมายใดกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎหมายหรือการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้เป็นการเฉพาะ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการดังกล่าวตามกฎหมายนั้น

มาตรา ๑๐ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปไว้เป็นการเฉพาะ ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๑๑ ให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) รับผิดชอบในการจัดให้มีบำรุงรักษา และพัฒนาระบบกลางตามที่สำนักงานร้องขอ เพื่อใช้ในการดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) รับฟังความคิดเห็นประกอบการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์

(๒) เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็น การวิเคราะห์ผลกระทบ และร่างกฎหมายที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น รวมทั้งร่างกฎหมายที่คณะรัฐมนตรีเสนอต่อรัฐสภา

(๓) รับจดแจ้งผู้เกี่ยวข้องซึ่งสมควรรับฟังความคิดเห็นตาม (๑)

(๔) ประกาศรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ และเปิดเผยผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ที่หน่วยงานของรัฐจัดทำขึ้น

(๕) รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลกฎหมายและกฎเกณฑ์เพื่อเป็นฐานข้อมูลในการดำเนินการตามหมวด ๕ การประเมินผลสัมฤทธิ์ และหมวด ๖ การเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย

(๖) เป็นช่องทางในการรับข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือประชาชนว่าสมควรยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายใด

(๗) การดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนด

การจัดให้มีระบบกลางตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องหรือประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงข้อมูลและแสดงความคิดเห็นได้อย่างสะดวก แต่ต้องไม่มีลักษณะเป็นการเปิดเผยข้อมูลส่วนบุคคลโดยไม่จำเป็น

ให้สำนักงานรับผิดชอบในการบริหารจัดการระบบกลางดังกล่าว

ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการนำข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบ รวมทั้งการประเมินผลสัมฤทธิ์เข้าสู่ระบบกลาง และเผยแพร่ผลการดำเนินการดังกล่าวไว้ในระบบกลางด้วย ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานร่วมกันกำหนด

หมวด ๒
การตรวจสอบความจำเป็น การรับฟังความคิดเห็น และการวิเคราะห์ผลกระทบ

มาตรา ๑๒ เมื่อมีกรณีจำเป็นต้องเสนอให้มีการตรากฎหมาย ให้หน่วยงานของรัฐแสดงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายและต้องวิเคราะห์โดยมีข้อมูลและเอกสารหลักฐานประกอบชัดเจนว่าไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชน รวมทั้งไม่สามารถใช้มาตรการหรือวิธีการอื่นใดนอกจากการตราเป็นกฎหมาย

มาตรา ๑๓ ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลาง และจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีดังต่อไปนี้ด้วยก็ได้

(๑) การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐนั้น

(๒) การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

(๓) การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงหรือแสดงความคิดเห็น

(๔) การสำรวจความคิดเห็น

(๕) วิธีการอื่นใดที่หน่วยงานของรัฐเห็นว่าเหมาะสม

มาตรา ๑๔ ให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายไปรับฟังความคิดเห็น โดยต้องประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุดในการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นอย่างน้อยดังต่อไปนี้

(๑) สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาหรือทำภารกิจในเรื่องนั้น รวมทั้งความมุ่งหมายและผลสัมฤทธิ์ที่พึงประสงค์

(๒) คำอธิบายหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายโดยใช้ภาษาที่เข้าใจได้ง่าย

(๓) บุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายในด้านการดำรงชีวิต การประกอบอาชีพ หรือผลกระทบในทางเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

(๔) เหตุผลความจำเป็นในการกำหนดให้มีระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐทราบที่อยู่หรือที่ติดต่อของผู้เกี่ยวข้อง ให้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องทราบถึงการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หรือจะแจ้งให้ทราบถึงการประกาศตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยการแจ้งอาจกระทำผ่านระบบกลาง หรือหน่วยงานของรัฐจะแจ้งผู้เกี่ยวข้องตามที่เห็นสมควรทราบโดยตรงก็ได้

มาตรา ๑๕ เพื่อประโยชน์ในการรับฟังความคิดเห็น ให้สำนักงานรับจดแจ้งผู้เกี่ยวข้องผ่านระบบกลาง โดยสำนักงานอาจเพิ่มรายชื่อผู้เกี่ยวข้องซึ่งสมควรรับฟังความคิดเห็น หรือเพิ่มรายชื่อผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐตามวรรคสองไว้ในระบบกลางด้วยก็ได้

ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบในการปฏิบัติหรือบังคับการตามกฎหมายใด หรือหน่วยงานของรัฐที่จะเสนอร่างกฎหมาย รวบรวมรายชื่อผู้เกี่ยวข้องกับกฎหมายนั้นพร้อมด้วยที่อยู่ที่ติดต่อได้ทางอิเล็กทรอนิกส์ และแจ้งให้สำนักงานทราบ

การรับจดแจ้งและการแจ้งตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้เป็นไปตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนด

มาตรา ๑๖ เมื่อรับฟังความคิดเห็นแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐนำผลการรับฟังความคิดเห็นไปประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบและการจัดทำร่างกฎหมาย และให้สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นซึ่งอย่างน้อยต้องระบุประเด็นที่มีการแสดงความคิดเห็น และสรุปความเห็นในแต่ละประเด็นของฝ่ายต่าง ๆ ให้ครบถ้วน รวมทั้งการปรับปรุงหรือไม่ปรับปรุงหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายตามความเห็นดังกล่าวพร้อมเหตุผล

มาตรา ๑๗ ในการวิเคราะห์ผลกระทบ หน่วยงานของรัฐต้องกระทำอย่างรอบด้านและเป็นระบบ โดยให้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาและจัดทำเป็นรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

รายงานตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรีซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วย

(๑) เหตุผลความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายสำหรับการดำเนินการตามภารกิจนั้น

(๒) ความซ้ำซ้อนกับกฎหมายอื่น

(๓) สิทธิหรือเสรีภาพของบุคคลที่ต้องถูกจำกัด

(๔) ภาระหรืออุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพของประชาชน อันเนื่องมาจากการมีกฎหมายนั้น

(๕) ผลกระทบต่องบประมาณ เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม หรือผลกระทบอื่นที่สำคัญ

(๖) เหตุผลความจำเป็นในการใช้ระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ หรือการกำหนดโทษอาญา รวมทั้งหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๗) หน่วยงานผู้รับผิดชอบ จำนวนเจ้าหน้าที่ของรัฐ อุปกรณ์ และงบประมาณที่ต้องใช้ในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย

(๘) การเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบ ถ้ามี

มาตรา ๑๘ ให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๖ และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบตามมาตรา ๑๗ ผ่านระบบกลาง และจะใช้วิธีการอื่นใดด้วยก็ได้

มาตรา ๑๙ การจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ร่างกฎหมายที่มิได้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชน ร่างกฎหมายที่จำเป็นต้องตราขึ้นโดยรีบด่วนเพื่อประโยชน์สำคัญของประเทศเกี่ยวกับความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศ หรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ หรือร่างกฎหมายอื่นที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน เมื่อหน่วยงานของรัฐได้รับฟังความคิดเห็นจากหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามที่เห็นว่าจำเป็นแล้ว ให้ถือว่าได้ดำเนินการรับฟังความคิดเห็นโดยชอบตามหมวดนี้แล้ว และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ หน่วยงานของรัฐจะไม่เปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นหรือรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบดังกล่าว หรือจะเปิดเผยตามที่เห็นสมควรก็ได้

มาตรา ๒๐ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาอาจมีมติหรือตราข้อบังคับให้มีการรับฟังความคิดเห็นหรือวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายก่อนหรือในระหว่างการพิจารณาร่างกฎหมายนั้นได้ตามที่เห็นสมควร

หมวด ๓
การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย

มาตรา ๒๑ หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยในกรณีที่เป็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือประมวลกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย

(๒) สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนการปฏิรูปประเทศ

(๓) สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๔) ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

(๕) ไม่ใช้ระบบอนุญาต เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชน หรือมีกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่จำเป็นต้องมีระบบอนุญาต การกำหนดระยะเวลาหรือขั้นตอนในการพิจารณายื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

(๖) ไม่ใช้ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ในกรณีที่นำระบบคณะกรรมการมาใช้ ให้ระบุให้ชัดเจนด้วยว่ามติของคณะกรรมการผูกพันหน่วยงานที่มีผู้แทนเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย

(๗) การมีบทบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครองหรือดำเนินกิจการทางปกครอง ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ในกรณีที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจให้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญไว้ในร่างกฎหมายให้ชัดเจน

(๘) การกำหนดโทษอาญาสำหรับการกระทำความผิดใด ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีผลกระทบต่อส่วนรวม

(ข) เป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้

(๙) หลักเกณฑ์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๒๒ การจัดทำร่างกฎหมายใดที่จะกำหนดให้มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การขออนุญาตหรืออนุญาตหรือการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไข ที่จะกำหนดไว้ในกฎซึ่งจะออกในภายหลัง ในร่างกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติที่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพร้อมที่จะปฏิบัติตามกฎหมายหรือจนกว่าจะมีการออกกฎดังกล่าวแล้ว

กฎหมายที่มิใช่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎ หรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด เพื่อที่ประชาชนจะสามารถปฏิบัติตามกฎหมาย หรือได้รับสิทธิประโยชน์จากกฎหมายนั้นได้ หากมิได้มีการออกกฎดังกล่าวหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลาสองปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวเป็นอันสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัติในเรื่องนั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือดำเนินการดังกล่าว ทั้งนี้ ระยะเวลาสองปีดังกล่าวคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายออกไปอีกก็ได้แต่ไม่เกินหนึ่งปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลาสองปีดังกล่าว

ในกรณีที่ศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายตามวรรคสองบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลและศาลเห็นว่าเป็นเหตุผลอันสมควร ให้ศาลส่งความเห็นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือประธานศาลปกครองสูงสุดเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี เพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี

เมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด ได้มีคำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องใดเข้าลักษณะที่จะเป็นอันสิ้นผลบังคับตามวรรคสอง ให้ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษา

คำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องใดสิ้นผลบังคับตามวรรคสี่ ไม่กระทบต่อคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว เว้นแต่ในคดีอาญาให้ถือว่าผู้ซึ่งเคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่สิ้นผลบังคับดังกล่าว เป็นผู้ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่าได้กระทำความผิดดังกล่าว หรือถ้าผู้นั้นยังรับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง แต่ทั้งนี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใด ๆ

ในกรณีที่ศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองจะใช้บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลและศาลเห็นว่าเป็นเหตุผลอันสมควรว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีลักษณะตามวรรคสอง ให้ศาลดำเนินการตามวรรคสาม และเมื่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นมีลักษณะตามวรรคสอง ศาลจะไม่ใช้บังคับบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญนั้นก็ได้ และให้ศาลแจ้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปราม

การทุจริตแห่งชาติหรือประธานรัฐสภา แล้วแต่กรณี เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจในส่วนที่เกี่ยวกับการจงใจปฏิบัติหน้าที่ขัดต่อกฎหมายต่อไป

ความในวรรคสาม วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก ให้ใช้บังคับแก่คดีที่อยู่ในอำนาจศาลทหารด้วยโดยอนุโลม โดยให้หัวหน้าสำนักตุลาการทหารเสนอเรื่องต่อประธานศาลฎีกา เพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้มีผลใช้บังคับภายหลังจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาโดยมีระยะเวลาตามที่กำหนด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายนั้นจัดทำร่างกฎทั้งปวงให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และในกรณีที่ต้องเสนอกฎต่อคณะรัฐมนตรี อาจเสนอคณะรัฐมนตรีก่อนวันที่กฎหมายนั้นจะมีผลใช้บังคับได้ ในกรณีเช่นนั้นให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติหลักการได้แม้ว่ากฎหมายนั้นยังไม่มีผลใช้บังคับก็ตาม

การดำเนินการตามวรรคสาม วรรคสี่ วรรคหก และวรรคเจ็ด ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด หรือระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๓ ในกรณีที่ร่างกฎหมายกำหนดให้ออกกฎเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎดังกล่าวต้องกำหนดให้การใช้ดุลพินิจเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

(๑) ไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญรับรอง

(๒) สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

(๓) สอดคล้องและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

(๔) ต้องยึดหลักความพอสมควรแก่เหตุ และหลักความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับกับสิทธิและเสรีภาพและประโยชน์ที่บุคคลต้องเสียไป

(๕) ต้องยึดหลักความเสมอภาคและต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรมต่อบุคคล

มาตรา ๒๔ เพื่อให้การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐมีความโปร่งใสและตรวจสอบได้ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแนวทางปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในมาตรา ๒๓ ให้ทันสมัยอยู่เสมอ และเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไป

แนวทางปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจตามวรรคหนึ่ง มิให้ใช้บังคับในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าจะมีการเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ

ความในวรรคหนึ่งและวรรคสอง มิให้ใช้บังคับแก่การใช้ดุลพินิจในการดำเนินงานตามกระบวนการยุติธรรมและการพิจารณาพิพากษาคดีของศาล การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการ และการดำเนินงานของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการสอบสวน ไต่สวน การบังคับคดี และการวางทรัพย์

หมวด ๔
การตรวจสอบผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ

มาตรา ๒๕ ในการเสนอร่างกฎหมายหรือหลักการของร่างกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรี ให้หน่วยงานของรัฐเสนอเอกสารดังต่อไปนี้ต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

(๑) ร่างกฎหมายหรือหลักการและสาระสำคัญของร่างกฎหมายที่จะจัดทำขึ้น

(๒) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

(๓) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ

มาตรา ๒๖ ในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกาหรือสำนักงาน ให้นำเอกสารตามมาตรา ๒๕ มาประกอบการพิจารณา และให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ให้ตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย โดยในกรณีที่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นต้องจัดทำร่างกฎหมายฉบับใด ให้สำนักงานส่งเรื่องพร้อมความเห็นหรือข้อเสนอแนะไปยังสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีเพื่อเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อขอให้ทบทวนหรือพิจารณาตามที่เห็นสมควรต่อไป

(๒) ในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้ดำเนินการให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕ และที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย

(๓) ในกรณีที่เห็นสมควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้เกี่ยวข้องหรือการวิเคราะห์ผลกระทบเพิ่มเติม สำนักงานจะดำเนินการดังกล่าวเองหรือจะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการก็ได้

มาตรา ๒๗ ในการเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีจัดส่งเอกสารตามมาตรา ๒๕ (๒) และ (๓) และเอกสารตามมาตรา ๒๖ (๓) เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสภา และให้เปิดเผยเอกสารดังกล่าวไว้ในระบบกลางด้วย

หมวด ๕
การประเมินผลสัมฤทธิ์

มาตรา ๒๘ ในหมวดนี้ กฎหมายให้หมายความรวมถึงพระราชกำหนดและประกาศหรือคำสั่งบรรดาที่มีผลบังคับเช่นเดียวกับกฎหมายด้วย

มาตรา ๒๙ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่ใช้บังคับแก่กฎหมาย ดังต่อไปนี้

(๑) กฎหมายที่มีผลใช้บังคับเฉพาะระยะเวลาหนึ่งและระยะเวลานั้นได้ล่วงพ้นไปแล้ว

(๒) กฎหมายที่บัญญัติให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งและได้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นแล้ว เช่น กฎหมายให้ใช้ประมวลกฎหมาย กฎหมายเวนคืนอสังหาริมทรัพย์ กฎหมายโอนกรรมสิทธิ์ในทรัพย์สิน กฎหมายจัดตั้งศาล กฎหมายจัดตั้งจังหวัด กฎหมายเกี่ยวกับการออกเหรียญ ธนบัตร หรือเครื่องราชอิสริยาภรณ์ กฎหมายกำหนดยศ กฎหมายกำหนดวิทยฐานะ

(๓) กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือการจัดตั้งหรือการจัดองค์กรของหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน

(๔) กฎหมายที่กำหนดลักษณะของเครื่องแสดงวิทยฐานะ เครื่องหมาย หรือเครื่องแบบ เช่น กฎหมายกำหนดครุยวิทยฐานะ กฎหมายกำหนดเครื่องหมายราชการ กฎหมายกำหนดเครื่องแบบ

(๕) ประมวลกฎหมาย

(๖) กฎหมายอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

มาตรา ๓๐ การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้ดำเนินการประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎที่ออกตามกฎหมายนั้นในคราวเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังต่อไปนี้

(๑) การมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น โดยยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็น ล้าสมัย หรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

(๒) การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ

(๓) การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย

(๔) การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคม

(๕) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบบังคับใช้กฎใดเห็นว่ากฎนั้นก่อให้เกิดภาระแก่ประชาชนหรือการไม่ปฏิบัติตามจะมีผลให้ต้องได้รับโทษหรือเสียสิทธิหรือกระทบต่อสถานะของบุคคลอย่างร้ายแรง ให้ดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์เฉพาะกฎนั้นเป็นการเฉพาะ

ในกรณีที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายพบว่ามีกฎตามวรรคสอง จะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดำเนินการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎนั้นเป็นการเฉพาะภายในเวลาที่กำหนดก็ได้

มาตรา ๓๑ ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ต้องดำเนินการโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและพิจารณาให้สอดคล้องกับหลักการตามหมวด ๑ บททั่วไป และหมวด ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย รวมทั้งต้องคำนึงถึงเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายเทียบกับภาระของประชาชนและทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการตามกฎหมาย

(๒) สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษอาญาตามกฎหมาย

(๓) ความสอดคล้องหรือการอนุวัติการตามพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยต้องปฏิบัติตามภายใต้บังคับกฎหมายระหว่างประเทศ

(๔) เรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๓๒ ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้น ในกรณีมีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดหลายหน่วย ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายนั้นกำหนดให้หน่วยงานของรัฐหน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้น

ในกรณีกฎหมายใดมีผู้รักษาการตามกฎหมายร่วมกันหลายคน การกำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะรับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ให้กระทำโดยการปรึกษาหารือร่วมกัน

ในกรณีกฎหมายใดไม่มีผู้รักษาการตามกฎหมาย ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้กำหนดหน่วยงานของรัฐที่จะเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวรรคหนึ่ง

ผู้รักษาการตามกฎหมายหรือนายกรัฐมนตรีมีหน้าที่กำกับและติดตามการประเมินผลสัมฤทธิ์ของหน่วยงานของรัฐ

มาตรา ๓๓ ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายหรือนายกรัฐมนตรีประกาศรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรา ๓๒ ไว้ในระบบกลางภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ

มาตรา ๓๔ การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้กระทำอย่างน้อยทุกห้าปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ หรือทุกรอบระยะเวลาอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง หรือเมื่อมีกรณีใดกรณีหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ได้รับหนังสือร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือจากประชาชน และหน่วยงานของรัฐผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ เห็นว่าข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะนั้นมีเหตุผลอันสมควร

(๒) ได้รับข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการพัฒนากฎหมาย

(๓) กรณีอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

การประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชกำหนดใดที่ตราขึ้นภายหลังพระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับเป็นครั้งแรก ให้กระทำภายในสองปีนับแต่วันที่พระราชกำหนดนั้นมีผลใช้บังคับ ส่วนครั้งต่อ ๆ ไป ให้กระทำตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๕ ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ให้หน่วยงานของรัฐกระทำตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้ในระบบกลาง

เมื่อปรากฏจากผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ว่า กฎหมายใดมิได้ก่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้น หรือไม่คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐหรือประชาชน หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนอย่างร้ายแรง ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบดำเนินการเพื่อให้มีการยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายนั้นโดยทันที

หมวด ๖
การเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการให้ประชาชนเข้าถึงกฎหมายได้อย่างทั่วถึง ให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรา ๓๒ จัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลดังต่อไปนี้ไว้ในระบบกลาง

(๑) ตัวบทกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน

(๒) คำแปลของกฎหมายเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน

(๓) คำอธิบายโดยสรุปสาระสำคัญของกฎหมายในลักษณะที่ประชาชนจะสามารถเข้าใจได้

(๔) ความมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และขอบเขตการมีผลบังคับใช้ของกฎหมาย

กฎเกณฑ์ตาม (๑) ให้หมายความถึงพระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หนังสือเวียน หนังสือสั่งการ คำสั่ง คำพิพากษา คำวินิจฉัยของศาลหรือคณะกรรมการ การตีความกฎหมาย การตอบข้อหารือ หรือแนวปฏิบัติ และให้หมายความรวมถึงเอกสารหรือการสั่งการที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีผลต่อการบังคับใช้หรือปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือประชาชนตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนด

การเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับคำพิพากษาหรือคำวินิจฉัยของศาลที่เกี่ยวกับกฎหมายใด ให้เป็นหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายนั้น เป็นผู้เผยแพร่

ในกรณีที่การเผยแพร่ข้อมูลตามวรรคหนึ่งอาจก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อความมั่นคงปลอดภัยหรือประโยชน์ของประเทศหรือเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของบุคคล หน่วยงานของรัฐจะไม่เผยแพร่รายละเอียดบางส่วนหรือทั้งหมดก็ได้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง

กฎหมายใดไม่มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานที่จะเป็นผู้จัดทำตามวรรคหนึ่ง

การดำเนินการตามมาตรานี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานร่วมกันกำหนด

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๓๗ ให้พระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อแนวทางเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหมวด ๕ การประเมินผลสัมฤทธิ์ มีผลใช้บังคับแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๓๘ ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้การดำเนินการในเรื่องใดต้องกระทำผ่านระบบกลาง ถ้าการจัดทำระบบกลางยังไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าการดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐเป็นการดำเนินการผ่านระบบกลางตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว

มาตรา ๓๙ ในวาระเริ่มแรก

(๑) ระยะเวลาสองปีตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง สำหรับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้นับแต่เมื่อพ้นกำหนดสองปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

(๒) ระยะเวลาเก้าสิบวันตามมาตรา ๓๓ สำหรับกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ

มาตรา ๔๐ บรรดากฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย รวมทั้งการจัดทำร่างกฎหมายซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวง หลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย และการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน หลักเกณฑ์การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ และการกำหนดโทษอาญา เพื่อให้การตรากฎหมายเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายภายหลังเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วเพื่อพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป และการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๗๗ ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ ค. ด้านกฎหมาย (๑) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย
พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

ร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. .... มีหลักการ คือ ให้มีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย เสนอโดย คณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๖๐ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๖๐ วันแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๑๕ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมาธิการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๑๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุ ระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและเห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๗๒ ก วันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไปเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และการวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมาย และการเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นต่อประชาชน หลักเกณฑ์การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมายที่เกี่ยวกับระบบอนุญาต ระบบคณะกรรมการ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ และการกำหนดโทษอาญา เพื่อให้การตรากฎหมายเป็นไปโดยละเอียดรอบคอบ ไม่สร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น ตลอดจนกำหนดหลักเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายภายหลังเมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วเพื่อพัฒนากฎหมายให้ทันสมัยและสอดคล้องกับบริบทที่เปลี่ยนแปลงไป

และการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน ทั้งนี้ ตามนัยมาตรา ๗๗ ประกอบกับมาตรา ๒๕๘ ค.ด้านกฎหมาย (๑) และ (๓) ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บทนิยามศัพท์ (มาตรา ๓)

“กฎหมาย” หมายความว่า พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ พระราชบัญญัติและประมวลกฎหมาย

“กฎ” หมายความว่า กฎตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองบรรดาที่มีผลให้เกิดภาระแก่ประชาชน หรือการไม่ปฏิบัติตามจะมีผลให้ต้องได้รับโทษหรือเสียสิทธิ หรือกระทบต่อสถานะของบุคคล

“การจัดทำร่างกฎหมาย” หมายความว่า การจัดทำและพิจารณาร่างกฎหมายเพื่อให้มีกฎหมายขึ้นใหม่ ยกเลิก ปรับปรุง หรือแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมาย

“การวิเคราะห์ผลกระทบ” หมายความว่า การวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมาย

“การประเมินผลสัมฤทธิ์” หมายความว่า การประเมินผลสัมฤทธิ์ที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎว่าได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตรากฎหมายนั้นมากน้อยเพียงใด คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชนหรือไม่ หรือมีผลกระทบอื่นอันก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรมแก่ประชาชนหรือไม่เพียงใด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า หน่วยงานที่เป็นของรัฐไม่ว่าจะเป็นส่วนราชการรัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หรือในรูปแบบอื่นใด และไม่ว่าจะเป็นองค์กรในฝ่ายบริหาร ฝ่ายนิติบัญญัติ ฝ่ายตุลาการ หรือเป็นองค์กรอิสระ หรือองค์กรอัยการ

“ผู้เกี่ยวข้อง” หมายความว่า ผู้ซึ่งมีหรืออาจมีสิทธิหรือหน้าที่ หรือได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย กฎหมาย หรือกฎ อันมีลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบการ บุคคล หรือกลุ่มบุคคลซึ่งมีหรืออาจมีสิทธิหรือหน้าที่ หรือได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๒) กลุ่มบุคคลหรือชุมชนซึ่งอยู่ในพื้นที่ที่ได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ รวมทั้งองค์กรที่เกี่ยวข้องซึ่งมีวัตถุประสงค์กระทำการเพื่อประโยชน์ของกลุ่มบุคคลหรือชุมชนดังกล่าว

(๓) หน่วยงานของรัฐซึ่งมีภารกิจเกี่ยวข้องหรือที่ดูแลรับผิดชอบพื้นที่ที่ได้รับ หรืออาจได้รับผลกระทบ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งมีความรู้ความเชี่ยวชาญในเรื่องนั้น

“องค์กรที่เกี่ยวข้อง” หมายความว่า สมาคมหรือมูลนิธิจัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ สภาหรือนิติบุคคลที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายเฉพาะที่ได้รับ หรืออาจได้รับผลกระทบจากร่างกฎหมาย

“ระบบกลาง” หมายความว่า ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและเครือข่ายเชื่อมโยงที่จัดทำขึ้นเพื่อเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ รวมทั้งการเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมายของประชาชน

“คณะกรรมการกฤษฎีกา” หมายความว่า คณะกรรมการกฤษฎีกาตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

“คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย” หมายความว่า คณะกรรมการพัฒนากฎหมาย ตามกฎหมายว่าด้วยคณะกรรมการกฤษฎีกา

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

๒ หมวด ๑ บททั่วไป

๒.๑ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมาย การตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ และการตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการ ดังนี้

๑) หน่วยงานของรัฐพึงจัดให้มีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น และยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์ หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพโดยไม่ชักช้าเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

๒) ให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการให้ประชาชนเข้าถึงตัวบทกฎหมายต่าง ๆ ได้โดยสะดวกและสามารถเข้าใจกฎหมายได้ง่าย

๓) ก่อนการตรากฎหมายทุกฉบับพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายอย่างรอบด้านและเป็นระบบ รวมทั้งเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์นั้นแก่ประชาชน และนำมาประกอบการพิจารณาในกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

๔) ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐพึงใช้ระบบอนุญาต และระบบคณะกรรมการเฉพาะกรณีที่จำเป็นและพึงกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ไว้ในกฎหมายให้ชัดเจน รวมทั้งพึงกำหนดโทษอาญาเฉพาะความผิดร้ายแรง

๕) ให้นำหลักเกณฑ์ดังกล่าวให้ใช้บังคับแก่การจัดทำร่างกฎตามที่กำหนดในกฎกระทรวงด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๕)

๒.๒ การที่ศาลยุติธรรมจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายซึ่งหมายความรวมถึงประกาศหรือคำสั่งที่มีผลบังคับเช่นเดียวกับกฎหมายที่มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับ ที่เป็นผลร้ายบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง และยังไม่มีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ให้ศาลส่งความเห็นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาเพื่อวินิจฉัย โดยในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ในกรณีที่ที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าวไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ศาลจะไม่ลงโทษหรือจะลงโทษน้อยกว่าที่กฎหมายกำหนด หรือจะกำหนดสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายแตกต่างจากที่กฎหมายกำหนดไว้ก็ได้ และคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาให้ใช้ได้กับคดีทั้งปวงที่ศาลยุติธรรม มีอำนาจพิจารณาพิพากษาคดี ให้นำความข้างต้นใช้บังคับแก่การพิจารณาของศาลทหารด้วยโดยอนุโลม

ในกรณีที่ศาลปกครองเห็นว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่จะใช้บังคับแก่คดีใด ไม่สอดคล้องกับมาตรา ๕ วรรคหนึ่ง ให้ศาลปกครองส่งความเห็นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังผู้ตรวจการแผ่นดิน เพื่อดำเนินการต่อไป และให้ศาลดำเนินการพิจารณาและพิพากษาคดีต่อไป

การดำเนินการทั้งหลายดังกล่าวข้างต้น ให้เป็นไปตามระเบียบที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา ระเบียบที่ประชุมใหญ่ตุลาการพระธรรมนูญในศาลทหารสูงสุด หรือระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุด แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖)

๒.๓ กำหนดให้คณะกรรมการพัฒนากฎหมายจะเสนอแนะหรือให้ความเห็นแก่คณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง การกำหนดแนวทาง หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และจะให้คำปรึกษาแก่หน่วยงานของรัฐเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ก็ได้ (มาตรา ๗)

๒.๔ กำหนดให้ในการจัดทำร่างกฎหมาย หน่วยงานของรัฐหากได้ดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้ในส่วนที่เป็นสาระสำคัญแล้ว แม้จะไม่ครบถ้วนก็ไม่ทำให้การจัดทำร่างกฎหมายนั้นเสียไป (มาตรา ๘)

๒.๕ กำหนดให้ในกรณีมีกฎหมายกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎหมายหรือการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้เป็นการเฉพาะให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการตามกฎหมายนั้น (มาตรา ๙)

๒.๖ กำหนดให้ในกรณีที่พระราชบัญญัตินี้มิได้กำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการประกาศหรือเผยแพร่ให้ประชาชนทราบเป็นการทั่วไปไว้เป็นการเฉพาะ ให้ถือว่าการประกาศหรือเผยแพร่ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐหรือระบบหรือวิธีการอื่นใดที่ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้โดยสะดวก เป็นการดำเนินการโดยชอบด้วยพระราชบัญญัตินี้แล้ว (มาตรา ๑๐)

๒.๗ กำหนดให้สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) รับผิดชอบในการจัดให้มีบำรุงรักษาและพัฒนาระบบกลางตามที่สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการ้องขอ เพื่อใช้ในการดำเนินการรับฟังความคิดเห็น เปิดเผยข้อมูล รับจดแจ้งผู้เกี่ยวข้อง ประกาศรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ รวบรวมและเผยแพร่ข้อมูลกฎหมายและกฎเกณฑ์ รับข้อร้องเรียนหรือข้อเสนอแนะจากองค์กรที่เกี่ยวข้องหรือประชาชน และการดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนด (มาตรา ๑๑)

๓. หมวด ๒ การตรวจสอบความจำเป็น การรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ

๓.๑ กำหนดให้เมื่อเสนอให้มีการตรากฎหมาย หน่วยงานของรัฐต้องแสดงเหตุผลความจำเป็นในการตรากฎหมายและต้องวิเคราะห์โดยมีข้อมูลและเอกสารหลักฐานประกอบชัดเจนว่าไม่เป็นการสร้างภาระแก่ประชาชนเกินความจำเป็น คุ้มค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐและประชาชน รวมทั้งไม่สามารถใช้มาตรการหรือวิธีการอื่นใดนอกจากการตราเป็นกฎหมาย (มาตรา ๑๒)

๓.๒ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐดำเนินการรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบกลางและจะใช้วิธีการอย่างหนึ่งหรือหลายวิธีตามที่กำหนดด้วยก็ได้ เช่น การรับฟังความคิดเห็นผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศการจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น การสัมภาษณ์ หรือการเชิญให้เข้าร่วมชี้แจงแสดงความคิดเห็น (มาตรา ๑๓)

๓.๓ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐนำหลักการหรือประเด็นสำคัญของร่างกฎหมายไปรับฟังความคิดเห็น โดยต้องประกาศวิธีการรับฟังความคิดเห็น ระยะเวลาเริ่มต้นและสิ้นสุด รวมทั้งข้อมูลประกอบการรับฟังความคิดเห็นอย่างน้อยตามรายการที่กำหนด เช่น สภาพปัญหา สาเหตุของปัญหา และ ความจำเป็นที่ต้องตรากฎหมายขึ้น บุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับผลกระทบ และผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น (มาตรา ๑๔)

๓.๔ เพื่อประโยชน์ในการรับฟังความคิดเห็น ให้สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีการับจดแจ้งผู้เกี่ยวข้องผ่านระบบกลาง โดยสำนักงานอาจเพิ่มรายชื่อผู้เกี่ยวข้องซึ่งสมควรรับฟังความคิดเห็นหรือเพิ่มรายชื่อผู้เกี่ยวข้องที่ได้รับแจ้งจากหน่วยงานของรัฐซึ่งรับผิดชอบในการปฏิบัติหรือบังคับการตามกฎหมายไว้ในระบบกลางด้วยก็ได้ (มาตรา ๑๕)

๓.๕ เมื่อรับฟังความคิดเห็นแล้วให้หน่วยงานของรัฐนำผลการรับฟังความคิดเห็นไปประกอบการวิเคราะห์ผลกระทบและการจัดทำร่างกฎหมาย และให้สรุปผลการรับฟังความคิดเห็นโดยอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามที่กำหนด (มาตรา ๑๖)

๓.๖ ในการวิเคราะห์ผลกระทบ หน่วยงานของรัฐต้องกระทำอย่างรอบด้านและเป็นระบบ โดยให้นำผลการรับฟังความคิดเห็นมาประกอบการพิจารณาและจัดทำเป็นรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญตามที่กำหนดตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี (มาตรา ๑๗)

๓.๗ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็น ตามมาตรา ๑๖ และรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบตามมาตรา ๑๗ ผ่านระบบกลางและจะใช้วิธีการอื่นด้วยก็ได้ (มาตรา ๑๘)

๓.๘ กำหนดหลักเกณฑ์อันเป็นข้อยกเว้นในการรับฟังความคิดเห็นและการเปิดเผยสรุปผลการรับฟังความคิดเห็นในการจัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับการรักษาความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศร่างกฎหมายที่มิได้ใช้บังคับเป็นการทั่วไปกับประชาชน ร่างกฎหมายที่จำเป็นต้องตราขึ้นโดยรีบด่วน เพื่อประโยชน์สำคัญของประเทศเกี่ยวกับความปลอดภัยสาธารณะ ความมั่นคงในทางเศรษฐกิจของประเทศหรือป้องปัดภัยพิบัติสาธารณะ หรือร่างกฎหมายอื่นที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน (มาตรา ๑๙)

๓.๙ สภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภา หรือที่ประชุมร่วมกันของรัฐสภาอาจมีมติหรือตราข้อบังคับให้มีการรับฟังความคิดเห็นหรือวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นจากกฎหมายก่อนหรือในระหว่างการพิจารณาร่างกฎหมายได้ตามที่เห็นสมควร (มาตรา ๒๐)

๔. หมวด ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย

๔.๑ หน่วยงานของรัฐต้องตรวจสอบและพิจารณาจัดทำร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามที่กำหนด ดังนี้

๑) สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ โดยในกรณีที่เป็นการจัดทำร่างพระราชบัญญัติหรือประมวลกฎหมายต้องสอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งต่อพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญด้วย

๒) สอดคล้องและไม่ขัดหรือแย้งกับแผนการปฏิรูปประเทศ

๓) สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๔) ยกเลิกหรือปรับปรุงกฎหมายที่หมดความจำเป็นหรือไม่สอดคล้องกับสภาพการณ์หรือที่เป็นอุปสรรคต่อการดำรงชีวิตหรือการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เป็นภาระแก่ประชาชน

๕) ไม่ใช้ระบบอนุญาต เว้นแต่มีเหตุจำเป็นเพื่อรักษาประโยชน์ของประเทศชาติหรือประชาชน หรือมีกรณีจำเป็นอันไม่อาจหลีกเลี่ยงได้ ทั้งนี้ ในกรณีที่จำเป็นต้องมีระบบอนุญาต การกำหนดระยะเวลาหรือขั้นตอนในการพิจารณายื่นคำขออนุญาตดำเนินการต่าง ๆ ต้องคำนึงถึงหลักการและสาระสำคัญของกฎหมายเกี่ยวกับการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ

๖) ไม่ใช้ระบบคณะกรรมการ เว้นแต่เพื่อกำหนดนโยบาย หรือกำกับ หรือกำหนดหลักเกณฑ์หรือเพื่อการอื่นที่จำเป็น ทั้งนี้ ในกรณีที่นำระบบคณะกรรมการมาใช้ ให้ระบุให้ชัดเจนด้วยว่ามติของคณะกรรมการผูกพันหน่วยงานที่มีผู้แทนเป็นกรรมการโดยตำแหน่งด้วย

๗) การมีบทบัญญัติให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจในการออกคำสั่งทางปกครอง หรือดำเนินกิจการทางปกครอง ให้กระทำได้เท่าที่จำเป็น ทั้งนี้ ในกรณีที่กำหนดให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีดุลพินิจ ให้กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ดุลพินิจและระยะเวลาในการดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ที่เป็นสาระสำคัญไว้ในร่างกฎหมายให้ชัดเจน

๘) การกำหนดโทษอาญาสำหรับการกระทำความผิดใด ให้คำนึงถึงหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(ก) การกระทำนั้นต้องกระทบต่อความมั่นคงหรือความปลอดภัยของประเทศ ความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชนอย่างร้ายแรง หรือมีผลกระทบต่อส่วนรวม

(ข) เป็นกรณีที่ไม่สามารถใช้มาตรการอื่นใดเพื่อบังคับใช้กฎหมายอย่างได้ผลและมีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะให้ประชาชนปฏิบัติตามกฎหมายได้

๙) หลักเกณฑ์อื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๒๑)

๔.๒ กำหนดให้ในการจัดทำร่างกฎหมายใดที่จะกำหนดให้มีโทษอาญา โทษทางปกครอง หรือสภาพบังคับที่เป็นผลร้ายอื่นแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม หรือมีบทบัญญัติที่กำหนดให้การขออนุญาตหรืออนุญาตหรือการปฏิบัติตามกฎหมายนั้นต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือเงื่อนไขที่จะกำหนดไว้ในกฎซึ่งจะออกในภายหลัง ในร่างกฎหมายนั้นต้องมีบทบัญญัติ ที่ห้ามมิให้ใช้บทบัญญัติดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐพร้อมที่จะปฏิบัติ ตามกฎหมายหรือจนกว่าจะมีการออกกฎดังกล่าวแล้ว

กฎหมายที่มิใช่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญที่กำหนดให้ต้องมีการออกกฎ หรือกำหนดให้รัฐต้องดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใด หากมิได้มีการออกกฎหรือยังมิได้ดำเนินการนั้นภายในระยะเวลา ๒ ปี นับแต่วันที่กฎหมายมีผลใช้บังคับ และบทบัญญัติในเรื่องนั้นก่อภาระหรือเป็นผลร้ายต่อประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวสิ้นผลบังคับ แต่ในกรณีที่บทบัญญัตินั้นให้สิทธิประโยชน์แก่ประชาชน ให้บทบัญญัติดังกล่าวมีผลบังคับได้โดยไม่ต้องมีกฎหรือดำเนินการดังกล่าว และคณะรัฐมนตรีจะมีมติขยายระยะเวลา ๒ ปีออกไปอีกก็ได้ แต่ขยายได้ไม่เกิน ๑ ปี และต้องมีมติก่อนที่จะครบกำหนดเวลา ๒ ปี

ในกรณีที่ศาลยุติธรรมหรือศาลปกครองจะใช้บทบัญญัติแห่งกฎหมายข้างต้นบังคับแก่คดีใด ถ้าศาลเห็นเองหรือคู่ความโต้แย้งพร้อมด้วยเหตุผลและศาลเห็นว่าเป็นเหตุผลอันสมควร ให้ศาลส่งความเห็นต่อประธานศาลฎีกาเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกา หรือประธานศาลปกครองสูงสุดเพื่อเสนอต่อที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดเพื่อวินิจฉัย ในระหว่างนั้นให้ศาลดำเนินการพิจารณาต่อไปได้ แต่ให้รอการพิพากษาคดีไว้ชั่วคราวจนกว่าจะมีคำวินิจฉัยของที่ประชุมใหญ่ศาลฎีกาหรือที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี

คำวินิจฉัยว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายในเรื่องใดสิ้นผลบังคับใช้ให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา และคำวินิจฉัยดังกล่าวไม่กระทบต่อคำพิพากษาของศาลอันถึงที่สุดแล้ว เว้นแต่ในคดีอาญาให้ถือว่าผู้ซึ่งเคยถูกศาลพิพากษาว่ากระทำความผิดตามบทบัญญัติแห่งกฎหมายที่สิ้นผลบังคับ เป็นผู้ไม่เคยต้องคำพิพากษาว่า ได้กระทำความผิด หรือถ้าผู้นั้นยังรับโทษอยู่ก็ให้การลงโทษนั้นสิ้นสุดลง แต่ไม่ก่อให้เกิดสิทธิที่จะเรียกร้องค่าชดเชยหรือค่าเสียหายใด ๆ

ในกรณีที่กฎหมายใดบัญญัติให้มีผลใช้บังคับภายหลังจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาตามระยะเวลาที่กำหนด หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายนั้น มีหน้าที่ต้องจัดทำร่างกฎทั้งปวงให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และในกรณีที่ต้องเสนอกฎต่อคณะรัฐมนตรี อาจเสนอคณะรัฐมนตรีก่อนวันที่กฎหมายนั้นจะมีผลใช้บังคับ และให้คณะรัฐมนตรีมีอำนาจอนุมัติหลักการได้แม้ว่ากฎหมายนั้นยังไม่มีผลใช้บังคับก็ตาม (มาตรา ๒๒)

๔.๓ ในกรณีที่ร่างกฎหมายกำหนดให้ออกกฎเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์ การใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐ กฎดังกล่าวต้องกำหนดให้การใช้ดุลพินิจเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังนี้

๑) ไม่ขัดหรือแย้งต่อหลักการสำคัญที่รัฐธรรมนูญรับรอง

๒) สอดคล้องกับหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี

๓) สอดคล้องและปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

๔) ต้องยึดหลักความพอสมควรแก่เหตุ และหลักความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์ที่ส่วนรวมจะได้รับกับสิทธิและเสรีภาพและประโยชน์ที่บุคคลต้องเสียไป

๕) ต้องยึดหลักความเสมอภาคและต้องไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยไม่เป็นธรรม ต่อบุคคล (มาตรา ๒๓)

๔.๔ ให้หน่วยงานของรัฐจัดทำแนวทางปฏิบัติในการใช้ดุลพินิจของเจ้าหน้าที่ของรัฐให้ทันสมัยและเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ และมิให้บังคับใช้แนวทางดังกล่าวในทางที่เป็นผลร้ายแก่บุคคลจนกว่าจะมีการเผยแพร่ให้ประชาชนทราบ (มาตรา ๒๔)

๕. หมวด ๔ การตรวจสอบผลการรับฟังความคิดเห็นและการวิเคราะห์ผลกระทบ

๕.๑ ในการเสนอร่างกฎหมายหรือหลักการของร่างกฎหมายต่อคณะรัฐมนตรีให้หน่วยงานของรัฐเสนอเอกสารตามที่กำหนดต่อสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๑) ร่างกฎหมายหรือหลักการและสาระสำคัญของร่างกฎหมายที่จะจัดทำขึ้น

๒) สรุปผลการรับฟังความคิดเห็น

๓) รายงานการวิเคราะห์ผลกระทบ (มาตรา ๒๕)

๕.๒ ในการตรวจพิจารณาร่างกฎหมายของคณะกรรมการกฤษฎีกา หรือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ให้นำเอกสารตามมาตรา ๒๕ มาประกอบการพิจารณา และให้ดำเนินการ ดังนี้

๑) ตรวจสอบความจำเป็นในการตรากฎหมาย

๒) ตรวจพิจารณาร่างกฎหมายให้สอดคล้องกับหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๕ และที่กำหนดไว้ในหมวด ๓ การตรวจสอบเนื้อหาของร่างกฎหมาย

๓) กรณีที่เห็นสมควรจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นหรือการวิเคราะห์ผลกระทบเพิ่มเติม สำนักงานจะดำเนินการดังกล่าวเองหรือจะแจ้งให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการก็ได้ (มาตรา ๒๖)

๕.๓ ในการเสนอร่างกฎหมายต่อรัฐสภา ให้คณะรัฐมนตรีจัดส่งเอกสาร ตามมาตรา ๒๕ (๒) และ (๓) และเอกสารตามมาตรา ๒๖ (๓) เพื่อประกอบการพิจารณาของรัฐสภา และให้เปิดเผยเอกสารดังกล่าวไว้ในระบบกลางด้วย (มาตรา ๒๗)

๖. หมวด ๕ การประเมินผลสัมฤทธิ์

๖.๑ ในหมวดนี้ กฎหมายให้หมายความรวมถึงพระราชกำหนดและประกาศหรือคำสั่งบรรดาที่มีผลบังคับเช่นเดียวกับกฎหมายด้วย (มาตรา ๒๘)

๖.๒ บทบัญญัติในหมวดนี้ไม่ใช้บังคับแก่กฎหมายตามที่กำหนด โดยสรุป ดังนี้

๑) กฎหมายที่มีผลใช้บังคับเฉพาะระยะเวลาหนึ่งและระยะเวลานั้นได้ล่วงพ้นไปแล้ว

๒) กฎหมายที่บัญญัติให้ดำเนินการอย่างใดอย่างหนึ่งและได้มีการดำเนินการตามกฎหมายนั้นแล้ว

๓) กฎหมายว่าด้วยการปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม หรือการจัดตั้งหรือการจัดองค์กรของหน่วยงานของรัฐเฉพาะที่ไม่มีผลกระทบต่อประชาชน

๔) กฎหมายที่กำหนดลักษณะของเครื่องแสดงวิทยฐานะ เครื่องหมาย หรือเครื่องแบบ

๕) ประมวลกฎหมาย

๖) กฎหมายอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (มาตรา ๒๙)

๖.๓ การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้ดำเนินการประเมินผลที่เกิดจากการบังคับใช้กฎหมายและกฎที่ออกตามกฎหมายนั้นในคราวเดียวกัน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายการมีกฎหมายเพียงเท่าที่จำเป็น การพัฒนากฎหมายให้สอดคล้องกับหลักสากลและพันธกรณีระหว่างประเทศ การลดความซ้ำซ้อนและขัดแย้งกันของกฎหมาย การลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความเป็นธรรมในสังคมและการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศ (มาตรา ๓๐)

๖.๔ ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ต้องดำเนินการโดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง รวมทั้งต้องคำนึงถึงเรื่องความได้สัดส่วนระหว่างประโยชน์ที่ได้รับจากการบรรลุตามวัตถุประสงค์ของกฎหมายเทียบกับภาระของประชาชนและทรัพยากรที่ใช้ในการบังคับการตามกฎหมาย สถิติการดำเนินคดีและการลงโทษอาญาตามกฎหมาย ความสอดคล้องหรือการอนุวัติการตามพันธกรณีระหว่างประเทศและเรื่องอื่นตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด (มาตรา ๓๑)

๖.๕ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายฉบับใดเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้น ในกรณีที่มีหน่วยงานของรัฐรับผิดชอบหลายหน่วย ให้ผู้รักษาการตามกฎหมายกำหนดให้หน่วยงานของรัฐ หน่วยหนึ่งหรือหลายหน่วยเป็นผู้รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายฉบับนั้น (มาตรา ๓๒)

๖.๖ กำหนดให้ผู้รักษาการตามกฎหมายหรือนายกรัฐมนตรีประกาศรายชื่อกฎหมายและหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามมาตรา ๓๒ ไว้ในระบบกลางภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ (มาตรา ๓๓)

๖.๗ การประเมินผลสัมฤทธิ์ให้กระทำอย่างน้อยทุก ๕ ปีนับแต่วันที่กฎหมายนั้นมีผลใช้บังคับ (มาตรา ๓๔)

๖.๘ ในการประเมินผลสัมฤทธิ์ ให้หน่วยงานของรัฐกระทำตามแนวทางที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี และแจ้งผลการประเมินผลสัมฤทธิ์ไว้ในระบบกลาง (มาตรา ๓๕)

๗. หมวด ๖ การเข้าถึงบทบัญญัติของกฎหมาย โดยกำหนดให้หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบการบังคับใช้กฎหมายจัดให้มีและเผยแพร่ข้อมูลดังต่อไปนี้ไว้ในระบบกลาง

๗.๑ ตัวบทกฎหมายและกฎเกณฑ์ที่อยู่ในความรับผิดชอบที่ครบถ้วนและเป็นปัจจุบัน โดยกฎเกณฑ์ดังกล่าว หมายความรวมถึง พระราชกฤษฎีกา กฎกระทรวง ระเบียบ ข้อบังคับ ข้อกำหนด ประกาศ หนังสือเวียน หนังสือสั่งการ คำสั่ง คำพิพากษา คำวินิจฉัยของศาลหรือคณะกรรมการ การตีความกฎหมาย การตอบข้อหารือหรือแนวปฏิบัติ และให้หมายความรวมถึงเอกสารหรือการสั่งการ ที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีผลต่อการบังคับใช้หรือปฏิบัติตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐหรือประชาชน ตามที่คณะกรรมการพัฒนากฎหมายกำหนด คำแปลของกฎหมายเป็นภาษาที่ใช้ในการทำงานของอาเซียน คำอธิบายโดยสรุปสาระสำคัญของกฎหมายในลักษณะที่ประชาชน จะสามารถเข้าใจได้

กฎหมายใดไม่มีหน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบโดยตรง ให้เป็นหน้าที่ของสำนักงานที่จะเป็นผู้จัดทำ โดยการดำเนินการให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และรูปแบบที่สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) และสำนักงานร่วมกันกำหนด (มาตรา ๓๖)

๘. บทเฉพาะกาล

๘.๑ กำหนดให้พระราชกฤษฎีกาการทบทวนความเหมาะสมของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๕๘ มีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ และเมื่อแนวทางเกี่ยวกับการประเมินผลสัมฤทธิ์ตามหมวด ๕ การประเมินผลสัมฤทธิ์ มีผลใช้บังคับแล้ว ให้พระราชกฤษฎีกาดังกล่าวเป็นอันยกเลิก (มาตรา ๓๗)

๘.๒ กำหนดให้การดำเนินการในเรื่องใดต้องกระทำผ่านระบบกลาง ถ้าการจัดทำระบบกลางยังไม่แล้วเสร็จ ให้ถือว่าการดำเนินการผ่านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศของหน่วยงานของรัฐเป็นการดำเนินการผ่านระบบกลางตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓๘)

๘.๓ ระยะเวลา ๒ ปีตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง ให้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ และระยะเวลา ๙๐ วันตามมาตรา ๓๓ ให้นับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับ (มาตรา ๓๙)

๘.๔ บรรดากฎ ระเบียบ หรือมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องและการวิเคราะห์ผลกระทบเพื่อประกอบการจัดทำร่างกฎหมายรวมทั้งการจัดทำร่างกฎหมาย ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับให้ใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีกฎกระทรวงหลักเกณฑ์ วิธีการ หรือแนวทางที่ออกตามความในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๐)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

หลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีกฎหมายว่าด้วยหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ส่วนราชการ” หมายความว่า หน่วยงานของรัฐในฝ่ายพลเรือน ทหาร หรือตำรวจที่มีกฎหมายกำหนดให้มีฐานะหรือเรียกว่าส่วนราชการ

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่ง

“กรรมการ” หมายความว่า กรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่ง

มาตรา ๔ ในการพิจารณาเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี อย่างน้อยต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นตำแหน่งที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยหรือตามกฎหมายอื่น

(๒) เป็นตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการไม่ว่าส่วนราชการนั้นจะมีฐานะเป็นนิติบุคคลหรือไม่

(๓) เป็นตำแหน่งประเภทบริหารซึ่งมีหน้าที่และอำนาจตามกฎหมายในการบังคับบัญชา บริหารงาน บริหารงานบุคคล และบริหารงบประมาณของส่วนราชการนั้น ซึ่งไม่รวมถึงหน้าที่และอำนาจในฐานะผู้รับมอบอำนาจ

มาตรา ๕ เพื่อประโยชน์ในการเทียบตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้องค์กรกลางบริหารงานบุคคลตามกฎหมายของแต่ละส่วนราชการวางระเบียบเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี สำหรับใช้กับข้าราชการในส่วนราชการของตน โดยการวางระเบียบดังกล่าวอย่างน้อยต้องมีหลักเกณฑ์ตามที่กำหนดในมาตรา ๔ รวมทั้งมีหน้าที่และอำนาจในการเทียบตำแหน่งข้าราชการในส่วนราชการของตนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนั้น

ระเบียบตามวรรคหนึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้วย

มาตรา ๖ ในกรณีที่องค์กรกลางบริหารงานบุคคลของส่วนราชการใดมีปัญหาอันไม่อาจหาข้อยุติได้ในการพิจารณาเทียบตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ส่งเรื่องไปยังคณะกรรมการตามมาตรา ๗ โดยคณะกรรมการต้องพิจารณาให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง

การวินิจฉัยชี้ขาดของคณะกรรมการให้เป็นที่สุด และให้ส่วนราชการดำเนินการให้เป็นไปตามคำวินิจฉัยนั้น

มาตรา ๗ ให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่งคณะหนึ่ง มีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเทียบตำแหน่งและกำหนดหลักเกณฑ์กลางสำหรับเป็นแนวทางโดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ ประกอบด้วย

(๑) รองนายกรัฐมนตรีซึ่งนายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการ

(๒) กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงการคลัง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาระบบราชการ ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ และผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๓) กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้มีความรู้หรือความเชี่ยวชาญอันจะเป็นประโยชน์แก่การพิจารณาเทียบตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ จำนวนไม่เกินสามคน

ให้เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนคนหนึ่งเป็นเลขานุการ และแต่งตั้งข้าราชการในสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนอีกไม่เกินสองคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ให้สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือนทำหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการ

มาตรา ๘ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๗ (๓) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

การพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ และการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือการแต่งตั้งเพิ่ม ให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง

มาตรา ๙ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ให้นำบทบัญญัติว่าด้วยคณะกรรมการที่มีอำนาจดำเนินการพิจารณาทางปกครองตามกฎหมายว่าด้วยวิธีปฏิบัติราชการทางปกครองมาใช้บังคับแก่การประชุมของคณะกรรมการโดยอนุโลม

มาตรา ๑๐ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์กลางเพื่อเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการอื่นกับตำแหน่งอธิบดีทำให้เกิดปัญหาในการพิจารณาสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์กลางสำหรับการพิจารณาเทียบตำแหน่งดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติของส่วนราชการต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐและประเทศ รวมทั้งให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่งเพื่อทำหน้าที่ชี้ขาดในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือปัญหาในการปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชการต่างประเภทเพื่อประโยชน์ในการใช้หลักเกณฑ์กลางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีเจตนารมณ์เพื่อจัดให้มีกฎหมายว่าด้วยการเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี เพื่อเป็นการกำหนดให้มีหลักเกณฑ์กลางเพื่อเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการอื่นกับตำแหน่งอธิบดี รวมไปถึงให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่งขึ้นเพื่อแก้ไขปัญหาในการพิจารณาขององค์กรกลางบริหารงานบุคคลของส่วนราชการต่าง ๆ โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ ในวันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๖ ก วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากในปัจจุบันยังไม่มีการกำหนดหลักเกณฑ์กลางเพื่อเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการอื่นกับตำแหน่งอธิบดีทำให้เกิดปัญหาในการพิจารณาสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์กลางสำหรับการพิจารณาเทียบตำแหน่งดังกล่าว เพื่อให้การปฏิบัติของส่วนราชการต่าง ๆ มีความสอดคล้องกัน เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการบริหารงานบุคคลภาครัฐและประเทศรวมทั้งให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่งเพื่อทำหน้าที่ชี้ขาดในกรณีที่มีข้อสงสัยหรือปัญหาในการปฏิบัติเกี่ยวกับข้าราชกาต่างประเภทเพื่อประโยชน์ในการใช้หลักเกณฑ์กลางดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดคำนิยามของคำว่า “ข้อมูลส่วนบุคคล” หมายความว่า หน่วยราชการของรัฐในฝ่ายพลเรือน ทหาร หรือตำรวจ ที่มีกฎหมายกำหนดให้มีฐานะหรือเรียกว่าส่วนราชการ คำว่า “คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่ง คำว่า “กรรมการ” หมายความหว่า กรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่ง (มาตรา ๓)

๒. กำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดีตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้องค์การกลางบริหารงานบุคคลตามกฎหมายของแต่ละส่วนราชการมีหน้าที่และอำนาจในการเทียบตำแหน่งข้าราชการในส่วนราชการของตนตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในระเบียบนั้น (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้มีคณะกรรมการวินิจฉัยชี้ขาดการเทียบตำแหน่งโดยมีหน้าที่และอำนาจในการพิจารณาวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการเทียบตำแหน่งและหลักเกณฑ์กลางสำหรับเป็นแนวทางโดยไม่ขัดต่อพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗)

๕. กำหนดให้การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๙)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การกำกับดูแลตลาดทุนและการดำเนินธุรกรรมที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โปร่งใส และคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุน รวมทั้งเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของตลาดทุนและการพัฒนาของนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการเงิน ตลอดจนเสริมสร้างศักยภาพในการแข่งขันและการเติบโตของตลาดทุนไทย ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๔/๑ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดให้การประกอบกิจการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งไม่เป็นธุรกิจหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๖/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖/๑ ให้มีคณะกรรมการกำกับตลาดทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย เลขาธิการเป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมายหนึ่งคน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยผ่านการคัดเลือกตามที่กำหนดในมาตรา ๓๑/๗ อีกไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อยสองคนต้องมีประสบการณ์ในการบริหารกิจการบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทหลักทรัพย์”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๑๖/๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะกรรมการคัดเลือกภายในหกสิบวันเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดในมาตรา ๓๑/๗ ทั้งนี้ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑/๑) และ (๑/๒) ของมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“(๑/๑) มีอายุไม่เกินหกสิบปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง

(๑/๒) เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านตลาดทุน เศรษฐศาสตร์ หรือการเงินการธนาคาร”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิก (๓) ของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๒/๒ ให้เลขาธิการได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรี ทั้งนี้ ในการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการ ให้คำนึงถึงข้อห้ามมิให้ประกอบอาชีพตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒/๑ ด้วย”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑/๒ ให้สำนักงานด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ก.ล.ต. จัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงานเสนอรัฐมนตรีเพื่อทราบเป็นประจำทุกปี และเปิดเผยไว้ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้

ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรหรือจำเป็น สำนักงานด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจแก้ไขเพิ่มเติมแผนการดำเนินงานของสำนักงานได้ โดยให้นำความในวรรคหนึ่งมาใช้บังคับโดยอนุโลม

แผนการดำเนินงานของสำนักงานที่จัดทำขึ้นตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำเป็นแผนสามปี เพื่อส่งเสริมให้การกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้ลงทุน เสริมสร้างความเป็นธรรม ความมีประสิทธิภาพ ความโปร่งใสของตลาดทุน และลดความเสี่ยงของระบบการเงิน ซึ่งต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑/๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑/๓ ในกรณีที่จะต้องมีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือในคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกจำนวนเจ็ดคนเพื่อทำหน้าที่คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าว

คณะกรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ไม่เกินตำแหน่งละหนึ่งคน

บุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามวรรคสอง ให้หมายความรวมถึงบุคคลซึ่งเคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติด้วย

กรรมการคัดเลือกต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา และไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง

ให้คณะกรรมการคัดเลือกตามวรรคหนึ่งพิจารณาเลือกกรรมการคนหนึ่ง เป็นประธานกรรมการคัดเลือก

ให้คณะกรรมการคัดเลือกได้รับค่าตอบแทนจากสำนักงานตามที่รัฐมนตรีกำหนดและให้ถือว่าเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของสำนักงาน”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑/๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑/๗ ในการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. และคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้บุคคลดังต่อไปนี้ร่วมกันเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสองเท่าของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะแต่งตั้งต่อคณะกรรมการคัดเลือก

(๑) การคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้ประธานกรรมการ ก.ล.ต. และกรรมการ ก.ล.ต. ที่มิใช่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันเสนอรายชื่อ

(๒) การคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. เสนอรายชื่อ

ในกรณีที่คณะกรรมการคัดเลือกไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอตามวรรคหนึ่ง คณะกรรมการคัดเลือกมีอำนาจให้มีการดำเนินการเสนอรายชื่อใหม่ได้

เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. หรือคณะกรรมการกำกับตลาดทุน แล้วแต่กรณีแล้ว ให้เสนอชื่อต่อรัฐมนตรีเพื่อแต่งตั้ง”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๙๑/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๙๑/๑ เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เหมาะสมกับรูปแบบการประกอบธุรกิจและได้สัดส่วนกับความจำเป็นในการคุ้มครองผู้ลงทุน คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจประกาศกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่ประกอบธุรกิจในลักษณะตามที่กำหนดได้รับยกเว้นการปฏิบัติหรือปฏิบัติแตกต่างไปจากบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ การกำกับและควบคุม ของหมวดนี้ ทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้

ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งถือปฏิบัติด้วยก็ได้”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๙๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๙๖ คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจประกาศกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนดสำหรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แต่ละประเภทหรือแต่ละลักษณะก็ได้”

มาตรา ๑๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๔/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๒๔/๑ ในการจัดการกองทุนรวม ให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนทั้งปวง โดยใช้ความรู้ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ

ให้บริษัทหลักทรัพย์จัดให้มีนโยบายการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการจัดการกองทุนรวม รวมทั้งติดตามดูแลการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและการกระทำที่อาจมีลักษณะไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหน่วยลงทุนหรืออาจทำให้ผู้ถือหน่วยลงทุนเสียประโยชน์อันพึงได้รับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๒๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๒๙ ในการจัดการกองทุนรวม บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามโครงการจัดการกองทุนรวมที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงาน

การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการให้กระทำโดยการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน ซึ่งจะดำเนินการโดยการจัดประชุมผู้ถือหน่วยลงทุนหรือการส่งหนังสือขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนก็ได้

ให้บริษัทหลักทรัพย์แจ้งการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือวิธีการจัดการให้สำนักงานทราบ รวมทั้งแจ้งไปยังผู้ถือหน่วยลงทุนทุกคนและเผยแพร่ในลักษณะที่ผู้ลงทุนทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่มีมติให้แก้ไข”

มาตรา ๑๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๒๙/๑ มาตรา ๑๒๙/๒ มาตรา ๑๒๙/๓ และมาตรา ๑๒๙/๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๒๙/๑ การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการในกรณีดังต่อไปนี้ บริษัทหลักทรัพย์อาจขอให้สำนักงานให้ความเห็นชอบแทนการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนตามมาตรา ๑๒๙ วรรคสองก็ได้

(๑) การเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเกี่ยวกับการขายและการรับซื้อคืนหน่วยลงทุน

(๒) การเพิ่มชนิดหน่วยลงทุนที่ไม่ทำให้สิทธิที่ผู้ถือหน่วยลงทุนมีอยู่เดิมด้อยลง

(๓) การดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของพระราชบัญญัตินี้

(๔) การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการในลักษณะที่สำนักงานประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒๙/๒ ในการประชุมผู้ถือหน่วยลงทุนตามมาตรา ๑๒๙ ต้องมีผู้ถือหน่วยลงทุนเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่ายี่สิบห้าคนหรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหน่วยลงทุนทั้งหมด และต้องมีหน่วยลงทุนนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของโครงการจัดการกองทุนรวม จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมผู้ถือหน่วยลงทุนครั้งใด เมื่อล่วงเวลานัดไปแล้วถึงหนึ่งชั่วโมง แต่ผู้ถือหน่วยลงทุนที่เข้าร่วมประชุมไม่ครบเป็นองค์ประชุมตามที่กำหนดในวรรคหนึ่ง บริษัทหลักทรัพย์อาจนัดประชุมใหม่ โดยในการประชุมครั้งหลังนี้ไม่บังคับว่าจะต้องครบองค์ประชุม

มติของผู้ถือหน่วยลงทุน ให้ถือคะแนนเสียงข้างมากของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดของผู้ถือหน่วยลงทุนซึ่งเข้าร่วมประชุมและมีสิทธิออกเสียงลงคะแนน เว้นแต่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนจะประกาศกำหนดให้ต้องได้คะแนนเสียงของจำนวนหน่วยลงทุนที่มากกว่านั้น

ให้นำความในวรรคหนึ่ง วรรคสอง และวรรคสาม มาใช้บังคับกับการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนโดยการส่งหนังสือขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๑๒๙/๓ การส่งหนังสือนัดประชุมหรือหนังสือขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน ข้อมูลที่ต้องแจ้งในหนังสือนัดประชุมหรือหนังสือขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน การจัดการประชุม สิทธิในการออกเสียงลงคะแนน การมอบฉันทะ และการดำเนินการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด

มาตรา ๑๒๙/๔ ในการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนครั้งใด ไม่ว่าจะโดยการจัดประชุมผู้ถือหน่วยลงทุนหรือโดยการส่งหนังสือขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน หากผู้ถือหน่วยลงทุนเห็นว่า มติของผู้ถือหน่วยลงทุนในครั้งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือบริษัทหลักทรัพย์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๙/๒ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๙/๓ ผู้ถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่าห้าคนและมีหน่วยลงทุนนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของโครงการจัดการกองทุนรวมนั้นจะร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนมติของผู้ถือหน่วยลงทุนครั้งนั้นก็ได้ แต่ต้องร้องขอต่อศาลภายในสี่สิบห้าวันนับแต่วันที่ผู้ถือหน่วยลงทุนมีมติให้แก้ไข”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นส่วนที่ ๘/๑ ธุรกิจหลักทรัพย์ในประเภทที่รัฐมนตรีกำหนด มาตรา ๑๔๐/๑ ของหมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

"ส่วนที่ ๘/๑
ธุรกิจหลักทรัพย์ในประเภทที่รัฐมนตรีกำหนด

มาตรา ๑๔๐/๑ ให้บริษัทหลักทรัพย์ในประเภทธุรกิจหลักทรัพย์ตาม (๗) ของบทนิยามคำว่า "ธุรกิจหลักทรัพย์" ในมาตรา ๔ ประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด"

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๔/๑ และมาตรา ๑๕๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

"มาตรา ๑๕๔/๑ ตลาดหลักทรัพย์ต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคง ความเป็นธรรม การตรวจสอบได้ และความเรียบร้อยในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ของตลาดทุนและการคุ้มครองผู้ลงทุนเป็นสำคัญ

มาตรา ๑๕๔/๒ เพื่อให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์เป็นไปตามมาตรา ๑๕๓ และมาตรา ๑๕๔/๑ ตลาดหลักทรัพย์ต้องดำเนินการอย่างน้อยในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) มีแหล่งเงินทุนและระบบงานที่เพียงพอต่อการประกอบกิจการ สามารถรองรับความเสี่ยงจากการประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งมีมาตรการรองรับในสถานการณ์ฉุกเฉิน

(๒) มีระบบการซื้อขายหลักทรัพย์ ระบบบันทึกและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการเสนอราคาและการซื้อขายหลักทรัพย์ ระบบกำกับตรวจสอบการซื้อขายหลักทรัพย์ และระบบการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ ที่ส่งเสริมและรักษาความมั่นคง ความมีประสิทธิภาพ ตลอดจนความเป็นธรรมในการซื้อขายหลักทรัพย์

(๓) มีหลักเกณฑ์การรับสมาชิกที่เป็นธรรม มีหลักเกณฑ์ที่สมาชิกต้องปฏิบัติในการซื้อขายหลักทรัพย์ รวมทั้งมีมาตรการกำกับดูแลและลงโทษสมาชิกที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าว

(๔) มีหลักเกณฑ์การรับจดทะเบียนหลักทรัพย์ การดำรงสถานะ และการเพิกถอนหลักทรัพย์จดทะเบียน ตลอดจนการสร้างหลักธรรมาภิบาลและการเปิดเผยข้อมูลของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์จดทะเบียน

(๕) มีมาตรการในการป้องกันและจัดการความขัดแย้งทางผลประโยชน์

(๖) มีการจัดการข้อร้องเรียนหรือข้อพิพาทที่มีประสิทธิภาพและเป็นธรรม

ในกรณีที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. เห็นว่า การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่งในเรื่องใดอาจกระทบต่อความมั่นคง อาจก่อให้เกิดความไม่เป็นธรรม หรืออาจนำมาซึ่งความไม่เรียบร้อยในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการ ก.ล.ต. จะสั่งให้ตลาดหลักทรัพย์ปรับปรุง แก้ไข หรือยกเลิกการดำเนินงานนั้นก็ได้”

มาตรา ๒๐ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๕๙ ให้มีคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์คณะหนึ่งประกอบด้วยบุคคลซึ่งคณะกรรมการ ก.ล.ต. แต่งตั้งจำนวนไม่เกินหกคนตามกระบวนการที่กำหนดในมาตรา ๑๕๙/๑ และบุคคลซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้งอีกจำนวนไม่เกินสี่คน เป็นกรรมการ และให้ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์เป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์โดยตำแหน่ง

ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เลือกกรรมการตลาดหลักทรัพย์คนหนึ่งนอกจากผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์เป็นประธานกรรมการ และจะเลือกกรรมการตลาดหลักทรัพย์อีกคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการด้วยก็ได้”

มาตรา ๒๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๕๙/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๕๙/๑ บุคคลซึ่งคณะกรรมการ ก.ล.ต. แต่งตั้งเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๕๙ ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์และต้องมาจากรายชื่อที่เสนอโดยนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุน

ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง โดยอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งประเภทหรือลักษณะของนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุนซึ่งมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๖๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๖๐/๑ ในกรณีที่สมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เห็นว่า การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์เฉพาะด้านของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย สมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ อาจเลือกบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยจำนวนไม่เกินสองคนเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ก็ได้”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๖๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๖๑ ให้กรรมการตลาดหลักทรัพย์นอกจากผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งได้อีก แต่จะแต่งตั้งหรือเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคสอง ให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. พิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับระเบียบหรือข้อบังคับ”

มาตรา ๒๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก ของมาตรา ๑๗๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“ในกรณีที่การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคสองอาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจหรือประโยชน์ได้เสียของสมาชิก ผู้ลงทุน หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ ให้ตลาดหลักทรัพย์จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อน พร้อมทั้งจัดส่งรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบ

การขอความเห็นชอบระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคสามและการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคสี่ มิให้ใช้บังคับกับระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคสอง (๑๔) (๑๕) หรือ (๑๖) และระเบียบหรือข้อบังคับอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

หลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามวรรคสอง (๓) ต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ด้วย”

มาตรา ๒๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๑๘๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๑๘๒/๑ ให้ตลาดหลักทรัพย์นำส่งเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๒ ภายในหนึ่งร้อยห้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละเก้าสิบของรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย ภาษี และเงินสำรอง ทั้งนี้ ให้ใช้งบการเงินรวมของตลาดหลักทรัพย์ในการคำนวณจำนวนเงินนำส่ง

การกันเงินสำรองตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามประเภทและจำนวนที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนด และให้ตลาดหลักทรัพย์เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการกันเงินสำรองดังกล่าวไว้ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้”

มาตรา ๒๗ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๘๔ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์อาจประกาศกำหนดให้บุคคลที่มิใช่บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์สามารถทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนประเภทใดประเภทหนึ่งในตลาดหลักทรัพย์ได้”

มาตรา ๒๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๘๕ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๑๘๕ ห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนนอกตลาดหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหรือขายในฐานะนายหน้าหรือตัวแทนหรือในนามของสมาชิกเอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์หรือเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตามประเภทที่ได้รับใบอนุญาต”

มาตรา ๒๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๑๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๑๖ ให้นำความในมาตรา ๙๑ มาตรา ๑๕๔/๑ มาตรา ๑๕๔/๒ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐/๑ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๗๐/๑ มาตรา ๑๘๖ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๓ มาตรา ๑๙๔ และมาตรา ๑๙๗ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม”

มาตรา ๓๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๖/๑ กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนมาตรา ๒๑๘/๑ ถึงมาตรา ๒๑๘/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“หมวด ๖/๑
กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน

มาตรา ๒๑๘/๑ ในหมวดนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน

“คณะกรรมการประเมินผล” หมายความว่า คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

“ผู้จัดการกองทุน” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน

มาตรา ๒๑๘/๒ ให้จัดตั้งกองทุนขึ้นกองทุนหนึ่ง เรียกว่า “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน” มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์กรและโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของตลาดทุน

(๒) ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนหรือการกำกับดูแลตลาดทุน

(๓) เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุน การลงทุน และการพัฒนาตลาดทุน ให้แก่ผู้ลงทุน ประชาชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง

(๔) ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย อบรม และพัฒนาองค์ความรู้หรืองานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อตลาดทุน

มาตรา ๒๑๘/๓ กองทุนประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังต่อไปนี้

(๑) เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาจากตลาดหลักทรัพย์

(๒) เงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๘๒/๑

(๓) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้

(๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน

มาตรา ๒๑๘/๔ ให้กองทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๑๘/๒

การลงทุนหาผลประโยชน์จากเงินและทรัพย์สินของกองทุน การจัดตั้งนิติบุคคล การเข้าร่วมกิจการกับบุคคลอื่น หรือการถือหุ้นในบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัด ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๑๘/๕ ให้กองทุนมีอำนาจจ่ายเงินจากกองทุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) การดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน

(๒) การสนับสนุนทางการเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๑๘/๖

(๓) ค่าใช้จ่ายในการบริหารงานของกองทุน

(๔) ค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๑๘/๖ ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของตลาดหลักทรัพย์หรือกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษ และตลาดหลักทรัพย์จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุน คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณาให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์โดยอาจกำหนดเงื่อนไขตามที่เห็นสมควรได้

มาตรา ๒๑๘/๗ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน” ประกอบด้วย

(๑) ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เป็นประธานกรรมการ

(๒) รองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ

(๓) ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ

(๔) ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนสามคนซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๘/๘ เป็นกรรมการ

ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นเลขานุการ

มาตรา ๒๑๘/๘ บุคคลซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งเป็นกรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) ต้องมาจากรายชื่อที่เสนอโดยนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุน

ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการกองทุนตามวรรคหนึ่ง โดยอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินงานของกองทุน รวมทั้งประเภทหรือลักษณะของนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุนซึ่งมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นกรรมการกองทุน

มาตรา ๒๑๘/๙ ให้นำมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๐/๑ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔)

มาตรา ๒๑๘/๑๐ กรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้

มาตรา ๒๑๘/๑๑ ในกรณีที่กรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) พ้นจากตำแหน่งตามวาระและยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการกองทุนขึ้นใหม่ ให้กรรมการกองทุนที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการกองทุนที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ในกรณีที่กรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) พ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนเท่าที่เหลืออยู่ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้ดำเนินการแต่งตั้งกรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) แทนตำแหน่งที่ว่างภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ตำแหน่งว่างลง

มาตรา ๒๑๘/๑๒ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการกองทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) พ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๒๑๘/๙

(๔) คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์มีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๕) ขาดการประชุมคณะกรรมการกองทุนเกินสามครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร

มาตรา ๒๑๘/๑๓ ให้นำความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุนและการประชุมของคณะกรรมการกองทุนโดยอนุโลม

มาตรา ๒๑๘/๑๔ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลและดำเนินกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๘/๒ อำนาจหน้าที่ดังกล่าวให้รวมถึง

(๑) กำหนดนโยบายการบริหารงานและให้ความเห็นชอบแผนการดำเนินงาน แผนการเงินและงบประมาณประจำปีของกองทุน

(๒) พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการหรือกิจกรรมที่ขอรับการส่งเสริมหรือสนับสนุนจากกองทุน รวมทั้งติดตามและประเมินผลการดำเนินโครงการหรือกิจกรรมดังกล่าว

(๓) ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์

(๔) ควบคุมดูแลการดำเนินงานและการบริหารงานทั่วไป ตลอดจนออกระเบียบหรือข้อบังคับกองทุนในเรื่องดังต่อไปนี้

(ก) ข้อบังคับว่าด้วยการคัดเลือกผู้จัดการกองทุน การปฏิบัติงานและการมอบอำนาจของผู้จัดการกองทุน

(ข) การกำหนดตำแหน่ง คุณสมบัติเฉพาะ อัตราเงินเดือน ค่าจ้าง และเงินอื่นของพนักงานและลูกจ้างของกองทุน รวมถึงการบริหารงานทั่วไปและการบริหารงานบุคคล

(ค) การบริหารและจัดการการเงิน การพัสดุ การบัญชี การงบประมาณ และทรัพย์สินของกองทุน

(๕) กระทำการอื่นใดที่จำเป็นหรือเกี่ยวเนื่องเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุน

มาตรา ๒๑๘/๑๕ ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

มาตรา ๒๑๘/๑๖ ให้กรรมการกองทุน อนุกรรมการ กรรมการตรวจสอบ และกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนด

มาตรา ๒๑๘/๑๗ ให้กองทุนมีผู้จัดการคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกองทุนเป็นผู้แต่งตั้ง

ผู้จัดการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการกองทุนประกาศกำหนด

การดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง การปฏิบัติงาน การกำหนดค่าจ้างและประโยชน์ตอบแทนอื่นใดของผู้จัดการกองทุน ให้เป็นไปตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๑๘/๑๘ ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุนและรับผิดชอบการบริหารกิจการของกองทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

ในกิจการที่เกี่ยวกับบุคคลภายนอก ให้ผู้จัดการกองทุนเป็นผู้แทนของกองทุน เพื่อการนี้ผู้จัดการกองทุนจะมอบอำนาจให้บุคคลใดปฏิบัติงานเฉพาะอย่างแทนก็ได้ แต่ต้องเป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๑๘/๑๙ ให้กองทุนจัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการของกองทุนและจัดให้มีการสอบบัญชีเป็นประจำ

ให้กองทุนจัดทำงบการเงินส่งผู้สอบบัญชีภายในเก้าสิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี งบการเงินนั้นต้องมีการตรวจสอบและแสดงความเห็นโดยผู้สอบบัญชี

ในทุกรอบปีบัญชี ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งผู้สอบบัญชีซึ่งต้องเป็นผู้สอบบัญชีรับอนุญาต และให้ผู้สอบบัญชีได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบจำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการกองทุน

หลักเกณฑ์ วิธีการได้มา องค์ประกอบ และอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบตามวรรคสี่ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

มาตรา ๒๑๘/๒๐ ให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของกองทุน ทุกหนึ่งปี โดยให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน จำนวนไม่น้อยกว่าสามคนแต่ไม่เกินห้าคน เพื่อทำหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุน

(๒) รายงานข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการของกองทุน

(๓) รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการกองทุน

ให้คณะกรรมการประเมินผลรายงานผลการประเมินให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ทราบภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นรอบการประเมิน และให้กองทุนเผยแพร่รายงานผลการประเมินดังกล่าวต่อสาธารณชน

เมื่อคณะกรรมการประเมินผลได้ดำเนินการตามวรรคสองเสร็จแล้ว ให้คณะกรรมการประเมินผลพ้นจากหน้าที่

มาตรา ๒๑๘/๒๑ ให้กองทุนจัดทำรายงานประจำปีซึ่งแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และต้องเปิดเผยไว้ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้”

มาตรา ๓๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๒๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๒๕/๑ ในกรณีที่ผู้ฝากหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๒๕ เป็นบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ให้ถือว่าบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ได้จัดทำใบหลักทรัพย์มอบให้แก่ผู้ซื้อตามแบบหรือวิธีการที่กฎหมายกำหนดแล้ว หากได้ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด”

มาตรา ๓๒ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๒๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๒๘/๒ ให้นำความในมาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๕/๑ มาตรา ๒๒๖ มาตรา ๒๒๗ มาตรา ๒๒๘ และมาตรา ๒๒๘/๑ มาใช้บังคับกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยอนุโลม”

มาตรา ๓๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๒๘๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๒ บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓

มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๘ (๗) หรือ (๑๐) มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๒๙/๓ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๙ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาตรา ๑๔๐/๑ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง”

มาตรา ๓๔ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๘๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๒๘๓ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๖ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๙๒ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๙/๓ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๐/๑ หรือมาตรา ๑๕๐ ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๒๘๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

“มาตรา ๒๘๓/๑ บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสามแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔/๑ วรรคหนึ่งด้วย ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าแสนบาท และปรับอีกไม่เกินวันละหนึ่งหมื่นบาทตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคสามเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔/๑ วรรคหนึ่งด้วย ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๓๖ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๑๖ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑๖ ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือล่วงรู้ข้อมูลใดจากการเปิดเผยของบุคคลที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ หรือตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ความในวรรคหนึ่ง มิให้นำมาใช้บังคับแก่การเปิดเผยในกรณีดังต่อไปนี้

(๑) การเปิดเผยตามอำนาจหรือหน้าที่

(๒) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์แก่การสอบสวนหรือการพิจารณาคดี

(๓) การเปิดเผยเกี่ยวกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้

(๔) การเปิดเผยเพื่อประโยชน์ในการแก้ไขฐานะหรือการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์

(๕) การเปิดเผยแก่ผู้สอบบัญชีของนิติบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้

(๖) การเปิดเผยแก่ส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานทั้งในประเทศและต่างประเทศที่ทำหน้าที่กำกับดูแลในด้านตลาดเงิน ตลาดทุน ผู้สอบบัญชี สินค้าหรือตัวแปรของสัญญาซื้อขายล่วงหน้าตามกฎหมายว่าด้วยสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๗) การเปิดเผยเมื่อได้รับความเห็นชอบจากบุคคลดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร”

มาตรา ๓๗ ให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๓๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๑๗ ความผิดตามมาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๓ มาตรา ๒๗๔ มาตรา ๒๗๕ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๑/๑ มาตรา ๒๘๑/๓ มาตรา ๒๘๑/๔ มาตรา ๒๘๑/๕ มาตรา ๒๘๑/๖ มาตรา ๒๘๑/๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘๑/๘ มาตรา ๒๘๑/๙ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๓/๑ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๕ ทวิ มาตรา ๒๘๕ ตรี มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖ ทวิ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๑ มาตรา ๒๙๒ มาตรา ๒๙๓ มาตรา ๒๙๔ มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๒๙๙/๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้”

มาตรา ๓๘ ให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ และให้สมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๕๙ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งหรือเลือกตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่ง

กรรมการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อาจได้รับการพิจารณาเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งและเลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้ได้อีกวาระหนึ่ง

มาตรา ๓๙ เมื่อครบกำหนดหนึ่งปีหกเดือนนับแต่วันที่มีคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้ง และกรรมการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้ง พ้นจากตำแหน่งจำนวนฝ่ายละกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการแต่ละฝ่ายโดยวิธีจับสลาก หากจำนวนที่คำนวณได้มีเศษให้ปัดเศษทิ้ง และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ

มาตรา ๔๐ ให้ตลาดหลักทรัพย์โอนเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเป็นจำนวนหรือมูลค่าห้าพันเจ็ดร้อยล้านบาทให้แก่กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์และคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนร่วมกันกำหนดจำนวนหรือมูลค่า ประเภท และลักษณะของเงินหรือทรัพย์สินที่จะโอนตามวรรคหนึ่ง

มาตรา ๔๑ ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ให้ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ปฏิบัติหน้าที่ผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน จนกว่าจะมีการแต่งตั้งผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๑๗ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔๒ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และ

ตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๔๓ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันตลาดทุนและเทคโนโลยีทางการเงินมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล และไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ การจัดการกองทุนรวม และการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์สอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจ มีการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์มีความมั่นคง โปร่งใส และคำนึงถึงประโยชน์ของตลาดทุนและการคุ้มครองผู้ลงทุน รวมทั้งการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนเพื่อเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและบูรณาการงานด้านการพัฒนาตลาดทุนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะฉบับแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด คือ พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดอำนาจให้แก่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ในการประกาศกำหนดให้การประกอบกิจการบางลักษณะไม่เป็นธุรกิจหลักทรัพย์ และยกเว้นการปฏิบัติหรือให้ปฏิบัติแตกต่างไปจากหลักเกณฑ์การกำกับและควบคุมธุรกิจหลักทรัพย์ รวมทั้งกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนด (เพิ่มมาตรา ๔/๑ และมาตรา ๙๑/๑ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖)

(๒) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและกระบวนการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และในคณะกรรมการกำกับตลาดทุน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖/๑ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๖/๓ วรรคสอง มาตรา ๓๑/๓ วรรคสองและวรรคสาม และมาตรา ๓๑/๗)

(๓) แก้ไขเพิ่มเติมคุณสมบัติ การพ้นจากตำแหน่ง รวมทั้งการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (เพิ่มมาตรา ๒๑ (๑/๑) และ (๑/๒) และมาตรา ๒๒/๒ และยกเลิกมาตรา ๒๒ (๓) และมาตรา ๒๒/๑ วรรคสอง)

(๔) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การจัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑/๒)

(๕) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการกองทุนรวม (เพิ่มมาตรา ๑๒๔/๑ มาตรา ๑๒๙/๑ มาตรา ๑๒๙/๒ มาตรา ๑๒๙/๓ และมาตรา ๑๒๙/๔ และแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๙)

(๖) กำหนดอำนาจให้แก่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนในการกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการสำหรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ในประเภทที่รัฐมนตรีกำหนดเพิ่มเติม (เพิ่มส่วนที่ ๘/๑ ธุรกิจหลักทรัพย์ในประเภทที่รัฐมนตรีกำหนด มาตรา ๑๔๐/๑ ของหมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์)

(๗) กำหนดหน้าที่และการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (เพิ่มมาตรา ๑๕๔/๑ และมาตรา ๑๕๔/๒)

(๘) แก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ และกระบวนการได้มา คุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่ง ของกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙ และมาตรา ๑๖๑ และเพิ่มมาตรา ๑๕๙/๑ และมาตรา ๑๖๐/๑)

(๙) แก้ไขเพิ่มเติมขั้นตอนการกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับ ของคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม และเพิ่มมาตรา ๑๗๐ วรรคสี่ วรรคห้า และวรรคหก)

(๑๐) เพิ่มการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (เพิ่มมาตรา ๑๘๒/๑ และหมวด ๖/๑ กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน มาตรา ๒๑๘/๑ ถึงมาตรา ๒๑๘/๒๑)

(๑๑) แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์การซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียน (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘๔ วรรคสาม และมาตรา ๑๘๕)

(๑๒) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติที่กำหนดให้นำส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินกิจการ ของตลาดหลักทรัพย์มาใช้บังคับกับศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑๖)

(๑๓) แก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์เพื่อนำระบบ ไร้ใบหลักทรัพย์มาใช้สำหรับหลักทรัพย์ทุกประเภท (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒๘/๒)

(๑๔) แก้ไขเพิ่มเติมบทกำหนดโทษ (แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ วรรคหนึ่ง มาตรา ๓๑๖ และมาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง และเพิ่มมาตรา ๒๘๓/๑)

การบรรจุระเบียบวาระ

เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุ ระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สามมีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๐๙ ตอน ๒๒ วันที่ ๑๖ มีนาคม ๒๕๓๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๔ มาตรา ๗ ถึงมาตรา ๑๖ มาตรา ๑๗ ถึงมาตรา ๓๑ มาตรา ๒๖๒ มาตรา ๒๖๓ มาตรา ๓๑๘ ถึงมาตรา ๓๒๐ และมาตรา ๓๓๒ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การพัฒนาตลาดทุนของประเทศที่ผ่านมาได้มุ่งเน้นการพัฒนาตลาดรองซึ่งเป็นตลาดซื้อขายหลักทรัพย์เป็นหลัก แต่ยังขาดการพัฒนาตลาดแรกอันเป็นตลาดสำหรับหลักทรัพย์ออกใหม่ควบคู่กันไปด้วย ทำให้บทบาทที่สำคัญของตลาดรองในการเป็นตลาดที่สนับสนุนตลาดแรกไม่เกิดประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ ด้วยเหตุนี้จึงต้องเปิดโอกาสให้มีการพัฒนาตลาดแรกได้กว้างขวางขึ้นและให้มีตราสารประเภทต่าง ๆ ได้มากขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการระดมทุน นอกจากนี้โดยที่การควบคุมดูแลในเรื่องที่เกี่ยวกับตลาดทุนมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องหลายฉบับและอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของหลายหน่วยงานทำให้การกำกับและพัฒนาตลาดทุน

ขาดความเป็นเอกภาพ ทั้งยังขาดมาตรการที่จะคุ้มครองผลประโยชน์ของผู้ลงทุนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สมควรมีกฎหมายและหน่วยงานที่เป็นศูนย์รวมในการกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนเพื่อให้สามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๑๓ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓๔๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๑๗ และพระราชบัญญัติตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๗ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามของคำว่า “หลักทรัพย์” “ตั๋วเงิน” “หุ้นกู้” “ผู้จัดจำหน่ายหลักทรัพย์” “หนังสือชี้ชวน” “บริษัท” “บริษัทหลักทรัพย์” “ธุรกิจหลักทรัพย์” “การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์” “การค้าหลักทรัพย์” “การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน” “การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์” “การจัดการกองทุนรวม” “การจัดการกองทุนส่วนบุคคล” “หลักทรัพย์จดทะเบียน” “พนักงานเจ้าหน้าที่” “สำนักงาน” “เลขาธิการ” และ “รัฐมนตรี” (มาตรา ๔)

๓. หมวด ๑ การกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แบ่งเป็น ๒ ส่วน

๓.๑ ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๘ – มาตรา ๑๖)

กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประธานกรรมการ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ และผู้ทรงคุณวุฒิไม่น้อยกว่าสี่คนแต่ไม่เกินหกคน เป็นกรรมการ และให้เลขาธิการ เป็นกรรมการและเลขานุการ และมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละ ๖ ปี โดยมีอำนาจหน้าที่วางนโยบายการส่งเสริมและพัฒนา ตลอดจนกำกับดูแลในเรื่องหลักทรัพย์ ธุรกิจหลักทรัพย์ ตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ และธุรกิจที่เกี่ยวเนื่อง องค์กรที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ การออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน การเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการและการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์

๓.๒ ส่วนที่ ๒ สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๗ – มาตรา ๓๑)

กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีฐานะเป็นนิติบุคคล และมีสำนักใหญ่อยู่ในกรุงเทพมหานครหรือจังหวัดใกล้เคียง โดยปฏิบัติงานเป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีทุนประเดิมประกอบด้วยเงินที่โอนมาตามมาตรา ๓๑๙ และมาตรา ๓๒๐ และมีเงินสำรองประเภทต่าง ๆ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ต.ต. กำหนดด้วยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และกำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. จัดให้มีระบบบัญชีที่เหมาะสมกับกิจการของสำนักงาน และจัดให้มีการสอบบัญชีภายในเป็นประจำ

๔. หมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัท แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน

๔.๑ ส่วนที่ ๑ การอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (มาตรา ๓๒ – มาตรา ๓๘)

กำหนดห้ามมิให้ผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัดเสนอขายหุ้นที่ออกใหม่ต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และห้ามมิให้บริษัทมหาชนจำกัดเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทหุ้น หุ้นกู้ ตั๋วเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ และหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากสำนักงาน

คณะกรรมการ ก.ล.ต. และห้ามมิให้บริษัทจำกัดเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ประเภทหุ้นกู้ ตั๋วเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ และหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด เว้นแต่มีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด หรือการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ไม่อาจแปลงสภาพแห่งสิทธิเป็นหุ้นได้ หรือได้รับอนุญาตจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๔.๒ ส่วนที่ ๒ หุ้นกู้ (มาตรา ๓๙ – มาตรา ๔๐)

กำหนดให้หุ้นกู้ของบริษัทต้องมีมูลค่าไม่น้อยกว่าฉบับละ ๑๐๐ บาท โดยชำระเป็นเงินและผู้ซื้อจะขอหักกลบลบหนี้กับบริษัทมิได้ ใบหุ้นกู้ต้องมีรายการตามที่กำหนด

๔.๓ ส่วนที่ ๓ การออกหุ้นกู้มีประกัน (มาตรา ๔๑ – มาตรา ๔๙)

กำหนดให้การขออนุญาตเพื่อออกหุ้นกู้มีประกัน ผู้ขออนุญาตต้องดำเนินการตามที่กำหนด และกำหนดให้ผู้ออกหุ้นกู้มีประกันที่เสนอขายหุ้นกู้มีประกันต่อผู้ถือหุ้นหรือต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ แล้วให้ผู้ออกหุ้นกู้มีสิทธิและหน้าที่ตามข้อกำหนด และให้ผู้ออกหุ้นกู้มีประกันแต่งตั้งผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ตามคำยินยอมของผู้ถือหุ้นกู้ พร้อมกับดำเนินการจำนอง จำนำ หรือจัดให้มีหลักประกันให้กับผู้แทนผู้ถือหุ้นกู้ดังกล่าว

๔.๔ ส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอน (มาตรา ๕๐ – มาตรา ๕๕)

กำหนดให้บริษัทที่ออกหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ จัดให้มีทะเบียนผู้ถือหลักทรัพย์ดังกล่าว และกำหนดให้การโอนหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ชนิดระบุชื่อผู้ถือจะสมบูรณ์ต่อเมื่อผู้มีชื่อแสดงว่าเป็นเจ้าของหรือผู้รับโอนคนสุดท้ายได้ส่งมอบใบหลักทรัพย์ดังกล่าวแก่ผู้รับโอนโดยลงลายมือชื่อสลักหลังแสดงการโอน

๔.๕ ส่วนที่ ๕ การเปิดเผยข้อมูลและผู้สอบบัญชี (มาตรา ๕๖ – มาตรา ๖๒)

๑) กำหนดให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์จัดทำและส่งงบการเงินและรายงานเกี่ยวกับฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. สามารถเปิดเผยรายงานหรือข้อมูลที่ได้รับ เพื่อประโยชน์ในการเปิดเผยข้อมูลต่อประชาชนเกี่ยวกับฐานะและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์รวมทั้งการถือหลักทรัพย์ในบริษัทดังกล่าว และกำหนดให้มีผู้สอบบัญชีต้องเป็นผู้สอบบัญชีที่สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้ความเห็นชอบ และผู้สอบบัญชีต้องรายงานข้อสังเกตหรือเปิดเผยข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญของงบการเงิน และแจ้งพฤติการณ์ไว้ในรายงานการสอบทานหรือรายงานการสอบบัญชีที่ตนจะลงลายมือชื่อเพื่อแสดงความเห็น พร้อมทั้งแจ้งให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทราบ

๕. หมวด ๓ การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชน (มาตรา ๖๓ – มาตรา ๘๙)

กำหนดให้การเสนอขายหลักทรัพย์ต่อประชาชนหรือบุคคลใด ๆ จะกระทำได้ต่อเมื่อผู้เริ่มจัดตั้งบริษัทมหาชนจำกัด บริษัทหรือเจ้าของหลักทรัพย์ได้ยื่นแบบแสดงรายงานข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์และร่างหนังสือชี้ชวนต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และมีผลใช้บังคับแล้ว

๖. หมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๙ ส่วน

๖.๑ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้งและการออกใบอนุญาต (มาตรา ๙๐ – มาตรา ๙๓)

กำหนดให้การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์จะกระทำได้ต่อเมื่อได้จัดตั้งในรูปบริษัทจำกัดหรือบริษัทมหาชนจำกัดหรือเมื่อเป็นสถาบันการเงินที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายอื่น ทั้งนี้ โดยได้รับใบอนุญาตจากรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๖.๒ ส่วนที่ ๒ การกำกับและควบคุม (มาตรา ๙๔ – มาตรา ๑๑๑)

กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องใช้คำนำหน้าชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์ และคำลงท้ายว่า “จำกัด” และห้ามมิให้ผู้ใดที่ไม่ได้รับอนุญาตและไม่ได้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ใช้คำแสดงชื่อว่า “บริษัทหลักทรัพย์” และกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท

๖.๓ ส่วนที่ ๓ การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๑๒ – มาตรา ๑๑๓)

กำหนดให้การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องทำสัญญาเป็นหนังสือกับลูกค้าที่มอบหมายให้ทำการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ และกำหนดให้การเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือนอกตลาดหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการ ตลอดจนเรียกค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนด

๖.๔ ส่วนที่ ๔ การค้าหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๑๔)

กำหนดให้การค้าหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการค้าหลักทรัพย์ตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๖.๕ ส่วนที่ ๕ การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน (มาตรา ๑๑๕)

กำหนดให้การเป็นที่ปรึกษาการลงทุน บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และคณะกรรมการ ก.ล.ต. จะกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่บริษัทหลักทรัพย์อาจเรียกจากลูกค้าในการเป็นที่ปรึกษาการลงทุนด้วยก็ได้

๖.๖ ส่วนที่ ๖ การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๑๖)

กำหนดให้การจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด และคณะกรรมการ ก.ล.ต. จะกำหนดค่าธรรมเนียมหรือค่าบริการที่บริษัทหลักทรัพย์อาจเรียกจากลูกค้าในการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ด้วยก็ได้

๖.๗ ส่วนที่ ๗ การจัดการกองทุนรวม (มาตรา ๑๑๗ – มาตรา ๑๓๒)

กำหนดให้การจัดการกองทุนรวม บริษัทหลักทรัพย์จะจัดตั้งและจัดการกองทุนรวมได้เมื่อคำขอจัดตั้งกองทุนรวมนั้นได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๖.๘ ส่วนที่ ๘ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล (มาตรา ๑๓๓ – มาตรา ๑๔๐)

กำหนดให้การจัดการกองทุนส่วนบุคคล บริษัทหลักทรัพย์ต้องทำสัญญาเป็นหนังสือกับบุคคลหรือคณะบุคคลที่มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคล และจัดให้มีผู้รับฝากทรัพย์สินซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไขและวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด

๖.๙ ส่วนที่ ๙ การเพิกถอนใบอนุญาตและการเลิกบริษัท (มาตรา ๑๔๑ – มาตรา ๑๕๒)

กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้สำนักงานรายงานต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้รัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งเพิกถอนใบอนุญาตได้ และในกรณีที่รัฐมนตรีสั่งเพิกถอนใบอนุญาตที่เป็นการสั่งเพิกถอนการประกอบกิจการทุกประเภท ให้บริษัทหลักทรัพย์ที่ถูกเพิกถอนใบอนุญาตดังกล่าวเป็นอันเลิกบริษัท โดยในการเพิกถอนใบอนุญาตของบริษัทหลักทรัพย์ ให้รัฐมนตรีแจ้งเป็นหนังสือให้บริษัทหลักทรัพย์นั้นทราบและปิดประกาศไว้ในที่เปิดเผย ณ สำนักงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น กับทั้งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาและในหนังสือพิมพ์รายวันแห่งท้องถิ่นอย่างน้อยหนึ่งฉบับ

๗. หมวด ๕ ตลาดหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน

๗.๑ ส่วนที่ ๑ การจัดตั้ง (มาตรา ๑๕๓ – มาตรา ๑๕๘)

กำหนดให้จัดตั้งตลาดหลักทรัพย์ขึ้นเรียกว่า “ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อประกอบกิจการตลาดหลักทรัพย์โดยไม่นำผลกำไรมาแบ่งปันกัน

๗.๒ ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๑๕๙ – มาตรา ๑๗๗)

กำหนดให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ ประกอบด้วย บุคคลซึ่งคณะกรรมการ ก.ล.ต. แต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๕ คน กับบุคคลซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้งอีกจำนวนไม่เกิน ๕ คน เป็นกรรมการและผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์เป็นประธานกรรมการและกรรมการตลาดหลักทรัพย์โดยตำแหน่ง โดยมีอำนาจหน้าที่วางโยบาลควบคุมดูแลการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์

๗.๓ ส่วนที่ ๓ การดำเนินงาน (มาตรา ๑๗๘ – มาตรา ๑๘๘)

กำหนดให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เสนองบดุลและบัญชีรายได้รายจ่ายประจำปี ซึ่งผู้สอบบัญชีรับรองต่อที่ประชุมสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ภายใน ๔ เดือนนับแต่วันสิ้นปี ตลอดจนทำรายงานและจัดส่งเอกสารต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๗.๔ ส่วนที่ ๔ หลักทรัพย์จดทะเบียน (มาตรา ๑๘๙ – มาตรา ๒๐๐)

กำหนดให้บุคคลที่ประสงค์จะนำหลักทรัพย์ที่ตนออกไปซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์จะต้องนำหลักทรัพย์นั้นไปจดทะเบียนกับตลาดหลักทรัพย์ เมื่อตลาดหลักทรัพย์ได้รับคำขอจดทะเบียนแล้วให้พิจารณาและเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เพื่อสั่งรับหรือไม่รับเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียน

๗.๕ ส่วนที่ ๕ การชี้ขาดข้อพิพาทเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๐๑ – มาตรา ๒๐๓)

กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกของตลาดหลักทรัพย์มีข้อพิพาทที่เกิดขึ้นจากหรือเกี่ยวเนื่องกับการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ระหว่างสมาชิกด้วยกันเอง หรือระหว่างสมาชิกกับลูกค้าของสมาชิก คู่พิพาทอาจยื่นคำร้องต่อตลาดหลักทรัพย์เพื่อขอให้มีการชี้ขาดข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการ

๘. หมวด ๖ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์และศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้า แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

๘.๑ ส่วนที่ ๑ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๐๔ – มาตรา ๒๑๗)

กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์รวมกันไม่น้อยกว่า ๑๕ รายอาจขอรับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. จัดตั้งศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อให้บริการเป็นศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่มิได้เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ได้ และศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตแล้วมีฐานะเป็นนิติบุคคล

๘.๒ ส่วนที่ ๒ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้า (มาตรา ๒๑๘)

กำหนดให้การจัดตั้ง การดำเนินงาน การกำกับและควบคุมกิจการศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ล่วงหน้าให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๙. หมวด ๗ องค์กรที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

๙.๑ ส่วนที่ ๑ สำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และนายทะเบียนหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๑๙ – มาตรา ๒๒๙)

กำหนดให้ “สำนักหักบัญชี” หมายความว่า สถานที่อันเป็นศูนย์กลางการให้บริการเพื่อประโยชน์ในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์ที่ได้มีการซื้อขายกัน รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้อง “ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์” หมายความว่า สถานที่อันเป็นศูนย์กลางการให้บริการรับฝากและถอนหลักทรัพย์รวมทั้งบริการที่เกี่ยวข้องเพื่อประโยชน์ในการหักบัญชี และกำหนดให้บุคคลที่จะประกอบการเป็นสำนักหักบัญชี ศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ และนายทะเบียนหลักทรัพย์ จะต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต.

๙.๒ ส่วนที่ ๒ สมาคมที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๓๐ – มาตรา ๒๓๗)

กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ที่จะรวมกันจัดตั้งสมาคมที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ต้องได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนกับสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. การขออนุญาตและการจดทะเบียนนั้น ให้บริษัทหลักทรัพย์ผู้เริ่มก่อการจัดตั้งที่มีจำนวนไม่น้อยกว่า ๑๕ รายยื่นคำขอต่อสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้สมาคมที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตและจดทะเบียนแล้วเป็นนิติบุคคล

๑๐. หมวด ๘ การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน

๑๐.๑ ส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๓๘ – มาตรา ๒๔๔)

กำหนดห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์บอกกล่าวข้อความอันเป็นเท็จโดยเจตนาให้ผู้อื่นสำคัญผิดในข้อเท็จจริงเกี่ยวกับฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และห้ามมิให้แพร่ข่าวข้อเท็จจริงอันอาจทำให้บุคคลอื่นเข้าใจว่าหลักทรัพย์จะมีราคาสูงขึ้นหรือลดลง

๑๐.๒ ส่วนที่ ๒ การเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (มาตรา ๒๔๕ – มาตรา ๒๕๙)

กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์เพื่อเข้าครอบงำกิจการมีความประสงค์มิให้หลักทรัพย์นั้นเป็นหลักทรัพย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือที่ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ต่อไป ผู้ทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ต้องระบุวัตถุประสงค์โดยชัดแจ้งในคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ไว้ด้วย

๑๑. หมวด ๙ คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ (มาตรา ๒๖๐ – มาตรา ๒๖๑)

กำหนดให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ ประกอบด้วย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า ๕ คน แต่ไม่เกิน ๗ คน และกำหนดให้เจ้าของหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ บริษัท บริษัทหลักทรัพย์และผู้ที่มีผลกระทบต่อการสั่งการ ผู้ใดไม่พอใจคำวินิจฉัยหรือคำสั่งของสำนักงานหรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. ให้ยื่นอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับทราบคำวินิจฉัยหรือคำสั่งดังกล่าว

๑๒. หมวด ๑๐ การกำกับและควบคุม (มาตรา ๒๖๒ – มาตรา ๒๖๓)

กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจและหน้าที่กำกับและควบคุมโดยทั่วไปเพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ และให้สอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลหรือมติของคณะรัฐมนตรี

๑๓. หมวด ๑๑ พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๒๖๔

กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ต้องแสดงบัตรประจำตัวแก่บุคคลที่เกี่ยวข้องในการปฏิบัติหน้าที่ และให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา

๑๔. หมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ (มาตรา ๒๖๘ – มาตรา ๓๑๗)

กำหนดโทษแก่ผู้ที่ไม่ปฏิบัติตามข้อห้ามให้เป็นความผิดที่เปรียบเทียบได้ โดยมีค่าปรับเป็นเงินระวางโทษจำคุก หรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๕. หมวด ๑๓ บทเฉพาะกาล (มาตรา ๓๑๘ – มาตรา ๓๔๔)

กำหนดให้กระทรวงการคลังดำเนินการให้มีการโอนเงินคงเหลือจากกองทุนแก้ไขปัญหาธุรกิจหลักทรัพย์จำนวน ๕๐๕,๖๔๒,๖๔๔.๖๐ บาท พร้อมดอกผลของเงินดังกล่าว และโอนเงินคงเหลือจากกองทุนพัฒนาตลาดทุนจำนวน ๒๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท และให้ธนาคารแห่งประเทศไทยโอนเงินจำนวน ๕๐๐,๐๐๐,๐๐๐ บาท ให้แก่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

๒. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอน ๑๓๗ ก วันที่ ๓๐ ธันวาคม ๒๕๔๒ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดเก้าสิบวันนับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๕ ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพมีลักษณะเป็นการประกอบธุรกิจการจัดการลงทุนประเภทหนึ่งซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการจัดการกองทุนส่วนบุคคล ดังนั้น เพื่อให้การจัดการกองทุนสำรองเลี้ยงชีพเป็นไปตามมาตรฐานและหลักการเดียวกันกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคล สมควรกำหนดให้การกองทุนสำรองเลี้ยงชีพอยู่ภายใต้บังคับบทบัญญัติว่าด้วยการจัดการกองทุนส่วนบุคคลตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคลให้มีความเหมาะสมกับสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน และเป็นไปเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของผู้มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคลได้มากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “การจัดการกองทุนส่วนบุคคล” หมายความว่า การจัดการเงินทุนของบุคคลหรือคณะบุคคลที่ได้มอบหมายให้จัดการลงทุนเพื่อแสวงหาผลประโยชน์จากหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะมีการลงทุนในทรัพย์สินอื่นด้วยหรือไม่ก็ตาม ซึ่งกระทำเป็นทางค้าปกติโดยได้รับค่าธรรมเนียมหรือค่าตอบแทนอื่น แต่ไม่รวมถึงการจัดการลงทุนตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๓ ยกเลิกบทนิยามในมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจและหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ เพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๑๙)

๓. กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนดสำหรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทใดประเภทหนึ่งหรือไม่ก็ได้ เว้นแต่บริษัทหลักทรัพย์ที่ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ประเภทการค้าหลักทรัพย์หรือการจัดจำหน่ายหลักทรัพย์ หรือ ที่มีการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ในลักษณะอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ คณะกรรมการ ก.ล.ต. ต้องกำหนดทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้ว ไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยล้านบาท (๑) มีการเก็บรักษาทรัพย์สินของลูกค้าไว้ในความครอบครอง (๒) มีการลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหลักทรัพย์เพื่อการลงทุนของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเอง (๓) มีภาระความรับผิดชอบต่อระบบชำระราคาและการส่งมอบหลักทรัพย์ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖)

๔. กำหนดให้ ส่วนที่ ๘ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล ให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และระมัดระวังรักษาประโยชน์ของผู้มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคล โดยใช้ความรู้ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และบริษัทหลักทรัพย์ต้องจัดให้มีผู้จัดการกองทุนส่วนบุคคลและจัดให้มีผู้รับฝากทรัพย์สินโดยความเห็นชอบของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมส่วนที่ ๘ การจัดการกองทุนส่วนบุคคล

มาตรา ๑๓๓ มาตรา ๑๓๔ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๗ มาตรา ๑๓๘ มาตรา ๑๓๙ และมาตรา ๑๔๐ ของหมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์)

๕. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓

๓. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอน ๖๕ ก วันที่ ๑๐ กรกฎาคม ๒๕๔๖ หน้า ๔๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ กรกฎาคม ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ บัญญัติห้ามบริษัทหลักทรัพย์ที่จัดการกองทุนรวมก่อภาระผูกพันใด ๆ แก่ทรัพย์สินของกองทุนรวม แต่การลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าเป็นการบริหารการเงินที่สามารถนำมาใช้ลดความเสี่ยงต่อการสูญเสียได้ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เพื่อให้กองทุนรวมสามารถบริหารความเสี่ยงโดยการลงทุนในสัญญาซื้อขายล่วงหน้าหรือตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดได้ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “การจัดการกองทุนรวม” หมายความว่า การจัดการลงทุนตามโครงการจัดการกองทุนรวมโดยการออกหน่วยลงทุนของแต่ละโครงการจำหน่ายแก่ประชาชน เพื่อนำเงินที่ได้จากการจำหน่ายหน่วยลงทุนนั้นไปลงทุนหรือแสวงหาประโยชน์จากหลักทรัพย์ สัญญาซื้อขายล่วงหน้า ทรัพย์สินอื่น หรือไปหาดอกผลหรือแสวงหาประโยชน์โดยวิธีอื่น (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “การจัดการกองทุนรวม” ในมาตรา ๔)

๒. กำหนดให้การกู้ยืมเงินในนามของกองทุนรวม หรือก่อภาระผูกพันใด ๆ แก่ทรัพย์สินของกองทุนรวม เว้นแต่เป็นการเข้าผูกพันตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๖ (๕))

๔. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๕ ตอน ๔๒ ก วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๕๑ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๕๑ เป็นต้นไป เว้นแต่มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๑ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงโครงสร้างขององค์กรกำกับดูแลตลาดทุนโดยปรับปรุงที่มา องค์ประกอบ คุณสมบัติ และวาระการดำรงตำแหน่งของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ให้มี

ความเหมาะสมยิ่งขึ้น กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับตลาดทุนเพื่อทำหน้าที่ในการตรากฎเกณฑ์กำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจและการทำธุรกรรมต่าง ๆ ในตลาดทุนปรับปรุงที่มาและการพ้นจากตำแหน่งของเลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งเพิ่มข้อห้ามมิให้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหน้าที่หลังการพ้นจากตำแหน่งด้วย ตลอดจนสมควรปรับปรุงหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการกำกับดูแลการเสนอขายหลักทรัพย์เพื่อรองรับพัฒนาการของรูปแบบการจัดตั้งผู้ออกหลักทรัพย์ โดยกำหนดมาตรการเพิ่มเติมเพื่อเสริมสร้างการบริหารจัดการที่ดีของบริษัทที่มีการระดมทุนในตลาดทุนในด้านหน้าที่ ความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหาร และสิทธิของผู้ถือหุ้นของบริษัทปรับปรุงหลักเกณฑ์ในการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ให้เป็นสากล ปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ประกอบธุรกิจหลักทรัพย์และหลักเกณฑ์คุ้มครองทรัพย์สินของลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์ให้เหมาะสมกับสภาวการณ์กำหนดบทบัญญัติรองรับการทำธุรกรรมในตลาดหลักทรัพย์อันได้แก่การบังคับจำนำหลักทรัพย์จดทะเบียนเพื่อให้ธุรกรรมต่าง ๆ สามารถดำเนินไปได้อย่างคล่องตัวมากยิ่งขึ้น กำหนดบทบัญญัติเพื่อคุ้มครองระบบการส่งมอบและชำระบัญชีในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการเพื่อยกระดับการใช้ความคุ้มครองผู้ลงทุน รวมทั้งปรับปรุงบทบัญญัติต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมให้การบังคับใช้กฎหมายเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดบทนิยามคำว่า “บริษัท” หมายความว่า บริษัทจำกัด บริษัทมหาชนจำกัด และให้หมายความรวมถึง (๑) องค์การมหาชน (๒) องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล กรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา และองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นที่มีกำหมายกำหนดให้เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ (๓) หน่วยงานหรือองค์การของรัฐบาลต่างประเทศ องค์การระหว่างประเทศและนิติบุคคลตามกฎหมายต่างประเทศ (๔) นิติบุคคลที่มีกฎหมายเฉพาะจัดตั้งขึ้น และ (๕) ผู้ออกหลักทรัพย์ที่จัดตั้งขึ้นในรูปแบบอื่นใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๓ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “บริษัท” มาตรา ๔)

๒. กำหนดให้เว้นแต่จะมีบทบัญญัติในพระราชบัญญัตินี้กำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในการออกใบอนุญาตและการให้ความเห็นชอบตามพระราชบัญญัตินี้ ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน สำนักงาน คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดระยะเวลาในการพิจารณาและการสั่งการให้เป็นที่ทราบโดยทั่วไป และในกรณีที่ไม่อนุญาตหรือไม่ให้ความเห็นชอบให้แจ้งเหตุผลให้ผู้ยื่นคำขอทราบด้วย (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕)

๓. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งเรียกโดยย่อว่า “คณะกรรมการ ก.ล.ต.” และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของประธานกรรมการ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๔ ปี แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ และพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ เป็นผู้มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีหรือคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๑๐ และมาตรา ๑๑)

๔. กำหนดให้กรรมการ ก.ล.ต. ผู้ที่มีส่วนได้เสียในเรื่องที่พิจารณาให้แจ้งการมีส่วนได้เสียนั้นและห้ามมิให้เข้าร่วมพิจารณาในเรื่องนั้น (มาตรา ๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๓)

๕. กำหนดหลักเกณฑ์เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพิจารณาปัญหาที่อาจเกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการใช้บังคับพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗ เพิ่มความเป็น (๔/๑) มาตรา ๑๔)

๖. กำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. แต่งตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสามคน แต่ไม่เกินห้าคน ในจำนวนนี้ต้องเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. อย่างน้อยสองคน ให้คณะกรรมการตรวจสอบแต่งตั้งพนักงานของสำนักงานคนหนึ่งเป็นเลขานุการคณะกรรมการตรวจสอบ และกำหนดให้คณะกรรมการตรวจสอบมีอำนาจหน้าที่ทบทวนและให้ความเห็นต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. เกี่ยวกับระบบการควบคุมภายใน สอบทานรายงานการเงินและข้อมูลทางการเงินของสำนักงาน ประสานงานกับสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินในเรื่องการตรวจสอบงบการเงิน ทบทวนและสอบทานการปฏิบัติตามกฎระเบียบ กำกับดูแลหน่วยงานตรวจสอบภาย และปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา ๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔/๑ และมาตรา ๑๔/๒)

๗. กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. มอบหมายได้ และให้นำความในมาตรา ๑๒ มาใช้บังคับกับการประชุมของคณะอนุกรรมการโดยอนุโลม (มาตรา ๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕)

๘. กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้ง ให้มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ รัฐมนตรีมีคำสั่งให้ออกโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และกำหนดให้กรรมการตลาดทุนจัดทำรายงานการถือหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ยื่นคณะกรรมการ ก.ล.ต. และกำหนดอำนาจหน้าที่ในการปฏิบัติงานและการได้รับประโยชน์ตอบแทนของคณะกรรมการกำกับตลาดทุน (มาตรา ๑๐ เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๑/๑ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน มาตรา ๑๖/๑ มาตรา ๑๖/๒ มาตรา ๑๖/๓ มาตรา ๑๖/๔ มาตรา ๑๖/๕ มาตรา ๑๖/๖ มาตรา ๑๖/๗ และมาตรา ๑๖/๘ ของหมวด ๑ การกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

๙. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการเพื่อให้เป็นไปตามมติของคณะกรรมการ ก.ล.ต. กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามและดำเนินการบังคับใช้กฎหมายกับบุคคลที่กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ กำหนดค่าธรรมเนียมเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลการเสนอขายหลักทรัพย์การยื่นแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี การจดทะเบียน และการยื่นคำขอต่าง ๆ รับค่าธรรมเนียมและปฏิบัติงานอื่นตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙)

๑๐. กำหนดให้คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งเลขาธิการโดยคำแนะนำของรัฐมนตรีตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้เลขาธิการมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปี และอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้ แต่จะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระมิได้ (มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๐)

๑๑. กำหนดให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้ออกโดยคำแนะนำของรัฐมนตรี ตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ก.ล.ต. เพราะบกพร่องในหน้าที่อย่างร้ายแรง หรือหย่อนความสามารถโดยมติดังกล่าวต้องแสดงเหตุผลในการให้ออกอย่างชัดแจ้ง (มาตรา ๑๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒ (๕))

๑๒. กำหนดให้ภายในสองปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง เลขาธิการจะประกอบธุรกิจหรือทำงานให้แก่ผู้ประกอบการ องค์กร หรือบริษัท หรือดำรงตำแหน่งที่กำหนดไว้ตามมาตรา ๑๖/๒ วรรคหนึ่ง มิได้ และในการพิจารณากำหนดเงินเดือนและเงินอื่นใดของเลขาธิการ ให้คำนึงถึงข้อห้ามมิให้ประกอบอาชีพตามวรรคหนึ่งด้วย (มาตรา ๑๔ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๑)

๑๓. กำหนดให้เพื่อรักษาประโยชน์ของประชาชนหรือเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน ให้สำนักงานหรือบุคคลที่ได้รับมอบหมายเป็นหนังสือจากสำนักงานมีอำนาจเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ บริษัทที่ออกหรือเสนอขายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ องค์กร

ที่เกี่ยวเนื่องกับธุรกิจหลักทรัพย์ การกระทำความผิดและการลงโทษบุคคลที่กระทำความผิด หรือข้อมูลอื่นใดที่ได้รับเนื่องจากการปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๑๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๔/๑)

๑๔. กำหนดให้การพ้นจากตำแหน่งของพนักงานของสำนักงานคณะกรรมการ ก.ล.ต. รวมทั้งการพ้นจากตำแหน่งเนื่องจากเกษียณอายุให้เป็นไปตามข้อบังคับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และในกรณีที่มีเหตุผลสมควรเมื่อคำนึงถึงตำแหน่งหรือลักษณะงานใดที่พนักงานรับผิดชอบก่อนพ้นตำแหน่งหรือทำหน้าที่ในสำนักงานให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจออกข้อบังคับกำหนดให้นำความในมาตรา ๒๒/๑ มาใช้บังคับกับพนักงานนั้นโดยอนุโลม (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘)

๑๕. กำหนดให้ในการปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ประธานกรรมการ ก.ล.ต. กรรมการ ก.ล.ต. กรรมการกำกับตลาดทุน และเลขาธิการ เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๑๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๙/๑)

๑๖. กำหนดให้สำนักงานจัดทำรายงานประจำปีซึ่งแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเสนอรัฐมนตรี ภายใน ๑๒๐ วันนับจากวันสิ้นปีบัญชี และให้สำนักงานจัดทำแผนการดำเนินงานของสำนักงานและทำคำชี้แจงเกี่ยวกับแผนงานที่สำคัญที่จะดำเนินการ โดยจัดทำเป็นแผน ๓ ปีเสนอรัฐมนตรี (มาตรา ๑๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๑/๑ และมาตรา ๓๑/๒)

๑๗. กำหนดให้ในกรณีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. และคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้รัฐมนตรีแต่งตั้งคณะกรรมการคัดเลือกจำนวนเจ็ดคน เพื่อทำหน้าที่คัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการดังกล่าว และให้คณะกรรมการคัดเลือกกำหนดระเบียบว่าด้วยการเสนอรายชื่อ การพิจารณาและการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง โดยคณะกรรมการคัดเลือกพ้นจากตำแหน่งเมื่อดำเนินการคัดเลือกและได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเสร็จสิ้น (มาตรา ๑๙ เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๓ คณะกรรมการคัดเลือก มาตรา ๓๑/๓ มาตรา ๓๑/๔ มาตรา ๓๑/๕ มาตรา ๓๑/๖ และมาตรา ๓๑/๗ ของหมวด ๑ การกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์)

๑๘. กำหนดห้ามมิให้บริษัทเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ ประเภทหุ้น หุ้นกู้ ตั๋วเงิน ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นกู้ และหลักทรัพย์อื่นที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนด และกำหนดให้การเสนอขายหุ้นของบริษัทจำกัดตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ไม่ว่าจะกระทำโดยบริษัทจำกัดที่ออกหุ้นนั้นหรือผู้ถือหุ้นของบริษัทดังกล่าวมิให้กระทำเป็นการทั่วไปหรือต่อบุคคลในวงกว้าง เว้นแต่จะได้รับยกเว้นหรือปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๓ และมาตรา ๓๔)

๑๙. กำหนดบทนิยามคำว่า “บริษัท” “บริษัทย่อย” “คณะกรรมการ” “กรรมการ” “ผู้บริหาร” “บุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง” “อำนาจควบคุมกิจการ” และห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทกระทำการใดอันเป็นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลอื่นใดที่รับจ้างทำงาน และกำหนดคุณสมบัติลักษณะต้องห้าม การพ้นจากตำแหน่ง หน้าที่และความรับผิดชอบของกรรมการและผู้บริหาร รวมทั้งกำหนดรายละเอียดการประชุมผู้ถือหุ้น (มาตรา ๒๑ เพิ่มความเป็นหมวด ๓/๑ การบริหารกิจการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ มาตรา ๘๙/๑ ถึงมาตรา ๘๙/๓๒)

๒๐. กำหนดให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้การให้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนกำหนด (มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม ๑๐๒)

๒๒. กำหนดให้การเป็นกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลผู้มีอำนาจในการจัดการของบริษัทหลักทรัพย์อื่น เว้นแต่จะเป็นไปตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๐๓ (๔))

๒๓. กำหนดให้ยกเลิก (๘) ของมาตรา ๑๐๓ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้เมื่อบริษัทหลักทรัพย์ตกเป็นลูกหนี้ตามคำพิพากษาถูกศาลสั่งพิทักษ์ทรัพย์ หรือถูกทางการหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่กำกับดูแลตามกฎหมายอื่นสั่งระงับการดำเนินกิจการบางส่วนหรือทั้งหมด ให้นำความในมาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ แห่งพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. ๒๕๔๖ มาใช้บังคับแก่ลูกค้า และทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นของลูกค้าของบริษัทหลักทรัพย์แล้วแต่กรณี โดยอนุโลม ในการนี้ให้สันนิฐานว่ารายการและจำนวนทรัพย์สินของลูกค้า ซึ่งปรากฏตามบัญชีที่บริษัทหลักทรัพย์จัดทำขึ้นตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนดเป็นรายการและจำนวนที่ถูกต้อง เว้นแต่จะพิสูจน์ให้เห็นเป็นอย่างอื่น เพื่อประโยชน์แห่งมาตรานี้ได้กำหนดบทนิยามความหมายของคำว่า “ลูกค้า” และ “ทรัพย์สินที่ถือว่าเป็นของลูกค้า” ไว้ด้วย (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้ในการเป็นนายหน้าซื้อขายหลักทรัพย์ บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๑๓)

๒๖. กำหนดให้ในกรณีที่ปรากฏต่อคณะกรรมการ ก.ล.ต. ว่ากฎเกณฑ์ของตลาดหลักทรัพย์อาจก่อให้เกิดความเสียหายหรือกระทบกระเทือนต่อสิทธิประโยชน์ของประชาชนหรือไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองและรักษาความเชื่อมั่นของผู้ลงทุน ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจสั่งให้ตลาดหลักทรัพย์กำหนดกฎเกณฑ์เพิ่มเติม ยกเลิก หรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วได้ (มาตรา ๒๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๗๐/๑)

๒๗. กำหนดให้ในการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนซึ่งมิใช่ประเภทหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์อาจประกาศกำหนดให้บุคคลที่มิใช่บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์สามารถทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนดังกล่าวได้ (มาตรา ๒๙ เพิ่มความเป็นวรรคสามของมาตรา ๑๘๔)

๒๘. กำหนดให้ในกรณีที่ต้องมีการส่งมอบ การโอน การยึดถือหรือส่งคืนหลักทรัพย์ จดทะเบียนให้ใช้หลักทรัพย์ของนิติบุคคลเดียวกันหรือของโครงการจัดการกองทุนรวมเดียวกัน ประเภท และชนิดเดียวกันและจำนวนเท่ากันแทนกันได้ (มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙๐)

๒๙. กำหนดรายละเอียดที่บริษัทหลักทรัพย์ต้องปฏิบัติในกรณีที่เจ้าของหลักทรัพย์มีสัญญาให้บริษัทหลักทรัพย์ยึดถือหลักทรัพย์จดทะเบียนไว้เป็นประกันการชำระหนี้เงินกู้ และกำหนดให้ผู้ให้กู้ต้องบอกกล่าวเป็นหนังสือไปยังผู้กู้และผู้ให้ประกันก่อนเพื่อให้มีการชำระหนี้ภายในเวลาอันควร ถ้าผู้กู้และผู้ให้ประกันไม่ปฏิบัติตามคำบอกกล่าวผู้ให้กู้มีสิทธินำหลักทรัพย์ที่เป็นประกันนั้นไปขายในตลาดหลักทรัพย์ตามวิธีการที่ตลาดหลักทรัพย์กำหนด หรือขายทอดตลาดได้ (มาตรา ๓๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๙๕ และมาตรา ๑๙๖)

๓๐. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๒๑๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๓๒)

๓๑. กำหนดให้นำความในมาตรา ๙๑ มาตรา ๑๕๘ ถึงมาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๗๐/๑ มาตรา ๑๘๖ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๓ มาตรา ๑๙๔ และมาตรา ๑๙๗ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑๖)

๓๒. กำหนดให้การเข้าผูกพันหรือแทนที่เป็นคู่สัญญาในสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์โดยสำนักหักบัญชีและการวางหลักประกัน ซึ่งปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ที่สำนักหักบัญชีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

กำกับตลาดทุนให้มีผลผูกพันและใช้บังคับได้ตามกฎหมาย และให้สำนักหักบัญชีมีความผูกพันตามสิทธิและหน้าที่ที่เกิดขึ้นตามสัญญาซื้อขายหลักทรัพย์ที่ตนให้บริการในการชำระราคาและส่งมอบหลักทรัพย์เฉพาะกับสมาชิกของตนเท่านั้น (มาตรา ๓๔ เพิ่มเป็นมาตรา ๒๒๓/๑ มาตรา ๒๒๓/๒ มาตรา ๒๒๓/๓ มาตรา ๒๒๓/๔ และมาตรา ๒๒๓/๕)

๓๓. กำหนดให้ในกรณีที่ตลาดหลักทรัพย์ประกอบการเป็นสำนักหักบัญชีศูนย์รับฝากหลักทรัพย์หรือนายทะเบียนหลักทรัพย์ ให้ประกอบการได้โดยมิต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. ทั้งนี้ ให้ตลาดหลักทรัพย์ประกอบการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนดตามมาตรา ๒๒๓ (มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคหนึ่งของมาตรา ๒๒๔)

๓๔. กำหนดให้การโอนหลักทรัพย์ตามวรรคหนึ่งหรือภายในบัญชีผู้ฝากหลักทรัพย์รายเดียวกันให้ถือว่ามีผลสมบูรณ์ตามกฎหมาย เมื่อได้ดำเนินการตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๓๖ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๒๘)

๓๕. กำหนดให้การใช้หลักทรัพย์ที่ฝากไว้กับตลาดหลักทรัพย์เพื่อเป็นประกันการชำระหนี้ ให้มีผลสมบูรณ์เป็นประกันการชำระหนี้ และใช้ยันบริษัทที่ออกหลักทรัพย์และบุคคลภายนอกได้ และให้นำความในมาตรา ๒๒๕ ถึงมาตรา ๒๒๘ และมาตรา ๒๒๘/๑ มาใช้บังคับกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. โดยอนุโลม (มาตรา ๓๗ เพิ่มเป็นมาตรา ๒๒๘/๑ และมาตรา ๒๒๘/๒)

๓๖. กำหนดให้ในกรณีที่ธนาคารแห่งประเทศไทยประกอบการเป็นสำนักหักบัญชีศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ หรือนายทะเบียนหลักทรัพย์ ให้ประกอบการได้โดยมิต้องได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการ ก.ล.ต. และให้คณะกรรมการธนาคารแห่งประเทศไทยมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการในการประกอบการดังกล่าว (มาตรา ๓๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒๙)

๓๗. กำหนดบทนิยามคำว่า “กิจการ” หมายความว่า บริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ บริษัทที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายในศูนย์ซื้อขายหลักทรัพย์ หรือบริษัทมหาชนจำกัดที่มีลักษณะตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมบทนิยามคำว่า “กิจการ” ในมาตรา ๒๔๕)

๓๘. กำหนดให้บุคคลต้องรายงานการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของจำนวนหลักทรัพย์ในทุกร้อยละห้าของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการดังกล่าวต่อสำนักงานทุกครั้ง และกำหนดให้บุคคลที่เสนอซื้อหรือได้มาโดยตนเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น อันเป็นผลหรือจะเป็นผลให้ตนหรือบุคคลอื่นเป็นผู้ถือหลักทรัพย์ในกิจการรวมกันถึงร้อยละยี่สิบห้าขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของกิจการนั้น ให้ถือว่าเป็นการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ (มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗)

๓๙. กำหนดให้เมื่อได้รับคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ตามมาตรา ๒๔๙ ให้กิจการนั้นจัดทำความเห็นเกี่ยวกับคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ และให้ยื่นต่อสำนักงานพร้อมทั้งส่งสำเนาให้แก่ผู้ถือหุ้นทุกคน (มาตรา ๔๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๐)

๔๐. กำหนดให้กิจการจะกระทำการหรืองดเว้นกระทำการใดในประการที่น่าจะมีผลต่อการทำคำเสนอซื้อหลักทรัพย์ของกิจการได้ ก็ต่อเมื่อได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นของกิจการ และการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการที่ฝ่าฝืนต่อบทบัญญัติในมาตรานี้ไม่มีผลผูกพันกิจการและให้กรรมการของกิจการต้องรับผิดชอบต่อความเสียหายของบุคคลภายนอกที่สุจริตและเสียค่าตอบแทน (มาตรา ๔๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๕๐/๑)

๔๑. กำหนดให้หลักทรัพย์ของกิจการที่บุคคลหรือห้างหุ้นส่วนถืออยู่ให้นับรวมเป็นหลักทรัพย์ของบุคคลตามมาตรา ๒๔๖ และมาตรา ๒๔๗ (มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๕๘)

๔๒. กำหนดให้ยกเลิกหมวด ๙ คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ มาตรา ๒๖๐ และมาตรา ๒๖๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๔๔)

๔๓. กำหนดให้รัฐมนตรีมีอำนาจสั่งให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ชี้แจงข้อเท็จจริง แสดงความคิดเห็น หรือทำรายงานเกี่ยวกับสภาพของตลาดทุนหรือตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือแนวทางการกำกับดูแลตลาดทุนหรือตลาดสัญญาซื้อขายล่วงหน้าได้ (มาตรา ๔๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๖๒/๑)

๔๔. กำหนดให้สำนักงานมีอำนาจให้ความช่วยเหลือในการรวบรวมหรือตรวจสอบข้อมูลหรือหลักฐานที่จำเป็นเพื่อใช้ประกอบการพิจารณาการกระทำอันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของประเทศผู้ร้องขอ (มาตรา ๔๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๖๔/๑)

๔๕. กำหนดให้ผู้ที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๒/๑ วรรคหนึ่ง ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๖๗/๑ ของหมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ)

๔๖. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัทที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๙/๒ ต้องระว่างโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท กรรมการหรือผู้บริหารบริษัทผู้ใดไม่ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบความ ๔๖. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ที่กระทำความผิดตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) กรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลที่รับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๒ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ เว้นแต่จะพิสูจน์ได้ว่าตนมิได้มีส่วนในการกระทำความผิดนั้นด้วย (มาตรา ๕๑ แก้ไขเพิ่มเติมวรรคสองของมาตรา ๒๘๖ ทวิ)

๔๗. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเสนอชื่อบุคคลต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติแต่งตั้งให้เป็นประธานกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๗)

๔๘. กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังมีคำสั่งแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิที่ผ่านกระบวนการคัดเลือกดังต่อไปนี้ เป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๘)

๔๙. กำหนดให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับอยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งประธานกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๕๗ และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ ก.ล.ต. ตามมาตรา ๕๘ (มาตรา ๕๙)

๕๐. กำหนดให้ในระหว่างที่ยังไม่มีคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. ทำหน้าที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนเพื่อดำเนินการตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อน (มาตรา ๖๐)

๕๑. กำหนดให้เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ อยู่ในตำแหน่งและปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการแต่งตั้งคณะกรรมการ ก.ล.ต. (มาตรา ๖๑)

๕๒. กำหนดให้ในกรณีที่คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๖๐ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับอุทธรณ์ตามมาตรา ๒๖๑ แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการวินิจฉัยอุทธรณ์พิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์ต่อไปได้จนเสร็จสิ้นตามประกาศหรือระเบียบที่ใช้บังคับแก่การพิจารณาและวินิจฉัยอุทธรณ์นั้น (มาตรา ๖๒)

๕๓. กำหนดให้บรรดาประกาศ ระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับ ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ออกตามความในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ยังใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัติใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป จนกว่าจะได้มีประกาศระเบียบ คำสั่ง หรือข้อบังคับเป็นอย่างอื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๓)

๕. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๓ ตอน ๑๐๔ ก วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๕๙ หน้า ๖

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๒ ธันวาคม ๒๕๕๙ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เหมาะสมกับสภาวการณ์ในปัจจุบัน รวมทั้งยังมีข้อจำกัดบางประการทำให้ไม่สามารถใช้บังคับมาตรการลงโทษทางอาญากับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ อันเป็นอุปสรรคต่อการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดดังกล่าว สมควรปรับปรุงบทบัญญัติบางประการใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับพัฒนาการของระบบการซื้อขายหลักทรัพย์และรองรับการเชื่อมโยงระหว่างตลาดทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศ รวมทั้งกำหนดให้นำมาตรการลงโทษทางแพ่งมาใช้บังคับแก่ผู้กระทำความผิดแทนมาตรการลงโทษทางอาญาได้ในบางกรณี เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายมีประสิทธิภาพและทำให้ผู้ลงทุนได้รับการคุ้มครองมากยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๕๙ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๙ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้กรรมการ ก.ล.ต. เท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งประธานกรรมการ ก.ล.ต. หรือกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ แต่กรรมการ ก.ล.ต. ต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าหกคน (มาตรา ๓ เพิ่มมาตรา ๑๑ วรรคสาม)

๒. กำหนดให้กรรมการกำกับตลาดทุนเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ ในระหว่างที่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ แต่กรรมการกำกับตลาดทุนต้องมีจำนวนไม่น้อยกว่าห้าคน (มาตรา ๔ เพิ่มมาตรา ๑๖/๔ วรรคสาม)

๓. กำหนดให้กรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ สำหรับกองทรัสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุนตามประเภทกองทรัสต์และประเภทหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลดังต่อไปนี้เป็นผู้ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ กล่าวคือ ผู้ที่จะเป็นผู้ก่อตั้งทรัสต์หรือผู้ก่อตั้งทรัสต์ เฉพาะกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อประชาชนเป็นครั้งแรก และผู้มีหน้าที่จัดการกองทรัสต์ ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ สำหรับกองทุนทรัพสต์ตามกฎหมายว่าด้วยทรัสต์เพื่อธุรกรรมในตลาดทุน ตามประเภทกองทรัสต์และประเภทหลักทรัพย์ที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดได้ ตลอดจนกำหนดให้บุคคลอื่นดังกล่าวมีหน้าที่ในการเปิดเผยข้อมูลและมีหน้าที่ต้องปฏิบัติภายหลังจากการได้รับอนุญาตเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ และ

ในกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ตามประเภทที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ซึ่งผลตอบแทนของหลักทรัพย์นั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบุคคลอื่นที่มิใช่บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ โดยบุคคลอื่นนั้นยินยอม คณะกรรมการ ก.ล.ต. อาจกำหนดให้บุคคลอื่นนั้นมีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในการเปิดเผยข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจของผู้ลงทุน ซึ่งรวมถึงการเปิดเผยข้อมูลก่อนและภายหลังที่ได้รับอนุญาตให้เสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ (มาตรา ๕ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๓/๒)

๔. กำหนดให้บริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายต่างประเทศที่มีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนในทำนองเดียวกันกับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด กล่าวคือ มีมาตรฐานในการคุ้มครองผู้ลงทุนเช่นเดียวกับประเทศไทยไม่จำต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ในกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์บางกรณี เพื่อลดความซ้ำซ้อนและอำนวยความสะดวก (มาตรา ๖ เพิ่มมาตรา ๓๕/๑)

๕. กำหนดมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๑๒๒๙ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ห้ามมิให้บริษัทจำกัดออกหุ้นกู้ มาใช้บังคับแก่บริษัทจำกัดที่ได้รับอนุญาตให้ออกหุ้นกู้ตามพระราชบัญญัตินี้ และมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๖๕๔ แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ ที่ห้ามมิให้คิดดอกเบี้ยเกินอัตรา มาใช้บังคับแก่หลักทรัพย์ประเภทหุ้นกู้และตั๋วเงินที่เสนอขายตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งเป็นการกำหนดให้ชัดเจนว่ามิให้นำมาตรใดในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับ (มาตรา ๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๖. กำหนดให้นำบทบัญญัติเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนและการโอนที่ใช้บังคับกับบริษัทที่ออกหุ้นกู้ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้น หรือใบสำคัญแสดงสิทธิ์ที่จะซื้อหุ้นกู้ ในส่วนที่ ๔ การจัดทำทะเบียนและการโอนของหมวด ๒ การออกหลักทรัพย์ของบริษัทและบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับแก่การจัดทำทะเบียนและการโอนหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนดตามมาตรา ๓๓ ด้วยโดยอนุโลม และให้คณะกรรมการ ก.ล.ต. มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนและการโอนหลักทรัพย์ดังกล่าวให้แตกต่างจากกรณีทั่วไป เพื่อให้เหมาะสมกับลักษณะของหลักทรัพย์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคต (มาตรา ๘ เพิ่มมาตรา ๕๕/๑)

๗. กำหนดให้อำนาจแก่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนในการออกประกาศเพื่อผ่อนผันหรือยกเว้นการจัดทำและส่งงบการเงินและรายได้เกี่ยวกับฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์บางกรณี (มาตรา ๙ เพิ่มมาตรา ๕๖ วรรคสาม)

๘. กำหนดให้กรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของตน คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยา และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงาน ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙)

๙. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๑๒๖/๑ (มาตรา ๑๑ ยกเลิกมาตรา ๑๒๖ (๓))

๑๐. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์จะลงทุนในหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันนั้นเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ต่อเมื่อได้ระบุไว้โดยชัดแจ้งในโครงการจัดการกองทุนรวมที่ได้รับอนุมัติและในหนังสือชี้ชวน และปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด (มาตรา ๑๒ เพิ่มมาตรา ๑๒๖/๑)

๑๑. กำหนดวันที่ตลาดหลักทรัพย์ต้องรวบรวมบัญชีหลักทรัพย์ที่รับฝากไว้และรายชื่อบุคคลซึ่งเป็นผู้ถือหลักทรัพย์ส่งให้แก่นายทะเบียนของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ในกรณีที่ไม่มีวันปิดสมุดทะเบียนสำหรับกรณีที่คณะกรรมการของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์กำหนดวันที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิเข้าร่วมประชุมผู้ถือหุ้นตามมาตรา ๘๙/๒๖ หรือกำหนดวันที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิได้รับเงินปันผล สิทธิในการซื้อหรือได้รับหลักทรัพย์หรือหุ้นเพิ่มทุน หรือสิทธิประโยชน์อื่นใดตามกฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชนจำกัด (มาตรา ๑๓ เพิ่มมาตรา ๒๒๕ วรรคสี่)

๑๒. กำหนดห้ามมิให้กระทำการที่มีลักษณะเป็นการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และกำหนดบทสันนิษฐานในกรณีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการพิสูจน์ความผิดและเอาตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษได้ (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติม หมวด ๘ การกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์และการเข้าถือหลักทรัพย์เพื่อครอบงำกิจการ ส่วนที่ ๑ การป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ แก้ไขมาตรา ๒๓๘ มาตรา ๒๓๙ มาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๓ และมาตรา ๒๔๔ และเพิ่มมาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๒ มาตรา ๒๔๔/๓ มาตรา ๒๔๔/๔ มาตรา ๒๔๔/๕ มาตรา ๒๔๔/๖ และมาตรา ๒๔๔/๗)

๑๓. กำหนดให้นำบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องกับมาตรา ๒๖๔ ซึ่งเกี่ยวกับอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ มาใช้บังคับกับการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงาน ก.ล.ต. ตามมาตรา ๒๖๔/๑ ซึ่งเป็นกรณีที่หน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายอื่นในทำนองเดียวกันของต่างประเทศร้องขอให้สำนักงาน ก.ล.ต. ให้ความช่วยเหลือ (มาตรา ๑๕ แก้ไขมาตรา ๒๖๔/๑ วรรคสอง)

๑๔. กำหนดให้พยานหลักฐานที่ได้มาตามความร่วมมือระหว่างหน่วยงานต่างประเทศกับสำนักงาน ก.ล.ต. ใช้อ้างเป็นพยานหลักฐานในการดำเนินคดีทั้งปวงได้ (มาตรา ๑๖ เพิ่มมาตรา ๒๖๔/๒)

๑๕. กำหนดให้พนักงานสอบสวนอาจนำข้อมูล ข้อเท็จจริง เอกสาร และหลักฐานต่าง ๆ ที่สำนักงาน ก.ล.ต. ส่งมอบในการกล่าวโทษผู้กระทำความผิด พนักงานสอบสวนอาจนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการสอบสวนคดีอาญาได้ (มาตรา ๑๗ เพิ่มมาตรา ๒๖๖/๑)

๑๖. กำหนดให้ชื่อหมวดที่กำหนดโทษทางอาญาเพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๑๘ แก้ไขชื่อหมวด ๑๒ บทกำหนดโทษ)

๑๗. กำหนดให้โทษกรณีบุคคลอื่นที่มิใช่บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ คือผู้ที่จะเป็นผู้ก่อตั้งทรัสต์หรือผู้ก่อตั้งทรัสต์ เฉพาะกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ต่อประชาชนครั้งแรก และผู้มีหน้าที่จัดการกองทรัสต์ที่ไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ตามมาตรา ๓๓/๑ วรรคสอง ในเรื่องหน้าที่และความรับผิดชอบในการเปิดเผยข้อมูล หรือหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติภายหลังการได้รับอนุญาตเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์และกรณีที่เป็นการเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่ตามประเภทที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ซึ่งผลตอบแทนที่ออกหลักทรัพย์นั้นขึ้นอยู่กับฐานะทางการเงินและผลการดำเนินงานของบุคคลอื่นที่มิใช่บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. กำหนดตามมาตรา ๓๓/๒ ให้มีหน้าที่และความรับผิดชอบร่วมกันกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ในการเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๓/๒ (มาตรา ๑๙ เพิ่มมาตรา ๒๖๘/๑ และมาตรา ๒๖๘/๒)

๑๘. กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีบุคคลอื่นที่มิใช่บริษัทที่ออกหลักทรัพย์และมีส่วนเกี่ยวข้องกับการเสนอขายหลักทรัพย์หรือเกี่ยวข้องกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ยื่นคำขออนุญาตเสนอขายหลักทรัพย์ที่ออกใหม่บางประเภทได้ และกรณีบริษัทที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายต่างประเทศและอยู่ภายใต้บังคับกฎหมายต่างประเทศที่มีมาตรการคุ้มครองผู้ลงทุนในทำนองเดียวกันกับที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๓๓/๑ และมาตรา ๓๕/๑ (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๖๙)

๑๙. กำหนดโทษแก่บริษัทที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกรณีการจัดทำทะเบียนและการโอนหลักทรัพย์อื่นใดที่คณะกรรมการ ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๓๓ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๕๕/๑ (มาตรา ๒๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๓)

๒๐. กำหนดโทษแก่กรรมการ ผู้จัดการ ผู้ดำรงตำแหน่งบริหาร และผู้สอบบัญชีของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ที่มีหน้าที่จัดทำและเปิดเผยรายงานการถือและการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์และสัญญาซื้อขายล่วงหน้าของตน คู่สมรสหรือผู้ที่อยู่กินด้วยกันฉันสามีภริยาและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะต่อสำนักงาน ก.ล.ต. เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๙ (มาตรา ๒๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๗๕)

๒๑. กำหนดความรับผิดของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัท ในกรณีที่บริษัทดังกล่าวกระทำการอันเป็นการปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรมต่อพนักงาน ลูกจ้าง หรือบุคคลอื่นใดที่รับจ้างทำงานให้แก่บริษัท ซึ่งเป็นความผิดตามมาตรา ๒๘๑/๑ โดยเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์หรือบริษัท เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑/๑ วรรคสอง)

๒๒. กำหนดความรับผิดของคณะกรรมการบริษัทและประธานกรรมการบริษัทเกี่ยวกับการจัดให้มีเลขานุการบริษัทรับผิดชอบในการจัดทำและเก็บรักษาเอกสาร เก็บรักษารายงานการมีส่วนได้เสียที่รายงานโดยกรรมการหรือผู้บริหารอื่น ๆ และดำเนินการอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด เพื่อให้สอดคล้องกับเนื้อหาในมาตรา ๘๙/๑๕ (มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑/๔)

๒๓. กำหนดความรับผิดเกี่ยวกับเอกสารหรือข้อมูลที่ต้องส่งหรือเปิดเผยซึ่งกระทำความผิดมีหน้าที่ส่งหรือเปิดเผยเอกสารหรือข้อมูล แต่ได้มีการแสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริง ซึ่งเป็นการกำหนดเพื่อให้มีความชัดเจนและเหมาะสม (มาตรา ๒๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๑/๑๐)

๒๔. กำหนดโทษเพิ่มเติมแก่บริษัทหลักทรัพย์กรณีที่ให้บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ตามมาตรา ๑๒๖/๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๑๒๖/๑ ดังกล่าว (มาตรา ๒๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๒)

๒๕. กำหนดโทษของผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์กระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๓ ให้ต้องรับผิดหากการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าวเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ และกำหนดโทษเพิ่มเติมแก่ผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ กรณีที่เป็นความผิดเกี่ยวกับการที่บริษัทหลักทรัพย์สามารถลงทุนหรือมีไว้ซึ่งหน่วยลงทุนของกองทุนรวมอื่นที่บริษัทหลักทรัพย์เดียวกันเป็นผู้รับผิดชอบในการดำเนินการได้ เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มมาตรา ๑๒๖/๑ (มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๓)

๒๖. กำหนดโทษของผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์กระทำความผิดเกี่ยวกับการจัดการกองทุนส่วนบุคคล ตามมาตรา ๑๓๓ วรรคสอง ให้ต้องรับผิดหากการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์ดังกล่าวเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์ เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๕ ทวิ วรรคสาม)

๒๗. กำหนดโทษของผู้บริหารบริษัทหลักทรัพย์ ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สินของผู้มอบหมายให้จัดการกองทุนส่วนบุคคล และในการจัดการกองทุนส่วนบุคคลที่บริษัทหลักทรัพย์กระทำการอื่นใดที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ตามที่สำนักงาน ก.ล.ต. ประกาศกำหนด ตามมาตรา ๑๓๘ หรือมาตรา ๑๓๙ (๕) ให้ต้องรับผิดหากการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น เพื่อให้สอดคล้องกับคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญ (มาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๘๖ ทวิ วรรคสอง)

๒๘. กำหนดโทษแก่บุคคลที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ มาตรา ๒๔๑ มาตรา ๒๔๒ มาตรา ๒๔๔/๑ มาตรา ๒๔๔/๒ หรือมาตรา ๒๔๔/๓ (๑) และผู้บริหารบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่ผู้ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๐ หรือมาตรา ๒๔๑ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙๖)

๒๙. กำหนดโทษแก่บุคคลที่ฝ่าฝืนมาตรา ๒๔๔/๓ (๒) หรือมาตรา ๒๔๔/๗ เพื่อให้สอดคล้องกับการปรับปรุงเนื้อหาเกี่ยวกับการป้องกันการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๑ เพิ่มมาตรา ๒๙๖/๑ และมาตรา ๒๙๖/๒)

๓๐. กำหนดโทษแก่ผู้ที่ยินยอมให้บุคคลอื่นใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารที่ใช้ชำระค่าซื้อขายหลักทรัพย์เพื่อปกปิดตัวตนของบุคคลที่ใช้บัญชีดังกล่าว ในประการที่บุคคลดังกล่าวอาจนำบัญชีไปใช้ในการกระทำอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ และผู้ที่ใช้บัญชีซื้อขายหลักทรัพย์หรือบัญชีธนาคารของบุคคลอื่นเพื่อดำเนินการอันไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ (มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๙๗)

๓๑. กำหนดโทษให้ศาลสั่งให้ผู้กระทำความผิดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการตามควรแก่กรณี เมื่อเป็นกรณีที่จำเลยกระทำความผิดตามมาตรา ๒๗๘ มาตรา ๒๘๑/๒ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘๑/๑๐ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ หรือมาตรา ๒๙๗ เพื่อกำหนดมาตรการในการดำเนินการกับผู้กระทำความผิดในทางอาญาให้สอดคล้องกับการดำเนินการตามมาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๓๓ เพิ่มมาตรา ๒๙๗/๑)

๓๒. กำหนดโทษแก่ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบันทึกการยินยอมที่กำหนดมาตรการลงโทษทางแพ่งตามมาตรา ๓๑๗/๔ (๓) หรือ (๔) ผู้ที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลที่กำหนดมาตรการลงโทษตามมาตรา ๒๙๗/๑ (๒) หรือ (๓) หรือมาตรา ๓๑๗/๔ (๓) หรือ (๔) และบริษัทหลักทรัพย์หรือผู้ประกอบธุรกิจสัญญาซื้อขายล่วงหน้าผู้ใด ให้บริการกับผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๒๙๙/๑ หรือมาตรา ๒๙๙/๒ โดยรู้หรือควรรู้ว่ามีการกำหนดมาตรการลงโทษตามบันทึกการยินยอมหรือโดยคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาล เพื่อให้สอดคล้องกับการเพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับมาตรการลงโทษทางแพ่ง (มาตรา ๓๔ เพิ่มมาตรา ๒๙๙/๑ มาตรา ๒๙๙/๒ และมาตรา ๒๙๙/๓)

๓๓. กำหนดความรับผิดของผู้บริหารนิติบุคคลในกรณีที่นิติบุคคลกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ โดยกำหนดให้เว้นแต่จะได้กำหนดความรับผิดของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลไว้เป็นการเฉพาะในพระราชบัญญัตินี้ ในกรณีที่ผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำความผิดของนิติบุคคลนั้นเกิดจากการสั่งการ หรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคล เพื่อให้ผู้บริหารนิติบุคคลดังกล่าวต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้น ๆ ด้วย (มาตรา ๓๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐๐)

๓๔. ยกเลิกความรับผิดตามมาตรา ๓๐๑ เกี่ยวกับความรับผิดของผู้บริหารนิติบุคคลต่อการกระทำความผิดของนิติบุคคล เพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขมาตรา ๓๐๐ (มาตรา ๓๖ ยกเลิกมาตรา ๓๐๑)

๓๕. กำหนดโทษแก่ผู้ที่แจ้งข้อความหรือให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จหรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงาน ก.ล.ต. ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดและปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (มาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐๒)

๓๖. กำหนดโทษแก่ผู้ที่นำส่งสำเนาหรือแสดงสมุดบัญชี เอกสาร หรือหลักฐานที่แสดงข้อความอันเป็นเท็จหรือข้อความที่ก่อให้เกิดความสำคัญผิดในสาระสำคัญ หรือปกปิดข้อความจริงซึ่งควรแสดงในสาระสำคัญต่อพนักงานเจ้าหน้าที่หรือสำนักงาน ก.ล.ต. (มาตรา ๓๘ เพิ่มมาตรา ๓๐๒/๑)

๓๗. กำหนดโทษแก่บุคคลที่ถูกบริษัทหลักทรัพย์ถอดถอนออกจากตำแหน่งและกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๑๔๕ วรรคสาม หรือบุคคลซึ่งฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือไม่อำนวยความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๒๖๔ โดยเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดและปรับปรุงอัตราโทษให้มีความเหมาะสมยิ่งขึ้น (มาตรา ๓๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๐๓)

๓๘. กำหนดโทษแก่ตัวการซึ่งเป็นผู้ที่ก่อให้ผู้อื่นกระทำความผิดตามมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าด้วยการใช้ สั่ง ขู่เข็ญ จ้าง หรือด้วยวิธีอื่นใด และกำหนดโทษแก่ผู้สนับสนุนซึ่งเป็นผู้ที่กระทำการด้วยประการใด ๆ อันเป็นการช่วยเหลือหรือให้ความสะดวกในการที่ผู้อื่นกระทำความผิดตามที่บัญญัติในมาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๖/๑ มาตรา ๓๐๖ มาตรา ๓๐๗ มาตรา ๓๐๘ มาตรา ๓๐๙ มาตรา ๓๑๐ มาตรา ๓๑๑ หรือมาตรา ๓๑๒ ไม่ว่าก่อนหรือขณะกระทำความผิด ซึ่งเป็นการแก้ไขเพิ่มเติมองค์ประกอบความผิดให้มีความเหมาะสมและครอบคลุมยิ่งขึ้น (มาตรา ๔๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑๔ และมาตรา ๓๑๕)

๓๙. ยกเลิกมาตรา ๓๑๕/๑ ที่กำหนดเรื่องเงินสินบนและเงินรางวัลออก เนื่องจากการแจ้งข้อมูลเกี่ยวกับการกระทำความผิดที่พึงกระทำอยู่แล้ว รวมทั้งยังป้องกันมิใช่มีการกล่าวโทษบุคคลอื่นโดยไม่มีมูลและมิให้มีการมุ่งแสวงหาประโยชน์จากการกระทำความผิดของบุคคลอื่น (มาตรา ๔๑ ยกเลิกมาตรา ๓๑๕/๑)

๔๐. กำหนดอายุความของความผิดตามหมวด ๑๒ โทษทางอาญา ที่มีโทษปรับสถานเดียวให้มีอายุความหนึ่งปีโดยเริ่มนับแต่วันที่สำนักงาน ก.ล.ต. วินิจฉัยว่ามีการกระทำความผิดเกิดขึ้นและรู้ตัวผู้กระทำความผิด แต่ต้องไม่เกินห้าปีนับแต่วันที่มีการกระทำความผิด เพื่อเป็นการกำหนดอายุความในการดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิดที่มีโทษปรับสถานเดียวให้ชัดเจน (มาตรา ๔๒ เพิ่มมาตรา ๓๑๖/๑)

๔๑. กำหนดความผิดที่เปรียบเทียบคดีได้โดยให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบ และให้ความผิดที่อาจดำเนินมาตรการทางแพ่งได้ เป็นความผิดที่ไม่อาจเปรียบเทียบคดีได้อีก (มาตรา ๔๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑๗ วรรคหนึ่ง)

๔๒. กำหนดให้มีมาตรการลงโทษทางแพ่ง เนื่องจากการดำเนินคดีอาญามีมาตรฐานการพิสูจน์การกระทำความผิดของจำเลยสูงจนไม่อาจเอาผิดในการกระทำความผิดฐานต่าง ๆ ได้จึงมีความจำเป็นที่จะต้องนำมาตรฐานการพิสูจน์เช่นเดียวกับคดีทางแพ่งมาใช้พิสูจน์ความผิดของจำเลยในคดีบางประเภทเพื่อให้การดำเนินการกับผู้กระทำความผิดที่เกี่ยวกับหลักทรัพย์เกิดประสิทธิภาพและได้ผลดียิ่งขึ้น (มาตรา ๔๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่ง มาตรา ๓๑๗/๑ มาตรา ๓๑๗/๒ มาตรา ๓๑๗/๓ มาตรา ๓๑๗/๔ มาตรา ๓๑๗/๕ มาตรา ๓๑๗/๖ มาตรา ๓๑๗/๗ มาตรา ๓๑๗/๘ มาตรา ๓๑๗/๙ มาตรา ๓๑๗/๑๐ มาตรา ๓๑๗/๑๑ มาตรา ๓๑๗/๑๒ มาตรา ๓๑๗/๑๓ และมาตรา ๓๑๗/๑๔)

๔๓. กำหนดให้บริษัทที่ออกหลักทรัพย์ที่มีหลักทรัพย์ซื้อขายกันอยู่ในตลาดหลักทรัพย์ในวันที่พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ใช้บังคับ เป็นบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ ตามมาตรา ๓๓ และมีหน้าที่และความรับผิดชอบเช่นเดียวกับบริษัทที่ออกหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติดังกล่าว (มาตรา ๔๕ เพิ่มมาตรา ๓๓๔/๑)

๔๔. กำหนดให้ยกเลิกการอ้างมาตรา ๓๔ ในบทบัญญัติมาตราต่าง ๆ ที่มีเนื้อหาไม่สอดคล้องกับมาตรา ๓๔ ได้แก่ มาตรา ๓๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๖ (๑) มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๖ วรรคสอง (มาตรา ๔๖ แก้ไขและตัดถ้อยคำมาตรา ๓๕ มาตรา ๕๖ มาตรา ๕๗ มาตรา ๕๘ มาตรา ๖๒ มาตรา ๖๖ วรรคหนึ่ง มาตรา ๖๘ มาตรา ๗๖ (๑) มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๔๑ มาตรา ๕๐ มาตรา ๕๑ มาตรา ๕๒ มาตรา ๕๓ มาตรา ๕๕ และมาตรา ๖๖ วรรคสอง)

๔๕. กำหนดให้นำบทบัญญัติในหมวด ๑๒/๑ มาตรการลงโทษทางแพ่งตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้มาใช้บังคับแก่การกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่เกิดขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และยังมิได้มีการกล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนด้วย (มาตรา ๔๗)

๔๖. กำหนดรองรับให้ข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการ ก.ล.ต. คณะกรรมการกำกับตลาดทุน หรือสำนักงาน ก.ล.ต. ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๘)

๖. พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๖๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันตลาดทุนและเทคโนโลยีทางการเงินมีการพัฒนาและเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้การประกอบธุรกิจหลักทรัพย์มีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้น ประกอบกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ยังมีบทบัญญัติบางประการที่ไม่เป็นไปตามมาตรฐานสากล และไม่เพียงพอที่จะคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ สมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ การจัดการกองทุนรวม และการกำกับดูแลตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้การกำกับดูแลธุรกิจหลักทรัพย์สอดคล้องกับรูปแบบการประกอบธุรกิจ มีการคุ้มครองประโยชน์ของผู้ลงทุนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพื่อให้การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์มีความมั่นคง โปร่งใสและคำนึงถึงประโยชน์ของตลาดทุนและการคุ้มครองผู้ลงทุน รวมทั้งการจัดตั้งกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนเพื่อเป็นศูนย์กลางในการกำหนดนโยบายและบูรณาการงานด้านการพัฒนาตลาดทุนให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ตลอดจนปรับปรุงบทกำหนดโทษเพื่อให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีอำนาจประกาศกำหนดให้การประกอบกิจการในลักษณะใดลักษณะหนึ่งไม่เป็นธุรกิจหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๔/๑)

๒. กำหนดให้มีคณะกรรมการกำกับตลาดทุนคณะหนึ่ง ประกอบด้วย เลขาธิการ เป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมาย ๑ คน ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งโดยผ่านการคัดเลือกตามที่กำหนด ในมาตรา ๓๑/๗ อีกไม่เกิน ๔ คน เป็นกรรมการ ทั้งนี้ ผู้ทรงคุณวุฒิอย่างน้อย ๒ คน ต้องมีประสบการณ์ในการบริหารกิจการบริษัทที่มีหลักทรัพย์จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์หรือบริษัทหลักทรัพย์ (มาตรา ๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖/๑)

๓. กำหนดให้เมื่อกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิต่อคณะกรรมการคัดเลือกภายใน ๖๐ วันเพื่อดำเนินการตามที่กำหนดในมาตรา ๓๑/๗ ทั้งนี้ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ (มาตรา ๕ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖/๓ วรรคสอง)

๔. กำหนดคุณสมบัติของเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ต้องมีอายุไม่เกิน ๖๐ ปีบริบูรณ์ในวันที่ได้รับการแต่งตั้ง เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและความเชี่ยวชาญด้านตลาดทุน เศรษฐศาสตร์ หรือการเงินการธนาคาร (มาตรา ๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑ (๑/๑) และ (๑/๒))

๕. กำหนดให้ยกเลิกวรรคสองของมาตรา ๒๒/๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๑ (มาตรา ๘ ยกเลิกความในมาตรา ๒๒/๑ วรรคสอง)

๖. กำหนดให้เลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ได้รับเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นตามที่คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนดโดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ ในการกำหนดเงินเดือนและประโยชน์ตอบแทนอื่นของเลขาธิการคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ให้คำนึงถึงข้อห้ามมิให้ประกอบอาชีพตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๒/๑ ด้วย (มาตรา ๙ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๒/๒)

๗. กำหนดให้ให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ด้วยความเห็นชอบของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ จัดทำแผนการดำเนินงาน ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เสนอรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง เป็นประจำทุกปี และเปิดเผยไว้ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้และแผนการดำเนินงาน ของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่จัดทำขึ้นนั้น ให้จัดทำเป็นแผน ๓ ปี ซึ่งต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ส่งเสริมให้การกำกับดูแลและพัฒนาตลาดทุนเป็นไปตามวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองผู้ลงทุน เสริมสร้างความเป็นธรรม ความมีประสิทธิภาพ และความโปร่งใสของตลาดทุน รวมทั้งการลดความเสี่ยงของระบบการเงิน (มาตรา ๑๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑/๒)

๘. กำหนดให้คณะกรรมการคัดเลือกตามมาตรา ๓๑/๓ วรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากบุคคล ซึ่งเคยดำรงตำแหน่งปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม เลขาธิการคณะกรรมการ

กฤษฎีกา เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ผู้ว่าการธนาคารแห่งประเทศไทย เลขาธิการคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย เลขาธิการสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือผู้เคยดำรงตำแหน่งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ทั้งนี้ ไม่เกินตำแหน่งละ ๑ คน กรรมการคัดเลือกต้องไม่เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ ข้าราชการการเมือง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร หรือสมาชิกวุฒิสภา และไม่เป็นผู้มีผลประโยชน์หรือส่วนได้เสียอย่างมีนัยสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ (มาตรา ๑๑ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑/๓ วรรคสองและวรรคสาม)

๙. กำหนดให้ในการคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้บุคคลดังต่อไปนี้ร่วมกันเสนอรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๒ เท่าของจำนวนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิที่จะแต่งตั้งต่อคณะกรรมการคัดเลือก

๙.๑ การคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ ให้ประธานกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ที่มิใช่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ร่วมกันเสนอรายชื่อ

๙.๒ การคัดเลือกกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับตลาดทุน ให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์เสนอรายชื่อ และในกรณีที่คณะกรรมการคัดเลือกไม่เห็นชอบกับรายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่เสนอ คณะกรรมการคัดเลือกมีอำนาจให้มีการดำเนินการเสนอรายชื่อใหม่ได้ เมื่อคณะกรรมการคัดเลือกพิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิที่สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ หรือคณะกรรมการกำกับตลาดทุน แล้วแต่กรณีแล้ว ให้เสนอชื่อต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเพื่อแต่งตั้ง (มาตรา ๑๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑/๗)

๑๐. กำหนดให้เพื่อให้การกำกับดูแลการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์เหมาะสมกับรูปแบบการประกอบธุรกิจและได้สัดส่วนกับความจำเป็นในการคุ้มครองผู้ลงทุน คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์อาจประกาศกำหนดให้ผู้รับใบอนุญาตที่ประกอบธุรกิจในลักษณะตามที่กำหนดได้รับยกเว้น การปฏิบัติหรือปฏิบัติแตกต่างไปจากบทบัญญัติในส่วนที่ ๒ การกำกับและควบคุม ของหมวดนี้ ทั้งหมดหรือแต่เพียงบางส่วนก็ได้ และให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มีอำนาจประกาศกำหนดหลักเกณฑ์หรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้รับใบอนุญาตดังกล่าวถือปฏิบัติด้วยก็ได้ (มาตรา ๑๓ เพิ่มความเป็นมาตรา ๙๑/๑)

๑๑. กำหนดให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ อาจประกาศกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ต้องมีทุนจดทะเบียนซึ่งชำระแล้วตามจำนวนที่กำหนดสำหรับการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์แต่ละประเภทหรือแต่ละลักษณะก็ได้ (มาตรา ๑๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๙๖)

๑๒. กำหนดให้ในการจัดการกองทุนรวม ให้บริษัทหลักทรัพย์จัดการด้วยความซื่อสัตย์สุจริตและระมัดระวังรักษาประโยชน์ของผู้ถือหน่วยลงทุนทั้งปวง โดยใช้ความรู้ความสามารถเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพ และให้บริษัทหลักทรัพย์จัดให้มีนโยบายการป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ ในการจัดการกองทุนรวม รวมทั้งติดตามดูแลการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์แก่ผู้ถือหน่วยลงทุนและการกระทำที่อาจมีลักษณะไม่เป็นธรรมต่อผู้ถือหน่วยลงทุนหรืออาจทำให้ ผู้ถือหน่วยลงทุนเสียประโยชน์อันพึงได้รับ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๑๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๔/๑)

๑๓. กำหนดให้ในการจัดการกองทุนรวม บริษัทหลักทรัพย์ต้องดำเนินการ ตามโครงการจัดการกองทุนรวมที่ได้รับอนุมัติจากสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และ ตลาดหลักทรัพย์ ซึ่งการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการให้กระทำโดยการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน

ซึ่งจะดำเนินการโดยการจัดประชุมผู้ถือหน่วยลงทุนหรือการส่งหนังสือ ขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนก็ได้ ให้บริษัทหลักทรัพย์แจ้งการแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวม หรือวิธีการจัดการให้สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ทราบ รวมทั้งแจ้งไปยังผู้ถือหน่วยลงทุนทุกคนและเผยแพร่ในลักษณะที่ผู้ลงทุนทั่วไปสามารถเข้าตรวจดูได้ ทั้งนี้ ภายใน ๑๕ วันนับแต่วันที่มีมติให้แก้ไข (มาตรา ๑๖ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๒๙)

๑๔. กำหนดให้การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการ ในกรณีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเกี่ยวกับการขายและการรับซื้อคืนหน่วยลงทุน การเพิ่มชนิดหน่วยลงทุน ที่ไม่ทำให้สิทธิที่ผู้ถือหน่วยลงทุนมีอยู่เดิมด้อยลง การดำเนินการเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติ ของพระราชบัญญัตินี้ การแก้ไขเพิ่มเติมโครงการจัดการกองทุนรวมหรือแก้ไขวิธีการจัดการในลักษณะ ที่สำนักงานประกาศกำหนด บริษัทหลักทรัพย์อาจขอให้สำนักงานให้ความเห็นชอบแทนการขอมติ ของผู้ถือหน่วยลงทุนตามมาตรา ๑๒๙ วรรคสองก็ได้ และกำหนดองค์ประชุมในการประชุมผู้ถือหน่วยลงทุน ต้องมีผู้ถือหน่วยลงทุนเข้าร่วมประชุมไม่น้อยกว่า ๒๕ คนหรือไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนผู้ถือหน่วยลงทุนทั้งหมด และต้องมีหน่วยลงทุนนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๓ ของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของโครงการจัดการกองทุนรวม จึงจะเป็นองค์ประชุม และในการขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุนครั้งใด ไม่ว่าจะโดยการจัดประชุมผู้ถือหน่วยลงทุนหรือโดยการส่งหนังสือขอมติของผู้ถือหน่วยลงทุน หากผู้ถือหน่วยลงทุนเห็นว่ามติของผู้ถือหน่วยลงทุนในครั้งนั้นไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือบริษัทหลักทรัพย์ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๑๒๙/๒ หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๙/๓ ผู้ถือหน่วยลงทุนไม่น้อยกว่า ๕ คน และมีหน่วยลงทุนนับรวมกันได้ไม่น้อยกว่า ๑ ใน ๕ ของจำนวนหน่วยลงทุนที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมดของโครงการจัดการกองทุนรวมนั้นจะร้องขอให้ศาลสั่งเพิกถอนมติของผู้ถือหน่วยลงทุนครั้งนั้นก็ได้ แต่ต้องร้องขอต่อศาลภายใน ๔๕ วันนับแต่วันที่ผู้ถือหน่วยลงทุนมีมติให้แก้ไข (มาตรา ๑๗ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๒๙/๑ มาตรา ๑๒๙/๒ มาตรา ๑๒๙/๓ และมาตรา ๑๒๙/๔)

๑๕. กำหนดให้เพิ่มส่วนที่ ๘/๑ ธุรกิจหลักทรัพย์ในประเภทที่รัฐมนตรีกำหนด มาตรา ๑๔๐/๑ ของหมวด ๔ ธุรกิจหลักทรัพย์ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์ และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๑๘ เพิ่มความเป็นส่วนที่ ๘/๑) และกำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ในประเภทธุรกิจหลักทรัพย์ตาม (๗) ของบทนิยามคำว่า “ธุรกิจหลักทรัพย์” ในมาตรา ๔ ประกอบธุรกิจตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ที่คณะกรรมการกำกับตลาดทุนประกาศกำหนด (มาตรา ๑๘ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๔๐/๑)

๑๖. กำหนดให้ตลาดหลักทรัพย์ต้องส่งเสริมและรักษาไว้ซึ่งความมั่นคง ความเป็นธรรม การตรวจสอบได้ และความเรียบร้อยในการซื้อขายหลักทรัพย์จดทะเบียน โดยต้องคำนึงถึงประโยชน์ ของตลาดทุนและการคุ้มครองผู้ลงทุนเป็นสำคัญ และกำหนดให้มีข้อกำหนดเพื่อให้การดำเนินงาน ของตลาดหลักทรัพย์เป็นไปตามมาตรา ๑๕๓ และมาตรา ๑๕๔/๑ ตลาดหลักทรัพย์จะต้องดำเนินการ (มาตรา ๑๙ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๕๔/๑ และมาตรา ๑๕๔/๒)

๑๗. กำหนดให้มีคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์คณะหนึ่งประกอบด้วยบุคคล ซึ่งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๖ คนตามกระบวนการ ที่กำหนดในมาตรา ๑๕๙/๑ และบุคคลซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้งอีกจำนวนไม่เกิน ๔ คน เป็นกรรมการ และให้ผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์เป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์โดยตำแหน่งให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์เลือกกรรมการตลาดหลักทรัพย์คนหนึ่ง นอกจากผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์เป็นประธานกรรมการ และจะเลือกกรรมการตลาดหลักทรัพย์อีกคนหนึ่งเป็นรองประธานกรรมการด้วยก็ได้ (มาตรา ๒๐ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๕๙)

๑๘. กำหนดให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ แต่งตั้งเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๕๙ ต้องเป็นผู้มีความรู้และประสบการณ์อันจำเป็น ต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์

และต้องมาจากรายชื่อที่เสนอโดยนิติบุคคลหรือคณะบุคคล ที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุน และให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการคัดเลือกและแต่งตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ดังกล่าว โดยอย่างน้อยต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ รวมทั้งประเภทหรือลักษณะของนิติบุคคลหรือคณะบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุนซึ่งมีสิทธิเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกและแต่งตั้งเป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ (มาตรา ๒๑ เพิ่มความเป็น มาตรา ๑๕๙/๑)

๑๙. กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เห็นว่า การดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์มีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องอาศัยความรู้ความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์เฉพาะด้าน ของบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทย สมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ อาจเลือกบุคคลที่ไม่มีสัญชาติไทยจำนวนไม่เกิน ๒ คน เป็นกรรมการตลาดหลักทรัพย์ก็ได้ (มาตรา ๒๒ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๖๐/๑)

๒๐. กำหนดให้กรรมการตลาดหลักทรัพย์นอกจากผู้จัดการตลาดหลักทรัพย์ ดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และอาจได้รับแต่งตั้งหรือเลือกตั้งได้อีก แต่จะแต่งตั้งหรือเลือกตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระมิได้ (มาตรา ๒๓ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๖๑)

๒๑. กำหนดให้การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับตามวรรคสองของมาตรา ๑๗๐ ให้มีผลใช้บังคับเมื่อได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ โดยให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์พิจารณาและแจ้งผลการพิจารณาให้ตลาดหลักทรัพย์ทราบภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับระเบียบหรือข้อบังคับ (มาตรา ๒๔ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๗๐ วรรคสาม)

๒๒. กำหนดให้ในกรณีที่การกำหนดหรือแก้ไขเปลี่ยนแปลงระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง อาจมีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจหรือประโยชน์ได้เสียของสมาชิก ผู้ลงทุน หรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับตลาดหลักทรัพย์ ให้ตลาดหลักทรัพย์จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นก่อน พร้อมทั้งจัดส่งรายงานผลการรับฟังความคิดเห็นให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบและการขอความเห็นชอบระเบียบหรือข้อบังคับตามมาตรา ๑๗๐ วรรคสามและการรับฟังความคิดเห็นตามมาตรา ๑๗๐ วรรคสี่ มิให้ใช้บังคับกับระเบียบหรือข้อบังคับมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง (๑๔) (๑๕) หรือ (๑๖) และระเบียบหรือข้อบังคับอื่นใดตามที่คณะกรรมการ กำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ประกาศกำหนดหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการเลือกตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามมาตรา ๑๗๐ วรรคสอง (๓) ต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับความรู้หรือประสบการณ์อันจำเป็นต่อการดำเนินงานของตลาดหลักทรัพย์ด้วย (มาตรา ๒๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๗๐ วรรคสี่ วรรคหน้า และวรรคหก)

๒๓. กำหนดให้ให้ตลาดหลักทรัพย์นำส่งเงินให้แก่กองทุนส่งเสริมการพัฒนา ตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๒ ภายใน ๑๕๐ วันนับแต่วันสิ้นปีปฏิทิน ในอัตราไม่น้อยกว่าร้อยละ ๙๐ ของรายได้หลังหักค่าใช้จ่าย ภาษี และเงินสำรอง ทั้งนี้ ให้ใช้งบการเงินรวมของตลาดหลักทรัพย์ ในการคำนวณจำนวนเงินนำส่ง (มาตรา ๒๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๑๘๒/๑)

๒๔. กำหนดให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์อาจประกาศกำหนดให้บุคคลที่มิใช่บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์สามารถทำการซื้อหรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนประเภทใดประเภทหนึ่งในตลาดหลักทรัพย์ได้ (มาตรา ๒๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘๔ วรรคสาม)

๒๕. กำหนดห้ามมิให้บริษัทหลักทรัพย์ที่เป็นสมาชิกของตลาดหลักทรัพย์ซื้อ หรือขายหลักทรัพย์จดทะเบียนนอกตลาดหลักทรัพย์ ไม่ว่าจะเป็นการซื้อหรือขายในฐานะนายหน้า หรือตัวแทนหรือในนามของสมาชิกเอง เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากตลาดหลักทรัพย์หรือเป็นการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข และวิธีการ ในการประกอบธุรกิจหลักทรัพย์ตามประเภทที่ได้รับใบอนุญาต (มาตรา ๒๘ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘๕)

๒๖. กำหนดให้นำความในมาตรา ๙๑ มาตรา ๑๕๔/๑ มาตรา ๑๕๔/๒ มาตรา ๑๕๘ มาตรา ๑๖๐ มาตรา ๑๖๐/๑ มาตรา ๑๖๑ มาตรา ๑๖๒ มาตรา ๑๖๓ มาตรา ๑๗๐/๑ มาตรา ๑๘๖ มาตรา ๑๙๐ มาตรา ๑๙๓ มาตรา ๑๙๔ และมาตรา ๑๙๗ รวมทั้งบทกำหนดโทษที่เกี่ยวข้องมาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๒๙ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๑๖)

๒๗. กำหนดให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๖/๑ กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน มาตรา ๒๑๘/๑ ถึงมาตรา ๒๑๘/๒๑ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นหมวด ๖/๑ กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน)

๒๗.๑ กำหนดให้ในหมวดนี้ “กองทุน” หมายความว่า กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน “คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน “คณะกรรมการประเมินผล” หมายความว่า คณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน “ผู้จัดการกองทุน” หมายความว่า ผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑)

๒๗.๒ กำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน” มีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน ในเรื่องการส่งเสริมให้มีการพัฒนาองค์กร และโครงสร้างพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุน รวมถึงการพัฒนาขีดความสามารถในการแข่งขันของตลาดทุน ส่งเสริมให้มีการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับตลาดทุนหรือการกำกับดูแลตลาดทุน เสริมสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับตลาดทุน การลงทุน และการพัฒนาตลาดทุนให้แก่ผู้ลงทุน ประชาชน หน่วยงาน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษา วิจัย อบรม และพัฒนาองค์ความรู้หรืองานวิชาการที่เป็นประโยชน์ต่อตลาดทุน (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๒)

๒๗.๓ กำหนดให้กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนประกอบด้วย เงินหรือทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาจากตลาดหลักทรัพย์ เงินที่ได้รับตามมาตรา ๑๘๒/๑ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคหรือมอบให้ ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากเงินหรือทรัพย์สินของกองทุน (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๓)

๒๗.๔ กำหนดให้ให้กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนมีอำนาจกระทำกิจการต่าง ๆ ภายในขอบวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๒๑๘/๒ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๔)

๒๗.๕ กำหนดให้มีข้อกำหนดเกี่ยวกับอำนาจการจ่ายเงินของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๕)

๒๗.๖ กำหนดให้ในกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของตลาดหลักทรัพย์หรือกรณีที่มีพฤติการณ์พิเศษ และตลาดหลักทรัพย์จำเป็นต้องได้รับการสนับสนุนทางการเงินจากกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน อาจพิจารณาให้การสนับสนุนทางการเงินแก่ตลาดหลักทรัพย์โดยอาจกำหนดเงื่อนไข ตามที่เห็นสมควรได้ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๖)

๒๗.๗ กำหนดให้มี “คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน” ประกอบด้วย ประธานกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เป็นประธานกรรมการ รองเลขาธิการซึ่งเลขาธิการมอบหมาย เป็นรองประธานกรรมการ ผู้แทนกระทรวงการคลัง ผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทย ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย และผู้จัดการ ตลาดหลักทรัพย์ เป็นกรรมการ ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน ๓ คน ซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้ง ตามกระบวนการที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๘/๘ เป็นกรรมการ และให้ผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนเป็นเลขานุการ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๗)

๒๗.๘ กำหนดให้บุคคลซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งเป็นกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) ต้องมาจากรายชื่อที่เสนอโดยนิติบุคคล หรือคณะบุคคลที่มีความเกี่ยวข้องกับตลาดทุน (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๘)

๒๗.๙ กำหนดให้นำมาตรา ๑๖๐ และมาตรา ๑๖๐/๑ มาใช้บังคับกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) (ร่างมาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๙)

๒๗.๑๐ กำหนดให้กรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน ตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปีและอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่จะแต่งตั้ง ให้ดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกิน ๒ วาระมิได้ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๐)

๒๗.๑๑ กำหนดให้ในกรณีที่กรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) พ้นจากตำแหน่งตามวาระและยังมิได้มีการแต่งตั้งกรรมการกองทุนส่งเสริม การพัฒนาตลาดทุนขึ้นใหม่ ให้กรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนที่พ้นจากตำแหน่ง ตามวาระนั้นอยู่ในตำแหน่งเพื่อดำเนินงานต่อไปจนกว่ากรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน ที่ได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๑)

๒๗.๑๒ กำหนดให้กรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว จะพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม ตามมาตรา ๒๑๘/๙ คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์มีมติให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ ขาดการประชุมคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน เกิน ๓ ครั้งติดต่อกันโดยไม่มีเหตุอันสมควร (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๒)

๒๗.๑๓ กำหนดให้นำความในมาตรา ๑๒ และมาตรา ๑๓ มาใช้บังคับ กับกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและการประชุมของคณะกรรมการกองทุนส่งเสริม การพัฒนาตลาดทุนด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๓)

๒๗.๑๔ กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน มีอำนาจหน้าที่ควบคุมดูแลและดำเนินกิจการของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนให้เป็นไป ตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในมาตรา ๒๑๘/๒ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๔)

๒๗.๑๕ กำหนดให้คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ เพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการกองทุนส่งเสริม การพัฒนาตลาดทุนมอบหมาย (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๕)

๒๗.๑๖ กำหนดให้กรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน อนุกรรมการ และกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน ได้รับประโยชน์ตอบแทนตามที่คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์กำหนด (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๖)

๒๗.๑๗ กำหนดให้กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนมีผู้จัดการคนหนึ่ง ซึ่งคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนเป็นผู้แต่งตั้ง และผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน ประกาศกำหนด (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๗)

๒๗.๑๘ กำหนดให้ผู้จัดการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและรับผิดชอบการบริหารกิจการของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน และตามกฎหมาย ระเบียบ

ข้อบังคับ และนโยบายที่คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนกำหนด (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๘)

๒๗.๑๙ กำหนดให้กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนจัดให้มีระบบบัญชี ที่เหมาะสมกับกิจการของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนและจัดให้มีการสอบบัญชีเป็นประจำ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๑๙)

๒๗.๒๐ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ในการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน ทุก ๓ ปี โดยก่อนครบกำหนด ๓ ปีไม่น้อยกว่า ๖ เดือน ให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งคณะกรรมการประเมินผลการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน จำนวนไม่น้อยกว่า ๓ คน แต่ไม่เกิน ๕ คน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลสัมฤทธิ์ตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของกองทุน รายงานข้อจำกัดหรืออุปสรรคในการดำเนินกิจการของกองทุน ตรวจสอบและประเมินผล การดำเนินงานของกองทุน รายงานผลการปฏิบัติงานพร้อมทั้งข้อเสนอแนะต่อคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุน (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๒๐)

๒๗.๒๑ กำหนดให้กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนจัดทำรายงานประจำปีซึ่งแสดงถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานเสนอต่อคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ภายใน ๑๒๐ วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี และต้องเปิดเผยไว้ในลักษณะที่ประชาชนสามารถเข้าตรวจดูได้ (มาตรา ๓๐ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๑๘/๒๑)

๒๘. กำหนดให้นำความในมาตรา ๒๒๕ มาตรา ๒๒๖ มาตรา ๒๒๗ มาตรา ๒๒๘ และมาตรา ๒๒๘/๑ มาใช้บังคับกับศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ที่ได้รับใบอนุญาตจากคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์โดยอนุโลม (มาตรา ๓๒ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๒๒๘/๒)

๒๙. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๔ มาตรา ๙๖ มาตรา ๙๗ มาตรา ๙๘ มาตรา ๑๐๐ มาตรา ๑๐๑ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๓ มาตรา ๑๐๔ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๒ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๒ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๔ มาตรา ๑๒๕ มาตรา ๑๒๖ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๔ วรรคหนึ่ง มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๖ มาตรา ๑๓๙ (๑) (๒) (๓) หรือ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือมาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนดตามมาตรา ๙๐ วรรคสี่ มาตรา ๙๑ มาตรา ๙๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๙๒ มาตรา ๙๘ (๗) หรือ (๑๐) มาตรา ๑๐๐ วรรคสอง มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๖/๑ มาตรา ๑๒๙/๓ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๓๙ (๔) มาตรา ๑๔๐ วรรคสอง มาตรา ๑๔๐/๑ มาตรา ๑๔๑ มาตรา ๑๔๒ มาตรา ๑๔๓ มาตรา ๑๔๔ หรือมาตรา ๑๕๐ ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีกไม่เกินวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง (มาตรา ๓๓ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘๒)

๓๐. กำหนดให้ในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามมาตรา ๙๒ มาตรา ๙๖ มาตรา ๑๐๒ มาตรา ๑๐๕ มาตรา ๑๐๖ มาตรา ๑๐๘ มาตรา ๑๐๙ มาตรา ๑๑๐ มาตรา ๑๑๓ มาตรา ๑๑๔ มาตรา ๑๑๕ มาตรา ๑๑๖ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๓ มาตรา ๑๒๙ มาตรา ๑๓๐ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๐ วรรคหนึ่ง วรรคสอง หรือวรรคสาม มาตรา ๑๕๑ หรือ มาตรา ๑๙๕ วรรคหนึ่ง หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข วิธีการ หรือคำสั่งที่กำหนด ตามมาตรา ๙๑/๑ วรรคสอง มาตรา ๙๒ มาตรา ๑๑๗ มาตรา ๑๒๙/๓ มาตรา ๑๓๕ มาตรา ๑๔๐/๑ หรือมาตรา ๑๕๐ ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการหรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุก ไม่เกิน ๖ เดือน หรือปรับไม่เกิน ๒๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๒๘๓ วรรคหนึ่ง)

๓๑. กำหนดให้บริษัทหลักทรัพย์ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ เงื่อนไข หรือวิธีการที่กำหนดตามมาตรา ๑๒๔/๑ วรรคสอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท และ ปรับอีกไม่เกินวันละ ๑๐,๐๐๐ บาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง ถ้าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่ง เป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๒๔/๑ วรรคหนึ่งด้วย ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท และปรับอีก ไม่เกินวันละ ๑๐,๐๐๐ บาท ตลอดเวลาที่ยังฝ่าฝืนอยู่หรือยังมิได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง และในกรณีที่บริษัทหลักทรัพย์ใดกระทำความผิดตามที่วรรคหนึ่ง ถ้าการกระทำความผิดของบริษัทหลักทรัพย์นั้นเกิดจาก การสั่งการหรือการกระทำของบุคคลใด หรือไม่สั่งการ หรือไม่กระทำการอันเป็นหน้าที่ที่ต้องกระทำ ของกรรมการ ผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานของบริษัทหลักทรัพย์นั้น ผู้นั้นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๓๕ เพิ่มความเป็นมาตรา ๒๘๓/๑)

๓๒. กำหนดให้ผู้ใดล่วงรู้กิจการของบุคคลใดเนื่องจากการปฏิบัติตามอำนาจหน้าที่ ที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ หรือล่วงรู้ข้อมูลใดจากการเปิดเผยของบุคคลที่มีอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ อันเป็นกิจการหรือข้อมูลที่เป็นความลับของทางราชการ หรือตามปกติวิสัยจะพึงสงวนไว้ไม่เปิดเผย ถ้าผู้นั้นนำไปเปิดเผยต่อบุคคลอื่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๑ ปี หรือปรับไม่เกิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๓๖ เพิ่มความเป็นมาตรา ๓๑๖)

๓๓. กำหนดให้ความผิดตามมาตรา ๒๖๘ มาตรา ๒๖๙ มาตรา ๒๗๐ มาตรา ๒๗๑ มาตรา ๒๗๒ มาตรา ๒๗๓ มาตรา ๒๗๔ มาตรา ๒๗๕ มาตรา ๒๗๖ มาตรา ๒๗๗ มาตรา ๒๗๙ มาตรา ๒๘๐ มาตรา ๒๘๑ มาตรา ๒๘๑/๑ มาตรา ๒๘๑/๓ มาตรา ๒๘๑/๔ มาตรา ๒๘๑/๕ มาตรา ๒๘๑/๖ มาตรา ๒๘๑/๗ วรรคหนึ่ง มาตรา ๒๘๑/๘ มาตรา ๒๘๑/๙ มาตรา ๒๘๒ มาตรา ๒๘๓ มาตรา ๒๘๓/๑ มาตรา ๒๘๔ มาตรา ๒๘๕ มาตรา ๒๘๕ ทวิ มาตรา ๒๘๕ ตรี มาตรา ๒๘๖ มาตรา ๒๘๖ ทวิ มาตรา ๒๘๗ มาตรา ๒๙๐ มาตรา ๒๙๑ มาตรา ๒๙๒ มาตรา ๒๙๓ มาตรา ๒๙๔ มาตรา ๒๙๕ มาตรา ๒๙๘ มาตรา ๒๙๙ และมาตรา ๒๙๙/๓ ให้คณะกรรมการเปรียบเทียบที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแต่งตั้งมีอำนาจเปรียบเทียบได้ (มาตรา ๓๗ แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๑๗)

๓๔. กำหนดให้คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์และให้สมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้งกรรมการตลาดหลักทรัพย์ เพื่อให้ได้มา ซึ่งคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๓๘)

๓๕. กำหนดให้เมื่อครบกำหนด ๑ ปี ๖ เดือนนับแต่วันที่มีคณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์ตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติม โดยพระราชบัญญัตินี้ ให้กรรมการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้ง และกรรมการตลาดหลักทรัพย์ซึ่งสมาชิกตามมาตรา ๑๕๘ เลือกตั้ง พ้นจากตำแหน่งจำนวนฝ่ายละกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการแต่ละฝ่ายโดยวิธีจับสลาก หากจำนวนที่คำนวณได้มีเศษให้ปัดเศษทิ้ง และให้ถือว่าการพ้นจากตำแหน่งโดยการจับสลากดังกล่าวเป็นการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ (มาตรา ๓๙)

๓๖. กำหนดให้ตลาดหลักทรัพย์โอนเงินหรือทรัพย์สินอื่นใดเป็นจำนวนหรือมูลค่า ๕,๗๐๐ ล้านบาท ให้แก่กองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนตามมาตรา ๒๑๘/๒ แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์และคณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนร่วมกันกำหนดจำนวนหรือมูลค่า ประเภท และลักษณะของเงินหรือทรัพย์สินที่จะโอนให้ (มาตรา ๔๐)

๓๗. กำหนดให้ในวาระเริ่มแรก ให้คณะกรรมการกองทุนส่งเสริมการพัฒนาตลาดทุนประกอบด้วยกรรมการตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๑) (๒) และ (๓) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีการแต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และให้คณะกรรมการตลาดหลักทรัพย์แต่งตั้งกรรมการตามมาตรา ๒๑๘/๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จ ภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๑)

๓๘. กำหนดให้บรรดาข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งของคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ คณะกรรมการกำกับตลาดทุน ส านักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไป เพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีข้อบังคับ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๒)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

เหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นไว้สำหรับพระราชทานเป็นส่วนพระองค์

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ลักษณะแห่งเหรียญรัตนาภรณ์ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้มีอักษรพระปรมาภิไธย ว.ป.ร. อยู่ในขอบวงกลมซึ่งมีรัศมี เหนือรัศมีมีเลข ๑๐ ภายใต้อุณาโลม หลังอุณาโลมมีห่วงทำด้วยทองคำสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน มีลำดับเป็น ๕ ชั้น ดังนี้

ชั้นที่ ๑ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำฝังเพชรทั้งดวง

ชั้นที่ ๒ อักษรพระปรมาภิไธยทองคำ ลงยาสีขาว ขอบเรือนเงินประดับเพชร

ชั้นที่ ๓ อักษรพระปรมาภิไธยกาไหล่ทอง ลงยาสีขาว ขอบสร่งทองคำ

ชั้นที่ ๔ อักษรพระปรมาภิไธยกาไหล่ทอง ขอบสร่งเงิน

ชั้นที่ ๕ อักษรพระปรมาภิไธยเงิน ขอบสร่งเงิน

ให้มีแพรแถบกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง มีริ้วสีขาว ๒ ข้าง สอดร้อยห่วงเหมือนกันทั้ง ๕ ชั้น สำหรับพระราชทานสตรี ผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย สำหรับพระราชทานบุรุษ ไม่ผูก ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรา ๔ เหรียญนี้จะพระราชทานแก่ผู้ใด แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร โดยมีประกาศนียบัตรทรงลงพระปรมาภิไธยและประทับพระราชลัญจกรประจำพระองค์เป็นสำคัญกำกับไว้ด้วย ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญนี้จะเขียนอักษรย่อไว้ท้ายชื่อ ก็ให้เขียนดังนี้

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๑ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๑

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๒ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๒

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๓ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๓

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๔ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๔

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญชั้นที่ ๕ ให้เขียนว่า ว.ป.ร. ๕

มาตรา ๕ เหรียญนี้พระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากรุณาธิคุณส่วนพระองค์ และพระราชทานเป็นสิทธิ แม้ผู้ได้รับพระราชทานล่วงลับไปแล้วก็ให้ตกทอดแก่ทายาท เพื่อรักษาไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป หากว่าทายาทมีความปรารถนาจะเชิดชูเกียรติคุณ จะใช้แต่ดวงเหรียญร้อยสร้อยสวมคอ ก็พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้ใช้ได้ แต่จะร้อยแพรแถบเอาไปใช้ประดับไม่ได้ ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทก็ดี กระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญดวงใหม่เลื่อนเป็นชั้นสูงขึ้นไป ต้องส่งเหรียญดวงเดิมคืน

มาตรา ๖ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญนี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เหรียญรัตนาภรณ์ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากรุณาธิคุณแก่ผู้ซึ่งมีความจงรักภักดีต่อใต้ฝ่าละอองธุลีพระบาท แล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราชบรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญรัตนาภรณ์ขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมาทุกรัชกาล ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญรัตนาภรณ์รัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายในพระมหากรุณาธิคุณส่วนพระองค์ตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

เหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐

พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรมีเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ ขึ้นไว้สำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายแห่งพระมหากรุณาธิคุณตามพระราชอัธยาศัย

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของรัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ เหรียญราชรุจิมี ๒ ชนิด ชนิดหนึ่งเรียกว่าเหรียญราชรุจิทองและอีกชนิดหนึ่งเรียกว่าเหรียญราชรุจิเงิน

ลักษณะแห่งเหรียญราชรุจิตามพระราชบัญญัตินี้ เป็นเหรียญกลมแบนทำด้วยเงินกาไหล่ทองชนิดหนึ่ง และทำด้วยเงินอีกชนิดหนึ่ง ขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง ๓๒ มิลลิเมตร ด้านหน้ามีพระบรมรูป

รัชกาลปัจจุบันครึ่งพระองค์ ทรงหันพระพักตร์ทางเบื้องขวา มีอักษรจารึกอยู่ริมขอบว่า วชิราลงกรโณ ปรมราชาธิราชา ด้านหลังมีรูปจักร กลางวงจักรจารึกอักษรว่า ราชรุจิยา ทิน์นมิทำ มีห่วงสำหรับร้อยแพรแถบข้างบน

ให้มีแพรแถบกว้าง ๓๒ มิลลิเมตร พื้นสีเหลือง ริมสีขาว สอดร้อยห่วง สำหรับพระราชทานสตรีผูกเป็นรูปแมลงปอ ใช้ประดับเสื้อที่หน้าบ่าซ้าย สำหรับพระราชทานบุรุษ ไม่ผูก ใช้ประดับที่อกเสื้อเบื้องซ้าย

มาตรา ๔ ผู้ที่ได้รับพระราชทานเหรียญนี้จะเขียนอักษรย่อไว้ท้ายชื่อ ก็ให้เขียนดังนี้

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิทอง ให้เขียนว่า ร.จ.ท. ๑๐

ผู้ได้รับพระราชทานเหรียญราชรุจิเงิน ให้เขียนว่า ร.จ.ง. ๑๐

มาตรา ๕ เหรียญนี้พระราชทานเป็นเครื่องหมายแห่งพระมหากรุณาธิคุณตามพระราชอัธยาศัย และพระราชทานเป็นสิทธิ แม้ผู้ได้รับพระราชทานล่วงลับไปแล้วก็ให้ตกทอดแก่ทายาท เพื่อรักษาไว้เป็นที่ระลึกในวงศ์ตระกูลสืบไป แต่ไม่มีสิทธิที่จะประดับเหรียญนี้ ถ้าผู้ได้รับพระราชทานก็ดี ทายาทก็ดี กระทำความผิดร้ายแรงหรือประพฤติตนไม่สมเกียรติ อาจทรงเรียกคืนได้

มาตรา ๖ บรรดาผู้ซึ่งได้รับพระราชทานเหรียญนี้อยู่แล้วในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้มีสิทธิและหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ทุกประการ

มาตรา ๗ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ เหรียญราชรุจิ เป็นเหรียญราชอิสริยาภรณ์ที่เป็นเครื่องหมายในส่วนพระองค์พระมหากษัตริย์อย่างหนึ่ง ซึ่งพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ได้ทรงพระราชดำริสร้างขึ้นเป็นประเดิมสำหรับพระราชทานแล้วแต่จะทรงพระราชดำริเห็นสมควร ต่อมาในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัว และพระบาทสมเด็จพระบรมชนกาธิเบศร มหาภูมิพลอดุลยเดชมหาราช บรมนาถบพิตร ก็ได้ทรงอนุโลมสร้างเหรียญราชรุจิขึ้นพระราชทานเป็นประเพณีสืบมา ทั้งนี้เป็นแบบอย่างอันดี สมควรที่จะให้มีเหรียญราชรุจิรัชกาลปัจจุบันขึ้นสำหรับพระราชทานเป็นเครื่องหมายแห่งพระมหากรุณาธิคุณตามพระราชอัธยาศัยตามโบราณราชประเพณีสืบไป จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

พระราชบัญญัติ

องค์กรจัดสรรคลื่นความถี่
และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง
วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓)
พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญและเหมาะสมยิ่งขึ้น

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๓๒ มาตรา ๖๐ และมาตรา ๒๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ไม่ว่าจะใช้เพื่อส่งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และโทรคมนาคม หรือเพื่อประโยชน์อื่นใด ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม” ระหว่างบทนิยามคำว่า “จัดสรรคลื่นความถี่” และคำว่า “ชุมชน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

““สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม” หมายความว่า สิทธิที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานของรัฐได้รับหรือมีอยู่ในการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ”

มาตรา ๔ ให้ยกเลิก (๖) และ (๗) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“การพ้นจากตำแหน่งกรรมการตาม (๑) (๒) หรือ (๓) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงทราบ ถ้าเป็นการพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือ (๕) ให้นำความกราบบังคมทูลเพื่อมีพระบรมราชโองการให้พ้นจากตำแหน่ง พระบรมราชโองการดังกล่าวให้มีผลตั้งแต่วันที่ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้าม หรือวันที่กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืน แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๖ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหกของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

“เมื่อมีเหตุตามวรรคหนึ่งให้สำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเริ่มดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง”

มาตรา ๗ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) จัดทำแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ตารางกำหนดคลื่นความถี่แห่งชาติ แผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ แผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม แผนความถี่วิทยุ แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และแผนเลขหมายโทรคมนาคม และดำเนินการให้เป็นไปตามแผนดังกล่าว แต่แผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบ

กิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑๔) ดำเนินการในฐานะหน่วยงานอำนวยการของรัฐที่มีอำนาจในการบริหารกิจการสื่อสารระหว่างประเทศกับสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ หรือกับองค์การระหว่างประเทศอื่น รัฐบาลและหน่วยงานต่างประเทศ ตามที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของ กสทช. หรือตามที่รัฐบาลมอบหมาย รวมทั้งสนับสนุนการดำเนินการของรัฐเพื่อให้มีดาวเทียมหรือให้ได้มาซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและประสานงานเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามแผนซึ่งจัดทำตาม (๑) และนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม”

มาตรา ๑๑ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๑๔/๑) และ (๑๔/๒) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

“(๑๔/๑) ดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และดำเนินการให้มีการใช้สิทธิดังกล่าวเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับประเทศชาติและประชาชน ในกรณีที่การรักษาสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ กสทช. อาจสละสิทธิดังกล่าวได้ตามที่กำหนดในแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม และให้รายงานคณะรัฐมนตรีพร้อมทั้งประกาศเหตุผลโดยละเอียดให้ประชาชนทราบ ในการดำเนินการให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมดังกล่าว ให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขการอนุญาตค่าธรรมเนียมและการยกเว้นค่าธรรมเนียมการอนุญาต รวมถึงค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องที่ผู้ขอรับอนุญาตหรือผู้รับอนุญาตแล้วแต่กรณีจะต้องรับภาระโดยค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าวเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการอนุญาตแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

(๑๔/๒) พิจารณาอนุญาตและกำกับดูแลการประกอบกิจการตามพระราชบัญญัตินี้ โดยใช้ช่องสัญญาณดาวเทียมต่างชาติ และกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการอนุญาต เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมการอนุญาตดังกล่าว”

มาตรา ๑๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าและวรรคหกของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

“ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง กสทช. ต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สูงสุดของประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะ รวมตลอดทั้งการให้ประชาชนมีส่วนได้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ ทั้งต้องจัดให้มีมาตรการป้องกันมิให้มีการแสวงหาประโยชน์จากผู้บริโภคโดยไม่เป็นธรรม หรือสร้างภาระแก่ผู้บริโภคเกินความจำเป็น ป้องกันมิให้คลื่นความถี่รบกวนกัน รวมตลอดทั้งป้องกันการกระทำที่มีผลเป็นการขัดขวางเสรีภาพในการรับรู้หรือปิดกั้นการรับรู้ข้อมูลหรือข่าวสารที่ถูกต้องตามความเป็นจริงของประชาชนและป้องกันมิให้บุคคลหรือกลุ่มบุคคลใดใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่โดยไม่คำนึงถึงสิทธิของประชาชนทั่วไป รวมถึงป้องกันผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้คลื่นความถี่ ตลอดทั้งการกำหนดสัดส่วนขั้นต่ำที่ผู้ใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่จะต้องดำเนินการเพื่อประโยชน์สาธารณะ

การดำเนินการตามวรรคหนึ่งและวรรคห้า มิให้ถือว่าเป็นการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐตามกฎหมายว่าด้วยการให้เอกชนร่วมลงทุนในกิจการของรัฐ”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๑/๑ เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ มาตรา ๓๔/๑ มาตรา ๓๔/๒ มาตรา ๓๔/๓ มาตรา ๓๔/๔ และมาตรา ๓๔/๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

“หมวด ๑/๑
เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ

มาตรา ๓๔/๑ ในหมวดนี้

“เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ” หมายความว่า เลขหมายโทรคมนาคมที่ กสทช. จัดไว้เพื่อใช้เป็นเลขหมายโทรศัพท์สำหรับรับแจ้งเหตุฉุกเฉินตามหมวดนี้

“เหตุฉุกเฉิน” หมายความว่า เหตุด่วนหรือเหตุร้ายที่ผู้ประสบเหตุประสงค์แจ้งเพื่อขอรับความช่วยเหลือเป็นการด่วนเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นพ้นจากอันตรายต่อชีวิตร่างกาย หรือทรัพย์สิน หรือเหตุอื่นที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นการด่วน

“ผู้แจ้ง” หมายความว่า ผู้แจ้งเหตุฉุกเฉินผ่านเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ เพื่อขอรับความช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน

“ผู้รับแจ้ง” หมายความว่า ผู้ซึ่งสำนักงานตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้มีหน้าที่รับแจ้งเหตุฉุกเฉินตามมาตรา ๓๔/๒

มาตรา ๓๔/๒ ให้ กสทช. จัดเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติเพื่อประโยชน์ในการรับแจ้งเหตุฉุกเฉิน

ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติมีหน้าที่รับแจ้งเหตุฉุกเฉินและประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉินให้เป็นไปอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ

วิธีการบริหารและการประสานงานสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี

มาตรา ๓๔/๓ ในการแจ้งเหตุฉุกเฉิน ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจะเรียกเก็บค่าบริการใด ๆ จากผู้แจ้งมิได้

มาตรา ๓๔/๔ ผู้รับแจ้งและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน สามารถเข้าถึงหรือเปิดเผยพิกัดตำแหน่งหรือข้อมูลส่วนบุคคลของผู้แจ้งหรือผู้ประสบเหตุฉุกเฉิน โดยไม่มีความผิด ทั้งนี้ เฉพาะเท่าที่จำเป็นเพื่อประโยชน์ในการช่วยเหลือหรือระงับเหตุฉุกเฉิน หรือเพื่อตรวจสอบผู้กระทำความผิดตามหมวดนี้

มาตรา ๓๔/๕ ผู้ใดใช้หรือเรียกเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติโดยไม่มีเหตุฉุกเฉินหรือมีพฤติกรรมอันเป็นการก่อกวนการปฏิบัติงานของผู้รับแจ้งต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๓ การกำกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการแห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๓
การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

มาตรา ๔๑ ผู้ใดประสงค์จะใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด โดยประกาศดังกล่าวต้องระบุกิจการที่สามารถใช้คลื่นความถี่ที่จะมีการอนุญาตนั้นประกอบกิจการได้ตามแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่

การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ กสทช. อาจกำหนดให้มีการอนุญาตในระดับชาติ ระดับภูมิภาค และระดับท้องถิ่น โดยแยกการอนุญาตในแต่ละระดับได้

ภายใต้บังคับมาตรา ๔๒ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ให้ดำเนินการโดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด

คลื่นความถี่ที่ กสทช. อนุญาตให้ผู้รับใบอนุญาตใช้ตามวรรคหนึ่ง กสทช. อาจอนุญาตให้บุคคลอื่นร่วมใช้ประโยชน์ในย่านความถี่หรือช่องความถี่จากคลื่นความถี่ที่ได้อนุญาตไว้แล้วนั้นได้ แต่การอนุญาตนั้นจะต้องไม่เป็นการรบกวนการใช้ประโยชน์ของผู้ได้รับใบอนุญาต โดย กสทช. จะต้องประกาศเงื่อนไขดังกล่าวให้ทราบเป็นการทั่วไปในการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่นั้นด้วย ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และค่าธรรมเนียมในการขออนุญาตและการอนุญาตให้บุคคลอื่นร่วมใช้ประโยชน์ในย่านความถี่หรือช่องความถี่ ให้เป็นไปตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด

เงินรายได้ที่ได้จากการประมูลคลื่นความถี่ตามวรรคสามเมื่อหักค่าใช้จ่ายในการประมูล และเงินที่ต้องนำส่งเข้ากองทุนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแล้วเหลือเท่าใดให้นำส่งเป็นรายได้แผ่นดิน

มาตรา ๔๒ คลื่นความถี่ในกรณีดังต่อไปนี้ กสทช. อาจอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่โดยวิธีการอื่นนอกจากการประมูล

(๑) คลื่นความถี่ที่มีเพียงพอต่อการใช้งาน

(๒) คลื่นความถี่ที่ กสทช. ประกาศกำหนดให้นำไปใช้ในกิจการเพื่อบริการสาธารณะ ความมั่นคงของรัฐ หรือกิจการอื่นที่ไม่แสวงหากำไร

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๓ ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม ที่สามารถใช้คลื่นความถี่ดังกล่าวประกอบกิจการได้ตามที่กำหนดในประกาศตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ต่อ กสทช. ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่อาจยื่นคำขออนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมที่สามารถใช้คลื่นความถี่นั้นประกอบกิจการตามที่กำหนดในประกาศตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง เพิ่มเติมได้

เมื่อ กสทช. อนุญาตให้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมตามวรรคหนึ่งหรือวรรคสองแล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตให้มีและใช้เครื่องวิทยุคมนาคมและตั้งสถานีวิทยุคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยวิทยุคมนาคมด้วย ทั้งนี้ เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับเครื่องวิทยุคมนาคมที่ระบุไว้ในคำขออนุญาต

มาตรา ๔๔ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่ก่อให้เกิดหรืออาจเกิดการรบกวนคลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตอยู่ก่อนแล้วจะกระทำมิได้ ในกรณีที่ปรากฏว่าเกิดการรบกวนของคลื่นความถี่ใด ๆ อันเป็นผลจากการละเมิดกฎหมาย กสทช. ต้องดำเนินการระงับการรบกวนนั้นโดยเร็ว

มาตรา ๔๔/๑ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคมต้องประกอบกิจการด้วยตนเอง จะมอบการบริหารจัดการทั้งหมดหรือบางส่วนหรือยินยอมให้บุคคลอื่นเป็นผู้มีอำนาจประกอบกิจการแทนมิได้

การให้บุคคลอื่นเช่าเวลาดำเนินรายการบางช่วงเวลาสำหรับการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ให้กระทำได้ แต่ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด

มาตรา ๔๔/๒ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมต้องเสียค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตซึ่งต้องชำระเมื่อได้รับใบอนุญาตตามที่ กสทช. ประกาศกำหนดและให้ถือว่าเงินที่ได้จากการประมูลตามมาตรา ๔๑ เป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรานี้

บรรดาหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งด้วย แต่ กสทช. จะลดหย่อนให้ตามที่เห็นสมควรก็ได้โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจการของหน่วยงานนั้น

มาตรา ๔๔/๓ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เป็นสิทธิเฉพาะตัวจะโอนแก่กันมิได้ เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจาก กสทช. และเสียค่าธรรมเนียมการโอน ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และอัตราค่าธรรมเนียมในการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ ให้เป็นไปตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด

เมื่อ กสทช. อนุญาตให้มีการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้ใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมที่ใช้คลื่นความถี่นั้นของผู้โอนสิ้นสุดลง และให้ กสทช. ออกใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี ให้แก่ผู้รับโอนตามลักษณะ ประเภท และขอบเขตของใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมของผู้โอนดังกล่าว

มาตรา ๔๔/๔ เมื่อ กสทช. อนุญาตให้ผู้ใดใช้คลื่นความถี่ตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้แจ้งไปยังคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมทราบ

มาตรา ๔๔/๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ผู้ใด

(๑) ไม่ดำเนินการตามมาตรา ๔๓ วรรคหนึ่ง

(๒) ไม่ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมที่สามารถใช้คลื่นความถี่นั้นประกอบกิจการตามที่ตนได้รับใบอนุญาตภายในระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด หรือ

(๓) นำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่ หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้ามตามที่กำหนดในมาตรา ๒๗ (๑๑)

ให้ กสทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้องหรือมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของส่วนที่ ๔ และความในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ส่วนที่ ๔
การกำกับการประกอบกิจการ

มาตรา ๔๕ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคมต้องเสียค่าธรรมเนียมการขออนุญาต และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการรายปีตามอัตราที่ กสทช. ประกาศกำหนด

อัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการรายปีตามวรรคหนึ่งให้คำนึงถึงรายจ่ายในการกำกับดูแลการประกอบกิจการอย่างมีประสิทธิภาพในอัตรารวมทั้งสิ้นไม่เกินร้อยละสองของรายได้ก่อนหักค่าใช้จ่ายของผู้รับใบอนุญาต และให้นำส่งเป็นรายได้ของสำนักงาน กสทช.

บรรดาหน่วยงานที่ได้รับยกเว้นไม่ต้องปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ต้องเสียค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่งด้วย แต่ กสทช. จะลดหย่อนให้ตามที่เห็นสมควรก็ได้ โดยคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของกิจการของหน่วยงานนั้น

มาตรา ๔๖ เพื่อประโยชน์ในการส่งเสริมรายการวิทยุและรายการโทรทัศน์ที่มีเนื้อหาสร้างสรรค์สังคมหรือรายการสำหรับเด็กและเยาวชน ให้ กสทช. กำหนดเงื่อนไขในใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ใช้คลื่นความถี่ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้ผู้รับใบอนุญาตต้องจัดเวลาให้รายการดังกล่าวได้ออกอากาศในช่วงเวลาที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มเป้าหมาย”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๔๙ ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ ให้ กสทช. จัดให้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะห้าปี โดยในแผนดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนแม่บท การบริหารคลื่นความถี่และ

อย่างน้อยต้องมีแนวทางการพัฒนาและการส่งเสริมแข่งขันโดยเสรีอย่างเป็นธรรมระหว่างผู้ประกอบกิจการ แนวทางการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และการอนุญาตให้ประกอบกิจการ โดยคำนึงถึงผลกระทบต่อสุขภาพของประชาชนและมลภาวะสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้คลื่นความถี่

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ในส่วนกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ต้องจัดให้มีการใช้คลื่นความถี่เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือสำหรับภาคประชาชนรวมกันในสัดส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละยี่สิบห้าของความสามารถในการส่งสัญญาณที่จะอนุญาตในแต่ละครั้ง

เพื่อให้การบริหารจัดการคลื่นความถี่เป็นไปโดยมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชน ความมั่นคงของรัฐ และประโยชน์สาธารณะในกรณีที่ไม่มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ที่จัดให้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือสำหรับภาคประชาชนตามวรรคสองหรือคลื่นความถี่เพื่อกิจการตามประเภทอื่นที่กำหนดไว้จนพ้นกำหนดสามปี นับตั้งแต่วันที่ได้มีการประกาศให้ขออนุญาต หาก กสทช. เห็นว่าการนำคลื่นความถี่ดังกล่าวไปใช้เพื่อกิจการประเภทอื่นจะเกิดประโยชน์หรือมีประสิทธิภาพสูงกว่า ให้ กสทช. มีอำนาจนำคลื่นความถี่นั้นไปใช้ประโยชน์ในกิจการประเภทอื่นได้ แต่จะต้องไม่มีผลกระทบต่อสิทธิในการใช้คลื่นความถี่ที่จัดให้เพื่อประโยชน์สาธารณะหรือสำหรับภาคประชาชน ในกรณีที่การดำเนินการดังกล่าวทำให้สัดส่วนตามวรรคสองลดลง ให้ กสทช. จัดให้มีคลื่นความถี่ตามสัดส่วนดังกล่าวโดยเร็ว ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. ประกาศกำหนด

ในการจัดทำแผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง ให้ กสทช. รับฟังความคิดเห็นของประชาชน ผู้ประกอบกิจการ และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ ระยะเวลาในการรับฟังความคิดเห็นต้องไม่น้อยกว่าสามสิบวัน

ในกรณีที่ กสทช. วินิจฉัยเรื่องใดไม่สอดคล้องกับความคิดเห็นของประชาชนผู้ประกอบกิจการหรือหน่วยงานของรัฐตามที่ปรากฏในการรับฟังความคิดเห็นตามวรรคสี่ กสทช. ต้องชี้แจงและแสดงเหตุผลให้ประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หรือหน่วยงานของรัฐทราบ

ประชาชน ผู้ประกอบกิจการ หรือหน่วยงานของรัฐตามวรรคห้า ผู้ใดเห็นว่าแผนแม่บทที่ กสทช. กำหนดขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ให้มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครอง โดยให้ถือว่าแผนแม่บทดังกล่าวเป็นกฎตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง และให้ศาลปกครองพิจารณาพิพากษาให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันยื่นฟ้องคดี

แผนแม่บทตามวรรคหนึ่ง เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ผูกพัน กสทช. และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นมาตรา ๕๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

“มาตรา ๕๐/๑ ในการดำเนินการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมและการสละสิทธิดังกล่าว ให้ กสทช. จัดทำแผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมเพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการซึ่งต้องสอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมรวมทั้งนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม โดยในการจัดทำแผนดังกล่าว กสทช. ต้องหารือร่วมกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง

แผนการบริหารสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมตามวรรคหนึ่ง อย่างน้อยต้องมีรายการดังต่อไปนี้

(๑) รายละเอียดเกี่ยวกับสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้

(๒) แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับการให้ได้มาและรักษาไว้ซึ่งสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม เพื่อใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศชาติและประชาชน

(๓) แนวทางในการสละสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม กรณีที่การรักษาสิทธิดังกล่าวก่อให้เกิดภาระแก่รัฐเกินประโยชน์ที่จะได้รับ

(๔) แนวทางในการอนุญาตให้มีการใช้สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม

แผนตามวรรคหนึ่งเมื่อประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ผูกพัน กสทช. และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง”

มาตรา ๑๙ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานเสนองบประมาณรายจ่ายสำหรับค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นตามหลักเกณฑ์ตามมาตรา ๗๑ วรรคเจ็ด ต่อสำนักงาน กสทช. เพื่อจัดสรรเป็นงบประมาณของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ไว้ในร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ในการนี้ สำนักงาน กสทช. อาจทำความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรงบประมาณดังกล่าวไว้ในรายงานการเสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีก็ได้”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

“ในการดำเนินการตามวรรคสอง ให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติก่อนวันเริ่มปีงบประมาณไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน และให้คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติพิจารณาให้ความเห็นให้แล้วเสร็จก่อนวันเริ่มปีงบประมาณไม่น้อยกว่าสามสิบวัน และเมื่อได้รับความเห็นหรือเมื่อพ้นระยะเวลาดังกล่าวแล้ว ให้สำนักงาน กสทช. เสนอร่างงบประมาณรายจ่ายประจำปีต่อ กสทช. เพื่อดำเนินการต่อไป”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๔/๒ วรรคหนึ่ง ค่าธรรมเนียมการขออนุญาตและค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการตามมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง และค่าธรรมเนียมการโอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๔/๓”

มาตรา ๒๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ในเวลาใด ๆ ที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช. ไม่เกิดประสิทธิผล หรือเป็นการฟุ่มเฟือยเกินสมควรหรือการดำเนินการใดไม่ถูกต้อง

ตรงตามแผน หรือจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวม ให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้ กสทช. ทราบ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะ และให้ กสทช. ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือระงับการดำเนินการตามควรแก่กรณีภายในระยะเวลาที่สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๑ กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี และจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันมิได้

กรรมการตามวรรคหนึ่งต้องไม่เป็นกรรมการ กสทช. อนุกรรมการ เลขาธิการ กสทช. พนักงาน หรือลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. และให้นำความในมาตรา ๗ มาตรา ๘ และมาตรา ๒๐ (๑) (๓) (๔) และ (๕) มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ก่อนครบกำหนดตามวาระเป็นเวลาไม่น้อยกว่าเก้าสิบวัน ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการจัดให้มีการคัดเลือกกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานขึ้นใหม่ให้แล้วเสร็จโดยเร็ว และให้กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอยู่ในตำแหน่งเพื่อปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีการคัดเลือกกรรมการขึ้นใหม่

ในกรณีที่กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้กรรมการเท่าที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานประกอบด้วยกรรมการเท่าที่เหลืออยู่ เว้นแต่มีกรรมการเหลืออยู่ไม่ถึงสามคน

เมื่อมีเหตุให้กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานต้องพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุอื่นนอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้สำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว โดยให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเริ่มดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง และให้ผู้ได้รับคัดเลือกให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

วิธีการประชุมและการลงมติให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานกำหนด

ค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกำหนด”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๘ ผู้ใดใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้วแต่กรณี”

มาตรา ๒๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความในมาตรา ๔๔/๑ มิให้ใช้บังคับกับส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่นำคลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรไปให้ผู้อื่นประกอบกิจการโดยการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมาย และให้ผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาประกอบกิจการต่อไปได้เฉพาะในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญานั้น”

มาตรา ๒๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ความในมาตรา ๔๔/๑ มิให้ใช้บังคับกับรัฐวิสาหกิจที่นำคลื่นความถี่ที่ได้รับจัดสรรไปให้ผู้อื่นประกอบกิจการโดยการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญาที่ชอบด้วยกฎหมายและให้ผู้ได้รับอนุญาต สัมปทาน หรือสัญญาประกอบกิจการต่อไปได้เฉพาะในช่วงระยะเวลาที่เหลืออยู่ตามการอนุญาต สัมปทาน หรือตามสัญญานั้น”

มาตรา ๒๗ บรรดาใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่ออกตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาตหรือใบอนุญาตนั้นสิ้นผลเพราะเหตุอื่น

ให้ กสทช. มีอำนาจประกาศกำหนดกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคมประเภทหรือลักษณะใด ที่สามารถใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับใบอนุญาตตามวรรคหนึ่งเพื่อประกอบกิจการเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่

ผู้ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามวรรคหนึ่งผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม เพิ่มเติมตามวรรคสองให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการรวมทั้งเสียค่าธรรมเนียม ตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๘ ให้ กสทช. มีอำนาจประกาศกำหนดกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ประเภทหรือลักษณะใด ที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และการอนุญาตนั้นยังไม่สิ้นสุดลง สามารถใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตเพื่อประกอบกิจการเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่

ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ผู้ใดประสงค์จะประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม เพิ่มเติมตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นคำขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการรวมทั้งเสียค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ หรือกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี

มาตรา ๒๙ ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้โอนแก่กันได้ตามที่กำหนดในมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๐ ในระยะเริ่มแรก มิให้นำส่วนที่ ๓ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๔/๑ มาตรา ๔๔/๒ มาตรา ๔๔/๓ มาตรา ๔๔/๔ และมาตรา ๔๔/๕ และส่วนที่ ๔ การกำกับการประกอบกิจการ มาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ และมาตรา ๖๕ (๑) มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับ จนกว่า กสทช. จะมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าว และให้เสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้นำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับ

เพื่อประโยชน์ในการบริหารจัดการคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ในระหว่างที่ยังมิได้มีการตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้ส่วนที่ ๓ การกำกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ และส่วนที่ ๔ การกำกับกิจการโทรคมนาคม มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ และมาตรา ๖๕ (๑) มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปจนกว่าพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งจะมีผลใช้บังคับ

ก่อนเสนอให้ตราพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่ง ให้ กสทช. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตามความเหมาะสม และนำข้อมูลที่ได้รับมาประกอบการพิจารณา

ให้ กสทช. จัดทำแผนการดำเนินการและกำหนดกรอบระยะเวลาในการตราพระราชกฤษฎีกาอย่างชัดเจน และให้มีการรายงานผลการเตรียมความพร้อมตามวรรคหนึ่ง ให้คณะรัฐมนตรีและรัฐสภาทราบอย่างน้อยทุกหกเดือนและเปิดเผยให้ประชาชนทราบด้วย

มาตรา ๓๑ ให้ระเบียบว่าด้วยการกำหนดค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการสรรหาและการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งออกตามมาตรา ๗๑ วรรคห้า แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ก่อนการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ยังมีผลใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จนกว่าจะมีระเบียบเพื่อกำหนดค่าตอบแทนและค่าใช้จ่ายอื่นในการปฏิบัติงานของคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานซึ่งออกตามมาตรา ๗๑ วรรคเจ็ด แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ ใช้บังคับ

มาตรา ๓๒ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และการจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน ประกอบกับมาตรา ๒๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นองค์กรรับผิดชอบและกำกับการดำเนินการดังกล่าว และโดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และการเริ่มกระบวนการสรรหารวมทั้งวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานไม่มีความชัดเจน ตลอดจนกระบวนการจัดทำงบประมาณรายจ่ายประจำปีของสำนักงาน กสทช. ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันยังเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติงาน ทำให้การบริหารงบประมาณเกิดความล่าช้า ประกอบกับเทคโนโลยีการสื่อสารโดยใช้คลื่นความถี่ได้พัฒนาขึ้น สมควรปรับปรุงการอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เสียใหม่เพื่อให้การใช้คลื่นความถี่เกิดประโยชน์สูงสุด นอกจากนั้นเพื่อประโยชน์ในการแจ้งเหตุฉุกเฉินที่ต้องการความช่วยเหลือของประชาชน สมควรกำหนดให้มีเลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ เพื่อให้การรับแจ้งเหตุฉุกเฉินมีประสิทธิภาพสูงสุด จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ในการรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และการจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติ โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๐ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๐/๒๕๖๐ วันพฤหัสบดีที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๐ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ โดยกฎหมายเกี่ยวกับองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันมีทั้งหมด ๓ ฉบับ มีสาระสำคัญดังต่อไปนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๗ ตอน ๗๘ ก วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๕๓ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่มาตรา ๔๗ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ได้บัญญัติให้มีองค์กรของรัฐที่อิสระองค์กรหนึ่งทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ และมาตรา ๓๐๕ (๑) บัญญัติให้กฎหมายจัดตั้งองค์กรที่ตราขึ้นจะต้องมีสาระสำคัญให้มีคณะกรรมการเฉพาะด้านเป็นหน่วยย่อยภายในองค์กรนั้นแยกต่างหากจากกันทำหน้าที่กำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ และกำกับการประกอบกิจการโทรคมนาคม และมีรายละเอียดว่าด้วยการกำกับและคุ้มครองการดำเนินกิจการ การจัดให้มีกองทุนพัฒนาทรัพยากรสื่อสารและส่งเสริมให้ภาคประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินการสื่อมวลชนสาธารณะ ประกอบกับพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ได้ใช้บังคับมาเป็นระยะเวลานานแล้ว แต่ยังไม่เกิดผลในทางปฏิบัติเท่าที่ควร ทำให้เกิดข้อติดขัดในการดำเนินการหลายประการ รวมทั้งยังมีบทบัญญัติที่ไม่สอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สมควรกำหนดให้จัดตั้งองค์กรของรัฐที่เป็นอิสระกรหนึ่งทำหน้าที่ดำเนินการจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม รวมทั้ง

กำหนดขอบเขตการดำเนินงานขององค์กรและการกำกับดูแลการประกอบกิจการดังกล่าว และปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น เพื่อให้เป็นไปตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๘ หมวด และบทเฉพาะกาล มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๙๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. บัญญัติความหมายของคำว่า “คลื่นความถี่” “โทรคมนาคม” “วิทยุคมนาคม” “วิทยุกระจายเสียง” “วิทยุโทรทัศน์” “กิจการกระจายเสียง” “กิจการกระจายเสียง” “กิจการโทรทัศน์” “กิจการวิทยุคมนาคม” “กิจการโทรคมนาคม” “ตารางกำหนดคลื่นความถี่” “แผนความถี่วิทยุ” “จัดสรรคลื่นความถี่” “ชุมชน” “กองทุน” “กรรมการ” และ “พนักงานเจ้าหน้าที่ (มาตรา ๔)

๒. คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๒.๑ ส่วนที่ ๑ องค์ประกอบ คุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของกรรมการ

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสทช.” จำนวน ๑๑ คน ประกอบด้วย ผู้ที่มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการกระจายเสียง จำนวน ๑ คน ด้านกิจการโทรทัศน์ จำนวน ๑ คน ด้านกิจการโทรคมนาคม จำนวน ๒ คน ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ ด้านละ ๒ คน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค หรือด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จำนวน ๑ คน ด้านการกำกับดูแลกิจการโทรคมนาคม จำนวน ๑ คน ด้านการศึกษา วัฒนธรรม หรือการพัฒนาสังคม จำนวน ๑ คน และให้เลขาธิการ กสทช. เป็นเลขานุการ (มาตรา ๖)

๒) กำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (มาตรา ๗ – มาตรา ๘)

๒.๒ ส่วนที่ ๒ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการโดยวิธีการคัดเลือกกันเอง

๑) กำหนดลักษณะของสมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่มีสิทธิขอขึ้นทะเบียนต่อสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เพื่อประโยชน์ในการเสนอชื่อผู้สมัครได้รับเลือกเป็นกรรมการตามส่วนที่ ๔ (มาตรา ๙)

๒) กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อย ๗ วันติดต่อกัน และให้สมาคม สถาบัน หรือองค์กรที่ได้ขึ้นทะเบียนแล้วตามมาตรา ๙ ที่ประสงค์จะเสนอชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ เสนอชื่อพร้อมทั้งหนังสือยินยอมของบุคคลดังกล่าวภายในระยะเวลาที่เลขาธิการวุฒิสภาประกาศกำหนด (มาตรา ๑๐)

๓) กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาตรวจสอบคุณสมบัติของผู้ได้รับการเสนอชื่อว่าถูกต้องตามที่กำหนดในมาตรา ๗ และมาตรา ๑๐ หรือไม่ (มาตรา ๑๑)

๔) กำหนดให้เลขาธิการวุฒิสภาขยายระยะเวลาการเสนอชื่อออกไปอีกไม่เกิน ๓๐ วันนับแต่วันที่ครบกำหนดระยะเวลาตามมาตรา ๑๐ หากมีผู้ได้รับการเสนอชื่อน้อยกว่าสองเท่าของจำนวนตามที่ระบุไว้ในแต่ละประเภท (มาตรา ๑๒)

๕) กำหนดให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาจัดให้ผู้ได้รับการเสนอชื่อทั้งหมดมาประชุมร่วมกันเพื่อคัดเลือกกันเองตามวิธีการที่กำหนด (มาตรา ๑๓)

๒.๓ ส่วนที่ ๓ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการโดยวิธีการสรรหา

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการสรรหากรรมการ จำนวน ๑๕ คน ทำหน้าที่คัดเลือกผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการ ประกอบด้วย ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ประธานสภาที่ปรึกษาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปลัดกระทรวงกลาโหม ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ นายกสภาวิศวกร ประธานสภาคนพิการทุกประเภทแห่งประเทศไทย นายกสมาคมวิชาการนิเทศศาสตร์และการสื่อสารมวลชนแห่งประเทศไทย นายกสมาพันธ์สมาคมวิชาชีพวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์ ประธานคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน ประธานกรรมการสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย ประธานสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ประธานสหพันธ์วิทยุชุมชนแห่งชาติ และประธานสหพันธ์องค์กรผู้บริโภค (มาตรา ๑๔)

๒) กำหนดให้การดำเนินการคัดเลือกกรรมการ ให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาประกาศการเปิดรับสมัครบุคคลผู้มีคุณสมบัติตามมาตรา ๖ ให้ทราบเป็นการทั่วไปผ่านทางวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ สื่อสิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์อย่างน้อย ๓๐ วันติดต่อกัน (มาตรา ๑๕)

๒.๔ ส่วนที่ ๔ การเลือกและการแต่งตั้งกรรมการ

๑) กำหนดให้เมื่อได้รายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการจากการคัดเลือกกันเองตามส่วนที่ ๒ และจากการสรรหาตามส่วนที่ ๓ แล้ว ให้เลขาธิการวุฒิสภานำรายชื่อดังกล่าวทั้งหมดมารวมเป็นบัญชีเดียวกัน เพื่อนำเสนอให้วุฒิสภาพิจารณาและมีมติเลือกต่อไป (มาตรา ๑๖)

๒) กำหนดให้วุฒิสภามีมติเลือกบุคคลจากบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอให้แล้วเสร็จภายใน ๖๐ วันนับแต่วันที่ได้รับบัญชีรายชื่อ โดยให้ผู้ซึ่งได้รับคะแนนสูงสุดเรียงตามลำดับเป็นผู้ได้รับเลือกเป็นกรรมการ ซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับแล้วแจ้งให้ผู้ได้รับการเลือกทราบ (มาตรา ๑๗)

๓) กำหนดให้ผู้ที่ได้รับเลือกตามมาตรา ๑๗ หากมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๘ (๑) (๒) หรือ (๓) ต้องลาออกจากการเป็นบุคคลตามมาตรา ๘ (๑) หรือ (๒) หรือแสดงหลักฐานให้เป็นที่เชื่อถือได้ว่าตนได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพตามมาตรา ๘ (๓) แล้ว นายกรัฐมนตรีจะนำความขึ้นกราบบังคมทูลเพื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งได้ แต่ถ้าผู้นั้นมิได้ลาออก หรือมิได้เลิกประกอบอาชีพหรือวิชาชีพอิสระภายในเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้นั้นไม่เคยได้รับเลือกให้เป็นกรรมการ และให้วุฒิสภาเลือกกรรมการใหม่จากบัญชีรายชื่อที่เลขาธิการวุฒิสภาเสนอตามมาตรา ๑๖ (มาตรา ๑๘)

๒.๕ ส่วนที่ ๕ วาระการดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งของกรรมการ

๑) กำหนดให้กรรมการมีวาระการดำรงตำแหน่ง ๖ ปีนับแต่วันที่พระมหากษัตริย์ทรงแต่งตั้งและให้ดำรงตำแหน่งได้เพียงวาระเดียว (มาตรา ๑๙)

๒) กรรมการพ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย มีอายุครบเจ็ดสิบปีบริบูรณ์ ลาออก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องหามตามมาตรา ๗ กระทำการอันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๘ วุฒิสภามีมติให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๒๑ และวุฒิสภามีมติให้ถอดถอนจากตำแหน่งตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๒๐)

๓) กำหนดให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือสมาชิกวุฒิสภาไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของแต่ละสภา มีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้กรรมการพ้นจากตำแหน่งเพราะเหตุที่กรรมการนั้นมีความประพฤติเสื่อมเสียอย่างร้ายแรงหรือบกพร่องต่อหน้าที่อย่างร้ายแรง (มาตรา ๒๑)

๔) กำหนดให้เมื่อปรากฏว่า กสทช. ไม่ปฏิบัติหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ ให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือประชาชนผู้ใช้บริการซึ่งได้รับผลกระทบมีสิทธิร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติให้ กสทช. พ้นจากตำแหน่งทั้งคณะ (มาตรา ๒๒)

๒.๖ ส่วนที่ ๖ การประชุมและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๑) กำหนดให้การประชุม การลงมติ และการปฏิบัติงานของ กสทช. ให้เป็นไปตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด (มาตรา ๒๓)

๒) กำหนดให้การปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. กสท. และ กทค. ในเรื่องใดที่เกี่ยวข้องหรือมีผลกระทบต่อประโยชน์สาธารณะ ต้องกระทำโดยมติของที่ประชุม และต้องเปิดเผยรายงานการประชุม พร้อมทั้งผลการลงมติของที่ประชุมทั้งรายบุคคลและทั้งคณะให้สาธารณชนทราบผ่านทางสื่ออิเล็กทรอนิกส์ของสำนักงาน กสทช. และโดยวิธีการอื่นที่เหมาะสมตามที่ กสทช. ประกาศกำหนด (มาตรา ๒๔)

๓) กำหนดให้กรรมการเป็นผู้ดำรงตำแหน่งระดับสูงตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา (มาตรา ๒๕)

๔) กำหนดให้ประธานกรรมการ รองประธานกรรมการ และกรรมการปฏิบัติหน้าที่เต็มเวลา โดยได้รับค่าตอบแทนเหมาจ่ายเป็นรายเดือน และได้รับค่าใช้จ่ายอันเกี่ยวกับการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ต่างท้องที่ได้ไม่เกินอัตราตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกา (มาตรา ๒๖)

๕) กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๗)

๖) กำหนดให้ กสทช. จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้เสียและประชาชนทั่วไป เพื่อนำความคิดเห็นที่ได้มาประกอบการพิจารณาก่อนออกระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่ง เกี่ยวกับการกำกับดูแลการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมที่มีผลใช้บังคับเป็นการทั่วไป และเกี่ยวข้องกับการแข่งขันในการประกอบกิจการหรือมีผลกระทบต่อประชาชนอย่างมีนัยสำคัญ (มาตรา ๒๘)

๗) กำหนดให้การกำหนดอัตราค่าใช้หรือค่าเชื่อมต่อโครงข่าย ค่าธรรมเนียมใด ๆ หรือค่าบริการในการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้ กสทช. คำนึงถึงประโยชน์สาธารณะและภาระของผู้บริโภค ความสอดคล้องกับต้นทุนการให้บริการ ความคุ้มค่า และการจัดสรรทรัพยากรที่มีประสิทธิภาพด้วย (มาตรา ๒๙)

๘) กำหนดให้ในการปฏิบัติหน้าที่เกี่ยวกับการพิจารณาคำขอหรือคำร้องเรียนที่ประชาชนยื่นตามกฎหมาย ให้ กสทช. กำหนดระยะเวลาการดำเนินการแล้วเสร็จและประกาศให้ประชาชนทราบโดยทั่วไป เรื่องใดที่มิได้กำหนดระยะเวลาไว้ จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จในเวลาไม่เกิน ๑๕ วันนับแต่วันที่ได้รับเรื่อง (มาตรา ๓๐)

๙) กำหนดให้ กสทช. มีหน้าที่ตรวจสอบการดำเนินการของผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม มิให้มีการดำเนินการใด ๆ ในประการที่น่าจะเป็นการเอาเปรียบผู้บริโภค (มาตรา ๓๑)

๑๐) กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดมาตรการคุ้มครองสิทธิของผู้ใช้บริการโทรคมนาคมเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิในความเป็นส่วนตัว และเสรีภาพในการสื่อสารถึงกันโดยทางโทรคมนาคม (มาตรา ๓๒)

๑๑) กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือมอบหมายให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ หรือตามที่ได้รับมอบหมายได้ (มาตรา ๓๓)

๑๒) กำหนดให้ กสทช. กสท. กทค. และคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีอำนาจสั่งหน่วยงานของรัฐหรือบุคคลใดให้ชี้แจงข้อเท็จจริง มาให้ถ้อยคำหรือส่งเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาได้ (มาตรา ๓๔)

๓. หมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ

๓.๑ ส่วนที่ ๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ เรียกโดยย่อว่า “กสท.” ประกอบด้วย รองประธาน กสทช. เป็นประธานกรรมการ และกรรมการ กสทช. จำนวน ๔ คน ซึ่งต้องมีกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) จำนวน ๒ คน และกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) จำนวน ๑ คน โดยให้เลขาธิการ กสทช. แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๓๕)

๒) กำหนดให้นำความในมาตรา ๒๓ มาใช้บังคับกับการประชุมของ กสท. โดยอนุโลม เว้นแต่ในส่วนที่เกี่ยวกับองค์ประชุม ต้องมีกรรมการ กสท. มาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการ กสท. ทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม (มาตรา ๓๖)

๓) กำหนดให้ กสท. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ แทน กสทช. ตามมาตรา ๒๗ (๔) (๖) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๓) (๑๖) และ (๑๘) ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ กสทช. มอบหมาย (มาตรา ๓๗)

๓.๒ ส่วนที่ ๒ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม

๑) กำหนดให้มีคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม เรียกโดยย่อว่า “กทค.” ประกอบด้วย รองประธาน กสทช. เป็นประธานกรรมการ และกรรมการ กสทช. จำนวน ๔ คน ซึ่งต้องมีกรรมการตามมาตรา ๖ (๓) จำนวน ๒ คน และกรรมการตามมาตรา ๖ (๔) จำนวน ๑ คน โดยให้เลขาธิการ กสทช. แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงาน กสทช. เป็นเลขานุการและผู้ช่วยเลขานุการ (มาตรา ๓๘)

๒) กำหนดให้นำความในมาตรา ๓๖ มาใช้บังคับกับการประชุมและการปฏิบัติหน้าที่ของ กทค. โดยอนุโลม (มาตรา ๓๙)

๓) กำหนดให้ กทค. มีอำนาจหน้าที่ปฏิบัติการใด ๆ แทน กสทช. ตามมาตรา ๒๗ (๔) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) (๑๑) (๑๒) (๑๓) และ (๑๖) ในส่วนที่เกี่ยวกับกิจการโทรคมนาคมและกิจการวิทยุคมนาคมและปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ กสทช. มอบหมาย (มาตรา ๔๐)

๓.๓ ส่วนที่ ๓ การกำกับกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์

๑) กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๑)

๒) กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมใบอนุญาตตามมาตรา ๔๑ โดยแยกเป็นค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ (มาตรา ๔๒)

๓) กำหนดให้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาต จะโอนแก่กันมิได้ (มาตรา ๔๓)

๔) กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ ผู้ใดมิได้ประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่ หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้าม ให้ กสทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ (มาตรา ๔๔)

๓.๔ ส่วนที่ ๔ การกำกับกิจการโทรคมนาคม

๑) กำหนดให้ผู้ที่ประสงค์จะใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมต้องได้รับใบอนุญาตตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องดำเนินการโดยวิธีการประมูลคลื่นความถี่ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ ระยะเวลาและเงื่อนไขที่ กสทช. ประกาศกำหนด (มาตรา ๔๕)

๒) กำหนดให้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมเป็นสิทธิเฉพาะตัวของผู้ได้รับใบอนุญาต จะโอนแก่กันมิได้ (มาตรา ๔๖)

๓) กำหนดให้ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมผู้ใดมิได้ประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่นั้นภายในระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด หรือนำคลื่นความถี่ไปใช้ในกิจการนอกวัตถุประสงค์ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการประกอบกิจการที่ใช้คลื่นความถี่ หรือกระทำการอันมีลักษณะต้องห้าม ให้ กสทช. ดำเนินการเพื่อให้มีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือมีคำสั่งเพิกถอนใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วนก็ได้ (มาตรา ๔๗)

๔. หมวด ๓ แนวทางการจัดทำแผน

๔.๑ กำหนดให้มีแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ ซึ่งอย่างน้อยต้องมีรายละเอียดเกี่ยวกับตารางกำหนดคลื่นความถี่ทั้งหมดที่ประเทศไทยสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้ แนวทางการดำเนินการเกี่ยวกับคลื่นความถี่ระหว่างประเทศ รายละเอียดเกี่ยวกับคลื่นความที่ที่กำหนดให้ใช้ในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม และกิจการอื่น และแนวทางในการคืนคลื่นความพี่เพื่อนำไปจัดสรรใหม่หรือการปรับปรุงการใช้คลื่นความถี่ (มาตรา ๔๘)

๔.๒ กำหนดให้ กสทช. จัดให้มีแผนแม่บทกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และแผนแม่บทกิจการโทรคมนาคม เพื่อใช้เป็นแนวทางในการดำเนินการระยะ ๕ ปี ในการกำกับดูแลการประกอบกิจการ (มาตรา ๔๙)

๔.๓ กำหนดให้ กสทช. กำหนดแผนการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม โดยในแผนจะต้องกำหนดพื้นที่และกลุ่มเป้าหมาย ระยะเวลาในการดำเนินการ พร้อมทั้งประมาณการค่าใช้จ่ายที่จะเกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าว (มาตรา ๕๐)

๔.๔ กำหนดให้ กสทช. กำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการส่งเสริมชุมชนที่มีความพร้อมให้เป็นผู้มีคุณสมบัติในการขอรับใบอนุญาตประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ประเภทบริการชุมชน การหารายได้ และการสนับสนุนผู้ประกอบกิจการบริการชุมชนที่มีคุณภาพ ทั้งนี้ โดยให้รับฟังความคิดเห็นจากประชาชน และหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย (มาตรา ๕๑)

๕. หมวด ๔ กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ

๕.๑ กำหนดให้จัดตั้ง “กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม เพื่อประโยชน์สาธารณะ” ในสำนักงาน กสทช. และมีวัตถุประสงค์ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๒)

๕.๒ กำหนดให้กองทุนวิจัยและพัฒนากิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะ ประกอบด้วย ทุนประเดิมที่รัฐบาลจัดสรรให้ เงินที่ได้จากการประมูลคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๑ วรรคหก เงินที่ได้รับการจัดสรรตามมาตรา ๖๕ วรรคสอง เงินที่ส่งเข้ากองทุนตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการโทรคมนาคม เงินค่าปรับทางปกครองที่ปรับตามพระราชบัญญัตินี้ เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้มอบให้เพื่อสมทบกองทุน เงินและ

ทรัพย์สินที่ได้รับโอนมาตามมาตรา ๙๑ ดอกผลและรายได้ของกองทุน เงินและทรัพย์สินอื่นที่ตกเป็นของกองทุน (มาตรา ๕๓)

๕.๓ กำหนดให้มีคณะกรรมการบริหารกองทุน ประกอบด้วย ประธาน กสทช. เป็นประธานกรรมการ ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ อธิบดีกรมบัญชีกลาง และผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์และคอมพิวเตอร์แห่งชาติ เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้และประสบการณ์ด้านการพัฒนาบุคลากรและวิชาชีพสื่อกระจายเสียง จำนวน ๑ คน และสื่อโทรทัศน์ จำนวน ๑ คน ด้านการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐานอย่างทั่วถึงหรือในพื้นที่ห่างไกล รวมทั้งการให้บริการในด้านโทรคมนาคมแก่ผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๑ คน ด้านการคุ้มครองสิทธิของผู้บริโภคหรือการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จำนวน ๑ คน ด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิของผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๑ คน และให้เลขาธิการ กสทช. เป็นกรรมการและเลขานุการ (มาตรา ๕๔)

๕.๔ กำหนดให้คณะกรรมการบริหารกองทุนมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารกองทุนและเสนอความเห็นเกี่ยวกับการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อใช้จ่ายตามวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๕๒ ต่อ กสทช. เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ (มาตรา ๕๕)

๖. หมวด ๕ สำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสีย กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๖.๑ กำหนดให้มีสำนักงานคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “สำนักงาน กสทช.” เป็นนิติบุคคล มีฐานะเป็นหน่วยงานของรัฐที่ไม่เป็นส่วนราชการตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน และไม่เป็นรัฐวิสาหกิจตามกฎหมายว่าด้วยวิธีการงบประมาณหรือกฎหมายอื่น และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของประธานกรรมการ (มาตรา ๕๖)

๖.๒ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๗)

๖.๓ กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจออกระเบียบหรือประกาศเกี่ยวกับการบริหารงานทั่วไป การบริการงานบุคคล การงบประมาณ การเงินและทรัพย์สิน และการดำเนินการอื่นของสำนักงาน กสทช. (มาตรา ๕๘)

๖.๔ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. เปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. ให้ประชาชนทราบทางระบบเครือข่ายสารสนเทศ หรือวิธีการอื่นที่เห็นสมควร (มาตรา ๕๙)

๖.๕ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. มีเลขาธิการ กสทช. คนหนึ่งรับผิดชอบการปฏิบัติงานของสำนักงาน กสทช. ขึ้นตรงต่อประธานกรรมการ และเป็นผู้บังคับบัญชาพนักงานและลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. (มาตรา ๖๐)

๖.๖ กำหนดให้ประธานกรรมการ โดยความเห็นชอบของ กสทช. เป็นผู้แต่งตั้งและถอนถอนเลขาธิการ กสทช. (มาตรา ๖๑)

๖.๗ กำหนดให้เลขาธิการ กสทช. มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๕ ปีนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (มาตรา ๖๒)

๖.๘ กำหนดให้เลขาธิการ กสทช. พ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย มีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์ ลาออก เป็นบุคคลล้มละลาย ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๖๑ วรรคสอง กสทช. มีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการทั้งหมดให้ออกจากตำแหน่งเพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หย่อนความสามารถ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ (มาตรา ๖๓)

๖.๙ กำหนดให้เลขาธิการ กสทช. และพนักงานของสำนักงาน กสทช. เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐตามกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (มาตรา ๖๔)

๖.๑๐ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. มีรายได้จากค่าธรรมเนียมใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และค่าธรรมเนียมใบอนุญาตประกอบกิจการ รายได้หรือผลประโยชน์อันได้มาจากการดำเนินงานตามอำนาจหน้าที่ของ กสทช. และสำนักงาน กสทช. รายได้จากทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช. เงินและทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้แก่สำนักงาน กสทช. เงินอุดหนุนทั่วไปที่รัฐบาลจัดสรรให้ (มาตรา ๖๕)

๖.๑๑ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. เสนองบประมาณรายจ่ายของปีงบประมาณที่ขอความสนับสนุนต่อคณะรัฐมนตรี เพื่อจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปของสำนักงาน กสทช. ไว้ในร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีหรือร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายเพิ่มเติม แล้วแต่กรณี (มาตรา ๖๖)

๖.๑๒ กำหนดให้อสังหาริมทรัพย์ที่สำนักงาน กสทช. ได้มาโดยการซื้อหรือแลกเปลี่ยนจากรายได้ของสำนักงาน กสทช. หรือที่มีผู้บริจาค ให้เป็นกรรมสิทธิ์ของสำนักงาน กสทช. (มาตรา ๖๗)

๖.๑๓ กำหนดให้การบัญชีของสำนักงาน กสทช. ให้จัดทำตามหลักสากลตามมาตรฐานของสภาผู้สอบบัญชี และต้องจัดให้มีการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการเงิน การบัญชี และการพัสดุของสำนักงาน กสทช. ตามระเบียบที่ กสทช. กำหนด (มาตรา ๖๘)

๖.๑๔ กำหนดให้สำนักงาน กสทช. จัดทำงบดุล งบการเงิน และบัญชีทำการส่งผู้สอบบัญชีภายใน ๖๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี (มาตรา ๖๙)

๗. หมวด ๖ การติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงาน

๗.๑ กำหนดให้มีคณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน ประกอบด้วย ประธานกรรมการ และกรรมการอื่นอีกจำนวน ๔ คน ซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีผลงานหรือมีความรู้ และมีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกิจการกระจายเสียง จำนวน ๑ คน และด้านกิจการโทรทัศน์ จำนวน ๑ คน ด้านกิจการโทรคมนาคม จำนวน ๑ คน ด้านการคุ้มครองผู้บริโภค จำนวน ๑ คน ด้านการส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จำนวน ๑ คน (มาตรา ๗๐)

๗.๒ กำหนดให้กรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงานมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี และจะแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ๒ วาระติดต่อกันมิได้ (มาตรา ๗๑)

๗.๓ กำหนดให้คณะกรรมการติดตามและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีอำนาจหน้าที่ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินการและการบริหารงานของ กสทช. กสท. กทค. สำนักงาน กสทช. และเลขาธิการ กสทช. แล้วแจ้งผลให้ กสทช. ทราบภายใน ๙๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และให้ กสทช. นำรายงานดังกล่าวเสนอต่อรัฐสภาพร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของ กสทช. (มาตรา ๗๒)

๗.๔ กำหนดให้รายงานตามมาตรา ๗๒ จะต้องมีเนื้อหาตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗๓)

๘. หมวด ๗ ความสัมพันธ์กับรัฐบาลและรัฐสภา

๘.๑ กำหนดให้ในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ กสทช. ต้องดำเนินการให้สอดคล้องกับนโยบายที่คณะรัฐมนตรีแถลงไว้ต่อรัฐสภา (มาตรา ๗๔)

๘.๒ กำหนดให้ในกรณีที่จะต้องมีการเจรจาหรือทำความตกลงระหว่างรัฐบาลแห่งราชอาณาจักรไทยกับรัฐบาลต่างประเทศหรือองค์การระหว่างประเทศ ในเรื่องที่เกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ กิจการโทรคมนาคม หรือการอื่นที่เกี่ยวข้อง กสทช. และสำนักงาน กสทช. มีหน้าที่ต้องให้ข้อมูลและร่วมดำเนินการตามที่รัฐบาลแจ้งให้ทราบ (มาตรา ๗๕)

๘.๓ กำหนดให้ กสทช. จัดทำรายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีในด้านการบริหารคลื่นความถี่ กิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี ซึ่งต้องแสดงรายละเอียดแผนงานและผลการปฏิบัติงาน รายละเอียดเกี่ยวกับการบริหารคลื่นความถี่ การจัดสรรคลื่นความถี่ การประกอบกิจการ

กระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม แล้วแต่กรณี และแผนการดำเนินงานในระยะต่อไป เสนอต่อคณะรัฐมนตรีและรัฐสภาภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันสิ้นปีบัญชี และเปิดเผยให้ประชาชนทราบ (มาตรา ๗๖)

๙. หมวด ๘ บทกำหนดโทษ

๙.๑ กำหนดโทษผู้ประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม ผู้ที่ได้รับคำสั่งตามมาตรา ๓๑ วรรคสอง แล้วไม่ปฏิบัติตาม ให้ กสทช. มีอำนาจปรับทางปกครองไม่เกินห้าล้านบาท และปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งแสนบาทตลอดเวลาที่ยังมิได้ปฏิบัติตามคำสั่ง (มาตรา ๗๗)

๙.๒ กำหนดโทษผู้ที่ใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ หรือกิจการโทรคมนาคม โดยไม่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๔๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๔๕ วรรคหนึ่ง ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดตามมาตรา ๖๖ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ หรือตามมาตรา ๖๗ แห่งพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ แล้วแต่กรณี (มาตรา ๗๘)

๙.๓ กำหนดโทษพนักงานเจ้าหน้าที่ กสทช. หรือผู้ซึ่งใช้อำนาจของ กสทช. ที่รู้หรือได้รับแจ้งจากบุคคลใดว่ามีการใช้คลื่นความถี่อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หากมิได้ดำเนินการบังคับการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ และการกระทำหรืองดเว้นการกระทำนั้นไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๕๗ แห่งประมวลกฎหมายอาญา พนักงานเจ้าหน้าที่ กสทช. หรือผู้ซึ่งใช้อำนาจของ กสทช. ที่กระทำการดังกล่าวต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปีหรือปรับไม่เกินหกหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๗๙)

๑๐. บทเฉพาะกาล

๑๐.๑ กำหนดให้ในระหว่างที่การแต่งตั้ง กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ยังไม่แล้วเสร็จ ให้คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่ได้แต่งตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ยังคงปฏิบัติหน้าที่ต่อไปในฐานะ กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๐)

๑๐.๒ กำหนดให้คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะกรรมการตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ และคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์แห่งชาติตามมาตรา ๖๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การกระจายเสียง และแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๕๑ หมายความถึง กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๑)

๑๐.๓ กำหนดให้เมื่อมีการแต่งตั้ง กสทช. แล้ว ให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานของรัฐ หรือบุคคลใดที่ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ มีหน้าที่แจ้งรายละเอียดการใช้ประโยชน์คลื่นความถี่ รวมทั้งเหตุแห่งความจำเป็นในการถือครองคลื่นความถี่ต่อ กสทช. ตามหลักเกณฑ์ และระยะเวลาที่ กสทช. กำหนด (มาตรา ๘๒)

๑๐.๔ กำหนดให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อการประกอบกิจการกระจายเสียงหรือกิจการโทรทัศน์ที่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ แล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตจาก กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ กสทช. กำกับดูแลให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่นั้นปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น และตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด ทั้งนี้ จนกว่าจะถึงกำหนดที่ต้องคืนคลื่นความถี่ตามวรรคสาม (มาตรา ๘๓)

๑๐.๕ กำหนดให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่เพื่อกิจการโทรคมนาคมที่ชอบด้วยกฎหมาย อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและได้ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ แล้ว ให้ถือว่าได้รับอนุญาตจาก กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ และให้ กสทช. กำกับดูแลให้ผู้ได้รับจัดสรรคลื่นความถี่หรือใช้คลื่นความถี่นั้นปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่น และตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด ทั้งนี้ จนกว่าจะถึงกำหนดที่ต้องคืนคลื่นความถี่ตามวรรคสี่ (มาตรา ๘๔)

๑๐.๖ กำหนดให้ในวาระเริ่มแรกมิให้นำบทบัญญัติมาตรา ๔๙ ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดให้ภาคประชาชนได้ใช้คลื่นความถี่ในกิจการโทรทัศน์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๒๐ มาใช้บังคับ ทั้งนี้ จนกว่า กสทช. จะประกาศให้ใช้ระบบการรับส่งสัญญาณวิทยุโทรทัศน์ในระบบดิจิตอลแล้ว และให้ กสทช. จัดให้มีแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ตามมาตรา ๔๘ ภายในระยะเวลา ๑ ปี นับแต่เมื่อมีการแต่งตั้ง กสทช. แล้ว (มาตรา ๘๕)

๑๐.๗ กำหนดให้ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมที่คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติมอบหมายให้ดำเนินการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ได้รับยกเว้นไม่ต้องนำส่งค่าใช้จ่ายเข้ากองทุนตามมาตรา ๕๐ จนกว่าจะสิ้นสุดระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในประกาศคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคม (มาตรา ๘๖)

๑๐.๘ กำหนดให้บรรดาใบอนุญาตที่ออกโดยชอบด้วยกฎหมายตามพระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. ๒๔๙๘ พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ พระราชบัญญัติการประกอบกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๑ และพระราชบัญญัติการประกอบกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๔ ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ได้ต่อไปจนกว่าจะสิ้นอายุ และให้ถือว่าเป็นใบอนุญาตที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ โดยให้ กสทช. กำกับดูแลให้ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ กฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง และตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด (มาตรา ๘๗)

๑๐.๙ กำหนดให้ภายใน ๑๒๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ กสทช. ออกใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่และใบอนุญาตประกอบกิจการตามกฎหมายว่าด้วยการประกอบกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ ให้แก่องค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ตามลักษณะและประเภทของการประกอบกิจาร รวมทั้งขอบเขตการให้บริการเท่าที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๘๘)

๑๐.๑๐ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ หนี้ พนักงานและลูกจ้าง และเงินงบประมาณ ของสำนักงานคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติที่มีอยู่ไปเป็นของสำนักงาน กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๘๙)

๑๐.๑๑ กำหนดให้ดำเนินการแต่งตั้งเลขาธิการ กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ ภายในกำหนด ๙๐ วัน นับแต่วันที่มีการแต่งตั้ง กสทช. ตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๐)

๑๐.๑๒ กำหนดให้โอนเงินและทรัพย์สินของกองทุนพัฒนากิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์เพื่อประโยชน์สาธารณะ และกองทุนพัฒนากิจการโทรคมนาคมเพื่อประโยชน์สาธารณะตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของกองทุนตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙๑)

๑๐.๑๓ กำหนดให้โอนบรรดากิจการ ทรัพย์สิน สิทธิ หน้าที่ ของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวกับกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ

กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่มีอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ไปเป็นของสำนักงาน กสทช. เว้นแต่เงินงบประมาณหมวดเงินเดือนและค่าจ้างประจำซึ่งมีผู้ครองอยู่ให้โอนไปเป็นของกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๙๒)

๑๐.๑๔ กำหนดให้ข้าราชการและลูกจ้างของกองงานคณะกรรมการกิจการวิทยุกระจายเสียงและวิทยุโทรทัศน์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี ที่ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ถ้าสมัครใจจะโอนไปเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. เมื่อได้แจ้งความจำนงเป็นหนังสือต่อผู้บังคับบัญชาภายใน ๙๐ วันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้สำนักงาน กสทช. บรรจุและแต่งตั้งข้าราชการหรือลูกจ้างผู้นั้นเป็นพนักงานหรือลูกจ้างของสำนักงาน กสทช. ตามหลักเกณฑ์ที่ กสทช. กำหนด แต่จะกำหนดให้ได้รับเงินเดือนหรือค่าจ้างต่ำกว่าเงินเดือนหรือค่าจ้างที่ได้รับอยู่เดิมไม่ได้ สำหรับผู้ที่ไม่ได้แจ้งความจำนงภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้กลับไปปฏิบัติหน้าที่ในกรมประชาสัมพันธ์ สำนักนายกรัฐมนตรี (มาตรา ๙๓)

๑๐.๑๕ กำหนดให้การบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการตามมาตรา ๙๓ ให้ถือว่าเป็นการให้ออกจากราชการเพราะเลิกหรือยุบตำแหน่งตามกฎหมายว่าด้วยบำเหน็จบำนาญข้าราชการ หรือกฎหมายว่าด้วยกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (มาตรา ๙๔)

๑๐.๑๖ กำหนดให้บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๔๓ ซึ่งชอบด้วยกฎหมายและมีผลบังคับได้อยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ หรือคำสั่งที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๙๕)

๒. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๔ ตอน ๖๕ ก วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๖๐ หน้า ๕๙

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๒๓ มิถุนายน ๒๕๖๐ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติตามกฎหมายว่าด้วยการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อทำหน้าที่ในการจัดทำนโยบายและแผนระดับชาติว่าด้วยดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งกำหนดให้หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ให้สอดคล้องกับเป้าหมายและแนวทางการดำเนินการที่กำหนดไว้ในนโยบายและแผนระดับชาติ ดังนั้น เพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมต่อแนวทางการพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมและปรับปรุงกฎหมายให้สอดคล้องกับการพัฒนาระบบเทคโนโลยีแล้ว จึงต้องแก้ไขกฎหมายให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนระดับชาติดังกล่าว ประกอบกับเทคโนโลยีเกี่ยวกับการจัดสรรคลื่นความถี่ในปัจจุบันมีความเจริญก้าวหน้าเพิ่มขึ้นและเพื่อให้การใช้บังคับกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมและสาธารณะมากยิ่งขึ้น กรณีจำเป็นต้องปรับปรุงโครงสร้างองค์กรและอำนาจหน้าที่ให้สามารถรองรับในเรื่องดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน “มาตรา ๖ ให้มีคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ เรียกโดยย่อว่า “กสทช.” จำนวนเจ็ดคน ซึ่งแต่งตั้งจากผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๗ และมีความรู้ความเชี่ยวชาญด้านกิจการกระจายเสียง ด้านกิจการโทรทัศน์ ด้านกิจการโทรคมนาคม ด้านวิศวกรรม ด้านกฎหมาย ด้านเศรษฐศาสตร์ และด้านการคุ้มครองผู้บริโภคหรือส่งเสริมสิทธิและเสรีภาพของประชาชน ด้านละหนึ่งคน ทั้งนี้ จะยังประโยชน์ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของ กสทช. และให้เลขาธิการ กสทช. เป็นเลขานุการ “กสทช.” (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ยกเลิกส่วนที่ ๒ การได้มาซึ่งรายชื่อผู้สมควรได้รับเลือกเป็นกรรมการโดยวิธีการคัดเลือกกันเอง มาตรา ๙ ถึงมาตรา ๑๓ ในหมวด ๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นมาตรา ๑๔/๑ และมาตรา ๑๔/๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๔ การเลือกและการแต่งตั้งกรรมการ มาตรา ๑๖ ถึงมาตรา ๑๘ ของหมวด ๓ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นมาตรา ๒๒/๑ ของส่วนที่ ๕ วาระการดำรงตำแหน่งจากตำแหน่งของกรรมการ ในหมวด ๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมตำแหน่งชาติ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๓)

๑๒. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๕)

๑๔. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๑๒/๑) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๖)

๑๕. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๗)

๑๖. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๒๒/๑) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๘)

๑๗. กำหนดให้เพิ่มความตามมารตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๒๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๐)

๑๙. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๓๓/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๒๑)

๒๐. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้ยกเลิกส่วนที่ ๑ คณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์และส่วนที่ ๒ คณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม มาตรา ๓๕ ถึงมาตรา ๔๐ ในหมวด ๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคหกของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคแปดของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคเก้าและวรรคสิบของมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๒๗)

๒๖. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๐/๒๕๕๗ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๘)

๒๗. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคหนึ่งของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๙)

๒๘. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๓๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นวรรคห้าของมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๓๐)

๒๙. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๖) ของมาตรา ๕๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ ๘๐/๒๕๕๗ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๑)

๓๐. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๓๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๘/๑) ของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๓๒)

๓๑. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๕๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๓ แห่พระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๓)

๓๒. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๒) ของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๔)

๓๓. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้ เป็นวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๓๕)

๓๔. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๗) ของมาตรา ๕๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๖)

๓๕. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๔) ของมาตรา ๕๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๗)

๓๖. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๓๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๓๘)

๓๗. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๓๙)

๓๘. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๔๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๔๐)

๓๙. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๔๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๗๖/๑ ในหมวด ๘ บทกำหนดโทษ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และการกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๔๑)

๔๐. กำหนดให้ผู้ดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๔๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔๒)

๔๑. บทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบหรือคำสั่งอื่นใดอ้างถึงคณะกรรมการกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ และคณะกรรมการกิจการโทรคมนาคม ตามกฎหมายว่าด้วยองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม ให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมาย กฎ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งนั้นอ้างถึงคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ

๓. พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๓๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ นายกรัฐมนตรี

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่มาตรา ๖๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้รัฐต้องรักษาไว้ซึ่งคลื่นความถี่และสิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียมอันเป็นสมบัติของชาติ และการจัดให้มีการใช้ประโยชน์จากคลื่นความถี่ต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สูงสุดแก่ประเทศชาติและประชาชน ประกอบกับมาตรา ๒๗๔ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้คณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นองค์กรรับผิดชอบและกำกับการดำเนินการดังกล่าว และโดยที่บทบัญญัติเกี่ยวกับการเริ่มกระบวนการสรรหากรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ และการเริ่มกระบวนการสรรหารวมทั้งวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการติดตามและประเมินผล จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๓๒ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มบทนิยามคำว่า “สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม” ระหว่างบทนิยามคำว่า “จัดสรรคลื่นความถี่” และคำว่า “ชุมชน” ในมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ให้ “สิทธิในการเข้าใช้วงโคจรดาวเทียม” หมายความว่า สิทธิที่ประเทศไทยหรือหน่วยงานของรัฐได้รับหรือมีอยู่ในการส่งดาวเทียมเข้าสู่วงโคจรตามข้อบังคับวิทยุของสหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้ยกเลิก (๖) และ (๗) ของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕)

๔. ให้เพิ่มความ “เมื่อมีเหตุตามวรรคหนึ่งให้สำนักงาน กสทช. มีหนังสือแจ้งให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาทราบภายในระยะเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่มีเหตุดังกล่าว และให้สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาเริ่มดำเนินการจัดให้มีการเลือกกรรมการแทนตำแหน่งที่ว่างภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับหนังสือแจ้ง” เป็นวรรคหกของมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไข

เพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑๔) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๑๔/๑) และ (๑๔/๒) ของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคห้าและวรรคหกของมาตรา ๒๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้ หมวด ๑/๑ เลขหมายโทรศัพท์ฉุกเฉินแห่งชาติ มาตรา ๓๔/๑, มาตรา ๓๔/๒, มาตรา ๓๔/๓, มาตรา ๓๔/๔, มาตรา ๒๕/๔ (มาตรา ๑๓)

๑๒. กำหนดให้ยกเลิกความในส่วนที่ ๓ การกำกับกิจการกระจายเสียง และกิจการโทรทัศน์ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๓ และมาตรา ๔๔ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการแห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้ยกเลิกความซึ่งเป็นชื่อของส่วนที่ ๔ และความในมาตรา ๔๕ และมาตรา ๔๖ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๕)

๑๔. กำหนดให้ยกเลิกมาตรา ๔๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๖)

๑๕. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๔๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๗)

๑๖. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๘ แหงพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๕๐/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๑๘)

๑๗. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๕๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ (มาตรา ๒๐)

๑๙. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑) ของมาตรา ๖๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๑)

๒๐. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสี่ของมาตรา ๖๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน กำหนดให้เวลาใด ๆ ที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินตรวจพบว่าการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของสำนักงาน กสทช. ไม่เกิดประสิทธิผล หรือเป็นการฟุ่มเฟือยเกินสมควรหรือการดำเนินการใดไม่ถูกต้องตรงตามแผน หรือจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อประโยชน์ส่วนรวม ให้สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินแจ้งให้ กสทช. ทราบ พร้อมทั้งข้อเสนอแนะให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไข หรือระงับการดำเนินการตามสมควรตามระยะเวลาที่สำนักงานตรวจเงินแผ่นดินกำหนด” (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๘ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้บรรดาใบอนุญาตที่ให้ใช้คลื่นความถี่ที่ออกตามพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ที่มีอยู่ในวันก่อนที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้ใช้ต่อไปได้จนกว่าจะสิ้นอายุใบอนุญาต (มาตรา ๒๗)

๒๖. กำหนดให้ กสทช. มีอำนาจประกาศกำหนดกิจการกระจายเสียงกิจการโทรทัศน์หรือกิจการโทรคมนาคม ประเภทหรือลักษณะใด ที่ผู้ได้รับอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ตามมาตรา ๘๓ และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ และการอนุญาตนั้นยังไม่สิ้นสุดลง สามารถใช้คลื่นความถี่ที่ได้รับอนุญาตเพื่อประกอบกิจการเพิ่มเติมได้ ทั้งนี้ ประกาศดังกล่าวต้องสอดคล้องกับแผนแม่บทการบริหารคลื่นความถี่ (มาตรา ๒๘)

๒๗. กำหนดให้ใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ที่มีอยู่ก่อนวันพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับให้โอนแก่กันได้ตามที่กำหนดในมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการ

วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๒๙)

๒๘. ในระยะเริ่มแรก มิให้นำส่วนที่ ๓ การอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๒ มาตรา ๔๔ มาตรา ๔๔/๑ มาตรา ๔๔/๒ มาตรา ๔๔/๓ มาตรา ๔๔/๔ และมาตรา ๔๔/๕ และส่วนที่ ๔ การกำกับการประกอบกิจการ มาตรา ๔๕ มาตรา ๔๖ ในหมวด ๒ การกำกับดูแลการประกอบกิจการ และมาตรา ๖๕ (๑) มาตรา ๗๘ มาตรา ๘๓ วรรคสอง และมาตรา ๘๔ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม พ.ศ. ๒๕๕๓ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ และมาตรา ๑๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๒๘ และมาตรา ๒๙ มาใช้บังคับ จนกว่า กสทช. จะมีความพร้อมที่จะดำเนินการตามบทบัญญัติดังกล่าว และให้เสนอให้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดให้นำบทบัญญัตินั้นมาใช้บังคับ (มาตรา ๓๐)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัด

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

มาตรา ๔ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคห้าของมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“ความในวรรคสามมิให้นำมาใช้บังคับแก่กรณีที่ได้จัดให้มีการเลือกตั้งใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเพราะเหตุที่มีผู้ได้รับเลือกตั้งไม่ครบจำนวน ถ้าในการจัดให้มีการเลือกตั้งใหม่นั้นยังได้ไม่ครบจำนวนอีก ให้ถือว่าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นประกอบด้วยจำนวนสมาชิกเท่าที่มีอยู่จนกว่าจะครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เว้นแต่จะมีจำนวนสมาชิกไม่ถึงสองในสามของจำนวนตามวรรคสาม”

มาตรา ๕ ให้ยกเลิกความใน (๖) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๖) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๙ วรรคสอง หรือกระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๔/๓ วรรคสาม”

มาตรา ๖ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) หรือเมื่อได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี และดำเนินการวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเสร็จหรือวันที่ได้รับผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน แม้ว่าสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนและไม่สามารถดำเนินการสอบสวนกรณีตาม (๕) หรือ (๖) ให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่าสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้นั้นสิ้นสุดลงตาม (๔) (๕) หรือ (๖) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศคำวินิจฉัยให้ทราบทั่วกัน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยในคำวินิจฉัยนั้นให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้นั้นสิ้นสุดตั้งแต่วันที่มีเหตุตาม (๔) (๕) หรือ (๖) แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีการประกาศคำวินิจฉัย ถ้าในขณะที่ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และในกรณีที่เป็นผลให้ถูกห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าวันที่ประกาศคำวินิจฉัยเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามดังกล่าว ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๗ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดตาม (๘) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด”

มาตรา ๘ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕/๑ บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และต้องมีคุณสมบัติ ดังต่อไปนี้ด้วย

(๑) มีอายุไม่ต่ำกว่าสามสิบห้าปีนับถึงวันเลือกตั้ง

(๒) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า หรือเคยเป็นสมาชิกสภาจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ผู้บริหารท้องถิ่น หรือสมาชิกรัฐสภา”

มาตรา ๙ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๓๕/๒ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง แต่จะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำรงตำแหน่งไม่ครบระยะเวลาสี่ปีก็ให้ถือว่าเป็นหนึ่งวาระและเมื่อได้ดำรงตำแหน่งสองวาระติดต่อกันแล้วจะดำรงตำแหน่งได้อีกเมื่อพ้นระยะเวลาสี่ปีนับแต่วันพ้นจากตำแหน่ง”

มาตรา ๑๐ ให้ยกเลิกความในวรรคสามของมาตรา ๓๕/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ เว้นแต่การนับอายุและการนับระยะเวลาของคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นให้นับถึงวันแต่งตั้ง”

มาตรา ๑๑ ให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๕) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา ๔๔/๓

(๖) รัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๕๕ วรรคห้า หรือมาตรา ๗๙”

มาตรา ๑๒ ให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เมื่อมีข้อสงสัยเกี่ยวกับความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) หรือ (๕) หรือเมื่อได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้งว่าความเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดสิ้นสุดลงตาม (๔) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่มีข้อสงสัยหรือได้รับแจ้งจากคณะกรรมการการเลือกตั้ง แล้วแต่กรณี และดำเนินการวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายใน

สามสิบวันนับแต่วันที่ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนแล้วเสร็จหรือวันที่ได้รับผลการสอบสวนจากคณะกรรมการสอบสวน แม้ว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปแล้วไม่ว่าด้วยเหตุใด เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี ในกรณีที่มีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนและไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน ทั้งนี้ การดำเนินการสอบสวนและวินิจฉัยให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดวินิจฉัยว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งตาม (๔) หรือ (๕) ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประกาศคำวินิจฉัยให้ทราบทั่วกัน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม โดยในคำวินิจฉัยนั้นให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่มีเหตุตาม (๔) หรือ (๕) แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีการประกาศคำวินิจฉัย ถ้าในขณะที่ประกาศคำวินิจฉัยดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และในกรณีที่เป็นผลให้ถูกห้ามใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งหรือใช้สิทธิเลือกตั้ง ให้ถือว่าวันที่ประกาศคำวินิจฉัยเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามดังกล่าว ทั้งนี้ คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการจังหวัดตามมาตรานี้ให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๑๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสี่ของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด”

มาตรา ๑๔ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๕ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๓๗/๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๖ ให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๑) ดำรงตำแหน่งหรือปฏิบัติหน้าที่อื่นใดในส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เว้นแต่ตำแหน่งที่ดำรงตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือเป็นการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์ในการบริหารราชการแผ่นดินหรือตามนโยบายของรัฐบาล”

มาตรา ๑๗ ให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๓) เป็นผู้มีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น หรือมีส่วนได้เสียในสัญญาหรือกิจการที่กระทำหรือจะกระทำกับหรือให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น โดยมีพฤติการณ์แสดงให้เห็นว่าเป็นการต่างตอบแทนหรือเอื้อประโยชน์ส่วนตนระหว่างกัน ทั้งนี้ ไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อม”

มาตรา ๑๘ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“ให้นำความใน (๓) มาใช้บังคับแก่สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยโดยอนุโลม”

มาตรา ๑๙ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“(๖/๑) ให้ความช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุนในการดูแลการจราจรและการรักษาความสงบเรียบร้อย”

มาตรา ๒๐ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็น (๗ ตรี) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“(๗ ตรี) จัดการ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา รวมทั้งการจัดการหรือสนับสนุนการดูแลและพัฒนาเด็กเล็ก”

มาตรา ๒๑ ให้ยกเลิกความใน (๙) ของมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“(๙) รายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน หรือรายจ่ายตามที่มีกฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้”

มาตรา ๒๒ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“การจ่ายเงินขององค์การบริหารส่วนจังหวัดตามวรรคหนึ่ง หรือการนำเงินของกิจการที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นเจ้าของหรือเป็นหุ้นส่วนหรือถือหุ้นในกิจการนั้น ไปใช้จ่ายเพื่อการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะกระทำมิได้ เว้นแต่เป็นกรณีที่มีข้อตกลงหรือความร่วมมือกับหน่วยงานในต่างประเทศหรือการฝึกอบรมซึ่งจัดโดยหน่วยงานของรัฐที่กำหนดให้มีการฝึกอบรมหรือดูงานในต่างประเทศ ทั้งนี้ตามที่กระทรวงมหาดไทยประกาศกำหนด”

มาตรา ๒๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลตามวรรคหนึ่ง ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นว่าการปฏิบัติการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปในทางที่อาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเสียหายแก่ราชการ ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ในการชี้แจง แนะนำ หรือตักเตือน

ผู้ดำรงตำแหน่งที่มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินการดังกล่าว หรือในกรณีเห็นสมควรจะสั่งเพิกถอนการกระทำหรือให้ระงับการปฏิบัติของผู้ดำรงตำแหน่งดังกล่าวไว้ก็ได้ และในกรณีที่สั่งเพิกถอนหรือระงับ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งที่ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัด และเมื่อรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

เมื่อความปรากฏโดยมีหลักฐานตามสมควรต่อผู้ว่าราชการจังหวัดว่า นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใด จงใจทอดทิ้งหรือละเลยไม่ปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่อันจะเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือปฏิบัติการไม่ชอบด้วยอำนาจหน้าที่ หรือประพฤติตนฝ่าฝืนต่อความสงบเรียบร้อย หรือฝ่าฝืนคำสั่งของผู้ว่าราชการจังหวัดที่สั่งการตามวรรคสอง ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนโดยพลัน และให้คณะกรรมการสอบสวนดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแต่งตั้ง ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่คณะกรรมการสอบสวนไม่สามารถดำเนินการสอบสวนให้แล้วเสร็จได้ภายในกำหนดเวลาตามวรรคสาม ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจขยายเวลาการสอบสวนออกไปได้อีกไม่เกินสามสิบวัน

ในกรณีที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ใดถูกตั้งกรรมการสอบสวนแล้ว ผู้ว่าราชการจังหวัดจะสั่งให้ผู้นั้นหยุดปฏิบัติหน้าที่เพื่อรอฟังผลการสอบสวนก็ได้ หากเห็นว่าการคงอยู่ในหน้าที่ของผู้นั้นต่อไปอาจเกิดการเสียหายแก่องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือเสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง หรือมีพฤติการณ์ที่แสดงว่าจะเป็นอุปสรรคต่อการสอบสวน หรือจะก่อให้เกิดความไม่สงบเรียบร้อย หรือเป็นกรณีความผิดที่ปรากฏขึ้นโดยชัดแจ้ง ทั้งนี้ หากผลการสอบสวนปรากฏว่าบุคคลดังกล่าวไม่มีความผิด และผู้นั้นยังมิได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสั่งให้ผู้นั้นกลับเข้าปฏิบัติหน้าที่ และให้ผู้นั้นได้รับเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นใดในช่วงที่หยุดปฏิบัติหน้าที่โดยถือเสมือนว่าผู้นั้นได้ปฏิบัติหน้าที่ตลอดระยะเวลาที่หยุดปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว ในกรณีที่ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งไปก่อนปรากฏผลการสอบสวนดังกล่าว การจ่ายเงินเดือน ค่าตอบแทน รวมถึงสิทธิประโยชน์อื่นใด ให้จ่ายจนถึงวันก่อนวันที่พ้นจากตำแหน่ง

การอุทธรณ์คำสั่งให้หยุดปฏิบัติหน้าที่ตามวรรคห้า ให้ผู้ที่ได้รับคำสั่งมีสิทธิอุทธรณ์ต่อรัฐมนตรีได้ภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งดังกล่าว ซึ่งรัฐมนตรีต้องวินิจฉัยให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับอุทธรณ์ และเมื่อรัฐมนตรีวินิจฉัยเป็นประการใดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดและผู้ที่เกี่ยวข้องดำเนินการตามคำวินิจฉัยนั้น คำวินิจฉัยของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด”

มาตรา ๒๔ ให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“มาตรา ๗๙ เมื่อผลการสอบสวนตามมาตรา ๗๗ วรรคสาม ปรากฏว่า ผู้ถูกกล่าวหากระทำความผิดตามที่ถูกสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดรายงานให้รัฐมนตรีพิจารณาและสั่งให้ผู้ถูกสอบสวนพ้นจากตำแหน่งภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงาน ไม่ว่าผู้นั้นจะได้พ้นจากตำแหน่งไปก่อนแล้วหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่เพราะเหตุตาย หรือพ้นจากตำแหน่งไปแล้วเกินสองปี โดยในคำสั่งดังกล่าวให้ระบุเหตุที่ทำให้พ้นจากตำแหน่งไว้ และให้มีผลตั้งแต่วันที่รัฐมนตรีมีคำสั่ง แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและการรับค่าตอบแทนที่ได้กระทำไปก่อนวันที่มีคำสั่งนั้น ถ้าในขณะที่มีคำสั่งดังกล่าวผู้นั้นกำลังดำรงตำแหน่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นอันเป็นผลจากการเลือกตั้งต่างวาระหรือต่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกัน ให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งที่กำลังดำรงอยู่ด้วย และให้ถือว่าวันที่สั่งให้พ้นจากตำแหน่งดังกล่าวเป็นวันเริ่มนับระยะเวลาต้องห้ามการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้ง คำสั่งของรัฐมนตรีให้เป็นที่สุด

ในกรณีที่รัฐมนตรีเห็นควรให้มีการสอบสวนเพิ่มเติมจากรายงานตามวรรคหนึ่ง จะสั่งให้คณะกรรมการสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมก่อนสั่งการก็ได้ ซึ่งคณะกรรมการสอบสวนต้องดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติมให้แล้วเสร็จภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่งให้สอบสวนเพิ่มเติม และรัฐมนตรีต้องสั่งการภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับรายงานการสอบสวนเพิ่มเติมนั้น”

มาตรา ๒๕ บรรดาข้อกล่าวหาหรือการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาตรา ๓๖ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วแต่กรณี ที่อยู่ระหว่างการสอบสวนหรือสอบสวนเสร็จแล้วแต่ยังมิได้มีคำสั่ง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าจะแล้วเสร็จ

มาตรา ๒๖ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น โดยให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้ง หรือจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว

เมื่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดใด ให้ประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติตามวรรคหนึ่ง เฉพาะในส่วนที่เกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นเป็นอันยกเลิก

มาตรา ๒๗ บทบัญญัติมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๒๘ ให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้มีตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เฉพาะบรรดาที่ถูกระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินการต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาตินั้นแก่บุคคลดังกล่าว

มาตรา ๒๙ ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จะกำหนดให้ความคุ้มครองการจ่ายเงินที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้จ่ายไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบในเรื่องนั้นใช้บังคับก็ได้ แต่ให้คุ้มครองได้เฉพาะที่ได้จ่ายไปโดยสุจริตและเป็นไปตามหนังสือสั่งการหรือหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งมีผลใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ และมีการกำหนดให้ความคุ้มครองการจ่ายเงินที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้จ่ายไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบดังกล่าวใช้บังคับเฉพาะที่ได้จ่ายไปโดยสุจริตและเป็นไปตามหนังสือสั่งการหรือหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทย ให้มีผลใช้บังคับได้

มาตรา ๓๐ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวม เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีหลักการเพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยการแก้ไขคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจังหวัดสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยคณะรัฐมนตรีได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติเมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๖๑ เพื่อให้พิจารณาตามบทบัญญัติรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติบรรจุในระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ และในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ในวันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย โดยส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒ ซึ่งกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดที่ยังใช้บังคับอยู่ในปัจจุบัน มีจำนวน ๕ ฉบับ สาระสำคัญของกฎหมายมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๔ ตอน ๖๒ ก วันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๔๐ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๔๐

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๔๙๘ เป็นองค์กรปกครองท้องถิ่นที่รับผิดชอบในพื้นที่ทั้งจังหวัดที่อยู่นอกเขตสุขาภิบาลและเทศบาล เมื่อได้มีพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ออกใช้บังคับเพื่อกระจายอำนาจการปกครองให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบล ในการนี้สมควรปรับปรุงบทบาทและอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกันและปรับปรุงโครงสร้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เหมาะสมยิ่งขึ้น จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ มีบทบัญญัติรวมทั้งหมด ๘๙ มาตรา แบ่งเป็น ๖ หมวด และบทเฉพาะกาล สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. หมวด ๑ บททั่วไป กำหนดให้ในจังหวัดหนึ่งมีองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประกอบด้วย สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือตามกฎหมายอื่น ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสถานะเป็นนิติบุคคลและเป็นราชการส่วนท้องถิ่น

๒. หมวด ๒ สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวถึง เกณฑ์สำหรับคำนวณจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดต่อจำนวนประชากรแต่ละจังหวัด ตามหลักเกณฑ์และวิธีการตามกฎหมายว่าด้วย

การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด วิธีการเลือก การพ้นจากตำแหน่ง ประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ข้อบังคับการประชุม องค์ประชุมของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การลงมติ

๓. หมวด ๓ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวถึง วิธีการเลือกนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด การพ้นจากตำแหน่ง อำนาจหน้าที่ การกำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีข้าราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัด การแบ่งหน่วยการบริหาร การกำหนดตำแหน่ง เงินเดือน การบรรจุแต่งตั้ง เป็นต้น

๔. หมวด ๔ อำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด กล่าวถึง การกำหนดอำนาจหน้าที่ กิจการการให้บริการ การตราข้อบัญญัติ การบังคับใช้ข้อบัญญัติ การเรียกประชุมสภา

๕. หมวด ๕ การงบประมาณและการคลัง กล่าวถึง วิธีการจัดทำงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด อัตราภาษี วิธีการเก็บ ชนิดภาษีที่จัดเก็บได้ การจัดเก็บรายได้อื่นขององค์การบริหารส่วนจังหวัด รายได้และรายจ่ายขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๖. หมวด ๖ การกำกับดูแล กล่าวถึง อำนาจหน้าที่ของผู้ว่าราชการจังหวัดในการกำกับดูแลการปฏิบัติราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการ

๗. บทเฉพาะกาล

๗.๑ กำหนดให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดที่มีอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้บังคับใช้ให้เป็นองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

๗.๒ กำหนดให้สภาจังหวัดที่มีอยู่ก่อนพระราชบัญญัติบังคับใช้ ให้เป็นสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

สมาชิกสภาจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้จนกว่าจะครบวาระตามที่กำหนด

๗.๓ กำหนดให้ยังคงสถานะภาพเดิมของข้าราชการส่วนจังหวัดและลูกจ้างขององค์การบริหารส่วนจังหวัด

๒. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๖ ตอน ๑๕ ก วันที่ ๑๐ มีนาคม ๒๕๔๒ หน้า ๘

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๔๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยได้กำหนดหลักการในการจัดระเบียบการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นใหม่ เพื่อให้เป็นไปตามหลักแห่งการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนในท้องถิ่น จึงสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยองค์การบริหารส่วนจังหวัดในส่วนของการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและการพ้นจากตำแหน่งของประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด การยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญดังกล่าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๑๑ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. เพิ่ม (๗) ของมาตรา ๑๑ เพื่อให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถลงคะแนนเพื่อให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งได้

๒. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๑๘ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ สำหรับการพ้นจากตำแหน่งของประธานและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๓. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๖ เพื่อให้สอดคล้องกับบทบัญญัติมาตรา ๑๑ (๗) เพิ่มบทบัญญัติให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจะพ้นจากตำแหน่งเมื่อสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดลงพร้อมกันทั้งหมดตามมาตรา ๑๑ (๗) และให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่ง เมื่อรัฐมนตรีได้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้งข้าราชการหรือพนักงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดนั้นเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นการชั่วคราวจนกว่านายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งได้รับเลือกขึ้นใหม่จะเข้ารับหน้าที่

๔. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๗ เพื่อเป็นการเพิ่มบทบัญญัติให้รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดพ้นจากตำแหน่งเมื่อพ้นจากสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถลงคะแนนให้พ้นจากตำแหน่งได้

๕. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๓๘ เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งพ้นจากตำแหน่งในกรณีที่รัฐมนตรีสั่งให้พ้นจากตำแหน่งเมื่อมีพฤติการณ์ตามมาตรา ๗๙ และในกรณีที่ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ลงคะแนนเสียงให้พ้นจากตำแหน่งจะเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดตลอดอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้นอีกไม่ได้

๖. เพิ่ม (๗ ทวิ) ของมาตรา ๔๕ เพื่อเพิ่มอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้มีหน้าที่ต้องบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่นและวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น

๗. แก้ไขเพิ่มเติมมาตรา ๕๒ เพื่อให้ราษฎรผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดสามารถเสนอร่างข้อบัญญัติได้

๓. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๐ ตอน ๕ วันที่ ๔ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ หน้า ๕

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๕ พฤศจิกายน ๒๕๔๖ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เนื่องจากเป็นการสมควรกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชน ประกอบกับบทบัญญัติบางมาตราตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ยังไม่สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น และไม่เหมาะสมกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้การบริการงานขององค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๓๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดประกอบด้วยสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งมาจากการเลือกตั้งของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น โดยกำหนดคุณสมบัติของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพิ่มเติม คือ จะต้องไม่เป็นผู้พ้นจากตำแหน่งใด ๆ ในท้องถิ่น เพราะเหตุที่มีส่วนได้เสียไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อมในสัญญาหรือกิจการที่กระทำกับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นยังไม่ถึงห้าปีนับถึงวันสมัครรับเลือกตั้ง

๒. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด จะมีจำนวนเท่าใดให้ถือเกณฑ์จำนวนราษฎรแต่ละจังหวัดตามหลักฐานการทะเบียนราษฎรที่ประกาศใช้ในปีสุดท้ายก่อนปีที่มีการเลือกตั้ง รายละเอียดตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

๓. กำหนดการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและหากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดผู้ได้สิ้นสุดลงตามที่กำหนดให้ผู้ว่าราชการจังหวัดสอบสวนและวินิจฉัยโดยเร็ว คำวินิจฉัยของผู้ว่าราชการให้เป็นที่สุด

๔. เมื่อตำแหน่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดว่างลงให้มีการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขึ้นแทนตำแหน่งที่ว่างตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น

๕. ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและรองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ดำรงตำแหน่งจนครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ส่วนการพ้นจากตำแหน่งนอกจากการครบอายุของสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

๖. ให้ยกเลิกความในวรรคสองของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความต่อไปนี้แทน

“ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องกำหนดให้สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มาประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดครั้งแรกภายในสิบห้าวันนับแต่วันประกาศผลการเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด”

๗. ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นวรรคหกของมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐

“กรณีที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่อาจจัดให้มีการประชุมครั้งแรกได้ ตามกำหนดเวลาในวรรคสอง หรือมีการประชุมแต่ไม่อาจเลือกประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้ ผู้ว่าราชการจังหวัดอาจเสนอรัฐมนตรีให้มีคำสั่งยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด”

๘. ในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิตั้งกระทู้ถามนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในเรื่องใดอันเกี่ยวกับงานในหน้าที่ได้ แต่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีสิทธิที่จะไม่ตอบ เมื่อเห็นว่าเรื่องนั้นยังไม่ควรเปิดเผยเพราะเกี่ยวกับความปลอดภัยหรือประโยชน์สำคัญขององค์การบริหารส่วนจังหวัด”

๙. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดมีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดคนหนึ่งซึ่งมาจากการเลือกตั้งโดยตรงของประชาชนตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น”

๑๐. แก้ไขเพิ่มเติมเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้าม การดำรงตำแหน่งและวาระการดำรงตำแหน่งของบุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑๑. แก้ไขเพิ่มเติมอำนาจของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการแต่งตั้งรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด โดยคิดสัดส่วนจากจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดตามพระราชบัญญัตินี้

๑๒. กำหนดอำนาจหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑๓. กำหนดการพ้นจากตำแหน่งของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดและที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด

๑๔. อำนาจหน้าที่ของรองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดในการสั่งการหรือการปฏิบัติราชการแทนนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องกระทำภายใต้การกำกับดูแลและกรอบนโยบายที่นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกำหนดไว้

๑๕. นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้ซึ่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมอบหมาย มีสิทธิเข้าประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและมีสิทธิแถลงข้อเท็จจริง ตลอดจนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับงานในหน้าที่ของตนต่อที่ประชุมแต่ไม่มีสิทธิออกเสียงลงคะแนน

๑๖. สมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัดจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ มีสิทธิเข้าชื่อเสนอญัตติขอเปิดอภิปรายทั่วไปในที่ประชุมสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแถลงข้อเท็จจริงหรือแสดงความคิดเห็นในปัญหาอันเกี่ยวกับการบริหารราชการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยไม่มีการลงมติการขอเปิดอภิปรายทั่วไปจะทำได้ครั้งเดียวในสมัยประชุมสามัญสมัยหนึ่ง

๑๗. การปฏิบัติงานตามอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องเป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน โดยใช้วิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การตรวจสอบ การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับว่าด้วยการนั้นและหลักเกณฑ์และวิธีการที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

๑๘. ภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่สภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดได้มีมติเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติใดให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดพิจารณา

๑๙. ผู้ว่าราชการจังหวัดต้องพิจารณาร่างข้อบัญญัติตามวรรคหนึ่งให้เสร็จและส่งคืนประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัตินั้น ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่พิจารณาให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด ให้ถือว่าผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัตินั้น

๒๐. ในกรณีที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นชอบด้วยกับร่างข้อบัญญัติตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามใช้บังคับเป็นข้อบัญญัติต่อไป แต่ถ้าผู้ว่าราชการจังหวัดไม่เห็นชอบด้วยให้ส่งร่างข้อบัญญัตินั้นพร้อมด้วยเหตุผลไปยังสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเพื่อพิจารณาใหม่ ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีมติยืนยันตามร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ให้ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดส่งร่างข้อบัญญัตินั้นให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดลงนามใช้บังคับเป็นข้อบัญญัติและแจ้งให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทราบต่อไป แต่ถ้าสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดไม่ยืนยันภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับร่างข้อบัญญัติหรือยืนยันร่างข้อบัญญัติเดิมด้วยคะแนนเสียงน้อยกว่าสองในสาม ให้ร่างข้อบัญญัตินั้นตกไป”

๒๑. กำหนดแนวปฏิบัติในการพิจารณาข้อบัญญัติงบประมาณขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และการพิจารณาของผู้ว่าราชการจังหวัด

๒๒. ให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดปิดประกาศข้อบัญญัติที่ประกาศใช้บังคับแล้วไว้ ณ ที่ทำการองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยเปิดเผยเพื่อให้ประชาชนเข้าตรวจดูได้

๔. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๒๖ ตอน ๘๕ วันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ หน้า ๑๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีบทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสภาวะในปัจจุบัน เป็นการจำกัดสิทธิของประชาชน ทั้งสิทธิของผู้สมัครรับเลือกตั้งและสิทธิของประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้ง สมควรเปิดกว้างให้เป็นสิทธิและเสรีภาพของประชาชน จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๕๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๔ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ คือ กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ โดยกำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดดำรงตำแหน่งนับแต่วันเลือกตั้งและมีระยะการดำรงตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้ง (มาตรา ๓)

๕. พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๕๐ ก วันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๑๓๐

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

เหตุผลในการประกาศใช้

เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติเกี่ยวกับคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดและนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และจังหวัดสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดให้สอดคล้องกับกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น รวมทั้งแก้ไขเพิ่มเติมการสิ้นสุดสมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด การพ้นจากตำแหน่งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รวมทั้งการกระทำอันเป็นการต้องห้ามของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด ตลอดจนอำนาจหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัดและการกำกับดูแลองค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อให้ได้มาซึ่งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และผู้ทำหน้าที่ช่วยเหลือในการบริหารราชการขององค์การบริหารส่วนจังหวัดที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติหน้าที่ มีความซื่อสัตย์สุจริต สามารถปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์แก่ส่วนรวมเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลและมีประสิทธิภาพ จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งหมด ๓๐ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๖) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๕ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๕)

๔. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๖)

๕. กำหนดให้ในกรณีที่สมาชิกภาพของสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิ้นสุดตาม (๘) พร้อมกันทั้งหมด ให้ถือว่าเป็นการยุบสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด” (มาตรา ๗)

๖. กำหนดให้บุคคลผู้มีสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีคุณลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสี่ปีนับแต่วันเลือกตั้งและจะดำรงตำแหน่งติดต่อกันเกินสองวาระไม่ได้ (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดต้องมีคุณสมบัติและไม่มีคุณลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๓๕/๑ เว้นแต่การนับอายุและการนับระยะเวลาของคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามอย่างอื่นให้นับถึงวันแต่งตั้ง (มาตรา ๑๐)

๙. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๕) และ (๖) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๑ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๑)

๑๐. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสองและวรรคสามของมาตรา ๓๖ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๒)

๑๑. กำหนดให้ในระหว่างที่ไม่มีนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ให้ปลัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดปฏิบัติหน้าที่ของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดเท่าที่จำเป็นได้เป็นการชั่วคราวจนถึงวันประกาศผลการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด (มาตรา ๑๓)

๑๒. กำหนดให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๑๔)

๑๓. กำหนดให้นำความในมาตรา ๓๖ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับแก่เลขานุการนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด และที่ปรึกษานายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดด้วยโดยอนุโลม (มาตรา ๑๕)

๑๔. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๑) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๖)

๑๕. กำหนดให้ยกเลิกความใน (๓) ของวรรคหนึ่งในมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๑๗ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๑๗)

๑๖. กำหนดให้นำความใน (๓) มาใช้เพิ่มความตามมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคสามของมาตรา ๔๔/๓ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๑๘)

๑๗. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็น (๖/๑) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๑๙)

๑๘. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๐ เป็น (๗ ตรี) ของมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๒๐)

๑๙. กำหนดรายจ่ายอื่นใดที่จำเป็นต้องจ่ายในการปฏิบัติหน้าที่หรือตามข้อผูกพัน หรือรายจ่ายตามที่กฎหมายหรือระเบียบของกระทรวงมหาดไทยกำหนดไว้ (มาตรา ๒๑)

๒๐. กำหนดให้เพิ่มความตามมาตรา ๒๒ แห่งพระราชบัญญัตินี้เป็นวรรคสองของมาตรา ๗๔ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ (มาตรา ๒๒)

๒๑. กำหนดให้ยกเลิกความในวรรคสอง วรรคสาม และวรรคสี่ ของมาตรา ๗๗ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๓)

๒๒. กำหนดให้ยกเลิกความในมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ และให้ใช้ความตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัตินี้แทน (มาตรา ๒๔)

๒๓. กำหนดให้บรรดาข้อกล่าวหาหรือการดำเนินการใด ๆ ตามมาตรา ๑๑ วรรคสอง มาตรา ๓๖ วรรคสอง มาตรา ๓๗ วรรคสอง มาตรา ๓๗/๑ วรรคสอง หรือมาตรา ๗๙ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๔๖ แล้วแต่กรณี ที่อยู่ระหว่างการสอบสวนหรือสอบสวนเสร็จแล้วแต่ยังมิได้มีคำสั่ง ก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ดำเนินการต่อไปตามพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ และที่แก้ไขเพิ่มเติมซึ่งใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ จนกว่าจะแล้วเสร็จ (มาตรา ๒๕)

๒๔. กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด รองประธานสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด และสมาชิกองค์การบริหารส่วนจังหวัด ซึ่งดำรงตำแหน่งอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๘๕/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๑๐ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ และคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๑/๒๕๕๗ เรื่อง การได้มาซึ่งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นเป็นการชั่วคราว ลงวันที่ ๒๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๕๗ ยังคงดำรงตำแหน่งต่อไปจนกว่าคณะกรรมการการเลือกตั้งจะประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น โดยให้พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศให้มีการเลือกตั้ง หรือจนกว่าจะพ้นจากตำแหน่งด้วยเหตุอื่นตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติและคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติดังกล่าว (มาตรา ๒๖)

๒๕. กำหนดให้บทบัญญัติมาตรา ๓๕/๒ แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ มิให้ใช้บังคับกับนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดซึ่งดำรงตำแหน่งหรือเคยดำรงตำแหน่งอยู่ก่อนวันเลือกตั้งครั้งแรกภายหลังพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๒๗)

๒๖. กำหนดให้นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัด หรือผู้มีตำแหน่งในองค์การบริหารส่วนจังหวัด เฉพาะบรรดาที่ถูกระงับการปฏิบัติราชการหรือหน้าที่ในองค์การบริหารส่วนจังหวัดโดยไม่ได้รับค่าตอบแทนตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติที่เกี่ยวข้อง พ้นจากตำแหน่งตั้งแต่วันที่คณะกรรมการการเลือกตั้งประกาศกำหนดให้มีการเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดขององค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น แต่ไม่กระทบต่อการดำเนินการต่อไปตามคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาตินั้นแก่บุคคลดังกล่าว (มาตรา ๒๘)

๒๗. กำหนดให้ระเบียบของกระทรวงมหาดไทยที่ออกตามมาตรา ๗๔ (๙) แห่งพระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัตินี้ จะกำหนดให้ความคุ้มครองการจ่ายเงินที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดได้จ่ายไปแล้วก่อนวันที่ระเบียบในเรื่องนั้นใช้บังคับก็ได้ แต่ให้คุ้มครองได้เฉพาะที่ได้จ่ายไปโดยสุจริตและเป็นไปตามหนังสือสั่งการหรือหนังสือกำหนดแนวทางปฏิบัติของกระทรวงมหาดไทยที่ออกก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตร ๒๙)

นางสาวจุฬาพัฒน์ ช่างเกตุ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ

อนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒)

พ.ศ. ๒๕๖๒

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร

ให้ไว้ ณ วันที่ ๑๒ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๒

เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

สมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร มีพระราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการ

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้เพิ่มความต่อไปนี้เป็นหมวด ๒/๑ อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าว มาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒ มาตรา ๒๓/๓ มาตรา ๒๓/๔ มาตรา ๒๓/๕ และมาตรา ๒๓/๖ แห่งพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

“หมวด ๒/๑
อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าว

มาตรา ๒๓/๑ คู่พิพาทอาจตั้งคนต่างด้าวเป็นอนุญาโตตุลาการคนเดียวหรือหลายคนเพื่อดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรได้

ในกรณีที่มีการตั้งอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๑๘ หรือมีการตั้งอนุญาโตตุลาการตามความตกลงของคู่พิพาท อาจมีการตั้งคนต่างด้าวเป็นอนุญาโตตุลาการก็ได้

มาตรา ๒๓/๒ ในกรณีที่มีการตั้งคนต่างด้าวผู้อยู่นอกราชอาณาจักรทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักร อันเป็นการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นและมีภารกิจที่เกี่ยวเนื่องในด้านการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ คนต่างด้าวผู้นั้นอาจขอหนังสือรับรองจากส่วนราชการหรือหน่วยงานดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวได้

คนต่างด้าวผู้ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการซึ่งมีสิทธิอยู่ในราชอาณาจักรอยู่แล้ว อาจขอหนังสือรับรองตามวรรคหนึ่งได้

มาตรา ๒๓/๓ ให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานตามมาตรา ๒๓/๒ ออกหนังสือรับรองเพื่อให้อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าวทำหน้าที่ได้ตามกฎหรือข้อบังคับการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่ตกลงกันเพื่อดำเนินการตามมาตรา ๒๓/๔ และมาตรา ๒๓/๕

หนังสือรับรองตามวรรคหนึ่ง ให้มีรายละเอียดอย่างน้อย ดังต่อไปนี้

(๑) ชื่อและที่อยู่ของส่วนราชการหรือหน่วยงานที่ออกหนังสือรับรอง

(๒) หมายเลขของข้อพิพาทหรือรหัสข้อพิพาทที่อ้างอิงได้

(๓) ชื่อตัว ชื่อสกุล และสัญชาติของอนุญาโตตุลาการ

(๔) เลขที่หนังสือเดินทางของอนุญาโตตุลาการ

(๕) ระยะเวลาประมาณการในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

ในกรณีที่การดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการยังไม่แล้วเสร็จตามระยะเวลาที่ได้ประมาณการตามวรรคสอง (๕) อนุญาโตตุลาการอาจขอหนังสือรับรองใหม่ได้

มาตรา ๒๓/๔ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง ให้อนุญาโตตุลาการซึ่งได้รับหนังสือรับรองตามมาตรา ๒๓/๓ แล้ว มีสิทธิได้รับอนุญาตให้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวได้ตามระยะเวลาที่กำหนดในหนังสือรับรอง แต่ไม่เกินระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมือง

มาตรา ๒๓/๕ ภายใต้บังคับกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าว ให้อนุญาโตตุลาการซึ่งได้รับหนังสือรับรองตามมาตรา ๒๓/๓ และได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร มีสิทธิทำงานในราชอาณาจักรตามตำแหน่งหน้าที่ของตน

ให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวออกใบอนุญาตทำงานให้แก่อนุญาโตตุลาการตามวรรคหนึ่ง และในระหว่างที่ดำเนินการออกใบอนุญาต ให้อนุญาโตตุลาการดังกล่าวทำงานไปพลางก่อนได้

มาตรา ๒๓/๖ ในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักร คู่พิพาทอาจตั้งคนต่างด้าวเป็นผู้รับมอบอำนาจคนเดียวหรือหลายคนเพื่อทำหน้าที่แทนตนได้ และให้นำบทบัญญัติในหมวดนี้มาใช้บังคับแก่ผู้รับมอบอำนาจดังกล่าวโดยอนุโลม”

ผู้รับสนองพระราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

<u>หมายเหตุ</u> :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่ปัจจุบันการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรได้มีการตั้งคนต่างด้าวทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการและผู้รับมอบอำนาจของคู่พิพาท ซึ่งการเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าวต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าว ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลดังกล่าวในการเข้ามาดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรและได้รับใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

กฎหมายว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันฉบับแรก คือ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเฉพาะฉบับแก้ไขเพิ่มเติมล่าสุด คือ พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... มีหลักการ คือ เพื่อแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ เพื่อกำหนดบทบัญญัติกรณีการตั้งคนต่างด้าวเป็นอนุญาโตตุลาการและผู้รับมอบอำนาจ (เพิ่มหมวด ๒/๑ อนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นคนต่างด้าว มาตรา ๒๓/๑ มาตรา ๒๓/๒ มาตรา ๒๓/๓ มาตรา ๒๓/๔ มาตรา ๒๓/๕และมาตรา ๒๓/๖) เสนอโดยคณะรัฐมนตรี ชุดที่มีพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้เสนอต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๒๗ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๑ และตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่งเพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๗ วัน และกำหนดเวลาพิจารณา ๓๐ วัน โดยเมื่อครบกำหนด ๓๐ วันแล้ว คณะกรรมาธิการวิสามัญมีหนังสือขอขยายเวลาการพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน (ครั้งที่ ๑) โดยที่ประชุมมีมติให้คณะกรรมาธิการวิสามัญขยายเวลา (ครั้งที่ ๑) ออกไปอีก ๓๐ วัน เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้ว ได้เสนอรายงานต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ และประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติได้บรรจุ ระเบียบวาระการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒

จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สอง เรียงตามลำดับมาตรา และลงมติในวาระที่สาม มีมติเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าว โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๒ สาระสำคัญมีดังนี้

๑. พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอน ๓๙ ก วันที่ ๒๙ เมษายน ๒๕๔๕ หน้า ๑

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๔๕ เป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ในปัจจุบันการระงับข้อพิพาทโดยอนุญาโตตุลาการได้รับความนิยมอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการระงับข้อพิพาททางการพาณิชย์ระหว่างประเทศแต่เนื่องจากพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานานแล้ว บทบัญญัติของพระราชบัญญัติดังกล่าวจึงไม่สอดคล้องกับสภาพของเศรษฐกิจและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป และไม่สอดคล้องกับหลักกฎหมายอนุญาโตตุลาการของประเทศอื่นด้วย

สมควรปรับปรุงกฎหมายดังกล่าวเสียใหม่ โดยนำกฎหมายแม่แบบว่าด้วยอนุญาโตตุลาการทางพาณิชย์ระหว่างประเทศของคณะกรรมาธิการว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศแห่งสหประชาชาติซึ่งเป็นที่ยอมรับและรู้จักอย่างกว้างขวางมาเป็นหลักเพื่อพัฒนาระบบอนุญาโตตุลาการในประเทศไทยให้ทัดเทียมกับนานาอารยประเทศ และส่งเสริมให้มีการใช้กระบวนการทางอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาททางแพ่งและพาณิชย์ระหว่างประเทศให้แพร่หลายยิ่งขึ้น อันจะเป็นการลดปริมาณคดีที่จะขึ้นมาสู่ศาลอีกทางหนึ่ง จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๔๕ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๔๘ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้ยกเลิกพระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ พ.ศ. ๒๕๓๐ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดให้บทบัญญัติแห่งกฎหมายใดอ้างถึงบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการนอกศาลให้ถือว่าบทบัญญัติแห่งกฎหมายนั้นอ้างถึงพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

๓. กำหนดคำนิยามในพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕)

“คณะอนุญาโตตุลาการ” หมายความว่า อนุญาโตตุลาการคนเดียว หรืออนุญาโตตุลาการหลายคน

“ศาล” หมายความว่า องค์กรหรือสถาบันใดสถาบันหนึ่งที่มีอำนาจตุลาการตามกฎหมายของประเทศซึ่งเป็นที่ตั้งของศาลนั้น

“ข้อเรียกร้อง” หมายความรวมถึง ข้อเรียกร้องแย้งด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่ข้อเรียกร้องตามมาตรา ๓๑ (๑) และมาตรา ๓๘ วรรคสอง (๑)

“คำคัดค้าน” หมายความรวมถึง คำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้งด้วย ทั้งนี้ เว้นแต่คำคัดค้านแก้ข้อเรียกร้องแย้งตามมาตรา ๓๑ (๒) และมาตรา ๓๘ วรรคสอง (๑)

๔. กำหนดให้ภายใต้บังคับมาตรา ๓๔ ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ให้อำนาจคู่สัญญาในการตัดสินใจเรื่องใด คู่สัญญานั้นมีอำนาจมอบหมายให้บุคคลที่สามหรือหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นผู้ตัดสินใจเรื่องนั้นแทนได้ด้วย (มาตรา ๖)

ในกรณีที่บทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้ข้อเท็จจริงใดเป็นข้อเท็จจริงที่คู่สัญญาจะหรืออาจจะตกลงกันได้ หรือกำหนดถึงข้อตกลงของคู่สัญญาไม่ว่าด้วยประการใดๆ ข้อตกลงเช่นว่านั้นให้รวมถึงข้อบังคับว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่ระบุไว้ในข้อตกลงนั้นด้วย

๕. กำหนดให้ในกรณีที่คู่สัญญามิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น การส่งเอกสารตามพระราชบัญญัตินี้ ถ้าได้ส่งให้แก่บุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารนั้นหรือได้ส่งไปยังสำนักทำการงาน ภูมิลำเนา หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์ของบุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารนั้น หรือในกรณีที่ไม่ปรากฏที่อยู่ข้างต้นแม้ได้สืบหาตามสมควรแล้วถ้าได้ส่งไปยังสำนักทำการงาน หรือภูมิลำเนา หรือที่อยู่ทางไปรษณีย์แห่งสุดท้ายที่ทราบ โดยทางไปรษณีย์ลงทะเบียนหรือไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับ ถ้าเป็นการส่งภายในประเทศ หรือโดยวิธีอื่นใดที่แสดงถึงความพยายามในการจัดส่ง ให้ถือว่าบุคคลซึ่งระบุไว้ในเอกสารนั้นได้รับเอกสารดังกล่าวแล้ว (มาตรา ๗)

บทบัญญัติมาตรานี้ไม่ใช้บังคับกับการส่งเอกสารในการดำเนินกระบวนพิจารณาในศาล

๖. กำหนดให้ในกรณีที่คู่สัญญาฝ่ายใดรู้ว่าบทบัญญัติใดในพระราชบัญญัตินี้ซึ่งคู่สัญญาอาจตกลงกันเป็นอย่างอื่นได้ หรือคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งยังมิได้ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ ถ้าคู่สัญญาฝ่ายนั้นยังดำเนินกระบวนพิจารณาในชั้นอนุญาโตตุลาการต่อไปโดยไม่คัดค้านการไม่ปฏิบัติของคู่สัญญาอีกฝ่ายหนึ่งภายในเวลาอันสมควรหรือภายในเวลาที่กำหนดไว้ให้ถือว่าคู่สัญญาฝ่ายนั้นสละสิทธิ์ในการคัดค้าน (มาตรา ๘)

๗. กำหนดให้ศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง หรือศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศภาค หรือศาลที่มีการพิจารณาชั้นอนุญาโตตุลาการอยู่ในเขตศาลหรือศาลที่คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตศาล หรือศาลที่มีเขตอำนาจพิจารณาพิพากษาข้อพิพาทซึ่งได้เสนอต่ออนุญาโตตุลาการนั้น เป็นศาลที่มีเขตอำนาจตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๙)

๘. กำหนดให้สัญญาอนุญาโตตุลาการ หมายถึง สัญญาที่คู่สัญญาตกลงให้ระงับข้อพิพาททั้งหมดหรือบางส่วนที่เกิดขึ้นแล้วหรืออาจเกิดขึ้นในอนาคตไม่ว่าจะเกิดจากนิติสัมพันธ์ทางสัญญาหรือไม่ (มาตรา ๑๑)

๙. กำหนดสัญญาระหว่างหน่วยงานของรัฐกับเอกชน ไม่ว่าจะเป็นสัญญาทางปกครองหรือไม่ก็ตาม คู่สัญญาอาจตกลงให้ใช้วิธีการอนุญาโตตุลาการในการระงับข้อพิพาทได้ (มาตรา ๑๕)

๑๐. กำหนดเรื่องแบบของสัญญาอนุญาโตตุลาการ : ต้องมีหลักฐานเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคู่สัญญาหรือปรากฏข้อสัญญาในเอกสารที่คู่สัญญาโต้ตอบทางจดหมาย โทรสาร โทรเลข โทรพิมพ์ การแลกเปลี่ยนข้อมูลโดยมีการลงลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์หรือทางอื่น ซึ่งมีการบันทึกข้อสัญญานั้นไว้ (มาตรา ๑๑ วรรค๒)

๑๑. กำหนดเรื่องความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการ ความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการและการตั้งอนุญาโตตุลาการย่อมไม่เสียไป แม้ในภายหลังคู่สัญญาฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งตายหรือสิ้นสุดสภาพความเป็นนิติบุคคล ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถหรือเสมือนไร้ความสามารถ (มาตรา ๑๒)

๑๒. กำหนดเรื่องการโอนสิทธิเรียกร้อง : เมื่อมีการโอนสิทธิเรียกร้องหรือความรับผิดใด สัญญาอนุโตตุลาการที่มีอยู่เกี่ยวกับสิทธิเรียกร้องหรือความรับผิดนั้นย่อมผูกพันผู้รับโอนด้วย (มาตรา ๑๓)

๑๓. กำหนดเรื่องวิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์คู่สัญญา : คู่สัญญาอาจยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้มีคำสั่งใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของตนก่อนหรือขณะดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการได้ (มาตรา ๑๖)

๑๔. กำหนดเรื่องจำนวนอนุญาโตตุลาการ : ให้คณะอนุญาโตตุลาการประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการเป็นจำนวนเลขคี่ (มาตรา ๑๗)

กำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการเป็นเลขคู่ให้อนุญาโตตุลาการร่วมกันตั้งอนุญาโตตุลาการเพิ่มอีกหนึ่งคนเป็นอนุญาโตตุลาการ ในกรณีที่คู่พิพาทไม่สามารถตกลงกำหนดจำนวนอนุญาโตตุลาการเพียงคนเดียว

๑๕. กำหนดเรื่องคุณสมบัติอนุญาโตตุลาการ :

๑๕.๑ อนุญาโตตุลาการต้องมีความเป็นกลางและเป็นอิสระ

๑๕.๒ คุณสมบัติตามที่กำหนดไว้ในสัญญาอนุญาโตตุลาการ

๑๕.๓ กรณีที่คู่สัญญาตกลงให้หน่วยงานจัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ดำเนินการต้องมีคุณสมบัติตามที่หน่วยงานดังกล่าวกำหนด (มาตรา ๑๙)

๑๖. กำหนดเรื่องการคัดค้านอนุญาโตตุลาการ :

๑๖.๑ อนุญาโตตุลาการอาจถูกคัดค้านได้หากปรากฏข้อเท็จจริงซึ่งเป็นเหตุอันควรสงสัยถึงความเป็นกลางหรือความเป็นอิสระหรือการขาดคุณสมบัติตามที่คู่พิพาทตกลงกัน

๑๖.๒ แต่คู่พิพาทจะคัดค้านอนุญาโตตุลาการซึ่งตนเป็นผู้ตั้งมิได้เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายนั้นจะรู้หรือควรรู้ถึงเหตุแห่งการคัดค้านในขณะที่ตั้งอนุญาโตตุลาการนั้น(มาตรา ๑๘วรรค๓)

๑๗. กำหนดเรื่องการสิ้นสุดของการเป็นอนุญาโตตุลาการ : การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลงเมื่อ (มาตรา๒๑)

๑๗.๑ อนุญาโตตุลาการตาย

๑๗.๒ ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด

๑๗.๓ ถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ หรือเสมือนไร้ความสามารถ

๑๗.๔ อนุญาโตตุลาการขอถอนตัว

๑๗.๕ คู่พิพาทตกลงกันให้การเป็นอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง

๑๘. กำหนดเรื่องของความรับผิดทางแพ่ง และทางอาญาของอนุญาโตตุลาการ (มาตรา๒๓)

๑๘.๑ อนุญาโตตุลาการไม่ต้องรับผิดทางแพ่งในการกระทำตามหน้าที่เว้นแต่จะกระทำการโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงทำให้คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเสียหาย

๑๘.๒ อนุญาโตตุลาการต้องรับผิดทางอาญาต่อเมื่อเรียกรับหรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบเพื่อกระทำการหรือไม่กระทำการอย่างใดในหน้าที่ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสิบปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

๑๙. กำหนดเรื่องของอำนาจของอนุญาโตตุลาการ (มาตรา๒๔)

๑๙.๑ อำนาจวินิจฉัยของเขตอำนาจของตนรวมถึงความมีอยู่หรือความสมบูรณ์ของสัญญาอนุญาโตตุลาการ

๑๙.๒ อำนาจวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทอันอยู่ภายในของเขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการ

๑๙.๓ อำนาจวินิจฉัยประเด็นข้อพิพาทอันอยู่ภายในขอบเขตอำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการได้

๒๐. กำหนดเรื่องการคัดค้านอนุญาโตตุลาการในการพิจารณาข้อพิพาท (มาตรา๒๔ วรรค๒ และวรรค ๓)

๒๐.๑ จะต้องคัดค้านไม่ช้ากว่าวันยื่นคำคัดค้านต่อสู้ในประเด็นข้อพิพาท

๒๐.๒ ในการคัดค้านว่าคณะอนุญาโตตุลาการกระทำเกินขอบเขตอำนาจ ต้องยื่นคัดค้านในทันทีที่เรื่องดังกล่าวเกิดขึ้น

๒๐.๓ การคัดค้านการวินิจฉัยขอบเขตอำนาจของอนุญาโตตุลาการ หรือคำชี้ขาดประเด็นข้อพิพาท ให้ยื่นคำคัดค้านต่อศาลที่มีเขตอำนาจให้วินิจฉัยชี้ขาดภายในสามสิบวันนับแต่ได้รับแจ้งคำชี้ขาด

๒๑. กำหนดเรื่องสถานที่ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ (มาตรา๒๖)

๒๑.๑ สถานที่ตามที่คู่พิพาทตกลงกัน

๒๑.๒ ถ้าไม่ได้ตกลงกันไว้ ก็ให้คระอนุญาโตตุลาการกำหนดสถานที่โดยคำนึงถึงสภาพแห่งข้อพิพาทและความสะดวกของคู่พิพาท

๒๒. กำหนดเรื่องวิธีการดำเนินกระบวนพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ (มาตรา๓๐)

๒๒.๑ ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ให้คณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้กำหนดว่าจะสืบพยานหรือฟังคำแถลงการณ์ด้วยวาจาหรือเป็นหนังสือหรือจะดำเนินกระบวนพิจารณาโดยรับฟังเพียงเอกสารหรือพยานหลักฐานอื่นใดก็ได้

๒๒.๒ ให้คณะอนุญาโตตุลาการแจ้งกำหนดนัดสืบพยานและนัดพิจารณาเพื่อตรวจสอบวัตถุสถานที่หรือเอกสารอย่างอื่นให้คู่พิพาททราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร

๒๒.๓ ข้อเรียกร้อง คำคัดค้าน คำร้องเอกสาร หรือข้อมูลทั้งหมดที่คู่พิพาทฝ่ายใดเสนอต่อคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องส่งให้แก่คู่พิพาทอีกฝ่ายหนึ่งด้วย ทั้งนี้ให้รวมถึงรายงานของผู้เชี่ยวชาญหรือเอกสารหลักฐานใดๆ ซึ่งคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องใช้ประกอบการชี้ขาดด้วย

๒๓. กำหนดเรื่องการทำคำชี้ขาด (มาตรา๓๔)

๒๓.๑ ให้คณะอนุญาโตตุลาการชี้ขาดข้อพิพาทไปตามกฎหมายที่คู่พิพาทกำหนด ถ้ามิได้กำหนดให้ชี้ข้อพิพาทไปตามกฎหมายไทย

๒๓.๒ ถ้าคู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น คำชี้ขาด คำสั่ง และคำวินิจฉัยในเรื่องใดๆ ของอนุญาโตตุลาการให้เป็นไปตามเสียงข้างมาก

๒๓.๓ ถ้าไม่อาจหาเสียงข้างมากได้ให้ประธานคณะอนุญาโตตุลาการเป็นผู้ทำคำชี้ขาดมีคำสั่งหรือคำวินิจฉัยแต่เพียงผู้เดียว

๒๔. กำหนดเรื่องการทำคำชี้ขาด (มาตรา๓๗)

๒๔.๑ คำชี้ขาดต้องทำเป็นหนังสือลงลายมือชื่อคณะอนุญาโตตุลาการ

๒๔.๒ คำชี้ขาดต้องระบุเหตุผลแห่งการวินิจฉัยไว้โดยชัดแจ้ง เว้นแต่คู่พิพาทกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

๒๔.๓ คำชี้ขาดจะเกินขอบเขตของสัญญาอนุญาโตตุลาการหรือเกินคำขอของคู่พิพาทไม่ได้

๒๔.๔ คำชี้ขาดต้องระบุวันและสถานที่ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการ

๒๔.๕ ให้คณะอนุญาโตตุลาการส่งสำเนาคำร้องชี้ขาดให้คู่พิพาททุกฝ่ายทราบ

๒๕. กำหนดเรื่องการสิ้นสุดกระบวนพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ (มาตรา๓๘)

๒๕.๑ เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการมีคำชี้ขาดเสร็จเด็ดขาด

๒๕.๒ เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการ

๑) คู่พิพาทฝ่ายที่เรียกร้องขอถอนข้อเรียกร้อง เว้นแต่คู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องได้คัดค้านการถอนข้อเรียกร้องดังกล่าว และคณะอนุญาโตตุลาการเห็นถึงประโยชน์อันชอบด้วยกฎหมายของคู่พิพาทฝ่ายที่ถูกเรียกร้องในการที่จะได้รับการวินิจฉัยในประเด็นข้อพิพาทนั้น

๒) คู่พิพาทตกลงกันให้ยุติกระบวนการพิจารณา

๓) คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าไม่มีความจำเป็นที่จะดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปหรือไม่อาจดำเนินกระบวนพิจารณาต่อไปได้

๒๖. เรื่องการคัดค้านคำชี้ขาด (มาตรา๔๐)

๒๖.๑ การคัดค้านคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจ

๒๖.๒ คู่พิพาทที่จะขอเพิกถอนคำชี้ขาดให้ยื่นต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับสำเนาคำชี้ขาด

๒๗. เรื่องการเพิกถอนคำชี้ขาดของศาล : ให้ศาลเพิกถอนคำชี้ขาดได้ในกรณีดังต่อไปนี้ (มาตรา๔๐ วรรค๒)

๒๗.๑ คู่พิพาทฝ่ายที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดสามารถพิสูจน์ได้ว่า

๑) คู่สัญญาตามสัญญาอนุญาโตตุลาการฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งเป็นผู้บกพร่องในเรื่องความสามารถตามกฎหมายที่ใช้บังคับแก่คู่สัญญาฝ่ายนั้น

๒) สัญญาอนุญาโตตุลาการไม่มีผลผูกพันตามกำหมายแห่งประเทศที่คู่พิพาทได้ตกลงกันไว้หรือตามกฎหมายไทยในกรณีที่ไม่มีข้อตกลงดังกล่าว

ค) ไม่มีการแจ้งให้คู่พิพาทฝ่ายที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดรู้ล่วงหน้าโดยชอบถึงการแต่งตั้งคณะอนุญาโตตุลาการหรือการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการหรือบุคคลดังกล่าวไม่สามารถเข้าต่อสู้คดีในชั้นอนุญาโตตุลาการได้เพราเหตุประการอื่น

๒๗.๒ มีกรณีปรากฏต่อศาลว่า

๑) คำชี้ขาดนั้นเกี่ยวกับข้อพิพาทที่ไม่สามารถจะระงับโดยการอนุญาโตตุลาการได้ตามกฎหมาย หรือ

๒) การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒๘. กำหนดเรื่องการบังคับตามคำชี้ขาด เมื่อคู่พิพาทฝ่ายใดประสงค์จะให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้คู่พิพาทฝ่ายนั้นยื่นคำร้องต่อศาลที่มีเขตอำนาจภายในกำหนดเวลาสามปีนับแต่วันที่อาจบังคับตามคำชี้ขาดได้ เมื่อศาลได้รับคำร้องดังกล่าวให้รีบทำการไต่สวน และมีคำพิพากษาโดยพลัน (มาตรา๔๐)

๒๙. เรื่องการห้ามอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาล : คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัติห้ามมิให้อุทธรณ์ เว้นแต่ (มาตรา ๔๕)

๒๙.๑ การยอมรับหรือการบังคับตามคำชี้ขาดนั้นจะเป็นการขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดีของประชาชน

๒๙.๒ คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นฝ่าฝืนต่อบทกฎหมายอันเกี่ยวด้วยความสงบเรียบร้อยของประชาชน

๒๙.๓ คำสั่งหรือคำพิพากษานั้นไม่ตรงกับคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ

๒๙.๔ ผู้พิพากษาหรือตุลาการซึ่งพิจารณาคดีนั้นได้ทำความแย้งไว้ในคำพิพากษา หรือ

๒๙.๕ เป็นคำสั่งเกี่ยวด้วยการใช้วิธีการชั่วคราวเพื่อคุ้มครองประโยชน์ของคู่พิพาทตามมาตรา ๑๖

การอุทธรณ์คำสั่งหรือคำพิพากษาของศาลตามพระราชบัญญัตินี้ให้อุทธรณ์ต่อศาลฎีกา หรือศาลปกครองสูงสุดแล้วแต่กรณี

๓๐. กำหนดให้ในกรณีที่คู่พิพาทมิได้ตกลงกันไว้เป็นอย่างอื่น ค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการ ตลอดจนค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการ แต่ไม่รวมถึงค่าทนายความและค่าใช้จ่ายของทนายความให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในคำชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการ (มาตรา ๔๖)

ในกรณีที่มิได้กำหนดค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการหรือค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการไว้ในคำชี้ขาด คู่พิพาทฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งหรือคณะอนุญาโตตุลาการอาจยื่นคำร้องให้ศาลที่มีเขตอำนาจมีคำสั่งเรื่องค่าธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในชั้นอนุญาโตตุลาการและค่าป่วยการอนุญาโตตุลาการได้ตามที่เห็นสมควร

๓๑. กำหนดให้หน่วยงานซึ่งได้จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการอาจกำหนดค่าธรรมเนียม ค่าใช้จ่าย และค่าป่วยการในการดำเนินกระบวนพิจารณาอนุญาโตตุลาการก็ได้ (มาตรา ๔๗)

๓๒. บทเฉพาะกาลกำหนดบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ไม่กระทบกระเทือนถึงความสมบูรณ์แห่งสัญญาอนุญาโตตุลาการ และการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการใดที่ได้กระทำไปก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๔๘)

๓๓. การดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการใดที่ยังมิได้กระทำและยังไม่ล่วงพ้นกำหนดเวลาที่จะต้องกระทำตามกฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ก่อนพระราชบัญญัตินี้ ให้ดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการนั้นได้ภายในกำหนดเวลาตามพระราชบัญญัตินี้

๒. พระราชบัญญัติอนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๔๙ ก วันที่ ๑๔ เมษายน ๒๕๖๒ หน้า ๖๒

วันเริ่มใช้บังคับ ตั้งแต่วันที่ ๑๕ เมษายน ๒๕๖๒ เป็นต้นไป

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่ปัจจุบันการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรได้มีการตั้งคนต่างด้าวทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการและผู้รับมอบอำนาจของคู่พิพาท ซึ่งการเข้ามาในราชอาณาจักรเพื่อทำหน้าที่ดังกล่าว

ต้องดำเนินการตามขั้นตอนของกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับคนต่างด้าว ดังนั้น เพื่อเป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่บุคคลดังกล่าวในการเข้ามาดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรและได้รับใบอนุญาตทำงานของคนต่างด้าว จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๓ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. กำหนดให้เพิ่มบทบัญญัติเกี่ยวกับอนุญาโตตุลาการและผู้รับมอบอำนาจซึ่งเป็นคนต่างด้าว (หมวด ๒/๑ อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าว) โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑.๑ กำหนดให้การตั้งอนุญาโตตุลาการตามมาตรา ๑๘ หรือตามความตกลงของคู่พิพาท สามารถตั้งคนต่างด้าวเพื่อดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรได้ (มาตรา ๒๓/๑)

๑.๒ กำหนดให้การตั้งคนต่างด้าวผู้อยู่นอกราชอาณาจักรเพื่อที่ทำหน้าที่อนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักร อันเป็นการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการโดยส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นและมีภารกิจที่เกี่ยวเนื่องในด้านการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการ สามารถขอหนังสือรับรองจากส่วนราชการ หรือหน่วยงานดังกล่าวเพื่อประกอบการพิจารณาของเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยคนเข้าเมืองและกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวได้ (มาตรา ๒๓/๒)

๑.๓ กำหนดให้ส่วนราชการหรือหน่วยงานที่มีกฎหมายจัดตั้งขึ้นและมีภารกิจที่เกี่ยวเนื่องด้วยการระงับข้อพิพาทโดยวิธีอนุญาโตตุลาการออกหนังสือรับรองให้แก่อนุญาโตตุลาการ ซึ่งเป็นคนต่างด้าวเพื่อทำหน้าที่ในราชอาณาจักรและมีหน้าที่แจ้งให้คนต่างด้าวผู้นั้นทราบถึงความผิดทางอาญา หากอนุญาโตตุลาการผู้ใดเรียก รับ หรือยอมจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดสำหรับตนเองหรือผู้อื่นโดยมิชอบตามมาตรา ๒๓ นอกจากนี้ หากการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการยังไม่แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด อนุญาโตตุลาการผู้นั้นสามารถขอหนังสือรับรองใหม่ได้ (มาตรา ๒๓/๓)

๑.๔ กำหนดให้อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าวและได้รับหนังสือรับรอง ตามมาตรา ๒๓/๓ มีสิทธิได้รับอนุญาตให้เข้ามาและอยู่ในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราวตามระยะเวลาที่กำหนด (มาตรา ๒๓/๔)

๑.๕ กำหนดให้อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าวได้รับหนังสือรับรองตามมาตรา ๒๓/๓ แล้วและได้รับอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักร มีสิทธิทำงานในราชอาณาจักรได้ตามตำแหน่งหน้าที่ของตน โดยกำหนดให้นายทะเบียนตามกฎหมายว่าด้วยการบริหารจัดการการทำงานของคนต่างด้าวมีหน้าที่ออกใบอนุญาตทำงานให้แก่อนุญาโตตุลาการซึ่งเป็นคนต่างด้าวนั้น และในระหว่างดำเนินการออกใบอนุญาต อนุญาโตตุลาการสามารถทำงานไปพลางก่อนได้ (มาตรา ๒๓/๕)

๑.๖ กำหนดให้คู่พิพาทอาจตั้งคนต่างด้าวเป็นผู้รับมอบอำนาจเพื่อทำหน้าที่แทนตนในการดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการในราชอาณาจักรได้ และให้นำ บทบัญญัติในหมวด ๒/๑ มาใช้บังคับโดยอนุโลม (มาตรา ๒๓/๖) (มาตรา ๓)

นางธิดารัตน์ อุ่นจันทร์ / จัดทำ

พระราชบัญญัติ
อุทยานแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๖๒

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว

ให้ไว้ ณ วันที่ ๒๔ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒
เป็นปีที่ ๔ ในรัชกาลปัจจุบัน

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรรามาธิบดีศรีสินทรมหาวชิราลงกรณ พระวชิรเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศว่า

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติ

พระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา ๒๖ ประกอบกับมาตรา ๒๘ มาตรา ๓๓ มาตรา ๓๗ และมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย

เหตุผลและความจำเป็นในการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคลตามพระราชบัญญัตินี้ เพื่อให้การสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ และการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพในพื้นที่ดังกล่าวให้เกิดประโยชน์อย่างสมดุลและยั่งยืน ซึ่งการตราพระราชบัญญัตินี้สอดคล้องกับเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๒๖ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยแล้ว

จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติขึ้นไว้โดยคำแนะนำและยินยอมของสภานิติบัญญัติแห่งชาติทำหน้าที่รัฐสภา ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้เรียกว่า “พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

มาตรา ๓ ให้ยกเลิก

(๑) พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔

(๒) พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๓๒

มาตรา ๔ ในพระราชบัญญัตินี้

“ไม้” หมายความว่า ไม้ทุกชนิดที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ทั้งที่มีลักษณะเป็นต้น กอ หรือเถา และหมายความรวมถึงราก ปุ่ม ตอ หน่อ กิ่ง ตา หัว เหง้า เศษ ปลาย ส่วนหนึ่งส่วนใดของไม้ ไม่ว่าจะถูกตัด ฟัน เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด หรือกระทำโดยวิธีการอื่นใด

“สัตว์ป่า” หมายความว่า สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ที่มีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษ หรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนอย่างยั่งยืน

“วนอุทยาน” หมายความว่า พื้นที่ที่มีสภาพธรรมชาติสวยงามเหมาะแก่การสงวนรักษาไว้ให้เป็นแหล่งคุ้มครองทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนโดยส่วนรวม

“สวนพฤกษศาสตร์” หมายความว่า พื้นที่ที่มีการจัดรวบรวมพรรณไม้ โดยมีการจัดแยกพรรณไม้ออกเป็นหมวดหมู่ตามหลักพฤกษศาสตร์หรือตามหลักอนุกรมวิธานพืชเพื่อให้เป็นแหล่งอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

“สวนรุกขชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีการรวบรวมและอนุรักษ์พรรณไม้ที่มีค่า หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ และการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

“อธิบดี” หมายความว่า อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

“รัฐมนตรี” หมายความว่า รัฐมนตรีผู้รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ กับออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมไม่เกินอัตราท้ายพระราชบัญญัตินี้ ลดหรือยกเว้นค่าธรรมเนียม และกำหนดกิจการอื่น หรือออกประกาศและระเบียบ เพื่อปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้

การออกกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมตามวรรคหนึ่ง รัฐมนตรีจะกำหนดค่าธรรมเนียมให้แตกต่างกันโดยคำนึงถึงขนาด ลักษณะ ประเภทกิจการหรือกิจกรรม หรือเขตพื้นที่ที่จะดำเนินการก็ได้

กฎกระทรวงและประกาศนั้น เมื่อได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้ว ให้ใช้บังคับได้

หมวด ๑
อุทยานแห่งชาติ

ส่วนที่ ๑
การกำหนดอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๖ เมื่อปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย

เมื่อพระราชกฤษฎีกาตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้กระทำโดยพระราชกฤษฎีกา และในกรณีที่เป็นการขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติบางส่วนให้มีแผนที่แสดงแนวเขตที่เปลี่ยนแปลงไปซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกาด้วย

มาตรา ๘ พื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๖ ต้องมิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ

การกำหนดอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลรักษา หรือเป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาตให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชขอความเห็นจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน

ในการกำหนดให้พื้นที่บริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายอุทยานแห่งชาติ หรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ห้ามมิให้เพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อนำมากำหนดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

มาตรา ๙ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติ และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน

ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่อาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยดูแลหรือบำรุงรักษาหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นได้ตามสมควร

หลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไข และรูปแบบในการจัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

ส่วนที่ ๒
คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๑๐ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ” ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการโดยตำแหน่ง และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกินเจ็ดคน ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านอุทยานแห่งชาติ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ หรือด้านกฎหมาย เป็นกรรมการ

ให้อธิบดีเป็นกรรมการและเลขานุการ

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามวรรคหนึ่ง ให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

มาตรา ๑๑ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิต้องมีสัญชาติไทยและมีประสบการณ์หรือทำงานด้านที่แต่งตั้งไม่น้อยกว่าสิบปี และไม่มีลักษณะต้องห้าม ดังต่อไปนี้

(๑) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต

(๒) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๓) ต้องคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นความผิดลหุโทษหรือความผิดอันได้กระทำโดยประมาท

(๔) เป็นข้าราชการการเมือง ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง สมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น กรรมการหรือผู้ดำรงตำแหน่งซึ่งรับผิดชอบในการบริหารพรรคการเมือง ที่ปรึกษาพรรคการเมือง หรือเจ้าหน้าที่พรรคการเมือง

มาตรา ๑๒ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสามปี กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับการแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งตามวาระ แต่ยังมิได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒินั้นปฏิบัติหน้าที่ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิใหม่

มาตรา ๑๓ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะรัฐมนตรีให้ออก เพราะบกพร่องต่อหน้าที่ มีความประพฤติเสื่อมเสีย หรือหย่อนความสามารถ

(๔) ขาดคุณสมบัติหรือมีลักษณะต้องห้ามตามมาตรา ๑๑

มาตรา ๑๔ ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งแทนตำแหน่งที่ว่างหรือเป็นกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว เว้นแต่วาระเหลืออยู่ไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิแทนหรือเพิ่มขึ้นก็ได้

มาตรา ๑๕ การประชุมคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคณะกรรมการ ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการและรองประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

มาตรา ๑๖ คณะกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

(๒) เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๓) พิจารณาให้ความเห็นชอบการกำหนดพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ

(๔) พิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ

(๕) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นหรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีมอบหมาย

มาตรา ๑๗ ให้คณะกรรมการมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการอย่างหนึ่งอย่างใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

การประชุมของคณะอนุกรรมการ ให้นำความในมาตรา ๑๕ มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ส่วนที่ ๓
การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

มาตรา ๑๘ ในการคุ้มครอง บำรุง ดูแล รักษา และการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ ให้จัดให้มีแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งพร้อมแผนที่แสดงรายละเอียดและแนวเขตการจัดการพื้นที่เพื่อเสนออธิบดีให้ความเห็นชอบ เมื่ออธิบดีให้ความเห็นชอบแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติที่มีหน้าที่รับผิดชอบในอุทยานแห่งชาตินั้นปิดประกาศแผนที่และ

แนวเขตการจัดการท้ายประกาศไว้ ณ สถานที่ที่เปิดเผย และดำเนินการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าว

การจัดทำแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติและการกำหนดเขตการจัดการภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่อธิบดีกำหนด โดยการกำหนดเขตการจัดการภายในพื้นที่อุทยานแห่งชาติดังกล่าวต้องไม่กระทบต่อลักษณะพื้นที่ที่ต้องการอนุรักษ์สภาพธรรมชาติหรือเป็นพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศ และต้องรักษาไว้ซึ่งสภาพความเป็นอุทยานแห่งชาติด้วย

แผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติ อย่างน้อยต้องประกอบด้วยวิธีการดำเนินการ แนวทางการจัดการ และการกำกับดูแลการใช้พื้นที่ และให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนด้วย

ในการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสีย ชุมชนที่เกี่ยวข้อง และประชาชนตามวรรคสาม ให้นำประกาศของรัฐมนตรีที่ออกตามความในมาตรา ๘ วรรคสาม มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

มาตรา ๑๙ ภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

(๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไปหรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ

(๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๕) ปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์

(๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป

(๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้

(๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

มาตรา ๒๐ บุคคลซึ่งเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๑ บุคคลใดนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขในการอนุญาตตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

มาตรา ๒๒ พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา ๑๙ (๒) (๕) (๖) หรือ (๗) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วีดิทัศน์ หรือสารคดี การถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรรคหนึ่ง อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๓ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครอง ดูแลรักษา หรือบำรุงอุทยานแห่งชาติ หรือการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ หรือเพื่ออำนวยความสะดวกในการทัศนาจร หรือการพักแรมเป็นการชั่วคราว หรือเพื่ออำนวยความปลอดภัย หรือให้ความรู้แก่ประชาชนโดยทั่วไปในอุทยานแห่งชาติ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙

การกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๔ ในอุทยานแห่งชาติต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดูแลรักษาความปลอดภัย การให้คำแนะนำ หรือการจัดระบบการเตือนภัยแก่ประชาชน

การดำเนินการตามวรรคหนึ่ง หัวหน้าอุทยานแห่งชาติอาจร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด ช่วยดำเนินการตามความจำเป็นก็ได้ และให้ถือว่าการกระทำของเจ้าหน้าที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เจ้าหน้าที่ขององค์กรอื่น หรือบุคคลอื่นใดดังกล่าว เป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๕ ในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน เพื่อรักษาสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อป้องกันภัยพิบัติอันเป็นสาธารณะ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙ ในการนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้ และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ

การกระทำของเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นตามวรรคหนึ่ง ให้ถือเป็นการกระทำของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้

หมวด ๒
วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

มาตรา ๒๖ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ โดยให้มีแผนที่แสดงแนวเขตซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายประกาศนั้นด้วย

ความในวรรคหนึ่งให้นำมาใช้กับการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนด้วย

เมื่อประกาศตามวรรคหนึ่งมีผลใช้บังคับแล้ว ให้มาตรการบังคับหรือมาตรการคุ้มครองในพื้นที่ดังกล่าวเป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้ เว้นแต่กฎหมายอื่นจะได้กำหนดมาตรการในเรื่องดังกล่าวไว้ไม่ต่ำกว่ามาตรการที่กำหนดในพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๒๗ ภายในวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง

ในกรณีที่เป็นการกระทำตามมาตรา ๑๙ (๒) (๓) (๕) (๖) (๗) หรือ (๘) หรือมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้กระทำก็ได้โดยต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแลตามวรรคสอง อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๒๘ ให้นำความในมาตรา ๘ มาตรา ๙ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๓ มาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๕ มาใช้บังคับแก่วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓
เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน

มาตรา ๒๙ เพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพ ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการนั้นก็ได้

หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บและการยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทน และอัตราค่าบริการหรือค่าตอบแทนตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๓๐ ให้แบ่งเงินในอัตราไม่เกินร้อยละสิบของเงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๒๙ แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติแห่งนั้น เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงาน หรือการอนุรักษ์ บำรุงรักษา และฟื้นฟูอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติที่อยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง

ในกรณีที่อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบของเทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลหลายแห่ง ให้แบ่งเงินแก่เทศบาลและองค์การบริหารส่วนตำบลนั้นทุกแห่ง แต่เมื่อรวมจำนวนเงินแล้วต้องไม่เกินอัตราที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง

มาตรา ๓๑ เงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๒๙ เงินที่มีผู้บริจาค และเงินค่าปรับที่อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายเปรียบเทียบตามมาตรา ๕๒ ไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บรักษาไว้เป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

มาตรา ๓๒ เงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตามมาตรา ๓๑ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช นำไปใช้จ่ายเพื่อกิจการ ดังต่อไปนี้

(๑) การคุ้มครอง ดูแล บำรุงรักษา หรือฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ หรือพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบให้เตรียมการกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ ตลอดจนเป็นเงินช่วยเหลือและอุดหนุนกิจการใดที่เกี่ยวกับการสนับสนุนส่งเสริมและรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในเขตนั้น

(๒) ค่าใช้จ่ายในการทำลาย รื้อถอน หรือย้ายสิ่งปลูกสร้างหรือต้นไม้ ที่มีผู้กระทำความผิดตามมาตรา ๓๕ (๓)

(๓) เงินสวัสดิการหรือเงินช่วยเหลือให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ เจ้าหน้าที่ หรืออาสาสมัครที่ได้รับอันตราย บาดเจ็บ เสียชีวิต หรือเป็นเงินช่วยเหลือในการต่อสู้คดีจากการปฏิบัติหน้าที่ในการคุ้มครอง ดูแลรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ สวนรุกขชาติ หรือพื้นที่ซึ่งคณะกรรมการเห็นชอบให้เตรียมการกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติ

(๔) การบำรุงรักษาสถานที่ หรือการจัดหาสิ่งจำเป็นหรือเป็นประโยชน์ต่อการอำนวยความสะดวก ความปลอดภัย การให้ความรู้ การท่องเที่ยว หรือการพักแรมของนักท่องเที่ยว

(๕) การฝึกอบรม การศึกษา หรือการวิจัยของพนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานด้านอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

(๖) ค่าใช้จ่ายเพื่อการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติให้เป็นไปตามนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา ๑๖ (๑) และได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการ

มาตรา ๓๓ การนำส่ง การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทนที่ได้รับตามมาตรา ๒๙ ให้จัดทำรายงานทางการเงิน และผลการปฏิบัติงานประจำปีเสนอต่อคณะกรรมการ และเผยแพร่ให้ประชาชนรับทราบ

หมวด ๔
การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ

มาตรา ๓๔ ผู้ใดเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้หรือพันธุ์สัตว์ดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ เพื่อการศึกษาหรือวิจัยอันเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ จะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

การแบ่งปันผลประโยชน์จากผลการศึกษาหรือวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

หมวด ๕
พนักงานเจ้าหน้าที่

มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

(๑) สั่งให้บุคคลออกจากอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ หรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตนั้น

(๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ทำลาย รื้อถอน หรือกระทำการอื่นใด เพื่อให้อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติกลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด

(๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไข หรือทำประการอื่นใดเมื่อผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตาม (๒) หรือไม่ปรากฏตัวผู้กระทำผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่หาตัวไม่พบ

(๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นสมควร เพื่อป้องกัน ระงับ หรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน

มาตรา ๓๖ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจดังต่อไปนี้

(๑) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาเพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการตามพระราชบัญญัตินี้

(๒) เข้าไปในสถานที่ใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้นเพื่อตรวจสอบและควบคุมให้การเป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้

(๓) ตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะใด ๆ ในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตก หรือในเวลาทำการของสถานที่นั้น ในกรณีที่มีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ และมีเหตุอันควรเชื่อได้ว่าหากเนิ่นช้ากว่าจะเอาหมายค้นมาได้จะมีการยักย้าย ซุกซ่อน ส่ง หรือนำออกนอกราชอาณาจักร หรือทำลายทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิด

(๔) ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี

เมื่อตรวจค้น ยึด หรืออายัดตาม (๓) หรือ (๔) แล้ว ถ้ายังดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะกระทำต่อไปในเวลากลางคืนหรือนอกเวลาทำการของสถานที่นั้นก็ได้

มาตรา ๓๗ พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

มาตรา ๓๘ ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง

บัตรประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ ให้เป็นไปตามแบบที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด

มาตรา ๓๙ การจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

หมวด ๖
บทกำหนดโทษ

มาตรา ๔๐ ผู้ใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ผู้นั้นต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดเพื่อฟื้นฟูสภาพธรรมชาติ ระบบนิเวศทรัพยากรธรรมชาติ หรือความหลากหลายทางชีวภาพ อันเป็นผลมาจากการกระทำการหรืองดเว้นกระทำการของบุคคลใดตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้นั้นรับผิดชอบค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการดังกล่าวด้วย

มูลค่าของทรัพยากรธรรมชาติตามวรรคหนึ่งให้ถือตามมูลค่าหรือบัญชีรายการที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

มาตรา ๔๑ ผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าได้กระทำในพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๑ หรือพื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ ๒ ตามที่คณะรัฐมนตรีกำหนด หรือพื้นที่เปราะบางของระบบนิเวศหรือความหลากหลายทางชีวภาพ ผู้กระทำต้องระวางโทษหนักกว่าโทษที่กฎหมายบัญญัติไว้ในวรรคหนึ่งกึ่งหนึ่ง

มาตรา ๔๒ ผู้ใดเก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ อันเป็นการฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำแก่ทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลและมีมูลค่ารวมกันไม่เกินสองพันบาท ผู้กระทำต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการกระทำที่ได้ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ไม้ที่เป็นต้นหรือเป็นท่อนอย่างใดอย่างหนึ่งหรือทั้งสองอย่างรวมกันเกินยี่สิบต้นหรือท่อน หรือรวมปริมาตรไม้เกินสี่ลูกบาศก์เมตร ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี และปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท

มาตรา ๔๓ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๓) หรือ (๔) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๔ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๕) (๖) (๘) หรือ (๙) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสองปี หรือปรับไม่เกินสองแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๕ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๗) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท

มาตรา ๔๖ ผู้ใดฝ่าฝืนมาตรา ๑๙ (๑๐) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๗ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๘ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๗ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท

มาตรา ๔๘ ผู้ใดกระทำการตามมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง หรือมาตรา ๒๗ วรรคหนึ่ง โดยไม่ได้รับอนุญาต ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

ในกรณีความผิดตามวรรคหนึ่ง ถ้าเป็นการนำหรือปล่อยสัตว์ที่เป็นอันตรายหรือก่อให้เกิดผลกระทบต่อระบบนิเวศอย่างรุนแรงในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาตินั้น ผู้กระทำต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

มาตรา ๔๙ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหกเดือน หรือปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้นั้นยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๕ (๒) ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่หนึ่งปีถึงสามปี หรือปรับไม่เกินสามแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

นอกจากต้องระวางโทษตามวรรคหนึ่งแล้ว ผู้นั้นยังต้องระวางโทษปรับอีกวันละไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้อง

มาตรา ๕๑ ผู้ใดไม่อำนวยความสะดวกให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๖ ต้องระวางโทษปรับไม่เกินสองหมื่นบาท

มาตรา ๕๒ บรรดาความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ที่มีโทษปรับสถานเดียว หรือเป็นความผิดที่มีโทษปรับหรือจำคุกไม่เกินหนึ่งปี ให้อธิบดีหรือผู้ซึ่งอธิบดีมอบหมายมีอำนาจเปรียบเทียบได้ตามระเบียบที่รัฐมนตรีกำหนด

เมื่อผู้ต้องหาได้ชำระค่าปรับตามจำนวนที่เปรียบเทียบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่มีการเปรียบเทียบแล้ว ให้ถือว่าคดีเลิกกันตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๕๓ ในกรณีผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เป็นนิติบุคคล ถ้าการกระทำผิดนั้นเกิดจากการสั่งการหรือการกระทำของกรรมการ หรือผู้จัดการ หรือบุคคลใดซึ่งรับผิดชอบในการดำเนินงานของนิติบุคคลนั้น หรือในกรณีที่บุคคลดังกล่าวมีหน้าที่ต้องสั่งการหรือกระทำการและละเว้นไม่สั่งการหรือไม่กระทำการจนเป็นเหตุให้นิติบุคคลนั้นกระทำความผิด ผู้นั้นต้องรับโทษตามที่บัญญัติไว้สำหรับความผิดนั้นด้วย

มาตรา ๕๔ ในการดำเนินคดีอาญาแก่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญา ให้เรียกค่าเสียหายตามมาตรา ๔๐ ไปในคราวเดียวกัน

มาตรา ๕๕ ในกรณีที่มีผู้นำจับผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานอัยการร้องขอต่อศาล และให้ศาลมีอำนาจพิพากษาให้จ่ายเงินสินบนนำจับแก่ผู้นำจับเป็นจำนวนไม่เกินกึ่งหนึ่งของ

จำนวนเงินค่าปรับตามคำพิพากษาโดยจ่ายจากเงินค่าปรับที่ชำระต่อศาล ถ้าผู้กระทำความผิดไม่ชำระเงินค่าปรับหรือชำระไม่ถึงจำนวนที่จะต้องจ่ายค่าสินบนนำจับได้ครบถ้วน ให้จ่ายเงินสินบนนำจับที่ยังจะต้องจ่ายจากเงินค่าขายของกลางที่ศาลสั่งให้ริบ ถ้ายังขาดอยู่อีกก็ให้เป็นพับไป

ในกรณีที่มีผู้นำจับหลายคน ให้แบ่งเงินสินบนนำจับให้คนละเท่า ๆ กัน

การจ่ายเงินสินบนนำจับนั้น จะจ่ายได้เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว

มาตรา ๕๖ บรรดาไม้ สัตว์ป่า ทรัพยากรธรรมชาติอื่นใดที่มีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติที่บุคคลได้มาจากการกระทำความผิด หรืออาวุธ เครื่องมือ เครื่องใช้ สิ่งปลูกสร้าง อุปกรณ์ สัตว์พาหนะ ยานพาหนะ หรือเครื่องจักรกลใด ๆ ที่บุคคลได้ใช้ในการกระทำความผิด หรือมีไว้เพื่อใช้กระทำความผิด หรือได้ใช้เป็นอุปกรณ์ให้ได้รับผลในการกระทำความผิดตามมาตรา ๑๙ (๑) (๒) (๔) (๕) (๗) หรือ (๑๐) ให้ริบเสียทั้งสิ้น โดยไม่ต้องคำนึงว่าเป็นของผู้กระทำความผิดและมีผู้ถูกลงโทษตามคำพิพากษาของศาลหรือไม่

ให้พนักงานอัยการร้องขอให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง และเมื่อพนักงานอัยการได้ร้องขอต่อศาลแล้ว ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปิดประกาศ ณ ที่ว่าการอำเภอ ที่ทำการกำนัน ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน และที่ทำการองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เกิดเหตุ ทั้งนี้ ไม่ว่าในคดีดังกล่าวจะปรากฏตัวบุคคลซึ่งอาจเชื่อว่าเป็นเจ้าของหรือไม่ก็ตาม ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งประกาศดังกล่าวทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปยังภูมิลำเนาของเจ้าของทรัพย์สินนั้น เพื่อให้บุคคลซึ่งอ้างว่าเป็นเจ้าของมายื่นคำขอเข้ามาในคดีก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น

ในกรณีที่ไม่มีผู้ใดอ้างตัวเป็นเจ้าของก่อนมีคำพิพากษาของศาลชั้นต้น หรือมีเจ้าของแต่เจ้าของไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินนั้นไปใช้ในการกระทำความผิดดังกล่าว อีกทั้งตนได้ใช้ความระมัดระวังตามสมควรแล้วที่จะป้องกันมิให้มีการกระทำความผิดเช่นนั้นเกิดขึ้นหรือไม่สามารถพิสูจน์ให้ศาลเชื่อได้ว่าตนไม่มีโอกาสทราบหรือไม่มีเหตุอันควรสงสัยว่าจะมีการนำทรัพย์สินดังกล่าวไปใช้ในการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้ศาลสั่งริบทรัพย์สินดังกล่าวได้เมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันแรกของวันที่ปิดประกาศ ในกรณีที่ปรากฏหลักฐานว่ามีบุคคลเป็นเจ้าของทรัพย์สินให้นับแต่วันที่เจ้าของทรัพย์สินได้รับหรือถือว่าได้รับไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับดังกล่าวตามวรรคสอง และในกรณีนี้มิให้นำมาตรา ๓๖ แห่งประมวลกฎหมายอาญามาใช้บังคับ

บทเฉพาะกาล

มาตรา ๕๗ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน และเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๕๘ บรรดาอุทยานแห่งชาติที่ได้ประกาศกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕๙ บรรดาอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และสัมปทาน ใบอนุญาต และหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุของอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่ และสัมปทาน ใบอนุญาต และหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาตินั้น ๆ

มาตรา ๖๐ บรรดาใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลใดตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุ

มาตรา ๖๑ ให้โอนเงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บไว้เป็นรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาเป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๖๒ บรรดาระเบียบหรือประกาศใด ๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

การออกระเบียบหรือประกาศตามวรรคหนึ่ง ให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในหนึ่งปีนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๓ ให้วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ที่กำหนดให้มีขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะในส่วนที่เป็นงานในภารกิจหรืออยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของพื้นที่ดังกล่าวให้เป็นไปตามมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัตินี้ ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

มาตรา ๖๔ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

เมื่อพ้นระยะเวลาตามวรรคหนึ่ง และรัฐบาลมีแผนงานหรือนโยบายในการช่วยเหลือประชาชนที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติที่มีการประกาศกำหนดมาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการจัดทำโครงการเกี่ยวกับการอนุรักษ์และดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติภายในอุทยานแห่งชาติโดยมิได้สิทธิในที่ดินนั้น เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกา

พระราชกฤษฎีกาตามวรรคสองต้องมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือบุคคลที่ไม่มีที่ดินทำกินและได้อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติ ภายใต้กรอบเวลาตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๑ เรื่อง การแก้ไขปัญหาที่ดินในพื้นที่ป่าไม้ หรือตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๖๖/๒๕๕๗ เรื่อง เพิ่มเติมหน่วยงานสำหรับการปราบปราม หยุดยั้งการบุกรุกทำลายทรัพยากรป่าไม้ และนโยบายการปฏิบัติงานเป็นการชั่วคราวในสภาวการณ์ปัจจุบัน ลงวันที่ ๑๗ มิถุนายน พุทธศักราช ๒๕๕๗ โดยต้องจัดให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกา และมีระยะเวลาการบังคับใช้คราวละไม่เกินยี่สิบปี และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินในชุมชนในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพ

ภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอยู่อาศัยหรือทำกิน และการสิ้นสุดการอยู่อาศัยหรือทำกิน และมาตรการในการกำกับดูแล การติดตาม และการประเมินผลการดำเนินโครงการ

ในกรณีบุคคลที่อยู่อาศัยหรือทำกินได้ครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม หรือนำหรือปล่อยสัตว์ ในเขตพื้นที่โครงการตามพระราชกฤษฎีกาที่ตราขึ้นตามมาตรานี้ หากการกระทำดังกล่าวเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

มาตรา ๖๕ เพื่อประโยชน์ในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู บำรุงรักษา และควบคุมการใช้ประโยชน์ซึ่งทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเภทและชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในอุทยานแห่งชาติที่ได้ประกาศกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ

ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่าพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติตามวรรคหนึ่งแห่งใด มีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลที่มีศักยภาพเหมาะสมและเพียงพอในการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติ สัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาการดำรงชีพตามวิถีชุมชนหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมที่อยู่โดยรอบบริเวณอุทยานแห่งชาติดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอรัฐมนตรีเพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในอุทยานแห่งชาตินั้นเป็นประกาศกระทรวง เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงแนบท้ายประกาศกระทรวงนั้นด้วย

เพื่อประโยชน์ในการควบคุมและลดการพึ่งพิงการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ โครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนที่จะดำเนินการภายใต้ประกาศกระทรวงตามวรรคสองให้มีระยะเวลาไม่เกินยี่สิบปี และจะต้องสอดคล้องกับนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ และแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแห่งนั้น และอย่างน้อยต้องมีสาระสำคัญ

เกี่ยวกับหลักเกณฑ์การพิจารณาและคุณสมบัติของบุคคลที่จะได้รับอนุญาตภายใต้โครงการที่จะดำเนินการ หน้าที่ของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ระบบนิเวศ และความหลากหลายทางชีวภาพภายในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ ประเภท ชนิด จำนวน หรือปริมาณของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลที่อนุญาตให้เก็บหาหรือใช้ประโยชน์ ช่วงระยะเวลาดำเนินการที่เหมาะสม มาตรการตรวจสอบและควบคุมผลกระทบ และการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ และการสิ้นสุดการอนุญาต มาตรการในการกำกับดูแล การตรวจสอบ การติดตาม การควบคุมผลกระทบและการฟื้นฟูสภาพพื้นที่หรือทรัพยากรธรรมชาติ และการประเมินผลการดำเนินโครงการ และแนวทางในการลดการพึ่งพิงการใช้ทรัพยากรธรรมชาติดังกล่าวในเขตพื้นที่ดำเนินโครงการ

การเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลของบุคคลที่ได้รับอนุญาตในเขตพื้นที่โครงการตามประกาศกระทรวงที่ออกตามมาตรานี้ หากเป็นการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติตามประเภท ชนิด และจำนวนตามที่ได้รับอนุญาต และเป็นไปเพื่อการดำรงชีพอย่างเป็นปกติธุระ และได้ปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการแล้ว ผู้นั้นไม่ต้องรับโทษ

ผู้รับสนองพระบรมราชโองการ
พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา
นายกรัฐมนตรี

อัตราค่าธรรมเนียม

(๑) ใบอนุญาตนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปตามมาตรา ๒๑ หรือมาตรา ๒๗	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท
(๒) ใบอนุญาตเพื่อดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๒๒ นอกจาก (๓) และ (๔)	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๓) ใบอนุญาตเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๔) ใบอนุญาตเพื่อการถ่ายทำภาพยนตร์ วีดิทัศน์ สารคดี การถ่ายภาพ	ฉบับละ/วัน	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๕) ใบอนุญาตการบริการนำเที่ยวแก่นักท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติ	ฉบับละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๖) ใบอนุญาตให้เข้าไปเก็บรังนกอีแอ่น	สัมปทานละ	๕๐๐,๐๐๐ บาท
(๗) ใบอนุญาตเพื่อดำเนินกิจกรรมตามมาตรา ๒๗	ฉบับละ	๑๐๐,๐๐๐ บาท
(๘) การต่ออายุใบอนุญาต	ครั้งละเท่ากับค่าธรรมเนียมใบอนุญาต	
(๙) ใบแทนใบอนุญาต	ฉบับละ	๑๐,๐๐๐ บาท

หมายเหตุ :- เหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติฉบับนี้ คือ โดยที่พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันในการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พันธุ์ไม้ สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่า และภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศในการเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชน และเพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืน และสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศตามพันธกรณีที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

บันทึกท้ายพระราชบัญญัติ
พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒

ความเป็นมา

สภานิติบัญญัติแห่งชาติ มีมติรับหลักการแห่งร่างพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. .... ในวาระที่หนึ่ง ในคราวประชุมครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ และตั้งกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด โดยกำหนดแปรญัตติภายใน ๑๕ วัน กำหนดเวลาพิจารณา ๔๕ วัน (ครบกำหนดวันที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒) ต่อมาคณะกรรมาธิการขอขยายเวลาพิจารณาออกไปอีก ๓๐ วัน ตามมติการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ เมื่อคณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาเสร็จแล้วรายงานต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติ โดยเสนอต่อประธานสภาฯ เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ จากนั้น ในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณารายละเอียดในวาระที่สองเรียงตามลำดับมาตราและลงมติในวาระที่สามเห็นชอบร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวันเดียวกัน โดยเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย เห็นชอบด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการวิสามัญ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ และประกาศใช้เป็นกฎหมาย

ประกาศใช้ในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๓๖ ตอน ๗๑ ก วันที่ ๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒ หน้า ๑๔๕

วันเริ่มใช้บังคับ เมื่อพ้นกำหนดหนึ่งร้อยแปดสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ผู้รักษาการ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เหตุผลในการประกาศใช้

โดยที่พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ ที่ใช้บังคับอยู่ในปัจจุบันได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน ทำให้บทบัญญัติบางประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันในการสงวน อนุรักษ์ คุ้มครอง และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติ เช่น พันธุ์ไม้ สัตว์ป่า ตลอดจนทิวทัศน์ ป่า และภูเขา ให้คงอยู่ในสภาพธรรมชาติเดิมมิให้ถูกทำลาย ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศในการเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชน และเพื่อให้การใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติเป็นไปอย่างสมดุลและยั่งยืนและสอดคล้องกับข้อตกลงระหว่างประเทศตามพันธกรณีที่ประเทศไทยเป็นภาคีสมาชิก จึงจำเป็นต้องตราพระราชบัญญัตินี้

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติ

พระราชอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ แบ่งเนื้อหาออกเป็น ๖ หมวด มีบทเฉพาะกาลและกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมท้ายพระราชบัญญัตินี้ โดยพระราชบัญญัตินี้มีบทบัญญัติทั้งสิ้น ๖๕ มาตรา สาระสำคัญสรุปได้ดังนี้

๑. พระราชบัญญัตินี้ยกเลิกกฎหมาย ๒ ฉบับ คือ พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และพระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ พ.ศ. ๒๕๓๒ (มาตรา ๓)

๒. กำหนดบทนิยามศัพท์ที่สำคัญ ดังนี้ (มาตรา ๔)

“ไม้” หมายถึง ไม้ทุกชนิดที่เกิดขึ้นหรือมีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ทั้งที่มีลักษณะเป็นต้น กอ หรือเถา และหมายความรวมถึงราก ปุ่ม ตอ หน่อ กิ่ง ตา หัว เหง้า เศษ ปลาย ส่วนหนึ่งส่วนใดของไม้ ไม่ว่าจะถูกตัด ฟัน เลื่อย ผ่า ถาก ทอน ขุด หรือกระทำโดยวิธีการอื่นใด

“สัตว์ป่า” หมายถึง สัตว์ป่าตามกฎหมายว่าด้วยการสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า ที่มีอยู่ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ

“อุทยานแห่งชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีความโดดเด่นสวยงามทางธรรมชาติเป็นพิเศษ หรือมีความหลากหลายทางชีวภาพ ระบบนิเวศ ทรัพยากรธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม และสัตว์ป่าหรือพืชป่าประจำถิ่นที่หายากหรือใกล้สูญพันธุ์ หรือโดดเด่นด้านธรณีวิทยา หรือมรดกทางวัฒนธรรมที่สมควรสงวนหรืออนุรักษ์ไว้เพื่อประโยชน์ของคนในชาติหรือเพื่อเป็นแหล่งศึกษาเรียนรู้ทางธรรมชาติหรือนันทนาการของประชาชนอย่างยั่งยืน

“สวนพฤกษศาสตร์” หมายความว่า พื้นที่ที่มีการจัดรวบรวมพรรณไม้ โดยมีการจัดแยกพรรณไม้ออกเป็นหมวดหมู่ตามหลักพฤกษศาสตร์หรือตามหลักอนุกรมวิธานพืชเพื่อให้เป็นแหล่งอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพ เป็นสถานที่ศึกษาค้นคว้าวิจัยทางวิชาการ และใช้เป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

“สวนรุกขชาติ” หมายความว่า พื้นที่ที่มีการรวบรวมและอนุรักษ์พรรณไม้ที่มีค่า หายาก หรือใกล้สูญพันธุ์ซึ่งมีอยู่ในท้องถิ่น เพื่อให้ได้รับความรู้เกี่ยวกับพันธุ์ไม้ และการพักผ่อนหย่อนใจของประชาชน

๓. อุทยานแห่งชาติ

๓.๑ การกำหนดอุทยานแห่งชาติ

๑) เมื่อปรากฏว่าพื้นที่ใดมีลักษณะเหมาะสมที่จะกำหนดเป็นอุทยานแห่งชาติให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยตราเป็นพระราชกฤษฎีกาและให้มีแผนที่แสดงแนวเขตซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายพระราชกฤษฎีกานั้นด้วย สำหรับพื้นที่ที่จะกำหนดให้เป็นอุทยานแห่งชาติต้องมิได้เป็นที่ดินที่มีหนังสือแสดงกรรมสิทธิ์หรือสิทธิครอบครองตามประมวลกฎหมายที่ดินหรือกฎหมายอื่นของบุคคลใด เว้นแต่เป็นที่ดินของหน่วยงานของรัฐ (มาตรา ๖ และมาตรา ๘)

๒) การกำหนดอุทยานแห่งชาติในพื้นที่ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ดูแลรักษา หรือเป็นของหน่วยงานของรัฐ หรือมีหน่วยงานของรัฐได้รับอนุญาตให้มีการใช้หรือทำประโยชน์ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ขอความเห็นจากหน่วยงานของรัฐนั้นก่อน ในการกำหนดให้เพื่อที่บริเวณใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน ให้มีการรับฟังความคิดเห็นและการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้เสียชุมชนที่เกี่ยวข้องและประชาชน เพื่อนำมาประกอบการพิจารณาดำเนินการ ทั้งนี้ ตามประกาศที่รัฐมนตรีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ และห้ามมิให้เพิกถอนอุทยานแห่งชาติไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วนเพื่อนำมากำหนดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ (มาตรา ๘)

๓) กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งรัฐมนตรีแต่งตั้งให้ปฏิบัติการตามพระราชบัญญัตินี้จัดให้มีหลักเขต ป้าย เครื่องหมายแสดงแนวเขตอุทยานแห่งชาติ และเครื่องหมายอื่นที่จำเป็น เพื่อให้ประชาชนทราบว่าเป็นเขตอุทยานแห่งชาติ และอำนวยความสะดวกและให้ความรู้แก่ประชาชน การดำเนินการดังกล่าวพนักงานเจ้าหน้าที่อาจมอบหมายให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นช่วยดูแลหรือบำรุงรักษาหลักเขต ป้าย เครื่องหมาย

แสดงแนวเขต และเครื่องหมายอื่นได้ตามสมควร ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืชกำหนด (มาตรา ๙)

๓.๒ คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ

๑) กำหนดองค์ประกอบของคณะกรรมการ ประกอบด้วย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ กรรมการโดยตำแหน่ง จำนวน ๗ คน และกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวนไม่เกิน ๗ คน และให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการและเลขานุการ ทั้งนี้ กรรมการโดยตำแหน่ง ได้แก่ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดิน เลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่วนกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจากผู้ซึ่งมีความรู้ ความเชี่ยวชาญ หรือมีประสบการณ์ด้านอุทยานแห่งชาติ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ด้านการท่องเที่ยวและนันทนาการ หรือด้านกฎหมาย โดยให้แต่งตั้งจากผู้แทนภาคเอกชนไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่ง

๒) กำหนดให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ต้องมีสัญชาติไทยและมีประสบการณ์หรือทำงานด้านที่แต่งตั้งไม่น้อยกว่า ๑๐ ปี ไม่มีลักษณะต้องห้ามตามพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ ๓ ปี นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้วให้พ้นจากตำแหน่งตามพระราชบัญญัตินี้กำหนด (มาตรา ๑๑ - มาตรา ๑๔)

๓) กำหนดในการประชุมคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงจะเป็นองค์ประชุม ส่วนการวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก (มาตรา ๑๕)

๔) กำหนดให้คณะกรรมการ มีหน้าที่และอำนาจในการกำหนดนโยบายการจัดการอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ เสนอแนะการกำหนดพื้นที่ใดเป็นอุทยานแห่งชาติ การขยายหรือการเพิกถอนอุทยานแห่งชาติเพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ รวมถึงพิจารณาให้ความเห็นชอบเกี่ยวกับการกำหนดพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ รวมทั้งการขยายหรือการเพิกถอนวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ เพื่อให้สอดคล้องกับนโยบายและแผนการบริหารจัดการที่ดินและทรัพยากรดินของประเทศ และการออกกฎกระทรวง ประกาศ หรือระเบียบที่พระราชบัญญัตินี้กำหนดให้ต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการ นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีอำนาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติการตามที่คณะกรรมการมอบหมายได้ด้วย (มาตรา ๑๖ - มาตรา ๑๗)

๓.๓ การคุ้มครอง บำรุง ดูแล และรักษาอุทยานแห่งชาติ

๑) กำหนดในการคุ้มครอง บำรุง ดูแล รักษา และการบริหารจัดการอุทยานแห่งชาติให้จัดให้มีแผนการบริหารจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งพร้อมแผนที่แสดงรายละเอียดและแนวเขตการจัดการพื้นที่เพื่อเสนออธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ให้ความเห็นชอบ เมื่ออธิบดีให้ความเห็นชอบแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าวแล้ว ให้หัวหน้าอุทยานแห่งชาติที่มีหน้าที่รับผิดชอบในอุทยานแห่งชาตินั้นปิดประกาศแผนที่และแนวเขตการจัดการท้ายประกาศไว้ ณ สถานที่ที่เปิดเผย และดำเนินการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติให้เป็นไปตามแผนการบริหารจัดการพื้นที่ดังกล่าว (มาตรา ๑๘)

๒) กำหนดภายในอุทยานแห่งชาติ ห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ (มาตรา ๑๙)

(๑) ยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิม

(๒) เก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๓) ล่อหรือนำสัตว์ป่าออกไปหรือกระทำให้เป็นอันตรายแก่สัตว์ป่าด้วยประการใด ๆ

(๔) เปลี่ยนแปลงทางน้ำหรือทำให้น้ำในลำน้ำ ลำห้วย หนอง บึง ทะเล ท่วมท้น เหือดแห้ง เน่าเสีย หรือเป็นพิษ

(๕) ปิดกั้นหรือทำให้กีดขวางแก่ทางน้ำหรือทางบก

(๖) เข้าไปดำเนินกิจการใด ๆ เพื่อหาผลประโยชน์

(๗) นำเครื่องมือสำหรับล่าสัตว์หรือจับสัตว์ หรืออาวุธใด ๆ เข้าไป

(๘) ยิงปืน ทำให้เกิดระเบิด หรือจุดดอกไม้เพลิง

(๙) ทิ้งสิ่งที่เป็นเชื้อเพลิงซึ่งอาจทำให้เกิดเพลิงไหม้

(๑๐) กระทำให้หลักเขตหรือเครื่องหมายแสดงแนวเขต ซึ่งพนักงานเจ้าหน้าที่จัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ เคลื่อนที่ ลบเลือน เสียหาย สูญหาย หรือไร้ประโยชน์

อย่างไรก็ตาม กำหนดให้บุคคลซึ่งเข้าไปในอุทยานแห่งชาติ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ บุคคลใดนำหรือปล่อยสัตว์เข้าไปในอุทยานแห่งชาติต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ และกำหนดพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจอนุญาตให้บุคคลกระทำการตามมาตรา ๑๙ (๒) (๕) (๖) หรือ (๗) ได้ตามลักษณะของเขตการจัดการพื้นที่อุทยานแห่งชาติที่กำหนดไว้ โดยอยู่ในความควบคุมดูแลของพนักงานเจ้าหน้าที่ ทั้งนี้ การอนุญาตดังกล่าวให้กระทำได้เฉพาะเพื่อการสำรวจ การศึกษา การวิจัย หรือการทดลองทางวิชาการ การถ่ายทำภาพยนตร์ วีดิทัศน์ หรือสารคดีการถ่ายภาพ การศึกษาธรรมชาติ การบำรุงรักษาโครงสร้างสาธารณูปโภคพื้นฐาน หรือเพื่อความมั่นคงทางพลังงาน หรือการท่องเที่ยวที่เป็นประโยชน์ และไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่ออุทยานแห่งชาติ ทั้งนี้ หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการอนุญาตและการควบคุมดูแล อายุใบอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต และการออกใบแทนใบอนุญาต ให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ (มาตรา ๒๐ ถึง มาตรา ๒๒)

๓.๔ ในอุทยานแห่งชาติต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ การดูแลรักษาความปลอดภัย การให้คำแนะนำ หรือการจัดระบบการเตือนภัยแก่ประชาชน การดำเนินการดังกล่าว หัวหน้าอุทยานแห่งชาติอาจร้องขอให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรอื่นใด หรือบุคคลใด ช่วยดำเนินการตามความจำเป็นก็ได้ และในกรณีที่มีความจำเป็นเร่งด่วนหรือมีเหตุฉุกเฉินที่จะต้องกระทำการหรืองดเว้นการกระทำใด ๆ ในอุทยานแห่งชาติเพื่อช่วยเหลือหรือป้องกันภยันตรายแก่บุคคลหรือชุมชน ฯลฯ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจกระทำการตามมาตรา ๑๙ ในการนี้ พนักงานเจ้าหน้าที่อาจร้องขอให้เจ้าหน้าที่อื่นของรัฐหรือบุคคลอื่นช่วยเหลือในการกระทำดังกล่าวก็ได้และให้รายงานการกระทำต่ออธิบดีเพื่อทราบ (มาตรา ๒๔ - มาตรา ๒๕)

๔. วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ

๔.๑ กำหนดให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติประกาศกำหนดบริเวณพื้นที่ใดเป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ โดยให้มีแผนที่แสดงแนวเขตซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกันแนบท้ายประกาศนั้นด้วย (มาตรา ๒๖)

๔.๒ กำหนดห้ามมิให้บุคคลใดกระทำการอย่างหนึ่งอย่างใดตามมาตรา ๑๙ และมาตรา ๒๑ วรรคหนึ่ง และให้พนักงานเจ้าหน้าที่จะอนุญาตให้กระทำก็ได้ ทั้งนี้ ต้องปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งได้สั่งให้ปฏิบัติตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด (มาตรา ๒๗)

๕. เงินค่าบริการหรือเงินค่าตอบแทน

๕.๑ กำหนดเพื่อประโยชน์ในการรักษาสภาพ ความปลอดภัย ความสะอาด ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การให้บริการ และการอำนวยความสะดวกด้านต่าง ๆ ในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จะเรียกเก็บค่าบริการหรือค่าตอบแทนสำหรับการนั้นก็ได้ ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการเรียกเก็บ การยกเว้นค่าบริการหรือค่าตอบแทน และอัตราค่าบริการหรือค่าตอบแทนตามระเบียบที่อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ (มาตรา ๒๙)

๕.๒ กำหนดให้แบ่งเงินในอัตราไม่เกินร้อยละ ๑๐ ของเงินที่เรียกเก็บได้ตามมาตรา ๒๙ แก่เทศบาลหรือองค์การบริหารส่วนตำบลอันเป็นที่ตั้งของอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์หรือสวนรุกขชาติแห่งนั้น เพื่อนำไปใช้ในการส่งเสริมและสนับสนุนการปฏิบัติงานซึ่งอยู่ในเขตพื้นที่ที่รับผิดชอบ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดในกฎกระทรวง โดยกำหนดให้เงินที่เรียกเก็บได้ เงินที่มีผู้บริจาค และเงินค่าปรับ ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บรักษาไว้เป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ โดยไม่ต้องนำส่งคลังเป็นรายได้แผ่นดิน (มาตรา ๓๐ - มาตรา ๓๒)

๕.๓ กำหนดให้การนำส่ง การเก็บรักษา และการใช้จ่ายเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติให้เป็นไปตามระเบียบที่อธิบดีกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ (มาตรา ๓๓)

๖. การใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพ (มาตรา ๓๔)

๖.๑ กำหนดให้การเก็บ จัดหา หรือรวบรวมพันธุ์ไม้ พันธุ์สัตว์ หรือส่วนหนึ่งส่วนใดของพันธุ์ไม้หรือพันธุ์สัตว์ดังกล่าว รวมถึงความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ เพื่อการศึกษา วิจัย อันเป็นประโยชน์ต่อการอนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพจะต้องได้รับอนุญาตจากพนักงานเจ้าหน้าที่ตามระเบียบที่อธิบดีกำหนด

๖.๒ กำหนดให้การแบ่งปันผลประโยชน์จากผลการศึกษาหรือวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น

๗. พนักงานเจ้าหน้าที่

๗.๑ กำหนดในกรณีที่มีการกระทำฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจ ดังต่อไปนี้

๑) สั่งให้บุคคลออกจากอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ หรือให้งดเว้นการกระทำใด ๆ ในเขตนั้น

๒) สั่งเป็นหนังสือให้ผู้กระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้ทำลาย รื้อถอน หรือกระทำการอื่นใดเพื่อให้อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติกลับคืนสู่สภาพเดิมภายในเวลาที่กำหนด

๓) ยึด ทำลาย รื้อถอน แก้ไข หรือทำประการอื่นใดเมื่อผู้กระทำผิดไม่ปฏิบัติตามข้อ ๒) หรือไม่ปรากฏตัวผู้กระทำผิด หรือรู้ตัวผู้กระทำผิดแต่หาตัวไม่พบ

๔) ดำเนินการอย่างหนึ่งอย่างใดที่เห็นสมควร เพื่อป้องกัน ระงับ หรือบรรเทาความเสียหายแก่อุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ในกรณีที่มีเหตุฉุกเฉิน (มาตรา ๓๕)

๗.๒ กำหนดในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีหน้าที่และอำนาจมีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ หรือให้ส่งเอกสารหรือหลักฐานเข้าไปในสถานที่ใด ๆ เพื่อตรวจสอบและควบคุมตรวจค้นสถานที่หรือยานพาหนะอันควรสงสัยว่ามีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ยึดหรืออายัดทรัพย์สิน วัตถุ สิ่งของ หรือเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้เพื่อประโยชน์ในการตรวจสอบหรือดำเนินคดี (มาตรา ๓๖)

๗.๓ กำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ตำแหน่งใดหรือระดับใดจะมีอำนาจตามที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕ และมาตรา ๓๖ ทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจะต้องได้รับอนุมัติจากบุคคลใดก่อนดำเนินการ รวมทั้งวิธีการปฏิบัติหน้าที่ และคุณสมบัติของพนักงานเจ้าหน้าที่แต่ละตำแหน่งหรือแต่ละระดับ ให้เป็นไปตามที่รัฐมนตรีประกาศกำหนด ทั้งนี้ ในการปฏิบัติหน้าที่ให้ทำเอกสารมอบหมายไว้ประจำตัวพนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ได้รับมอบหมายนั้น เพื่อแสดงต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง พนักงานเจ้าหน้าที่แสดงบัตรประจำตัวต่อบุคคลที่เกี่ยวข้อง (มาตรา ๓๗ และมาตรา ๓๘)

๗.๔ กำหนดเกี่ยวกับการจับกุมปราบปรามผู้กระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่เป็นพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (มาตรา ๓๙)

๘. บทกำหนดโทษ

๘.๑ กำหนดกรณีผู้ใดกระทำการหรืองดเว้นกระทำการไม่ว่าจงใจหรือประมาทเลินเล่อโดยมิชอบด้วยกฎหมาย และก่อให้เกิดความเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ผู้นั้นต้องรับผิดชดใช้ค่าเสียหายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น (มาตรา ๔๐)

๘.๒ กำหนดโทษทางอาญาไว้สูงสุดในกรณีผู้ใดยึดถือหรือครอบครองที่ดิน ก่อสร้าง แผ้วถาง เผาป่า หรือกระทำด้วยประการใด ๆ ให้เสื่อมสภาพหรือเปลี่ยนแปลงสภาพพื้นที่ไปจากเดิมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ มีโทษจำคุกตั้งแต่สี่ปีถึงยี่สิบปี หรือปรับตั้งแต่สี่แสนบาทถึงสองล้านบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๑) รองลงมาคือ กรณีผู้ใดเก็บหา นำออกไป กระทำด้วยประการใด ๆ ให้เป็นอันตราย หรือทำให้เสื่อมสภาพ ซึ่งไม้ ดิน หิน กรวด ทราย แร่ ปิโตรเลียม หรือทรัพยากรธรรมชาติอื่น หรือกระทำการอื่นใดอันส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศ ความหลากหลายทางชีวภาพ หรือทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ มีโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ (มาตรา ๔๒)

๘.๓ กำหนดกรณีผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๒๐ หรือมาตรา ๒๘ หรือไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขตามที่ได้รับอนุญาตตามมาตรา ๒๑ มาตรา ๒๒ หรือมาตรา ๒๗ มีโทษปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท (มาตรา ๔๗)

๙. บทเฉพาะกาล

๙.๑ ในวาระเริ่มแรก ในระหว่างที่ยังไม่มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามมาตรา ๑๐ ให้คณะกรรมการอุทยานแห่งชาติ ประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นรองประธานกรรมการ ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมการท่องเที่ยว อธิบดีกรมป่าไม้ อธิบดีกรมทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อธิบดีกรมที่ดินและเลขาธิการสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ และให้อธิบดีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการและเลขานุการ ปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ไปพลางก่อนจนกว่าจะได้มีการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามพระราชบัญญัตินี้ ซึ่งต้องไม่เกินหนึ่งร้อยยี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๕๗)

๙.๒ กำหนดบรรดาอุทยานแห่งชาติที่ได้ประกาศกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้เป็นอุทยานแห่งชาติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๕๘)

๙.๓ กำหนดบรรดาอาชญาบัตร ประทานบัตร และใบอนุญาตตามกฎหมายว่าด้วยแร่และสัมปทาน ใบอนุญาต และหนังสืออนุญาตเข้าทำประโยชน์หรืออยู่อาศัยตามกฎหมายว่าด้วยป่าสงวนแห่งชาติ ซึ่งได้ออกให้แก่บุคคลใดไว้แล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้คงใช้ต่อไปเพียงเท่ากำหนดอายุนั้น ๆ (มาตรา ๕๙)

๙.๔ กำหนดบรรดาใบอนุญาตหรือหนังสืออนุญาตที่ออกให้แก่บุคคลใดตามกฎหมายว่าด้วยอุทยานแห่งชาติก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้ได้ต่อไปจนสิ้นอายุ (มาตรา ๖๐)

๙.๕ กำหนดให้โอนเงินที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เก็บไว้เป็นรายได้เพื่อบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติตามมาตรา ๒๓ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ มาเป็นเงินเพื่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และบำรุงรักษาอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๖๑)

๙.๖ กำหนดบรรดาระเบียบหรือประกาศใด ๆ ที่ออกตามความในพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๐๔ และใช้บังคับอยู่ในวันก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ ให้ยังคงใช้บังคับได้ต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับพระราชบัญญัตินี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะมีระเบียบหรือประกาศที่ออกตามพระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับและกำหนดระยะเวลาดำเนินการแล้วเสร็จภายในหนึ่งปี (มาตรา ๖๒)

๙.๗ กำหนดให้วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ ที่กำหนดให้มีขึ้นก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ เฉพาะในส่วนที่เป็นงานในภารกิจหรืออยู่ในความรับผิดชอบของกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ตามกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๔๗ เป็นวนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติตามพระราชบัญญัตินี้ และให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช จัดทำแผนที่แสดงแนวเขตของพื้นที่ดังกล่าวให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๓)

๙.๘ กำหนดให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำรวจการถือครองที่ดินของประชาชนที่อยู่อาศัยหรือทำกินในอุทยานแห่งชาติแต่ละแห่งให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๔) สำรวจข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับประเภทและชนิดของทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ในอุทยานแห่งชาติที่ได้ประกาศกำหนดโดยพระราชกฤษฎีกาก่อนวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยกำหนดระยะเวลาดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสองร้อยสี่สิบวันนับแต่วันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ (มาตรา ๖๕)

๙.๙ ในกรณีที่กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เห็นว่าพื้นที่ในอุทยานแห่งชาติแห่งใดมีทรัพยากรธรรมชาติที่สามารถเกิดใหม่ทดแทนได้ตามฤดูกาลที่มีศักยภาพเหมาะสมและเพียงพอในการเก็บหาหรือการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาตินั้นโดยไม่ส่งผลกระทบต่อสภาพธรรมชาติสัตว์ป่า ความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ และเป็นกรณีที่มีความจำเป็นเพื่อแก้ไขปัญหาการดำรงชีพตามวิถีชุมชนหรือวิถีชีวิตดั้งเดิมที่อยู่โดยรอบบริเวณอุทยานแห่งชาติดังกล่าว ให้กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการเสนอรัฐมนตรีเพื่อจัดทำโครงการอนุรักษ์และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนในอุทยานแห่งชาตินั้นเป็นประกาศกระทรวง เสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบ และให้มีแผนที่แสดงแนวเขตโครงการที่จะดำเนินการซึ่งจัดทำด้วยระบบภูมิสารสนเทศหรือระบบอื่นซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงแนบท้ายประกาศกระทรวงนั้นด้วย (มาตรา ๖๕ วรรคสอง)

นางวนิดา อินทรอำนวย / จัดทำ

บรรณานุกรม

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา : ข้อมูลการประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ **สารบบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ณ วันที่ ๓ มิถุนายน ๒๕๖๒** [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : http://web.senate.go.th/w3c/senate/pictures/sec/13/sp5/act.pdf [๒ กันยายน ๒๕๖๓]

สำนักการประชุม สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา **การพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ** [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : http://www.senate.go.th/w3c/senate/[๒ กันยายน ๒๕๖๓]

ราชกิจจานุเบกษา (๒๕๖๒) : **ค้นหาราชกิจจานุเบกษา ประเภท ก เล่ม ๑๓๖ ชนิดพระราชบัญญัติ/พระราชกำหนด** [ข้อมูลออนไลน์] สืบค้นจาก : http://www.ratchakitcha.soc.go.th/RKJ/special/search.jsp[๒ กันยายน ๒๕๖๓]

ภาคผนวก

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมาย
และวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๒

ข้อมูลการพิจารณาร่างกฎหมายและวันประกาศราชกิจจานุเบกษา ประจำปีพุทธศักราช ๒๕๖๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑.	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ พ.ศ. ๒๕๖๒	อนุมัติพระราชกำหนดในคราวประชุมสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ครั้งที่ ๒๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๓ เมษายน ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๕ ก	๗ เมษายน ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑
๒.	พระราชกำหนดแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๒	อนุมัติพระราชกำหนดในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๕ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันพุธที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๖ (สมัยสามัญประจำปีครั้งที่สอง) วันจันทร์ที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๙๒ ก	๒๖ สิงหาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑
๓.	พระราชกำหนดโอนอัตรากำลังพลและงบประมาณบางส่วนของกองทัพบก กองทัพไทย กระทรวงกลาโหม ไปเป็นของหน่วยบัญชาการถวายความปลอดภัยรักษาพระองค์ ซึ่งเป็นส่วนราชการในพระองค์ พ.ศ. ๒๕๖๒	อนุมัติพระราชกำหนดในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๖๒ และในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑ (สมัยวิสามัญ) เป็นพิเศษ วันอาทิตย์ที่ ๒๐ ตุลาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๑๐๓ ก	๓๐ กันยายน ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔.	พระราชบัญญัติกองทุนน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๙ ก	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑
๕.	พระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๓๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๔/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๗๑ ก	๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๗	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๖.	พระราชบัญญัติ การไกล่เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑
๗.	พระราชบัญญัติ การควบคุมสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการแพร่ขยายอาวุธที่มีอานุภาพทำลายล้างสูง พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๗/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๘๕	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๘.	พระราชบัญญัติการจัดตั้งสภาองค์กรของผู้บริโภค พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๒	เล่ม ๑
๙.	พระราชบัญญัติการจัดประชารัฐสวัสดิการเพื่อเศรษฐกิจฐานรากและสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๐/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๓ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	๑๓๖	๒๕ ก	๓ มีนาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐.	พระราชบัญญัติการดูแลผลประโยชน์ของคู่สัญญา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๒๗	เล่ม ๑
๑๑.	พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (หลักเกณฑ์เรื่องทุนและอำนาจการบริหารกิจการ)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ....เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายและส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๐๐	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๒.	พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๓/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๘ ก	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๕๘	เล่ม ๑
๑๓.	พระราชบัญญัติการตอบโต้การทุ่มตลาดและการอุดหนุนซึ่งสินค้าจากต่างประเทศ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๐๘	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๔.	พระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๓๓	เล่ม ๑
๑๕.	พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๓๐	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๖.	พระราชบัญญัติการบริหารงานและการให้บริการภาครัฐผ่านระบบดิจิทัล พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่. ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และดำเนินการส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ แต่ร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายมีการใช้ถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงได้บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุมครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอ พิจารณาทบทวนร่าง ตามข้อบังคับข้อ ๑๒๘ โดยการประชุมครั้งที่. ๓๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุม เห็นชอบด้วยที่จะให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้กลับมาทบทวนอีกครั้ง และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๕๗	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๗.	พระราชบัญญัติ การบริหารส่วนงานภายใน ของสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญ พิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๙๙	เล่ม ๑
๑๘.	พระราชบัญญัติ การประเมินราคา ทรัพย์สินเพื่อประโยชน์ แห่งรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๘ ก	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๙	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๙.	พระราชบัญญัติการพัฒนาการกำกับดูแลและบริหารรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๕๔/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๐ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๗๙	เล่ม ๑
๒๐.	พระราชบัญญัติการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๕	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๑.	พระราชบัญญัติการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๒๙ ก	๑๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑
๒๒.	พระราชบัญญัติการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๙ ก	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๐	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๒๓.	พระราชบัญญัติการรักษาผลประโยชน์ของชาติทางทะเล พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๒๙/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนถึง มาตรา ๒๙ และเลื่อนไปพิจารณาต่อในการประชุม ครั้งที่ ๗๗/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พ.ย. ๒๕๖๑ โดยพิจารณาต่อในวาระที่ ๒ โดยเริ่มในมาตรา ๓๐ ไปจนจบร่างและลงมติในวาระที่ ๓ โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๐ ก	๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๑
๒๔.	พระราชบัญญัติการเลือกตั้งสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๓๔ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๕๘	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒					
๒๕.	พระราชบัญญัติการศึกษาพระปริยัติธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่.๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๑	เล่ม ๑
๒๖.	พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๔๙	เล่ม ๑

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒					
๒๗.	พระราชบัญญัติการส่งเสริมวิทยาศาสตร์ การวิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่.๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๘ ก	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๒
๒๘.	พระราชบัญญัติการอุดมศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่.๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๕๔	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒					
๒๙.	พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมบทบัญญัติแห่ง กฎหมายที่เกี่ยวกับอำนาจ หน้าที่ของผู้ทำการแทน ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทน ผู้รักษาการแทนหรือ ผู้รักษาการในตำแหน่ง ผู้บริหารของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและมอบให้ คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณา รายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบใน วันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๙	เล่ม ๒
๓๐.	พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมาย ที่ดิน (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและมอบให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียด เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๕๘	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒					
๓๑.	พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมาย ที่ดิน (ฉบับที่ ๑๕) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและมอบให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ การประเมินราคาทรัพย์สินเพื่อประโยชน์แห่งรัฐ พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณา รายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบใน วันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๒๘ ก	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๓๒	เล่ม ๒
๓๒.	พระราชบัญญัติแก้ไข เพิ่มเติมประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๑) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้ง คณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณา รายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบใน วันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๕	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑					
๓๓.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๒ กรกฎาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗๔/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	๑๓๖	๒๐ ก	๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๒
๓๔.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา (ฉบับที่ ๓๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ (แก้ไขเพิ่มเติมหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการปล่อยชั่วคราว และการใช้สิทธิฟ้องร้องดำเนินคดีหรือการดำเนินกระบวนพิจารณาในคดีอาญา)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๕/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๓/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๘	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๕.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายอาญา (ฉบับที่ ๒๗) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ โดยที่ร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายมีข้อบกพร่องบางประการ จึงบรรจุเพิ่มเติมเข้าระเบียบวาระการประชุม ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอพิจารณาทบทวนร่างตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๘ ในคราวประชุม ครั้งที่. ๒๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมเห็นชอบด้วยที่จะให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้กลับมาทบทวนอีกครั้ง ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๘ และลงมติเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๙ ก	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๒๗	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๖.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ (e-payment)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๓/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๒๐ ก	๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๒
๓๗.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๔๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ (มาตรการภาษีเพื่อการจัดตั้งสำนักงานเศรษฐกิจและการค้าที่จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยตามที่ได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีตามข้อผูกผันที่ได้ทำขึ้น)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๗/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๒๓ ก	๑๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๓๘.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๐) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๔๕ ก	๗ เมษายน ๒๕๖๒	๖	เล่ม ๒
๓๙.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๑) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลังเพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๐๓	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๐.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลรัษฎากร (ฉบับที่ ๕๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (การจัดเก็บภาษีเงินได้จากการลงทุนในตราสารหนี้ผ่านกองทุนรวม)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๐๓	เล่ม ๒
๔๑.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระธรรมนูญศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชันฯ เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่. ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๑	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๒.	พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมพระราชกำหนดบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๔๑ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๕๗	เล่ม ๒
๔๓.	พระราชบัญญัติข่าวกรองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ค. ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๒	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๔.	พระราชบัญญัติ คณะกรรมการนโยบาย ที่ดินแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๒
๔๕.	พระราชบัญญัติควบคุมยุทธภัณฑ์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๓๙	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๔๖.	พระราชบัญญัติควบคุมโรคจากการประกอบอาชีพและโรคจากสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๑๕	เล่ม ๒
๔๗.	พระราชบัญญัติคุ้มครองการดำเนินงานของสำนักงานเศรษฐกิจและการค้าฮ่องกงประจำประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ในคราวประชุมคณะกรรมาธิการวิสามัญกิจการสภาฯ ครั้งที่ ๔๓/๒๕๖๑ วันอังคารที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นควรมอบหมายคณะกรรมาธิการการต่างประเทศพิจารณาศึกษาก่อนสภารับหลักการ โดยมีกำหนดเวลาพิจารณาศึกษา ๑๕ วัน และเห็นควรกราบเรียนประธานสภาพิจารณาบรรจุระเบียบวาระ ในวันศุกร์ ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ตามการประสานงานของคณะรัฐมนตรี และได้บรรจุเข้าระเบียบวาระ ครั้งที่ ๘๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๒๐ ก	๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๕	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๘๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการเต็มสภา พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบวาระที่สามในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑					
๔๘.	พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๙ ก	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๕๒	เล่ม ๒
๔๙.	พระราชบัญญัติคุ้มครองประชาชนในการทำสัญญาขายฝากที่ดินเพื่อเกษตรกรรมหรือที่อยู่อาศัย พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๑๑	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๕๐.	พระราชบัญญัติคุ้มครองผู้บริโภค (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๙ ก	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๙๖	เล่ม ๒
๕๑.	พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงาน (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ (สิทธิลาเพื่อกิจธุระอันจำเป็น การลาเพื่อตรวจครรภ์ ค่าชดเชย	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กันยายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียด	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๒๑	เล่ม ๒

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	สำหรับลูกจ้างที่ทำงานติดต่อกันครบยี่สิบปีขึ้นไป)	เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๑					
๕๒.	พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานในงานประมง พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๙๑	เล่ม ๒
๕๓.	พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดี ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๑๕๖๒	๑๘๖	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๕๔.	พระราชบัญญัติจราจรทางบก (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๖๗	เล่ม ๓
๕๕.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง (ฉบับที่ ๑๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๒๔๗	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๖.	พระราชบัญญัติจัดตั้งศาลแพ่งตลิ่งชัน ศาลแพ่งพระโขนง ศาลแพ่งมีนบุรี ศาลอาญาตลิ่งชัน ศาลอาญาพระโขนง และศาลอาญามีนบุรี พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๗	เล่ม ๓
๕๗.	พระราชบัญญัติจัดระเบียบการจอดรถในเขตองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการการปกครองท้องถิ่น เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่.๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๐๘	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๕๘.	พระราชบัญญัติเจ้าพนักงานตำรวจศาล พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๕๓	เล่ม ๓
๕๙.	พระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ (แก้ไขการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการ)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ มติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่.๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๑๗	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๖๐.	พระราชบัญญัติทรัพย์อิงสิทธิ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๙๗	เล่ม ๓
๖๑.	พระราชบัญญัติที่ราชพัสดุ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๒๘ ก	๙ มีนาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๖๒.	พระราชบัญญัติเทคโนโลยีป้องกันประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๙๔	๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒	๑๗	เล่ม ๓
๖๓.	พระราชบัญญัติเทศบาล (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การ บริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๖๔	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๖๔.	พระราชบัญญัติธนาคารอาคารสงเคราะห์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่. ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาต่อในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และเห็นด้วยกับข้อสังเกตของคณะกรรมาธิการ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒ ต่อมาในการประชุมครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ พิเศษ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมเห็นชอบด้วยที่จะให้นำร่างพระราชบัญญัตินี้กลับมาทบทวนอีกครั้ง ตามข้อบังคับข้อ ๑๒๘ โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๖๔	เล่ม ๓
๖๕.	พระราชบัญญัตินโยบายการท่องเที่ยวแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๖๐	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๖๖.	พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๘ ก	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๓๕	เล่ม ๓
๖๗.	พระราชบัญญัติประกันวินาศภัย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติประกันชีวิต (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๖	๖๘ ก	๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๔๕	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓ ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๖๘.	พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๒ (กรมการขนส่งทางราง กระทรวงคมนาคม)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๓/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๙	เล่ม ๓
๖๙.	พระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียด	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒					
๗๐.	พระราชบัญญัติป่าชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๗๑ ก	๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๗๑	เล่ม ๓
๗๑.	พระราชบัญญัติป่าไม้ (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๐๖	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๗๒.	พระราชบัญญัติผลิตภัณฑ์สมุนไพร พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๑๒๑	เล่ม ๓
๗๓.	พระราชบัญญัติพลังงานนิวเคลียร์เพื่อสันติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๒/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๓๐	เล่ม ๓

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๗๔.	พระราชบัญญัติพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๑๐๒	เล่ม ๓
๗๕.	พระราชบัญญัติภาษีเงินได้ปิโตรเลียม (ฉบับที่ ๙) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๙๒	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๗๖.	พระราชบัญญัติภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๐ วันศุกร์ที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๐ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๖ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗๘/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๖ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๐ ก	๑๒ มีนาคม ๒๕๖๒	๒๑	เล่ม ๔
๗๗.	พระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติ ในวาระที่ ๓ เห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ต่อมาร่างพระราชบัญญัติที่สภาเห็นสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมายมีกำรใช้ถ้อยคำที่ไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัติปรับปรุง	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๒๗	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ๑๙) พ.ศ. ๒๕๖๒ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม บรรจุเข้าระเบียบวาระการประชุม ครั้งที่ ๓๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เพื่อขอพิจารณาทบทวนร่าง ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๘ ที่ประชุมเห็นชอบด้วยที่จะให้นำร่างพระราชบัญญัติ นี้กลับมาทบทวนอีกครั้ง ตามข้อบังคับ ข้อ ๑๒๘ โดยมีมติ ให้ปรับปรุงความในร่างมาตรา ๑๙ (๒) ร่างมาตรา ๒๑ (๓) และร่างมาตรา ๙๓ และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๘ พฤษภาคม ๒๕๖๒					
๗๘.	พระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๗๙.	พระราชบัญญัติมาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๗/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๑ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๓๖	เล่ม ๔
๘๐.	พระราชบัญญัติยกเว้นเบี้ยปรับ เงินเพิ่มภาษีอากร และความรับผิดทางอาญา เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติการเกี่ยวกับภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มติรับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการการเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๓๘ ก	๒๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๘๑.	พระราชบัญญัติยา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๒๐	เล่ม ๔
๘๒.	พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๑๙ ก	๑๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๘๓.	พระราชบัญญัติรถยนต์ (ฉบับที่ ๑๘) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑ วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ รับหลักการพิจารณาในวาระที่ ๒ โดยกรรมาธิการ เต็มสภา และลงมติในวาระที่ ๓ เห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๖ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๒๓ ก	๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๔	เล่ม ๔
๘๔.	พระราชบัญญัติระบบสุขภาพปฐมภูมิ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๑๖๕	เล่ม ๔
๘๕.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ (การดำเนินการทางวินัย	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๙	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
	แก่ข้าราชการซึ่งออกจากราชการไปแล้ว)	**วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑					
๘๖.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (แก้ไขการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการ)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๔
๘๗.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียด	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๖๖	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒					
๘๘.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ (แก้ไขการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการ)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๕	เล่ม ๔
๘๙.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือนในสถาบันอุดมศึกษา (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียด	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๐๕	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒					
๙๐.	พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการรัฐสภา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ (แก้ไขการดำเนินการทางวินัยแก่ผู้พ้นจากราชการ)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๑๓	เล่ม ๔
๙๑.	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์วิจัยและนวัตกรรม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียด	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๗๙	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒					
๙๒.	พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการ กระทรวงศึกษาธิการ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติ ปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียด เรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๔๒	เล่ม ๔
๙๓.	พระราชบัญญัติระเบียบ บริหารราชการ กรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้ง คณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๓ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณา รายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบใน	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๔๒	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		วันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒					
๙๔.	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกรุงเทพมหานคร (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๒๐	เล่ม ๔
๙๕.	พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการศาลยุติธรรม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๑/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณา	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๔	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		รายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๑					
๙๖.	พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ (หลักเกณฑ์การควบคุมโรงงานใหม่)	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๒๑๓	เล่ม ๔
๙๗.	พระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๒๒๗	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๙๘.	พระราชบัญญัติ วัตถุอันตราย (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๓๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๓ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๒๓๑	เล่ม ๔
๙๙.	พระราชบัญญัติว่าด้วย การจำหน่ายที่ดิน ซึ่งเป็นกรรมสิทธิ์ของ มหาวิทยาลัยมหา จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ในท้องที่ตำบลคลอง ประเวศ อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๙ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๙ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๔๓	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐๐.	พระราชบัญญัติว่าด้วยการเวนคืนและการได้มาซึ่งอสังหาริมทรัพย์ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๗๑ ก	๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๔
๑๐๑.	พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๑๒	เล่ม ๔

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐๒.	พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๒๐๓	เล่ม ๔
๑๐๓.	พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๙ ก	๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๑๕	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐๔.	พระราชบัญญัติสงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๗๑ ก	๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๐๔	เล่ม ๕
๑๐๕.	พระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาและคุ้มครองสถาบันครอบครัว พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๗๑	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐๖.	พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจชุมชน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๓๒	เล่ม ๕
๑๐๗.	พระราชบัญญัติส่งเสริมวิสาหกิจเพื่อสังคม พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๘ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๓๒	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๐๘.	พระราชบัญญัติสถานประกอบการเพื่อสุขภาพ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๐๘	เล่ม ๕
๑๐๙.	พระราชบัญญัติสถาบันการเงินประชาชน พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๔๕	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๑๐.	พระราชบัญญัติ สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๗๗	เล่ม ๕
๑๑๑.	พระราชบัญญัติสถาบัน พระบรมราชชนก พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๔/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๓ ธันวาคม ๒๕๖๑ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖	๑๓๖	๔๓ ก	๕ เมษายน ๒๕๖๒	๔๐	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๑๒.	พระราชบัญญัติ สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๐/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๐๒	เล่ม ๕
๑๑๓.	พระราชบัญญัติสภาดิจิทัล เพื่อเศรษฐกิจและสังคม แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๘/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๖๙	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๑๔.	พระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหาร ส่วนตำบล (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ และ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ ศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ และลงมติในวาระที่ ๓ โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๕๑	เล่ม ๕
๑๑๕.	พระราชบัญญัติ สภานโยบาย การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและ นวัตกรรมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ค. ๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๒ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติปรับปรุง กระทรวง ทบวง กรม (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๕ มีนาคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๔ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๗ ก	๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๘	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๑๖.	พระราชบัญญัติสหกรณ์ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๖/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๔ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๐/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตรา ไปจนจบร่าง และเลื่อนไปลงมติในการประชุม ครั้งที่ ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ซึ่งเป็นการพิจารณาต่อจากการประชุม ครั้งที่ ๘๐/๒๕๖๑ โดยเริ่มลงมติเรียงตามลำดับมาตราที่มีการแก้ไข ไปจนจบร่าง และลงมติในวาระที่ ๓ โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๒๗	เล่ม ๕
๑๑๗.	พระราชบัญญัติสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๖/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่าง พระราชบัญญัติว่าด้วยธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันนศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๔๕	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๑ มกราคม ๒๕๖๒					
๑๑๘.	พระราชบัญญัติสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๗๕/๒๕๖๑ วันพฤหัสบดีที่ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน ๒๕๖๑ ที่พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๖๑	๑๓๖	๓๔ ก	๒๐ มีนาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๕
๑๑๙.	พระราชบัญญัติสำนักงานสลากกินแบ่งรัฐบาล (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๒ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๒ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๓/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย	๑๓๖	๖๗ ก	๒๒ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๙๖	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒					
๑๒๐.	พระราชบัญญัติสุขภาพจิต (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๙๑/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๘ ธันวาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการการสาธารณสุข เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๘/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๒๑๐	เล่ม ๕
๑๒๑.	พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๗/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันอังคารที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๔ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๗๒ ก	๓๑ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๒๒.	พระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การเทียบตำแหน่งหัวหน้าส่วนราชการที่เทียบเท่าอธิบดี พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๒๑ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๙/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๖ ก	๓๐ เมษายน ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๕
๑๒๓.	พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๑๐/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒ ที่พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๖๙	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๒๔.	พระราชบัญญัติเหรียญรัตนาภรณ์ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒	- ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบ - ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้พิจารณา และอนุมัติให้พิจารณาในวาระที่สอง โดยกรรมาธิการเต็มสภา ที่ประชุมจึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่สองขั้นกรรมาธิการและพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร	๑๓๖	๙๔ ก	๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒	๑	เล่ม ๕
๑๒๕.	พระราชบัญญัติเหรียญราชรุจิ รัชกาลที่ ๑๐ พ.ศ. ๒๕๖๒	- ในคราวประชุมสภาผู้แทนราษฎร ชุดที่ ๒๕ ปีที่ ๑ ครั้งที่ ๑๔ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันพฤหัสบดีที่ ๘ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติเห็นชอบ - ในคราวประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๑๑ (สมัยสามัญประจำปี ครั้งที่หนึ่ง) วันจันทร์ที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาและลงมติรับร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไว้พิจารณา และอนุมัติให้พิจารณาในวาระที่สอง โดยกรรมาธิการเต็มสภา ที่ประชุมจึงได้พิจารณาร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวในวาระที่สองขั้นกรรมาธิการและพิจารณาเรียงตามลำดับมาตราจนจบร่างแล้วลงมติในวาระที่สามเห็นชอบด้วยกับสภาผู้แทนราษฎร	๑๓๖	๙๔ ก	๓๐ สิงหาคม ๒๕๖๒	๔	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
๑๒๖.	พระราชบัญญัติองค์กรจัดสรรคลื่นความถี่และกำกับการประกอบกิจการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียดแล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ เรียงตามลำดับมาตราจนจบร่าง และเลื่อนการลงมติไปในการประชุม ครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดี ๒๔ มกราคม ๒๕๖๒ ที่ประชุมได้พิจารณาในวาระที่ ๒ ลงมติรายมาตราที่มีการแก้ไข และลงมติในวาระที่ ๓ โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรีเพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๓๘	เล่ม ๕
๑๒๗.	พระราชบัญญัติองค์การบริหารส่วนจังหวัด (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ค. ๖๕/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพฤหัสบดีที่ ๔ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับหลักการและมอบให้คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล (ฉบับที่ ..) พ.ศ. .... เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่าง	๑๓๖	๕๐ ก	๑๖ เมษายน ๒๕๖๒	๑๓๐	เล่ม ๕

ลำดับที่	ชื่อกฎหมาย	การพิจารณาของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภา	ราชกิจจานุเบกษา				รวมเล่มกฎหมาย
			เล่ม	ตอน	วันที่ประกาศ	หน้า	
		พระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒					
๑๒๘.	พระราชบัญญัติ อนุญาโตตุลาการ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๕/๒๕๖๑ วันศุกร์ที่ ๑๔ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๕ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันศุกร์ที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๖๒ ที่พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๔๙ ก	๑๔ เมษายน ๒๕๖๒	๖๒	เล่ม ๕
๑๒๙.	พระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒	**วาระที่ ๑** ครั้งที่ ๘๙/๒๕๖๑ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๒๖ ธันวาคม ๒๕๖๑ มีมติรับหลักการและตั้งคณะกรรมาธิการวิสามัญขึ้นคณะหนึ่ง จำนวน ๑๗ คน เพื่อพิจารณารายละเอียด แล้วรายงานต่อสภา **วาระที่ ๒ และวาระที่ ๓** ครั้งที่ ๒๒/๒๕๖๒ เป็นพิเศษ วันพุธที่ ๖ มีนาคม ๒๕๖๒ ที่พิจารณารายละเอียดเรียงลำดับตามมาตรา และลงมติเห็นชอบในวันเดียวกัน โดยเห็นชอบสมควรประกาศใช้เป็นกฎหมาย และส่งร่างพระราชบัญญัติดังกล่าวไปยังนายกรัฐมนตรี เพื่อทูลเกล้าฯ วันที่ ๑๘ มีนาคม ๒๕๖๒	๑๓๖	๗๑ ก	๒๙ พฤษภาคม ๒๕๖๒	๑๔๕	เล่ม ๕